

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ,
МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ

Національний університет
«ОДЕСЬКА ЮРИДИЧНА АКАДЕМІЯ»

Наукова бібліотека

ЮРИДИЧНИЙ РЕФЕРАТИВНИЙ ЖУРНАЛ

№ 3, 2010

Виходить 4 рази на рік

Заснований у 2003 році

РУБРИКИ ВИДАННЯ

- 12.00.01 Теорія та історія держави і права; історія політичних і правових учень*
- 12.00.02 Конституційне право; муніципальне право*
- 12.00.03 Цивільне право та цивільний процес; сімейне право;
міжнародне приватне право*
- 12.00.04 Господарське право; господарсько-процесуальне право*
- 12.00.05 Трудове право; право соціального забезпечення*
- 12.00.06 Земельне право; аграрне право; екологічне право; природоресурсне право*
- 12.00.07 Адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право*
- 12.00.08 Кримінальне право та кримінологія; кримінально-виконавче право*
- 12.00.09 Кримінальний процес та криміналістика; судова експертиза;
оперативно-розшукова діяльність*
- 12.00.10 Судовустрій; прокуратура та адвокатура*
- 12.00.11 Міжнародне право*
- 12.00.12 Філософія права*

Містить реферати та анотації видань книг, монографій, навчальних посібників, збірників наукових праць, матеріалів конференцій, авторефератів дисертацій, періодичних видань та ін., що відповідають навчальному та науковому плану діяльності вищого навчального закладу юридичного профілю.

Розрахований на науковців, викладачів та студентів юридичних вузів та юридичних факультетів, фахівців у галузі держави та права.

Засновник: Національний університет «Одеська юридична академія» (НУ ОЮА)

Редакційна колегія:

С. В. Ківалов, д-р юрид. наук, проф., акад. НАПрН України (*головний редактор*);
В. М. Дрьомін, д-р юрид. наук, проф. (*заступник головного редактора*);
В. О. Туляков, д-р юрид. наук, проф.;
О. К. Вишняков, д-р юрид. наук, проф.;
Є. В. Додін, д-р юрид. наук, проф.;
О. А. Івакін, д-р філос. наук, проф.;
Л. І. Коржич, д-р іст. наук, проф., акад. УАПН;
Ю. М. Оборотов, д-р юрид. наук, проф.;
М. П. Орзіх, д-р юрид. наук, проф., акад. НАПрН України;
О. П. Подцерковний, д-р юрид. наук, проф.;
Є. О. Харитонов, д-р юрид. наук, проф.;
Г. І. Чанишева, д-р юрид. наук, проф.;
М. М. Солодучіна, директор Наукової бібліотеки НУ ОЮА

Укладачі співробітники бібліотеки:

Т. М. Стефанчишена, зав. інформ.-бібліогр. від.;
С. І. Єленич, голов. бібліограф;
Л. В. Березюк, зав. сектора 12.00.02, 12.00.03, 12.00.05, 12.00.06;
Л. М. Василецька, бібліотекар I кат. 12.00.01, 12.00.08;
Т. Ю. Іванійчук, пров. бібліограф — 12.00.04, 12.00.07, 12.00.12;
О. М. Кожевнікова, пров. бібліотекар 12.00.09, 12.00.10, 12.00.11;
Н. О. Красницька, пров. бібліотекар 12.00.02, 12.00.03, 12.00.05, 12.00.06;
В. І. Радченко, голов. бібліотекар;
А. В. Ракул, зав. сектора каталогів

Автори рефератів:

аспірант *К. В. Бондаренко*; лаборант *О. О. Бордун*; к.ю.н., доцент *І. С. Журавель*;
к.ю.н., доцент *Н. Б. Капустіна*; к.ю.н., доцент *О. А. Кулініч*; к.ф.н., доцент *І. І. Матюшина*;
аспірант *Р. И. Мищенко*; ст. лаборант *Н. О. Федчун*

Технічний редактор

Т. В. Іванова

Адреса редакції: 65009, м. Одеса, вул. Піонерська, 2.
Телефони (0482) 63-34-04, (048) 719-88-01, 719-88-29, 32-25-10
Факс: (482) 63-97-64
www.nla.od.ua
E-mail: library@nla.od.ua

Свідоцтво про державну реєстрацію серія КВ № 8169 від 28.11.2003 р.
Підписний індекс у Каталозі періодичних видань України № 09812

ПЕРЕДМОВА

Національний університет «Одеська юридична академія» — сучасний вищий навчальний заклад у галузі юридичної освіти і науки, на базі якого створений Південний регіональний центр Національної академії правових наук України, в діяльності якого органічно поєднуються найвищі досягнення національної вищої школи України з прогресивними тенденціями світової правової освіти.

З перших років свого існування університет став провідним науково-дослідним закладом. Наукова діяльність Національного університету «Одеська юридична академія» здійснюється за основними та пріоритетними напрямками розвитку науки, яка є своєрідною рушійною силою соціально-політичних та соціально-економічних перетворень, спрямованих на подальший розвиток сучасної Української держави.

Ефективність та комплексність здійснення наукової діяльності багато в чому залежить від інформованості спеціалістів з усіх питань юридичної науки. З метою розвитку освіти, підвищення інформованості з питань державотворчої та правотворчої діяльності та визначення місцезнаходження джерел інформації з цих питань з 2003 року вперше в Україні почав видаватися спеціалізований юридичний реферативний журнал, засновник якого — Національний університет «Одеська юридична академія».

«Юридичний реферативний журнал» є інформаційним періодичним виданням у сфері юриспруденції, метою якого є оперативне інформування юридичного загалу про зміст навчальних, наукових та періодичних видань, що надійшли до фондів наукової бібліотеки Національного університету «Одеська юридична академія».

У його підготовці беруть участь науково-педагогічний колектив та співробітники наукової бібліотеки академії.

У даному випуску проаналізовані матеріали, які опубліковані у 2009—2010 роках та зберігаються у фондах бібліотеки університету.

Реферати та анотації, що ввійшли до журналу, мають аналітичний бібліографічний опис джерела інформації. Кожному запису присвоюється номер, який включає такі елементи: шифр спеціальності, номер журналу, рік видання та порядковий номер запису.

Матеріали розміщені відповідно до переліку юридичних спеціальностей. Даний номер містить інформацію з усіх дванадцяти спеціальностей.

Допоміжний апарат видання складається з переліку використаних періодичних видань, покажчика імен та переліку скорочень.

Видання «Юридичного реферативного журналу» в Національному університеті «Одеська юридична академія», насамперед, свідчить про те, що наша бібліотека на сьогоднішній день є дійсно науковою бібліотекою за змістом здійснюваної багатогранної діяльності, пов'язаної як з комплектуванням фондів, так і з інформуванням читачів з питань юридичної науки і практики.

Помітно, що з виходом кожного нового номеру реферативного журналу анотації і реферати все глибше відображають зміст книг, статей, авторефератів. Сподіваюсь, що користувачі нашої бібліотеки не тільки будуть частіше звертатися до реферативних видань, а й стануть авторами рефератів, що публікуються в цьому виданні.

Сергій КІВАЛОВ,

*доктор юридичних наук, професор,
академік НАПрН України,
академік АПН України
ректор Національного університету
«Одеська юридична академія»,
голова Комітету Верховної Ради України
з питань правосуддя*

ТЕОРІЯ ДЕРЖАВИ І ПРАВА

Книги

01.03.10.1.

340(477)(063) Правова система, громадянське суспільство та держава : тези доп. Міжпар. студент-аспірант. наук. конф. (24–26 квіт. 2009 р.) / редкол.: П. М. Рабінович, Т. Т. Полянський, А. М. Бойко [та ін.]. — Л. : Юрид. ф-т Львів. нац. ун-ту ім. І. Франка, 2009. — 324 с.

Запропонована збірка є черговим перекопаним свідченням того, що організація студентської та аспірантської наукової роботи на юридичному факультеті Львівського національного університету імені Івана Франка справді набула міжнародного рівня. Для формування збірки Радою Студентського наукового товариства факультету було опрацьовано понад 250 матеріалів, поданих студентами та аспірантами, які взяли участь у даній конференції. З них для публікації було відібрано 180 найбільш змістовних. Видання вміщує стислий виклад виступів студентів і аспірантів не тільки 29 вітчизняних юридичних навчальних закладів Донецька, Запоріжжя, Києва, Луганська, Луцька, Львова, Одеси, Тернополя, Харкова, Хмельницького, Чернівців, але й 15 зарубіжних закладів — з міст Гомеля, Мінська, Кишинєва, Варшави, Гданська, Кракова, Любліна, Владивостока, Москви, Самари, Саратова, Брно.

01.03.10.2.

340.12(075.8) Ромашов Р. А. Теория государства и права: крат. курс / Р. А. Ромашов. — 2-е изд. — СПб. : Питер, 2010. — 304 с.

В лекционном курсе рассмотрены практически все вопросы, предусмотренные учебной программой дисциплины «Теория государства и права». В издание учебного пособия в качестве новых тематических блоков включены разделы: «Теоретические модели современного государства»; «Теория правотворчества»; «Действие права»; «Теория правового поведения». Изменения были внесены в разделы «Типология государства», «Государство и политическая система общества», «Типология правоотношения», «Система национального законодательства», «Правовая культура и правосознание». Использованы современные достижения в области теоретического правоведения и юридической практики.

01.03.10.3.

340.12(477) Теорія держави і права. Державний іспит : навч. посіб. / Ю. М. Оборотов, Н. М. Крестовська, А. Ф. Крижанівський, Л. Г. Матвеева. — Х. : Одиссей, 2010. — 256 с.

Викладено матеріал навчальної дисципліни «Теорія держави і права» за програмою складання державного іспиту з відповідної навчальної дисципліни. Подано визначення та особливості всіх ключових понять та категорій держави і права. Розкрито стислі, але разом з тим змістовні відповіді на питання.

Автореферати

01.03.10.4.

34.06+35.078.2 Дзюбенко О. Л. Юридична техніка відомчої нормотворчості в Україні : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.01 / Дзюбенко Олена

Леонідівна ; Київ. нац. ун-т внутр. справ. — К., 2010. — 16 с.

Досліджено проблемні питання юридичної техніки, розглянуто її види. Проаналізовано такі теоретико-правові категорії: правотворчість, закоптворчість, нормотворчість. Сформульовано авторське визначення поняття «юридична техніка відомчої нормотворчості». Розглянуто її види та складові: правила, засоби, прийоми, способи. Визначено сутність та види відомчих підзаконних актів, які є результатом відомчої нормотворчості. Охарактеризовано принципи права, які використовуються у відомчій нормотворчості. Висвітлено етап юридичної техніки відомчої нормотворчості в Україні та запропоновано шляхи її подальшого вдосконалення.

01.03.10.5.

340.11:341.174(4) Колесніченко В. В. Принципи права Європейського Союзу: загальнотеоретичне дослідження : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.01 / Колесніченко Вадим Васильович ; ОНЮА. — О., 2010. — 22 с.

Розкрито особливості принципів права ЄС, розроблено поняття «цінності ЄС», виявлено його співвідношення з поняттям «принципи права ЄС». Вдосконалено поняття «принципи права ЄС», «функції принципів права ЄС» і «система принципів права ЄС». Проаналізовано зміни та доповнення у системі і змісті принципів права Європейського Союзу згідно з Лісабонським договором. Виявлено роль і функціональне значення принципів права у правовій системі ЄС, виокремлено та проаналізовано такі функції принципів права, як регулятивна, охоронна, стабілізуюча, перетворююча, інтеграційна, комунікативна та інтерпретаційна. Запропоновано авторське визначення системи принципів права ЄС із застосуванням синтетичного підходу з урахуванням зміп і доповнень у системі принципів права ЄС згідно з Лісабонським договором.

01.03.10.6.

34.01:329.286(043.3) Макарова О. В. Правовий нігілізм: теоретико-правовий аспект : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.01 / Макарова Олена Василівна ; Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. — К., 2010. — 19 с.

Сформульовано авторське визначення правового нігілізму та розроблено класифікацію форм прояву досліджуваного соціально-юридичного феномена. Розглянуто генезу та розвиток явища правового нігілізму в історії Української держави та суспільства в цілому. Визначено основні та додаткові причини та умови поширення правового нігілізму за сучасних умов розвитку Української держави. Досліджено правовиховні заходи, спрямовані на подолання різних форм деформації правосвідомості. Розкрито роль сім'ї та загальноосвітніх навчальних закладів у подоланні проявів правового нігілізму серед неповнолітніх. Сформульовано пропозиції та рекомендації, спрямовані на запобігання правовому нігілізму законодавчими засобами. Запропоновано організаційно-правовий механізм подолання правового нігілізму.

01.03.10.7.

340.12:342.5 Тароева В. В. Інститути контрольної влади в сучасній Україні : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.01 / Тароева Влада Володимирівна ; ОНЮА. — О., 2010. — 21 с.

Вироблено концепції контрольної влади та її

інститутів з позицій комплексного підходу, з уточненням таких понять, як «влада», «здійснення влади», «контрольна влада», «контроль». Визначено основні етапи становлення державного контролю та їхніх особливостей в історико-правовому аспекті. Виділено тенденції розвитку контролю при здійсненні державної влади, його інституалізації, системності побудови, функціонального призначення та правового статусу. Досліджено процес інституалізації контролю та його правового забезпечення у сучасній державі. Розглянуто особливості розвитку інститутів контрольної влади в Україні: Конституційного Суду України, прокуратури України, Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, Рахункової палати України, Антимонопольного комітету України, Національної Ради України з питань телебачення та радіомовлення.

01.03.10.8.

340.116(477) Уляповська О. В. Фікції в правовій системі України : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.01 / Уляповська Оксана Василівна ; ОНУОА. — О., 2010. — 20 с.

Визначено поняття та правові існування правових фікцій. Розглянуто ознаки та значення правових фікцій. Вказано різницю між категоріями «правова фікція» і «помилка», «фіктивна норма». Викладено класифікацію та здійснено порівняння правових фікцій із суміжними поняттями — символами, презумпціями, аксіомами, припущеннями, колізіями та апалогіями. Здійснено класифікацію конструктивних фікцій та охарактеризовано особливості деструктивних фікцій. Виявлено специфіку прояву фіктивного в кримінальній, цивільно-процесуальній та інформаційній сферах українського права.

01.03.10.9.

340.1 Черкас М. Є. Функції правосвідомості в механізмі правового регулювання : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.01 / Черкас Марина Євгенівна ; Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. — Х., 2010. — 18 с.

Проаналізовано поняття «правосвідомість» як різновид суспільної свідомості. Розглянуто його суттєві ознаки, види та структуру. Досліджено функції правосвідомості, визначено їх види та особливості. Змістовно розкрито особливості співвідношення і взаємодії правосвідомості й механізму правового регулювання. Визначено стадії та елементи механізму правового регулювання. Проаналізовано функції та місце правосвідомості в механізмі правового регулювання. Досліджено специфіку функціонального прояву правосвідомості у правотворчості, у правореалізації, у правозастосуванні.

Статті

01.03.10.10.

342.3(477) Богатир В. В. Сутність форми державного устрою як соціально-правового явища / В. В. Богатир // Бюлетень Міністерства юстиції України. — 2010. — № 3. — С. 12–18.

Розглянуто проблеми державотворення України. Надано класифікаційну систему форм державного устрою, вказано на недостатній ступінь їх досліджень. Звернено особливу увагу на форму державного устрою України. У цьому контексті автором досліджено федерацію та унітарну державу. Зазначено, що єдиного бачення щодо розвитку державного устрою України серед політиків та науковців у даний час не існує.

01.03.10.11.

34.023 Гудима Д. Сучасні тенденції в інтерпретації поняття «суб'єкт права» / Д. Гудима // Аптірологія права: філософський та юридичний виміри (стап, проблеми, перспективи) : матеріали Міжпар. «круглого столу» (м. Львів, 4–5 груд. 2009 р.). — Л. : Край, 2009. — С. 66–87.

Встановлено, що зарубіжна юридична практика останніх років демонструє нові тенденції у суспільному сприйнятті суб'єкта права (правовідносин), які вже не відповідають традиційним уявленням про останнього. Проаналізовано юридичне визнання певних прав за померлими людьми. Вказано на дедалі активніше віднесення до суб'єктів прав тварин, а то й навіть рослин. Відмічені пропозиції надати юридичний статус роботам.

01.03.10.12.

340.116 Дудченко В. Про великі правові системи сучасності (роздуми над книгою професора Раймона Леже) / В. Дудченко // Право України. — 2010. — № 3. — С. 98–105.

Осмилено феномен «великих правових систем» у контексті глобального порівняльно-правового підходу. Виокремлено критерії класифікацій у праві. Простежено еволюцію німецького, англійського, іудейського, мусульманського, індійського, китайського та японського права. З'ясовано, що правові устої однієї сім'ї мають ґрунтуватися на одній концепції права, держави й одному співвідношенню між ними.

01.03.10.13.

340.132 Дудченко В. Роль нормативних фактів у сучасному праворозумінні / В. Дудченко // Право України. — 2010. — № 4. — С. 120–126.

Проведено методологічний і теоретичний аналіз поняття «нормативний факт». Розкрито зобов'язуючу силу факту у звичаєвому, договірному, природному праві. З'ясовано роль акту визнання у перетворенні фактичної ситуації на правову і через нормативні факти надано дефініцію права.

01.03.10.14.

340.116 Задорожний Ю. А. Система права романо-германської правової сім'ї: проблеми становлення / Ю. А. Задорожний // Бюлетень Міністерства юстиції України. — 2010. — № 4–5. — С. 64–71.

Досліджено проблеми витоків формування системи права у країнах романо-германської правової сім'ї. Здійснено аналіз розвитку її складових елементів: норм права, принципів та інститутів права. З'ясовано значення категорій «правова система» та «система права». Розглянуто три форми впливу римського права на формування правової системи європейських держав. Встановлено, що витоки формування системи права країн романо-германської правової сім'ї беруть свій початок з норм римського права, які визначали правила поведінки й надавали суб'єктам право вступати у правовідносини для захисту законних прав та інтересів.

01.03.10.15.

340.116 Заморська Л. І. Загальнонаукова концепція категорії «система права» / Л. І. Заморська // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2010. — Вип. 47. — С. 46–49.

Розкрито зміст загальнонаукової категорії «система права». Зазначено, що під системою права слід розуміти складну структуру чітко визначених елементів (галузі, підгалузі, інституту та норми), взає-

мозв'язків та взаємодії між ними, що за своїм об'єктивним змістом являють собою внутрішню будову права і виступають його елементами. Охарактеризовано підходи правознавців щодо зазначеного питання.

01.03.10.16.

342(470):316.3 Золотухина Т. А. Проблемы социализации российского законодательства / Т. А. Золотухина // Конституционное и муниципальное право. — 2009. — № 17. — С. 19—21.

Отмечено, что социализация законодательства есть один из приоритетов российского государства, политика которого направлена на создание условий, обеспечивающих достойную жизнь и свободное развитие человека. Однако благие начинания далеко не всегда получают социально полезный результат, и в целом социальная ситуация в России остается очень сложной. В этой связи выявление негативных тенденций и их целенаправленное разрешение способствуют реализации идеи социализации законодательства.

01.03.10.17.

342.734 Ішук Т. Соціальні права людини: проблеми визнання / Т. Ішук // Антропологія права: філософський та юридичний виміри (стан, проблеми, перспективи) : матеріали Міжпар. «круглого столу» (м. Львів, 4—5 груд. 2009 р.). — Л. : Край, 2009. — С. 102—107.

Висвітлено проблему визнання соціальних прав як окремого виду прав людини. Наведено аргументи про неможливість виділення соціальних прав, що обумовлюється їх особливою природою, зокрема, проблемою їх реалізації та судового захисту. Обґрунтовано виокремлення соціальних прав у системі конституційних прав людини, а саме: необхідність втручання держави у регулювання суспільних відносин з метою забезпечення гідного рівня життя всім людям, визнання та закріплення таких прав у міжнародно-правових актах та в конституціях країн, на чому і ґрунтується їх судовий захист. Наголошено на цілісності та неподільності всіх прав людини, їх взаємозв'язку та взаємообумовленості.

01.03.10.18.

340.131(477) Козюбра М. Верховенство права: українські реалії та перспективи / М. Козюбра // Право України. — 2010. — № 3. — С. 6—18.

Розкрито зміст поняття верховенства права через призму його основних вимог, що, на думку автора, є найбільш продуктивним для розуміння верховенства права. Проаналізовано стан та перспективи дотримання цих вимог у діяльності законодавчої, виконавчої та судової влади. Особливу увагу приділено принципу верховенства Конституції в утвердженні верховенства права в Україні.

01.03.10.19.

342.7+340.131 Козюбра М. І. Права людини і верховенство права / М. І. Козюбра // Право України. — 2010. — № 2. — С. 24—35.

Зроблено екскурс в історію становлення та розвитку прав людини. Розглянуто відносини між правами людини і принципом верховенства права. Особливу увагу зосереджено на аналізі суперечностей між принципом верховенства права і соціально-економічними правами та пошуках шляхів і засобів усунення цих суперечностей. Наголошено, що тільки надання соціально-економічним правам безпосереднього юридичного змісту із забезпеченням їх судовим захистом спроможне перетворити їх з декларативних у реальність, поставивши державну владу в суворі правові межі.

01.03.10.20.

340.132 Кривицький Ю. В. Спеціалізовані форми права: поняття та структура / Юрій Віталійович Кривицький // Наше право. — 2010. — № 2, ч. 1. — С. 9—14.

Розглянуто важливі теоретичні аспекти юридичної природи спеціалізованих норм права у сучасній теорії права. Розкрито ознаки спеціалізованих норм права. Сформовано дефініцію поняття цих юридичних норм, а також досліджено особливості їх структури. Обґрунтовано позицію, відповідно до якої спеціалізовані форми права являються важливим елементом механізму правового регулювання.

01.03.10.21.

340.12 Кучук А. Теорія держави і права: сучасний стан і перспективи розвитку / Андрій Кучук // Підприємництво, господарство і право. — 2010. — № 5. — С. 3—6.

Проаналізовано стан відповідності положень теорії держави і права реаліям сьогодення. Виявлено й узагальнено їх кризові аспекти. Визначено негативні властивості теорії радянського права та держави, які збереглися і в сучасній юриспруденції. Окреслено перспективи розвитку та необхідність удосконалення теорії держави і права. Вироблено відповідні пропозиції.

01.03.10.22.

340.11 Лаповая Г. М. Соотношение содержания и формы в юридическом праве / Г. М. Лаповая // История государства и права. — 2010. — № 6. — С. 25—28.

Рассмотрена проблема адекватности юридической формы тому правовому содержанию, которое она выражает. Исследованы причины и последствия универсализации юридической формы. Изложена специфика соотношения юридической формы права с ее содержанием в качестве внутреннего импульса развития системы права. Акцентируется внимание на «формулировании» права.

01.03.10.23.

340.132 Левченко О. І. Межі та сфери правового регулювання / О. І. Левченко // Бюлетень Міністерства юстиції України. — 2010. — № 3. — С. 19—30.

Розглянуто проблематику меж та сфер правового регулювання у різних суспільствах. Детально описано, яким же чином забезпечується відповідність реальної поведінки учасників моделі правового регулювання суспільних відносин, зафіксованої у нормах права. Визначено сфери правового регулювання. Запропоновано ряд чинників, що визначають межі функціонування державної влади. Зроблено висновок, що держави перехідного типу обмежені у виборі засобів і методів впливу на суспільні відносини, що призводить до обов'язкового використання для досягнення поставленої мети жорсткого імперативного регулювання, властивого тоталітарним державам.

01.03.10.24.

340.131(477) Лемак В. Принцип верховенства права в Україні: основні загрози / В. Лемак // Право України. — 2010. — № 3. — С. 44—51.

Висвітлено проблему закріплення та офіційного тлумачення принципу верховенства права в Україні. Подано аналіз основних загроз верховенству права. Розглянуто проблему щодо визначення його співвідношення з верховенством закону. Розкрито основні його деформації в Україні та їх деструктивний вплив на ефективність держави.

01.03.10.25.

342.25 Личичап О. П. Современные тенденции развития региональных правовых систем / *О. П. Личичап* // Конституционное и муниципальное право. — 2009. — № 14. — С. 10–13.

Проведен аналіз тенденцій в розвитку регіональних правових систем. Определены основные направления в развитии регионального законодательства, в том числе устранение противоречий между федеральным и региональным законодательством, а также между данными сферами законодательства и муниципальными нормативными правовыми актами, рецензия федерального законодательства и бланкетизация регионального законодательства, увеличение доли межсубъектных правовых актов, унификация правовой политики и усиление роли систематизации регионального законодательства.

01.03.10.26.

340.113 Лобода А. Щодо визначення поняття «правова безпека» / *Андрій Лобода* // Підприємство, господарство і право. — 2010. — № 2. — С. 10–12.

З'ясовано юридичну сутність терміна «правова безпека». Проаналізовано основні підходи до його визначення. Сформульовано систему ознак, що описують поняття «правова безпека». Зазначено, що поняття «безпека» характеризується своєю полізначністю, тобто має методологічне, онтологічне й аксіологічне значення. Запропоновано власну дефініцію. Обґрунтовано доцільність використання аксіологічної концепції до визначення поняття «правова безпека».

01.03.10.27.

342.72/73 Макаренков О. «Відкритість суспільства» як категорія осмислення процесів універсалізації прав людини / *О. Макаренков* // Антропология права: философский та юридический измерения (стан, проблемы, перспективы) : материалы Междунар. «круглого стола» (м. Львів, 4-5 груд. 2009 р.). — Л. : Край, 2009. — С. 155–165.

Розглянуто проблеми загального визнання та утвердження стандартів прав людини у світі. У контексті поняття «відкритість суспільства» стисло аналізуються концепції прав людини далекосхідних, ісламських та африканських країн. Визначено зв'язок між дотриманням прав людини та відкритістю суспільства. Встановлено, що суспільство відкритого розвитку потребує досконалого правового забезпечення своєї відкритості.

01.03.10.28.

342.7 Максимов С. Права людини: універсальність і культурна різноманітність / *С. Максимов* // Право України. — 2010. — № 2. — С. 36–43.

Розглянуто одну із ключових проблем прав людини в умовах глобалізації — їх універсальності в контексті культурної різноманітності та здійснення міжкультурного діалогу. Приділено увагу аналізу обговорення зазначеної проблеми на 24 Всесвітньому конгресі міжнародної асоціації філософії права і соціальної філософії (Пекін, 15-20 вересня 2009р.). Визначено, якою мірою права людини універсальні та якою мірою вони залежать від культурних умов їх існування та здійснення.

01.03.10.29.

340.123 Матвеева Г. Право і політика як підвалини соціальної стабільності / *Г. Матвеева* // Антропология права: философский та юридический измерения (стан, проблемы, перспективы) : ст. участников Чет-

вертого всеукр. «круглого стола» (м. Львів, 28–29 листоп. 2008 р.). — Л. : Край, 2009. — С. 145–153.

Вказано на тісний зв'язок політики та права, у якому політика обумовлює відповідну історичну форму права, його суспільну ефективність, а право є визначальним щодо політичної форми соціального управління. Відіграє одну із провідних ролей у забезпеченні стабільності функціонування політичної системи. Зазначено, що раціоналізація взаємодії права та політики буде сприяти ефективному розв'язанню соціальних конфліктів, збереженню цілісності Української держави.

01.03.10.30.

340.12:347.97/99(470)-053.6 Медведева И. Я. Ювенальная юстиция как угроза семье, обществу и государству / *И. Я. Медведева* // Философия права. — 2010. — № 2. — С. 7–9.

Рассмотрены проблемы, с которыми сталкиваются и могут столкнуться российские семьи при внедрении механизмов ювенальной юстиции в российскую реальность. Дан обзор практики применения ювенальных механизмов как в России, так и за рубежом. Отмечено, что введение ювенальной юстиции идет вразрез с заявленными приоритетами государственной политики России в области укрепления семьи.

01.03.10.31.

340.12:124.5 Михайлов С. В. Методология правовых ценностей / *С. В. Михайлов* // Аспирант и соискатель. — 2010. — № 3. — С. 26–31.

Исследована взаимосвязь категорий «право» и «ценность». Проанализированы их основные характеристики. Проведена дистинкция между ценностями права и правовыми ценностями. Основное внимание уделено генезису представлений о соотношении права и иных социальных ценностей, характерный для российской юридической мысли и определяющий различные типы правопонимания.

01.03.10.32.

343.843 Назаров С. Н. Надзор в системе видов юридической деятельности / *С. Н. Назаров* // Северо-Кавказский юридический вестник. — 2010. — № 1. — С. 91–98.

Рассмотрен надзор как вид юридической деятельности, которому присущи ее общие черты, а также свои специфические признаки. Надзор классифицирован на юрисдикционный и неюрисдикционный виды. Рассмотрены элементы структуры надзорной деятельности (надзорное действие, надзорная операция, надзорная форма и др.) Обосновывается, что форма надзора имеет внешний характер и оспаривается наличие у него внутренней формы. Сформулировано определение надзора как вида юридической деятельности.

01.03.10.33.

340.116 Небратенко Г. Г. Догма и новеллы типов правовых систем / *Г. Г. Небратенко* // Северо-Кавказский юридический вестник. — 2010. — № 1. — С. 7–11.

Сформировано устойчивое представление о типах права. Выдвинуты новые гипотезы, направленные на уточнение и дополнение доктрины типов права. Представлена и охарактеризована классификация правовых систем. Охарактеризована разработка цивилизационного, или кросс-культурного подхода. Выделены и рассмотрены три основные формы взаимодействия правовых систем: ассимиляция, конвергенция и интеграция.

01.03.10.34.

342.565.2(477) Нижник А. І. Питання судового захисту прав і свобод людини та громадянина в Україні / А. І. Нижник // Право України. — 2010. — № 2. — С. 65–80.

Висвітлено різноманітні проблеми сучасного правосуддя і судового контролю, зокрема у публічно-правовій сфері. З'ясовано фактичний стан реалізації конституційних і законодавчих приписів щодо взаємодії адміністративних судів, Верховного Суду та Конституційного Суду України у контексті забезпечення відправлення палейного і своєчасного правосуддя у першій судовій інстанції. Охарактеризовано педоліки та переваги існуючої правової моделі співпраці адміністративних судів з Конституційним Судом України у випадку, передбаченому ст. 83 Закону України «Про Конституційний Суд України».

01.03.10.35.

340.131 Петришин О. В. Верховенство права в системі правового регулювання суспільних відносин / О. В. Петришин // Право України. — 2010. — № 3. — С. 24–35.

Обгрунтовано юридичний підхід до розуміння верховенства права у контексті співвідношення права і закону, необхідність пошуку органічного (ідеального та соціального) змісту права. Наголошено на діяльнісній характеристиці праворозуміння і принципу верховенства (папування) права. Підкреслено особливу роль у реалізації верховенства права, захисті прав людини. Розкрито суть поняття «формальна законність» як необхідної складової верховенства права.

01.03.10.36.

342.5 Поклонська О. Ю. Співвідношення влади і права / О. Ю. Поклонська // Право України. — 2010. — № 4. — С. 225–230.

Зроблено спробу відпаяти відповідь на питання співвідношення влади і права з позиції доктринального тлумачення цих соціальних явищ. Проаналізовано юридичну сутність терміна «легітимність». Виокремлено декілька підходів до інтерпретації сутності влади. Охарактеризовано засоби та функції влади. Зроблено висновок, який дає змогу віднайти ідеальну модель взаємодії влади і права на рівні держави.

01.03.10.37.

340.131:340.122 Прокопов Д. Є. Верховенство права у контексті проблеми природного права / Д. Є. Прокопов // Право України. — 2010. — № 3. — С. 36–43.

Подано аналіз інтерпретації П. Виноградовим принципу верховенства права у контексті його аналізу природного права та системи джерел права. Визначено види правових норм, які дозволяють у подальшому окреслити дві групи джерел права. Досліджено специфіку розуміння П. Виноградовим основних джерел права та їх відношення до доктрини природного права. Визначено критичні аргументи, які висуваються щодо класичної теорії природного права як аргументу в обгрунтуванні принципу верховенства права.

01.03.10.38.

340.12 Процюк І. В. Форма державного правління: поняття і сутність / І. В. Процюк // Проблеми законності : акад. зб. наук. пр. / МОН України. Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. — Х., 2010. — Вип. 106. — С. 7–17.

Проаналізовано історію виникнення сутності форми державного правління. Розглянуто пизку по-

глядів щодо розуміння держави та її форм правління. Розкрито два полярні підходи до тлумачення поняття «форма правління», що використовуються у сучасній правовій літературі. Значну увагу приділено саме виділенню різновидів форми державного правління, аніж власне його поняттю.

01.03.10.39.

340.131 Рабінович П. Верховенство права як соціально-природний феномен (коптури ідеалу) / П. Рабінович // Право України. — 2010. — № 3. — С. 19–23.

Визначено різні положення щодо інтерпретації поняття «верховенство права». Подано одну із можливих інтерпретацій феномена верховенства права. А саме: верховенство права — це взаємоузгоджене існування та взаємоузгоджена реалізація основоположних («природних») прав та обов'язків людини, соціальних спільнот, об'єднань й усього суспільства. Сформульовано підстави уточнення інтерпретації даного поняття.

01.03.10.40.

342.7 Рабінович П. М. Основоположні права людини: соціально-антропна сутність, змістова класифікація / П. М. Рабінович // Право України. — 2010. — № 2. — С. 18–23.

Подано авторську інтерпретацію соціальної сутності основоположних («природних») прав людини. Визначено завдання реалізації потребового підходу у виявленні сутності правових явищ. Відповідно до цього підходу, автором було сформульовано дефініцію прав людини. Наведено й інші інтерпретації цього поняття. Запропоновано класифікацію прав на фізичні (життєві), особистісні, культурні, економічні й політичні.

01.03.10.41.

340.12 Радачинский Ю. Н. О структуре и методологии исследования юридической деятельности / Ю. Н. Радачинский // Северо-Кавказский юридический вестник. — 2010. — № 1. — С. 11–24.

Определено место теории юридической деятельности в структуре теории государства и права. Предпринята попытка обоснования необходимости формирования единой теории юридической деятельности. Рассмотрены некоторые проблемы ее создания и структурирования. Исследованы три аспекта описания субъекта юридической деятельности: индивидуальный, коллективный и институциональный. Выделены видовые особенности юридической деятельности.

01.03.10.42.

340.116 Руденко Б. Глобальний аспект у дослідженні сучасних правових систем / Богдан Руденко // Підприємство, господарство і право. — 2010. — № 2. — С. 13–17.

Обгрунтовано необхідність звернення юридичної науки до глобальній проблематики. Акцентовано увагу на юридичній нейтральності поняття «глобалізація». Визначено основні методи глобалізації. Вказано на важливість усвідомлення сутності та характерних особливостей глобалізації для об'єктивного та всебічного дослідження тенденцій і перспектив розвитку правових систем сучасності.

01.03.10.43.

342.726-053.2 Темченко О. В. Соціальна функція Української держави у сфері захисту прав дитини / О. В. Темченко // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. / МОН України. ОНЮА. — О., 2009. — Вип. 51. — С. 394–399.

Проаналізовано значення, принципи, різновиди, способи та форми реалізації соціальної функції Української держави у сфері захисту прав дитини. Обґрунтовано висновок про достатнє законодавче регулювання цієї функції. Відмічено, що виконавча, судова та контрольна форми реалізації соціальної функції держави у сфері захисту прав дитини потребують удосконалення, як і їх фінансове забезпечення.

01.03.10.44.

340.114 Тихомиров О. Д. Теоретико-методологічні засади сучасного розуміння категорії «юстиція» / О. Д. Тихомиров, О. С. Губарева // Бюлетень Міністерства юстиції України. — 2010. — № 2. — С. 24–32.

Проведено комплексний аналіз змісту дефініцій, які містяться у сучасній юридичній літературі. Досліджено особливості структурно-функціональної будови системи юстиції різних країн світу з метою загальнотеоретичного наукового визначення поняття «юстиція». Наведено визначення окремих видів юстиції, які загалом характеризують дане поняття, виокремлено деякі спільні риси, притаманні більшості з них. Розкрито сутність та зміст як на рівні національних правових систем, так і на рівні правових сімей у залежності від їх типу.

01.03.10.45.

342.721:347.174 Ткаля О. В. Особлива та колективна недоторканість як особлива форма правового імунітету / О. В. Ткаля // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. / МОН України, ОНЮА. — О., 2009. — Вип. 51. — С. 399–407.

Досліджено актуальні проблеми внутрішніх форм правового імунітету. Основну увагу приділено розгляду поняття та природи недоторканності як особливої форми правового імунітету, її змісту, елементів щодо суб'єктів, які підлягають імунітетом. Розглянуто недоторканність дипломатичних агентів, співробітників дипломатичних консульств. Проаналізовано особливості недоторканності посадових осіб, які проходять державну службу, а саме: Президента України, народних депутатів, суддів та інших посадових осіб. Сформульовано деякі пропозиції щодо вдосконалення інституту правового імунітету і статусу суб'єктів правової недоторканності.

01.03.10.46.

340.114 Шапсугов Д. Ю. Статус «понимания права» в отечественной юридической науке / Д. Ю. Шапсугов // Северо-Кавказский юридический вестник. — 2010. — № 2. — С. 7–13.

Проаналізовано состояние исследований по проблеме понимания права с точки зрения уточнения статуса «понимания права» в юридической науке. Выявлены особенности понимания права как единства рационального и интуитивного. Подчеркнуто односторонний характер имеющихся концепций правопонимания, преодолеваемый на основе диалектического метода познания. Обращено внимание на необходимость изучения внутренней структуры правопонимания и его функции — обеспечения единства и целостности юридического знания.

01.03.10.47.

342.22 Шарифов М. Ш. Институт суверенитета в условиях системы многоуровневого управления / М. Ш. Шарифов // Конституционное и муниципальное право. — 2009. — № 14. — С. 17–19.

Рассмотрены проблемы обеспечения суверенитета, возникающие в ходе становления системы многоуровневого управления. Наблюдающаяся передача власти на субнациональный и наднациональный

уровни предполагает и обновление содержания института народного и государственного суверенитета. Изложены основные закономерности формирования и функционирования суверенной власти в условиях многоуровневого управления. Раскрыты основные противоречия и проблемы.

01.03.10.48.

341.174(4):342.71 Яковлюк І. В. Громадянство ЄС: поняття і співвідношення з національним громадянством / І. В. Яковлюк // Проблеми законності : акад. зб. наук. пр. / МОН України, Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. — Х., 2010. — Вип. 107. — С. 13–22.

Розкрито історію становлення та розвитку інституту громадянства. Розглянуто п'ять основних етапів формування відповідної концепції, що розпочалися у 70-х рр. ХХ ст. Визначено зміст конструкцій «громадянство ЄС» і «громадянство держави». Проаналізовано підходи ЄС щодо розв'язання проблеми забезпечення й гарантування прав та свобод людини і громадянина. Скоцентовано увагу на Хартії ЄС про основні права.

Див. також: 02.03.10.121, 02.03.10.155,
02.03.10.156, 02.03.10.167,
02.03.10.169, 02.03.10.223,
02.03.10.244.

ІСТОРІЯ ДЕРЖАВИ І ПРАВА УКРАЇНИ

Автореферати

01.03.10.49.

347.23(093)(477:437.6:437.1/2) Головка Л. О. Розвиток інституту права власності в Україні, Словаччині та Чехії (історико-правовий аналіз) : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.01 / Головка Людмила Олександрівна; Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. — К., 2010. — 20 с.

Здійснено комплексне історико-правове дослідження розвитку інституту права власності в Україні, Словаччині та Чехії з IX ст. по теперішній час. Виявлено закономірності процесу становлення, розвитку та особливості функціонування інституту права власності на теренах цих держав на різних етапах досліджуваного періоду. Особливу увагу приділено регулюванню права власності на нерухоме майно, зокрема на земельно-сільськогосподарського призначення, і реєстрації права власності на нерухоме майно. Досліджено правове регулювання кадастру нерухомості в Словаччині та Чехії. Здійснено порівняльний аналіз реформування відносин власності в Україні, Словаччині та Чехії у процесі побудови вільного демократичного суспільства з ринковою економікою. На підставі дослідження правового досвіду Словаччини та Чехії обґрунтовано нові наукові положення і пропозиції по вдосконаленню законодавства України, що регулює інститут права власності, з метою підвищення ефективності його впливу на відносини власності.

01.03.10.50.

348.58*09"/*13" Левчук М. В. Церковний суд у Київській Русі (історико-правове дослідження) : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.01 / Левчук Марія Вячеславівна; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. — К., 2010. — 22 с.

Розглянуто сучасні підходи до розуміння влади у церкві та її судових повноважень. Висвітлено історію становлення церковного суду від виникнення християнської церкви до часу запровадження християнства

в Київській Русі як державної релігії, визначено особливості церковного суду в Київській Русі та на їх основі виведено поняття церковного суду. Досліджено основні джерела права, якими керувались церковні суди при здійсненні судочинства. Встановлено обсяг юрисдикції церковних судів у Київській Русі. Показано систему судових інстанцій церковного суду та порядок здійснення судочинства, а також розглянуто види та характеристику покарань, що застосовувались церковним судом.

01.03.10.51.

342.7(477)“10-17” Мартинюк О. В. Еволюція правового становища жінки в Україні (перша половина XVII ст.) : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.01 / *Мартинюк Олексій Володимирович* ; Київ. нац. ун-т внутр. справ. — К., 2010. — 20 с.

Проаналізовано і систематизовано історіографію проблеми еволюції правового становища жінки в Україні протягом X — першої половини XVII ст., визначено обсяг правоздатності та дієздатності жінки. З'ясовано особисте становище жінки впродовж даного періоду. Досліджено еволюцію майнових прав жінки в Україні протягом X — першої половини XVII ст. Визначено обсяг спадкових прав жінки в Україні у періоді X — першої половини XIV ст. і другої половини XIV — першої половини XVII ст. Вказано обсяг кримінальної відповідальності жінки як суб'єкта злочину. Сформульовано мету та принципи призначення покарання для жінки, що вчинила злочин. Визначено ступінь захищеності особистих та майнових прав жінок різних суспільних верств кримінальним правом X — першої половини XVII ст.

01.03.10.52.

340.15(477.7-25Од)“18/19” : 352 Тиганій К. А. Правові засади формування інституту міського самоврядування в Російській імперії у другій половині XIX ст. (на матеріалах міста Одеса) : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.01 / *Тиганій Костянтин Андрійович* ; ОНЮА. — О., 2010. — 20 с.

Здійснено історіографічний аналіз проблеми формування інституту міського самоврядування в Російській імперії та, зокрема, в Одесі. Розглянуто загальний етап правового розвитку інституту міського самоврядування у Російській імперії. Здійснено правовий аналіз ступеня демократичності процесу формування інституту міського самоврядування у Російській імперії у другій половині XIX ст. Проаналізовано правовий механізм формування органів міського самоврядування. Визначено вплив інформаційних видань Одеської міської думи на її діяльність. Визначено вплив Міського положення для Одеси від 1863 р. на процес підготовки загальноімперської міської реформи 1870 р. Охарактеризовано участь представників Одеської міської думи в роботі державної комісії М. С. Каханова щодо створення Міського положення 1892 р.

01.03.10.53.

343.349(470+571)“18/19” Щербак Н. М. Правові засади діяльності цензурних установ в Україні (XIX — початок XX ст.) : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.01 / *Щербак Ніна Миколаївна* ; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. — К., 2010. — 20 с.

Проаналізовано п'ять історико-правових досліджень з даної теми, з'ясовано ступінь її наукової розробки. Введено до наукового обігу нові джерельні матеріали з досліджуваної проблеми. Показано процес становлення та розвитку цензурного законодавства у Російській імперії у першій половині XIX ст., з'ясовано причини його постійного перегля-

ду з метою підвищення ефективності діяльності цензури. Проаналізовано нормативно-правову базу реформування цензури та суперечливі тенденції у розвитку цензурного законодавства, його особливості щодо українських друкованих видань. Висвітлено процес впровадження цензурного законодавства, створення та функціонування органів цензури в українських губерніях у першій половині XIX ст. Показано діяльність цензурних установ та її антиукраїнську спрямованість у другій половині XIX ст. Проаналізовано цензурну реформу 1905—1906 рр. та її вплив на розвиток преси в Україні.

Стаммі

01.03.10.54.

340.15(477)“13/17” : 347.996 Бедрій М. М. Нормативно-правові акти як джерела правового регулювання діяльності копних судів на українських землях у XIV—XVIII ст. / *М. М. Бедрій* // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2010. — Вип. 47. — С. 107—112.

Висвітлено значення нормативно-правових актів як форми правового регулювання діяльності копних судів на українських землях у XIV—XVIII ст. Розкрито їх співвідношення з правовими звичаями. Наголошено, що особливу роль для розвитку правового статусу копних судів відіграли Руська правда, Галицька грамота М. Боучацького, Судебник Казимира IV Ягелона та Статуту Великого князівства Литовського. Відзначено їх значення для еволюції копного судочинства: держава за допомогою них не тільки визнавала легальність копних судів, але й вносила свої корективи в діяльність цих органів.

01.03.10.55.

340.15(477)“13/17” : 347.996 Бердій М. М. Усталені юридичні формулювання в українському копному судочинстві (XIV—XVIII ст.) / *М. М. Бердій* // Часопис Київського університету права. — 2010. — № 2. — С. 57—61.

Наведено поняття та проаналізовано значення копного суду як одного із основних інститутів українського звичаєвого права. Досліджено усталені юридичні формулювання українського звичаєвого права, які застосовувались суб'єктами копного судочинства. Проведено їх умовний поділ на дві групи: репліки під час судових дебатів, звернень і промов (формулювання-репліки); норми українського звичаєвого права, якими оперували на засіданні копного суду (формулювання-норми). Визначено їх правове значення і співставлено з практикою копних судів на українських землях в XIV—XVIII ст.

01.03.10.56.

340.15(477.83/86).001.32 Бойко І. Й. Особливості формування джерел права у Галичині у складі Польського Королівства (1349—1569 рр.) / *І. Й. Бойко* // Право України. — 2010. — № 5. — С. 215—223.

Висвітлено умови формування джерел права у Галичині у складі Польського Королівства (1349—1569). Проаналізовано особливості застосування джерел права у Руському Королівстві (1349—1434). З'ясовано основні джерела права Польського Королівства у Руському воєводстві (1434—1569). Розкрито правову природу терміна «правова традиція».

01.03.10.57.

340.15(477) : 347.922 Буга Г. Історичний розвиток інституту забезпечення позову / *Ганна Буга* //

Підприємництво, господарство і право. — 2010. — № 4. — С. 107–111.

Надано коротку характеристику історичного розвитку інституту забезпечення позову. Зроблено узагальнення існуючого стану даного наукового розроблення. Визначено особливості розвитку цього інституту. Розглянуто форми майнового забезпечення позову. Виділено та обґрунтовано окремі способи забезпечення позову за Статутом цивільного судочинства 1864 р.

01.03.10.58.

340.15(477):347.7 Буткевич О. Історія розвитку правового регулювання торговельної діяльності на українських землях / *Ольга Буткевич* // Підприємництво, господарство і право. — 2010. — № 2. — С. 18–21.

Розкрито особливості історичного впливу правових джерел Скіфської держави, Давньої Греції, Київської Русі, Литви та Польщі, Московської держави та Радянського Союзу на формування форм торгового права в Україні. Наведено ряд перших нормативно-правових актів господарського законодавства України, що містили норми щодо основ здійснення торговельної діяльності.

01.03.10.59.

340.11(477):165.12 Волковицька Н. Функції правової свідомості у процесі утвердження демократії в Україні / *Паталія Волковицька* // Юридична Україна. — 2010. — № 4. — С. 35–41.

Досліджено роль правової свідомості у становленні України як демократичної і правової держави. Наведено широке визначення поняття «функція». Визначено специфіку реалізації окремих функцій правової свідомості у процесі демократизації держави, утвердження у правовому та політичному житті України цінностей та принципів демократії. Розроблено класифікацію та розкрито зміст функцій правової свідомості.

01.03.10.60.

340.15(477):346.27“1920” Гладкий С. О. Законодавчі засади правового статусу сільськогосподарських кооперативів в УСРР 20-х років XX ст. / *С. О. Гладкий* // Університетські наукові записки: Часопис Хмельницького університету управління та права: Право. Економіка. Управління. — Хмельницький, 2010. — Вип. 1. — С. 11–15.

Досліджено правовий статус сільськогосподарських кооперативів в Україні першого десятиріччя існування радянської влади. Розглянуто його законодавчу регламентацію у контексті розвитку взаємовідносин кооперації та держави. З'ясовано найхарактерніші риси правового статусу сільськогосподарських кооперативів та його залежності від політичної ситуації в країні. Звернено увагу на характерні недоліки у розвитку сільськогосподарських кооперативів. Визначено основні види (форми) кооперативів, встановлено основні ознаки цих організацій.

01.03.10.61.

340.15(477)“1920” 347.726 Гладкий С. О. Правовий статус кредитних кооперативів в УСРР 1920-х років / *С. О. Гладкий* // Держава і право. Юридичні і політичні науки: зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2010. — Вип. 47. — С. 94–99.

Досліджено правовий статус кредитних кооперативів у радянській Україні 1920-х рр. Розкрито його законодавчу регламентацію у контексті розвитку взаємовідносин кооперації та держави. Визначено, що головною причиною нежиттєздатності коопера-

тивів зазначеного періоду стало ігнорування в правовій регламентації їх діяльності класичних принципів кооперації.

01.03.10.62.

343.9(477) Зозуля Є. В. Криміногенна ситуація в Україні періоду становлення та розвитку незалежної держави / *Є. В. Зозуля* // Наука. Релігія. Суспільство. — 2010. — № 1. — С. 93–98.

Здійснено аналіз криміногенної ситуації в Україні, починаючи з перебудови та впродовж усього періоду існування України як незалежної держави. Визначено п'ять періодів, за якими здійснено історичний аналіз щодо стану та причин зростання рівня злочинності в країні. Подано характеристику феномена організованої злочинності, перш за все економічної спрямованості, та пов'язаної з нею корупції. Здійснено аналіз соціально-демографічної структури злочинності на сучасному етапі розвитку Української держави.

01.03.10.63.

340.15(477.53)“1890” 352 Козаченко А. І. Повноваження органів земського самоврядування за Положенням 1890 р. наприкінці XIX — на початку XX ст. / *А. І. Козаченко* // Проблеми законності: акад. зб. наук. пр. / МОН України, Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. — Х., 2010. — Вип. 107. — С. 23–32.

Проведено порівняльний аналіз повноважень земств за Положенням 1890 р. з тими, що були передбачені Положенням 1864 р. Встановлено на прикладі Полтавського земства регіональні особливості розмежування предметів відання між губернськими й повітовими земствами, земськими зборами й управами, місцевою адміністрацією й земствами наприкінці XIX — на початку XX ст. Досліджено обсяг повноважень земських установ. Розглянуто дві тенденції діяльності Полтавського земства у даний період.

01.03.10.64.

340.15(477)“9/14” 347.73:336.22 Колесник К. Українська правова традиція у сфері оподаткування / *Катерина Колесник, Інна Ковальчук* // Вісник прокуратури. — 2010. — № 4. — С. 105–111.

З'ясовано історичні витoki системи оподаткування на території українських земель. Визначено особливості правовідносин у цій сфері та значення цього процесу для сучасності. Надано розгорнуту класифікацію податків за часів Київської Русі. У загальних рисах розглянуто нову фінансову систему і власну податкову політику, що почала створюватися у XV ст. Розкрито правову природу Магдебурзького права. Зроблено висновки щодо процесу становлення системи оподаткування на території українських земель.

01.03.10.65.

340.15(477)“1919/232” 354.11 Купчик О. Організаційно-правові засади функціонування народного комісаріату закордонних справ УСРР (1919–1923 рр.) / *О. Купчик* // Часопис Київського університету права. — 2010. — № 2. — С. 30–34.

Вивчено нормативно-правову базу, що регулювала у 1919–1923 рр. діяльність Народного комісаріату закордонних справ УСРР. Визначено функції НКЗС УСРР і його структурних підрозділів. Розглянуто Центральний апарат, закордонні представництва УСРР, повноважні представництва УСРР за кордоном, консульські представництва УСРР за кордоном, територіальні представництва НКЗС УСРР. Українське бюро для обслуговування іноземців при

НКЗС УРСР, фінанси, штати, представництво за кордоном інших державних і педержавних установ і організацій. Розкрито їх правовий статус і організаційно-штатну структуру.

01.03.10.66.

348.71(477.62)“1940/60” Луковенко І. Г. Фінансово-господарська діяльність Донецької єпархії в контексті державно-церковних відносин в УРСР (40–60-ті рр. XX ст.) / І. Г. Луковенко // Наука. Релігія. Суспільство. — 2010. — № 1. — С. 114–121.

Розглянуто особливості фінансово-господарської діяльності донецької єпархії Російської православної церкви у 40–60-ті рр. XX ст. Виокремлено та проаналізовано джерела поповнення кас православних парафій єпархії та основні статті витрат парафій єпархії. Досліджено особливості фінансової політики Радянської держави стосовно православних парафій та священнослужителів на Донеччині.

01.03.10.67.

340.15(477):215 Луцький І. В. Вплив християнських цінностей на сучасне українське державотворення / І. Луцький, О. Каленюк // Юридична Україна. — 2010. — № 2. — С. 12–14.

Досліджено ціннісні основи духовного відродження нації у контексті світової соціокультурної системи, що актуалізує звернення до релігійних цінностей, зокрема християнських. Розглянуто питання щодо церковної системи права. Визначено, що християнські цінності є одним із найважливіших факторів, які впливають на формування й розвиток національної культури, політики, освіти, а також на процеси сучасного державотворення.

01.03.10.68.

340.15(474.5)“15”:261.4 Луцький І. М. Вплив християнської етики на Першій і Другій Литовські статuti / І. М. Луцький // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2010. — Вип. 47. — С. 89–93.

Висвітлено вплив християнської етики на Литовські статuti. Обґрунтовано, що на зміст Литовських статутів суттєвий вплив справила звичаєво-правова традиція, яка виражалася у правовій спадщині Київської Русі. Наголошено, що дані джерела позитивно вплинули на розвиток української правової думки, а також є досягненням правотворчості нашого народу.

01.03.10.69.

340.15(477)“16/18”:342.26 Магновський І. Й. Адміністративно-територіальний поділ українських земель у період козацького державотворення XVII – XVIII ст. / І. Й. Магновський // Право України. — 2010. — № 4. — С. 343–348.

Розглянуто питання адміністративно-територіального поділу українських земель XVII–XVIII ст. Зосереджено увагу на основних складових адміністративно-територіального устрою цього періоду. Встановлено, що розвиток національної традиції адміністративно-територіального поділу українських земель козацьких часів характеризується військово-адміністративними основами поділу Війська Запорозького.

01.03.10.70.

340.15(47+57):342.9 Мельник Р. Новий погляд на стару статтю (до аналізу наукової спадщини М. Карадже-Іскрова) / Р. Мельник // Право України. — 2010. — № 2. — С. 258–265.

Проаналізовано наукову спадщину радянського вченого-адміністративіста М. Карадже-Іскрова. Роз-

крито основні положення статті «Адміністративне право у Радянському Союзі (Росії) з 1917 р.», опублікованої у 1936 р. у Німеччині. Розглянуто правове становище радянських громадян та професію, принцип поділу влади у СРСР. Розкрито значення статті для сучасної науки адміністративного права.

01.03.10.71.

340.15(47+57)“1941/45” Рабінович П. М. Радянське право і законність у роки Великої Вітчизняної війни (історичні особливості) / П. М. Рабінович // Бюлетень Міністерства юстиції України. — 2010. — № 4–5. — С. 7–11.

Охарактеризовано конкретно-історичні особливості функціонування радянської правової системи у часи Великої Вітчизняної війни 1941–1945 рр. Наведені матеріали дають підстави констатувати, що у цій війні разом з радянським державним і суспільним ладом витримала іспит і вітчизняна правова система, якою опосередковувались усі найважливіші заходи із забезпечення оборони країни й досягнення перемоги. Описано специфіку законодавства, а також правозастосовної діяльності. Обґрунтовано, що законності було дотримано не меншою мірою, ніж у мирний час.

01.03.10.72.

340.15:347.27:347.961«13/18» Рибачок В. Особливості розвитку іпотечних правовідносин і роль нотаріуса при їх оформленні в дореволюційний період / Вікторія Рибачок // Підприємництво, господарство і право. — 2010. — № 3. — С. 44–47.

Розглянуто кілька значень поняття «іпотека». Розглянуто дві основні конструкції застави, що сформувалися у період з XIV по XIX ст. Значну увагу приділено питанням нерухомого майна. Зроблена спроба на теоретичному рівні проаналізувати існуючі на рівні доктрини підходи до історії становлення та розвитку інституту іпотеки в дореволюційному праві, також роль нотаріуса в оформленні дореволюційної іпотеки.

01.03.10.73.

340.15(477.4):343.195 Сидорчук О. О. Функціонування суду присяжних у Правобережній Україні за судовими статутами 1864 р. / О. О. Сидорчук // Часопис Київського університету права. — 2010. — № 2. — С. 105–108.

Означено основні історико-правові особливості та закономірності функціонування суду присяжних у Правобережній Україні. Розглянуто два етапи формування суду присяжних в українських правобережних губерніях. Досліджено кількісні показники його функціонування, розкрито їх причини. Зазначено основні показники організації сесійних засідань. Розкрито причини появи засідателів.

01.03.10.74.

340.15(477)“1917/20”:94 Ситник О. М. Українсько-більшовицьке ідеологічне протистояння періоду Громадянської війни / О. М. Ситник // Наука. Релігія. Суспільство. — 2010. — № 1. — С. 135–139.

Досліджено українсько-більшовицьке ідеологічне протистояння періоду Громадянської війни та національно-визвольних змагань 1917–1921 років в Україні. Розглянуто ідейно-політичні аспекти українського національного руху та більшовизму. Розкрито різні шляхи ідеологічного впливу на народні маси у даний період. Показано демагогічно-популістський характер дії більшовицької пропаганди на українське село. Зауважено про нездатність українських соціалістичних партій сформувати ефективну державницьку ідеологію.

01.03.10.75.

340.15(477):342.7 Шамрай В. В. Права та свободи громадян за конституційним проектом М. Міхновського / В. В. Шамрай // Право України. — 2010. — № 4. — С. 349—356.

Проаналізовано зміст прав і свобод громадян за проектом конституції України українського правника, громадського та політичного діяча М. Міхновського та їх вплив на сучасне законодавство України. Відзначено ряд нових ідей по захисту прав і свобод громадян, що яскраво підкреслюють розуміння М. Міхновським необхідності законодавчого закріплення рівності всіх перед законом незалежно від соціального походження і статі. Визначено основні права і свободи громадян майбутньої української державності.

01.03.10.76.

340.15(477):355 Ярош В. Правові основи військового будівництва в період Центральної Ради / В. Ярош // Університетські наукові записки : Часопис Хмельницького університету управління та права: Право. Економіка. Управління. — Хмельницький, 2010. — Вип. 1. — С. 6—10.

Висвітлено діяльність Центральної Ради та Генерального Секретаріату в галузі військового будівництва та формування української армії. Визначено систему української армії та єдину мету її існування. Виділено три найголовніші причини невдачі Центральної Ради. Досить змістовно відзначено, що відсутність регулярної і боєздатної армії — одна з головних причин поразки Центральної Ради.

Див. також: 03.03.10.395.

ІСТОРІЯ ДЕРЖАВИ І ПРАВА ЗАРУБІЖНИХ КРАЇН

Книги

01.03.10.77.

340.15(37)(073) Глиняна К. М. Основи римського приватного права : навч.-метод. посіб. / К. М. Глиняна ; ОНЮА. — О. : Фенікс, 2010. — 122 с.

Викладено основні науково-теоретичні і практичні положення курсу «Основи римського приватного права» відповідно до навчальних програм юридичних вищих навчальних закладів. Програма містить вступ, тематичний зміст та план навчальної дисципліни. Розроблено плани практичних (семінарських) занять, методичні вказівки, теми рефератів, контрольні завдання та запитання для самоконтролю з курсу «Основи римського приватного права». Надамо орієнтовний перелік запитань, що випадають на залік. Визначено першоджерела, літературу, а також перелік загальної і додаткової літератури, який рекомендується студентам для вивчення курсу в цілому та за окремими темами програми.

Статті

01.03.10.78.

340.15(4/11)“8/9” Бредихин А. В. Печенежский союз как субъект международных отношений в Восточной Европе во второй половине IX — середине X века / А. В. Бредихин // Наука. Религия. Общество. — 2010. — № 1. — С. 89—92.

Рассмотрены проблемы влияния печенежских племен на международные отношения в степной зоне Восточной Европы и в соседних регионах во

второй половине IX — середине X в. Автор, опираясь на письменные источники (произведения латинских, византийских, арабских авторов, древнерусские летописи), исследует первые известия об отношениях печенегов с Хазарским каганатом, Киевской Русью и Огузами. Исследованы геополитические причины переселения печенегов из прикаспийских степей в Северное Причерноморье. Обращено внимание на развитие политических связей печенежского объединения с Византийской империей.

01.03.10.79.

340.15(470):347.73“12/14” Ворновских Д. Проблемы формирования финансового управления в период удельной Руси и в условиях монголо-татарского ига / Д. Ворновских // Закон и право. — 2010. — № 3. — С. 115—116.

Проанализировано эволюцию организационно-правового развития финансового управления в условиях отсутствия единого центра в период удельной Руси и в условиях монголо-татарского ига. На базе проведенного историко-правового исследования отмечены закономерности развития административной и фискальной системы. Проанализировано ее влияние на последующее развитие финансового управления в России.

01.03.10.80.

340.15“652/653”:347.998.72 Гавриленко В. А. Вопросы истории третейского разбирательства споров (Древний мир и средние века) / В. А. Гавриленко // История государства и права. — 2010. — № 5. — С. 6—8.

Рассмотрены вопросы истории третейского разбирательства споров, которые имеют большое значение для понимания теории современной негосударственной юстиции. Показаны основные тенденции развития третейского разбирательства в прошлом и настоящем. В статье прослеживается история возникновения арбитража. Предложено рассмотрение термина «арбитраж» как синоним термина «третейское разбирательство споров».

01.03.10.81.

340.15(37):340.132 Горбунов М. А. Правопонимание римских юристов как фактор системности римского правопорядка / М. А. Горбунов // Закон и право. — 2010. — № 5. — С. 119—120.

Проанализированы представления римских юристов о сущности права как явления объективной действительности. Рассмотрены фундаментальные особенности правопонимания римских юристов, а также изложены их представления о системе права. Через анализ отдельных форм права раскрыты факторы системности римского права и правопорядка.

01.03.10.82.

340.15(470):378.2 Грушковская И. Правотворческий процесс создания Положения об испытаниях на научные степени (1864). Обзор архивных документов Российской империи / И. Грушковская // Закон и право. — 2010. — № 5. — С. 111—114.

Рассмотрена проблема новых архивных документов Российской империи по процессу создания Положения об испытаниях на ученые степени в редакции 1864 г. Исследован, описан и изучен ряд архивных дел. В рамках выявленных архивных дел описаны и изучены наиболее важные архивные документы.

01.03.10.83.

340.15(470):347.65/68 Демичев А. А. Развитие наследственного права в период Великой Отече-

ственной войны / А. А. Демичев, А. Б. Моисеев // История государства и права. — 2010. — № 9. — С. 36–41.

Проанализирована эволюция советского последственного права в период Великой Отечественной войны. Авторы рассматривают как мероприятия, непосредственно обусловленные условиями военного времени, так и законодательными изменениями, необходимость которых назрела еще в предвоенный период. Отмечено, что внесение изменений в ГК РСФСР было обусловлено необходимостью снятия целого ряда ограничений в последственном правопреемстве.

01.03.10.84.

340.15(571.5):348.819.3:271 Дроботушенко Е. В. Правовые основы православного монашеского общежития Забайкальской епархии во второй половине XIX — начале XX века (по материалам государственного архива Забайкальского края) / Е. В. Дроботушенко // История государства и права. — 2010. — № 11. — С. 22–25.

На основании анализа значительного числа архивных источников дано представление о правовых основах вступления в монашество, организации монастырской жизни в Забайкальской епархии Русской православной церкви во второй половине XIX — начале XX в. Сделана попытка выявить объем ссылок на нормативно-правовые акты в епархиальных документах. В отдельных случаях выявлена степень реализации того или иного акта в обыденной монастырской жизни.

01.03.10.85.

340.15(470):347.4 Карагодина Н. П. Обязательства вследствие причинения вреда чести и достоинству личности в законодательстве Древней Руси / Н. П. Карагодина, С. В. Тычинин // История государства и права. — 2010. — № 3. — С. 12–15.

На основании анализа древнерусских правовых памятников («Русская Правда», Устав князя Ярослава Владимировича Мудрого о церковных судах, Псковская судная грамота) определено, что в законодательстве Древней Руси существовали нормы права, предусматривающие возникновение обязательств по выплате виновным лицом потерпевшему денежной компенсации в случае причинения вреда его чести и достоинству. Указано, что древнее право не имело детально разработанных норм и обязательств из деликтов, не связанных с уголовными. В далеком прошлом не проводилось никакого различия между уголовной ответственностью и деликтной ответственностью.

01.03.10.86.

341.225.5:341.362.1(091) Каримов Р. Р. Историко-правовой анализ межгосударственного сотрудничества в области борьбы с морским терроризмом / Р. Р. Каримов // История государства и права. — 2010. — № 7. — С. 35–37.

Рассмотрены вопросы, касающиеся историко-правового анализа сотрудничества государства в борьбе с морским терроризмом на основе договорно-правового механизма. Проанализированы нормативно-правовые документы, регламентирующие безопасность морского судоходства. Приведены различные примеры актов морского терроризма. Выделены аспекты эффективного противодействия морскому терроризму.

01.03.10.87.

340.15(470):342.36 Комова Н. Б. Российская монархия в контексте консервативных государств

по-правовых концепций: мифы и реальность / Н. Б. Комова // Северо-Кавказский юридический вестник. — 2010. — № 2. — С. 21–26.

Рассмотрен феномен монархической власти в национальном государственно-правовом пространстве. На основе анализа различных подходов к природе и признакам монархической власти показана ее важная роль для сохранения устойчивого развития российской государственности. Монархия представлена в качестве органичного России государственно-правового института, что соответствует консервативно-правовому подходу к этой проблеме. Выделены юридические, политические и социально-психологические аспекты заявленной проблемы.

01.03.10.88.

340.15(571.64):351.74 Кузнецов Д. А. Из истории организации охраны правопорядка и борьбы с преступностью на Южном Сахалине (1945–1950 гг.) / Д. А. Кузнецов // История государства и права. — 2010. — № 10. — С. 42–47.

Проанализирована история организации охраны правопорядка и борьбы с преступностью на Южном Сахалине в 1945–1950 гг. Сказано о том, как на юге острова в обстановке перехода от военных действий к мирной жизни происходило становление советских органов управления, государственной безопасности и милиции. Рассмотрены характерные особенности, связанные с деятельностью правоохранительных органов по борьбе с преступностью. Привлечено внимание к роли Советской Армии и ее подразделений в деле организации охраны и поддержания правопорядка в населенных пунктах и на транспорте. Показана криминальная обстановка, сложившаяся на Южном Сахалине в послевоенные годы.

01.03.10.89.

348.86(47+57)“1960” Ляхно О. П. Виступ «ініціативників» як прояв офіційної опозиції в середовищі віруючих Євангельських християн-баптистів в СРСР / О. П. Ляхно // Наука. Релігія. Суспільство. — 2010. — № 1. — С. 99–106.

Проаналізовано причини та особливості діяльності «Ініціативної групи зі скликання надзвичайного Всесоюзного з'їзду Євангельських християн-баптистів у СРСР» як опозиційної до радянського законодавства про релігійні культи організації. Показано непокору активної частини віруючих ЄХБ радянському законодавству про релігійні культи й незаконним постановам місцевих органів влади та офіційному релігійному центру ВР ЄХБ 1960-х рр.

01.03.10.90.

340.134(470)“8/14” Мазуренко А. П. Российская правотворческая политика в зеркале истории (IX–XV вв.) / А. П. Мазуренко // История государства и права. — 2010. — № 4. — С. 36–37.

Охарактеризованы историко-правовые аспекты формирования правотворческой политики в Российской империи. Рассмотрены и проанализированы различные точки зрения, касающиеся закономерностей развития правотворчества в Древней Руси и в период феодальной раздробленности. Указано, что правотворческая политика в период феодальной раздробленности прошла два этапа развития. На первом этапе (XII–XIII вв.) в княжествах действовало право Древнерусского государства, прежде всего «Русская Правда». Второй этап связан с объединением правовых систем отдельных княжеств.

01.03.10.91.

340.15(680):342.53“1938” Макарова Е. А. Парламентские выборы 1938 г. и внешняя политика

Южно-Африканского Союза в контексте мюнхенского курса Великобритании / *Е. А. Макарова* // История государства и права. — 2010. — № 5. — С. 43–46.

Рассмотрены вопросы организации внутренней государственной структуры Южно-Африканского Союза (ЮАС) во второй половине 30-х годов XX в., в частности формирования электоральной системы, правового и внешнеполитического курса. Изложены исторические события того времени, повлиявшие на развитие ЮАС. Представлены две тенденции историографии, изучающей внешнеполитические аспекты отношений внутри Британского Содружества Наций и события сентября 1938 г.

01.03.10.92.

340.15(470):351.713"9" Малофеева О. Торгово-таможенная политика Руси. Характер русско-византийских связей в десятом веке. Данные зарубежных раппосредствесковх источников / *О. Малофеева* // Закон и право. — 2010. — № 3. — С. 118–119.

Представлены междоударственные договоры Руси и Византии. Отмечено, что взаимоотношения, регулируемые указанными договорами, явились выражением торгово-таможенной политики. Рассмотрены вопросы таможенного дела и таможенной политики в контексте междоударственных отношений Руси и сопредельных сторон (прежде всего Византии и Хазарии).

01.03.10.93.

340.15(470):351.74.001.76 Малько А. В. Правоохранительная политика России в условиях модернизации (исторический аспект) / *А. В. Малько, В. А. Затонский, О. Н. Коржиков* // История государства и права. — 2010. — № 8. — С. 2–5.

Рассмотрены основные принципы формирования и реализации самодержавной правоохранительной политики Российской империи во второй половине XIX в. Освещены лишь те аспекты указанной политики, которые представляют интерес в свете модернизации современного российского общества. Исследована сущность правоохранительной политики Олександра II. Проанализированы документы, изданные Александром III в 80-х годах XX ст.

01.03.10.94.

342.9(470).001.73 Петров М. П. Опыт эволюции публичного управления в России и актуальные задачи административной реформы на современном этапе / *М. П. Петров* // История государства и права. — 2010. — № 8. — С. 34–39.

Приводится авторская группировка административных реформ в России. Показана историческая обусловленность незавершенности ряда административных преобразований традицией автократического режима власти. Сформулированы задачи по децентрализации уровней власти и изменению административно-территориального устройства, с одной стороны, преодолению бюрократизма — с другой.

01.03.10.95.

340.15(470):342.726-054.6 Пуховской Д. А. Понятие «иностраниец» в правоотношениях в России XVII — начала XX века / *Д. А. Пуховской* // История государства и права. — 2010. — № 11. — С. 7–9.

Предпринята попытка проследить генетику понятия «иностраниец» в системе русского права. Дан краткий обзор теоретико-правовых взглядов на понятие «иностраниец» в России XVII — начала XX в. Приведены мнения известных российских цивилистов — И. Андреевского, А. С. Алексеева, А. Д. Градовского, Н. Л. Дювернуа, освещавших данную про-

блематику в XIX в. На их основании определено содержание данной категории для существовавшей системы правоотношений и дана ей краткая характеристика.

01.03.10.96.

340.15(470):35.08 Пчелинцев С. С. Формирование принципа законности на государственной службе за рубежом в XIX–XX вв. / *С. С. Пчелинцев* // История государства и права. — 2010. — № 10. — С. 19–21.

Осуществлена попытка ретроспективного исследования развития законодательства о государственной службе в зарубежных государствах. Высказаны соображения об основных тенденциях эволюционного изменения содержания принципа законности на государственной службе в развитых зарубежных государствах в условиях реформирования государственного управления. Отмечено, что осуществляемая в Российской Федерации модернизация политической системы и государственного аппарата тесно взаимосвязана с преодолением правового нигилизма и реализацией принципа законности на государственной службе.

01.03.10.97.

343.9(470):343.352 Сасенкова Е. П. Правовое оформление структурных элементов политики в концепциях государственной политики России и стран ближнего зарубежья / *Е. П. Сасенкова, Р. А. Черкесов* // Северо-Кавказский юридический вестник. — 2010. — № 1. — С. 38–43.

Изучены научные подходы к структурированию политики. Обоснована необходимость правового оформления в концепциях государственной политики идеологического, социологического и институционального компонентов. Выделены эти компоненты в различных концепциях государственной политики Российской Федерации. Рассмотрена Концепция антикоррупционной политики.

01.03.10.98.

340.15(4):343.2/7.001.76 Саломатин А. Ю. Модернизация уголовной политики в странах Западной Европы (конец XVII — XIX в.): сравнительно-правовое исследование / *А. Ю. Саломатин, П. В. Макева* // История государства и права. — 2010. — № 8. — С. 6–10.

Рассмотрена модернизация уголовной политики в западноевропейских странах. Затронуты проблемы более гуманного отношения к преступникам, включая уменьшающееся использование наказания смертной казнью и рационализацию тюремного заключения в различных государствах. Прокомментированы идеи Ч. Беккариа, опубликованные в труде «О преступлениях и наказаниях». Описаны статистические исследования криминальной области социума.

01.03.10.99.

340.15(470.6):342.5 Сергеев В. Н. Постановление III Большого Донского казачьего круга (2–13 декабря 1917 года) о переходе государственной власти к Войсковому правительству / *В. Н. Сергеев* // Северо-Кавказский юридический вестник. — 2010. — № 1. — С. 24–37.

Рассмотрен важный нормативно-правовой документ — протоколы III Большого круга донского казачества, определившего переход донцов в антибольшевистский лагерь генералов Корнилова, Деникина и других. Отмечено, что публикация постановлений III Большого войскового круга донского казачества вводит в научный оборот десятки новых

фамилий, расширяет круг доступных для исследователей источников изучения исторических судеб казачества.

ІСТОРІЯ ПОЛІТИЧНИХ І ПРАВОВИХ УЧЕНЬ

Статті

01.03.10.100.

340.15(73):1775/83" Головкин Ю. М. Правовое обоснование войны за независимость в США. Феномен «легитимной революции» по Джону Адамсу // Ю. М. Головкин // Закон и право. — 2010. — № 5. — С. 115–118.

Раскрыта политико-правовая сущность претензий американских колоний к Великобритании в войне за независимость. Проанализировано идейное наследие юриста, одного из основателей США Джона Адамса (1735–1826). Отмечено, что американская революция носила выраженный легитимный характер. Исчерпав все возможности преодолеть кризис в отношениях с метрополией, колонисты прибегли к праву на сопротивление тирании, обоснованному в работах Дж. Локка. Рассмотрена работа Дж. Адамса «Нованглус».

01.03.10.101.

340.11:165.243(477.7-25)Дзевелюк А. В. Праворозуміння М. Ю. Чижова / А. В. Дзевелюк // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2010. — Вип. 47. — С. 77–81.

Досліджено особливості праворозуміння, а також визначення права М. Ю. Чижовим (1853–1910), який був фахівцем у галузі загальнотеоретичного правознавства, доктором державного права, професором Імператорського Новоросійського університету. Здійснено співвідношення права та справедливості. Визначено, що природу права вчений розумів як сукупність трьох моментів, нерозривно пов'язаних між собою: норма, життєве явище (відношення), правотворча сила.

01.03.10.102.

340.15(4):352"16/18" Ершова Г. В. Либеральные теории о местном самоуправлении в западноевропейских учениях XVII–XIX вв. / Г. В. Ершова // История государства и права. — 2010. — № 5. — С. 46–48.

Рассмотрены вопросы развития и реализации концепции местного самоуправления, начиная от периода буржуазных революций. Проанализированы различные терминологические особенности становления местного самоуправления в Западной Европе и законодательство в заявленной сфере. Сформулирован процесс формирования первых теорий самоуправления. Основное внимание уделено теории свободной общины. Изложены задачи надзора за деятельностью самоуправления.

01.03.10.103.

340.123(430)"1670" Кембасв Ж. М. «Египетский план» Готфрида Вильгельма Лейбница как один из этапов развития политических и правовых теорий объединения европейских государств / Ж. М. Кембасв // История государства и права. — 2010. — № 2. — С. 42–45.

Рассмотрен план объединения европейских государств, выдвинутый великим немецким мыслителем Г. В. Лейбницем в 1670 г. Отмечено, что данный проект, в котором гуманизм и прогресс стали глав-

ными ориентирами деятельности государства, является характерным для эпохи Просвещения. Указано, что Лейбниц предлагал искусственно создать задачу, выполнение которой объединило бы государства Европы, прекратило бы войны между ними и таким образом способствовало бы распространению идеалов научного знания и общественного прогресса.

01.03.10.104.

342.36 Комова Н. Б. Православный монархизм: доктринально-правовой и исторический аспекты // Н. Б. Комова // Философия права. — 2010. — № 2. — С. 55–58.

Исследован феномен православного монархизма. На основе анализа различных подходов к природе и признакам монархической власти показана ее важная роль для сохранения устойчивого развития государственности в период системных кризисов, революций, смут. Выделены юридические, политические и исторические аспекты заявленной проблемы.

01.03.10.105.

342.72/73:329.12 Костенко О. Права людини і правовий лібералізм (про співвідношення категорій прав і обов'язків людини у світлі соціально-натуралістичної концепції права) / Олександр Костенко, Олена Костенко // Вісник Національної академії прокуратури України. — 2010. — № 2. — С. 13–17.

На основі соціально-натуралістичної концепції проконстатовано «позитивістські» недоліки сучасних уявлень про права людини. Запропоновано шляхи їх вирішення. Проаналізовано юридичну сутність терміна «соціально-натуралістичний» лібералізм. Розглянуто три види законів природи: «закони фізичної природи», «закони біологічної природи», «закони соціальної природи».

01.03.10.106.

340.15(410)"17":339.543.624 Легкоступ А. І. Ідеї англійських просвітителів другої половини XVIII ст. щодо торгівлі / А. І. Легкоступ // Наука. Релігія. Суспільство. — 2010. — № 1. — С. 107–113.

Статтю присвячено ознайомленню з ідеями англійських просвітителів другої половини XVIII ст. щодо торгівлі. Вони пов'язані з діяльністю вчених, представників так званої Класичної школи політичної економії: Девідом Юмом, Адамом Фергюсоном та Адамом Смітом. Показано, яким ці учені вважали розвиток вільної торгівлі та її ідеальний стан, а також ступінь розвитку торгівлі у Британії на той час. Проаналізовано найважливіші елементи поняття «вільна торгівля».

01.03.10.107.

340.122"16/17" Прокопов Д. Онтологічні системи природного права у європейській правовій думці XVII—середини XVIII століть / Денис Прокопов // Юридична Україна. — 2010. — № 4. — С. 28–34.

Виявлено джерела та основний зміст онтологічного способу обґрунтування природного права. Досліджено специфіку осмислення і обґрунтування поняття природного права у контексті методології онтологічного підходу, як вона представлена у працях європейських мислителів Нового часу. У процесі аналізу зв'язку між природним правом і природним станом розкрито основні положення онтологічних систем природного права. Розглянуто ідею права Б. Спінози і Т. Гоббса.

01.03.10.108.

340.15(477):342.7"653" Тимошенко В. І. Права і свободи людини у вітчизняній політико-правовій

думці епохи Відродження і Просвітництва / *В. І. Тимошенко* // Бюлетень Міністерства юстиції України. — 2010. — № 2. — С. 32–41.

Розглянуто ідею прав і свобод людини в історії вітчизняної політико-правової думки епохи Відродження і Просвітництва, можливості й гарантії реалізації у державі. Дано перелік зачинателів ренесансно-гуманістичних ідей в Україні. Проаналізовано авторський доробок мислителів та подальший розвиток ідей прав і свобод людини у їх творчості. Уточнено такі визначальні категорії з досліджуваних питань, як «право», «свобода», «індивід», «рівність», «гуманізм».

01.03.10.109.

340.123(470):342.36 Тушканов И. В. Идея цивилизаций в политико-правовых учениях Н. Я. Данилевского и К. Н. Леонтьева / *И. В. Тушканов* // Философия права. — 2010. — № 3. — С. 7–10.

Исследован цивилизационный подход в политико-правовых учениях выдающихся русских мыслите-

лей монархического направления — Н. Я. Данилевского и К. Н. Леонтьева. Проанализированы существующие научные взгляды на возникновение и развитие культурно-исторических типов, на эволюцию государства. Выделены общие и особенные черты в их теории.

01.03.10.110.

340.123:342.73 Юнусов М. А. Эволюция обязанностей человека и гражданина в политико-правовых учениях (историко-правовой аспект) / *М. А. Юнусов, Э. А. Юнусов* // История государства и права. — 2010. — № 7. — С. 45–48.

На основании анализа политических и правовых взглядов прошлого и настоящего показано возникновение, развитие, функционирование и совершенствование правовых обязанностей человека и гражданина как правовой категории. Проведен обзор точек зрения на понятие «обязанность». Отмечено, что обязанности личности являются основанием права, т. е. императивом.

КОНСТИТУЦІЙНЕ ПРАВО УКРАЇНИ

Книги

02.03.10.111.

342(477)(075.8) Погорілко В. Ф. Конституційне право України : підручник / В. Ф. Погорілко, В. Л. Федоренко ; МОН України. — 2-ге вид., переробл. та доопр. — К. : Прав. єдність, 2010. — 429 с.

Висвітлено основні положення півначальної дисципліни «Конституційне право України», зокрема: питання теорії конституціоналізму та конституційного права, основ конституційного ладу, конституційно-правового статусу людини, форм безпосереднього народовладдя, конституційних основ організації і здійснення державної влади та місцевого самоврядування, адміністративно-територіального устрою України і правової охорони Основного Закону. Враховано поведи, зумовлені реалізацією Конституції України у чинному конституційному законодавстві.

02.03.10.112.

342.4(477):342.565.2 Стрижак А. А. Конституція України в актах Конституційного Суду України (аналіт. огляд та коментар) / А. А. Стрижак. — К. : Ін Юре, 2010. — 631 с.

Видання містить результати аналітичного дослідження практики конституційного судочинства (рішення, висновки та процесуальні ухвали за 1997–2009 роки) щодо реалізації Конституційним Судом України його головного завдання — гарантування верховенства Конституції як Основного Закону держави. Виокремлено правові позиції Конституційного Суду України, а також авторські коментарі з питань конституційності законів та інших правових актів, тлумачення Конституції й законів України, інших питань, вирішення яких належить до конституційних повноважень Конституційного Суду України. Мета праці — популяризація діяльності єдиного органу конституційної юрисдикції в Україні, поширення наукових знань у галузі конституційного права, що сприятиме формуванню правосвідомості громадян та розвитку юридичної освіти.

Автореферати

02.03.10.113.

342.724(477)(043.3)+342.731(477)(043.3) Альонкін О. А. Конституційне право людини на свободу світогляду і віросповідання та гарантії його реалізації в Україні : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.02 / Альонкін Олексій Анатолійович ; Київ. нац. ун-т внутр. справ. — К., 2010. — 20 с.

Визначено доктринальні основи конституційної дефініції та правового регулювання в Україні права людини на свободу світогляду і віросповідання. Розкрито методологічні засади дослідження, визначено їх місце у системі прав і свобод людини та громадянина. Сформульовано авторське визначення конституційного права людини на свободу світогляду і віросповідання. Охарактеризовано та проведено систематизацію нормативної бази конституційно-правового регулювання цього суб'єктивного права особи. Досліджено загальносуспільні (ідеологічні, політичні, економічні, соціальні) та юридичні (спеціальні) гарантії реалізації, охорони і захисту права людини на свободу світогляду і віросповідання.

Внесено низку пропозицій щодо правового вдосконалення загальносуспільних та юридичних гарантій реалізації, охорони та захисту права людини в Україні.

02.03.10.114.

342(477)(043.3) Волошин Ю. О. Конституційно-правове забезпечення європейської міждержавної інтеграції: проблеми теорії і практики : автореф. дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.02 / Волошин Юрій Олексійович ; Ін-т законодавства Верховної Ради України. — К., 2010. — 32 с.

Визначено методологічні засади дослідження конституційно-правового забезпечення міждержавних інтеграційних процесів у вітчизняній та зарубіжній науці конституційного права з урахуванням їх категоріально-методологічного апарату, системної та змістовної характеристик. Обгрунтовано теоретико-методологічне та аксіологічне визначення сучасного конституціоналізму в контексті його глобалізаційної парадигми і феномена міждержавної інтеграції. Досліджено доктрину суверенітету, її розвиток та конституційне забезпечення в умовах європейської міждержавної інтеграції і формування європейського конституційно-правового простору як прояву наднаціонального суверенітету. Уточнено конституційно-правові форми, засоби та механізми забезпечення міждержавної інтеграції згідно з принципом співробітництва держав, конституційно-правовими доктринами та стандартами міждержавної інтеграції на прикладі формування конституційно-правового механізму взаємодії права міждержавного об'єднання з національними правовими системами держав — членів ЄС.

02.03.10.115.

342.534(043.3) Григоренко А. О. Конституційно-правовий статус народного депутата України і парламентаріїв Італії, Польщі та Угорщини: порівняльний аналіз : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.02 / Григоренко Артем Олегович ; Київ. нац. ун-т внутр. справ. — К., 2010. — 24 с.

Охарактеризовано генезис наукової розробки та методологію проблематики дослідження. Розкрито нормативне регламентування та соціально-правову сутність статусу народного депутата України. Обгрунтовано конституційно-правові особливості статусу парламентаріїв Італії, Польщі та Угорщини. Репрезентовано систему їх функцій та повноважень. Викладено аналіз інституту гарантій здійснення повноважень народним депутатом України та парламентаріями Італії, Польщі та Угорщини. Проведено polemічну аргументацію рекомендацій щодо запровадження досвіду регулювання правового статусу парламентаріїв відповідних зарубіжних країн у національну правову систему.

02.03.10.116.

342.1(477)(043.3) Кафарський В. І. Конституційно-правове регулювання організації та діяльності політичних партій в Україні : автореф. дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.02 / Кафарський Володимир Іванович ; Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2010. — 36 с.

Систематизовано наукові дослідження конституційно-правового статусу політичних партій в Україні. Розглянуто правову природу політичної партії як добровільного самоврядного громадського об'єднання та колективного суб'єкта державно-політич-

них відносин, визначено її права, обов'язки, способи, механізми та межі конституційно-правового регулювання. Проаналізовано досвід державного контролю за діяльністю політичних партій, встановлено прозорі процедури перевірки та механізмів забезпечення виконання вимог щодо створення та діяльності політичних партій. Обґрунтовано поняття та визначено основні види конституційно-правової відповідальності політичних партій.

С т а т т і

02.03.10.117.

342.7(477) Авдюгін Р. Г. Конституційно-правові засоби забезпечення прав людини в Україні / Р. Г. Авдюгін // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2010. — Вип. 47. — С. 148—152.

Досліджено природу та визначено правові засоби забезпечення прав людини в Україні. Значну увагу приділено організаційно-правовим гарантіям забезпечення прав людини. Розглянуто міжнародно-правові засоби забезпечення прав людини.

02.03.10.118.

342.511(477)+342.518(477) Авер'янов В. Б. «Подвійний» центр виконавчої влади: особливості взаємовідносин глави держави та уряду в Україні / В. Б. Авер'янов // Бюлетень Міністерства юстиції України. — 2010. — № 4—5. — С. 21—32.

Розглянуто основні риси змішаної форми державного правління, встановленої чинною Конституцією України. Розкрито зміст дуалізму виконавчої влади та особливості взаємостосунків між президентом та урядом. Обґрунтовано необхідність уточнення правових статусів президента й уряду, існуючі подоліки, які здатні вплинути на стап функціонування змішаної форми правління з властивою їй моделлю так званого «подвійного» центру виконавчої влади.

02.03.10.119.

342.72/73 Аврамова О. Четверте покоління прав людини: постапка проблеми / О. Аврамова, О. Жидкова // Право України. — 2010. — № 2. — С. 101—107.

Запропоновано засади формування четвертого покоління прав людини. З'ясовано доцільність закріплення у правових нормах зміни статі, трансплантації органів, клонування, використання віртуальної реальності, одностатевих шлюбів, штучного запліднення, етаназії, вільної від дитини сім'ї, незалежного від державного втручання життя. Сформульовано визначення понять «четверте покоління прав людини» та «автопомія людини».

02.03.10.120.

347.122 Алданова К. Ю. Деякі питання правосуб'єктності суб'єктів права законодавчої ініціативи / К. Ю. Алданова // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2010. — Вип. 47. — С. 163—170.

Досліджено правосуб'єктність кола суб'єктів, які відповідно до законодавства України поділені правом законодавчої ініціативи. Простежено історичний процес змін, що відбулися в Україні, з переліком суб'єктів законодавчої ініціативи та обсягом їх повноважень. Виявлено окремі недоліки чинного законодавства та подано пропозиції щодо їх усунення.

02.03.10.121.

342.72/73(477) Барчук В. Б. Роль і місце Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини в юридичному механізмі забезпечення прав людини / В. Б. Барчук // Бюлетень Міністерства юстиції України. — 2010. — № 4—5. — С. 90—99.

Розглянуто питання участі Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини у забезпеченні прав людини. Визначено елементи, з яких складається механізм забезпечення прав людини. На підставі аналізу ЗУ «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини» з'ясовано роль і місце українського омбудсмена в означеному механізмі.

02.03.10.122.

342.4(477) Веніславський Ф. Правовая охрана Конституции как необходимое условие стабильности конституционного строя Украины / Федор Веніславський // Сравнительное конституционное обозрение. — 2010. — № 2. — С. 31—40.

Исследована правовая охрана Конституции Украины в аспекте обеспечения стабильности существующего конституционного строя. Выделены три основных направления правовой охраны конституции: недопущение несобоснованного изменения собственно конституционного текста; обеспечение ее реального юридического верховенства в национальной системе права; непосредственная охрана тех общественных отношений, основы которых она закрепляет, то есть собственно конституционного строя.

02.03.10.123.

342(477).001.73 Веніславський Ф. В. Конституційна реформа в аспекті забезпечення стабільності конституційного ладу України / Ф. В. Веніславський // Бюлетень Міністерства юстиції України. — 2010. — № 4—5. — С. 33—41.

Проаналізовано проблеми забезпечення стабільності конституційного ладу України у процесі конституційного реформування. Зазначено, що будь-яка зміна конституційного тексту має бути лише законним наслідком відкритого й широкого суспільного обговорення відповідного законопроекту, його фахового наукового аналізу, а не результатом таємних домовленостей окремих політичних сил. Зазначено, що жодна конституційна реформа не може мати на меті зміну базових конституційних цінностей, закріплених чинним Основним Законом України.

02.03.10.124.

342.734(477) Верланов С. Соціальні права людини і громадянина у практиці Конституційного Суду України: межі захисту / С. Верланов // Право України. — 2010. — № 2. — С. 108—137.

Висвітлено аспекти встановлення меж та способів захисту соціальних прав людини Конституційним Судом України. Охарактеризовано два можливі підходи до аналізу та оцінки законів, які встановлюють обмеження означених прав, а саме формально-юридичний та пропорційний. Резюмовано, що саме перший підхід, використований Конституційним Судом України для перевірки конституційності законодавчих правообмежень, є таким, що відповідає Конституції України.

02.03.10.125.

342.761(477)-053.13 Гончаренко О. Питання конституційного закріплення права на життя ненародженої дитини / О. Гончаренко // Право України. — 2010. — № 5. — С. 90—95.

Розглянуто чинне законодавство України щодо права на життя ненародженої дитини з позиції конституційного права України. Проаналізовано положення ст. 27 Конституції України, яка гарантує право на життя. Висловлено позицію про те, що момент виникнення життя і момент виникнення права на життя повинні збігатися.

02.03.10.126.

342.518(477) Єзеров А. А. Сучасні проблеми конституційно-правової організації виконавчої влади / А. А. Єзеров // Бюлетень Міністерства юстиції України. — 2010. — № 2. — С. 51–59.

Виокремлено кілька блоків сучасних проблем конституційно-правового характеру, що склалися у сфері організації державної виконавчої влади. Перший пов'язаний із конституційно-правовим статусом Кабінету Міністрів України та механізмом його відносин з главою держави та парламентом. Другий включає проблеми організації центральних органів виконавчої влади, третій — місцевих органів виконавчої влади та їх відносини з органами місцевого самоврядування. Наголошено, що кожен з цих блоків проблем перетинається з питаннями державного устрою країни, громадянського контролю за органами влади тощо. Визначено ключові напрямки подальшого реформування системи виконавчої влади.

02.03.10.127.

342.1/2(477)+351.746(477) Завидняк І. І. Конституційний лад України та національна безпека: співвідношення у контексті доктрини верховенства права (Rule of law) / Іван Іванович Завидняк // Часопис Київського університету права. — 2010. — № 2. — С. 123–126.

Проведено аналіз поняття конституційного ладу у співвідношенні з національною безпекою України. Відмічено, що національна безпека виступає у кількох якостях: конституційного інституту, засобу забезпечення конституційного ладу, конституційної цінності та легітимної підстави обмеження окремих конституційних прав і свобод людини.

02.03.10.128.

341.231.14 Карпачова Н. Омбудсман України па захисті прав і свобод людини в умовах глобальної фінансово-економічної кризи / Н. Карпачова // Право України. — 2010. — № 2. — С. 4–17.

Проаналізовано проблемні питання щодо дотримання прав і свобод людини в Україні в умовах світової та загальнодержавної фінансово-економічної кризи. В основі порушень прав людини лежать бідність та нерівний доступ до ресурсів і національного багатства України. Омбудсман доходить висновку, що Україна опинилась серед країн периферійного капіталізму та не в змозі викопати взяті па себе зобов'язання відповідно до Цілей розвитку тисячоліття ООН для України до 2015 р. — наполовину зменшити рівень бідності та па третину — кількість бідного населення.

02.03.10.129.

342:34.03(083.71) Кшиш В. В. Проблеми формування юридичних дефініцій у процесі дослідження конституційно-правової відповідальності суб'єктів державно-політичних відносин / В. В. Кшиш // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корельського НАН України. — К., 2010. — Вип. 47. — С. 132–138.

Досліджено співвідношення понять «відповідальність», «соціальна відповідальність», «юридична відповідальність» і «конституційно-правова

відповідальність», що дало можливість комплексно встановити ступінь відображення соціальних, правових і конституційно-правових принципів у процесі юридичного закріплення й застосування конституційно-правової відповідальності до суб'єктів владних відносин. Сформульовано визначення поняття «конституційно-правова відповідальність».

02.03.10.130.

342.8(477) Ковальчук В. Б. До легітимзації державної влади через демократичні вибори: досвід вітчизняного конституціоналізму / В. Б. Ковальчук // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корельського НАН України. — К., 2010. — Вип. 47. — С. 138–143.

Проаналізовано демократичні вибори як форму безпосереднього народовладдя, на основі якої відбувається процес легітимзації публічної влади. Розкрито особливості виборчої системи України та запропоновано шляхи її удосконалення. Зроблено висновок про те, що лише у комплексі з іншими формами народовладдя демократичні вибори можуть стати ефективним засобом формування легітимної влади, а також засобом громадянського контролю за нею.

02.03.10.131.

342.553(477) Корпієнко М. Територіальна організація влади в Україні: якою вона має бути / М. Корпієнко // Право України. — 2010. — № 4. — С. 239–248.

На основі науково-критичної оцінки юридичної літератури та практики конституційного будівництва з позиції державницької концепції місцевого самоврядування визначено шляхи вдосконалення конституційно-правового статусу цього та інших компонентів територіальної організації влади. Запропоновано пову редакцію окремих положень Конституції України.

02.03.10.132.

342.736 Котляревська Г. Методичні питання класифікації звернень громадян до органів влади / Ганна Котляревська // Юридична Україна. — 2010. — № 5. — С. 34–39.

Виходячи з критичного аналізу існуючих класифікацій звернень громадян і чинного законодавства, запропоновано авторський підхід до визначення видів звернень. Визначено критерії їх класифікації. Зроблено висновок про необхідність нових теоретичних і методичних підходів до класифікації звернень громадян та удосконалення законодавства у даній сфері суспільних відносин.

02.03.10.133.

342.5(477) Крусян А. Р. Публічна влада у системі сучасного українського конституціоналізму / А. Р. Крусян // Бюлетень Міністерства юстиції України. — 2010. — № 3. — С. 52–61.

Відмічено, що система сучасного українського конституціоналізму спрямована на обмеження (самообмеження) публічної влади на користь громадянського суспільства, прав та інтересів людини. Механізм обмеження державної влади включає соціальні, правові та організаційно-функціональні засоби. Публічну владу розглянуто як інституціональну складову системи конституціоналізму. Підкреслено, що особливого значення набуває необхідність ефективізації системи поділу державної влади, а також удосконалення організації публічної влади на місцях, зокрема, через зміцнення публічно-самоврядної влади.

02.03.10.134.

342.22 Куяв І. А. Регіоналізація і проблема забезпечення державного суверенітету / І. А. Куяв // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2010. — Вип. 47. — С. 120–126.

Досліджено зміст процесу регіоналізації на міжнародному та внутрішньодержавному рівнях. Визначено характер та межі впливу децентралізації та автоматизації на державний суверенітет.

02.03.10.135.

342.25 Любченко П. М. Релігійні організації як елемент громадського суспільства та їх взаємовідносини з органами місцевого самоврядування / П. М. Любченко // Проблеми законності : акад. зб. наук. пр. / МОН України, Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. — Х., 2010. — Вип. 106. — С. 27–37.

Проведено аналіз взаємовідносин релігійних організацій та органів місцевого самоврядування як інститутів громадського суспільства. Відмічено, що співвідношення релігії та місцевого самоврядування, проблема взаємовідносин релігійних організацій та органів влади розкриваються насамперед у соціальній та економічній сферах. Сформульовано висновки щодо напрямків і меж нормативно-правового регулювання суспільних відносин за їх участю, що має як теоретичне, так і практичне значення.

02.03.10.136.

347.777(477)+347.136(477) Людвик І. В. Шляхи та перспективи удосконалення конституційно-правового статусу засобів масової інформації в Україні / І. В. Людвик // Бюлетень Міністерства юстиції України. — 2010. — № 3. — С. 134–141.

Визначено конституційно-правовий статус ЗМІ в Україні. Виявлено основні тенденції і перспективи щодо його удосконалення на законодавчому рівні. Обґрунтовано теоретичні положення та нормативні пропозиції щодо оптимізації правового статусу ЗМІ в сучасних конституційно-правових реаліях.

02.03.10.137.

342.53(477) Майданник О. Парламентський контроль за функціонуванням виконавчої влади в Україні: питання теорії / О. Майданник // Право України. — 2010. — № 5. — С. 102–108.

Досліджено особливості парламентського контролю за функціонуванням виконавчої влади в Україні як одного з основних напрямів контрольної діяльності ВР України. Проаналізовано контрольні повноваження парламенту України у розглядуваній сфері, форми їх здійснення. Визначено основні складові контрольної діяльності ВР України за функціонуванням виконавчої влади. Розглянуто проблеми конституційно-правового регулювання реалізації Парламентом України контрольних повноважень за діяльністю українського уряду. Сформульовано висновки та пропозиції щодо їх вирішення.

02.03.10.138.

342.536(477) Медвідь А. Особливості правової регламентації статусу тимчасових комісій парламенту у конституційних актах Української Радянської Соціалістичної Республіки / Андрій Медвідь // Підприємство, господарство і право. — 2010. — № 3. — С. 22–24.

Досліджено генезу правової регламентації статусу тимчасових комісій парламенту у конституційних актах Української Радянської Соціалістичної Республіки. Обґрунтовано висновок про те, що у рад-

янський період процес розвитку правової регламентації статусу вказаних комісій не був інтенсивним, але все ж здійснювався.

02.03.10.139.

342.72/73(477):347.97/99 Нижник А. Питання судового захисту прав і свобод людини та громадянина в Україні / А. Нижник // Право України. — 2010. — № 2. — С. 65–81.

З'ясовано фактичний стан реалізації конституційних і законодавчих приписів щодо взаємодії адміністративних судів, Верховного Суду та Конституційного Суду України у контексті забезпечення відправлення належного і своєчасного правосуддя у першій судовій інстанції. На основі аналізу відповідних конституційних положень, процесуального законодавства та актів відомчого характеру охарактеризовано недоліки та переваги існуючої правової моделі співпраці адміністративних судів з Конституційним Судом України у випадку, передбаченому ст. 83 ЗУ «Про Конституційний Суд України».

02.03.10.140.

342.72/73(477+430):613/614 Пазенок А. Конституційне право на охорону здоров'я: сучасний стан та перспективи розвитку / А. Пазенок // Право України. — 2010. — № 3. — С. 120–125.

Здійснено загальнотеоретичний аналіз конституційного права людини на охорону здоров'я. Охарактеризовано законодавче забезпечення цього права в Україні. Проведено дослідження стану забезпечення та реалізації зазначеного права в Україні та країнах ЄС, зокрема у Німеччині.

02.03.10.141.

342.7 Похил О. М. Вплив правової культури на реалізацію права громадян на захист своїх конституційних прав / О. М. Похил // Проблеми законності : акад. зб. наук. пр. / МОН України, Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. — Х., 2010. — Вип. 107. — С. 230–237.

Досліджено вплив правової культури на реалізацію особою права на захист своїх конституційних прав. Визначено сутність категорії «культура». З'ясовано погляди учених-правників щодо ефективності впливу правової культури на дотримання прав і свобод особи з рівнем її розвитку. Розглянуто питання щодо рівня правової культури в Україні. Рекомендовано розробити й затвердити державну програму із системним комплексом заходів, спрямованих на подолання правового нігілізму й підвищення рівня правової культури. Обґрунтовано роль правового виховання у діяльності по викоріненню правового нігілізму.

02.03.10.142.

342.565.2(477) Провізіон Т. О. Конституційна юстиція в Україні: до визначення змісту поняття / Т. О. Провізіон // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2010. — Вип. 47. — С. 198–204.

Проаналізовано сучасне розуміння поняття «конституційна юстиція». З'ясовано його співвідношення із суміжними поняттями. Розкрито правову природу конституційної юстиції. Запропоновано реформувати чинне законодавство у частині визначення повноважень органу конституційної юстиції задля забезпечення основоположних свобод людини.

02.03.10.143.

347.722(477) Пугач С. Положення про рівноправ'я Загальної декларації прав людини й їх юридич-

пих гарантій в Україні / *Сергій Пугач* // Підприємство, господарство і право. — 2010. — № 2. — С. 22–26.

Визначено основні риси юридичної природи принципу рівності громадян перед законом і судом. Вказано на його конституційне походження. З'ясовано особливості впливу відповідних положень Загальної декларації прав людини на законодавство України.

02.03.10.144.

342.5(477) Скрипнюк В. М. Конституційно-правові основи функціонування контрольних органів у системі державної влади / *В. М. Скрипнюк* // Бюлетень Міністерства юстиції України. — 2010. — № 3. — С. 62–70.

Досліджено проблему конституційно-правового забезпечення функціонування контрольних органів у системі державної влади України з позицій визначення перспектив і потреб формування сильної контрольної влади, яка б уможливила порушення принципу законності та забезпечила ефективне виконання органами державної влади властивих їм функцій. Проаналізовано стан правового забезпечення діяльності органів контрольної влади. Сформульовано пропозиції щодо його удосконалення.

02.03.10.145.

342.734 Толмач О. Право людини на життя, його гарантії у сфері соціального забезпечення / *Ольга Толмач* // Підприємство, господарство і право. — 2010. — № 3. — С. 68–71.

Розглянуто поняття «права людини на життя в аспекті соціального забезпечення». З'ясовано питання щодо захисту прав людини на життя та його гарантії у сфері соціального забезпечення. Показано, що соціальний аспект життя людини включає умови, необхідні для забезпечення її життєдіяльності в суспільстві.

02.03.10.146.

342.56(477).001.73 Томчак Н. В. Роль національних програм у сфері судової реформи в Україні / *Н. В. Томчак* // Актуальні проблеми держави і права: зб. наук. пр. / МОН України, ОНЮА. — О., 2009. — Вип. 51. — С. 414–421.

Проаналізовано національні програмні акти у сфері реформування судової системи, а саме: парламентські програми, програми діяльності уряду, програми європейської інтеграції, програми євроатлантичного співробітництва, проекти програм соціально-економічного розвитку України. Зазначено, що застосування програмно-управлінського підходу в зазначеній сфері ускладнюється відсутністю механізмів їх реалізації.

02.03.10.147.

342.951:342.5:061.2 Усаченко Л. М. Про взаємовідносини органів державної влади з неурядовими організаціями / *Л. М. Усаченко* // Університетські наукові записки: Часопис Хмельницького університету управління та права: Право. Економіка. Управління. — Хмельницький, 2010. — Вип. 1. — С. 180–184.

Висвітлено проблеми неурядових організацій, громадянського суспільства та органів державної влади. Обґрунтовано думку про необхідність сучасного підходу до організації взаємодії цих соціальних партнерів із застосуванням основного понятійного апарату.

02.03.10.148.

342.4(477) Черняк Є. В. Роль органів конституційної юстиції в процесі внесення змін до Основних

Законів (Конституцій) / *Є. В. Черняк* // Бюлетень Міністерства юстиції України. — 2010. — № 4–5. — С. 42–51.

Розглянуто питання участі органів конституційної юстиції України та зарубіжних країн у процесі внесення змін до Конституції. Сформульовано такі підходи щодо меж включення органів конституційної юстиції до процесу внесення конституційних змін: попередній висновок органу конституційної юстиції щодо проекту закону про внесення змін до Конституції, вирішення питання про доцільність та допустимість зміни Конституції, вирішення питання про спрощений порядок внесення змін до Конституції, заборона органу конституційної юстиції приймати рішення про конституційність будь-якого проекту закону про внесення змін до Конституції.

02.03.10.149.

342.72/73(477) Шукліна Н. Г. Конституційно-процесуальні основи правового регулювання статусу особи в Україні / *Н. Г. Шукліна* // Бюлетень Міністерства юстиції України. — 2010. — № 3. — С. 31–38.

Досліджено проблему щодо конституційно-процесуальної складової конституційно-правового статусу людини і громадянина, актуальність якої зумовлена зростанням кількості нормативно-правових актів у сфері прав та свобод людини та громадянина, що містять процесуальну складову. Проаналізовано питання щодо обсягу регулювання конституційно-процесуальним правом процедур реалізації відповідних конституційних прав і свобод. З'ясовано перспективи розвитку процесуальних засад конституційно-правового статусу людини і громадянина.

КОНСТИТУЦІЙНЕ ПРАВО ЗАРУБІЖНИХ КРАЇН

Книги

02.03.10.150.

342.51(44+430+460) Марченко В. В. Конституційно-правовий статус уряду в країнах ЄС (на прикладі Франції, Федеративної Республіки Німеччини, Іспанії): монографія / *В. В. Марченко*. — К.: Алерта, 2010. — 216 с.

Проведено комплексний аналіз конституційно-правового статусу урядів у країнах ЄС на прикладі Франції, Федеративної Республіки Німеччини, Іспанії. Досліджено сутність та особливості виконавчої влади та уряду, сформульовано їх поняття. Розглянуто порядок формування і структуру урядів та особливості їх функціонування. Визначено місце і роль уряду в системі вищих органів виконавчої влади. Проаналізовано особливості взаємодії уряду та парламенту, а також парламентського контролю і відповідальності уряду. На підставі здійсненого аналізу сформульовано пропозиції щодо удосконалення правового регулювання діяльності Кабінету Міністрів України.

Статті

02.03.10.151.

342:340.132 Азми Д. М. Конституційно-правові норми в системі дуалістического строєния права / *Д. М. Азми* // Конституционное и муниципальное право. — 2009. — № 22. — С. 5–9.

Рассмотрен вопрос о месте конституционно-правовых норм в системе дуалістического строєния права, предложена авторская версия его решения.

Обоснована идея о том, что нормы конституционного права не могут рассматриваться в качестве принадлежащих исключительно к области публичного права.

02.03.10.152.

342.72/73:007 Бережная Т. В. Право на информацию как гарантия реализации прав человека / Т. В. Бережная // Конституционное и муниципальное право. — 2009. — № 22. — С. 14–17.

Исследованы актуальные вопросы реализации конституционного права на информацию, которое выступает связующим элементом всей системы основных прав и свобод человека и гражданина. На основе анализа законодательства, регулирующего доступ к информации о деятельности государственных органов и органов местного самоуправления, рассмотрены проблемы, решение которых будет способствовать реализации конституционного права граждан на доступ к информации.

02.03.10.153.

342.4(478.9).001.73 Брусалинская Г. С. Проблемы и последствия появления новых конституций в контексте конституционной реформы в Приднестровской Молдавской Республике 2009 года / Г. С. Брусалинская // Конституционное и муниципальное право. — 2009. — № 22. — С. 35–39.

Речь идет о широком обсуждении в Приднестровской Молдавской Республике проекта Конституции, предложенного комиссией, созданной Президентом ПМР, в котором сделана попытка гармонизации Конституции ПМР с Конституцией России. В контексте этой конституционной реформы в статье рассмотрены причины разработки и принятия новых конституций, признаки государства переходного состояния, анализируется содержание дискуссий по конституционной реформе и опыт России в этой области.

02.03.10.154.

342.843(470) Бузин А. Ю. О практике голосования вне помещения при проведении российских выборов / А. Ю. Бузин // Конституционное и муниципальное право. — 2009. — № 17. — С. 29–30.

Проанализированы тенденции постепенного роста доли голосования на дому в общем числе избирателей, принявших участие в российских выборах. Указано на то, что эта тенденция имеет совершенно определенное объяснение, подтверждаемое непосредственными наблюдениями на российских выборах: организаторы выборов осваивали новые технологии привлечения избирателей к голосованию, технологии, связанные с досрочным голосованием и голосованием по открепительным удостоверениям, и некоторые другие. Отмечено, что такие технологии приводят к нарушению принципа добровольности выборов, а также к массовому нарушению формальной процедуры голосования вне помещения, описанной в ст. 66 Федерального закона «Об основных гарантиях избирательных прав и права на участие в референдуме граждан РФ».

02.03.10.155.

342.34 Васильева С. В. Социальная легитимация власти как основа консультативной демократии и демократии соучастия / С. В. Васильева // Конституционное и муниципальное право. — 2009. — № 14. — С. 2–7.

Рассмотрены два типа демократического участия в осуществлении власти — консультативная демократия и демократия соучастия. Отмечено, что при консультативной демократии органы власти не обя-

заны привлекать население к принятию публично-властных решений. Такая консультация прямо не встраивается в нормотворческий процесс и носит чисто рекомендательный характер. Указано на то, что при демократии соучастия органы власти обязаны привлекать граждан к принятию публично-властных решений в рамках отдельного этапа принятия публично-властных решений. Изучены некоторые проблемы правового регулирования и реализации консультативной демократии и демократии соучастия. Сделан вывод о том, что демократия соучастия в связи с относительно высокой степенью императивности гражданской позиции будет иметь больше перспектив для реального развития.

02.03.10.156.

342.26 Васильева Т. Современные формы государственно-территориального устройства: конституционная регламентация в зарубежных странах / Татьяна Васильева // Сравнительное конституционное обозрение. — 2010. — № 2. — С. 7–25.

Рассмотрены новые тенденции регулирования государственно-территориального устройства, особенности территориальной организации федераций и региональных государств. Обращено внимание на изменение акцентов в регулировании данных вопросов, признание необходимости оптимизации территориального устройства, повышения эффективности решений, принимаемых органами публичной власти различного уровня, и оперативности их осуществления.

02.03.10.157.

342.74(470):504 Велиева Д. С. Субъекты конституционной обязанности сохранять природу и окружающую среду, бережно относиться к природным богатствам / Д. С. Велиева // Конституционное и муниципальное право. — 2009. — № 18. — С. 7–9.

Рассмотрена проблема определения субъективного состава конституционной обязанности по охране окружающей среды. К ним отнесены не только физические лица («каждый»), но и предприятия, учреждения и организации, чья деятельность оказывает (или может оказывать) негативное влияние на окружающую среду. Обоснована мысль о том, что к субъектам данной конституционной обязанности следует отнести и публично-правовые образования, в частности Российское государство в целом.

02.03.10.158.

351.856.2(470) Винокуров В. А. Новые награды Президента и Правительства Российской Федерации: сходство и различие / В. А. Винокуров // Конституционное и муниципальное право. — 2009. — № 22. — С. 10–13.

Детально проанализированы Положение о Почетной грамоте Президента Российской Федерации и об объявлении благодарности Президента Российской Федерации, утвержденное Указом Президента Российской Федерации от 11 апреля 2008 г. № 487, и Положение о Почетной грамоте Правительства Российской Федерации и благодарности Правительства Российской Федерации, утвержденное Постановлением Правительства Российской Федерации от 31 января 2009 г. № 73. На основе анализа этих двух актов автор выявляет сходство и различия новых наград Президента и Правительства Российской Федерации, формулирует предложение по совершенствованию законодательства о президентских и правительственных наградах.

02.03.10.159.

342.573(470) Витрук Н. В. Производство в Конституционном Суде Российской Федерации по

рассмотрению дела о соответствии Конституции Российской Федерации инициативы проведения референдума Российской Федерации по поставленному вопросу (поставленным вопросам) референдума / *И. В. Витрук* // Журнал конституционного правосудия. — 2010. — № 2. — С. 10–12.

Рассмотрены особенности производства в Конституционном Суде РФ по рассмотрению дела о соответствии Конституции РФ инициативы проведения референдума РФ по поставленному вопросу (поставленным вопросам) референдума. Сделан вывод, что общие правила судопроизводства в Конституционном Суде РФ и доктрина конституционного правосудия позволяют описать производство по данной категории дел с указанием субъектов обращения, допустимости запроса, предмета, критериев, пределов и сроков проверки, итогового решения и его юридических последствий, что могло бы составить содержание специальной главы в разделе третьем Закона о Конституционном Суде РФ, посвященном видам производства в Конституционном Суде РФ по отдельным категориям дел.

02.03.10.160.

342.26(470) Власенко А. А. О совершенствовании правового статуса закрытых административно-территориальных образований / *А. А. Власенко* // Конституционное и муниципальное право. — 2009. — № 18. — С. 29–31.

Рассмотрены вопросы совершенствования правового статуса закрытых административно-территориальных образований (ЗАТО). Исследованы правоотношения, определяющие специфику образования и реорганизации ЗАТО как особого вида административно-территориальных образований. Проанализирован специфический порядок образования и деятельности органов местного самоуправления в ЗАТО как городских округах. Сделан вывод о необходимости коррекции Закона от 14 июля 1992 г. № 3297-1 «О закрытом административно-территориальном образовании» путем исключения из него норм, регулирующих организацию местного самоуправления, и отображения особенностей осуществления местного самоуправления в ЗАТО в одном специальном федеральном законе.

02.03.10.161.

342.553(470.67) Габиева С. М. Мониторинг регионального законодательства как механизм обеспечения единого правового пространства (на примере Республики Дагестан) / *С. М. Габиева* // Современное право. — 2010. — № 2. — С. 38–40.

Изучена проблема совершенствования законодательства субъектов РФ. Проведена оценка эффективности регионального законодательства на примере Республики Дагестан. Сделан анализ наиболее распространенных недостатков регионального законодательства.

02.03.10.162.

342.51(470) Гогаева А. Л. Вопросы состава Правительства Российской Федерации / *А. Л. Гогаева* // Конституционное и муниципальное право. — 2010. — № 2. — С. 32–34.

Затронуты вопросы состава Правительства РФ. Рассмотрены виды членства в Правительстве. В статье найдено отражение законодательное закрепление состава Правительства, а также практика его формирования. Сформулирован ряд предложений по совершенствованию законодательной основы состава Правительства РФ.

02.03.10.163.

342.518(470):328.17 Гогаева А. Л. Конституционно-правовые основания отставки правительства РФ / *А. Л. Гогаева* // Закон и право. — 2010. — № 3. — С. 36–38.

Показано значение отставки Правительства РФ при его формировании. Проанализированы следующие выводы правительственной отставки: в результате сложения полномочий перед вновь избранным Президентом России; подача Правительством в отставку; освобождение Председателя Правительства от должности; отставка по решению Президента РФ и в результате недоверия, выраженного Государственной Думой РФ.

02.03.10.164.

342.51(470) Гончаров В. В. Место и роль исполнительной власти в механизме обеспечения единого правового пространства Российской Федерации / *В. В. Гончаров* // Закон и право. — 2010. — № 2. — С. 7–11.

Исследованы место и роль исполнительной власти в механизме обеспечения единого правового пространства в РФ. Приведено авторское определение понятия «единое правовое пространство», сделан анализ его обязательных признаков, а также причин и условий формирования и обеспечения. Проанализированы основные проблемы, препятствующие обеспечению единого правового пространства в России, разработан ряд мероприятий по их разрешению.

02.03.10.165.

342(470):34.03 Гошуляк В. В. Теоретико-правовые проблемы конституционно-правовой ответственности / *В. В. Гошуляк* // Конституционное и муниципальное право. — 2009. — № 24. — С. 9–12.

Отмечено, что конституционно-правовая ответственность представляет собой обусловленную нормами Конституции РФ необходимость субъектов конституционной ответственности отвечать в установленном порядке за свое юридически значимое поведение и действовать в соответствии с возложенными на них обязанностями, а в случае отклонения — претерпевать определенные лишения. Выделены специфические черты конституционно-правовой ответственности.

02.03.10.166.

342.5(470) Гриб В. В. Формы и механизмы взаимодействия Общественных палат субъектов РФ с органами государственной власти / *В. В. Гриб* // Конституционное и муниципальное право. — 2009. — № 15. — С. 13–16.

Приведен анализ законодательства ряда субъектов РФ, регулирующего разные формы и способы взаимодействия между Общественными палатами и органами государственной власти и местного самоуправления. Отмечено, что от эффективности сотрудничества между ними зависит то, насколько государство и гражданское общество готовы к диалогу и сотрудничеству.

02.03.10.167.

342.1 Джагарян А. А. О природе конституционных принципов в национальной правовой системе / *А. А. Джагарян* // Конституционное и муниципальное право. — 2009. — № 17. — С. 2–4.

Исследуются сущность и природа конституционных принципов в контексте основных типов правового понимания. Обоснована неопозитивистская правовая природа конституционных принципов в условиях национальной правовой системы, что позволяет рас-

смагивать их как диалектическое единство правовых идеалов и социальных закономерностей, правовых идей и правовых практик, правосознания и правопорядка, субъективного и объективного права. Исходя из этого, в статье предложено авторское определение конституционных принципов.

02.03.10.168.

342.518(470) Дзидзов Р. М. Институт ежегодных отчетов Правительства РФ о результатах своей деятельности и вопросы парламентской ответственности Правительства / Р. М. Дзидзов // Конституционное и муниципальное право. — 2009. — № 21. — С. 23—25.

Проанализирована правовая природа нового конституционного института в России — ежегодного отчета Правительства РФ в Государственной Думе, введенного по предложению главы государства, призванного усилить контрольные полномочия Государственной Думы. Высказываются предложения по повышению степени отчетности Правительства перед народным правительством, установлению взаимосвязи института отчетов Правительства с парламентской ответственностью Правительства.

02.03.10.169.

342(470) Ердомасев Г. Г. Рецепция как форма взаимодействия международного права и конституционного права Российской Федерации / Г. Г. Ердомасев // Конституционное и муниципальное право. — 2009. — № 15. — С. 7—10.

Проведено комплексное исследование рецепции международного права в конституционном праве РФ. Подробно рассмотрена история рецепции права в российской правовой системе, дано определение рецепции права как формы взаимодействия нормативных систем, ее функции, устанавливается связь международного права и источников российского конституционного права.

02.03.10.170.

342(470) Ескина Л. Б. Особенности развития конституционных отношений в России / Л. Б. Ескина // Конституционное и муниципальное право. — 2010. — № 3. — С. 12—17.

Исследован национальный фактор в конституционном развитии государств, где впервые сформировались конституционные отношения, а отдельные конституционно-правовые институты не совпадают с идеальными и универсальными схемами и моделями, которые описаны в классической литературе, и формулируются особенности развития конституционных отношений в России.

02.03.10.171.

342.72/73:349.6(470) Жадап А. В. Природопользование как категория конституционного права / А. В. Жадап // Закон и право. — 2010. — № 5. — С. 23—25.

Исследованы вопросы понимания категории природопользования в науке конституционного права. Рассмотрено ее соотношение с такими категориями, как собственность на природные ресурсы, охрана окружающей среды и обеспечение экологической безопасности. Проанализирована роль политики природопользования на современном этапе социально-экономического развития России.

02.03.10.172.

342.24(497.115+479.224+479.225) Зуева В. В. Независимость Косово и независимость Южной Осетии и Абхазии: политика двойных стандартов или различные основания для правоприменения? /

В. В. Зуева // Конституционное и муниципальное право. — 2009. — № 16. — С. 29—35.

Исследована актуальная проблема отделения автономных и других территориальных единиц от государств, в состав которых они входят. Проанализированы различные последствия случаев провозглашения независимости автономными единицами на примерах признания независимости Косово и независимости Южной Осетии и Абхазии. Указано на то, что двойственная интерпретация основополагающих принципов и норм права, их различное применение в зависимости от субъективных интересов влиятельных участников отношений ставят под сомнение возможность объективной оценки правомерности таких инициатив, угрожает авторитету конституционного регулирования статуса и формы государств.

02.03.10.173.

342.534(470) Измайлова Е. А. Партия, депутат, фракция: проблемы парламентских взаимоотношений / Е. А. Измайлова, Г. Б. Романовский // Современное право. — 2010. — № 3. — С. 13—16.

Рассмотрены вопросы взаимоотношений партии, фракции и депутата законодательного органа субъекта РФ как члена этой фракции. Проведен анализ правовых актов, регулирующих деятельность депутатских объединений. Содержатся предложения по совершенствованию российского законодательства.

02.03.10.174.

342.34 Ирхин И. В. Проблемы правового статуса народа как суверенного носителя власти в государстве (в контексте народного представительства) / И. В. Ирхин // Конституционное и муниципальное право. — 2010. — № 3. — С. 47—50.

Отправляясь от септеции об общей воле народа, в статье автор восходит к проблемам, сосредоточенным в сфере представительства. Указано, что властные учреждения в государстве возникают исключительно путем кристаллизации идей и представлений, сконцентрированных в сознании суверена. Данный факт, по мнению автора, с теоретических позиций предопределяет репрезентативность в качестве всеобъемлющей институциональной категории, охватывающей все властные сегменты. Выделены два аспекта народного представительства: конституционно-телеологический и доктринальный. Показана обуславливающая их взаимосвязь.

02.03.10.175.

342.4(470) Исаева Н. В. Конституционные ценности в правовой идентичности личности: к постановке проблемы / Н. В. Исаева // Конституционное и муниципальное право. — 2009. — № 16. — С. 2—5.

Рассмотрены вопросы конституционной аксиологии и роли конституционных ценностей в правовой идентичности личности. Обращено внимание на необходимость вдумчивого и серьезного отношения к Конституции РФ в условиях многоконфессиональной и полиэтнической страны, а также в связи с начавшимся процессом внесения поправок в Основной закон.

02.03.10.176.

342.24(470) Исаева Н. В. Федерализация и конституционное право народов на самоопределение в дискурсе правовой идентичности / Н. В. Исаева // Конституционное и муниципальное право. — 2010. — № 2. — С. 15—19.

В дискурсе правовой идентичности предложен новый подход к проблеме реализации права народов

на самоопределение в условиях современной федерализации России. Обращено внимание на необходимость введения в правовое поле категории этнической идентичности и установление права на этническую идентичность как необходимых условий преодоления этнического диспаритета.

02.03.10.177.

342.33(470) Ишков К. А. Принцип разделения властей в системе основ конституционного строя / К. А. Ишков // Современное право. — 2010. — № 3. — С. 17–19.

Отмечено, что принцип разделения властей, будучи одним из центральных элементов основ конституционного строя, находится в тесной взаимной связи с другими базовыми конституционно-правовыми началами. Исследовано соотношение понятий «конституционный строй», «основы конституционного строя». Определено место принципа разделения властей в системе основополагающих конституционно-правовых принципов правового государства, демократизма, верховенства права и свобод человека и гражданина, суверенитета, федерализма, политического многообразия.

02.03.10.178.

342.33(470) Ишков К. А. Становление региональной системы разделения властей в России: начальный этап / К. А. Ишков // Конституционное и муниципальное право. — 2009. — № 17. — С. 36–39.

Исследован сложный этап становления разделения властей в российских регионах (начало — середина 90-х годов XX в.). Выявлены и проанализированы дефекты действовавшего на тот момент законодательства, регулирующего статус региональных органов государственной власти. Проанализированы особенности формирования органов государственной власти регионального уровня, показаны отличия организации системы органов в республиках и иных субъектах Федерации. Исследован характер воздействия центральных органов власти на региональную систему разделения властей. Определены характерные тенденции развития конституционного принципа разделения властей в субъектах РФ в рассматриваемый период.

02.03.10.179.

341.231.14 Калашников С. В. Проблемы устранения системных нарушений Конвенции о защите прав человека и основных свобод (к вопросу о применении государством-ответчиком мер общего характера) / С. В. Калашников // Конституционное и муниципальное право. — 2009. — № 13. — С. 12–14.

Рассмотрены проблемные моменты исполнения РФ решений Европейского суда по правам человека. Неприятие так называемых «общих мер» по устранению нарушений Конвенции о защите прав человека и основных свобод приводит к обилию «дел-клонов», т. е. системных нарушений. В подобных случаях Европейский суд принимает пилотные постановления. Отмечено, что в январе 2009 г. было вынесено первое пилотное постановление против России.

02.03.10.180.

342.53(470):340.142 Кивле Г. А. Прецеденты в системе парламентаризма / Г. А. Кивле, М. Д. Солов // Конституционное и муниципальное право. — 2009. — № 16. — С. 10–14.

На основе сравнительно-правового анализа рассмотрены исторические особенности зарождения и эволюции парламентских прецедентов в различных государствах англосаксонской и романо-герман-

ской систем права. Отмечено, что в странах, где парламенты обладают неисчерпаемыми prerogative, прецеденты возникают чаще. Конституция РФ 1993 г. (ст. ст. 102 и 103) устанавливает строгие рамки полномочий Совета Федерации и Государственной Думы и обязывает палаты все вопросы ведения оформлять постановлениями, что уменьшает роль прецедентов в их деятельности. Тем не менее прецеденты оказывают определенное влияние на работу палат Федерального Собрания России.

02.03.10.181.

342.24(470) Княгинин К. Н. Развитие конституционного статуса автономных (национальных) округов в составе края или области: цель решений «как лучше» / К. Н. Княгинин // Конституционное и муниципальное право. — 2009. — № 21. — С. 15–22.

Рассмотрены вопросы образования национальных округов в РСФСР. Проанализировано развитие их конституционно-правового статуса с точки зрения места органов публичной власти национального (автономного) округа в системе публичной власти государства в целом. Выявлены противоречивые моменты статуса национальных (автономных) округов советского периода. Отмечено, что на основе национальных (автономных) округов формировалась система государственных органов округа, имевшая не четко определенные законодательно полномочия и носившая дополнительный, а по многим своим параметрам даже факультативный характер. Исследованы особенности статуса автономных округов — субъектов Российской Федерации в составе других субъектов Российской Федерации в сравнении со статусом этих округов на предыдущем этапе их развития. Показана дефектность соответствующей государственно-правовой конструкции. Проанализированы безрезультатные попытки российского федерального законодателя придать этой конструкции приемлемый вид.

02.03.10.182.

342.8:340.115 Князев С. Д. Метод избирательного права: понятие, содержание, значение / С. Д. Князев // Академический юридический журнал. — 2010. — № 2. — С. 10–16.

Обсуждаются теоретические подходы к концепции метода правового регулирования как средства структурирования системы права. Рассмотрены вопросы о наличии особенностей метода правового регулирования избирательного права как относительно автономной подотрасли российского конституционного (государственного) права. Сделан вывод о том, что содержательное наполнение метода избирательного права выражается через принципы избирательного права, используемые в данной подотрасли права правовые понятия, а также круг участников регулируемых избирательным правом отношений.

02.03.10.183.

342.8 Красинский В. В. Теоретико-правовые аспекты легитимации избирательного процесса в интересах защиты конституционного строя / В. В. Красинский // Современное право. — 2010. — № 3. — С. 9–12.

Проанализированы теоретико-правовые аспекты легитимации избирательного процесса в интересах защиты конституционного строя. Рассмотрены технологии смены политических режимов в ходе «цветных революций». Раскрыты модели легитимации представительной власти.

02.03.10.184.

342.72/73(470) Крусс В. И. Институциональные ипповации в российской уголовно-исполнительной системе и их значение для механизма конституционного гарантирования прав и свобод человека и гражданина / В. И. Крусс, В. В. Копылов // Конституционное и муниципальное право. — 2009. — № 18. — С. 32—37.

Проанализирован новый федеральный закон, вносящий изменения в правовые режимы общественного контроля за правовым положением и гарантиями конституционных прав и свобод лиц, находящихся в местах предварительного заключения в РФ. Анализ основывается на методологии общей теории конституционного правоупользования. Даны рекомендации по дальнейшему усовершенствованию соответствующих конституционно-правовых режимов.

02.03.10.185.

342.531.1 Кудряшов Е. О. Право на выдвижение кандидатов на парламентских выборах в странах СНГ / Е. О. Кудряшов // Конституционное и муниципальное право. — 2009. — № 22. — С. 25—28.

Проанализированы нормы избирательного права некоторых стран СНГ на предмет их соответствия Конвенции о стандартах демократических выборов, избирательных прав и свобод в государствах — участниках Содружества Независимых Государств в части права выдвижения кандидатов на парламентских выборах. Отмечено, что действующее законодательство нарушает равенство граждан перед законом, устанавливая, по сути, коллективный характер пассивного избирательного права.

02.03.10.186.

342.511.2(470) Кукушкин Е. В. О конституционно-правовом смысле присяги Президента Российской Федерации / Е. В. Кукушкин, М. В. Зуйков // Конституционное и муниципальное право. — 2009. — № 22. — С. 28—34.

Указано на то, что присяга Президента Российской Федерации — едва ли не один из самых слабо изученных вопросов в рамках отечественного института президентства. Отмечено, что о президентской присяге сегодня принято говорить преимущественно в контексте исчисления срока президентства конкретного лица. Между тем в присяге заключен гораздо более глубокий конституционно-правовой смысл, который уже долго остается без внимания. На основе анализа нормативных актов и некоторых других материалов исследован юридический потенциал присяги Президента.

02.03.10.187.

342.24(470) Лесин А. В. Структура конституционного (уставного) законодательства субъектов Российской Федерации / А. В. Лесин // Конституционное и муниципальное право. — 2010. — № 2. — С. 19—25.

Рассмотрено внутреннее устройство (строение) конституционного (уставного) законодательства субъектов РФ в двух основных аспектах: с точки зрения иерархии нормативно-правовых актов и с точки зрения составляющих его подотраслей (институтов). Выделены особенности развития конституционного (уставного) законодательства в различных субъектах РФ.

02.03.10.188.

342.728(470) Лысенко В. В. Система современного законодательства Российской Федерации и стран Содружества Независимых Государств, ре-

ализующего право на объединение / В. В. Лысенко // Конституционное и муниципальное право. — 2009. — № 15. — С. 17—22.

Проведен анализ системы современного законодательства стран СНГ, реализующего право на объединение. Сделан вывод о том, что хотя национальные конституции стран СНГ признают и закрепляют право на объединение, оно не всегда раскрывается в объеме, адекватном роли общественных объединений в системе гражданского общества правового государства.

02.03.10.189.

342.57(470) Ляднова Э. В. Участие граждан в отправлении правосудия как способ обеспечения публичности судебной деятельности / Э. В. Ляднова // Конституционное и муниципальное право. — 2009. — № 17. — С. 26—29.

Рассмотрен конституционный принцип публичности судебной деятельности, существование которого является во многом результатом признания паличия самостоятельной судебной власти. Исследованы следующие конституционные гарантии публичности судопроизводства в современной России: публичность формирования корпуса судей; публичность судебного заседания; публичность соглашения судебного решения; публичность информации о деятельности судов. На основании анализа предложен ряд рекомендаций.

02.03.10.190.

342.24(470) Малапыч И. Н. Стратегические цели как объекты правового регулирования в законодательстве субъектов Российской Федерации / И. Н. Малапыч // Конституционное и муниципальное право. — 2009. — № 19. — С. 9—14.

На базе результатов анализа конституционного законодательства ряда субъектов РФ рассмотрена категория «стратегическая цель» как объект правового регулирования. Предложено понятие стратегической цели субъекта РФ, даны ее существенные признаки. Выделены способы постановки и закрепления стратегических целей в законодательстве субъектов РФ, некоторые тенденции и задачи правового регулирования в этой сфере.

02.03.10.191.

342.4(4):329 Маркова Е. Н. Конституционализация политических партий в государствах Восточной Европы / Е. Н. Маркова // Конституционное и муниципальное право. — 2009. — № 15. — С. 35—40.

Проанализированы конституционные положения государств Восточной Европы, регламентирующие основы статуса политических партий. Особенностью этих государств является взаимосвязь партийной конституционализации с провозглашением демократических ценностей и основных прав и свобод человека и гражданина. Подробное регулирование статуса политических партий в целях избавления от наследия коммунистического прошлого и закрепление их привилегированного положения как ключевых инструментов участия в политической деятельности являются также характерными чертами конституций государств Восточной Европы.

02.03.10.192.

342.34 Маркова Е. Н. Свод рекомендуемых норм в сфере политических партий: аналитический обзор стандарта Венецианской комиссии Совета Европы / Е. Н. Маркова // Конституционное и муниципальное право. — 2009. — № 19. — С. 15—22.

Рассмотрен Свод рекомендуемых норм в сфере политических партий (Code of Good Practice in the

Field of Political Parties), разработанный и принятый Европейской комиссией за демократию через право (Венецианской комиссией Совета Европы) в целях изложения существенных принципов партийной деятельности. Приведена история принятия документа, исследована его юридическая природа, а также рассмотрены актуальные проблемы, стоящие перед европейскими партиями в XXI в., и возможные пути их решения, рекомендованные Венецианской комиссией на основе анализа национального законодательства и практического опыта, накопленного европейскими политическими партиями.

02.03.10.193.

342.736 Митин Г. Н. Исключение из политической партии: право гражданина на защиту / Г. Н. Митин // Конституционное и муниципальное право. — 2009. — № 16. — С. 21–23.

Исследован институт исключения гражданина из политической партии. На материале российских и зарубежных политических партий раскрыта сущность этого института. Рассказывается об основаниях его применения и возможных способах обжалования партийного решения об исключении, в том числе и путем обращения в суд.

02.03.10.194.

342.534.2(470) Митягин Ю. В. Неприкосновенность депутатов, выборных должностных лиц органов местного самоуправления / Ю. В. Митягин // Российский юридический журнал. — 2010. — № 2. — С. 32–38.

Проанализированы проблемы правового регулирования неприкосновенности депутатов, выборных должностных лиц органов местного самоуправления. Сделан вывод, что иммунитет в муниципальном праве и уголовном процессуальном праве как правовые институты, представляющие собой совокупность обязывающих и закрепляющих юридических норм, регулирующих особый порядок производства процессуальных действий в отношении (либо с участием) депутатов и выборных должностных лиц органов местного самоуправления, требуют дальнейшего правового развития.

02.03.10.195.

342.553(470) Мокшина М. А. К вопросу о взаимодействии органов государственной власти и органов местного самоуправления / М. А. Мокшина // Конституционное и муниципальное право. — 2009. — № 24. — С. 26–28.

Указано на то, что исходя из Конституции Российской Федерации, Европейской хартии местного самоуправления органам государственной власти следует учитывать принцип организационной обособленности местного самоуправления от государственной власти. Формы взаимодействия органов государственной власти и местного самоуправления могут быть различными: поддержка, сотрудничество, контроль, координация деятельности и др. Сделан вывод о необходимости совершенствования правового регулирования взаимодействия органов государственной власти и органов местного самоуправления и о целесообразности обновления концептуальных принципов взаимоотношений органов государственной власти Российской Федерации, субъектов Российской Федерации и органов местного самоуправления.

02.03.10.196.

342.565.2(470) Нарутто С. В. Конкуренция конституционных прав и свобод человека в интерпретациях Конституционного Суда Российской Федера-

ции / С. В. Нарутто // Конституционное и муниципальное право. — 2010. — № 2. — С. 56–64.

Рассмотрены проблемы конкуренции конституционных прав и свобод человека. Сделан анализ правовых позиций Конституционного Суда РФ, направленных на преодоление конкуренции конституционных прав, закрепленных в нормах «конфликтующих» законов, поиск баланса между конституционными ценностями.

02.03.10.197.

343.565.2(470) Нарутто С. В. Оспаривание муниципальных нормативных правовых актов в конституционных (уставных) судах субъектов Российской Федерации: теория и практика / С. В. Нарутто // Журнал конституционного правосудия. — 2010. — № 2. — С. 17–24.

Рассмотрены проблемы оспаривания в конституционных (уставных) судах субъектов РФ муниципальных нормативных правовых актов. Акцентируя внимание на том, что конституционно-уставной проверке подлежат только нормативные акты, автор приводит муниципальные правовые акты, содержащие одновременно нормативные и ненормативные положения. Проанализирована проблема определения судебной подведомственности по оспариванию муниципальных нормативных правовых актов. На материалах судебной практики автор иллюстрирует, как в области оспаривания муниципальных актов по вопросам официального опубликования нормативных актов пересекается юрисдикция разных судов — конституционных (уставных), общих и арбитражных.

02.03.10.198.

342.565.2(470) Нарутто С. В. Российская модель конституционного правосудия в контексте межкультурного диалога / С. В. Нарутто // Конституционное и муниципальное право. — 2009. — № 20. — С. 23–26.

Затронуты проблемные аспекты, связанные с конституционным судопроизводством по жалобам граждан. Проанализировано использование Конституционным Судом РФ опыта зарубежной конституционной юстиции, международной судебной практики. Обращено внимание на неопределенность вопроса об обжаловании гражданами подзаконных актов, в частности принятых в порядке «переделегирования» нормотворческих полномочий, а также указов Президента, по существу заменяющих закон. Критически оценены законодательные контрреформы в области уголовного процесса, которые ведут к увеличению конституционных жалоб в этой области.

02.03.10.199.

342.537.5(410) Нестерович В. Британский досвид конституційно-правового регулювання інституту лобіювання / В. Нестерович // Право України. — 2010. — № 5. — С. 135–141.

Досліджено британський досвід конституційно-правового регулювання інституту лобіювання. Звернуто увагу, що його особливістю є регламентування поведінки не суб'єктів лобіювання, а представників влади. Висвітлено нормопроєктний досвід щодо урегулювання інституту лобіювання у Великій Британії.

02.03.10.200.

342.733(73):316.647.82 Николаев Б. В. Конституционный опыт равноправия в США: правовые средства противодействия возрастной дискриминации в системе высшего образования / Б. В. Николаев // Конституционное и муниципальное право. — 2009. — № 21. — С. 34–37.

Проанализировано действующее законодательство США и правоприменительная практика относительно противодействия дискриминации в высшей школе по признаку возраста. Рассмотрено становление и развитие соответствующего федерального законодательства, а также практика Верховного суда США в этой сфере. Исследованы факторы возрастания значения данного аспекта антидискриминационной политики государства. Проблема возрастной дискриминации исследуется с точки зрения защиты прав и студентов или абитуриентов, и представителей преподавательского, административного персонала высших учебных заведений США.

02.03.10.201.

342.24(470) Новоселова-Чурсина Е. Проблемы конкурирующего федерализма / Елена Новоселова-Чурсина // Сравнительное конституционное обозрение. — 2010. — № 2. — С. 130–145.

Исследована концепция конкурирующего федерализма, которая представлена одной из наиболее актуальных, обоснованных и динамично развивающихся в теории федерализма. Она направлена на преодоление недостатков и дисфункций современных федераций, порожденных в том числе воплощением в жизнь положений теории кооперативного федерализма. Согласно концепции, посредством политики допущения и поощрения конкуренции между субъектами федерации возможно не только усиление социальной ориентированности государственной и региональной политики, но и интенсификация социально-экономического развития субъектов федерации, а следовательно, и федерации в целом. Вместе с тем концепция конкурирующего федерализма порождает целый комплекс проблем, обусловленных, в частности, нескритичным переносом принципов рыночной экономики на внутрисоветские отношения. Проанализированы основные идеи и проблемы концепции конкурирующего федерализма, практика ее реализации в отдельных зарубежных странах, а также ее перспективы в России.

02.03.10.202.

351.862.22(470) Нудненко Л. А. Проблемы правовой регламентации охраны памятников истории и культуры в России / Л. А. Нудненко // Конституционное и муниципальное право. — 2010. — № 2. — С. 38–41.

Поднята проблема совершенствования правовой регламентации охраны памятников истории и культуры в России. Федеральный закон от 25 июня 2002 г. № 73-ФЗ «Об объектах культурного наследия (памятниках истории и культуры) народов России» не совершенен: отсутствует специальная статья, посвященная полнотипному аппарату закона; не закреплены принципы государственной охраны памятников истории и культуры; отсутствуют ограничения в сфере использования памятников истории и культуры; не названы государственные органы, ответственные за выявление памятников истории и культуры; не закреплены методики определения стоимости культурного наследия и оценки причиненного ему вреда. Отмечено, что на практике имеют место многочисленные нарушения федерального и регионального законодательства при градостроительной деятельности во многих городах России, оказывающие негативное влияние на сохранение памятников истории и культуры. Выказана мысль о необходимости восстановить в Федеральном законе № 73-ФЗ положения, отмененные Федеральным законом от 19 декабря 2006 г. № 232.

02.03.10.203.

342.72/73 Овсепян Ж. И. Развитие учения о субъективном характере основных (конституционных) прав и свобод в классической научной теории / Ж. И. Овсепян // Конституционное и муниципальное право. — 2009. — № 13. — С. 2–8.

Рассмотрены проблемные научно-теоретические вопросы теории субъективного права. Обозначены хронологические показатели и рассмотрена связь философских основ, утверждающихся в качестве господствующих воззрений на конституционное субъективное право, с теоретико-правовыми характеристиками последнего в соответствующих правовых учениях.

02.03.10.204.

342.2/73(470):347.235 Ольнев Д. А. Субъекты конституционного права частной собственности на земельный участок / Д. А. Ольнев // Современное право. — 2010. — № 3. — С. 29–32.

Рассмотрено понятие «субъект конституционного права частной собственности на земельный участок». Приведена классификация и проанализирован правовой статус различных групп субъектов права. Исследуемое понятие сравнено с другими правовыми категориями.

02.03.10.205.

342.25(460) Орехович А. В. Регионализм в Испании: тенденции изменения правовой природы государства / А. В. Орехович // Конституционное и муниципальное право. — 2009. — № 13. — С. 34–40.

Исследована регионализация Испании. Освещены основные этапы становления «государства автономий» в соответствии с положениями Конституции 1948 г., а также установленные в указанном акте принципы государственного устройства Испании, практика их применения и толкования Конституционным судом Испании при возникновении спорных ситуаций относительно разграничения компетенции между центром и регионами. Проведен анализ происходящих в последние годы изменений в отношениях между центром и регионами Испании, а также перспектив развития государственного устройства Испании, связанных с вхождением страны в Европейский Союз.

02.03.10.206.

342.537.91(477) Павловська Н. Механізм процедури імплементу (теоретичний та практичний досвід) / Н. Павловська // Право України. — 2010. — № 3. — С. 115–119.

Розглянуто теоретичні аспекти і розкрито правову природу конституційної процедури імплементу в сучасних умовах. Висвітлено загальні питання, що визначають історичні аспекти проблеми процедури імплементу в зарубіжних країнах. Визначено основні поняття, що зумовлюють актуальність застосування процедури імплементу в Україні.

02.03.10.207.

342.565.2(436+430):341.231.14 Перчаткина С. А. Некоторые аспекты влияния конституционного правосудия на соотношение международного и конституционного права (на примере Австрии и Германии) / С. А. Перчаткина // Конституционное и муниципальное право. — 2009. — № 20. — С. 36–39.

Проанализировано влияние конституционных судов Австрии и Германии на выполнение международных обязательств, связанных с их участием в Европейской конвенции о защите прав человека и основных свобод. Сделан вывод о том, что указанные национальные органы могут решать вопросы

соотношения национальных и международных норм. Вследствие этого современной тенденцией является определение данных органами юридического значения Конвенции и решений Европейского суда для национальной правовой системы.

02.03.10.208.

342.565.2(470) Петров А. А. Резолютивная часть постановления Конституционного суда Российской Федерации по делу о проверке конституционности правового акта (договора) / А. А. Петров // Академический юридический журнал. — 2010. — № 2. — С. 17—25.

Проанализированы положения Федерального конституционного закона «О Конституционном Суде Российской Федерации», определяющие содержание резолютивной части постановления Конституционного Суда по делу о нормоконтроле. Сделаны выводы о том, что практика их применения не всегда отличается необходимым единообразием и что Конституционный Суд должен стремиться к соблюдению требований полноты и четкости соответствующих формулировок.

02.03.10.209.

342.553(470) Помещикова С. А. Учет мнения граждан на публичных слушаниях / С. А. Помещикова // Конституционное и муниципальное право. — 2009. — № 20. — С. 26—29.

Исследованы проблемы учета мнения населения, выявленного на публичных слушаниях в муниципальном образовании. На основе анализа положений Градостроительного кодекса РФ в отношении учета мнения населения на публичных слушаниях исследуется специфика «доработки» проектов принимаемых актов с учетом поступивших предложений и замечаний от участников публичных слушаний. Такой анализ позволяет сформировать рекомендации по дальнейшему совершенствованию Федерального закона о местном самоуправлении.

02.03.10.210.

342.565.2(470) Пресняков М. В. Конституционно-правовые проблемы стабильности правового регулирования / М. В. Пресняков // Конституционное и муниципальное право. — 2009. — № 24. — С. 4—8.

Рассмотрено вытекающее из принципа верховенства права требование стабильности правового регулирования. Проанализированы конституционные критерии допустимости изменения модели правового регулирования. Исследованы вопросы придания закону обратной силы, недопустимости отказа государства от публичных обязательств, соблюдения правомерных ожиданий в контексте практики Конституционного Суда Российской Федерации.

02.03.10.211.

342(470):172 Пресняков М. В. Справедливость в системе конституционно-правовых ценностей / М. В. Пресняков // Конституционное и муниципальное право. — 2009. — № 16. — С. 6—9.

Рассмотрены аксиологические аспекты категории «справедливость» как важнейшей конституционной ценности. Отмечена востребованность данной категории в практике Конституционного Суда РФ. Обоснован тезис о том, что в системе конституционных ценностей справедливость можно рассматривать как актуальное, взаимосогласованное сосуществование ценностей, их сбалансированность.

02.03.10.212.

342.33(470) Путятина А. Г. Законодательный процесс как сфера взаимодействия различных

ветвей власти / А. Г. Путятина // Конституционное и муниципальное право. — 2009. — № 17. — С. 15—19.

Обоснована универсальность конституционного принципа разделения властей применительно к сфере законодотворчества. Выступая юридической формой государственного властвования, реализуемой посредством выявления, формирования и утверждения в виде общеобязательных правил воли народа, законодательная деятельность характеризуется определенными формами участия в ней органов всех ветвей государственной власти. Решающая роль Парламента в законодотворческом процессе основывается на строгом соблюдении принципа разделения властей, который предполагает, что органы исполнительной и судебной властей не вправе произвольно вторгаться в законодательный процесс; они действуют в нем в соответствии с теми полномочиями и в таком порядке, какие для них определены законом. Гарантом последовательной реализации принципа разделения властей в законодательном процессе является Президент РФ.

02.03.10.213.

342.731 Пчелинцев А. В. Физические лица как субъекты права на создание религиозного объединения / А. В. Пчелинцев // Конституционное и муниципальное право. — 2009. — № 21. — С. 8—11.

Исследована проблема государственной регистрации религиозного объединения. На примере действующего законодательства рассмотрены конкретные требования к физическим лицам как субъектам права на создание такого объединения. Предложены меры, которые необходимо предпринять на законодательном уровне для преодоления обозначенных проблем.

02.03.10.214.

342.24 Разбаш О. Н. Федеральные законодотворческий и законодательный процессы в современном российском конституционализме: единство и эволюция принципов / О. Н. Разбаш // Конституционное и муниципальное право. — 2009. — № 18. — С. 13—20.

Отмечено, что в современных условиях качество законодотворчества и прозрачность законодательного процесса, а также законодательное закрепление и конкретизация законодотворческого и законодательного процессов приобретают особое значение. Дана характеристика законодотворческому и законодательному процессам, выделены и раскрыты следующие принципы законодательного процесса, актуальные и для законодотворческого процесса: гуманизма, законности, демократизма, гласности, конституционного партнерства и гражданского сотрудничества, научности, достаточности правовой экспертизы, технического совершенства законодательных актов, своевременности.

02.03.10.215.

342.2(470-25М) Сабиева С. В. Статус столицы Российской Федерации как объект конституционного права / С. В. Сабиева // Конституционное и муниципальное право. — 2010. — № 3. — С. 33—39.

Рассмотрено конституционно-правовое регулирование статуса столицы РФ как объекта конституционных правоотношений (территорий), выделены элементы статуса столицы: ее сущность, принципы правового регулирования, функции, правовые средства обеспечения. Определены наиболее актуальные и значимые на современном этапе направления развития законодательства о статусе г. Москвы в соответствии со ст. 70 Конституции РФ.

02.03.10.216.

342.565.2(470):347.95 Соловьева Т. В. Исполнение решений Конституционного суда Российской Федерации, принятых по индивидуальным жалобам граждан / Т. В. Соловьева // Современное право. — 2010. — № 3. — С. 83–85.

Рассмотрен вопрос об исполнении решений Конституционного суда РФ, принятых по индивидуальным жалобам. Указано, что в настоящее время граждане ограничены в полной реализации права на пересмотр дела по вновь открывшимся обстоятельствам, поскольку для этого необходимы решения Конституционного суда РФ, вынесенные в отношении данных граждан.

02.03.10.217.

342.8(470) Старостина И. А. Российское избирательное право: доктрина и законодательство / И. А. Старостина // Конституционное и муниципальное право. — 2009. — № 24. — С. 18–23.

Исследованы вопросы соотношения доктринальности и законодательства российского избирательного права. Проанализированы факторы (источники), влияющие на формирование избирательно-правовой доктрины в России и в этом контексте рассмотрены некоторые актуальные проблемы российского избирательного права.

02.03.10.218.

342.8(470) Старостина И. А. Соглашение в избирательном праве / И. А. Старостина // Конституционное и муниципальное право. — 2009. — № 14. — С. 30–33.

Обоснована необходимость внесения изменений в избирательное законодательство в результате реализации законодательных инициатив Президента РФ, сформулированных в ежегодном Послании Федеральному Собранию РФ 5 ноября 2008 г. Проанализировано содержание изменений законодательных положений Федерального закона «О политических партиях» и Федерального закона «Об основных гарантиях избирательных прав и права на участие в референдуме граждан РФ».

02.03.10.219.

342(470):323.28 Темираев А. В. О состоянии и проблемах совершенствования конституционно-правового регулирования противодействия терроризму в Российской Федерации / А. В. Темираев // Конституционное и муниципальное право. — 2009. — № 14. — С. 13–16.

Отмечено, что в настоящее время в РФ действует широкий и разнообразный по содержанию круг нормативно-правовых актов в сфере противодействия терроризму. Исследован вопрос о том, насколько увязаны между собой положения, определяемые Конституцией РФ, федеральными законами, конституциями (уставами) и законами субъектов РФ, нормативными правовыми актами Президента РФ, Правительства РФ, а также принимаемыми в соответствии с ними нормативными правовыми актами других государственных органов и органов местного самоуправления.

02.03.10.220.

342.736(470) Третьяков И. А. Место конституционного права на обращения в системе основных прав и свобод человека и гражданина / И. А. Третьяков // Юрист-правовед. — 2010. — № 2. — С. 14–18.

Представлена классификация прав и свобод человека и гражданина по различным критериям: субъективному составу, способам конституционного

формулирования, источнику происхождения, содержанию. Исследована роль института обращений граждан. Соотнесено право граждан на обращения с иными конституционными правами и свободами.

02.03.10.221.

342.51(470) Трофимова Г. А. Конституционно-правовая ответственность Правительства РФ: основные деликты / Г. А. Трофимова // Конституционное и муниципальное право. — 2010. — № 2. — С. 45–51.

Проанализирована проблема отсутствия четкого законодательного регулирования оснований конституционной ответственности Правительства РФ. Предложено внести соответствующие изменения как в Конституцию РФ, так и в Федеральный конституционный закон о Правительстве РФ с целью закрепления основных деликтов (оснований конституционной ответственности) в отношении Правительства РФ, а также условий и оснований освобождения Правительства РФ от ответственности.

02.03.10.222.

342.728(470):329 Узунян Т. Т. К вопросу о численности политической партии / Т. Т. Узунян // Конституционное и муниципальное право. — 2009. — № 22. — С. 23–25.

Рассмотрены подходы к оптимальной численности политической партии, позволяющей общественной организации претендовать на статус политической партии. Проанализированы законодательные повеления относительно порога численности политических партий, принятые по инициативе Президента РФ. Сформулированы предложения по внесению коррективов в Федеральный закон «О политических партиях», касающийся работы государственных органов при осуществлении контроля за деятельностью политических партий.

02.03.10.223.

342.726:347.77 Устинович Е. С. Право на информацию: глобальный и национальный аспекты / Е. С. Устинович, Е. М. Бледнова // Конституционное и муниципальное право. — 2009. — № 16. — С. 18–21.

Рассмотрены особенности закрепления прав на информацию в документах глобального характера и их потенциальное воздействие на формирование национальных законов. Предложен небольшой сравнительный анализ опыта зарубежных стран по закреплению в их действующем законодательстве — национальных законах о свободе информации — права на информацию. Обращено внимание на проблему стереотипизации представлений об информационном законодательстве зарубежных стран, что приводит к целому ряду негативных моментов. Замечено, что, как правило, исследуется общес. Особенное же, т. е. реальный уникальный опыт отдельно взятой страны, не выделяется, и все публикации сводятся к анализу зарубежного законодательства о доступе к информации.

02.03.10.224.

347.991 Фарушкин А. Судебное регулирование разграничения полномочий в федеративных государствах / Анвар Фарушкин // Сравнительное конституционное обозрение. — 2010. — № 3. — С. 5–23.

Показан опыт ряда зарубежных федеративных государств в области судебного регулирования разграничения предметов ведения и полномочий между федеральным центром и субъектами федерации. Проанализирована роль конституционных (верховных) судов в поддержке общей тенденции централи-

зации конституционных полномочий в ущерб компетенции субъектов федераций, раскрыты методы этой поддержки. Рассмотрены особенности судебного регулирования в зарубежных странах.

02.03.10.225.

342(477):340.115 Федоренко В. Л. Особенности, методология и основные методы исследования проблем системы конституционного права Украины / В. Л. Федоренко // Юристы-правоведы. — 2010. — № 2. — С. 88–93.

Раскрыты особенности и основные методы исследования проблем системы конституционного права Украины. В частности, отмечено, что в основе правовых исследований лежит философия позитивизма. Сделан вывод о необходимости постоянной модернизации методологии с целью более точной теоретико-правовой идентификации правовых явлений, в особенности феноменов.

02.03.10.226.

РФ.342.565.2(470) Хусайнова А. М. Проблемы соотношения официального нормативного и официального казуального толкования конституций республик РФ в решениях Конституционного Суда РФ / А. М. Хусайнова // Конституционное и муниципальное право. — 2010. — № 2. — С. 65–68.

Предложено авторское видение решения вопроса о соотношении постановлений Конституционного суда РФ, содержащих толкование норм конституций республик РФ, и постановлений конституционных судов республик о толковании аналогичных норм. На основе норм действующего законодательства и доктрин современной юридической науки были выведены правила соотношения официального нормативного толкования, осуществляемого конституционными судами республик, и официального казуального толкования, которое содержится в постановлениях Конституционного Суда.

02.03.10.227.

351.746(470):342 Чапчиков С. Ю. Конституционные гарантии обеспечения безопасности общества и государства / С. Ю. Чапчиков // Конституционное и муниципальное право. — 2009. — № 17. — С. 11–14.

Проанализирована правовая база обеспечения национальной безопасности государства, в основе которой лежит конституционно-правовое регулирование безопасности личности, общества и государства на основе сочетания публичных и личных интересов. Указано на то, что оценка состояния законодательства в сфере национальной безопасности свидетельствует об отсутствии по основополагающим направлениям федеральных законов и регулирования, в том числе наиболее важных отношений безопасности так называемыми актами «второго уровня». Это выдвигает задачу формулирования концептуальных основ национальной безопасности в соответствии с основополагающими положениями Конституции РФ, имея в виду, что сама категория национальной безопасности имеет конституционную природу. Отмечено, что практически все институты конституционного права оказывают прямое влияние на обеспечение системы национальной безопасности. По мнению автора, они должны получить последовательную конкретизацию и развитие в отраслевом, а также специальном законодательстве, имеющем своим предметом правового регулирования национальную безопасность общества и государства.

02.03.10.228.

342.52(470) Черкасов К. В. Вопросы реализации контрольно-координационных полномочий Прези-

дента России на межрегиональном уровне государственного управления: сущность, перспективы оптимизации / К. В. Черкасов // Конституционное и муниципальное право. — 2010. — № 3. — С. 43–46.

Проанализированы отдельные вопросы обеспечения реализации контрольно-координационных полномочий главы государства на уровне федерального округа. Определены сущность и содержание данных полномочий, выявлены проблемы в исследуемой сфере. Сформулированы конкретные предложения, направленные на оптимизацию контрольно-координационной практики Президента России, а также повышение эффективности функционирования его структур на межрегиональном уровне государственного управления.

02.03.10.229.

342.511(470):342.553 Черкасов К. В. «Кадры решают все», или Некоторые аспекты осуществления кадровых полномочий Президента России на местном уровне / К. В. Черкасов // Конституционное и муниципальное право. — 2009. — № 19. — С. 22–25.

Исследованы актуальные вопросы реализации кадровой политики Президента России на местном уровне. Проанализированы основные направления деятельности полномочных представителей Президента РФ в федеральных округах и выявлен ряд проблем в данной сфере. Сформулированы и изложены конкретные организационно-правовые меры, дающие возможность существенно повысить эффективность их работы в обеспечении осуществления кадровых полномочий главы государства.

02.03.10.230.

342.72/73(510) Чжэн Кай. Национально-территориальная автономия в Китайской Народной Республике как гарантия прав и свобод человека (на примере Тибетского автономного района) / Чжэн Кай // Конституционное и муниципальное право. — 2009. — № 16. — С. 36–39.

На примере Тибетского автономного района Китайской Народной Республики проанализировано, как в рамках системы национально-территориальной автономии реализуются права и свободы отдельных граждан и народов, не составляющих этническое большинство в Китае, в том числе обеспечиваются следующие права человека: право быть избранным, право на сохранение и использование своих культур и языков, право на образование, право на вероисповедание.

02.03.10.231.

342.33(470) Шаблинский И. Выключенный механизм: сдержки и противовесы в российской конституционной практике / Илья Шаблинский // Сравнительное конституционное обозрение. — 2010. — № 2. — С. 107–115.

Отмечено, что разделение властей — один из важнейших, основополагающих принципов организации общества, закрепленный в конституциях практически всех современных демократических государств. Его предназначение и смысл заключается в том, чтобы предотвратить или минимизировать возможность злоупотребления властью путем ее сосредоточения в одних руках. Указано на то, что принцип разделения властей будет реализован при условии действия механизма взаимосдерживания, взаимосогласования, взаимоконтроля различных ветвей власти, гарантируя при этом сохранение их самостоятельности и независимости. Исследованы особенности закрепленного в российской Конституции механизма сдержек и противовесов. Акцентируется внимание не на его недостатках, а на тех слу-

чаях, когда он действительно выполнял функцию сдерживания и ограничения власти.

02.03.10.232.

342.721(470)+342.737(470) Шапиро И. В. Проблемы реализации прав на свободу передвижения, выбор места пребывания и жительства граждан РФ / И. В. Шапиро // Конституционное и муниципальное право. — 2009. — № 17. — С. 22–25.

Показана противоречивость законодательства о свободе передвижения, выбора места пребывания и жительства граждан России. Например, вопреки правовой позиции Конституционного Суда РФ продолжает сохраняться требование о регистрации по месту пребывания только с узкой с жилым помещением. Считая необходимым дальнейшее совершенствование механизмов реализации конституционных прав человека на свободу передвижения, выбор места жительства и места пребывания, а также правил регистрационного учета, автор делает некоторые предложения в этом направлении.

02.03.10.233.

342.15 Шарифов М. Ш. Сравнение форм суверенитета: конституционно-правовой анализ / М. Ш. Шарифов // Конституционное и муниципальное право. — 2009. — № 19. — С. 2–9.

Раскрыто содержание народного, государственного и национального суверенитета через призму таких критериев, как полное самоуправление, способность последнего к самостоятельному определению собственного суверенного правового статуса, а также к обеспечению публичного порядка. На основе этого определяется соотношение вышеперечисленных форм суверенитета: примат народного суверенитета, производность государственного суверенитета и несостоятельность идей национального суверенитета.

02.03.10.234.

342 Шарнина Л. А. Виды усмотрения в конституционном праве / Л. А. Шарнина // Конституционное и муниципальное право. — 2009. — № 15. — С. 2–7.

Отмечено, что в конституционном праве область «действия по усмотрению» наряду с традиционно выделяемыми видами усмотрения — судебным и административным — существует особый, присущий только конституционному праву вид — политическое усмотрение. В статье предпринята попытка определить характеристики природы конституционных отношений, соответствующих каждому из видов усмотрения.

02.03.10.235.

342 Шарнина Л. А. Усмотрение как средство упорядочения общественных отношений, составляющих предмет конституционно-правового регулирования / Л. А. Шарнина // Конституционное и муниципальное право. — 2009. — № 17. — С. 5–10.

Отмечено, что конституционные отношения, в которых проявляется действие случайных факторов, многообразны. Они связаны с использованием всех видов усмотрения — административного, судебного и политического. Рассматриваются типы (группы) конституционных отношений, предполагающие использование разных видов усмотрения. Замечено, что возможны дефекты в виде неверно определенного типа усмотрения или в виде излишней неопределенной нормативной формулы, современное конституционное законодательство нуждается в корректировке в виде сокращения и уточнения сферы усмотрения.

02.03.10.236.

342.519(470):328.185 Шведердяев С. Н. Формирование основ правового регулирования антикоррупционной экспертизы нормативных актов и вопросы совершенствования официальной методики ее проведения / С. Н. Шведердяев // Конституционное и муниципальное право. — 2009. — № 20. — С. 5–11.

Отмечено, что антикоррупционная экспертиза нормативных правовых актов — сравнительно новая процедура из обихода антикоррупционных инициатив президента Д. А. Медведева, призванная повсеместно изменить быт юридических служб российских органов власти, чтобы отныне обращалось особое внимание на профилактику коррупции начиная с исходного этапа — выработки государственного властного решения. В статье речь идет об истории инициативы по правовому регулированию антикоррупционной экспертизы. Дана характеристика недавно принятого специального Закона РФ «Об антикоррупционной экспертизе», а также об особенностях официальной методики такой экспертизы и возможностях ее дальнейшего совершенствования.

02.03.10.237.

342:008 Ширей Б. О. Сохранение исторического и культурного наследия — основа конституционного строя / Б. О. Ширей // Вестник Саратовской государственной академии права. — 2010. — № 2. — С. 85–88.

Рассмотрено понятие исторического и культурного наследия, его значение для развития общества и государства, а также особенности влияния исторического и культурного наследия на изучение конституционного строя. Сформулирован вывод о том, что сохранение исторического и культурного наследия — это не только основа конституционного строя, но и шаг, направленный на продвижение страны по пути прогресса и конкурентоспособности с другими государствами.

02.03.10.238.

342.727(470) Ширманов И. А. Об усилении конституционных гарантий прав и свобод личности уголовно-правовым запретом на пытки, бесчеловечное и унижающее достоинство обращение / И. А. Ширманов // Конституционное и муниципальное право. — 2009. — № 19. — С. 37–40.

Проанализированы общепризнанные международные нормы, положения ст. 21 Конституции РФ, прецеденты Европейского Суда по правам человека. Предложено дополнить главу 17 УК РФ «Преступления против свободы, чести и достоинства личности» нормами, запрещающими пытки, бесчеловечное и унижающее достоинство человека обращение.

02.03.10.239.

342.24(470) Юсубов Э. С. Методологические основы исследования проблем российского федерализма / Э. С. Юсубов // Конституционное и муниципальное право. — 2009. — № 24. — С. 15–18.

Указано на то, что в конституционно-правовой науке отмечается закономерность смены периодов российского федерализма, характеризующаяся главным образом движением от централизации к децентрализации и обратно. Отмечено, что подобная динамика стимулирует накопление массива практического материала, который всегда пуждается в научном осмыслении и обобщении. Именно в этих благоприятных условиях конституционно-правовая наука обогащается новыми средствами познания, формируются предпосылки для перехода ее на новый, более высокий, уровень исследования проблем федерализма.

02.03.10.240.

342.726(470)-054.6 Яковлева Е.В. К вопросу о необходимости установления ограничений действия принципа равноправия в рамках конституционно-правового статуса иностранных граждан / *Е. В. Яковлева* // Конституционное и муниципальное право. — 2009. — № 23. — С. 10-15.

Проведен сравнительный анализ действия принципа равноправия в аспекте запрета дискриминации применительно к личным правам и свободам, предоставляемым иностранным гражданам на территории Российской Федерации, США, Канады, Соединенного Королевства Великобритании и Северной Ирландии. По результатам исследования дана классификация указанных прав и свобод по возможности и основаниям их ограничения, а также предложено установить в РФ на законодательном уровне пределы ограничений реализации определенных прав и свобод иностранными гражданами в целях недопущения их дискриминации по каким бы то ни было основаниям.

**Див. також: 01.03.10.25, 01.03.10.47,
09.03.10.933.**

МУНІЦИПАЛЬНЕ ПРАВО

Книги

02.03.10.241.

352(075.8) Камінська Н. В. Місьцеве самоврядування: Теоретико-історичний і порівняльно-правовий аналіз : навч. посіб. / *Н. В. Камінська*. — К. : КНТ, 2010. — 232 с.

Висвітлено проблеми місцевого самоврядування в Україні. Визначено перспективи удосконалення його системи відповідно до існуючих міжнародно-правових стандартів. З'ясовано особливості організації й функціонування органів і посадових осіб місцевого самоврядування. Обгрунтовано питання реалізації права територіальної громади самостійно вирішувати питання місцевого значення тощо.

Автореферати

Див. також: 01.03.10.52.

Статті

02.03.10.242.

342.553(477) Батанов О. В. Муниципальная власть в контексте классического мирового муниципализма: критический анализ современных теорий / *О. В. Батанов* // Бюллетень Министерства юстиции Украины. — 2010. — № 3. — С. 39-51.

Виділено елементи сучасного муниципалізму. Розглянуто їх сутність. Висвітлено концептуальні проблеми теорії муніципальної влади в Україні. Розкрито правову природу муніципальної влади як інституту сучасного конституційного права. Проаналізовано основи чинники виникнення муніципальної влади та муниципалізму в Україні у контексті світового досвіду. Здійснено понятійну, об'єктивно-суб'єктивну характеристику муніципальної влади. Досліджено теоретичні та практичні проблеми співвідношення муніципальної та державної влади.

02.03.10.243.

342.553(477).001.73 Бойко Ю. В. Реформування місцевого самоврядування в Україні в контексті

європейської інтеграції: теоретичні та прагматичні питання / *Ю. В. Бойко* // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2010. — Вип. 47. — С. 182-188.

Проаналізовано шляхи реформування місцевого самоврядування в Україні. Узагальнено відповідний міжнародний досвід та законодавство щодо зазначеної теми. Виявлено недоліки реформування місцевого самоврядування в Україні та запропоновано шляхи його вдосконалення.

02.03.10.244.

342.553:340:008 Вижевита Т. А. Правовая культура в муниципальной образовании: понятие, природа, структурные компоненты / *Т. А. Вижевита* // Конституционное и муниципальное право. — 2009. — № 15. — С. 31-35.

Проаналізовано різні підходи к поняттю «правовая культура». Приведено определение правовой культуры в муниципальном образовании. Рассмотрены факторы ее формирования. Раскрыто сущностное (аксиологическое) значение правовой культуры как правовой категории и ее роль как несущего фактора развития муниципально-правовых процессов.

02.03.10.245.

342.553:347.218.1 Глинка В. И. К вопросу о муниципальной собственности / *В. И. Глинка* // Конституционное и муниципальное право. — 2009. — № 17. — С. 34-36.

Дан анализ действующего законодательства, регулирующего отношения, связанные с муниципальной собственностью. Сделаны выводы о недостаточности финансово-экономического обеспечения местного самоуправления и необходимости законодательного расширения видов муниципального имущества, предназначенного для решения задач местного самоуправления. Внесены предложения законодательного закрепления права муниципальных образований на нахождение в собственности необходимого им имущества.

02.03.10.246.

342.553(477) Делія Ю. В. Участь органів державної влади у забезпеченні реалізації актів місцевого самоврядування в Україні / *Ю. В. Делія* // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2010. — Вип. 47. — С. 126-132.

Досліджено теоретичні й практичні проблеми участі органів влади у забезпеченні реалізації актів місцевого самоврядування в Україні. Звернуто увагу на неточності чинного законодавства у сфері місцевого самоврядування. Сформульовано рекомендації по вдосконаленню законодавства у зазначеній сфері.

02.03.10.247.

342.553(470):34.03 Иванов Д. М. Муниципально-правовая ответственность как составная часть института ответственности органов и должностных лиц местного самоуправления / *Д. М. Иванов* // Конституционное и муниципальное право. — 2009. — № 21. — С. 30-33.

Отмечено, что муниципальное право является новой самостоятельной отраслью российской системы права, в которой идут процессы становления и развития самостоятельных правовых институтов, в том числе института муниципально-правовой ответственности, что и актуализирует обращение к дан-

ному вопросу в контексте ответственности органов и должностных лиц местного самоуправления.

02.03.10.248.

342.571(470)(091) Карагод Н. В. Преемственность и комплексность правового регулирования общественных отношений, связанных с обсуждением населением проектов правовых актов и вопросов местного значения / Н. В. Карагод // Конституционное и муниципальное право. — 2010. — № 2. — С. 5—9.

В статье поставлено под сомнение утверждение о том, что публичные слушания являются повелюй российского законодательства. Предпринята попытка на основании анализа современного законодательства, а также законодательства советского периода и периода Российской империи (конец XI — начало XX в.) доказать факты преемственности и комплексности правового регулирования общественных отношений, связанных с обсуждением населением проектов правовых актов и вопросов местного значения.

02.03.10.249.

342.553(470) Колосов Н. В. Государственно-правовая политика субъектов РФ в области местного самоуправления: современное состояние и некоторые направления дальнейшего осуществления / Н. В. Колосов // Конституционное и муниципальное право. — 2009. — № 17. — С. 31—33.

Рассмотрена государственно-правовая политика субъектов РФ в области местного самоуправления. Отмечено, что, несмотря на единство в РФ государственной политики в области местного самоуправления, в разных субъектах Федерации она имеет свои особенности, обусловленные статусом субъектов Федерации, уровнем развития экономики регионов и целым рядом других факторов.

02.03.10.250.

342.553:329(477) Курінний В. К. Політичні партії в Україні та їх роль у становленні та розвитку місцевого самоврядування (питання аксіології) / В. К. Курінний // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2010. — Вип. 47. — С. 188—193.

Досліджено аксіологічні питання ролі політичних партій у становленні та розвитку місцевого самоврядування в Україні. Звернуто увагу на збіг ролевих позицій громадян України у контексті діяльності політичних партій на локальному рівні соціуму.

02.03.10.251.

342.26(470) Максимов А. Н. Проблемы правового регулирования административно-территориального устройства и территориальной организации местного самоуправления в Российской Федерации / А. Н. Максимов // Конституционное и муниципальное право. — 2009. — № 14. — С. 34—40.

Рассмотрены проблемы соотношения административно-территориального устройства и территориальной организации местного самоуправления в России. Обоснована возможность комплексного правового регулирования территориальных пределов деятельности государственной власти и местного самоуправления. Автор доказывает необходимость закрепления общих принципов территориального деления государства в отдельном федеральном законе.

02.03.10.252.

342.553(470) Матросов В. И. Формирование правовой основы местного самоуправления в субъектах

Российской Федерации / В. И. Матросов // Юристы-правоведы. — 2010. — № 2. — С. 31—34.

Рассмотрены вопросы совершенствования правовой основы местного самоуправления на уровне субъекта РФ. Проанализированы положения федерального законодательства России и закрепление в нем компетенции субъекта по самостоятельному регулированию вопросов местного самоуправления. Исследована проблема традиционного подхода к определению полномочий органов государственной власти субъектов РФ в сфере местного самоуправления, основанного на остаточном принципе.

02.03.10.253.

342.553(571.6):349.412 Пескова А. А. Местное самоуправление: распоряжение земельными участками, государственная собственность на которые не разграничена (по материалам судебной практики Дальневосточного региона) / А. А. Пескова // Конституционное и муниципальное право. — 2009. — № 20. — С. 29—32.

Рассмотрена одна из проблемных тем муниципального права — институт распоряжения земельными участками, государственная собственность на которые не разграничена, полномочия органов местного самоуправления в сфере управления этой собственностью. Исследуются критерии определения неразграниченных земельных участков, а также вопросы отнесения к федеральной собственности земель, предоставленных в различные периоды Вооруженным силам Российской Федерации, другим войскам, воинским формированиям и органам государственной власти в разные периоды времени.

02.03.10.254.

342.553(470):336.14 Пешин Н. Л. Межбюджетные отношения на уровне местного самоуправления / Н. Л. Пешин // Конституционное и муниципальное право. — 2009. — № 18. — С. 20—25.

Рассмотрены наиболее принципиальные проблемы правового регулирования отношений между местными бюджетами и другими уровнями бюджетной системы РФ, предложены варианты их преодоления. Сопоставлены подходы к их решению в базовом акте, регулирующем бюджетную сферу, — Бюджетном кодексе РФ и базовом акте, регулирующем систему институтов местного самоуправления, — Федеральном законе «Об общих принципах организации местного самоуправления в РФ», привлекается опыт зарубежных стран.

02.03.10.255.

342.553:347.238.3 Подгорбунских А. В. Полномочия органов местного самоуправления как представителя собственника жилых помещений в правоотношениях с управляющими компаниями / А. В. Подгорбунских // Конституционное и муниципальное право. — 2009. — № 15. — С. 26—30.

Выделены полномочия органов местного самоуправления в сфере управления многоквартирными домами, отмечена их специфика. Рассмотрена правоотвечная деятельность отдельных муниципальных образований по указанному вопросу.

02.03.10.256.

342.553(470):349.2 Сергеев А. А. О трудовых правах выборных лиц местного самоуправления / А. А. Сергеев // Конституционное и муниципальное право. — 2009. — № 13. — С. 24—27.

Рассмотрена проблема обеспечения трудовых прав выборных лиц местного самоуправления (депутатов представительных органов, глав муниципальных образований и др.). На основе анализа положений

пий Трудового кодекса РФ автор опровергает доводы Комитета Государственной Думы по вопросам местного самоуправления, доказывающие, что при осуществлении на постоянной основе полномочий указанных лиц якобы не возникают трудовые правоотношения. В целях устранения неопределенности предложено дополнить федеральное законодательство положением о том, что на выборных лиц местного самоуправления распространяется действие трудового законодательства с особенностями, предусмотренными законами об их статусе.

02.03.10.257.

342.553 Тимофеев Н. С. Пятое колесо как движущая сила российской государственности / Н. С. Тимофеев // Конституционное и муниципальное право. — 2009. — № 16. — С. 24–28.

Проанализирован весь комплекс проблем, связанных с политико-правовой сущностью местного самоуправления с использованием теоретических положений и оценок ученых, политиков, государственных деятелей по вопросам развития местного самоуправления на основе разностороннего фактического материала, который по разным причинам на длительный период был потерян для учебно-научного и публицистического оборота. Такой анализ позволяет оценить проблемы развития местного самоуправления на современном этапе сквозь призму различных исторических эпох и экономико-политических формаций.

02.03.10.258.

342.518(470.41) Фархуллина Н. Н. Некоторые проблемы ведения регистра муниципальных нормативных правовых актов в субъекте РФ / Н. Н. Фархуллина // Конституционное и муниципальное право. — 2009. — № 19. — С. 31–34.

Рассмотрен вопрос формирования и ведения регистра муниципальных нормативных правовых актов субъектов РФ. По результатам изучения практики отдела единого банка нормативных правовых актов Республики Татарстан Министерства юстиции Республики Татарстан предложен ряд выводов, которые используются специалистами данного отдела в заключениях при проведении юридической экспертизы муниципальных правовых актов. Освещен весь опыт работы с муниципальными правовыми актами, накопленный отделом единого банка нормативных правовых актов Республики Татарстан Министерства юстиции Республики Татарстан.

02.03.10.259.

342.553(470):342.57 Фасеев И. Ф. Конституционно-правовые принципы регулирования учета мнения населения при изменении территорий местного самоуправления / И. Ф. Фасеев // Конституционное и муниципальное право. — 2009. — № 13. — С. 15–23.

Проанализировано положение ч. 2 ст. 131 Конституции РФ, закрепляющего изменение территорий местного самоуправления с учетом мнения населения, во взаимосвязи с иными положениями Конституции и принципами права. Рассмотрены проблемы, возникающие при правовом обеспечении данного положения в законодательных актах, а также правоприменительная практика.

02.03.10.260.

342.553:351.851 Черненко О. Э. Эволюция полномочий органов местного самоуправления в сфере образования / О. Э. Черненко // Конституционное и муниципальное право. — 2009. — № 24. — С. 29–33.

В настоящее время образование является сложной сферой, управление которой требует активного

участия органов всех уровней власти. К ведению органов местного самоуправления отнесены вопросы преимущественно организационного характера, не затрагивающие содержательную форму. В статье автор на исторических примерах показывает, что вопросы образования всегда составляли существенную часть деятельности органов местного самоуправления, рамки этой деятельности не ограничивались собственно вопросами образования, а включали в себя весь комплекс мер по воспитанию, обучению, социализации населения.

02.03.10.261.

342.553(477) Черненька О. В. Представительские органы местного самоуправления в системе публичной власти: конституционно-правовая природа / Олена Васильвна Черненька // Часопис Київського університету права. — 2010. — № 2. — С. 119–123.

Досліджено конституційно-правові основи функціонування представницьких органів місцевого самоврядування у системі публічної влади України. Обґрунтовано сутність місцевих рад як представницьких органів місцевого самоврядування.

02.03.10.262.

342.726(470):347.77 Шевердяев С. Н. Присущества и недостатки Федерального закона «Об обеспечении доступа к информации о деятельности государственных органов и органов местного самоуправления» / С. Н. Шевердяев // Конституционное и муниципальное право. — 2009. — № 14. — С. 20–23.

Дана характеристика проблемы доступа граждан к информации, находящейся в распоряжении органов власти. Оценивается политико-правовой контекст принятия Федерального закона от 9 февраля 2009 г. № 8-ФЗ «Об обеспечении доступа к информации о деятельности государственных органов и органов местного самоуправления». Приведена правовая оценка как основных отличительных преимуществ, так и недостатков указанного закона.

02.03.10.263.

342.553.001.18 Щепачев В. А. Прогнозирование и планирование в муниципальном правотворчестве / В. А. Щепачев // Конституционное и муниципальное право. — 2009. — № 18. — С. 26–29.

Рассмотрены особенности планирования муниципального правотворчества как одного из элементов первой стадии правотворческого процесса — правотворческой инициативы, а также дана характеристика прогнозирования — элемента, неразрывно связанного с планированием. Отмечено, что планирование может быть представлено социальными программами правотворческой деятельности, как текущими, разрабатываемыми сроком на один-два года, так и перспективными — на весь срок полномочий представительного или иного органа местного самоуправления. Работа по прогнозированию продолжается весь период разработки проекта муниципального правового акта.

Див. також: 01.03.10.102, 02.03.10.135, 05.03.10.508.

ЦИВІЛЬНЕ ПРАВО

Книги

03.03.10.264.

347.7:339.338 Андреева Л. В. Закупки товаров для федеральных государственных нужд: правовое регулирование / Л. В. Андреева. — М. : Волтерс Клувер, 2009. — 296 с.

В книге рассматривается комплекс вопросов по государственным закупкам товаров, начиная с определения понятия государственных нужд, формирования и размещения государственных заказов на поставку товаров и заканчивая ответственностью за ненадлежащее исполнение договорных обязательств по государственным контрактам. Впервые в систематизированном виде исследованы правовые вопросы формирования и размещения государственного оборонного заказа, а также договорные отношения по проведению операций с материальными ценностями государственного резерва.

03.03.10.265.

347.477 Вебер Х. Обеспечение обязательств = Kreditsicherungsrecht : пер. с нем. / Ханс-Йорг Вебер. — М. : Волтерс Клувер, 2009. — 480 с.

Обеспечительные сделки относятся к договорным отношениям, в которых для обеспечения требований кредитора (передавшего заемщику товары или денежные средства) ему предоставляется некоторое право из обеспечения. В работе дано общее представление о праве обеспечения обязательств, правовом регулировании отдельных видов обеспечения и их экономическом значении, включая вопросы принудительного исполнения и несостоятельности. Рассмотрены также общие условия сделок поставщиков и банков.

03.03.10.266.

347.254(477)(094.1) Жилищный кодекс Украины : науч.-практ. коммент. / под общ. ред. Е. О. Харитоновой, Н. Ю. Голубевой : ОНЮА. — Х. : Одиссей, 2009. — 512 с.

Комментированы нормы, которые активно применяются в практике, являются «работающими». Что же касается тех статей ЖК Украины, которые, формально не утратив силу, фактически выбыли из употребления, то к ним специальный комментарий, как правило, не предлагается.

03.03.10.267.

347.426.6 Карнаух Т. М. Притримання як спосіб забезпечення виконання зобов'язань : монографія / Т. М. Карнаух. — Краматорськ : Тритон-МФ, 2009. — 205 с.

Досліджено притримання як самостійний спосіб забезпечення виконання зобов'язань, що є одним із субінститутів інституту забезпечення виконання зобов'язань. Проаналізовано історичний процес становлення притримання, вивчено його правове регулювання за законодавством України, а також окремих країн — учасниць СНД, ЄС, країн Сходу та Американського континенту. Висвітлено правову природу притримання, його специфічні ознаки, здійснено відмежування притримання від інших інститутів цивільного права. Приділено увагу пошуку відповідей на ряд актуальних питань застосування притримання, які раз по разу виникають на практиці, зокрема щодо можливих об'єктів права при-

тримання, підстав та моменту виникнення і припинення права притримання, можливих механізмів його реалізації.

03.03.10.268.

347.05(4/9) Основные институты гражданского права зарубежных стран / отв. ред. В. В. Залесский : Ин-т законодательства и сравнит. правоведения при Правительстве РФ. — М. : Норма, 2009. — 1184 с.

Представлено исследование основных институтов гражданского права зарубежных стран (Аргентина, Болгария, Великобритания, Венгрия, Германия, Испания, Италия, Польша, Сербия, США, Франция, Хорватия, Чехия, Швейцария), построенное на анализе новейшего законодательства. Обращено внимание на особенности правового регулирования отношений, в основе которых лежит имущественный элемент.

03.03.10.269.

347.4(477) Погрібний С. О. Механізм та принципи регулювання договірних відносин у цивільному праві України : монографія / Сергій Олексійович Погрібний ; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. — К. : Прав. єдність, 2009. — 304 с.

Досліджено теоретичні проблеми правового регулювання договірних цивільних відносин в Україні. На підставі положень ЦК України 2003 р. визначено поняття, нормативна основа та окремі елементи механізму правового регулювання договірних цивільних відносин в Україні, а також принципи їх правового регулювання. При цьому послідовно відстоюється ідея про переважання саморегулювання таких відносин над їх державним регулюванням. І на цій підставі сформульовано низку теоретичних і практичних висновків та рекомендацій.

03.03.10.270.

347(477)(075.8)Р703 Ромовська З. В. Українське цивільне право. Загальна частина : академ. курс : підручник / З. В. Ромовська ; МОН України. — К. : Прав. єдність, 2009. — 594 с.

Проаналізовано положення книги першої ЦК України. Висвітлено теоретичні та практичні проблеми їх застосування. Особливий стиль викладу робить сприйняття та засвоєння змісту книги психологічно комфортним. У книзі містяться історичний, науковий та прикладний матеріал, який може зацікавити та бути корисним для широкого кола читачів.

03.03.10.271.

347.6568(477)(075.8) Ромовська З. В. Українське цивільне право. Спадкове право : академ. курс : підручник / З. В. Ромовська ; МОН України. — К. : Прав. єдність, 2009. — 265 с.

Висвітлено різноманітні (історичні, філософські, правові) питання, зумовлені закінченням земного періоду життя людини. Проаналізовано норми книги шостої ЦК України «Спадкове право», подано їх наукове трактування. Запропоновано шляхи вирішення проблемних питань правозастосування, що виникли у нотаріальній та судовій практиці.

03.03.10.272.

347(477)(075.8) Цивільне право: практикум : навч. посіб. / за ред. Р. А. Майдака [та ін.]. — 2-ге вид., переробл. і допов. — К. : Прав. єдність, 2009. — 753 с.

Посібник підготовлено у відповідності до навчального курсу «Цивільне право України». Вдається містить методичні вказівки по кожній темі, плани проведення практичних занять, завдання і списки літератури та нормативних актів, необхідних для вивчення кожної теми.

03.03.10.273.

347(477)(075.8) Цивільне право України : навч. посіб. / за ред. Є. О. Харитопова, Н. Ю. Голубевої ; ОНЮА — К. : Істина, 2009. — 280 с.

Посібник підготовлено згідно з положеннями ЦК України, інших нормативно-правових актів, найсучасніших теоретико-практичних досягнень цивілістики. Матеріал згуртовано для зручності у вигляді питань, які входять до білетів на іспит з цивільного права, та відповідей на них.

Автореферати

03.03.10.274.

347.276(477)(043.3) Другова В. А. Договір іпотеки за цивільним законодавством України : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.03 / Другова Валентина Анатоліївна ; Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2010. — 18 с.

Комплексно проаналізовано загальнотеоретичні та практичні проблеми, основні теоретичні конструкції іпотечного договору та виникаючих на його підставі іпотечних правовідносин. Обгрунтовано пропозиції і рекомендації щодо вдосконалення й ефективного застосування норм законодавства у сфері іпотечних правовідносин. Досліджено правову природу іпотечного договору, його історичний розвиток, визначено місце іпотечного договору в системі цивільно-правових договорів та встановлено відповідні класифікаційні критерії. Визначено особливості предмета іпотеки та його вплив на формування прав та обов'язків сторін іпотечного договору.

03.03.10.275.

347.77/78(043.3) Петренко С. А. Правова охорона комп'ютерної програми як об'єкта інтелектуальної власності: шляхи розвитку : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.03 / Петренко Сергій Анатолійович ; НДІ приват. права і підприємництва АПН України. — К., 2010. — 20 с.

Здійснено аналіз понятійного апарату, який використовується для визначення комп'ютерної програми. Шляхом співвідношення комп'ютерної програми із літературним твором, як класичним об'єктом авторського права, визначено елементи її змісту та форм вираження, розроблено рекомендації щодо визначення оригінальності програми. Досліджено можливість використання режимів правової охорони інших об'єктів інтелектуальної власності (винаходу, раціоналізаторської пропозиції та промислового зразка) для охорони прав на комп'ютерну програму та її складових елементів. Обгрунтовано необхідність формування окремого механізму правової охорони комп'ютерних програм, як специфічного об'єкта інтелектуальної власності, у межах права інтелектуальної власності.

03.03.10.276.

347.195(043.3) Ткалич М. О. Спортивні клуби як учасники цивільних правовідносин : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.03 / Ткалич Максим Олегович ; ОНЮА. — О., 2010. — 20 с.

Проведено комплексний аналіз правового становища спортивних клубів як учасників цивільних

правовідносин. Приділено увагу дослідженню ставлення та розвитку спортивних клубів як учасників товарно-грошових відносин. Визначено поняття спортивного клубу та груповий аналіз юридично значущих ознак спортивного клубу, що характеризують його як юридичну особу приватного права. Здійснено детальну класифікацію спортивних клубів — учасників цивільних відносин. Значну увагу приділено встановленню проявів цивільної правоздатності та дієздатності спортивних клубів. На підставі аналізу юридичної літератури та нормативно-правових актів сформульовано та внесено конкретні пропозиції, спрямовані на вдосконалення чинного цивільного законодавства.

Реферати

03.03.10.277.

347.77.025/028:004 Брумштейн Ю. Системный анализ необходимых и достаточных условий охраноспособности объектов авторского права / Ю. Брумштейн / Интеллектуальная собственность. Авторское право и смежные права. — 2010. — № 2. — С. 4—17.

Автор рассматривает условия правовой охраны объектов в российском законодательстве и их типичное толкование в юридической литературе. Первым необходимым условием для охраноспособности объектов авторского права является творческий характер произведения или его создание в результате творческой деятельности. Автор делает вывод о том, что в результате творческой деятельности могут появляться и оригинальные объекты, не являющиеся объектами авторского права или такие, для которых не выполняются условия охраноспособности. Вторым необходимым условием охраноспособности объектов авторского права является требование существования его в объективной форме, т. е. в письменной, устной, изображения, звуко- или видеозаписи, объемно-пространственной форме. Автор также указывает на компьютерные 3D-модели, создаваемые в рамках архитектурно-строительного проектирования 3D-модели. Третьим условием автор указывает условие правомерности использования иных охраняемых объектов в составных и производных объектах, которые создаются с использованием иных произведений.

Проанализировано понятие новизны и описаны возможные подходы к её оценке, включая автоматизированные. Новизна произведения определяется использованием в произведении новых материалов, сюжетов, графических объектов, теоретических построений, логических умозаключений, выводов и т. п. Делается вывод о том, что новизна (оригинальность) произведения не определяет ни качественный уровень произведения, ни его коммерческий потенциал у массовых потребителей.

Исследовано понятие существования произведения в объективной форме, т. е. вне сознания человека, включая его создателя. Обращается внимание на возможность восприятия объекта при помощи технических устройств либо с помощью специальных процедур, технологий.

Рассмотрена номенклатура материальных носителей информации и их особенности.

Описаны возможные нарушения авторских прав, связанные с неверными ссылками на произведения, неполным указанием состава авторов и устаревшими гиперссылками на сайтах в Интернете.

Сделан вывод о том, что описание в ГК РФ базовых условий возникновения/существования объектов авторского права носит весьма общий

характер. Для ряда практически важных случаев оно представляется недостаточно конструктивным в отношении объективной оценки того, можно ли считать произведение творческим (новым, оригинальным) или нет. Автор предлагает уточнить с учетом развития современных технологий вопросы существования объектов авторского права. Предлагается введение дифференцированных условий охраноспособности объектов авторского права для различных типов объектов.

О. А. Кулинич

03.03.10.278.

347.772(477) Бутник-Сиверский С. Наследование прав интеллектуальной собственности на знак для товаров и услуг / С. Бутник-Сиверский // Теорія і практика інтелектуальної власності. — 2010. — № 3. — С. 36–43.

Статья посвящена рассмотрению вопросов о наследовании прав интеллектуальной собственности на знаки для товаров и услуг. Указывается особенность наследования прав интеллектуальной собственности на знак для товаров и услуг, заключающаяся в том, что наследнику необходимо не только принять такое наследство, но и надлежащим образом оформить права на неё.

Анализируется перечень документов, предъявление которых необходимо для оформления наследником прав интеллектуальной собственности на знак для товаров и услуг.

Прежде всего указывается, что наследник должен подать заявление о принятии наследства на протяжении 6 месяцев с момента его открытия, а также выписку из соответствующего государственного реестра, подтверждающую действие свидетельства.

Кроме этого, подается ходатайство об изменении собственника свидетельства в Государственный департамент интеллектуальной собственности в соответствии с действующим законодательством, к которому прилагаются документ об уплате сбора за внесение в реестр изменений в отношении свидетельства; иные документы, подтверждающие правомерность изменений (т. е. свидетельство о праве на наследство).

Рассматриваются вопросы, возникающие в ситуации, когда наследодатель подал заявление на знак, но свидетельство ещё не получил. Практическое решение этого вопроса в действующем законодательстве не урегулировано, поэтому автором предлагается внесение изменений в действующее законодательство про нотариат, в ЗУ «О знаках для товаров и услуг». Правила составления и подачи заявки на выдачу свидетельства Украины на знак для товаров и услуг.

О. А. Кулинич

03.03.10.279.

347.78(477):347.466 Грищенко А. Особенности договора залога имущественных авторских прав / А. Грищенко // Теорія і практика інтелектуальної власності. — 2010. — № 2. — С. 67–74.

Для обеспечения обязательств в современном гражданском обороте используют для передачи в залог не только недвижимое имущество, но и имущественные права автора.

Автор рассматривает содержание имущественных прав на литературные, художественные и иные произведения и определяет условия, при которых имущественные права могут быть предметом залога.

К имущественным правам автора, которые могут быть предметом залога, следует отнести право на

использование произведения, исключительное право разрешать использование произведения, право на плату за использование произведения.

Автор обращает внимание на ряд вопросов, которые должны быть решены при заключении договора залога имущественных прав автора, среди которых следует отметить решения следующих вопросов.

Прежде всего, это вопрос об исключительности или неисключительности прав, которые передаются. Также это вопрос о способах использования произведения, определении территории и сроков действия соответствующих прав, возможности передачи соответствующих прав третьим лицам, о праве автора на плату за использование произведения, индивидуализации предмета залога.

Автор делает вывод о том, что не все имущественные права, которые принадлежат по закону автору, могут быть предметом залога. Также предлагается внести изменения в действующее законодательство и закрепить за правопреемниками право на неприкосновенность произведения, а также закрепить в Законе Украины «О залоге» существенные условия залога имущественных авторских прав, которые должны отличаться от существенных условий договоров залога иных имущественных прав.

О. А. Кулинич

03.03.10.280.

347.783 Дорошко К. Вопросы охраны и защиты цифровых фотографических произведений / К. Дорошко, Е. Кифорук // Теорія і практика інтелектуальної власності. — 2010. — № 4 — С. 25–28.

В данной статье рассматриваются вопросы защиты цифровых фотографий как объектов авторского права. Авторы рассматривают два вида фотографий, которые охраняются авторским правом: фотографические произведения и произведения, исполненные способами, подобными фотографии. Обращается внимание на необходимость создания фотографии творческим характером, т. е. использования эффектных комбинаций освещения объекта съёмки, личный выбор фотоплёнки (или светочувствительности матрицы), выбор сюжета, кадра или композиции объектов съёмки, поиск угла съёмки, определение светочувствительности, подготовки фотоаппарата и фиксирование съёмки под одним или несколькими углами.

Раскрывается проблема защиты прав на фотографические произведения, в частности доведения авторства и факта кражи. Кроме охранного знака, который очень легко удалить с цифровой копии фотографии, одним из способов фиксации факта авторства является регистрация авторских прав на фотографию или фотоальбом в Государственном департаменте интеллектуальной собственности.

Кроме правовых способов защиты авторства, рассматриваются также технические способы подтверждения авторства. Прежде всего, это сохранение в файле фотографии информации о режиме съёмки, о настройках самой камеры, данные о производителе и модели, но, к сожалению, файл можно отредактировать так, как будто бы фотография была создана злоумышленником. Следующим способом является создание отличий между копией и оригиналом, как, например, сохранение в копии части оригинального фотоснимка. Негативным в данном способе является возможность потери художественной ценности копией произведения. Наиболее действенным способом является проставление водяных знаков, однако это требует финансовых затрат.

В качестве решения проблемы защиты фотографий авторами предлагается вывод о сохранении

фотографии в формате RAW, представляющим формат данных с необработанными (или минимально обработанными) данными, который позволяет избежать потери информации. С этого файла технически невозможно получить базовый файл. Данный метод защиты позволяет повысить охранный потенциал произведения в случае нарушения авторских прав при неправомерном его использовании.

О. А. Кулинич

03.03.10.281.

347.785(470) Кован Д. Автор музыкального произведения — субъект первоначального авторского права / Д. Кован // Интеллектуальная собственность. Авторское право и смежные права. — 2010. — № 3. — С. 12–15.

Для возникновения авторских прав на произведение действующее законодательство не предусматривает совершения каких-либо формальностей. Но в случае возникновения спора является целесообразным осуществлять государственную регистрацию.

Автор рассматривает два основных способа регистрации авторских прав на произведение.

Для осуществления регистрации автор предлагает нотариальное удостоверение подписи автора под неопубликованным произведением или нотариальное заверение копий такого произведения. При этом печатная копия произведения передается на хранение нотариусу с фиксацией даты предоставления произведения, что является важным для доказательства авторства на произведение.

В качестве второго способа регистрации автор рассматривает выдачу свидетельства на произведение, выданного общественными организациями по коллективному управлению имущественными правами. Такой регистрацией удостоверяется факт существования объекта на определенный период времени. Недостатком этой процедуры является возможность указания ложных сведений из-за отсутствия в законодательстве ответственности таких организаций за указанные действия.

Автором предлагается закрепление обязательной процедуры регистрации путём заполнения автором формализованного заявления и внесения сведений в единый реестр объектов авторского права, функции по ведению которого можно возложить на Министерство культуры и массовых коммуникаций РФ.

Среди субъектов авторского права рассматриваются несовершеннолетние авторы, которые могут самостоятельно осуществлять право на защиту в суде (в случае достижения ими возраста 14 лет), а также малолетние в возрасте до 14 лет или недееспособные граждане, участвующие в суде с их законными представителями.

Также автор обращает внимание на создателей производных, зависимых произведений как первичных субъектов авторского права и на работодателей как обладателей исключительных прав на служебное произведение. При этом делается вывод о том, что для перехода к работодателю исключительного права на служебное произведение достаточным основанием является заключение трудового договора. Исключительные права будут принадлежать автору служебного произведения в том случае, когда работодатель в течение трёх лет не передал права на использование этого произведения третьим лицам и не начал использование этого произведения.

О. А. Кулинич

03.03.10.282.

347.774 Романадзе Л. Понятие, функции и виды торговых марок / Л. Романадзе // Теория і практи-

ка інтелектуальної власності. — 2010. — № 5. — С. 82–88.

В статье рассматриваются вопросы определения правовой природы торговых марок, являющихся объектами промышленной собственности и относящихся к средствам индивидуализации участников гражданского оборота и продукции, которую они производят.

Среди функций торговых марок автор выделяет основную — распознавательную функцию торговой марки, которая предназначается для идентификации (индивидуализации) товаров и услуг различных товаропроизводителей, для различения сервиса предприятий среди товаров и услуг иных товаропроизводителей или сервиса иных предприятий.

Среди функций торговых марок также можно выделить информационную, сущность которой заключается в возможности получения потребителем содержательной информации как о товаропроизводителе, так и о характеристике товара. Рекламная функция побуждает потребителя приобрести тот или иной товар под торговой маркой впервые. Охранная функция торговых марок обуславливается исключительным правом на её использование, что гарантируется государством. Также торговым маркам свойственны такие функции, как: стимулирующая, регулятивная, культурно-образовательная и иные.

При определении видов торговых марок необходимо обратить внимание, что в зависимости от формы выражения выделяют словесные (которыми могут быть слова, в том числе собственные имена, соединение букв, соединения слов и др.), изобразительные (графические композиции каких-либо форм), объёмные (трехмерные фигуры или их композиции), комбинированные (представляющие собой комбинацию словесных и изобразительных элементов). В работе делается вывод о том, что эффективными торговыми марками являются обозначения, которые содержат словесные элементы, не являющиеся общепринятыми символами и терминами или описательными.

В зависимости от круга пользователей торговые марки можно классифицировать на: индивидуальные обозначения, обозначения, пребывающие в собственности нескольких лиц и коллективные торговые марки.

В зависимости от степени известности торговые марки могут быть обычными (какое-либо новое, оригинальное обозначение товаров), общеизвестными (известны широкому кругу лиц в соответствующем секторе общества благодаря их длительному использованию для обозначения определенных товаров (услуг)) и знаменитыми (обладающие исключительной ценностью, самостоятельной привлекательностью, высокой степенью известности).

Торговые марки представляют собой важный инструмент в реализации товаров и услуг на внутреннем и внешнем рынках, который содействует защите интересов не только производителя, но и потребителя, а также они служат своим собственникам в целях рекламы и сбыта товаров, развития экономики, помогая совершенствовать коммерциализацию товаров.

О. А. Кулинич

03.03.10.283.

347.77.025/028 Штефан Е. Охрана и защита авторских прав: теоретический аспект / Е. Штефан // Теория і практика інтелектуальної власності. — 2010. — № 4. — С. 3–17.

Отсутствие в национальном законодательстве определений категорий «охрана права» и «защита

права», комплексных исследований данных категорий подчеркивает актуальность исследований и содействие доктринальных положений о данных вопросах с положениями нормативно-правовых актов и правоприменительной практики.

Основы разграничения категорий «защита прав» и «охрана прав» в сфере интеллектуальной собственности, в том числе и авторского права, заложены в национальном законодательстве. В частности, в ст. 55 Конституции Украины гарантируется право граждан на защиту судом их прав и свобод. Также в соответствии с ч. 1 ст. 15 Гражданского кодекса Украины каждое лицо имеет право на защиту своего гражданского права в случае его нарушения, непризнания или оспаривания.

Автор анализирует определения данных категорий и проводит их соотношение. В результате анализа данных категорий автор делает следующие выводы.

В цивилистической доктрине «охрана прав» рассматривается в двух значениях как правовое регулирование гражданских отношений и как установление юридических средств, направленных на реализацию субъективного гражданского права и предотвращение их нарушения.

Право на защиту в теории права на иск рассматривается в материальном и процессуальном значениях.

Правоотношения по охране прав характеризуются отличиями от правоотношений по правовой защите субъектным составом, объектом, предметом, комплексом прав и обязанностей, юридическими фактами.

Охрана гражданских, в том числе и авторских прав и интересов имеет место на этапе до их нарушения, а гражданско-правовая защита — после их нарушения.

Автор делает вывод, что категории «охрана прав» и «право на защиту» не являются тождественными, при этом последнее выступает гарантией реализации гражданских прав субъектами данных правоотношений.

О. А. Кулинич

03.03.10.284.

347.78 Щерба Л. Формы коллективного управления имуществом авторскими и (или) смежными правами / Л. Щерба // Теория і практика інтелектуальної власності. — 2010. — № 3. — С. 51–56.

В рассматриваемой статье раскрываются вопросы определения форм коллективного управления авторскими и смежными правами. Существующие формы управления автор классифицирует по трем критериям: по характеру прав, с помощью которых осуществляется коллективное управление, по кругу лиц, в отношении которых осуществляется коллективное управление, по возможности выбора между индивидуальным и коллективным управлением.

Автор характеризует отдельные формы коллективного управления авторскими и смежными правами.

Указывается, что по характеру прав различают полное и частичное коллективное управление. При полном коллективном управлении осуществляется управление имуществом правом на использование произведения или объекта смежных прав. Частичное коллективное управление предусматривает управление только правом на вознаграждение.

В зависимости от круга лиц, в интересах которых осуществляется коллективное управление, различают «расширенное» коллективное управление и коллективное управление «агентского» типа. При «расширенном» коллективном управлении организа-

ции представляют интересы не только субъектов, с которыми они заключили договор, но и интересы иных лиц, которые не передали полномочия на управление своими правами.

Коллективное управление агентского типа эффективно действует в тех сферах, где существует возможность проконтролировать использование каждого произведения. Представительство интересов осуществляется только в отношении тех лиц, которые заключили договор.

По наличию возможности выбора между индивидуальным и коллективным управлением авторов и субъектов смежных прав выделяют обязательное и «расширенное» коллективное управление. При обязательном коллективном управлении правообладатель не имеет возможности отказаться от него. При расширенном коллективном управлении предусматривается право субъекта исключить своё произведение из репертуара организации коллективного управления и осуществлять свои права самостоятельно.

О. А. Кулинич

Статті

03.03.10.285.

347.63(477):347.156 Аблятіпова Н. А. Проблеми сурогатного материнства в Україні / Н. А. Аблятіпова // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. / МОН України, ОНЮА. — О., 2009. — Вип. 51. — С. 167–173.

Розглянуто проблеми, які виникають на практиці при реалізації програми сурогатного материнства. Визначено поняття, сутність та значення сурогатного материнства в сучасних умовах. З'ясовано особливості визначення його предмета та суб'єктивного складу, а також особливості укладання, здійснення договору про сурогатне материнство та об'єднання особливості застосування.

03.03.10.286.

347.65 Абраменков М. С. Правовое регулирование перехода выморочного имущества в порядке наследования: теоретические и практические вопросы / М. С. Абраменков, П. В. Чугунов // Наследственное право. — 2010. — № 1. — С. 10–20.

Рассмотрено современное состояние юридической регламентации перехода выморочного имущества к публично-правовым образованиям, в том числе в случаях, когда соответствующие отношения связаны с несколькими национальными правовыми системами. Обращено внимание на проблемы, возникающие в судебной практике при толковании и применении соответствующих правовых норм.

03.03.10.287.

347.67(470) Абраменков М. С. Свобода завещания в российском наследственном праве / М. С. Абраменков, П. В. Чугунов // Наследственное право. — 2010. — № 2. — С. 10–26.

В статье-очерке авторы описывают нормативное закрепление свободы завещания в современном наследственном праве РФ. Объектом анализа выступают как специальные правила, касающиеся свободы завещания как основополагающего принципа наследственного права, так и иные нормы, регулирующие порядок распоряжения имуществом физического лица на случай его смерти, в том числе относящиеся к завещательному отказу и завещательному возложению.

03.03.10.288.

347.795.4 Адамова О. С. Договір морського круїзу / О. С. Адамова // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. / МОН України, ОНЮА. — О., 2009. — Вип. 51. — С. 258–263.

Досліджено правову природу договору морського круїзу, правове регулювання даних правовідносин на міжнародному та національному рівні. Визначено характерні ознаки договору морського круїзу, його види. Проаналізовано права та обов'язки суб'єктів даних правовідносин, здійснено співвідношення різних систем організацій круїзів, з точки зору послуг, що надаються організаторами круїзів. З'ясовано фактори, що характеризують сучасний рипок морського круїзу та перетворюють морський круїз у найбільш поширений спосіб відпочинку.

03.03.10.289.

347.51 Андреев А. А. Основания освобождения от эвентуальной ответственности / Александр Александрович Андреев // Гражданское право. — 2010. — № 1. — С. 14–16.

Понятие и содержание института освобождения от эвентуальной ответственности как правовой категории раскрыто в нормативном (формально-юридическом) аспекте. Рассмотрены процессуальные и материальные основания освобождения от эвентуальной ответственности. Отмечено, что к процессуальным основаниям освобождения от эвентуальной ответственности относятся доказывание и доказательство.

03.03.10.290.

347.235 Анисимов А. П. Колодец как объект недвижимости / А. П. Анисимов, А. В. Кодолова // Современное право. — 2010. — № 2. — С. 61–65.

Рассмотрен правовой режим колодца с позиций гражданского, горного и земельного законодательства. Аргументирован вывод о том, что в настоящее время у граждан существует обязанность регистрировать свои права на колодцы, расположенные в границах их участков. При этом законодательство не определяет вид (титул) прав на колодцы. Предполагается, что в будущем законодатель откажется от отнесения участков недр к числу объектов недвижимости.

03.03.10.291.

347.5 Анцишина Е. А. Объем возмещения доходов от пользования имуществом в коллизионных обязательствах / Е. А. Анцишина // Современное право. — 2010. — № 4. — С. 89–91.

Рассмотрена проблема пределов применения меры гражданско-правовой ответственности в виде возмещения доходов, извлеченных обогатившимся лицом из неосновательно полученного имущества. Предложены основные критерии определения объема подлежащих возмещению доходов. Отмечено, что объем возмещения по коллизионному обязательству зависит прежде всего от момента возврата неосновательного обогащения (компенсации его стоимости) приобретателем.

03.03.10.292.

347.771 Артюхина И. Е. Развитие и современное состояние российского законодательства, регулирующего деятельность патентных поверенных / И. Е. Артюхина // Современное право. — 2010. — № 2. — С. 66–69.

Исследована история развития института патентных поверенных в российском законодательстве. Отражено современное состояние российского законодательства, регулирующего деятельность патент-

ных поверенных. Отмечено, что нормативно-правовое регулирование деятельности патентных поверенных осуществляет Министерство образования и науки РФ.

03.03.10.293.

347.55(470) Астраханкин А. А. Становление современного российского гражданского законодательства о договоре контрактации / Александр Андреевич Астраханкин // Гражданское право. — 2010. — № 2. — С. 29–31.

Рассмотрено становление законодательства, регулирующего договор контрактации в условиях развития российского рынка и конкуренции. Указано на необходимость формирования законодательной базы оказания договорных услуг в сфере контрактации. По мнению автора, договор контрактации занимает одно из ведущих мест среди многочисленных и разнообразных форм реализации сельскохозяйственной продукции.

03.03.10.294.

347.626 Ахмач Г. М. Влияние гражданского права на регулирование договорных правовых отношений членів сім'ї / Г. М. Ахмач // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. / МОН України, ОНЮА. — О., 2009. — Вип. 51. — С. 150–156.

З'ясовано певні відмінності договору в сімейних правовідносинах у порівнянні з його роллю у цивільному праві. Здійснено конкретизацію субсидіарного порядку впливу норм ЦК України на регулювання договорних сімейних відносин. З'ясовано роль цивільного законодавства як способу для ліквідації прогалин у сімейному законодавстві при регулюванні договорних правовідносин членів сім'ї.

03.03.10.295.

347.441.8 Бабич І. Г. Одностороннє розірвання договору / І. Г. Бабич // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. / МОН України, ОНЮА. — О., 2009. — Вип. 51. — С. 264–267.

Досліджено питання щодо одностороннього розірвання договору за сучасним цивільним законодавством. Проаналізовано співвідношення понять «зміна», «одностороння відмова» та «розірвання» договору. Розглянуто наслідки односторонньої відмови від договору. Зроблено висновок про необхідність врахування палежного викопання умов договору на етапі припинення та зміни договору.

03.03.10.296.

346.545(430+44+73) Бакалінська О. О. Поширення інформації, що вводить в оману: проблеми та тенденції правового захисту / О. О. Бакалінська // Юриспруденція: теорія і практика. — 2010. — № 3. — С. 8–13.

Проаналізовано досвід різних країн світу щодо запобігання поширенню інформації, що вводить в оману. Досліджено підходи забезпечення ефективного захисту від виявів недобросовісної конкуренції в Німеччині, Франції та США. Визначено особливості виявлення і припинення фактів оманливого реклами при кваліфікації дій як недобросовісна конкуренція в українській правозастосовчій практиці.

03.03.10.297.

346.548 Баранов С. Ю. Задаток как правовое средство реализации прав потребителя: некоторые проблемы практики применения / Сергей Юрьевич Баранов // Гражданское право. — 2010. — № 2. — С. 36–38.

Отмечено, что традиционно гражданско-правовые средства обеспечения исполнения обязательств

в потребительских договорах обеспечивают реализацию прав потребителя. Указано на то, что существенное отличие задатка как правового средства в том, что оно может обеспечивать реализацию прав обеих сторон потребительского договора, а не только реализацию прав потребителя.

03.03.10.298.

347.252 Барков А. В. Легализация правовой модели социального (семейного) usufructa: достоинства и недостатки / *Алексей Владимирович Барков* // *Гражданское право*. — 2010. — № 1. — С. 24–26.

Исследованы достоинства и недостатки социальной ориентированной правовой модели личного пользования, возможность легализации которой в настоящее время предусматривается Концепцией развития законодательства о вещном праве. На основе анализа эволюции этих отношений подтверждается, что, несмотря на отсутствие легального закрепления конструкции usufructa, современный российский законодатель использует этот правовой институт, следуя традиции его «социальной», а не экономической «правовой» модели.

03.03.10.299.

347.426.4 Басай В. Д. Окремі питання правового регулювання відшкодування моральної шкоди, заподіяної порушенням екологічних прав / *В. Д. Басай, В. О. Джуган* // *Держава і право. Юридичні і політичні науки* : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корещього НАН України. — К., 2010. — Вип. 47. — С. 453–458.

Проведено аналіз нормативно-правових актів, які регулюють питання відшкодування моральної шкоди, заподіяної екологічними правопорушеннями. Внаслідок з'ясування поняття моральної екологічної шкоди та проблем її відшкодування запропоновано певні шляхи їх вирішення. Рекомендовано обчислювати моральну екологічну шкоду на основі принципів: справедливості припущення моральної шкоди та адекватності.

03.03.10.300.

347.65/68(470)(091) Башмаков А. А. Право представления и поколенное преемство / *Александр Александрович Башмаков* // *Наследственное право*. — 2010. — № 1. — С. 30–35 ; 2010. — № 2. — С. 35–38.

В статье известного русского цивилиста А. А. Башмакова (1858–1943) проанализированы исторические предпосылки возникновения права представления и принципа поколенного преемства, определяются их общие черты и принципиальные различия в наследственно-правовом механизме.

03.03.10.301.

347.441.64 Безик К. С. Пределы изменения договора / *К. С. Безик* // *Законодательство и право*. — 2010. — № 2. — С. 55–59.

Рассмотрены правовые пределы изменения договора. Сделан вывод о том, что изменение договора не может включать замену субъектов или объектов обязательства. Отмечено, что изменение договора всегда приводит к изменению объекта и содержания обязательства.

03.03.10.302.

347.426.6 Березовський Р. С. Право зворотної вимоги (регресу) за цивільним законодавством України / *Р. С. Березовський* // *Актуальні проблеми держави і права* : зб. наук. пр. / МОН України, ОНЮА. — О., 2009. — Вип. 51. — С. 268–272.

Досліджено поняття регресних зобов'язань

у цивільному законодавстві України. Проаналізовано зміст, підстави виникнення регресних зобов'язань. З'ясовано їх відмінності від суміжних інститутів цивільного права. Визначено ознаки регресних зобов'язань.

03.03.10.303.

347.122:007 Бегова Т. І. Правова природа права на «ноу-хау» та його зміст / *Т. І. Бегова* // *Проблеми законності* : акад. зб. наук. пр. / МОН України, Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. — Х., 2009. — Вип. 107. — С. 53–62.

Розглянуто точки зору правознавців на проблему щодо правової природи права на «ноу-хау». Автор поділяє точку зору тих науковців, які доводять, що володілець права на «ноу-хау» наділяється квазівиключним правом. Виражено солідарність з правознавцями, які наполягають на тому, що наразі неможливо закріпити право на «ноу-хау» з системою охорони об'єктів права інтелектуальної власності, зважаючи на їх поділ на традиційні та нетрадиційні. Визначено чинники, що становлять зміст права на «ноу-хау». Розглянуто питання щодо правомочності розпорядження «ноу-хау».

03.03.10.304.

347.68(470) Блинков О. Е. Наследование отдельных видов имущества / *Олег Евгеньевич Блинков* // *Наследственное право*. — 2010. — № 1. — С. 21–24.

Рассмотрены специальные режимы наследования, включающие нормы, содержащиеся в Гражданском кодексе РФ, иных федеральных законах и иных правовых актах, определяющие порядок наследования отдельных видов имущества. В первой части статьи автор анализирует особенности наследования транспортных средств и музейных предметов и коллекций.

03.03.10.305.

347.447.5(470) Богданов В. В. Гражданско-правовая ответственность в преддоговорных отношениях / *В. В. Богданов* // *Журнал российского права*. — 2010. — № 2. — С. 124–135.

Рассмотрена проблематика гражданско-правовой ответственности за неправомерные и недобросовестные действия на этапе преддоговорных отношений. Исследованы нормы российского гражданского законодательства, затрагивающие ответственность сторон на этапе заключения договора. Критически проанализированы точки зрения других авторов на вопросы квалификации преддоговорной ответственности. Сформулировано видение дальнейшего пути развития соответствующих норм ГК РФ.

03.03.10.306.

347.252(438) Богустов А. А. Usufruct в системе ограниченных вещных прав по законодательству Польши / *Андрей Алексеевич Богустов* // *Международное публичное и частное право*. — 2010. — № 2. — С. 13–16.

Исследованы определения ограниченных вещных прав, содержание ограниченного вещного права по законодательству Польши. В польском праве таким вещным правом является usufruct сельскохозяйственных производственных кооперативов. Ограниченные вещные права могут применяться к отношениям таймшера.

03.03.10.307.

347.121.3(470) Борисова Н. К. Необходимость введения понятия «третье лицо» в четвертую часть ГК РФ. Глава 72. Патентное право / *Н. К. Борисова* // *Законодательство и право*. — 2010. — № 3. — С. 72–74.

На основании системного анализа патентно-правовых отношений, регламентируемых частью IV ГК РФ, исторически-правового анализа тезиса отечественного патентного законодательства автором показана значительная роль третьих лиц при патентовании изобретений. Сформулировано определение правового понятия «третьи лица». Обоснована необходимость введения понятия «третьи лица» в четвертую часть ГК РФ.

03.03.10.308.

347.77(470)(091) Борисова Н. К. Основные этапы эволюции правовой концепции отечественного патентного законодательства / Н. К. Борисова // Закон и право. — 2010. — № 2. — С. 51–54.

Дана характеристика наиболее значимых этапов развития патентного законодательства в России. Проанализировано влияние этих исторических этапов на формирование современного отечественного патентного законодательства. Показано, что повышение роли третьих лиц как субъекта гражданско-правовых отношений при патентовании изобретений является важным критерием юридической зрелости патентного законодательства.

03.03.10.309.

347.65/68(470)(091) Брючко Т. А. Раздел наследства в русском законодательстве (исторический обзор) / Т. А. Брючко // Наследственное право. — 2010. — № 2. — С. 4–10.

Раскрыт процесс развития правового регулирования раздела наследства. Определен исходный момент его возникновения. Указано на то, каково было его содержание на первых порах и как оно впоследствии изменилось. Проанализировано российское законодательство, начиная с Русской Правды и заканчивая Гражданским кодексом РСФСР 1964 г.

03.03.10.310.

347.440:613/614 Булеца С. Б. Договор про падання медичних послуг / С. Б. Булеца // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. / МОН України, ОНЮА. — О., 2009. — Вип. 51. — С. 273–278.

Досліджено питання цивільно-договірних відносин у сфері здійснення медичної діяльності. Відмічено, що договір про надання медичної послуги за юридичною характеристикою є оплатний, двосторонній, консенсуальний. Його визначено як публічний договір на невизначене коло осіб. Зазначено, що у приватних закладах охорони здоров'я він виступає як договір приєднання, від якого ми можемо відмовитися, але не можемо вносити зміни.

03.03.10.311.

347.65 Вавилин Е. В. Наследование по закону: очередность и субъектный состав / Евгений Владимирович Вавилин // Наследственное право. — 2010. — № 1. — С. 7–9.

Рассмотрена очередность и субъективный состав наследования по закону. Проанализированы современные недостатки правового регулирования наследственных отношений. Обоснованы конкретные предложения по совершенствованию действующего гражданского права.

03.03.10.312.

347.132.14 Веніславський Ф. Зловживання правом у публічно-правовій сфері як державно-правова проблема / Ф. Веніславський // Право України. — 2010. — № 4. — С. 249–257.

Досліджено теоретичні аспекти проблеми зловживання правом суб'єктами публічно-правових відносин. Під зловживанням правом у публічно-правовій сфері розуміється будь-яке використання правових можливостей, які падає відповідна посада, статус, усупереч інтересам держави, суспільства, конкретних суб'єктів суспільних відносин, меті правового регулювання. Зазначено, що цей вид зловживання правом є одним із найнегативніших явищ сучасної конституційно-правової дійсності, оскільки він суттєво півеєлює значення права як соціальної цінності, стає істотною загрозою конституційній законності та правопорядку, підриває основи конституційного ладу України.

03.03.10.313.

342.172 Власюк І. І. Інститут безвісності та визначення особи померлою в законодавстві зарубіжних країн / І. І. Власюк // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2010. — Вип. 47. — С. 412–417.

Проаналізовано питання щодо оголошення особи безвісно відсутньою та померлою за законодавством зарубіжних країн. Відмічено, що безвісна відсутність особи створює велику кількість проблем у правовідносинах, перешкоджає ефективному користуванню цивільними правами спадкоємцями та правонаступниками.

03.03.10.314.

347.772(438) Войцешко-Глушко Е. Товарні знаки та останні доповнення Закону Республіки Польща «Право промислової власності» / Е. Войцешко-Глушко // Часопис Київського університету права. — 2010. — № 2. — С. 217–220.

Розглянуто останні доповнення до Закону Республіки Польща «Право промислової власності». Наголошено про необхідність уточнення деяких понять та інститутів, усунення законодавчих недоробок у сфері захисту товарних знаків. Вказано на необхідність подальшої гармонізації законодавства Республіки Польща з законодавством Європейського Союзу.

03.03.10.315.

347.22 Волощенко І. В. Ризик випадкового зникнення або пошкодження майна (цивільно-правова характеристика) / І. В. Волощенко // Бюлетень Міністерства юстиції України. — 2010. — № 3. — С. 118–125.

Розглянуто питання щодо випадкового знищення або пошкодження майна за законодавством України. Проаналізовано та визначено поняття щодо випадкового зникнення майна та ризику настання таких наслідків. Висвітлено питання щодо кола осіб, відсутність яких кваліфікує випадкове зникнення (пошкодження) майна.

03.03.10.316.

347.426.4(4)“653” Воробьев С. М. Предпосылки развития института компенсации морального вреда на ранних этапах становления романо-германской системы права / Сергей Михайлович Воробьев // Гражданское право. — 2010. — № 2. — С. 12–15.

Рассмотрены проблемы развития института компенсации морального вреда на ранних этапах становления романо-германской системы права. Проанализированы статьи памятников римского права. Сделан вывод, что развитие института компенсации морального вреда в средневековой Европе связано с рецепцией римского права.

03.03.10.317.

347.232 Вороніна Н. В. Способи набуття та припинення права власності / *Н. В. Вороніна* // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. / МОН України, ОНЮА. — О., 2009. — Вип. 51. — С. 60—65.

Досліджено способи набуття права власності. Визначено класифікацію підстав виникнення права власності, зокрема, всі підстави виникнення права власності поділені на первісні й похідні, а також відповідно до цього критерію проведено аналіз окремих способів набуття права власності. Розглянуто підстави щодо припинення права власності.

03.03.10.318.

347.417 Голубева Н. Ю. Свобода договору як принцип цивільного права / *Н. Ю. Голубева* // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. / МОН України, ОНЮА. — О., 2009. — Вип. 51. — С. 65—70.

Досліджено один із принципів цивільного права — принцип свободи договору. Визначено зміст відповідного принципу. Обґрунтовано правові засоби закріплення свободи договору. Проаналізовано виключення із загального принципу свободи договору.

03.03.10.319.

347.457 Гончаренко В. О. Вексель як вид боргового цінного паперу / *В. О. Гончаренко* // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. / МОН України, ОНЮА. — О., 2009. — Вип. 51. — С. 278—283.

Досліджено питання вексельного обігу. Проаналізовано чинну нормативну базу як на національному, так і на міжнародному рівні, яка присвячена регулюванню цих питань. Обґрунтовано ознаки векселя як боргового цінного паперу, який посвідчує вексельне (грошове) зобов'язання. Розглянуто колізії застосування норм національного та міжнародного законодавства про векселі, які випливають на практиці. Запропоновано шляхи їх вирішення.

03.03.10.320.

347.1 Григорьева М. А. Гражданский правовой порядок как форма организации гражданского быта / *М. А. Григорьева* // Современное право. — 2010. — № 3. — С. 33—36.

Отмечено, что категория «гражданский правовой порядок» отражает свойство упорядоченности социальной сферы — экономической и социально-культурной, в связи с чем гражданский правовой порядок возможно определить как форму структурной организации указанной социальной сферы. Обосновано, что имевший широкое применение в дореволюционной цивилистике термин «гражданский быт» наиболее точно отражает сферу, которая оформляется (организуется) гражданским правовым порядком. Предложено возратить данный термин в современный гражданско-правовой научный оборот.

03.03.10.321.

347.12 Григорьева М. А. О разграничении гражданских правоотношений на регулятивные и охранительные по функциональному критерию / *М. А. Григорьева* // Закон и право. — 2010. — № 2. — С. 48—50.

Статья является теоретическим исследованием категории «правоотношение» в рамках отраслевой науки гражданского права. В целом, поддерживая устоявшееся в доктрине деление правовых норм и правоотношений на регулятивные и охранительные, автор в то же время приходит к выводу о том, что

обособление регулятивных и охранительных гражданско-правовых норм по предметному и функциональному критерию не отвечает требованиям научной классификации. Направленность той или иной нормы права нередко не выражена явно, а функциональные особенности предопределены самой нормой или правоотношением, т. е. являются следствием, в связи с чем не могут служить критерием научной классификации.

03.03.10.322.

347.441.048 Давидова І. В. Види подійсних правочинів / *І. В. Давидова* // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. / МОН України, ОНЮА. — О., 2009. — Вип. 51. — С. 283—290.

Розглянуто питання щодо видів недійсних правочинів як у римському праві, так і в чинному цивільному праві України. Досліджено позиції вчених відносно видів подійсних правочинів. Дано характеристику пікчемних та оспорюваних правочинів.

03.03.10.323.

347.44 Данилов И. А. Юридические и фактические требования к содержанию сделок / *Иван Александрович Данилов* // Гражданское право. — 2010. — № 2. — С. 15—18.

Раскрыты юридические и фактические требования к содержанию сделок. Утверждается, что фактические требования к содержанию сделок предполагают наличие всех существенных условий и реальную возможность осуществления субъектами сделок взятых на себя обязательств. В то время как законность содержания как юридическое требование к содержанию сделки выражается в непротиворечии существенных условий сделки требованиям закона.

03.03.10.324.

347.254(477) Демченко О. Правовой режим жилого комплекса та його складових / *Ольга Демченко* // Юридична Україна. — 2010. — № 2. — С. 63—67.

Наведено й розкрито проблематику щодо розуміння поняття житлового комплексу, його складових та правового режиму. Акцентовано увагу на тому, що житловий комплекс не є єдиним майновим комплексом, а виступає у цивільно-правовому полі як окремий та самостійний об'єкт з відповідним правовим режимом.

03.03.10.325.

347.122-053.6 Дербакова Ю. А. Загальноотсроченні аспекти захисту цивільних прав неповнолітніми (малолітніми) особами / *Ю. А. Дербакова* // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. / МОН України, ОНЮА. — О., 2009. — Вип. 51. — С. 128—135.

Визначено основні аспекти захисту цивільних прав неповнолітніми (малолітніми) особами як повноправними учасниками цивільних правовідносин. Зазначено, що захист цивільних прав неповнолітніми (малолітніми) — це їх суб'єктивне право. Обґрунтовано форми захисту цивільних прав неповнолітніми (малолітніми).

03.03.10.326.

347.51 Деревнін В. С. Цивільно-правова відповідальність: теоретичні аспекти / *В. С. Деревнін* // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. / МОН України, ОНЮА. — О., 2009. — Вип. 51. — С. 70—75.

Розглянуто теоретичні аспекти цивільно-правової відповідальності. Визначено поняття відпові-

дальності та її характерні риси. Розглянуто принципи справедливості та законності як принципи цивільно-правової відповідальності. Вказано на необхідність законодавчого закріплення поняття цивільно-правової відповідальності з урахуванням її теоретичних відзнак.

03.03.10.327.

347(470)+346.26(470) Дойников И. В. Проблемы гражданского и предпринимательского права в Послании Президента РФ Федеральному Собранию России в 2009 году / Игорь Валентинович Дойников // Гражданское право. — 2010. — № 1. — С. 6—14.

Дан анализ Послания Президента РФ Федеральному Собранию России в 2009 г. и материалов Первого Российского экономического конгресса. Раскрыты проблемы модернизации экономики в Концепции развития гражданского законодательства. Предложено разработать Концепцию развития предпринимательского законодательства.

03.03.10.328.

347.447.82 Дрішлюк О. П. Особливості розірвання договору як способу захисту цивільних прав та інтересів боржника / О. П. Дрішлюк // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. / МОН України, ОНЮА. — О., 2009. — Вип. 51. — С. 291—297.

Розглянуто питання щодо реалізації права боржника на розірвання договору. В умовах фінансової кризи, за даними судової практики, все збільшується кількість спорів, пов'язаних із невиконанням зобов'язань за кредитними та депозитними договорами. Відмічено, що розірвання договору як способу захисту цивільних прав та інтересів боржника на сьогодні взагалі не використовується боржником. Разом з цим, коли павіль після набрання законної сили рішенням суду про дострокове стягнення всіх платежів за кредитними договорами банк продовжує парохувати відсотки та інші штрафні санкції за договором, розірвання договору стає єдиним способом захисту прав та законних інтересів позичальника.

03.03.10.329.

347.512-053.6 Єсінова Л. О. Цивільно-правові аспекти відповідальності за шкоду, заподіяну малолітніми фізичними особами / Л. О. Єсінова // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. / МОН України, ОНЮА. — О., 2009. — Вип. 51. — С. 297—304.

Досліджено чинне законодавство України та юридичну літературу з ціллю визначення поняття «малолітні особи». Визначено суб'єкти, які відповідають за шкоду, заподіяну малолітніми, підстави виникнення зобов'язань за їх участю. Проаналізовано принципи відповідальності декількох зобов'язаних осіб за шкоду, заподіяну малолітніми. Розкрито питання щодо відповідальності батьків, позбавлених батьківських прав; порядку відшкодування шкоди, заподіяної сумісними діями двох та більше малолітніх осіб.

03.03.10.330.

347.4(477) Зозуляк О. Поняття цивільно-правового договору в юридичній літературі та законодавстві / Ольга Зозуляк // Підприємництво, господарство і право. — 2010. — № 3. — С. 64—67.

Досліджено поняття цивільно-правового договору в юридичній літературі та законодавстві України. Обґрунтовано думку щодо відсутності в цивілістичній доктрині єдиного розуміння поняття «договір». Відмічено, що багатоманітність думок з приводу розкриття сутності цього правового явища не

«руйнують» легальне визначення договору, а, навпаки, доповнюють його окремими ознаками та характеристиками вказаного правового явища.

03.03.10.331.

347.64(470) Ильина О. Ю. Коррупционные факторы в законодательстве об опеке и попечительстве как предпосылка нарушения прав и интересов детей, оставшихся без попечения родителей / Ольга Юрьевна Ильина, Андрей Александрович Алексеев // Гражданское право. — 2010. — № 2. — С. 3—6.

Отмечено, что действующее законодательство допускает возможность передачи отдельных полномочий органов опеки и попечительства иным организациям в порядке, предусмотренном Правительством РФ. Проведен анализ соответствующих нормативно-правовых актов, выявлены в них коррупционные факторы. Обоснованы выводы о существовании предпосылок нарушения прав и интересов несовершеннолетних, оставшихся без попечения родителей.

03.03.10.332.

347.787(477) Ізарова І. Архітектура — сфера захисту авторського права / І. Ізарова // Право України. — 2010. — № 2. — С. 129—135.

Розглянуто проблеми правового регулювання авторських прав на об'єкти архітектури. Проаналізовано поняття «твір архітектури», «архітектурний проект», «архітектурні рішення» тощо. Запропоновано шляхи удосконалення чинного законодавства України у зазначеній сфері.

03.03.10.333.

347.454(477) Ізарова І. Проблеми визначення предмета договору підряду на проведення проєктних робіт / Ірина Ізарова // Юридика України. — 2010. — № 5. — С. 48—52.

Досліджено та уніфіковано термін «проект», «проектна документація». Сформульовано визначення терміна «проектні роботи» та з'ясовано їх співвідношення. Дано правову характеристику завданню на проєктування. Запропоновано шляхи удосконалення чинного законодавства України у зазначеній темі.

03.03.10.334.

347.254 Карпущин Д. В. Дящиеся жилищные правоотношения: проблемы толкования и правоприменения / Д. В. Карпущин // Жилищное право. — 2010. — № 1. — С. 37—43.

Рассмотрены новые положения ЖК РФ, введенного в действие 1 марта 2005 г., принципиально изменившие ситуацию с выселением бывших членов семьи собственника жилого помещения. Отмечено, что в настоящее время их можно выселить без предоставления другого жилого помещения, то есть превратить их в лиц без определенного места жительства.

03.03.10.335.

347.78.043 Кирилюк А. В. Ліцензійний договір на використання літературних творів як вид авторського договору / А. В. Кирилюк // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. / МОН України, ОНЮА. — О., 2009. — Вип. 51. — С. 180—186.

Проведено аналіз авторських договорів з метою їх класифікації та систематизації. У зв'язку зі зміною соціально-економічних умов визначено деякі види авторських договорів. Обґрунтовано думку та сформульовано висновки щодо ліцензійного договору на використання літературних творів.

03.03.10.336.

347.466:349.42 Кізлова О. С. Специфіка договору застави земельних ділянок сільськогосподарського призначення / *О. С. Кізлова* // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. / МОН України, ОНЮА. — О., 2009. — Вип. 51. — С. 305–310.

Досліджено питання встановлення особливостей застави земель сільськогосподарського призначення. Здійснено визначення правової природи та особливостей земель сільськогосподарського призначення як об'єкта застави. Підкреслено, що предметом застави може бути як земельна ділянка сільськогосподарського призначення, так і її плоди.

03.03.10.337.

347.440.76(477) Клименко О. М. Класифікація попереднього договору за моментом його перфекції / *О. М. Клименко* // Юриспруденція: теорія і практика. — 2010. — № 3. — С. 50–53.

Проаналізовано існуючі погляди та позиції окремих науковців і авторів, а також положень чинного законодавства України щодо можливостей кваліфікувати попередній договір як реальний. Обгрунтовано власну точку зору щодо зазначеного договору з ціллю подальшого розвитку та удосконалення правового регулювання інституту попереднього договору, впорядкування відносин між його сторонами.

03.03.10.338.

347.122:347.91/95 Клім С. І. Значення судової практики як додаткового джерела цивільного права / *С. І. Клім* // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. / МОН України, ОНЮА. — О., 2009. — Вип. 51. — С. 75–81.

Досліджено питання функції судової практики. Визначено її значення для регулювання цивільно-правових відносин. Зокрема, за формами здійснення судами своєї діяльності виділяється правозастосовна, інтерпретуюча та правотворча функції.

03.03.10.339.

347.1 Комиссарова Е. Г. Роль методологии в исследовании принципов гражданского права / *Е. Г. Комиссарова* // Современное право. — 2010. — № 3. — С. 37–41.

Исследована проблема принципов гражданского права на методологическом уровне. Один из приемов — конкретизация типа правового понимания — в данном случае рассмотрен через парадигму права естественного. Конкретизированы формальные критерии отнесения принципов к нормативным либо иным. Определена их теоретико-смысловая нагрузка.

03.03.10.340.

342.726-053.6 Корольов В. В. Особливості правового статусу неповнолітніх у приватних і публічних правових відносинах: екскурс в юридичну науку / *В. В. Корольов, О. М. Гаргас* // Юриспруденція: теорія і практика. — 2010. — № 2. — С. 32–38.

Розкрито особливості нормативного регулювання правового статусу неповнолітніх у сфері адміністративних, цивільних, трудових та кримінальних відносин. Стверджено, що з розвитком й удосконаленням законодавчого забезпечення правового статусу неповнолітніх у приватно-публічних правових відносинах, а також з появою нових правових відносин збагачуватиметься зміст правового статусу неповнолітніх суб'єктів.

03.03.10.341.

348.723 Кривенко Ю. В. Види релігійних організацій / *Ю. В. Кривенко* // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. / МОН України, ОНЮА. — О., 2009. — Вип. 51. — С. 109–114.

жави і права : зб. наук. пр. / МОН України, ОНЮА. — О., 2009. — Вип. 51. — С. 109–114.

Проаналізовано наукові статті та юридичну літературу щодо релігійних організацій. Запропоновано визначення поняття «релігійні організації». Проведено порівняльну характеристику окремих видів релігійних організацій за законодавством України, ближнього та дальнього зарубіжжя. Обгрунтовано питання щодо визначення традиційності релігійних організацій.

03.03.10.342.

347.772 Кузьменко Т. С. Конвергенція складових компонентів бренда / *Т. С. Кузьменко* // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. / МОН України, ОНЮА. — О., 2009. — Вип. 51. — С. 186–191.

Розглянуто питання конвергенції — надання правового захисту об'єкту інтелектуальної власності одночасно декільком інститутами права інтелектуальної власності. Визначено структурні компоненти бренда та режими їх правової охорони. Зроблено висновок про недоцільність закріплення на законодавчому рівні режиму правової охорони бренда та можливість застосування норм охорони одночасно декількох інститутів права інтелектуальної власності до результату творчої діяльності.

03.03.10.343.

347.77:004.738.5 Кулініч О. О. Домейне ім'я як похідний засіб індивідуалізації інформаційних ресурсів фізичних та юридичних осіб у мережі Інтернет / *О. О. Кулініч* // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. / МОН України, ОНЮА. — О., 2009. — Вип. 51. — С. 195–201.

Розглянуто питання щодо визначення правової природи домейного імені, його структури та видів. За структурою розрізняють на домейні першого, другого, третього рівнів. Охарактеризовано такі види домейних імен, як національні домейни і домейни загального користування (серед них розрізняють домейни загального користування, спеціальні домейни загального користування, домейни обмеженого користування). Родові домейні імена верхнього рівня розподілено на дві групи: спонсоровані та неспонсоровані. Звернуто увагу на визначення основних характерних рис домейного імені як способу індивідуалізації.

03.03.10.344.

347.254:332.81 Литовченко В. В. Щодо обов'язку утримання житлового фонду: законодавство та судово-практика / *В. В. Литовченко* // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. / МОН України, ОНЮА. — О., 2009. — Вип. 51. — С. 81–87.

Проаналізовано положення житлового законодавства щодо існуючої класифікації житлового фонду та його відповідності сучасним реаліям розвитку житлових правовідносин. Запропоновано авторське бачення проблематики розмежування відповідальності по забезпеченню схоронності житлового фонду, його експлуатації та ремонту в умовах різноманітності його власників та особливості правового режиму приміщень. Наведено приклади судової практики.

03.03.10.345.

347.78.031 Мазуренко С. В. Вільне відтворення бібліотеками об'єктів авторського права з ціллю навчання, науки та культури / *С. В. Мазуренко* // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. / МОН України, ОНЮА. — О., 2009. — Вип. 51. — С. 201–207.

Проведено аналіз правового регулювання відтворення бібліотеками екземплярів авторського права з ціллю павчання, пауки та культури. Визначено рівень взаємодії європейського права та національної правової системи у вказаній сфері. Наголошено на необхідності встановлення межі вільного користування творів, які набувають бібліотеки безпосередньо в цифровому форматі, відтворення у цифровому форматі для інших бібліотек та архівів, переклад твору у цифрову форму, а також зазначені випадки правомірного вжитку бібліотекою технічних засобів захисту твору.

03.03.10.346.

347.19(4-15) Майданик Р. Юридичні особи публічного права в країнах континентального права / *Роман Майданик* // *Юридична Україна*. — 2010. — № 2. — С. 56–62.

Розглянуто питання юридичних осіб публічного права країн континентального права. Визначено поняття та види юридичних осіб публічного права у країнах Західної Європи. Висвітлено доктринальні підходи і законодавство щодо поняття та видів юридичних осіб публічного права в окремих пострадянських системах.

03.03.10.347.

347.235(470) Медведєв С. Н. *Laesio enormis* в римском и современном гражданском праве / *С. Н. Медведєв* // *Северо-Кавказский юридический вестник*. — 2010. — № 2. — С. 33–35.

Рассмотрена оговорка *laesio enormis*, которая была введена императором Диоклетианом как стабилизатор цен на сельские земельные участки, продававшиеся по низкой цене, невыгодной для продавцов. В современной России наблюдаются случаи покупки земель за бесценок. Положение о *laesio enormis* усилило бы правовую защиту таких продавцов.

03.03.10.348.

347.412 Мертвищев А. В. Природа патуральных обязательств: критика естественно-правовой теории / *А. В. Мертвищев* // *Современное право*. — 2010. — № 4. — С. 83–88.

Проанализировано понятие «патуральные обязательства». Приведены доказательства того, что естественное право не является основанием патуральных обязательств. Сделан вывод о том, что соответствующие рассматриваемых обязательств нормам правдивости не может служить критерием их отнесения к натуральным.

03.03.10.349.

347.734(477):336.743 Михайлик Г. О. До питання про цивільно-правову природу договору вкладу дорогоцінних металів / *Г. О. Михайлик* // *Університетські наукові записки: Часопис Хмельницького університету управління та права: Право. Економіка. Управління*. — Хмельницький, 2010. — Вип. 1. — С. 54–58.

Враховуючи існуючі правила норм у законодавстві, здійснено цивільно-правовий аналіз окремих договорів, які укладаються при здійсненні банками нетрадиційних банківських операцій в Україні, а саме договору вкладу дорогоцінних металів. Зазначено, що договір вкладу дорогоцінних металів не знайшов свого віддзеркалення у ЦК України та у спеціальному законі.

03.03.10.350.

347.78(470) Нагорный Р. С. История развития норм о свободном использовании объектов авторских и смежных прав до принятия четвертой части

Гражданского кодекса Российской Федерации / *Р. С. Нагорный* // *Журнал российского права*. — 2010. — № 2. — С. 113–123.

Освещена тема развития норм о свободном использовании объектов авторских и смежных прав, начиная с Российской империи и заканчивая настоящим временем. Показаны основные моменты зарождения и становления одной из подотраслей гражданского права России.

03.03.10.351.

347.122 Осипов А. А. Интерес как гражданско-правовая категория, опосредующая возникновение, изменение и/или прекращение правоотношений / *Александр Александрович Осипов* // *Гражданское право*. — 2010. — № 2. — С. 7–12.

Рассмотрены теоретические аспекты понятия «интерес» как гражданско-правовой категории. Проанализированы точки зрения ученых. Аргументирована авторская позиция о том, что интерес является основанием возникновения, изменения или прекращения правоотношений.

03.03.10.352.

347.44(73) Отраднава О. Поняття та функції деліктних зобов'язань у праві США / *Олеся Отраднава* // *Юридична Україна*. — 2010. — № 5. — С. 53–56.

Досліджено проблемні питання визначення поняття «делікт» (tort) у праві США. Стаття базується на дослідженні ряду оригінальних наукових джерел сучасного американського деліктного права. Обґрунтовано висновки про відсутність у праві США однозначного визначення поняття «делікт» та необхідності дослідження цього поняття через його функції. Відмічено, що разом з відомими функціями компенсації та попередження американські дослідники наділяють деліктні зобов'язання такими функціями, як заспокоєння, покарання, розподіл витрат тощо.

03.03.10.353.

351.77:616.-089.843 Пелагеша О. Г. Загальна характеристика трансплантації як об'єкта правового регулювання / *О. Г. Пелагеша* // *Бюлетень Міністерства юстиції України*. — 2010. — № 3. — С. 142–148.

Проаналізовано наукові статті та чинне законодавство України щодо трансплантації. Особливу увагу акцентовано на проблематиці правового статусу трансплантатів. Відзначено, що за органами та тканинами, відділеними від організму донора, необхідно закріпити правовий статус речей з обмеженим оборотом.

03.03.10.354.

347.44 Пестова Т. П. Понятие и признаки локальной договорно-правовой политики / *Т. П. Пестова* // *Современное право*. — 2010. — № 3. — С. 42–43.

Охарактеризованы основные признаки локальной договорно-правовой политики. Отмечено, что локальная договорно-правовая политика — это плановая, системная деятельность работодателя, коллектива работников, их представителей, учредителей (участников) и органа управления юридического лица (а при необходимости и третьих лиц), осуществляемая в границах действующего законодательства, направленная на взаимовыгодное сотрудничество между ними, а также на создание эффективного механизма правового регулирования, который будет способствовать формированию и развитию организации независимо от ее организационно-правовой формы и формы собственности.

03.03.10.355.

347.195:347.135.224 Піляй А. О. Засвідчення вірності копій (фотокопій) документів та виписок з них підприємствами, установами та організаціями / А. О. Піляй // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корського НАН України. — К., 2010. — Вип. 47. — С. 388—395.

Розглянуто питання про розширення переліку суб'єктів, яким дапо право свідчити вірність копій (фотографій) документів і виписок із них. Визначено необхідність оповіщення нормативно-правової бази щодо регулювання питання засвідчення вірності копій документів та виписок з них підприємствами, установами та організаціями.

03.03.10.356.

347.522.6 Подшивалов Т. П. Соотношение иска об освобождении имущества от ареста и негаторного иска / Т. П. Подшивалов, Г. С. Демидова // Современное право. — 2010. — № 4. — С. 92—95.

Проанализированы основные подходы к определению сущности иска об освобождении имущества от ареста, высказанные как в научной литературе, так и в судебной практике. Приведены развернутые доводы, позволяющие отрицать возможность квалификации изучаемого иска как негаторного требования.

03.03.10.357.

347.764(470):368.042 Рассохин В. Принципы правового регулирования обязательного страхования / В. Рассохин // Хозяйство и право. — 2010. — № 5. — С. 22—32.

Обосновывается гражданско-правовая природа договора страхования и, следовательно, гражданско-правовые принципы в отношениях по обязательному страхованию. Акцентируется внимание на повышении значимости принципа гарантированности возмещения вреда. Значительное внимание уделено проблемам, вызванным в ходе применения положений действующего законодательства РФ об обязательном страховании. Проанализирована судебная практика по данному типу дел. Внесены предложения по совершенствованию действующего законодательства.

03.03.10.358.

347.466 Рибачок В. А. Правовая природа ипотечного договору / Виктория Анатоліівна Рибачок // Часопис Київського університету права. — 2010. — № 2. — С. 209—213.

Досліджено історію становлення і розвитку іпотечних правовідносин. Обґрунтовано висновок про те, що головною підставою для виникнення іпотечних правовідносин був і залишається саме договір іпотеки. Звертаючись до різних точок зору, проаналізовано підходи до розуміння такого поняття, як «договір». З'ясовано правову природу іпотечного договору.

03.03.10.359.

347.65(470+44):347.22-053.6.001.36 Ростовцев Н. В. Имущественные права несовершеннолетних: тенденции развития наследственного законодательства России и Франции / Н. В. Ростовцева // Наследственное право. — 2010. — № 2. — С. 26—34.

Представлен подробный сравнительно-правовой анализ наследственного законодательства России и Франции в части имущественного положения несовершеннолетнего. Положительный французский опыт регулирования наследственных отношений автором предлагается к использованию при совершен-

ствовании российского законодательства о наследовании.

03.03.10.360.

347.24-053.2 Самойлова М. В. О двух ограниченных вещных правах ребенка (современное состояние и перспективы) / Маргарита Викторовна Самойлова // Гражданское право. — 2010. — № 1. — С. 33—37.

Права ребенка владеть и пользоваться с согласия родителей их имуществом и вещами, приобретенными исключительно для удовлетворения его потребностей, рассмотрены в качестве вещных прав. Подвергнута критике Концепция развития гражданского законодательства в части законодательного закрепления исчерпывающего перечня вещных прав.

03.03.10.361.

347.723 Симопян Ю. Ю. Заспівницький договір командитного товариства / Ю. Ю. Симопян // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. / МОН України, ОНЮА. — О., 2009. — Вип. 51. — С. 224—228.

Розглянуто питання щодо сутності, правової природи та специфіки засновницького договору командитного товариства. Сформульовано визначення поняття «заспівницький договір». Запропоновано принцип анонімності вкладників для командитного товариства (можливість вкладників при бажанні залишитися невідомими для третіх осіб).

03.03.10.362.

347.17(470+44).001.36 Сумина М. Н. Ответственность автономных учреждений / М. Н. Сумина, Е. В. Богданов // Современное право. — 2010. — № 3. — С. 50—54.

Указано на то, что проблематика ответственности организаций по их обязательствам является одной из наиболее сложных в российском праве и остается предметом теоретических споров. В статье содержится анализ института ответственности автономных учреждений на основе сложившейся судебной практики. Дано сравнение норм ответственности публичных юридических лиц в праве России и Франции.

03.03.10.363.

347.472(470) Талеров К. В. Объект и содержание договора пожертвования как способа защиты гражданских прав, пострадавших от действий террористического характера / Кирилл Владимирович Талеров // Гражданское право. — 2010. — № 1. — С. 43—47.

Раскрыта природа правоотношения, возникающего из договора пожертвования. Договор пожертвования рассмотрен как возможный способ гражданско-правовой защиты прав, пострадавших от действий террористического характера.

03.03.10.364.

349.442 Терещенко В. Ю. Цивільно-правова кваліфікація форм самочинного будівництва / В. Ю. Терещенко // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. / МОН України, ОНЮА. — О., 2009. — Вип. 51. — С. 94—100.

Визначено категорію «самочинне будівництво» та його окремі форми. Розглянуто такі форми будівництва: будівництво нового об'єкта, спорудження нового об'єкта замість зруйнованого; переобладнання нежитлової будівлі у житлову; проведення реконструкції будівель, що спрямована на заміну площі, етажності будівлі та виражається у вигляді зміни

архітектурного вигляду перухоного майпа. Відмічено, що кожна з цих форм будівництва може бути кваліфікована як самочинне за наявності відповідних законодавчо визначених умов.

03.03.10.365.

347.754:796.071 Ткалич М. О. Правова природа та особливості укладення контракту про спортивну діяльність / М. О. Ткалич // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. / МОН України, ОНЮА. — О., 2009. — Вип. 51. — С. 326—333.

Проаналізовано правову сутність контракту про спортивну діяльність. У висновках зазначено, що відносини, які складаються між сторонами та спортивним клубом, є цивільно-правовими за своїм характером, відповідно й контракт про спортивну діяльність є різновидом цивільно-правових договорів і повинен укладатися відповідно до ЦК України.

03.03.10.366.

347.764:368.19 Токарева В. О. Страхування предметів мистецтва / В. О. Токарева // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. / МОН України, ОНЮА. — О., 2009. — Вип. 51. — С. 320—325.

Проаналізовано специфіку ризиків, характерних для страхування культурних цінностей. Визначено схеми одержання економічної користі від володіння твором мистецтва. Виділено проблемні питання страхування творів мистецтва. Стверджується, що тільки детальний аналіз зарубіжного досвіду страхування та врахування особливостей вітчизняного регулювання страхування предметів мистецтва дасть змогу уникнути википлення проблем на практиці.

03.03.10.367.

347.764:368.86 Файєр О. Правові засади здійснення страхування професійної відповідальності аудиторів / Олена Файєр // Підприємство, господарство і право. — 2010. — № 5. — С. 49—52.

Проаналізовано проблемні питання щодо здійснення страхування професійної відповідальності аудиторів. Визначено поняття «професійна відповідальність аудитора». Розглянуто страхові випадки та підстави виплати страхового відшкодування за договором страхування професійної відповідальності аудиторів.

03.03.10.368.

347.771 Форманюк М. М. Новизна как условие патентоспособности изобретения в соответствии с региональными системами патентования / М. М. Форманюк // Современное право. — 2010. — № 2. — С. 70—74.

Проведено сравнительное исследование нормативно-правового регулирования региональных систем патентования и законодательства их государств-участников на предмет новизны изобретения как условия его патентоспособности. В статье отмечены единообразие подходов к определению системы патентования как на региональном, так и на национальном уровне: вопросы, носящие дискуссионный характер, а также имеющие место пробелы.

03.03.10.369.

347.77 Харитонова О. І. До визначення поняття права інтелектуальної власності / О. І. Харитонова // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. / МОН України, ОНЮА. — О., 2009. — Вип. 51. — С. 51—59.

Проаналізовано поняття та зміст прав інтелектуальної власності, які розглядаються як елемент правоздатності фізичної особи та як суб'єктивне право особи. При цьому зміст права інтелектуальної влас-

ності у суб'єктивному значенні оцінюється як сукупність юридичних можливостей володіння, користування, розпорядження та легітимації результату інтелектуальної, творчої діяльності, які належать його автору за наявності умов, встановлених законом.

03.03.10. 370.

347.736(470):061.12 Цепков В. Кого банкрутим? Являются ли организации научного обслуживания новой формой некоммерческих организаций? / В. Цепков // Корпоративный юрист. — 2010. — № 4. — С. 48—50.

Проаналізована неоднозначная судебная практика, связанная с банкротством организаций научного обслуживания, подведомственных Российской академии наук, которые нередко обладают значительным объемом имущества и земельными участками. Указано, что отсутствие однозначного понимания организационно-правовой формы организаций научного обслуживания влияет на оценку их сделок, совершенных в том числе в преддверии банкротства.

03.03.10.371.

340.111 Цюра В. В. Правова природа представництва: огляд існуючих концепцій / В. В. Цюра // Бюлетень Міністерства юстиції України. — 2010. — № 4—5. — С. 72—79.

Проаналізовано юридичну сутність терміна «представництво», розкрито його мету. Обгрунтовано наявність трьох основних концепцій щодо правової природи представництва: концепція «дії», концепція «юридичного прийому» та концепція «правовідносин». В останній визначено представництво як правовідносини, у силу яких правочини, вчинені однією особою від імені іншої особи, створюють, змінюють або припиняють для останньої цивільні права та обов'язки. Розглянуто особливості правовідносин представництва.

03.03.10.372.

347.191.4(477) Цюра В. В. Структурний аналіз та принципи інституту представництва в цивільному праві / В. В. Цюра // Бюлетень Міністерства юстиції України. — 2010. — № 2. — С. 82—90.

Проаналізовано положення про наявність самостійного юридичного змісту в представницьких правовідносинах. Обгрунтовано думку про виділення у цивільному праві України інституту представництва, який є окремою завершеною системою правових норм. Визначено основні принципи представництва з урахуванням їх соціально-економічного та юридичного значення.

03.03.10.373.

347.161:614.2 Чехун О. В. Надання платних медичних послуг: цивільно-правові аспекти / О. В. Чехун // Часопис Київського університету права. — 2010. — № 2. — С. 213—216.

Розглянуто проблему реалізації громадянином конституційного права на охорону здоров'я у цивільних правовідносинах щодо оплатного надання медичних послуг. З'ясовано поняття та ознаки медичної послуги як предмета договору. Сформульовано визначення поняття «договір про оплату надання медичних послуг».

03.03.10.374.

347.193/195 Шелест М. Деякі проблеми персоніфікації держави як учасника цивільних відносин / Микола Шелест // Підприємство, господарство і право. — 2010. — № 3. — С. 75—78.

Проаналізовано об'єктивні можливості та доцільність участі функціонально різних органів держави у цивільних відносинах. Обгрунтовано ідею виведення законодавчого та судових органів держави з цивільного обігу в силу відсутності в останніх цивільної правосуб'єктності, позиція, за якою держава бере участь у цивільних відносинах виключно в особі своїх виконавчих органів.

03.03.10.375.

347.193/195(477) Шелест М. Проблемні аспекти розуміння органів, через які діє держава у цивільних правовідносинах / Микола Шелест // Підприємництво, господарство і право. — 2010. — № 2. — С. 89–92.

На підставі аналізу загальнотеоретичних доктринальних положень про державу досліджено загальне поняття механізму держави. Розглянуто структуру апарату держави як складової державного механізму. Отриманий результат дав змогу визначити, через які саме органи влади держава представлена в цивільному обігу, тобто проведено системний аналіз ст. 170 ЦК України.

03.03.10.376.

347.189 Шершень Т. В. Актуальные проблемы реализации права на имя и перемену имени / Т. В. Шершень // Российский юридический журнал. — 2010. — № 2. — С. 65–71.

Исследованы проблемные вопросы реализации права на имя, перемену имени. Выявлены противоречия законодательного регулирования данных отношений. Сформулированы предложения по совершенствованию законодательства в этой сфере. Особое внимание уделено изучению оснований для отказа в регистрации имени, перемене имени и рассмотрению вопросов государственной регистрации перемены имени при заключении, расторжении брака, признании брака недействительным, установлении, оспаривании отцовства (материнства), усыновлении и отмене усыновления.

03.03.10.377.

347.56:614.2 Шолом Е. А. Проблемы гражданско-правового регулирования ответственности исполнителя косметологических услуг / Е. А. Шолом // Вестник Саратовской государственной академии права. — 2010. — № 2. — С. 183–187.

Исследованы проблемы гражданско-правовой ответственности исполнителя косметологических услуг. Рассмотрена договорная и внедоговорная ответственность. Поднят вопрос возмещения утраченного заработка при причинении вреда внешнему облику. Детально проанализировано противоправное поведение исполнителя косметологических услуг как условие гражданско-правовой ответственности.

03.03.10.378.

347.725 Юсупова З. Г. О гражданской правосубъектности унитарных предприятий, основанных на праве оперативного управления / З. Г. Юсупова // Закон и право. — 2010. — № 2. — С. 59–61.

Раскрыты особенности гражданской правосубъектности унитарного предприятия, основанного на праве оперативного управления. Проанализировано содержание его правосубъектности. Предложены определения понятий: «цель создания», «предмет», «виды деятельности унитарного предприятия».

Див. також: 01.03.10.57, 01.03.10.85,
04.03.10.447, 11.03.10.1089,
12.03.10.1149.

ЦИВІЛЬНИЙ ПРОЦЕС

Книги

03.03.10.379.

347.922(430) Аболонин В. О. Злоупотребление правом на иск в гражданском процессе Германии : монография / Вадим Олегович Аболонин. — М. : Волтерс Клувер, 2009. — 208 с. — (Гражданский и арбитражный процесс: современный взгляд).

Настоящая монография является первым в России исследованием злоупотребления правом на иск в гражданском процессе Германии. В ней подробно рассмотрен процесс развития доктринальных представлений о злоупотреблении правом в рамках германской и общеевропейской правовой традиции. Описаны основные механизмы противодействия злоупотреблению правом на иск, выработанные в рамках германского права, включающие в себя установленное в законе нормативное основание в виде принципа добросовестности, а также предусмотренные правовые последствия и меры ответственности. Кроме этого, автором рассматривается вопрос о возможности развития отечественной доктрины и практики противодействия злоупотреблению правом на иск с учетом опыта гражданского процесса Германии. Особое внимание уделяется сопоставлению § 242 ГК Германии и положений ч. 3 ст. 17 Конституции РФ, которые устанавливают «общие пределы осуществления субъективных прав», соответственно, в германском и российском праве и являются схожими по своему правовому содержанию и значению.

03.03.10.380.

347.961(477)(075.8) Дякович М. М. Нотариальное право Украины : навч. посіб. / М. М. Дякович : МОН України. — К. : Прав. єдність, 2009. — 686 с.

Книгу підготовлено з метою формування різного теоретичного досвіду і навчального матеріалу, які б допомогли студентам, стажистам у процесі навчання опанувати основи нотаріальної діяльності, зрозуміти сутність нотаріату, його правову природу та місце у правовій системі України. У п'яти розділах розкрито загальнотеоретичні питання нотаріального права як галузі права, науки та навчальної дисципліни, деякі важливі питання історії нотаріату, загальні положення про суб'єктів нотаріального права, питання діловодства, архіву і загальні правила вчинення нотаріальних дій. Подано законодавство про нотаріат, що дозволить студентам, стажистам більш глибоко вивчити теми і проблемні питання. Матеріали посібника знадобляться як методичні рекомендації при підготовці до іспитів з отримання свідоцтва на право зайняття нотаріальною діяльністю, написанні курсових і дипломних робіт з нотаріального та цивільного права.

03.03.10.381.

347.921.2 Навроцька Ю. В. Заочний розгляд справи в цивільному процесі України : монографія / Ю. В. Навроцька. — К. : Юрінком Інтер, 2009. — 192 с.

Розкрито зміст умов заочного розгляду справи, особливості заочного розгляду та ухвалення заочного рішення, а також можливість ухвалення заочного рішення за зустрічним позовом та за позовом третьої особи. Проаналізовано питання перегляду і скасування заочного рішення судом, що його ухвалив, та конкуренції способів перегляду й оскарження заочного рішення. Констатовано, що законодавча регламентація даного інституту далека від доскопалості. У зв'язку з цим наведено обгрунто-

вані пропозиції щодо вдосконалення змісту та доповнення до чинного ЦПК України, спрямовані на усунення суперечностей між окремими нормами, які стосуються заочного провадження, та його узгодження з іншими процесуальними інститутами. Висунуто пропозиції щодо вдосконалення правозастосовчої практики.

03.03.10.382.

347.91:347.122 Нохрип Д. Г. Государственное принуждение в гражданском судопроизводстве : монография / Д. Г. Нохрин. — М. : Волтерс Клувер, 2009. — 256 с.

Настоящая монография посвящена ряду проблем теории гражданского процессуального права, связанных с реализацией государственного принуждения в гражданском судопроизводстве, и в целом изучению свойства этого явления. Решаются задачи исследования форм существования государственного принуждения в гражданском судопроизводстве; определения конкретного содержания каждого наполнения каждой формы государственного принуждения соответствующими мерами принуждения, предусмотренными в законе; анализируются основания применения таких мер; рассматриваются вопросы установления системных свойств норм, закрепляющих меры государственного принуждения в судопроизводстве; выявляются связи гражданского процессуального принуждения с иными методами государственного управления, реализуемыми судом в ходе производства по гражданским делам, а также с методом гражданского процессуального права.

03.03.10.383.

347.961 Правила ведения нотариального деловодства: практ. застосування : [довідник]. / авт.-уклад. К. І. Чижмарь. — К. : [б. в.], 2009. — 106 с.

Довідник підготовлено з метою надання методологічної та практичної допомоги нотаріусам при застосуванні Правил ведення нотаріального деловодства, затверджених наказом Міністерства юстиції України від 31 грудня 2008 р. № 2368/5, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 31 грудня 2008 р. за № 1325/16016. Розроблено ряд роз'яснень, а також аналітичних таблиць, додатків, які структуризовано по окремих розділах. Підготовлено відповіді на конкретні запитання, які випливають у державних та приватних нотаріусів.

03.03.10.384.

347.91/95(076) Практикум по гражданскому процессу : учеб. пособие / под ред. В. В. Яркова, А. Г. Плешанова. — 3-е изд., перераб. и доп. — М. : Волтерс Клувер, 2009. — 512 с. — (Б-ка студента).

Практикум составлен по ключевым темам курса и включает задачи, подготовленные на основе конкретных дел, взятых из судебной практики, а также перечень основных нормативных актов, материалы судебной практики. В качестве приложений даны программа учебного курса «Гражданское процессуальное право (гражданский процесс)», схемы, список основных постановлений Пленума Верховного Суда РФ, темы курсовых и дипломных работ, вопросы для подготовки к экзамену, а также словарь основных терминов и понятий гражданского процессуального права. Третье издание Практикума переработано и дополнено с учетом последних изменений, внесенных в ГПК РФ и АПК РФ, а также Федерального закона от 24 июля 2002 г. № 102-ФЗ «О третейских судах в Российской Федерации», ТК РФ и иных нормативных правовых актов.

03.03.10.385.

347.961(477)(075.8) Сміян Л. С. Нотаріат в Україні : навч. посіб. / Л. С. Сміян ; за ред. Ю. П. Нікітіна ; МОН України. — 3-тє вид., допов. і переробл. — К. : КНТ, 2009. — 632 с.

Навчальний посібник розроблено у відповідності до положень Конституції України та ПК України. ЗУ «Про нотаріат», Інструкції «Про порядок вчинення нотаріальних дій нотаріусами України» та інших нормативно-правових актів України. Структуру і зміст підручника визначено програмою навчального курсу «Нотаріат в Україні», який вивчається студентами юридичних факультетів вищих навчальних закладів.

03.03.10.386.

347.919:347.426.6(075.8) Справи про відшкодування шкоди в судовій практиці : навч.-метод. посіб. для вузів / А. І. Дришлюк [та ін.] ; МОН України. — О. : ОДУВС, 2009. — 429 с.

Досліджено інститут відшкодування шкоди у законодавчому, науковому, практичному аспектах. Включено окрему оглядову теоретичну частину, окремі методичні вказівки та теоретичні положення до кожної теми, підборку судової практики. У матеріалах до теоретичних семінарів включено питання, що рекомендуються для обговорення.

03.03.10.387.

347.91/95(477)(075.8) Цивільний процес України : кредитно-модульний навч. посіб.—(практ. / за ред. С. Я. Фурси ; Центр правових досліджень Фурси. — К. : Вид. Фурси С. Я. : КНТ, 2009. — 456 с.

Структура посібника відповідає тематичному плану, навчальній та робочій програмам з означеної дисципліни у вищих навчальних закладах освіти та розроблено згідно з вимогами Болонського процесу. У практикумі мають місце загальні теоретичні питання до семінарського заняття, до кожної теми рекомендована спеціальна література для самостійної роботи. Запропоновано питання для обговорення, тестові завдання та ситуаційні задачі. При вирішенні ситуаційних питань студентам запропоновано скласти відповідні процесуальні акти.

Автори реферати

03.03.10.388.

347.94(043.3) Масюк В. В. Презумпції і прерогативи в цивільному судочинстві : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.03 / Масюк Василь Васильович; Нац. юрид. акад. України ім. Я.Мудрого. — Х., 2010. — 20 с.

Проаналізовано та узагальнено основи підходи до розуміння понять презумпцій та прерогатив. Розкрито їх значення у доказовій діяльності. Розглянуто основи функцій презумпцій та наведено вдосконалення їх класифікації. Визначено межі презумпцій під час розгляду цивільних справ та здійснено розмежування з суміжними поняттями. Сформульовано низку концептуальних теоретичних висновків і практичних рекомендацій щодо удосконалення чинного законодавства у сфері використання презумпцій та прерогатив.

03.03.10.389.

347.919:347.626.6(043.3) Цал-Цалко Ю. Ю. Процесуальні особливості розгляду спорів щодо поділу спільного майна подружжя : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.03 / Цал-Цалко Юлія Юліївна ; ОНУА. — О., 2010. — 20 с.

На підставі аналізу теоретичних розробок та положень законодавства визначено поняття, підстави та момент виникнення спільного майна подружжя. Досліджено особливості процесуального порядку відкриття провадження у справах, пов'язаних із поділом спільного майна подружжя, здійснено аналіз передумов права на пред'явлення позову та умов його реалізації у справах зазначеної категорії. Висвітлено питання щодо обов'язкового проведення попереднього судового засідання у справах щодо поділу спільного майна подружжя. Розглянуто особливості доказування у справах цієї категорії. Проаналізовано порядок стадії судового розгляду справ, що пов'язані із поділом спільного майна подружжя.

Статті

03.03.10.390.

342.72/73(470) Афанасьев С. Ф. О прямом действии постановлений Европейского суда по правам человека в российском гражданском судопроизводстве / *Сергей Федорович Афанасьев* // *Международное публичное и частное право*. — 2010. — № 2. — С. 9—12.

Раскрыты вопросы прямого действия постановлений Европейского суда по правам человека в российском гражданском судопроизводстве. Обоснована необходимость изменения редакции ст. 387 ГПК РФ в части закрепления такого основания для изменения или отмены судебных постановлений в порядке надзорного производства, как нарушение прав и свобод человека и гражданина, понимаемых в контексте общепризнанных принципов, норм международного права и международных договоров с участием РФ.

03.03.10.391.

347.91/95:347.61/64 Бойко М. П. Судебная защита прав и законных интересов субъектов семейных правоотношений / *М. П. Бойко* // *Вестник Саратовской государственной академии права*. — 2010. — № 2. — С. 179—183.

Рассмотрены проблемы судебной защиты прав и законных интересов субъектов семейных правоотношений. Исследованы ключевые вопросы, касающиеся форм и способов защиты прав. Особое внимание уделено специфике защиты прав членов семьи. Содержатся обобщения теоретических разработок в данной области, материалы правоприменительной практики. На основе анализа нормативно-правовых актов рассмотрены возможности дальнейшего совершенствования нормативной базы.

03.03.10.392.

347.942/943 Васильева К. Предмет доказування у цивільному судочинстві: проблемні питання / *Катерина Васильева* // *Юридичний журнал*. — 2010. — № 4. — С. 120—124.

З'ясовано питання щодо визначення поняття предмета доказування у цивільному процесі. Обґрунтовано спірні питання суб'єктів формування предмета доказування у цивільному судочинстві. Висвітлено проблемні питання класифікації фактів, що становлять предмет доказування у цивільному процесі. Звернуто увагу на факти, що не підлягають доказуванню у цивільній справі.

03.03.10.393.

347.958 Гусаров К. В. Проблеми модернізації процесуальної форми касаційного провадження в цивільному процесі / *К. В. Гусаров* // *Проблеми за-*

копності : *акад. зб. наук. пр. / МОН України, Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого*. — Х., 2009. — Вип. 106. — С. 158—167.

Проведено аналіз процесуальної форми касаційного провадження як відбиття у ньому руху касаційної скарги — від її подачі до можливого ухвалення рішення Верховним Судом України. Визначено особливості прояву цивільного процесуального права в касаційному провадженні. Запропоновано внести зміни до вказаних норм цивільного процесуального законодавства з урахуванням наведених пропозицій.

03.03.10.394.

347.921.4/5(477)-053.6 Жеребной І. Діяльність органів місцевого самоврядування та прокуратури щодо захисту інтересів неповнолітніх: цивільно-процесуальний аспект / *Ігор Жеребной* // *Підприємство, господарство і право*. — 2010. — № 3. — С. 79—83.

Досліджено особливості захисту прав неповнолітніх органами місцевого самоврядування й органами прокуратури. Розглянуто виписки із загальних правил цивільної процесуальної дієздатності, які мають місце під час захисту прав неповнолітніх у цивільному судочинстві України.

03.03.10.395.

347.961(477)“1866” Ільїна Ю. П. Значення «Положення про нотаріальну частину» 1866 року для розвитку нотаріату в Україні / *Ю. П. Ільїна* // *Актуальні проблеми політики : зб. наук. пр. / ОНУОА, Південноукр. центр гендер. проблем*. — О., 2010. — Вип. 39. — С. 563—570.

Проаналізовано «Положення про нотаріальну частину» 1866 р., яке стало основним нормативним підґрунтям формування сучасного нотаріату в Україні. Наголошено на необхідності вдосконалення законодавства про нотаріат в Україні з метою усунення прогалин, встановлення однакового статусу для державних та приватних нотаріусів й чіткого механізму державного регулювання нотаріальної діяльності.

03.03.10.396.

347.93. Лопицький М. В. Процесуальне оформлення результатів попереднього судового засідання в цивільному процесі: ухвала попереднього судового засідання / *М. В. Лопицький, С. О. Короед* // *Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України*. — К., 2010. — Вип. 47. — С. 330—337.

Досліджено питання доцільності обов'язкового оформлення результатів попереднього судового засідання у цивільному процесі самостійною ухвалою. Розкрито процесуальний статус цієї ухвали та її значення для стадії підготовки справи до розгляду. Обґрунтовано необхідність фіксації процесуальних дій, які необхідно вчинити до судового розгляду, не ухвалою попереднього судового засідання, а в журналі попереднього судового засідання.

03.03.10.397.

347.921.4 Мельник Я. Я. Викопання цивільних процесуальних обов'язків особами, які падають правову допомогу / *Я. Я. Мельник* // *Університетські наукові записки : Часопис Хмельницьк. ун-ту управління та права: Право. Економіка. Управління*. — Хмельницький, 2010. — Вип. 1. — С. 47—53.

Розглянуто проблеми правового становища у цивільному судочинстві адвоката та особи, яка надає правову допомогу, у контексті надання цієї допомоги. Приділено увагу колу обов'язків та їх

викопання у цивільному судочинстві як адвокатом, так і особою, що падає правову допомогу.

03.03.10.398.

347.92.001.11 Нечипорук С. В. До питання про сутність і значення принципів змагальності та рівноправності сторін / С. В. Нечипорук // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2010. — Вип. 47. — С. 365–372.

Досліджено принципи змагальності та рівності сторін у судовому процесі. Розкрито їх ознаки, юридичну природу, конституційно-правові витоки. Проаналізовано порядок реалізації цих принципів у сучасному судочинстві та теоретичні підходи до їх поняття.

03.03.10.399.

347.922(477) Підлубна О. Відновлення втраченого судового провадження / Оксана Підлубна // Підприємництво, господарство і право. — 2010. — № 4. — С. 82–86.

Досліджено основні поняття, особливості та зміст інституту відновлення втраченого судового провадження з одночасним порівняльним аналізом чинного цивільно-процесуального законодавства з нормативно-правовими актами радянського періоду. Обґрунтовано пропозиції щодо вдосконалення тексту ЦПК України.

03.03.10.400.

347.771(470) Робинов А. А. Проблемы применения патентного законодательства в практике Верховного Суда РФ / А. А. Робинов // Журнал российского права. — 2010. — № 4. — С. 98–104.

Проаналізована практика Верховного Суда РФ по рассмотрению дел о признании недействующими нормативных правовых актов Роспатента. Автор исследует проблемы применения патентного законодательства, с которым столкнулся Верховный Суд РФ при рассмотрении данной категории дел, а также их разрешение в судебной практике. Толкование Верховным Судом РФ отдельных положений законодательства в области охраны интеллектуальной собственности поможет устранить ряд правовых проблем, которые не были решены после вступления в силу части четвертой ГК РФ.

03.03.10.401.

347.952(477) Скрипник В. Конфіскація — як підстава припинення права власності / Володимир Скрипник // Підприємництво, господарство і право. — 2010. — № 4. — С. 78–81.

Розглянуто основні підстави припинення права власності. Особливу увагу приділено класифікації як підстав примусового припинення права власності. Проаналізовано питання практичного характеру щодо конфіскації майна. З'ясовано момент припинення права власності при конфіскації майна за законодавством України.

03.03.10.402.

347.91/95(477) Тимченко Г. П. Безпосередність судового розгляду як принцип судочинства України: історико-правове дослідження / Геннадій Петрович Тимченко // Часопис Київського університету права. — 2010. — № 2. — С. 190–193.

Досліджено в історико-правовому контексті доктрини принципу безпосередності і практики його реалізації в процесуальному законодавстві. Обґрунтовано висновок про необхідність розробки нових підходів до розуміння безпосередності як принципу здійснення процесуальної діяльності.

03.03.10.403.

347.921:111.83 Тимченко Г. Принцип об'єктивної (судової) істини: еволюція доктрини та законодавства / Геннадій Тимченко // Юридична Україна. — 2010. — № 5. — С. 89–95.

Досліджено основні етапи розвитку процесуального законодавства та доктрини щодо принципу об'єктивної (судової) істини. Сформульовано сучасне розуміння цього принципу. Дано критичний аналіз законодавчого підходу до обов'язку досягнення істини у справі.

03.03.10.404.

347.961 Ткаченко М. В. Судебный контроль над нотариальной деятельностью / М. В. Ткаченко, Е. Б. Лунарев // Современное право. — 2010. — № 3. — С. 86–90.

Рассмотрены сущностные характеристики, признаки, виды и формы судебного контроля над нотариальной деятельностью. Проанализированы теоретические и практические стороны осуществления судебного контроля. Большое внимание уделено вопросам обжалования действий нотариальных органов в порядке особого производства.

03.03.10.405.

347.942/934:347.922.6 Трач Ю. Ю. Окремі аспекти доказування в груповому позові / Ю. Ю. Трач // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2010. — Вип. 47. — С. 400–406.

Досліджено особливості процесу доказування у спорах за участю численної групи позивачів, предмет доказування, його структуру та порядок формування, правила розподілу тягаря доказування, меж доказування. Відмічено, що, об'єднавшись у групу, позивачі мають більше шансів для оплати проведення експертиз, залучення інших доказів, які вимагають витрат часу та коштів.

03.03.10.406.

347.918(470) Третьяков В. А. Примирительная процедура с участием посредника — очередной шаг в развитии судебной системы Российской Федерации / В. А. Третьяков // Юрист-правовед. — 2010. — № 3. — С. 103–105.

Рассмотрена проблема интеграции в деятельность судебной системы РФ процедуры медиации. Подчеркнуто, что существующие в нашей стране законопроекты и большинство научных предложений допускают введение института медиации исключительно в сферу гражданского и арбитражного судопроизводства. Выдвинуто, что медиативные методы могут быть применены и в разрешении уголовно-правовых конфликтов.

03.03.10.407.

347.235 Холод В. В. Визначення кола осіб при розгляді справ про визначення права власності на об'єкти самочинного будівництва / В. В. Холод // Університетські наукові записки : Часопис Хмельницького університету управління та права. Право. Економіка. Управління. — Хмельницький, 2010. — Вип. 1. — С. 123–128.

Проаналізовано положення нормативно-правових актів, які визначають окремі повноваження органів державної влади та місцевого самоврядування у галузі будівництва. Встановлено особливості судового розгляду справ про самочинне будівництво. Запропоновано авторське бачення проблематики визначення кола осіб у досліджуваній категорії справ, наведено приклади судової практики.

03.03.10.408.

347.919:347.626.6 Цал-Цалко Ю. Ю. Судове рішення про поділ спільного майна подружжя як результат розгляду справи / Ю. Ю. Цал-Цалко // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. / МОН України, ОНЮА. — О., 2009. — Вип. 51. — С. 389—394.

Розглянуто особливості рішення суду у справах щодо суспільного майна подружжя, а саме: перелічені вимоги, яким має відповідати рішення суду. Послідовно досліджено зміст рішення суду як акта правосуддя та процесуального документа. Висвітлено основні частини судового рішення, а також розміщено положення відносно законної сили рішення суду у справах даної категорії.

03.03.10.409.

347.191.4:347.91/95 Чванкін С. А. Особливості представництва юридичних осіб у цивільному процесі / С. А. Чванкін // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. / МОН України, ОНЮА. — О., 2009. — Вип. 51. — С. 114—121.

Досліджено питання представництва юридичних осіб у римському приватному праві. Проаналізовано участь у процесі організацій, що не мають статусу юридичної особи. Прیدілено увагу представництву від імені держави у цивільному процесі.

03.03.10.410.

347.952(470) Чекмарева А. В. Исполнительное производство в условиях модернизации правовой системы России / А. В. Чекмарева // Современное право. — 2010. — № 3. — С. 67—72.

Исследованы проблемы принудительного исполнения судебных решений и актов иных юрисдикционных органов в условиях модернизации правовой системы России. Обозначена динамика модернизации правовой системы. Дано анализ исполнительного производства на каждом из этапов модернизации.

03.03.10.411.

347.963 Шевчук В. І. До питання про процесуальні форми участі прокурора в цивільному процесі / В. І. Шевчук // Університетські наукові записки : Часопис Хмельницьк. ун-ту управління та права: Право. Екологіка. Управління. — Хмельницький, 2010. — Вип. 1. — С. 112—117.

Висвітлено особливості процесуальних форм участі прокурора у цивільному процесі та проведено їх детальний аналіз. Досліджено правове становище прокурора та його повноважень на різних стадіях процесу.

03.03.10.412.

347.998.72 Шимапович О. Участь третіх осіб, які заявляють самостійні вимоги щодо предмета спору, у цивільному судочинстві / Ольга Шимапович // Підприємництво, господарство і право. — 2010. — № 4. — С. 87—91.

Досліджено процесуальні положення третіх осіб, які заявляють самостійні вимоги щодо предмета спору. Визначено особливості участі цих суб'єктів у цивільному судочинстві. Розкрито поняття «третья особа, яка заявляє самостійні вимоги щодо предмета спору». Детально проаналізовано права й обов'язки третіх осіб.

03.03.10.413.

347.948:340.63 Ясинок М. Висновок експерта як доказ у справах щодо обсягу правосуб'єктності фізичних осіб / М. Ясинок // Право України. — 2010. — № 3. — С. 146—152.

Досліджено процесуальні підстави призначення та особливості проведення судово-психіатричної експертизи. Визначено питання щодо формування висновку як доказу в справах про визнання фізичної особи обмежено дієздатною чи недієздатною, чи поновлення особи в цивільній дієздатності.

СІМЕЙНЕ ПРАВО

Книги

03.03.10.414.

347.61/64(477)(075.8) Семейное право Украины : учебник / под ред. Ю. С. Червоного ; МОН Украины, ОНЮА. — Х. : Прав. єдність, 2009. — 640 с.

Учебник подготовлен в соответствии с требованиями программы подготовки студентов по специальности «Правоведение». Освещены все основные вопросы учебной дисциплины «Семейное право». Рассмотрены различные точки зрения по проблемным вопросам теории семейного права Украины.

03.03.10.415.

347.61/64(477)(075.8) Сімейне право України : підручник / за ред. Є. О. Харитонов, Н. Ю. Голубєвої ; МОН України. — К. : Істипа, 2010. — 320 с.

Підручник підготовлено з урахуванням положень СК України, інших нормативно-правових актів, пайсучасніших досягнень теорії сімейного права. Він має на меті зорієнтувати студентів у доволі великій кількості інформації, наголосити на найважливіших проблемах сімейного права, акцентувати на найбільш цікавих та важливих питаннях, що розглядаються у курсі.

Статті

03.03.10.416.

347.615 Волохов О. С. Аліментні обов'язки інших членів сім'ї та родичів / О. С. Волохов // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2010. — Вип. 47. — С. 418—424.

Досліджено чинне законодавство України та виявлено проблеми у врегулюванні аліментних обов'язків інших членів сім'ї та родичів. Визначено специфіку правового регулювання аліментних зобов'язань зазначених суб'єктів. На основі сімейного законодавства України та міжнародного досвіду вироблено рекомендації щодо вирішення зазначених проблем.

03.03.10.417.

347.61/64(470)(091) Полянский П. Л. Формирование семейного права как отрасли в России (постановка проблемы) / П. Л. Полянский // Вестник Московского университета. Сер. 11 : Право. — 2010. — № 2. — С. 3—33.

Рассмотрены решающие факторы, определившие направление развития семейного права на разных этапах истории России. Обоснован вывод, что, несмотря на давнюю историю правового регулирования брачно-семейных отношений, семейное право как отрасль начало складываться лишь в 30-е гг. XX в.

03.03.10.418.

347.622 Пришляк М. Обов'язковість медичного обстеження наречених як передумова поліпшення репродуктивного здоров'я населення / Михайло

Пришляк // Підприємництво, господарство і право. — 2010. — № 4. — С. 96–98.

Досліджено механізм організації добровільного медичного обстеження паречених. З'ясовано його можливості та визначено проблемні питання. Сформульовано рекомендації до чинного законодавства України з ціллю реального поліпшення стану репродуктивного здоров'я громадян України.

03.03.10.419.

347.627.2 Тимшина О. Л. О правовом значении государственной регистрации расторжения брака как акта гражданского состояния / *Ольга Леонидовна Тимшина // Гражданское право.* — 2010. — № 1. — С. 20–23.

Проанализированы правовые последствия соблюдения установленных законом правил государственной регистрации расторжения брака как акта гражданского состояния. Обращено внимание на соотношение указанных последствий с теми, которые возникают при прекращении брака вследствие смерти одного из супругов или объявления его умершим.

03.03.10.420.

347.6 Цибульська О. Ю. Правове становище відказоодержувачів за заповідальним відказом / *О. Ю. Цибульська // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. / МОН України, ОНЮА.* — О., 2009. — Вип. 51. — С. 33–37.

Проаналізовано норми спадкового права з позицій співвідношення універсального та сингулярного настання при спадкуванні. Висвітлення окремих аспектів правової характеристики заповідального відказу дозволило визначити специфіку правовідносин, що виникають у зв'язку з використанням громадянами конструкції легату, де легатарій виступає у ролі кредитора, а спадкоємців боржником.

03.03.10.421.

347.64(477):364.048.6 Черновалюк Ю. Ю. Деякі проблемні питання щодо правового регулювання патронату за законодавством України / *Ю. Ю. Черновалюк // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. / МОН України, ОНЮА.* — О., 2009. — Вип. 51. — С. 121–128.

На підставі аналізу СК України визначено коло проблемних питань, які можуть виникати у практиці застосування патронату над дітьми-сиротами та дітьми, позбавленими батьківського піклування. Визначено умови, які обов'язково необхідно передбачити під час укладання договору про патронат. Сформульовано основні вимоги до особи патронатного вихователя. Обґрунтовано пропозицію про необхідність укладання патронатних договорів у потаємному порядку.

Див. також: 03.03.10.294, 03.03.10.428,
05.03.10.540, 12.03.10.1129.

МІЖНАРОДНЕ ПРИВАТНЕ ПРАВО

Книги

03.03.10.422.

341.96:347.91/95(075.8) Міжнародний цивільний процес України : навч. посіб. : практикум / за ред. С. Я. Фурси ; МОН України. — К. : Вид. Фурса С. Я., 2010. — 328 с. — (Процесуальні науки).

Розглянуто питання провадження у справах за участю іноземних осіб. З метою поглибленого вивчення міжнародного цивільного процесу матеріал

посібника може викладатися як самостійний спецкурс для магістрів за освітнім напрямком: «Правознавство», «Міжнародне право», «Міжнародні відносини». Підручник, крім теоретичної частини, включає Практикум, у якому мають місце навчальна програма, теоретичний план, спеціальна література, питання для обговорення, тестові завдання та ситуаційні задачі, теми для рефератів, дипломних і магістерських робіт.

Статті

03.03.10.423.

341.174(4):347.22 Вишняков О. К. Характер та сучасні тенденції регулювання цивільних майнових відносин у Європейському Союзі / *О. К. Вишняков // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. / МОН України, ОНЮА.* — О., 2009. — Вип. 51. — С. 140–150.

Досліджено сучасний етап розвитку правового регулювання цивільних майнових відносин у рамках ЄС, зокрема диференціації регулювання. Відмічено, що для різних відносин застосовуються, відповідно, різні інтеграційно-правові методи — уніфікації або гармонізації. Характер приписів також варіюється від імперативного до рекомендаційно-опційного. Зазначено, що нормам національного рівня регулювання притаманна тенденція до розширення сфери дії за відсутності, проте, перспективи тоталізації та при збереженні вибіркового характеру регулювання.

03.03.10.424.

341.924*653 Гетьман-Павлова И. В. Истоки науки международного частного права: школа глоссаторов / *Ирина Викторовна Гетьман-Павлова // Международное публичное и частное право.* — 2010. — № 2. — С. 17–23.

Затронуты отдельные вопросы истоков международного частного права. Дана характеристика создания коллизионного права, городских статуты, регулирующих торговую и промышленную жизнь в эпоху средневековья.

03.03.10.425.

347.65/68(4) Керпичка С. Я. Правове регулювання спадкування та заповітів в європейському законодавстві / *С. Я. Керпичка // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України.* — К., 2010. — Вип. 47. — С. 378–382.

Розглянуто розвиток правового регулювання спадкування та заповітів у законодавстві ЄС. Проаналізовано правові акти у сфері спадкування. Визначено межі їх впливу на законодавство як членів ЄС, так і кандидатів.

03.03.10.426.

341.9(8).001.33 Рафалюк Е. Е. Унификация международного частного права в странах Латинской Америки / *Е. Е. Рафалюк // Журнал российского права.* — 2010. — № 5. — С. 88–98.

Рассмотрены истоки правовой унификации на территории Латинской Америки, развитие форм унификации международного частного права и их особенности, а также современное состояние унификационных процессов в странах Латинской Америки.

03.03.10.427.

341.9 Степанюк А. А. Передумови зародження міжнародного приватного права / *А. А. Степанюк // Проблеми законності : акад. зб. наук. пр. / МОН*

України, Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. — Х., 2009. — Вип. 107. — С. 69–78.

Здійснено виокремлення передумов виникнення міжнародного приватного права та аналіз його в історичному аспекті. Зазначено, що міжнародне приватне право бере свій початок з епохи античності і хоча в цей період не існувало, можливо, розвиненої системи норм міжнародного приватного права, його еволюція була спричинена елементарною регулятивною системою римського права.

03.03.10.428.

341.96:347.615(477) Черняк Ю. Умови визнання і виконання іноземних судових рішень про стягнення аліментів (в аспекті міжнародних договорів України) / Ю. Черняк // Право України. — 2010. — № 4. — С. 292–298.

Визначено коло проблем, пов'язаних із правовим врегулюванням стягнення аліментів з громадян, які проживають за кордоном. Проаналізовано ключові положення міжнародних договорів із зазначеного питання, зокрема Гаазької конвенції 1973 р. про

визнання і виконання рішень стосовно зобов'язань про утримання. Визначено особливості її застосування в Україні.

03.03.10.429.

347.795.3 Чухрай Т. Р. Міжнародно-правове та національне регулювання перевезення вантажу морським транспортом / Т. Р. Чухрай // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. / МОН України, ОНЮА. — О., 2009. — Вип. 51. — С. 314–320.

Здійснено огляд міжнародно-правових актів у галузі регулювання міжнародних морських перевезень шляхом дослідження трьох основних правових режимів, що регулюють перевезення вантажів. Проаналізовано чинне законодавство України щодо правового регулювання перевезень вантажу морським транспортом на міжнародному та національному рівнях. При дослідженні інституту морського перевезення у національному праві України виділено такі галузі, як морське, цивільне та господарське право, які мають пряме відношення до даного предмета правового регулювання.

ГОСПОДАРСЬКЕ ПРАВО

Книги

04.03.10.430.

347.725 Агеев А. Б. Создание современной системы корпоративного управления в акционерных обществах: вопросы теории и практики / А. Б. Агеев. — М.: Волтерс Клувер, 2010. — 288 с.

Рассмотрены теоретические и практические аспекты корпоративного управления в акционерных обществах. Проведен правовой анализ основных понятий корпоративного управления (понятие «корпоративное управление», участники корпоративного управления, их интересы, конфликты интересов и пр.). Приведен исторический аспект регулирования акционерных правоотношений в дореволюционном российском праве. Отдельно рассмотрен вопрос о принципах корпоративного управления. Указано на необходимость закрепления данных принципов в российском законодательстве. Предложены меры по созданию сбалансированной системы корпоративного управления в акционерных обществах. В приложении содержится ряд внутренних документов общества, принятие которых будет способствовать защите различных групп заинтересованных лиц.

04.03.10.431.

346.543 Антипова О. М. Правовое регулирование инвестиционной деятельности (анализ теоретических и практических проблем) / О. М. Антипова. — М.: Волтерс Клувер, 2007. — 248 с.

Раскрыто содержание понятий «инвестиции» и «капитальные вложения». Проанализированы инвестиционные правоотношения, инвестиционный договор как форма таких правоотношений. Отдельно освещены вопросы, связанные с правовым регулированием инвестиционной деятельности в строительстве, в частности, внимание уделено договору строительного подряда как инвестиционному договору в строительстве.

04.03.10.432.

368(477) Нечипорук Л. В. Страховый рынок: закономерности становления та розвитку в умовах глобалізації : монографія / Л. В. Нечипорук. — Х.: Право, 2010. — 280 с.

Розглянуто теоретико-методологічні основи формування і розвитку страхового ринку в умовах глобалізації. Проаналізовано інверсійність трансформаційних змін страхового ринку. Систематизовано деформації формування страхового ринку. Ідентифіковано структуру страхового ринку в контексті фінансової безпеки держави в умовах неоліберальної моделі розвитку економіки.

04.03.10.433.

658.012.8 Федоров А. Ю. Рейдерство и корпоративный шантаж (организационно-правовые меры противодействия) : монография / Алексей Юрьевич Федоров. — М.: Волтерс Клувер, 2010. — 480 с.

Представлено криминалистическое исследование проблемы криминального присвоения прав на владение и управление предприятиями и организациями (получившее название рейдерства), а также корпоративного шантажа (получившее название «гринмэйл»). Подвергнуты анализу понятие, структура, динамика, исторические предпосылки возникновения и развития, криминальные последствия рейдерства, актуальные юридические и организационно-

практические меры противодействия данному явлению. Проведено комплексное исследование проблемы обеспечения защиты корпоративных отношений с позиций экономики, политики, позитивного права. Обобщен и проанализирован зарубежный опыт противодействия криминальному присвоению права на владение и управление предприятиями и организациями. Сформулированы соответствующие выводы о возможности и целесообразности использования такого опыта в российской практике борьбы с данным общественно опасным явлением.

Автореферати

04.03.10.434.

346.7:339.621.31(477)(043.3) Битяк О. Ю. Господарсько-правове забезпечення функціонування електроенергетичного ринку України : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.04 / Битяк Олексій Юрійович ; НДІ приват. права та підприємництва АПРН України. — К., 2010. — 20 с.

Досліджено питання правового забезпечення функціонування електроенергетичного ринку та електроенергетичного комплексу України. З'ясовано зміст та систему чинного законодавства України у цій сфері, його відповідність положенням ГК України, іншим законам України з позицій оптимізації та підвищення ефективності такого законодавства. Особливого значення набуває застосування у роботі пропозитивний підхід до доскопалості законодавчих пропозицій у контексті реалізації положень Енергетичної стратегії України на період до 2030 р. Проаналізовано якість закріплених у цій Стратегії завдань правової та законодавчої політики. Сформульовано пропозиції стосовно статусу електроенергетичної керуючої компанії, обсягу та законодавчої техніки викладення організаційно-господарських повноважень НКРЕ, систематики господарсько-правових засобів державного регулювання на електроенергетичному ринку тощо.

04.03.10.435.

346.32(477)(043.3) Подоляк С. А. Правові підстави та наслідки визнання господарських договорів недійсними та неукладеними в Україні : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.04 / Подоляк Світлана Анатоліївна ; НДІ приват. права і підприємництва НАПРН України. — К., 2010. — 20 с.

Досліджено теоретичні та практичні питання правового регулювання недійсності та неукладеності господарського договору, їх правових підстав та наслідків у контексті системного підходу до господарського договору і його юридичних конструкцій. Розглянуто правову природу господарського договору як засобу організації господарсько-договірних відносин. Господарський договір розглянуто як соціально-правову господарську систему. Визначено та науково обгрунтовано правову природу дійсності господарського договору, поняття і критерії дійсності господарського договору. Обгрунтовано доцільність законодавчого закріплення в ГК України умов дійсності господарських договорів як спеціальної правової категорії. Досліджено правову природу недійсності та неукладеності господарських договорів. Запропоновано їх розмежування. Проведено аналіз та розроблено класифікацію правових підстав та наслідків визнання господарських договорів недійсними та неукладеними.

04.03.10.436.

346.3:347.453(043.3)+347.214.2(043.3) Шликов Д. В. Правова природа оренди майна як форми державно-приватного партнерства : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.04 / Шликов Дмитро Володимирович ; Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. — Х., 2010. — 20 с.

Представлено комплексний аналіз наукових думок, поглядів, концепцій, чинного законодавства України й законодавства зарубіжних країн, судової практики у сфері оренди державного та комунального майна. Проаналізовано пову для українського господарського законодавства правову категорію «оренда як форма ДПП». Наведено низку обґрунтованих доказів на користь того, що партнерським угодам закономірно відводиться роль юридичного інструменту зведення (споруджування) у єдиний альянс мотивації суб'єктів стосовно концентрації підприємницьких та державних ініціатив, копітів, ризиків заради певних своїх цілей, інтересів та потреб. Розроблено нові наукові положення та пропозиції щодо вдосконалення договірних відносин внаслідок розвитку формулярного права у сфері оренди державного та комунального майна, які повною мірою здатні створити для суб'єктів господарювання дійовий та ефективний механізм регулювання відносин ДПП та сприятимуть його становленню.

С т а т т і

04.03.10.437.

347.736 Аминов Е. Р. Особенности соглашения о новации в процедуре несостоятельности (банкротства) / Е. Р. Аминов // Арбитражный и гражданский процесс. — 2010. — № 5. — С. 28–33.

Проаналізовано особливості угоди про новачу в рамках процедури несплатності (банкрутства). Раскрыта специфика гражданско-правового угоди про новачу в рамках процедури конкурсної виробництва, а також на прикладі мирової угоди. (Окончание в след. номере).

04.03.10.438.

346.3 Анопій І. Істотні умови договору контракти у сфері підприємницької діяльності / Інна Анопій // Підприємництво, господарство і право. — 2010. — № 2. — С. 77–79.

Розглянуто важливі проблеми, однією з яких є обмеження правового регулювання договору контракти закупівлями сільськогосподарської продукції для державних потреб. Обґрунтовано думку щодо доцільності закріплення спеціальних норм, що встановлюють порядок визначення умов договору контракти (таким, як якість, асортимент тощо). Запропоновано конкретні заходи для успішного подолання у правовому регулюванні договору контракти.

04.03.10.439.

346.3:347.751 Беседіна Т. І. Проблема визначення сторін у договорі (контракті) поставки в зовнішньоекономічній діяльності / Т. І. Беседіна // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2010. — Вип. 47. — С. 383–388.

Проаналізовано перелік осіб, які можуть бути стороною договору (контракту) поставки у зовнішньоекономічній діяльності та визначено їх класифікацію. Розглянуто їх статус, основні права та обов'язки.

04.03.10.440.

347.711:004.738.5 Борисова Ю. Аналіз правового регулювання електронної комерції в окремих краї-

нах СНД / Юлія Борисова // Підприємництво, господарство і право. — 2010. — № 5. — С. 42–44.

Проаналізовано проблеми правового регулювання електронної комерції у країнах СНД. Обґрунтовано висновок про оптимальне регулювання електронної комерції на прикладі держав, які мають подібну українській правову традицію.

04.03.10.441.

347.725(470) Вавулін Д. Порядок подготовки и проведения общего собрания акционеров акционерного общества / Денис Вавулин, Вячеслав Федотов, Роман Скандаров // Право и экономика. — 2010. — № 2. — С. 15–31.

Указано, что несмотря на то, что общее собрание акционеров является высшим органом управления акционерным обществом, нарушение порядка его подготовки и проведения является одним из наиболее часто встречающихся нарушений. Отмечено, что в 2009 г. в РФ произошло существенное ужесточение административной ответственности за нарушение требований законодательства и нормативных правовых актов, регламентирующих порядок подготовки и проведения общего собрания акционеров акционерного общества. Рассмотрены основные требования законодательства РФ к порядку подготовки и проведения общего собрания акционеров акционерного общества, а также административная ответственность за их нарушение.

04.03.10.442.

351.778.3:711.3 Гафурова О. Правове регулювання забезпечення централізованим водопостачанням сільських населених пунктів / Олена Гафурова // Юридична Україна. — 2010. — № 2. — С. 72–76.

Проаналізовано питання щодо поняття «система централізованого водопостачання». Досліджено нормативно-правове регулювання розвитку системи централізованого водопостачання сільських населених пунктів. Особливу увагу звернуто на дослідження порядку фінансування заходів із будівництва, реконструкції, утримання та модернізації систем централізованого водопостачання. Рекомендовано створити умови, які б стимулювали суб'єктів господарювання до проведення діяльності щодо систем водопостачання.

04.03.10.443.

347.764(470):368.89 Гребенщиков Э. С. Страховая защита от военных рисков в новом международном контексте / Э. С. Гребенщиков // Финансы. — 2010. — № 4. — С. 41–46.

Проаналізовано воєнний компонент в пакеті страхуваних ризиків. Удєлено внимание действиям правительства на страховом рынке: поддержке страхователей и сдерживанию цен. Исследованы аспекты частно-государственного партнерства в данной сфере страхового рынка. Раскрыта правовая база для страхования военных рисков в РФ. Изложена динамика развития данного сектора страхового рынка в России. Отмечено, что в 2009 г. российский антитеррористический пул (РАТСП) принял в перестрахование 380 страховых договоров, покрывавших риск терроризма, емкость пула к началу 2010 г. достигла 1,5 млрд руб.

04.03.10.444.

347.72(470) Зорина Р. Управляющих — в расход? / Раиса Зорина, Антон Ярмук // Корпоративный юрист. — 2010. — № 4. — С. 22–27.

Отмечено, что по мере распространения договоров о передаче полномочий единоличного исполнительного органа хозяйственных обществ

(так называемых договоров на управление) вознаграждение управляющих компаний (как расходы, учитываемые для целей налогообложения) стало предметом пристального налогового контроля и споров с налоговыми органами. Проанализированы выработанные судебные позиции по учету расходов на управление и их практическое применение организациями.

04.03.10.445.

347.725(477) Зоріна О. А. Діяльність акціонерних товариств у призмі нового законодавства / О. А. Зоріна // Університетські наукові записки : Часопис Хмельницького університету управління та права: Право. Економіка. Управління. — Хмельницький, 2010. — Вип. 1. — С. 73–78.

Проаналізовано особливості діяльності акціонерних товариств після прийняття ЗУ «Про акціонерні товариства» від 17 вересня 2008 р. Висвітлено основні проблемні аспекти щодо застосування цього закону. Приділено увагу регламентації діяльності акціонерних товариств на сучасному етапі.

04.03.10.446.

346.7:338.48 Кафарський О. В. Договірні відносини в сільському туризмі / О. В. Кафарський // Університетські наукові записки : Часопис Хмельницького університету управління та права: Право. Економіка. Управління. — Хмельницький, 2010. — Вип. 1. — С. 40–46.

Розглянуто види договорів про надання послуг у сфері сільського туризму. Визначено коло туристичних послуг, які надаються сільськими жителями. Вказано, що договір на туристичне обслуговування у сфері сільського туризму становить комплекс туристичних послуг (туристичний продукт), тобто послуги суб'єктів туристичної діяльності щодо перевезення, розміщення, організації відвідувань об'єктів культури, відпочинку та розваг, реалізації сувенірної продукції та інше.

04.03.10.447.

347.23:379.85(477) Кафарський О. В. Правове регулювання відносин власності в сільському туризмі України / О. В. Кафарський // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2010. — Вип. 47. — С. 475–480.

Досліджено норми різних галузей права, які прямо чи опосередковано регулюють відношення власності у сфері здійснення сільського туризму. Визначено вплив конституційного, цивільного, господарського, земельного, аграрного, екологічного, природноресурсового законодавства на регулювання відносин власності у сільському туризмі. Обгрунтовано авторське визначення права власності у сільському туризмі.

04.03.10.448.

347.191.11(470) Кляморова Ю. С. Зарубежный опыт функционирования децентрализованных учреждений и публичных корпораций / Ю. С. Кляморова // Северо-Кавказский юридический вестник. — 2010. — № 2. — С. 51–55.

Проведен сравнительный анализ деятельности государственных корпораций и публичных учреждений в РФ и за рубежом. Проанализирована правовая природа децентрализованных учреждений, публичных и частных корпораций. Сделан вывод об отсутствии четкой унифицированной системы или одного общего критерия деления юридических лиц на публичные (открытые) и частные (закрытые).

04.03.10.449.

347.721 Кудашкин В. В. О роли и специфике организационно-правовой формы государственной корпорации в современных экономических условиях / В. В. Кудашкин // Журнал российского права. — 2010. — № 4. — С. 49–68.

Проанализирована современная научная полемика о месте и роли государственных корпораций в системе юридических лиц. Исследована организационно-правовая форма государственной корпорации, специфика связей и отношений, в которых она участвует. Раскрыты характерные черты государственной корпорации как специфичной организационно-правовой формы.

04.03.10.450.

346.543(477):340.134 Кудрявцева В. Конституционно-правовые факторы кодификации инвестиционного законодательства / Виктория Кудрявцева // Юридична Україна. — 2010. — № 2. — С. 102–107.

Наведено аргументи щодо конституційно-правових засад кодифікації, зокрема інвестиційного законодавства, враховуючи такі об'єкти конституційного регулювання, як: інвестиційний ринок, інвестиційна політика держави, спеціальні економічні зони тощо. Висловлено позицію щодо необхідності започаткування кодифікаційних робіт у сфері господарського законодавства на рівні «другого ярусу» щодо Господарського кодексу України. Репрезентовано підгалузевий рівень господарсько-правового регулювання.

04.03.10.451.

347.724 Лаврінченко І. А. Відчуження частки учасником ТОВ третій особі / Ігор Анатолійович Лаврінченко // Часопис Київського університету права. — 2010. — № 2. — С. 206–209.

Розглянуто проблематику відчуження частки у статутному фонді товариства з обмеженою відповідальністю третій особі. Порівняно первісні та похідні способи набуття права власності, а також такі правові категорії, як «відчуження» і «стягнення». Запропоновано план відчуження частки, який цілком узгоджується із законодавством.

04.03.10.452.

346.543(477) Любімов В. І. Господарсько-правові засоби реалізації державної інвестиційної політики / В. І. Любімов // Інвестиції: практика та досвід. — 2010. — № 11. — С. 4–6.

Змодельовано господарсько-правові засоби реалізації інвестиційної політики держави. Сформульовано законодавчі пропозиції щодо вдосконалення їх складу та правил застосування. Вказано, що основною формою розвитку інвестиційної діяльності є інвестиційний проєкт.

04.03.10.453.

347.724(470):378 Макарова О. О правовом положении малых инновационных предприятий / О. Макарова // Хозяйство и право. — 2010. — № 4. — С. 19–23.

На основе анализа российского законодательства раскрыты вопросы, связанные с созданием и функционированием хозяйственных обществ, создаваемых в целях практического применения (внедрения) результатов интеллектуальной деятельности (РИД). Уделено внимание оплате долей в уставном капитале хозяйственных обществ, а также оформлению оплаты доли в ООО с правом использования РИД. Выделены некоторые характерные особенности инновационных хозяйственных обществ, созданных научными учреждениями (вузами).

04.03.10.454.

347.763 Мартынов А. С. Предметная обособленность договора перевозки грузов / А. С. Мартынов // Закон и право. — 2010. — № 3. — С. 69–71.

Определено место договора перевозки грузов в системе обязательств. Проанализированы существующие точки зрения и сделаны соответствующие выводы. Договор перевозки рассмотрен с позиции смешанного договора, соотношен с обязательствами по выполнению работ и обязательствам транспортной экспедиции.

04.03.10.455.

346.3 Мілаш В. Переддоговірні відносини у сфері господарювання: проблеми теорії та практики / В. Мілаш, А. В. Краснов // Право України. — 2010. — № 4. — С. 258–264.

Досліджено проблемні питання, що виникають на етапі укладення господарських договорів. Проаналізовано існуючі підходи щодо обрання компетентного правопорядку для регулювання тих чи інших питань, що виникають на переддоговірному етапі. Запропоновано шляхи вдосконалення українського законодавства в означеному контексті.

04.03.10.456.

351.824.5:352 Мурадян Р. М. Становлення локальної системи торгівлі та побутового обслуговування в територіальній громаді / Р. М. Мурадян // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2010. — Вип. 47. — С. 193–197.

Відмічено, що система організації та управління торгівлею і побутовим обслуговуванням, що існує на рівні місцевого самоврядування, є недостатньою для ефективного регулювання комерційної діяльності. Досліджено актуальні питання становлення локальної системи торгівлі та побутового обслуговування у територіальних громадах.

04.03.10.457.

346.93:347.721 Нуждин Т. Корпоративная реструктуризация посредством разделения и выделения: вопросы теории и правоприменительной практики / Т. Нуждин // Право и экономика. — 2010. — № 4. — С. 11–18.

Освещены проблемы разделения (выделения) бизнеса. Проанализированы основные проблемные аспекты корпоративной реструктуризации. Обобщена практика работы арбитражных судов в отношении проблемных вопросов, связанных с разделением и выделением: определение организационно-правовой формы обществ, выделяемых из реорганизуемого юридического лица; образование дочернего общества и наделение его имуществом; последствия передачи выделяемому обществу документов по переданной ему дебиторской задолженности и др.

04.03.10.458.

347.771(470) Опищик Л. Договоры на выполнение НИР, ОКР, и ТР: практика судов и Роспатента по осуществлению контроля / Л. Опищик // Хозяйство и право. — 2010. — № 5. — С. 47–55.

Проанализирована правовая природа договоров на выполнение научно-исследовательских, опытно-конструкторских и технологических работ и проблема их разграничения с другими договорами. Отмечено, что анализ судебной практики и опыта Роспатента по осуществлению контрольной функции говорит о том, что существующие нормы не позволяют четко разграничить рассматриваемые договоры, определить их существенные условия и предметы. Предложены некоторые подходы к совершенствованию

законодательства РФ и расширению круга существенных условий.

04.03.10.459.

347.44(470) Панченко И. И. Договор коммерческой субкопцессии в российском гражданском праве / Ирина Ивановна Панченко // Гражданское право. — 2010. — № 1. — С. 40–43.

Рассмотрены понятие, сущность и основные элементы договора коммерческой субкопцессии, в том числе классификация условий договора и особенности правового регулирования. Проанализированы особенности ответственности между сторонами договора коммерческой субкопцессии.

04.03.10.460.

349.442/444 Петрухин М. В. Понятие и признаки договора участия в долевом строительстве / М. В. Петрухин // Журнал российского права. — 2010. — № 3. — С. 134–142.

Раскрыты признаки договора участия в долевом строительстве. Обоснована его самостоятельность, а также отнесение его к группе договоров на выполнение работ. Проанализирована судебная практика в отношении дел, связанных с разрешением спорных вопросов, возникающих у юридических лиц и индивидуальных предпринимателей со строительством (созданием) объектов недвижимости (в том числе многоквартирных домов).

04.03.10.461.

347.751 Повная М. В. Право на снабжение товарами через присоединенную сеть в бытовых целях / Марина Владимировна Повная // Гражданское право. — 2010. — № 1. — С. 47–48.

Рассмотрены проблемы реализации бытовым потребителем права на снабжение товарами через присоединенную сеть посредством заключения соответствующего договора. На основе анализа правового регулирования снабжения товарами через присоединенную сеть автор определяет договор с бытовым потребителем как договор присоединения.

04.03.10.462.

346:340.132 Подцерковный О. Про необхідність підвищення уваги до методології тлумачення господарського законодавства / О. Подцерковний // Право України. — 2010. — № 4. — С. 265–274.

Досліджено проблеми методології тлумачення господарського законодавства на підставі пристосованих до галузевих правовідносин прийомів та методів юридичного тлумачення. Запропоновано доктринальні підходи до вирішення типових для галузі колізій, роз'яснення положень з погляду економічної зумовленості права, букви та духу господарського законодавства.

04.03.10.463.

347.724.034 Регурецька О. В. Порядок купівлі-продажу частки у статутному капіталі товариства з обмеженою відповідальністю фізичними особами / О. В. Регурецька // Юриспруденція: теорія і практика. — 2010. — № 3. — С. 2–7.

Досліджено особливості порядку купівлі-продажу частки у статутному капіталі товариства з обмеженою відповідальністю фізичними особами. Здійснено аналіз прийняття загальними зборами учасників товариства з обмеженою відповідальністю рішення про падання згоди на відступлення частки. Розглянуто правову характеристику та особливості укладання договору купівлі-продажу частки у статутному капіталі товариства з обмеженою відповідальністю.

04.03.10.464.

347.732:347.735 Резнікова В. В. Особливості здійснення посередницької діяльності на кредитному ринку / В. В. Резнікова // Університетські наукові записки : Часопис Хмельницького університету управління та права: Право. Економіка. Управління. — Хмельницький, 2010. — Вип. 1. — С. 67—72.

Розкрито особливості здійснення посередницької діяльності на кредитному ринку в умовах сьогодення. Проаналізовано економіко-правові основи суті кредитного посередництва. Особливу увагу приділено функціям, меті, завданням та особливостям здійснення підприємницької діяльності кредитним брокером.

04.03.10.465.

346.7(477):338.48:347.413 Резнікова В. В. Правове регулювання посередницької діяльності в сфері туризму / В. В. Резнікова // Університетські наукові записки : Часопис Хмельницького університету управління та права: Право. Економіка. Управління. — Хмельницький, 2010. — Вип. 2. — С. 126—139.

Розкрито особливості правового регулювання посередницької діяльності у сфері туризму. Досліджено процес руху туристичного продукту на ринку за допомогою туристичних посередників, види туристичної діяльності з організації туризму. Особливу увагу приділено державному регулюванню (ліцензуванню, фінансовому забезпеченню), змісту господарської діяльності туристичних посередників: туристичних операторів та туристичних агентів.

04.03.10.466.

346.546:691 Савчук В. Здійснення контролю за дотриманням законодавства про захист економічної конкуренції на ринках будівельних матеріалів / Віктор Савчук // Конкуренція. Вісник Антимонопольного комітету України. — 2010. — № 2. — С. 5—10.

Проаналізовано основні види порушень законодавства про захист економічної конкуренції, які зустрічаються на ринку будівельних матеріалів. Розглянуто приклади, що ілюструють означені процеси на сучасному українському ринку. Показано соціальну значимість вжитих заходів щодо виявлення та припинення порушень конкурентного законодавства.

04.03.10.467.

347.27 Ходико Ю. Є. Підприємство як єдиний майновий комплекс та особливості його іпотеки / Ю. Є. Ходико // Університетські наукові записки : Часопис Хмельницького університету управління та права: Право. Економіка. Управління. — Хмельницький, 2010. — Вип. 1. — С. 59—66.

Розглянуто питання щодо можливості іпотеки підприємства як єдиного майнового комплексу. Проаналізовано чинне законодавство, історичний та зарубіжний досвід щодо окресленого питання. Вказано, що підприємство як єдиний майновий комплекс не може бути визнано нерухомим, оскільки останній є динамічним об'єктом, який постійно змінюється і не є статичним. Наголошено на неможливості застави, в тому числі іпотеки, підприємств у зв'язку з принципом «спеціалізації об'єкта». Однак вказано на можливість застави (іпотеки) частини підприємства як єдиного майнового комплексу. Запропоновано зміни до чинного законодавства України з урахуванням розглянутих новацій у розумінні правової природи підприємства як майнового комплексу.

04.03.10.468.

347.736(470) Широкова Е. Страховые взносы и пеня при банкротстве / Е. Широкова // Хозяйство и право. — 2010. — № 4. — С. 113—116.

Отмечено, что отличительные признаки налогов и страховых взносов обуславливают и различную социально-правовую природу пеней, начисляемых как на задолженность по уплате налогов, так и на задолженность по страховым взносам на обязательное пенсионное страхование. Акцентируется внимание на том, что исходя из анализа судебной практики арбитражных судов РФ «Закон о несостоятельности (банкротстве)» РФ приобретение конкурсным кредитором права голоса ставит в зависимости от общей суммы требований по денежным обязательствам и об уплате обязательных платежей, а постановление Пленума ВАС РФ от 22 июня 2006 г. № 25 определяет лишь характер исполнения требования по страховым взносам в режиме, установленном для удовлетворения требований о выплате заработной платы, без изменения правовой природы страхового взноса как обязательного платежа.

04.03.10.469.

346.24 Юсупова З. Г. О гражданской правосубъектности унитарных предприятий, основанных на праве оперативного управления / З. Г. Юсупова // Закон и право. — 2010. — № 2. — С. 59—61.

Раскрыты особенности гражданской правосубъектности унитарного предприятия, основанного на праве оперативного управления. Проанализировано содержание его правосубъектности. Предложено определение понятий: «цель создания», «предмет», «виды деятельности унитарного предприятия».

Див. також: 01.03.10.58, 01.03.10.61, 01.03.10.72, 01.03.10.106, 02.03.10.255, 05.03.10.536, 12.03.10.1149.

ГОСПОДАРСЬКИЙ ПРОЦЕС**Автореферати****04.03.10.470.**

347.999(043.3) Картузов М. Ю. Запобіжні заходи у господарському процесі : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.04 / Картузов Михайло Юрійович ; ОНЮА. — О., 2010. — 21 с.

Представлено комплексне дослідження інституту запобіжних заходів у господарському процесі України. Досліджено правову природу інституту запобіжних заходів у господарському процесі та їх місце у системі забезпечувальних заходів у господарському процесі України. Виявлено їхню сутність, ознаки та значення у господарському процесі, підстави та умови застосування запобіжних заходів, види запобіжних заходів у господарському процесі. Досліджено історію розвитку інституту запобіжних заходів в Україні та за кордоном. Проаналізовано особливості процесуально-правової процедури застосування запобіжних заходів у господарському процесі, практику застосування запобіжних заходів у комерційному та цивільному процесах зарубіжних країн. Виявлено особливості вжиття запобіжних заходів при захисті прав інтелектуальної власності, особливості вжиття запобіжних заходів у сфері торговельного мореплавства, особливості вжиття запобіжних заходів при вирішенні спорів міжнародним комерційним арбітражем. Сформульовано та об-

груповано пропозиції щодо вдосконалення чинного господарсько-процесуального законодавства України, що регулює питання вжиття запобіжних заходів у господарському процесі України.

Статті

04.03.10.471.

341.63 Бондаренко А. С. Международный коммерческий арбитраж в Испании / А. С. Бондаренко // Арбитражный и гражданский процесс. — 2010. — № 4. — С. 35—37.

Рассмотрены ключевые вопросы международного арбитража в Испании: основа арбитражного законодательства, процедура отмены арбитражного решения, признание и исполнение иностранных арбитражных решений на территории Испании. Освещено юридическое значение выбора места арбитража. Основываясь на анализе судебной практики, данная статья дает представление об особенностях испанского арбитражного производства.

04.03.10.472.

346.546(470) Витрянский В. Некоторые фрагменты судебной практики по делам о защите конкуренции / В. Витрянский // Хозяйство и право. — 2010. — № 5. — С. 3—11.

Указано на увеличение количества дел, связанных с применением антимонопольного законодательства. Проанализированы некоторые разьяснения Постановления Пленума ВАС РФ № 30 «О некоторых вопросах, возникающих в связи с применением арбитражными судами антимонопольного законодательства», оказавшие существенное влияние на формирование судебной практики.

04.03.10.473.

347.91/95:347.191 Ковалишин О. Р. Подвідомчість корпоративних спорів / О. Р. Ковалишин // Університетські наукові записки: Часопис Хмельницького університету управління та права: Право. Економіка. Управління. — Хмельницький, 2010. — Вип. 1. — С. 79—82.

Висвітлено проблеми підвідомчості корпоративних спорів. Приділено увагу критеріям визначення підвідомчості судових справ. З'ясовано можливості розширеного тлумачення кола суб'єктів корпоративних спорів. Проаналізовано роль Верховного Суду України у вирішенні конфліктів цієї категорії.

04.03.10.474.

341.63 Конев Д. В. Особенности приостановления исполнения судебных актов по делам о выдаче экзекватуры и по делам с участием ипотрапных лиц в арбитражном процессе / Д. В. Конев // Арбитражный и гражданский процесс. — 2010. — № 5. — С. 25—28.

Проанализированы процессуальные особенности приостановления исполнения судебных актов в производстве по делам о признании и приведении в исполнение решений иностранных судов и в производстве по делам с участием ипотрапных лиц в рамках арбитражного процесса. Сформулированы основания для совершения указанного процессуального действия. Указано на эффективность такого процессуального средства, как приостановление исполнения судебных актов в арбитражном процессе с точки зрения возможности восстановления первоначального положения сторон и необходимости соблюдения баланса интересов участников арбитражного процесса.

04.03.10.475.

346.91 Кот О. До питання щодо законної сили судових актів у господарському процесі / О. Кот // Право України. — 2010. — № 4. — С. 299—306.

Розглянуто питання щодо поняття та властивостей (компонентів) законної сили судових актів у господарському процесі. Виокремлено два аспекти обов'язковості судових актів — обов'язковість до виконання й обов'язковість урахування (пресюдиціальність). Уточнюються критерії меж дії законної сили духовних актів (об'єктивний і суб'єктивний критерії). Внесено пропозиції, спрямовані на вдосконалення тих норм чинного процесуального законодавства, що визначають момент набуття законної сили ухвалами господарського суду, кола суб'єктів, на яких поширюється дія законної сили судових актів, та їх найменування.

04.03.10.476.

347.918 Кот О. Ухвали суду у господарському процесі / Олександр Кот // Юридична Україна. — 2010. — № 2. — С. 97—101.

Досліджено окремі аспекти правового режиму ухвал господарського суду (поняття, видів, моменту набрання законної сили), у тому числі окремої ухвали як процесуального засобу запобігання господарським правопорушенням. Зазначено, що ухвала господарського суду як судовий акт є юридичним фактом, на підставі якого випливають, змінюються і припиняються господарські процесуальні права та обов'язки. Внесено пропозиції до законодавства, спрямовані на вдосконалення порядку винесення ухвал суду та на запровадження відповідальності за ухилення від виконання окремих ухвал господарського суду.

04.03.10.477.

346.93:347.19 Пантюшов О. Взыскание палого при реорганизации юридического лица / Олег Пантюшов // Право и экономика. — 2010. — № 2. — С. 54—60.

На основе анализа судебно-арбитражной практики рассмотрены вопросы о взыскании налогов при реорганизации юридического лица в РФ. Акцентируется внимание на возникающих при этом проблемах: правоприметности вновь возникших юридических лиц при реорганизации в части исполнения обязанностей по уплате палогов; правомочности проведения реорганизации юридического лица во время палоговой проверки; правомочности назначения налоговым органом налоговой проверки организации, которая ликвидирована на момент назначения такой проверки и др.

04.03.10.478.

346.93(470) Прокудина Л. А. Профессионализация арбитражного процесса (вопросы представительства) / Л. А. Прокудина // Арбитражный и гражданский процесс. — 2010. — № 3. — С. 34—39.

Освещены проблемы развития арбитражного процесса как основного инструмента урегулирования экономических споров. Особое внимание обращено на усиление роли судебного представителя в арбитражном процессе в связи с участием в таком процессе профессиональных юристов, что вытекает из анализа последних изменений в Арбитражном процессуальном кодексе РФ, направленных на расширение процедурных обязанностей сторон. Указано, что такие обязанности не могут быть выполнены сторонами без помощи профессиональных юристов.

04.03.10.479.

346.93(477)“2009” Розгляд господарських справ. Анализ стапу здійснення судочинства судами загальної юрисдикції в 2009 р. (за даними судової статистики) / [опрацювала пач. управл. визчення та узагальн. суд. практ. ВС України Г. І. Рудник] // Вісник Верховного Суду України. — 2010. — № 5. — С. 34–35.

Представлено зведені статистичні дані по діяльності місцевих господарських судів, апеляційних господарських судів, Судової палати у господарських справах Верховного Суду України, а також Вищого господарського суду України у 2009 р. Проведено їх порівняння з попереднім роком.

04.03.10.480.

346.546(470) Труханов К. Можно ли наказать монополиста дважды? / Кирилл Труханов // Корпоративный юрист. — 2010. — № 2. — С. 37–38.

В продолжение обсуждения Постановления КС РФ № 11-П от 24 июля 2009 г. по делу о проверке конституционности отдельных положений законодательства о защите конкуренции предложен анализ сложившейся ситуации с прогнозом ее возможного разрешения. Участникам экономического оборота при рассмотрении конкретных судебных дел в арбитражных судах рекомендовано отстаивать точку зрения о недопустимости одновременного приме-

ния двух мер публичной ответственности за одни и те же нарушения антимонопольного законодательства (подп. «к» п. 2 ч. 1 ст. 23 ФЗ «О защите конкуренции» и ст. ст. 14.31–14.33 КоАП РФ), ссылаясь при этом на авторитет Постановления Пленума ВАС РФ.

04.03.10.481.

346.93(470) Чучунова Н. С. Организационные и функциональные принципы судебной защиты хозяйствующих субъектов в арбитражном процессе / Н. С. Чучунова // Закон и право. — 2010. — № 5. — С. 95–98.

Рассмотрены принципы и особенности арбитражного судопроизводства по делам, вытекающим из административных и публично-правовых отношений. Раскрыта активная роль суда по обеспечению судебной защиты прав хозяйствующих субъектов на основе принципов процессуального равноправия сторон, объективной истины, законности, доступности судебной защиты. Указано, что судебная защита экономических прав хозяйствующих субъектов — важная гарантия развития экономики страны и реализации прав хозяйствующих субъектов.

**Див. також: 03.03.10.406, 07.03.10.753,
10.03.10.1007.**

ТРУДОВЕ ПРАВО

Книги

05.03.10.482.

349.3:364 Johns R. Using the Law in Social Work: Student's book / Robert Johns. — 2-th ed. — Exeter : Learning Matters, 2006. — 161 p. — (Transforming Social Work Practice).

Второе издание книги представляет материал для изучения таких вопросов, как: основные права человека и фундаментальные свободы, права ребенка, ювенальное право, ответственность общества за здоровье детей и нетрудоспособных граждан, обращение в суд и рассмотрение дела и т. д.

Автореферати

05.03.10.483.

349.2:656.2(477)(043.3) Апанасенко А. М. Особливості регулювання трудових відносин на залізничному транспорті України : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.05 / Апанасенко Алла Миколаївна ; Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. — Х., 2010. — 20 с.

Виявлено об'єктивні фактори диференціації у правовому регулюванні трудових відносин на залізничному транспорті України. Удоскопалено дефініцію поняття «працівник залізничного транспорту за основними професіями». Досліджено історичний аспект правового впорядкування трудових відносин у сфері залізничного транспорту й удоскопалено шість етапів розвитку трудового законодавства залежно від методів регламентації цих відносин. Проаналізовано особливості виписання, зміни та припинення трудових відносин з працівниками залізничного транспорту. Розкрито специфіку правового регулювання робочого часу, часу відпочинку, організації оплати праці, дисципліни праці на залізниці. Доведено необхідність нового, порівняно із Законом «Про колективні договори і угоди», виду актів соціального партнерства — галузєво-територіальних угод. Обґрунтовано рекомендації з удоскопалення законодавства України та практики його застосування у частині порушених проблем.

05.03.10.484.

349.22(477)(043.3) Москалик Н. Г. Правове регулювання строкових трудових відносин в Україні : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.05 / Москалик Наталія Григорівна ; Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2010. — 16 с.

Досліджено особливості правового регулювання строкових трудових відносин у радянський період, а також за роки незалежності України. Здійснено аналіз правового регулювання строкових трудових відносин у зарубіжному законодавстві. Проведено правовий аналіз найбільш актуальних теоретичних і практичних питань, пов'язаних з їх регулюванням. Визначено поняття та ознаки строкових трудових правовідносин, здійснено їх класифікацію. Приділено увагу питанням удоскопалення положень проекту ТК України, які стосуються регулювання строкових трудових відносин.

Статті

05.03.10.485.

349.2:331.5. Амелічева Л. П. До питання про систему понять у сфері безпеки праці / Л. П. Амелічева // Проблеми законності : акад. зб. наук. пр. / МОН України, Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. — Х., 2010. — Вип. 107. — С. 84–93.

Розглянуто основні терміни, які за своїм змістом безпосередньо характеризують багатоаспектне правове поняття «безпека праці», та терміни, які пов'язані зі словами «безпека» чи «небезпека». Звернуто увагу на інше близьке за змістом з безпекою праці поняття «техніка безпеки» й «безпека праці». Стверджується, що легітимно закріплені поняття у галузі безпеки праці за нормами законодавства про працю ґрунтуються нині на стереотипах, які ігнорують існування сучасних теоретичних положень про безпеку праці, професійний ризик та його рівні. Базуючись на наукових працях вчених-правознавців, на доктринальному рівні досліджено основні терміни у галузі безпеки праці, які могли би бути елементами сучасної удосконаленої системи понять у зазначеній сфері. Стисло охарактеризовано поняття: «об'єкт безпеки праці» й «суб'єкт безпеки праці», «професійний ризик», «загрози безпеці праці» й «виклики безпеці праці» та їх антиподів — «небезпека», «об'єкт небезпеки», «суб'єкт небезпеки», «посіб небезпеки» та ін. Визначено найсуттєвіші ознаки, притаманні їм. Рекомендовано переглянути чинну систему понять у галузі безпеки праці та взяти до уваги запропоновану удосконалену систему понять.

05.03.10.486.

349.22:331.106:796.071 Анисимов А. Правовой статус спортсменов и тренеров в трудовых отношениях / Антон Анисимов // Вопросы трудового права. — 2010. — № 1. — С. 50–57.

Отмечено, что спортивная трудовая деятельность профессиональных спортсменов имеет ярко выраженный особый характер, обуславливающий необходимость дифференциации правового регулирования их труда, по сравнению с работниками других сфер деятельности. Дифференциация правового регулирования труда профессиональных спортсменов обусловлена рядом обстоятельств, важнейшими из которых являются «особый характер» и «условия труда» атлетов.

05.03.10.487.

349.22(470):331.106-053.6 Анисимов Л. Трудовой договор с несовершеннолетними и его условия / Леонид Анисимов // Вопросы трудового права. — 2010. — № 3. — С. 47–53.

Рассмотрены особенности правового регулирования труда несовершеннолетних, которые в обязательном порядке должны быть отражены в тексте трудового договора, заключаемого с несовершеннолетним работником, и в приказе о приеме его на работу. Указано на то, что ограничение прав несовершеннолетних при заключении трудового договора запрещается законом. Охарактеризован набор документов, которые необходимы для заключения трудового договора с несовершеннолетними.

05.03.10.488.

349.22(470):331.108.3 Белицкая И. Прием на работу / Ирина Белицкая // Вопросы трудового права. — 2010. — № 2. — С. 24–32.

Исследован вопрос устранения ошибок на этапе приема на работу, приводящих к неблагоприятным последствиям для работодателя. Рассмотрен перечень документов, которые работодатель имеет право потребовать от работника. Особое внимание уделено вопросам охраны труда.

05.03.10.489.

341.9:349.2 Белогубова О. О. Теоретичні проблеми відокремлення трудових відносин з іноземним елементом у самостійну сферу правового регулювання / О. О. Белогубова // Актуальні проблеми політики : зб. наук. пр. / ОНЮА, Південноукр. центр гендер. проблем. — О., 2010. — Вип. 39. — С. 470—477.

Охарактеризовано трудові відносини з іноземним елементом. Визначено їх місце у системі міжнародного приватного права. Виділено міжнародне приватне трудове право як самостійну частину міжнародного приватного права. Відокремлено міжнародне приватне трудове право від міжнародного трудового права. Виявлено особливості міжнародного приватного трудового права.

05.03.10.490.

349.22(477):331.106.24 Гетьманцева Н. Закон України «Про колективні договори і угоди» потребує змін / Ніна Гетьманцева, Ірина Козуб // Підприємництво, господарство і право. — 2010. — № 3. — С. 48—51.

Проаналізовано чинне законодавство України щодо сторін колективного договору. Визначено та досліджено прогалини та колізії у ЗУ «Про колективні договори та угоди». З метою усунення зазначених суперечностей обґрунтовано внесення змін до ЗУ «Про колективні договори та угоди».

05.03.10.491.

349.22(470):331.106 Иванова Т. С. Регистрация трудовых договоров / Т. С. Иванова // Трудовое право. — 2010. — № 4. — С. 45—53.

Дана характеристика проанализированных актов различных органов местного самоуправления, устанавливающих порядок регистрации трудовых договоров. По мнению автора, в целях единого регулирования порядка регистрации трудовых договоров необходимо установление максимальных сроков для регистрации договоров и для предоставления договоров на регистрацию на федеральном уровне.

05.03.10.492.

349.22(470):331.108.6 Иглин В. О расторжении трудового договора в случае однократного грубого нарушения работником трудовых обязанностей / Владимир Иглин, Наталья Лукьянова // Вопросы трудового права. — 2010. — № 1. — С. 11—24.

Рассмотрен вопрос о применении оснований прекращения трудового договора, в том числе увольнения в случае однократного грубого нарушения работником трудовых обязанностей (п. 6 ч. 1 ст. 81 Трудового кодекса РФ). Указано на неточность формулировок правовых норм, что допускает неоднозначность их толкования. Подробно исследованы следующие причины увольнения: без объяснения причины отсутствия, алкогольное состояние, разглашение тайны, хищение имущества, нарушение требований охраны труда, увольнение за прогул.

05.03.10.493.

349.2:331.109(490) Калашников С. В. Применение российскими судами норм международного права при рассмотрении трудовых споров / С. В. Калашников // Трудовое право. — 2010. — № 1. — С. 65—70.

Конституция РФ устанавливает, что общепризнанные принципы и нормы международного права и международные договоры РФ являются составной частью ее правовой системы (ч. 4 ст. 15). В данной статье речь идет о трех правовых регуляторах, которые могут использоваться на территории РФ: общепризнанных принципах международного права, общепризнанных нормах международного права, нормах международных договоров РФ.

05.03.10.494.

347.963:349.22 Кизименко К. О. Підстави виникнення трудових відносин в органах прокуратури / К. О. Кизименко // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2010. — Вип. 47. — С. 372—377.

Проаналізовано особливості юридичного складу як підстави виникнення трудових відносин в органах прокуратури України. Запропоновано шляхи удосконалення реалізації прав громадян на службу в органах прокуратури. Обґрунтовано необхідність впровадження конкурсного відбору на посади в органи прокуратури.

05.03.10.495.

349.2:331.108.64 Кохан В. П. До проблеми дисциплінарних стягнень / В. П. Кохан // Проблеми законності : акад. зб. наук. пр. / МОН України, Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. — Х., 2010. — Вип. 106. — С. 211—217.

Досліджено погляди учених-юристів щодо дисциплінарної відповідальності суддів. Проаналізовано чинне законодавство України щодо застосування до суддів дисциплінарних стягнень. Автор згоден з позицією тих правознавців, які вважають, що звільнення має бути видом дисциплінарного стягнення, що застосовується до судді. Сформульовано повебачення рішення щодо дисциплінарних стягнень та розроблено їх наукове обґрунтування.

05.03.10.496.

349.2(470):331.101.21 Кулагина Е. Правовые проблемы защиты трудовых прав граждан при несостоятельности (банкротстве) организаций: Европейская социальная хартия и законодательство РФ / Екатерина Кулагина, Сергей Чуча // Вопросы трудового права. — 2010. — № 1. — С. 3—10.

Рассмотрены изменения российского законодательства о банкротстве. Подробно прокомментированы нормы закона о банкротстве с точки зрения защиты прав должника, кредиторов, общества, государственных органов, арбитражных управляющих. Исследована зарубежная практика и национальный опыт по рассматриваемому вопросу. Указано на необходимость ратификации ст. 25 Европейской социальной хартии РФ.

05.03.10.497.

349.2(477):331.5-054.6 Лата Н. Ф. Особливості працевлаштування іноземців / Н. Ф. Лата // Юриспруденція: теорія і практика. — 2010. — № 3. — С. 27—33.

Досліджено особливості порядку працевлаштування іноземців та осіб без громадянства в Україні. Здійснено аналіз кола осіб, яким необхідно отримувати дозвіл на працевлаштування, органів, що падають такі дозволи, та переліку документів, необхідних для отримання дозволу на працевлаштування. Розглянуто особливості продовження строку дії дозволу на працевлаштування та анулювання.

05.03.10.498.

349.2:331.101 Луппикова М. О запрете злоупотребления трудовыми правами / *Марина Лушпинова* // Вопросы трудового права. — 2010. — № 1. — С. 30–40.

Предложено решение ряда научных и прикладных проблем, связанных с реализацией на практике принципа запрета злоупотребления трудовыми правами. Рассмотрен вопрос о соотношении понятий «злоупотребление правом» и «правонарушение». Исследованы особенности юридической конструкции злоупотребления правом в трудовых отношениях. Дана квалификация правовых последствий злоупотребления трудовыми правами.

05.03.10.499.

349.2(477)-053.6 Мельник К. Поняття й ознаки трудових правовідносин службовців правоохоронних органів / *Костянтин Мельник* // Підприємництво, господарство і право. — 2010. — № 4. — С. 74–77.

Вказано на невизначеність у проблематиці щодо питань правовідносин службовців правоохоронних органів. Розглянуто ознаки та виокремлено особливості трудових правовідносин службовців правоохоронних органів. Сформульовано поняття «трудова правовідносина службовців правоохоронних органів».

05.03.10.500.

349.2(477) Мельник К. Щодо розуміння єдності трудового права / *Костянтин Мельник* // Юридика України. — 2010. — № 3. — С. 79–83.

Розглянуто категорії «єдність права» та «єдність трудового права». Зазначено, що єдність разом із дефініцією притаманна як системі права в цілому, так і окремим її галузям, зокрема трудовому праву. Запропоновано авторський варіант визначення поняття «єдність трудового права». Надамо рекомендації з удосконалення Проекту ТК України у частині визначення завдань та принципів трудового права.

05.03.10.501.

349.2(477)-057.36 Мельник К. Юридичний зміст трудових правовідносин службовців правоохоронних органів / *Костянтин Мельник* // Підприємництво, господарство і право. — 2010. — № 3. — С. 52–56.

Наголошено, що проблема юридичного змісту трудових правовідносин службовців правоохоронних органів залишилась поза увагою учених-трудовиків. Розглянуто чинне законодавство України щодо юридичного змісту трудових правовідносин службовців правоохоронних органів та визначено проблемні питання. Висвітлено права й обов'язки службовців правоохоронних органів як роботодавців.

05.03.10.502.

349.22:331.106.24 Мельничук О. Розвиток учень про колективні договори і угоди / *Ольга Мельничук* // Юридика України. — 2010. — № 5. — С. 63–67.

Відмічено, що в науці трудового права не виробилося однозначного підходу щодо учень трудових колективних договорів і угод. Висвітлено розвиток наукових поглядів вітчизняних вчених щодо колективних договорів і угод у сучасних умовах. На основі аналізу юридичної літератури обгрунтовано закономірності заповнення новим змістом поняття колективних договорів і угод. Розкрито значення наукових досліджень з даної тематики.

05.03.10.503.

349.2:339.923 Носов Д. В. Транснациональные корпорации и вопросы правопреемства в трудовых

отношениях / *Д. В. Носов, С. В. Шуралева* // Трудовое право. — 2010. — № 4. — С. 67–72.

Отмечено, что введение в трудовое право понятия правопреемства позволит обосновать сохранение трудовых правоотношений при реорганизации, изменении подведомственности юридического лица — работодателя, в том числе и при реорганизации (изменении правового статуса) юридических лиц, входящих в транснациональную корпорацию (ТНК). Изложены ключевые характеристики ТНК. Указано на то, что изменение трудового договора влечет изменение трудового правоотношения. Обращено внимание на то, что при изменении подведомственности (подчиненности) организации правопреемства не происходит.

05.03.10.504.

349.2(47+57):331.105.44 Нуртдинова А. Ф. К вопросу о профсоюзном иммунитете / *А. Ф. Нуртдинова* // Журнал российского права. — 2010. — № 2. — С. 41–53.

Рассмотрен один из главных аспектов правовых отношений в сфере труда — профсоюзный иммунитет. Исследован обширный нормативный материал в этой сфере, включающий как международные конвенции, так и национальное законодательство, включая законодательные акты СССР. Указано на необходимость разработки новых подходов к решению проблемы профсоюзного иммунитета. По мнению автора, проблема профсоюзного иммунитета будет решена в соответствии с задачей, поставленной ТК (ст. 1), при достижении оптимального согласования интересов сторон трудовых отношений.

05.03.10.505.

349.22:331.106.46(470) Орлова Е. Е. Уважительные причины как основание расторжения трудового договора по инициативе работника / *Е. Е. Орлова* // Трудовое право. — 2010. — № 1. — С. 55–58.

Рассмотрена ст. 80 ТК РФ, в которой сформулированы основные правила расторжения договора по уважительной причине по инициативе работника. Отмечено, что в ст. 80 ТК РФ не содержится исчерпывающего перечня уважительных причин увольнения по «собственному желанию». Указано на необходимость утверждения и закрепления на законодательном уровне полного, закрытого, не требующего расширительного толкования перечня уважительных причин увольнения по «собственному желанию» с учетом возможных жизненных и иных личных обстоятельств, в связи с которыми работники, увольняемые по своей инициативе, могут нуждаться в государственной поддержке. По мнению автора, данный перечень должен содержаться в ст. 80 ТК РФ и должен включать все причины, а также возможные их виды, содержащиеся в указанных нормативно-правовых актах.

05.03.10.506.

349.22:347.132.14 Панасик О. Зловживання суб'єктивними трудовими правами: постановка проблеми / *О. Панасик, І. Богдан* // Право України. — 2010. — № 3. — С. 161–165.

З'ясовано причини виникнення та обставини, які сприяють формуванню явища зловживання суб'єктивними трудовими правами. Зловживання правом досліджено як правову категорію. Відмічено, що найбільше значення питається про зловживання суб'єктивними трудовими правами має у контексті укладання та виконання трудового договору. Звернуто увагу на відсутність у законодавстві про працю норм, які б однозначно визначали поняття «істотні умови праці», «необхідні умови праці».

Надапо визначення зловживання правом у коп-
тексті трудових правовідносин.

05.03.10.507.

349.22(470):331.106.26 Петров А. Особенности трудовых договоров с отдельными категориями работников (главы 53-54-1 ТК РФ) / *Алексей Петров* // Вопросы трудового права. — 2010. — № 3. — С. 39—46.

Рассмотрены особенности трудового договора с работниками, направляемыми на работу в дипломатические представительства и консульские учреждения РФ, а также в представительства федеральных органов исполнительной власти и государственных учреждений РФ за границей. Исследованы особенности трудового договора с работниками религиозных организаций. Подробно охарактеризованы особенности трудовых договоров со спортсменами и тренерами.

05.03.10.508.

349.22(470):331.108.3-057.34 Петров А. Трудовой договор о муниципальной службе / *Алексей Петров* // Вопросы трудового права. — 2010. — № 2. — С. 43—49.

Отмечено, что порядок поступления на муниципальную службу, ее прохождения и прекращения предусмотрен в главе 4 Федерального закона от 2 марта 2007 г. № 25-ФЗ «О муниципальной службе в Российской Федерации», которая непосредственно отражает специфику трудового договора с муниципальными служащими. Подробно охарактеризованы ограничения, связанные с муниципальной службой. Рассмотрен вопрос аттестации муниципальных служащих. Исследованы основания для расторжения трудового договора с муниципальными служащими.

05.03.10.509.

349.2(470):331.106.355.212.7 Петров А. Трудовой договор об альтернативной гражданской службе / *Алексей Петров* // Вопросы трудового права. — 2010. — № 1. — С. 41—49.

Отмечено, что трудовая деятельность граждан, проходящих альтернативную гражданскую службу, регулируется ТК РФ с учетом особенностей, предусмотренных Федеральным законом от 25 июля 2002 г. № 113-ФЗ «Об альтернативной гражданской службе». Рассмотрены перечни работ, профессий, должностей, на которых могут быть заняты граждане, проходящие альтернативную гражданскую службу, а также организаций, где предусмотрено прохождение альтернативной гражданской службы в порядке, установленном Правительством РФ от 28 мая 2004 г. № 256 «Об утверждении положения о порядке прохождения альтернативной гражданской службы».

05.03.10.510.

349.24(470):331.322.5 Питиримова Е. Отпуск по уходу за ребенком до 1,5 или до 3 лет — что соответствует Трудовому кодексу? / *Елена Питиримова* // Вопросы трудового права. — 2010. — № 1. — С. 25—26.

Указано на изменения, внесенные в ТК РФ, даны ссылки на статьи, регулирующие вопрос отпуска по уходу за ребенком. Рассмотрен порядок использования отпуска по уходу за ребенком до 3 лет. Отмечено, что дополнительные материальные гарантии работнику предусмотрены только в период ухода за ребенком до достижения им возраста полутора лет.

05.03.10.511.

349.22(470):331.106 Погодина И. В. Власть от организации перешла к работнику: правовые аспек-

ты фриланса (удаленной работы) / *И. В. Погодина* // Трудовое право. — 2010. — № 2. — С. 16—19.

Исследованы две категории работы вне офиса: телеработа и фриланс. Рассмотрены плюсы удаленного сотрудничества с позиции права. Отмечено, что основной причиной нежелания работодателя официально оформлять отношения с работником является стремление сократить издержки, связанные с наймом рабочей силы. Указано на то, что отсутствие трудового договора влечет за собой и некоторые риски для работодателя при обращении к фрилансеру.

05.03.10.512.

349.22(470):331.106.44/47 Пресняков М. В. Прекращение трудового договора по обстоятельствам, не зависящим от воли его сторон: проблемы правоприменительной практики / *М. В. Пресняков* // Трудовое право. — 2010. — № 2. — С. 37—54.

Охарактеризованы особенности увольнения по обстоятельствам, не зависящим от воли его сторон. Исследована специфика оформления указанного увольнения. Рассмотрены гарантии работнику при увольнении по обстоятельствам, не зависящим от воли сторон.

05.03.10.513.

349.22:331.106 Радіопова-Водяницька В. О. Розірвання трудового договору у зв'язку зі зміною в організації виробництва і праці: порівняльний аналіз чинного та перспективного законодавства / *В. О. Радіопова-Водяницька* // Проблеми законності : акад. зб. наук. пр. / МОН України, Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. — Х., 2010. — Вип. 106. — С. 197—205.

Вказано на актуальність питання щодо дотримання встановленої правової регламентації припинення трудових відносин з ініціативи роботодавця, коли працівник, як сторона трудових відносин, потребує правового захисту. Проведено порівняльно-правовий аналіз чинного й перспективного законодавства щодо припинення трудових відносин за ініціативою роботодавця у зв'язку зі зміною в організації виробництва і праці та визначено проблемні питання. Запропоновано конкретні пропозиції по внесенню змін і доповнень до окремих законодавчих актів України з трудового права.

05.03.10.514.

349.22(477):331.106.24 Симутіна Я. В. До питання визначення сфери дії колективних договорів та угод / *Яна Володимирівна Симутіна* // Часопис Київського університету права. — 2010. — № 2. — С. 186—190.

Розглянуто проблеми визначення сфери дії колективних договорів та угод у сучасних умовах. Проаналізовано міжнародно-правові стандарти та досвід зарубіжного законодавства у питаннях правового регулювання поширення умов колективних угод. Обгрунтовано висновок про існування двох основних правових процедур: приєднання до укладених колективних угод та публічного поширення їх дії. Сформульовано пропозиції з удосконалення проекту ТК України щодо визначення сфери дії колективних угод.

05.03.10.515.

349.2 Ситницька О. А. Класифікація юридичних гарантій у трудовому праві / *О. А. Ситницька* // Університетські наукові записки : Часопис Хмельницьк. ун-ту управління та права: Право. Економіка. Управління. — Хмельницький, 2010. — Вип. 1. — С. 83—89.

Проаналізовано різні критерії класифікації юридичних гарантій у трудовому праві. Здійснено пошук такої класифікації, яка б дозволила здійснити аналіз ролі та значення цих гарантій у забезпеченні конкретного трудового права. Визначено ефективність норм, які встановлюють ті чи інші гарантії. Запропоновано багаторівневу класифікацію юридичних гарантій у трудовому праві. Розкрито її теоретичне та практичне значення.

05.03.10.516.

349.22(470):331.106.24 Скавитин А. Коллективный договор в условиях кризиса / Алексей Скавитин // Вопросы трудового права. — 2010. — № 3. — С. 3–10.

Рассмотрены проблемы социально-трудовых отношений в период действия кризисных явлений в экономике РФ. Отмечено, что грамотный работодатель, проявляя заботу о высвобождаемом контингенте, демонстрирует не только культуру социального партнерства, но и свое отношение к коллективу в целом, получая взамен лояльность и усиление «психологического контракта» между работниками и работодателем. Исследована центральная роль коллективного договора, как социально-партнерского акта в локальном нормотворчестве. Анализ практики хорошо проработанных коллективных договоров показал, каким образом в них отражаются вопросы занятости.

05.03.10.517.

349.2 Слюсар А. М. Трудова функція керівника підприємства / А. М. Слюсар // Проблеми законності : акад. зб. наук. пр. / МОН України. Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. — Х., 2010. — Вип. 107. — С. 78–84.

Проаналізовано основні завдання, що стоять перед керівником підприємства, установи та організації. Розглянуто існуючі наукові дослідження із зазначеної тематики. Виділено основні групи прав та обов'язків керівника, реалізація яких входить у його трудову функцію: організація виробничого процесу в середині підприємства й керівництво поточною діяльністю; представництво роботодавця у відносинах із працівниками підприємства; представництво органу юридичної особи в цивільному обороті; представництво щодо органів управління та інших органів підприємства.

05.03.10.518.

349.243:331.4 Соколова Н. М. Профессиональный риск медицинских работников и его компенсация средствами трудового права / Н. М. Соколова // Современное право. — 2010. — № 2. — С. 75–79.

Охарактеризовано понятие «профессиональный риск медицинских работников», выделены его особенности. Проанализирован профессиональный риск медицинских работников как многоаспектное и сложное явление, наиболее полная компенсация которого возможна при взаимодействии различных отраслей права, в том числе и трудового права. Отмечено, что вопросы, связанные с компенсацией профессионального риска отдельных категорий работников, требуют дальнейшей разработки с учетом того, что наиболее полно компенсировать профессиональный риск можно только при взаимодействии трудового права со смежными отраслями права (правом социального обеспечения, гражданским правом и т. д.)

05.03.10.519.

349.2(477).001.33 Стадник М. П. Теоретичні проблеми вдосконалення колективно-договірного регу-

лювання трудових відносин при проведенні кодифікації трудового законодавства України / М. П. Стадник // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2010. — Вип. 47. — С. 305–311.

Досліджено чинне законодавство України щодо колективних трудових відносин. З'ясовано проблемні питання колективно-договірних відносин при проведенні кодифікації трудового законодавства в Україні. Рекомендовано ввести норму, за якою всі працівники, які приймаються на роботу, в обов'язковому порядку повинні ознайомлюватися з колективним договором, а не лише мати на це право. Автор поділяє думку В. П. Пастухова про необхідність розширення участі професілок у регулюванні трудових процесів. Обґрунтовано питання щодо понять «сторона колективних переговорів» та «сторона колективного договору, угоди». Сформульовано пропозиції щодо внесення змін до діючого КЗП та проекту ТК України.

05.03.10.520.

349.2(470):331.105.22 Харитонов М. М. Множественность лиц на стороне работодателя: предпосылки появления и пути правового регулирования / М. М. Харитонов // Трудовое право. — 2010. — № 2. — С. 75–88 ; № 3. — С. 67–73.

Рассмотрены предпосылки и случаи появления множественности лиц на стороне работодателя, а также ее возможное влияние на заключение, реализацию, изменение и прекращение трудового договора с учетом феномена хозяйской власти работодателя. Подробно рассмотрены причины привлечения в хозяйственную сферу чужого труда. Перечислены случаи, при которых может появиться множественность лиц на стороне работодателя.

05.03.10.521.

349.2 Царев С. Ю. Правовая природа правонарушений в сфере трудового законодательства / С. Ю. Царев // Современное право. — 2010. — № 3. — С. 78–80.

Предметом рассмотрения в статье выступают правонарушения в сфере труда, посягающие на конституционные права и свободы граждан. Основное внимание уделено проблемам правовой природы правонарушений в сфере трудового законодательства, выводы о сущности которой сделаны на основе анализа характерных признаков правонарушений.

05.03.10.522.

349.22(470):331.106 Чайка Л. Н. «Труд — не товар» / Л. Н. Чайка // Современное право. — 2010. — № 3. — С. 81–82.

Исследована особая природа трудового договора (в частности, наличие человеческого фактора), отличающая его от других видов договоров. Сделан акцент на отсутствии в трудовых договорах механизмов защиты работников. Предложены возможные варианты решения проблем, вытекающих из особенностей института трудового договора.

05.03.10.523.

349.235(470):331.3 Чижов Б. Исчисление нормы рабочего времени / Борис Чижов // Вопросы трудового права. — 2010. — № 1. — С. 27–29.

Рассмотрен вопрос о порядке исчисления норм рабочего времени на определенные календарные периоды времени 2010 г., а также о переносе выходных дней, совпадающих с нерабочими праздничными днями. Приведена практика исчисления норм

рабочего времени на различные периоды 2010 г. Даны ссылки на законодательные материалы, регулирующие данный вопрос.

05.03.10.524.

349.235:331.312.82 Чижов Б. Сокращение рабочего времени отдельным категориям работников / *Борис Чижов* // Вопросы трудового права. — 2010. — № 4. — С. 13–18.

Рассмотрены вопросы определения понятия рабочего времени и его продолжительности. Исследованы случаи сокращения рабочего времени всем или отдельным категориям работников. Определен порядок установления неполноценного рабочего времени, предоставления льгот и компенсаций работникам с сокращенным или неполным рабочим временем.

05.03.10.525.

349.2(470) Чиканова Л. А. Основные направления развития российского трудового законодательства / *Л. А. Чиканова, А. Ф. Нуртдинова* // Журнал российского права. — 2010. — № 5. — С. 5–19.

Рассмотрены основные направления развития российского трудового законодательства. Особое внимание уделено таким направлениям, как расширение общественных отношений, относимых к предмету трудового права, и круга его субъектов; дифференциация правового регулирования трудовых отношений; усложнение системы источников трудового права и, соответственно, внутрисистемных связей. Проанализировано место трудового права в системе российского права, влияние на его развитие рынка труда, интеграция в международную экономику и глобализация.

05.03.10.526.

349.2:347.122 Шамшина І. І. Місце суб'єкта в структурі правовідносин у трудовому праві / *І. І. Шамшина* // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2010. — Вип. 47. — С. 347–354.

Розглянуто співвідношення понять «суб'єкт трудового права» і «суб'єкт правовідносин у трудовому праві» та сформульовано авторське визначення цих термінів. Проаналізовано роль волевиявлення як класифікаційної ознаки суб'єктів у трудовому праві. Для вдосконалення правового регулювання відносин із застосування найманої праці в умовах ринкової економіки суб'єктів трудового права рекомендовано відокремити за ознакою структури волевиявлення й поділити на індивідуальні суб'єкти й колективні суб'єкти.

05.03.10.527.

349.22(477):331.109.6 Швець Н. Роль Національної служби посередництва і примирення у попередженні страйків / *Наталія Швець* // Підприємство, господарство і право. — 2010. — № 5. — С. 127–131.

Розкрито ефективну діяльність незалежного державного органу — Національної служби посередництва і примирення (НСПП) у напрямі попередження страйків. Наголошено, що рішення НСПП повинні мати лише рекомендаційний характер. Інший підхід означав би втручання цього органу в діяльність підприємства. Зазначено, що примирні процедури — оптимальний варіант для пошуку розуміння між найманими працівниками і роботодавцем, налагодження соціального діалогу з найменшими втратами.

05.03.10.528.

349.22(477)-055.2 Шульженко І. Специфіка википлення службово-трудова правовідносин в органах внутрішніх справ / *Ігор Шульженко* // Юридика України. — 2010. — № 5. — С. 69–71.

Стаття присвячена визначенню критеріїв диференціації правового регулювання трудових правовідносин з працівниками ОВС, які є слідством специфічних умов праці (служби) в ОВС України. Спираючись на специфіку умов праці в ОВС України, запропоновано критерії диференціації правового регулювання википлення трудових правовідносин.

Див. також: 02.03.10.256, 07.03.10.682, 07.03.10.693, 11.03.10.1113.

ПРАВО СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Книги

05.03.10.529.

349.3(477)(075.8) Право соціального забезпечення: навч. посіб. / за ред. П. Д. Пилипенка; МОН України. — 2-ге вид., змін. і допов. — К.: Істина, 2010. — 224 с.

Посібник підготовлено з метою надання допомоги студентам вищих навчальних закладів юридичного профілю у підготовці до іспиту соціального забезпечення України. Конспектований характер викладення посібника допоможе систематизувати та пригадати набуті в процесі навчання знання, побудувати схему відповіді на іспиті.

05.03.10.530.

349.3:364(063) Правове забезпечення соціальної сфери: матеріали І Міжпар. наук. конф. студентів та аспірантів (26–27 берез. 2010 р.) / уклад.: М. А. Павлова, І. Б. Когут, І. В. Сергеева [та ін.]; за заг. ред. Ю. М. Оборотова; ОНЮА. — О.: Фенікс, 2010. — 362 с.

У виданні зібрані наукові статті І Міжнародної наукової конференції студентів та аспірантів «Правове забезпечення соціальної сфери», які містять дослідження з трудового права, медичного права та права соціального забезпечення.

Автореферати

05.03.10.531.

349.3:369.6(043.3) Дробот Ж. А. Правове регулювання пенсійного страхування у разі втрати годувальника: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.05 / *Дробот Жанна Анатоліївна*; ОНЮА. — О., 2010. — 20 с.

Проаналізовано поняття, принципи та види пенсійного страхування, становлення та розвиток законодавства щодо пенсійного страхування у разі втрати годувальника, джерела його фінансування. Сформульовано поняття пенсії у зв'язку з втратою годувальника, розкрито умови її призначення. Проаналізовано юридичні факти, які є підставою википлення правовідносин із загальнообов'язкового пенсійного страхування у разі втрати годувальника, досліджено їх суб'єктивний склад. Сформульовано ряд нових концептуальних у теоретичному плані та практично важливих положень, що стосуються законодавчого закріплення кола осіб та розміру пенсії у зв'язку з втратою годувальника. Внесено пропозиції щодо удосконалення правового регулювання пенсійного страхування у разі втрати годувальника.

05.03.10.532.

349.3(470):369.06-054.6 Власенкова В. Право на получение бесплатной медицинской помощи в Российской Федерации / Вероника Власенкова // Вопросы трудового права. — 2010. — № 2. — С. 34—42.

Исследован вопрос, зависит ли объем прав и обязанностей в правоотношении по обязательному медицинскому страхованию (ОМС) от трудового статуса застрахованных лиц. Рассмотрен порядок оказания медицинской помощи в РФ иностранным гражданам, лицам без гражданства, беженцам и вынужденным переселенцам. Охарактеризованы категории граждан, которые в соответствии с действующим законодательством исключены из системы ОМС.

05.03.10.533.

349.3:368.9.06(470.24) Довгополов А. А. Медицинское страхование в Новгородской области / А. А. Довгополов // Социальное и пенсионное право. — 2010. — № 2. — С. 37—40.

Раскрыты некоторые особенности реализации законодательства РФ об обязательном и дополнительном медицинском страховании на примере Новгородской области. Исследованы проблемы правоприменения соответствующих федеральных нормативно-правовых актов на уровне субъекта Федерации. Указано на то, что система здравоохранения в Новгородской области нуждается в антимонопольных мерах, децентрализации и разгосударствлении, что заставило бы кардинально преобразовать отрасль.

05.03.10.534.

349.3:364.044.26-053.2 Корсапенкова Ю. Б. Проблемы гендерного равенства в социально-обеспечительных отношениях в связи с предоставлением детских пособий / Ю. Б. Корсапенкова // Социальное и пенсионное право. — 2010. — № 2. — С. 10—12.

Исследованы проблемы правоприменения в сфере социальной защиты детства. Предложены законодательные новации с целью преодоления гендерного неравенства, в т. ч. за счет распространения социальных гарантий, связанных с рождением и воспитанием детей, на мужчин. Акцентируется внимание на то, что следует устранить гендерную асимметрию в отношении мужчин, сложившуюся при предоставлении государственных пособий на детей, в частности, при получении такого страхового пособия, как пособие по беременности и родам. Предложено установить отцу ребенка или фактическому воспитателю (по аналогии с одиноким матерью) более длительный послеродовой отпуск.

05.03.10.535.

349.3(474.5).001.73 Мацулевич Ю. Некоторые особенности реформирования литовского пенсионного законодательства на современном этапе / Ю. Мацулевич // Социальное и пенсионное право. — 2010. — № 2. — С. 23—27.

Раскрыты причины, процесс и основные итоги формирования пенсионного законодательства Литовской Республики на современном этапе. Рассмотрены некоторые наиболее насущные проблемы пенсионного обеспечения граждан Литвы. Выделены три основных уровня реформирования литовского пенсионного законодательства. Охарактеризованы положительные и отрицательные стороны системы частных (накопительных) пенсионных фондов.

05.03.10.536.

349.3:368 Немченко С. Б. Роль страхования в гражданском обществе / С. Б. Немченко // Социальное и пенсионное право. — 2010. — № 2. — С. 2—4.

Раскрыты сущностные аспекты института страхования, его взаимосвязи как с комплексом задач обеспечения имущественных интересов отдельных индивидов, так и с процессами развития гражданского общества в целом. Отмечено, что институт страхования позволяет минимизировать физическим и юридическим лицам убытки от предпринимательской деятельности, покрыть ущерб от пожара, наводнения, иного стихийного бедствия, хищения имущества, причинения вреда здоровью и жизни человека и т. п.

05.03.10.537.

349.3:364 Радута В. И. О правовом наполнении понятия «социальная защита» / В. И. Радута // Социальное и пенсионное право. — 2010. — № 2. — С. 8—10.

Исследована категория «социальная защита», ее конституционное и законодательное измерение, связь с правоприменительной практикой в отношении различных категорий граждан. Анализ положений Конституции РФ, а также иных нормативных правовых актов позволяет вкладывать различное содержание в понятие «социальная защита». Отмечено, что смысловое наполнение указанного понятия должно осуществляться исходя из систематического толкования норм конкретного нормативно-правового акта применительно к конкретным видам правоотношений.

05.03.10.538.

349.3:369 Савич О. С. Международно-правовые обязательства государств по становлению альтернативных форм социального страхования / О. С. Савич // Социальное и пенсионное право. — 2010. — № 2. — С. 4—8.

Рассмотрены причины и результаты становления международных социальных стандартов, предполагающих развитие альтернативных государственных систем социальной защиты и страхования, в том числе на примере Украины. Отмечено, что результатом выполнения Украиной своих международно-правовых обязательств в социальной сфере является постепенное изменение организационных и организационно-правовых форм осуществления социального обеспечения. Указано на то, что в Украине внедряется комплексная система социального страхования, в которой важная роль, отведенная альтернативным формам страхования, становится основным гарантом социального благополучия населения.

05.03.10.539.

347.96(470.54) Санженикова Т. И. Оказание бесплатной юридической помощи на территории Свердловской области / Т. И. Санженикова // Социальное и пенсионное право. — 2010. — № 2. — С. 35—37.

Раскрыты особенности оказания бесплатной юридической помощи населению в субъекте РФ на примере Свердловской области. Исследованы нормативно-правовые акты субъектов РФ Уральского федерального округа, устанавливающие порядок и условия материально-технического и финансового обеспечения юридических консультаций. Охарактеризована деятельность «Государственного юридического бюро по Свердловской области», оказывающего бесплатную юридическую помощь малоимущим гражданам. Выделен ряд проблем, основной из которых является законодательное ограничение ка-

тегорий граждан РФ, которым такая помощь оказывается. Указано на необходимость расширения видов юридической помощи, а также перечня категорий лиц, имеющих право на получение указанной помощи.

05.03.10.540.

349.3:364.048.6 Турусова О. С. Региональные аспекты ответственности в патронатных правоотношениях / *О. С. Турусова* // Социальное и пенсионное право. — 2010. — № 2. — С. 31–34.

Раскрыты региональные особенности реализации законодательной повязки — патронатных отношений в различных регионах Российской Федерации. Охарактеризованы модели патронатного воспитания, существующие в РФ. Обоснована целесообразность более четкого разграничения прав и обязанностей субъектов патронатных отношений. Сделан вывод, что федеральному законодателю необходимо для всех регионов создать единые стандарты по патронатному воспитанию, которые не потеряли бы основного содержания патроната: разграничения прав и обязанностей по защите прав ребенка между патронатным воспитателем и органом опеки и попечительства (или его специализированным учреждением), что будет в наибольшей степени отвечать правам и законным интересам ребенка.

05.03.10.541.

349.3:364 Чутчева О. Г. Дія соціально-забезпечувального законодавства: проблеми теорії та практики / *О. Г. Чутчева* // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2010. — Вип. 47. — С. 323–330.

Наголошено, що співвідношення наукового визначення законодавства зі ступенем його реально-го розвитку свідчить про достатньо гострі юридичні суперечності. Досліджено окремі теоретичні та практичні питання щодо дії соціально-забезпечувального законодавства. Зазначено, що законодавці мають спричинити маніпулювати правовими та фінансовими інструментами, до яких мають безпосереднє відношення, та вирішувати реальні проблеми суспільства. Вказано на попереджувальні дії Конституційного Суду, про можливість «колізійного ризику» щодо суб'єктів законотворацького процесу. Визначено можливі перспективи законотворацької діяльності в умовах обмежених фінансових ресурсів.

05.03.10.542.

349.3:369.5 Шумило М. М. Нарушение пенсионного законодательства на этапе процедурных пенсионных правоотношений должностными лицами органов специальной компетенции / *М. М. Шумило* // Социальное и пенсионное право. — 2010. — № 2. — С. 13–16.

Исследована категория ответственности в пенсионных правоотношениях. Раскрыты некоторые теоретико-правовые проблемы в этой области в связи с нарушением пенсионных прав граждан. Охарактеризованы четыре стадии назначения пенсии, на которых могут происходить нарушения. Отмечено, что вид и мера ответственности назначаются при анализе всех составных элементов нарушения пенсионного законодательства.

Див. також: 02.03.10.145.

ЗЕМЕЛЬНЕ ПРАВО

Книги

06.03.10.543.

349.41(477):347.113 Мірошниченко А. М. Колізії в правовому регулюванні земельних відносин в Україні / *Анатолій Миколайович Мірошниченко*. — 2-ге вид., переробл. і допов. — К.: Прав. єдність, 2010. — 270 с.

Досліджено колізії у правовому регулюванні земельних відносин в Україні, які розглядаються як розбіжності між правовими приписами, що поширюються на ті самі суспільні відносини щодо використання, охорони та відтворення земель і не можуть бути застосовані одночасно. Запропоновано концепцію зменшення негативного впливу таких колізій шляхом мінімізації їх кількості, а також теоретичні рекомендації щодо вирішення існуючих колізій. Запропоновано концепцію кодифікації та послідовність проведення кодифікаційних робіт. Розглянуто засади вирішення т. зв. ієрархічних, темпоральних та змістовних колізій у правовому регулюванні земельних відносин, а також засади вирішення складних колізій, що поєднують одночасно кілька видів колізій.

Автореферати

06.03.10.544.

349.4(043.3) Донець О. В. Правовий режим земель історико-культурного призначення: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.06 / *Донець Ольга Володимирівна*; Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. — Х., 2010. — 20 с.

Розкрито зміст дефініції «землі історико-культурного призначення», їх ознаки та склад. Наведено періодизацію історії формування правового регулювання відносин, об'єктом яких виступають землі історико-культурного призначення. Досліджено питання права власності, права постійного користування та оренди земель історико-культурного призначення. Визначено прогалини у законодавстві й сформульовано окремі науково обгрунтовані пропозиції щодо вдосконалення нормативно-правового регулювання земель історико-культурного призначення.

06.03.10.545.

349.41(477)(043.3) Дремлюга К. О. Підстави набуття прав на землю громадянами України: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.06 / *Дремлюга Кирило Олегович*; Нац. ун-т біоресурсів і природокористування України. — К., 2010. — 21 с.

Проаналізовано науково-правові та законодавчі засади набуття прав на землю громадян України. З'ясовано особливості земельної правосуб'єктності громадян України, визначено поняття та особливості прав на землю громадян України, охарактеризовано їх систему. Проведено науково-теоретичний аналіз поняття та юридичної природи підстав набуття прав на землю, здійснено їх наукову класифікацію. Досліджено систему, структуру й особливості підстав набуття права власності, права оренди та інших речових прав на земельні ділянки громадян України, проаналізовано особливості законодавчого визначення моменту виникнення прав на землю. Обгрунтовано пропозиції щодо внесення змін та доповнень до нормативно-правових актів земельного

законодавства України для вдосконалення правового регулювання набуття прав на землю громадянами України.

06.03.10.546.

349.41(477)(043.3) Мірошниченко А. М. Колізії у правовому регулюванні земельних відносин в Україні: автореф. дис. ... докт. юрид. наук: 12.00.06 / *Мірошниченко Анатолій Миколайович*; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. — К., 2010. — 31 с.

Колізії у правовому регулюванні земельних відносин в Україні розглянуто як розбіжності між правовими приписами, що поширюються на ті самі суспільні відносини і не можуть бути застосовані одночасно. Основним шляхом усунення та мінімізації колізій між актами різних галузей законодавства є побудова законодавства за принципом забезпечення пастілки загального регулювання, наскільки це можливо. Зазначено, що дублювання, яке є основною причиною виникнення міжгалузевих колізій, має бути визнаним безумовно негативним явищем. Із внутрішньогалузевими земельно-правовими колізіями запропоновано боротися насамперед шляхом кодифікації земельного законодавства. Запропоновано концепцію кодифікації та послідовність проведення кодифікаційних робіт. Розглянуто засади вирішення т. зв. ієрархічних, темпоральних і змістовних колізій та їх поєднань. Обгрунтовано думку про те, що заздалегідь встановлена, абстрактна ієрархія змістовного та темпорального правил вирішення колізій не існує.

Статті

06.03.10.547.

349.41(477):332.624 Бусуйок Д. Шляхи удосконалення законодавчого регулювання грошової оцінки земельних ділянок / *Д. Бусуйок* // *Право України*. — 2010. — № 3. — С. 166–173.

Зазначено, що нормативно-правові акти з оцінки земель мають суттєві недоліки, їм властива множинність. Встановлено, що між ними існують суперечності і що вони не здійснюють комплексного врегулювання діяльності з оцінки земель. Проведено класифікацію нормативно-правових актів з грошової оцінки земель. Виявлено притапани їм недоліки та запропоновано шляхи їх удосконалення.

06.03.10.548.

349.412(470):332.7 Бутаєва Е. М. Некоторые аспекты правового регулирования земельно-имущественных отношений и проблемы формирования рынка недвижимости в России / *Е. М. Бутаева, М. И. Поротников* // *Современное право*. — 2010. — № 3. — С. 64–66.

Проаналізовано ряд вопросов правового регулирования земельных отношений в РФ. Уделено особое внимание государственному управлению в сфере приватизации и распоряжения земельными участками, принадлежащими РФ на праве собственности. Отмечены недостатки действующего законодательства. Сделан вывод о необходимости внесения изменений в федеральные нормативные правовые акты.

06.03.10.549.

349.41 Вербицька Н. Правова необхідність існування земельних зон із спеціальним режимом вико-

ристання / *Наталія Вербицька* // Підприємництво, господарство і право. — 2010. — № 4. — С. 64–66.

Визначено правову необхідність існування земельних зон із спеціальним режимом використання. З'ясовано їх значення у забезпеченні охорони навколишнього середовища, захисту людини від шкідливого впливу об'єктів інфраструктури. Обґрунтовано питання щодо відповідальності землевласників, землекористувачів і сторонніх осіб за наслідки порушень дотримання режиму зон із спеціальним режимом використання.

06.03.10.550.

347.235:332.22 Вівчаренко О. А. Окремі проблеми захисту суб'єктивних прав на землю в світлі законодавчих новел примусового відчуження земель приватної власності / *О. А. Вівчаренко* // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2010. — Вип. 47. — С. 464–468.

Розглянуто підстави для примусового відчуження об'єктів права приватної власності, передбачені в українському законодавстві. Запропоновано альтернативні засоби захисту прав на землю суб'єктів приватної власності.

06.03.10.551.

349.412.4:332.33 Грабовець Н. Визначення об'єкта державної реєстрації земельних ділянок / *Наталія Грабовець* // Юридична Україна. — 2010. — № 3. — С. 88–92.

Проаналізовано форми чинного законодавства щодо реєстрації земельних ділянок. Наголошено, що під реєстрацією земельних ділянок слід розуміти реєстрацію прав на них. Однак на даний час реєстрація земельних ділянок являє собою реєстрацію державних актів, що посвідчують право на земельні ділянки. Відповідно об'єктом реєстрації є відомості, що відображають зміст таких документів.

06.03.10.552.

349.6 Даниленко Б. В. Правові проблеми екологізації використання земель сільськогосподарського призначення / *Б. В. Даниленко* // Проблеми законності : акад. зб. наук. пр. / МОН України, Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. — Х., 2010. — Вип. 107. — С. 256–262.

Окреслено основні питання екологізації використання земель сільськогосподарського призначення та запропоновано можливі шляхи їх вирішення. Наголошено, що окрім земельного законодавства для забезпечення екологічно виправданого землекористування потрібна екологізація цивільного, адміністративного, кримінального та інших галузей законодавства. Обґрунтовано висновок щодо запровадження екологічного податку та інших засобів впливу економічної спрямованості.

06.03.10.553.

349.41(477) Довгай Л. Поняття та юридична природа застосування норм земельного права / *Людмила Довгай* // Юридична Україна. — 2010. — № 5. — С. 72–76.

Визначено поняття та основні ознаки застосування норм земельного права. Охарактеризовано суб'єкти застосування норм земельного права, процесуально-правові форми, в яких така діяльність здійснюється, та акти застосування норм земельного права, що приймаються у її результаті. Обґрунтовано висновок про функції правозастосовної діяльності та її місце у механізмі правового регулювання земельних відносин в Україні.

06.03.10.554.

349.414(470) Дудник Д. В. Правове регулювання нормативної ціни землі як інструмент економічного управління земельними ресурсами / *Д. В. Дудник* // Современное право. — 2010. — № 3. — С. 55–58.

Рассмотрена динамика развития отношений по применению нормативной цены земли в качестве элемента экономического управления в сфере использования и охраны земельных ресурсов РФ и их нормативное регулирование. Исследованы законодательные материалы, регулирующие данный вопрос. Отмечено, что в соответствии с закрепленным постановлением Правительства РФ от 15 марта 1997 г. № 319 «О порядке определения нормативной цены земли» регламентом нормативная цена ежегодно устанавливается органами исполнительной власти субъектов РФ для различных категорий земель в зависимости от целевого назначения, оцепочной зоны, административного района.

06.03.10.555.

349.412(470):336.226.212.1 Дудник Д. В. Правовое регулирование применения земельного налога как инструмента экономического управления земельными ресурсами Российской Федерации / *Д. В. Дудник* // Современное право. — 2010. — № 4. — С. 96–100.

Исследована динамика развития отношений по применению земельного налога в качестве инструмента экономического управления в сфере использования и охраны земельных ресурсов РФ. Изучены основы налогообложения земель в РФ. На основании изложенного сделан вывод о том, что земельный налог является ключевым элементом механизма платного землепользования. Указано на необходимость ликвидации недостатков в законодательстве и доработки механизма взаимодействия власти и землепользователя, что должно быть экономически обосновано.

06.03.10.556.

349.41(477):340.141 Коваленко Т. Роль правового звичая в забезпеченні ефективності правового регулювання земельних відносин / *Т. Коваленко* // Право України. — 2010. — № 2. — С. 135–142.

Досліджено роль та юридичне значення правового звичая у регулюванні земельних відносин в Україні у сучасних умовах. З метою підвищення ефективності правового регулювання земельних відносин запропоновано визнати та законодавчо закріпити можливість застосування правових звичаїв як одного з джерел земельного права України, які мають використовуватись «на додаток до закону» та «окрім закону» за наявності відповідних умов.

06.03.10.557.

352(477)«1990/92» Козир Н. І. Етапи становлення українського законодавства в галузі реалізації земельних повноважень органами місцевого самоврядування / *Н. І. Козир* // Актуальні проблеми політики : зб. наук. пр. / ОНУА, Південноукр. центр гендер. проблем. — О., 2010. — Вип. 39. — С. 487–496.

Проведено аналіз історичних етапів становлення і розвитку українського законодавства у галузі реалізації земельних повноважень органами місцевого самоврядування. Виокремлено три етапи становлення і розвитку законодавства у зазначеній сфері: зародження інституту місцевого самоврядування і започаткування земельної правосуб'єктності його органів (1990–1992); становлення системи місцевих самоврядувань в Україні і поділення місцевих

рад конкретними повноваженнями у галузі земельних відносин (1992–1996); подальше удосконалення правового регулювання участі органів місцевого самоврядування у галузі земельних відносин (1997 р. і до цього часу).

06.03.10.558.

349.41:332.334.2 Крамаренко О. Види земель для будівництва багатоквартирних житлових будинків у містах / *Олег Крамаренко* // Підприємство, господарство і право. — 2010. — № 4. — С. 67–70.

Проаналізовано чинне законодавство України та праці учених щодо земель для будівництва багатоквартирних житлових будинків у містах. Виокремлено види земель та визначено класифікацію земельних ділянок для багатоквартирного житлового будівництва за їх належністю, наявністю або відсутністю будівель, титулами, порядком їх набуття та іншими критеріями. Відмічено, що запропонована класифікація земель для будівництва багатоквартирних житлових будинків у містах сприятиме систематизації правових норм, які входять до складу механізму правового регулювання суспільних відносин щодо використання земель для будівництва багатоквартирних житлових будинків у містах.

06.03.10.559.

347.256 Крамаренко О. В. Поняття та види прав на землі для будівництва багатоквартирних житлових будинків у містах / *Олег Віталійович Крамаренко* // Часопис Київського університету права. — 2010. — № 2. — С. 255–259.

Вказано на відсутність чіткого формулювання поняття та системи права на землі для будівництва багатоквартирних житлових будинків у містах. Досліджено положення та сформовані представниками науки загальної теорії права та держави, цивільного права, а також земельного права. Сформовано визначення поняття та види прав на землі для будівництва багатоквартирних житлових будинків у містах. Розглянуто особливості правового регулювання суперфіцію та запропоновано положення щодо удосконалення правового регулювання суперфіційних відносин.

06.03.10.560.

349.42 Кулинич П. Земельні ділянки сільськогосподарського призначення як об'єкт правового обігу / *П. Кулинич* // Право України. — 2010. — № 5. — С. 115–122.

Досліджено поняття сільськогосподарських земельних ділянок як об'єкта правового обігу. Обґрунтовано доцільність виділення в складі ділянок сільськогосподарського призначення приналежностей ділянок (зареєстровані як окремі об'єкти права власності виробничі будівлі і споруди), складових частин (виробничі споруди, що не є об'єктом права власності, та об'єкти живої природи, що поліпшують агропромислові властивості сільськогосподарських земель (посадження, посіви тощо). Запропоновано надати приналежностям та складовим частинам сільськогосподарських земельних ділянок статусу їх юридично невіддільних елементів.

06.03.10.561.

349.412(477) Кулинич П. Ф. Принцип пріоритету права приватної власності на сільськогосподарські землі / *Павло Федотович Кулинич* // Часопис Київського університету права. — 2010. — № 2. — С. 244–248.

Обґрунтовано пріоритет права приватної власності на сільськогосподарські землі як принцип правового регулювання сільськогосподарського земле-

користування. Досліджено його зміст та форми відображення у земельному законодавстві України. Сформульовано пропозиції щодо закріплення зазначеного принципу в ЗК України.

06.03.10.562.

349.6:349.4 Лисанець О. С. Особливості правового режиму земель сільськогосподарського призначення / *О. С. Лисанець* // Проблеми законності : акад. зб. наук. пр. / МОН України, Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. — Х., 2010. — Вип. 107. — С. 106–112.

Проведено всебічний аналіз правового режиму земель сільськогосподарського призначення. Визначено властивості земель сільськогосподарського призначення, режим користування, принцип пріоритетності. Під правовим режимом земель сільськогосподарського призначення вбачається спеціальний порядок використання земель, установленний за законодавством для пайбільш цінної категорії земельного фонду України.

06.03.10.563.

349.4 Лісова Т. В. Особливості правового регулювання суспільних відносин у сфері землеустрою / *Т. В. Лісова* // Проблеми законності : акад. зб. наук. пр. / МОН України, Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. — Х., 2010. — Вип. 106. — С. 76–82.

Проаналізовано погляди вчених стосовно правової природи землеустрою. Дано визначення категорії «землеустрій», яке відповідає сучасності. У висновках відмічено, що правові норми, які регулюють суспільні відносини у царині землеустрою, характеризуються всіма ознаками правового інституту, який з урахуванням питомої ваги та змісту цих приписів доцільно віднести до складних. Правові положення цього інституту регламентують переважно публічні інтереси.

06.03.10.564.

349.4(477) Лісова Т. В. Управління в галузі використання й охорони земель: сучасні проблеми правового регулювання / *Т. В. Лісова* // Проблеми законності : акад. зб. наук. пр. / МОН України, Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. — Х., 2010. — Вип. 107. — С. 100–105.

Вказано на недосконалість державного управління використанням та охороною земель, перозвигнутість автоматизованої системи ведення державного земельного кадастру, брак дієвого механізму економічного стимулювання використання й охорони земель. Підкреслено, що сучасна інституційна структура державного управління земельними ресурсами в Україні характеризується нечіткістю відомчих обов'язків і широким розподілом відповідальності за прийняті рішення. Проаналізовано низку сучасних питань правового регулювання земельних відносин, зокрема тих, що стосуються використання й охорони земель. Сформульовано висновки та пропозиції щодо розв'язання зазначених питань.

06.03.10.565.

349.41:347.26 Луць В. Проблеми земельного сервітуту / *Володимир Луць, Петро Лапечук, Тетяна Попович* // Юридична Україна. — 2010. — № 2. — С. 53–55.

Відмічено, що для встановлення земельних сервітутів дуже важливо мати науково обґрунтовану і законодавчо визначену класифікацію обмежень прав на землю, пов'язану із договором на право сервітуту. Проведено аналіз проблемних питань встановлення земельного сервітуту на договірних засадах. Визначено, в яких випадках сервітут може бути

постійним чи тимчасовим, платним чи безоплатним, коли є обов'язковим встановлення договірних сервісних відносин. Внесено деякі пропозиції щодо поліпшення правових норм у зазначеній сфері.

06.03.10.566.

347.27(470) Малий В. Ю. Іпотека землі за законодавством Російської Федерації: можливості застосування досвіду Україною / В. Ю. Малий, І. О. Панна // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2010. — Вип. 47. — С. 468—474.

Проведено порівняльний аналіз російського та українського законодавства щодо правового регулювання іпотеки землі. Розглянуто досвід і особливості регламентації інституту іпотеки земельних ділянок, можливості використання відповідного досвіду Україною.

06.03.10.567.

349.418 Мірошніченко А. М. Суб'єкт реєстрації земельних ділянок у світлі вимог Конституції України / А. М. Мірошніченко, Ю. Ю. Попов // Проблеми законності : акад. зб. наук. пр. / МОН України, Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. — Х., 2010. — Вип. 107. — С. 94—99.

Досліджено суб'єкт, який здійснює реєстрацію земельних ділянок, у світлі вимог Конституції України. Зазначено, що складність процедури реєстрації земельних ділянок значною мірою зумовлена здійсненням цього процесу двома суб'єктами — центральним органом виконавчої влади у паперовому вигляді і Центральним державним земельним кадастром — в електронному. Запропоновано покласти реєстрацію земельних ділянок на єдиний державний орган.

06.03.10.568.

349.415(477) Оверковська Т. Особливості цивільно-правової відповідальності у сфері охорони земель від забруднення та цування / Тетяна Оверковська // Юридична Україна. — 2010. — № 2. — С. 68—71.

Проаналізовано чинне законодавство України щодо застосування цивільно-правової відповідальності у зазначеній сфері суспільних відносин. Розглянуто особливості цивільно-правової відповідальності у сфері охорони земель від забруднення та цування в Україні. Обґрунтовано можливість відшкодування збитків якісному стану земель незалежно від встановлення вини заподіювача шкоди.

06.03.10.569.

349.4 Пархоменко М. О. Поняття і склад земель, що падаються для потреб промисловості / М. О. Пархоменко // Проблеми законності : акад. зб. наук. пр. / МОН України, Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. — Х., 2010. — Вип. 107. — С. 270—279.

Проведено аналіз національного й зарубіжного законодавства, науково-правової літератури стосовно правового режиму земель промисловості. Дано визначення поняття «землі промисловості» відповідно до сучасних умов, встановлено їх склад. Сформульовано пропозиції по вдосконаленню правового регулювання суспільних відносин, що виникають при використанні земель промисловості.

06.03.10.570.

349.41:332.3 Петлюк Ю. Нормативно-правове забезпечення управління в галузі використання та охорони земель оздоровчого призначення / Юрій

Петлюк // Юридична Україна. — 2010. — № 5. — С. 84—88.

Досліджено законодавче забезпечення окремих функцій управління у сфері земельних відносин. Указано на те, що управління у галузі використання та охорони земель оздоровчого призначення має належне нормативно-правове забезпечення, але при виконанні деяких управлінських функцій у зазначеній сфері не здійснюється впровадження правових норм на практиці.

06.03.10.571.

349.412.001.36 Петлюк Ю. С. Співвідношення понять «правове регулювання земельних відносин» і «правовий режим земель»: порівняльно-правовий аспект / Юрій Степанович Петлюк // Часопис Київського університету права. — 2010. — № 2. — С. 248—251.

На основі порівняльно-правового аналізу досліджено сутність правового регулювання земельних правовідносин і правового режиму земель як юридичних категорій. Обґрунтовано висновок про те, що поняття «правове регулювання земельних відносин» і «правовий режим земель» не є тотожними чи подібними за змістом, незважаючи на те, що вони мають багато схожих ознак.

06.03.10.572.

349.414:711.52 Ріпенко А. І. Правове регулювання зонування земель (територій) в сучасних умовах / А. І. Ріпенко // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2010. — Вип. 47. — С. 481—486.

Розглянуто ключові питання правового регулювання зонування територій населених пунктів та земель, розташованих за їх межами. Визначено їх відмінності. Висловлено певні пропозиції щодо перспективних напрямків удосконалення законодавчого регулювання цих відносин.

06.03.10.573.

349.41(477):34.03 Саркісова Т. Б. Земельно-правова відповідальність: поняття, підстави та порядок застосування / Т. Б. Саркісови // Бюлетень Міністерства юстиції України. — 2010. — № 2. — С. 121—130.

Встановлено об'єктивні передумови виділення земельно-правової відповідальності як автономного галузевого виду юридичної відповідальності. Досліджено поняття земельно-правової відповідальності через суспільні правовідносини, встановивши їх суб'єктивно-об'єктивний склад та зміст. Визначено особливості земельних правопорушень, які є підставою виникнення таких правовідносин.

06.03.10.574.

349.41(477):34.03 Світличний О. П. Правовий аналіз визначення та застосування земельно-правової відповідальності як спеціального виду юридичної відповідальності за порушення земельного законодавства / О. П. Світличний // Бюлетень Міністерства юстиції України. — 2010. — № 4—5. — С. 139—145.

Досліджено правові аспекти земельно-правової відповідальності як спеціального виду юридичної відповідальності за порушення земельного законодавства. Проведений аналіз земельного й адміністративного законодавства дав змогу констатувати про подвійну правову природу цих відносин, що підтверджується наявністю нормативно-правових норм не лише в адміністративно-правових актах, а й у нормативно-правових актах інших галу-

зей права. Зазначено, що земельно-правова відповідальність за своєю правовою природою, цілями, умовами застосування та порядком притягнення до відповідальності відрізняється від адміністративної відповідальності, що свідчить про потребу в розмежуванні адміністративних та земельних правовідносин.

06.03.10.575.

349.41 Семчик В. І. Особливості оформлення договорів оренди земельних ділянок / В. І. Семчик, К. О. Настечко // Проблеми закордонності : акад. зб. наук. пр. / МОН України, Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. — Х., 2010. — Вип. 106. — С. 68–75.

Проаналізовано чинне законодавство України щодо правових аспектів укладання договорів оренди земельних ділянок. Відмічено, що громадяни — суб'єкти права приватної власності на землю приймають рішення про передачу ділянки в оренду самостійно, не оформляючи його ніякими документами. Звернуто увагу на те, що законодавцем не визначено, на кого зі сторін договору оренди покладається обов'язок подання його на державну реєстрацію. Визначено колізійні моменти і внесено пропозиції, які спрямовані на вдосконалення чинного законодавства України.

06.03.10.576.

349.414 Сидорова Е. Л. Баланс публичных и частных интересов при изъятии земельных участков для государственных или муниципальных нужд / Е. Л. Сидорова // Журнал российского права. — 2010. — № 4. — С. 140–147.

Отмечено, что решение об изъятии земельного участка для государственных или муниципальных нужд, принятое уполномоченным органом, является односторонним волевым актом. Рассмотрены проблемы баланса публичных и частных интересов при изъятии земельных участков для государственных или муниципальных нужд. Проанализированы проблемы правового регулирования изъятия земельных участков для государственных или муниципальных нужд и предложены пути их совершенствования. По мнению автора, во избежание бесконечных споров о разграничении действия норм земельного и гражданского законодательства представляется более целесообразным урегулировать отношения, связанные с изъятием земельных участков для государственных или муниципальных нужд, в отдельном федеральном законе.

06.03.10.577.

349.6(470) Степаненко Р. А. Совершенствование законодательства в области рационального использования и охраны земель / Р. А. Степаненко // Современное право. — 2010. — № 3. — С. 59–63.

Рассмотрено состояние российского законодательства, регламентирующего вопросы ответственности собственников, пользователей и владельцев земельных участков за совершение земельных правонарушений. Предложен ряд мер по совершенствованию уголовно-правовой ответственности собственников земельных участков. Выдвинуты предложения по развитию законодательства субъектов РФ.

06.03.10.578.

347.513(477):349.412 Терлецька Л. М. Умови та порядок відшкодування збитків землевласникам та землекористувачам / Л. М. Терлецька // Актуальні проблеми політики : зб. наук. пр. / ОНУО, Південноукр. центр гендер. проблем. — О., 2010. — Вип. 39. — С. 503–510.

Розглянуто правові аспекти визначення розміру шкоди, спричиненої порушенням земельного законодавства. Вказано на незавершеність формування цілісної правової бази щодо регулювання питань справедливої компенсації за неправомірне порушення прав власників земельних ділянок та землекористувачів в Україні. Запропоновано поновити, по системі минулих років, усю систему українського законодавства і права з одночасним розширенням змісту самих суб'єктивних прав фізичних та юридичних осіб.

06.03.10.579.

349.41(477) Цветкова Ю. В. Реституция физическим лицам в земельном праве / Ю. В. Цветкова // Бюллетень Министерства юстиции Украины. — 2010. — № 3. — С. 105–117.

Висвітлено історичний розвиток та сучасні особливості інституту реституції нерухомого майна на вітчизняних та закордонних територіях. Розглянуто основні причини реституції, обставини та особливості її проведення, історичні та сучасні наслідки погодження чи відмови державними органами реституції нерухомості фізичним особам.

06.03.10.580.

349.41(470).001.73 Янбухтин Н. Р. Реформирование земельного законодательства современной России / Н. Р. Янбухтин // Вестник Саратовской государственной академии права. — 2010. — № 2. — С. 222–226.

Рассмотрены вопросы правового регулирования земельных отношений федеральным и региональным законодательством. Выявлены пробелы в вопросах совместного ведения РФ и ее субъектов в сфере земельных правоотношений. Указано на то, что поиск решения проблем может быть реализован в нескольких направлениях, а именно: приведение в соответствие регионального и федерального законодательства; уточнение норм уже действующего законодательства, детализированное урегулирование полномочий органов местного самоуправления в решении земельных вопросов, а также обеспечение правоприменения во имя поддержания правопорядка, рационального и эффективного использования земельных ресурсов на благо государства и российских граждан.

АГРАРНЕ ПРАВО

Автори реферати

06.03.10.581.

349.42:340.134(477):(470+571) Алієва Х. Н. Правове регулювання реформування аграрних відносин за законодавством України та Російської Федерації: порівняльно-правовий аналіз : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.06 / Алієва Халіда Нізамівна ; Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. — Х., 2010. — 19 с.

Визначено категорію «правове регулювання реформування аграрних відносин», вдосконалено поняття «аграрні відносини», наведено їх характерні риси й ознаки, здійснено класифікацію останніх. Досліджено еволюцію правової регламентації реформування аграрних відносин, запропоновано її періодизацію. Охарактеризовано стан опрацювання правових проблем реформування аграрних відносин у наукових джерелах. Особливу увагу приділено з'ясуванню правових аспектів реформування організаційно-правових форм господарювання у сільсько-му господарстві, земельних відносин у сфері

сільськогосподарського виробництва. Висвітлено питання правової регламентації основних напрямків державної підтримки сільськогосподарських товаровиробників. Унаслідок проведеного порівняльно-правового аналізу законодавства двох держав сформульовано низку пропозицій по вдосконаленню аграрного законодавства.

06.03.10.582.

349.42:633.63:664.1(477)(043.3) Святченко Л. О. Правове регулювання цукробуряківництва в Україні : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.06 / Святченко Людмила Олександрівна ; Нац. ун-т біоресурсів і природокористування України. — К., 2010. — 19 с.

Досліджено проблемні питання механізму правового регулювання цукробуряківництва в Україні, сформульовано на цій основі теоретичні узагальнення і практичні рекомендації для удосконалення правового регулювання цієї сфери аграрних відносин. Досліджено сутність і зміст правового регулювання цукробуряківництва в Україні, історію розвитку правового регулювання вітчизняного цукробуряківництва. Визначено ґрунтоутворювальні категорії дослідження, такі як «цукробуряківництво» та «бурякоцукровий комплекс». Їх юридичні характеристики й ознаки. Сформульовано принципи правового регулювання цукробуряківничої діяльності. Визначено юридичну природу, галузеву належність, місце правових засад цукробуряківництва у системі національного права. Розкрито особливості державно-правового регулювання відносин у сфері виробництва цукрового буряку, а також проведено аналіз застосування договірних засад у цукробуряківництві.

Статті

06.03.10.583.

349.42(477) Батигіна О. Основні етапи становлення законодавства про оптовий ринок сільськогосподарської продукції в сучасній Україні / Олена Батигіна // Підприємництво, господарство і право. — 2010. — № 5. — С. 31–34.

Визначено та проаналізовано три основні етапи становлення законодавства, спрямованого на врегулювання оптового ринку сільськогосподарської продукції України. Перший етап (з 1991 по 1997 р.) — формування засад правового механізму регулювання відносин у сфері оптового ринку сільськогосподарської продукції. Другий етап (з кінця 1997 і до 2003 р.) — відзначається розвитком та вдосконаленням законодавства щодо створення та функціонування окремих організаторів оптового ринку сільськогосподарської продукції. Третій етап характеризувався як підготовчий до створення закону України про оптовий ринок сільськогосподарської продукції.

06.03.10.584.

349.42:347.451.6:637 Батигіна О. Правове регулювання аукціонів живої худоби та птиці / Олена Батигіна // Підприємництво, господарство і право. — 2010. — № 4. — С. 53–56.

Досліджено чинне законодавство України щодо формування правових засад функціонування худоби та птиці. Розглянуто особливості правового регулювання аукціонів живої худоби та птиці, визначено їх види. Вказано на низький рівень розвиненості організаційно-правового забезпечення роботи аукціонів живої худоби та птиці. Виявлено проблемні питання та сформульовано відповідні пропозиції щодо вдосконалення чинного законодавства.

06.03.10.585.

341.232:631/635(477)+349.42(477) Берлач Н. Можливості участі України в процесі міжнародної співпраці у сфері розвитку ринку органічного сільського господарства / Н. Берлач // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. / МОН України. ОНЮА. — О., 2009. — Вип. 51. — С. 408–414.

Проаналізовано шляхи набуття Україною статусу повноправного суб'єкта міжнародного ринку продукції органічного сільського господарства. Розглянуто систему міжнародних організацій, членство та активна діяльність в межах яких падає паній державі додаткових можливостей в даній сфері. Наведено перелік адміністративно-правових заходів, необхідних для реалізації поставлених завдань.

06.03.10.586.

349.422(477) Берлач Н. А. Становлення системи органів акредитації в органічному сільському господарстві України / Н. А. Берлач // Університетські наукові записки : Часопис Хмельницького університету управління та права: Право. Економіка. Управління. — Хмельницький, 2010. — Вип. 1. — С. 95–98.

Проаналізовано шляхи вдосконалення нормативно-правового регулювання та процесу функціонування системи акредитації в органічному сільському господарстві. Проаналізовано міжнародний досвід врегулювання даної сфери відносин. Визначено пріоритетні завдання у напрямку ефективного розвитку органів акредитації в Україні.

06.03.10.587.

349.42(477) Гребенюк М. Правовий аспект співвідношення понять «продовольча незалежність» та «продовольча безпека» / Максим Гребенюк // Підприємництво, господарство і право. — 2010. — № 5. — С. 35–38.

Відмічено, що у вітчизняному законодавстві поняття «продовольча незалежність» не визначено. Розглянуто співвідношення понять «продовольча незалежність» та «продовольча безпека» на підставі аналізу аграрного та продовольчого законодавства України й окремих зарубіжних країн. Сформульовано визначення поняття «продовольча незалежність» та запропоновано закріпити його в ЗУ «Про державну підтримку сільського господарства України».

06.03.10.588.

349.42(470) Козырь М. И. Правовые проблемы развития агропромышленного комплекса России / М. И. Козырь // Журнал российского права. — 2010. — № 4. — С. 28–37.

Обоснована необходимость создания системы отраслевого государственного управления агропромышленным комплексом, разработки и принятия ряда нормативных правовых актов, которые позволят завершить в основном формирование целостной системы аграрного законодательства РФ и устранить пробелы, а также противоречивость действующего законодательства. Исследование содержит анализ накопленного опыта правового регулирования организации и функционирования агропромышленного комплекса и научные рекомендации по дальнейшему совершенствованию законодательства в сфере планирования и государственного управления сельским хозяйством и агропромышленным комплексом в целом.

06.03.10.589.

349.42.001.32 Машевська Л. До питання про поняття «джерела аграрного права» / Любов Ма-

шевська // Підприємництво, господарство і право. — 2010. — № 2. — С. 74–76.

Проаналізовано існуючі в аграрній правовій науці погляди науковців на поняття «джерела аграрного права». З'ясовано вплив зазначених джерел на регулювання аграрних відносин. Запропоновано підготовку та видання спеціального закону про джерела аграрного права. Рекомендовано нормативно зафіксувати основу регуляторної системи держави, основну форму джерела аграрного права. Сформульовано визначення джерела аграрного права у формальному юридичному значенні.

06.03.10.590.

349.42(477):340.134 Сальман І. Ю. Актуальні проблеми кодифікації аграрного законодавства України / І. Ю. Сальман // Наше право. — 2010. — № 2, ч. 2. — С. 124–127.

З'ясовано доцільність прийняття АК України як джерела аграрного права. Визначено предмет та об'єкт його правового регулювання. При цьому мова йде не тільки про наявність відповідних правових норм (позитивного регулювання), але й про наявність механізмів, які б забезпечували реалізацію цих норм. Зазначено, що розробка АК України, яка вицвілає із викладених концептуальних ідей, забезпечить ефективність цього документа, чітке його розмежування з ЦК України, унеможливить дублювання і розбіжності з ГК України.

06.03.10.591.

349.42(477).001.73 Сальман І. Ю. Місце земельної реформи в забезпеченні правового регулювання діяльності суб'єктів підприємництва в аграрному секторі економіки / І. Ю. Сальман // Актуальні проблеми політики : зб. наук. пр. / ОНУА. Південпокр. центр гендер. проблем. — О., 2010. — Вип. 39. — С. 496–502.

Розглянуто проблеми законодавчого закріплення аграрного реформування у незалежній Україні. Визначено основні риси окремих етапів зазначеного процесу. Зазначено, що земельна реформа ввела своєю дією поняття приватної власності на землю, заклала основу для подальшого переходу до нових форм господарювання, які б ґрунтувалися на принципах зацікавленості потенційного товаровиробника у результатах своєї діяльності і у якості результатів своєї праці.

Див. також: **01.03.10.60, 04.03.10.442, 07.03.10.640.**

ЕКОЛОГІЧНЕ ПРАВО

Автореферати

06.03.10.592.

349.6:347.5(477)(043.3) Краснова М. В. Проблеми компенсації шкоди за екологічним законодавством України : автореф. дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.06 / Краснова Марія Вислівна ; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. — К., 2010. — 34 с.

Визначено компенсацію шкоди за екологічним законодавством як якісний процес реалізації нормами екологічного законодавства позитивної та негативної відповідальності у галузі раціонального використання природних ресурсів, охорони навколишнього природного середовища та забезпечення екологічної безпеки громадян. Запропоновано розглядати компенсацію шкоди, завданої довкіллю способом правової охорони, що дозволяє уточнити поняття, види та форми екологічної шкоди, об'єкти правової

охорони, вид відповідальності, де вона реалізується та яка спільно з іншими екопомічними чинниками здатна ефективно впливати на формування спеціальних природоохоронних фондів. Визначено систему загальносоціальних гарантій компенсації екологічної шкоди, яка здатна гармонізувати екологічне законодавство та впровадити Концепцію сталого розвитку за допомогою правових засобів.

06.03.10.593.

349.6(477)(043.3) Сушик О. В. Правові засади забезпечення радіаційної безпеки за законодавством України : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.06 / Сушик Ольга Володимирівна ; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. — К., 2010. — 20 с.

Досліджено правову природу, понятійний апарат та особливості правового регулювання забезпечення радіаційної безпеки за законодавством України. Розглянуто елементи правовідносин забезпечення радіаційної безпеки та встановлено правові підходи нормативно-правових актів, що регулюють сферу забезпечення радіаційної безпеки в Україні. Приділено увагу системі органів державної влади у сфері забезпечення радіаційної безпеки, що складається з державних органів загальної компетенції у сфері забезпечення радіаційної безпеки, органів державного управління спеціальної компетенції у сфері забезпечення радіаційної безпеки та органів державного регулювання у вищепаведеній сфері. Об'єднується існування єдиного органу державного регулювання забезпечення радіаційної безпеки (відповідно до міжнародних вимог) — Державного комітету ядерного регулювання України. Розкрито основні функції органів державного регулювання у сфері забезпечення радіаційної безпеки в Україні: нормування, ліцензування, контролю та нагляду. Запропоновано ряд конкретних змін і доповнень до чинного законодавства України, що дозволять підсилити правове забезпечення радіаційної безпеки.

Статті

06.03.10.594.

349.6(210.5) Анісімова Г. В. Проблема користування пляжами за екологічним законодавством України: природо-правовий аспект / Г. В. Анісімова // Проблеми законності : акад. зб. наук. пр. / МОН України, Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. — Х., 2010. — Вип. 106. — С. 82–93.

Проведено аналіз еколого-правового регулювання, положень земельного, водного та іншого законодавства щодо встановлення правового забезпечення можливостей реалізації права безперешкодного й безкоштовного відвідування пляжів. Названо особливості складу території пляжу. Окреслено специфічність прояву публічних і приватних інтересів при реалізації природних екологічних прав. Внесено науково обґрунтовані пропозиції по вдосконаленню теоретичних засад екологічного права з урахуванням особливостей прояву природного права при оновленні законодавства з огляду на науковий світовий досвід та існуючі міжнародні стандарти.

06.03.10.595.

349.6(477):656.2 Антопук У. В. Етапи формування законодавства щодо охорони довкілля на залізничному транспорті на території України / У. В. Антопук // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2010. — Вип. 47. — С. 459–463.

Проаналізовано питання формування правового

регулювання забезпечення екологічної безпеки та охорони навколишнього природного середовища на залізничному транспорті в різні історичні періоди на території України. Виокремлено етапи процесу становлення і розвитку правової регламентації суспільних відносин з природоохоронної діяльності на залізничному транспорті.

06.03.10.596.

349.6 Брипчук М. М. Методологические основания экологического права: сущность, роль и структура / М. М. Брипчук // Экологическое право. — 2010. — № 2. — С. 2–6.

Отмечено, что актуальность исследования вопросов методологии определяется ее значением в целенаправленном формировании, развитии и осуществлении экологического права. Указано на то, что чрезвычайно важными для обеспечения последовательного прогрессивного развития экологического права и пока менее исследованными и реализованными являются методологические основания, обусловленные действием внешних факторов. Сделан вывод, что внешние основания и их содержание, которым в доктрине экологического права уделяется меньше внимания, чем внутренним, нуждаются в динамичном, тщательном и первоочередном исследовании.

06.03.10.597.

349.6(73) Брославский Л. И. Государственный экологический контроль в США / Л. И. Брославский // Журнал российского права. — 2010. — № 4. — С. 105–113.

Проанализирована действующая в США с 1970-х гг. система государственного экологического контроля, представляющая собой две параллельные, независимые друг от друга структуры: ЕРА (Environmental Protection Agency), его региональные отделения и контролирующие органы штатов. Рассмотрены широко применяемые контролирующими органами соглашения с предприятиями о мероприятиях по устранению причин нарушения в сфере экологического законодательства. Предложено использовать положительный опыт системы государственного экологического контроля США при совершенствовании российского законодательства и практики его применения.

06.03.10.598.

349.6:504.38 Винтер Г. Климат не товар: промежуточные результаты системы торговли квотами на выбросы / Г. Винтер // Экологическое право. — 2010. — № 2. — С. 27–33.

Проанализированы недостатки системы и видимое преобладание экономической логики над экологическими задачами, а также предложены возможности реформирования. Сделан вывод о том, что необходимо ввести новые элементы в систему торговли квотами с тем, чтобы она представляла собой не самоцель, а действительно служила эффективной охране климата.

06.03.10.599.

349.6(470):502 Галиповская Е. А. О правовых основах образования системы особо охраняемых природных территорий в России / Е. А. Галиповская // Журнал российского права. — 2010. — № 5. — С. 28–34.

Рассмотрены актуальные вопросы правового регулирования функционирования особо охраняемых природных территорий (ООПТ) в РФ. Проанализированы основные этапы развития законодательства об ООПТ и факты, влияющие на процесс правового

регулирования в данной сфере. Особое место уделено анализу современных проблем реализации законодательства об ООПТ в России и путей их решения.

06.03.10.600.

349.6:504.064 Заславская Н. М. Государственный экологический контроль: вопросы терминологии / Надежда Михайловна Заславская // Закон. — 2010. — № 4. — С. 163–169.

Рассмотрена проблема разграничения таких понятий, как государственный контроль и надзор. Приведены различные мнения, сложившиеся в доктрине, а также использование данных терминов в нормативных правовых актах. Особое внимание уделено экологическому контролю и надзору. Дан анализ понятия «экологическая экспертиза» и его соотношения с экологическим контролем.

06.03.10.601.

349.6:504.064 Заславская Н. М. Правовое регулирование государственного экологического контроля: методология исследования / Н. М. Заславская // Экологическое право. — 2010. — № 2. — С. 6–11.

Отмечено, что рассмотрение государственного экологического контроля через категорию правового регулирования — это особый аспект исследования, позволяющий объединить в системное единство различные правовые явления, увидеть их с активной работающей стороны, а также выявить закономерности их функционирования. Проанализированы методы правового регулирования государственного экологического контроля. Охарактеризованы такие преобладающие способы правового регулирования, как запреты и обязывания. Указано на то, что правовые средства наряду с целями являются ключевыми моментами в понимании правового регулирования государственного экологического контроля. Сделан вывод, что правовое регулирование государственного экологического контроля — это осуществляемое при помощи правовых средств нормативно-организационное воздействие на соответствующие общественные отношения в целях их упорядочения. Это регулирование осуществляется с помощью определенного механизма, под которым понимается взятая в единстве система юридических средств, необходимых и достаточных для результативного правового воздействия на общественные отношения в сфере государственного экологического контроля.

06.03.10.602.

349.6:502(470) Злотникова Т. В. Природоохрана России. Эколого-правовой и социально-политический взгляд на 20-летие / Т. В. Злотникова // Экологическое право. — 2010. — № 2. — С. 13–22.

Проанализирована первая половина 20-летия со дня основания природоохранных органов, которая характеризуется существенной экологизацией всех сфер жизни в России. По мнению автора, второй этап 20-летия, который был ознаменован в 1998 г. известным указом Президента России о понижении статуса природоохранного ведомства, правильно называть не «коренной перестройкой дела охраны природы», а «коренным развалом» того, что было создано в первое десятилетие. Подробно освещены некоторые факты, которые служат маркерами анти-экологичности власти. Отмечено, что к позитивным фактам последнего десятилетия относятся появление в 2002 г. экологической доктрины.

06.03.10.603.

349.6:502.7(470.661) Ибрагимов К. Х. Проблемы экологизации высшего законодательства России в

контексте правовой охраны земель музея-заповедника «Аргунский» / *К. Х. Ибрагимов* // Экологическое право. — 2010. — № 2. — С. 11–12.

Рассмотрена проблема угрозы сохранения всего природного и историко-культурного наследия музея-заповедника «Аргунский» Чеченской Республики. Указано на грубое нарушение воинскими частями Вооруженных сил России и другими вооруженными формированиями, дислоцированными на территории музея-заповедника «Аргунский», природоохранного и историко-культурного законодательства. Говорится о необходимости разработки и принятия Федерального закона «Об охране окружающей среды Вооруженными Силами Российской Федерации, другими войсками, воинскими формированиями и органами».

06.03.10.604.

349.6(477):504.38:551.588.7 Кузнецова С. В. Теоретичні та практичні аспекти викопання в Україні Кіотського протоколу до Рамкової конвенції Організації Об'єднаних Націй про зміну клімату / *С. В. Кузнецова* // Часопис Київського університету права. — 2010. — № 2. — С. 240–244.

Визначено поняття та основні причини глобального потепління. З'ясовано мету та основні завдання Рамкової конвенції ООН про зміну клімату. Наведено економічний механізм, який має підвищити ефективність реалізації зобов'язань за допомогою Конвенцією, передбаченою у Кіотському протоколі. Охарактеризовано етапи викопання зобов'язань за Кіотським протоколом в Україні. Проаналізовано нормативно-правову базу з відповідних питань. Визначено перспективи подальшого розвитку відповідних суспільних відносин.

06.03.10.605.

349.6(470+430) Матвеева Е. В. Правовой механизм реализации экологических прав граждан в России и Германии: вопросы терминологии / *Е. В. Матвеева* // Экологическое право. — 2010. — № 2. — С. 22–27.

Исследован опыт Германии, которая является лидером в области охраны окружающей среды. Выделены инструменты экологического права Германии, которые можно рассматривать в контексте реализации экологических прав граждан. По мнению автора, рассматривая правовой механизм реализации субъективных экологических прав граждан РФ, акцент необходимо делать на изучение правовых средств, которые способствуют их воплощению и предотвращают их нарушение. Указано, что к правовым средствам действующего российского экологического законодательства можно отнести: экологический контроль, экологическое лицензирование, экологический аудит, экологическую экспертизу, юридическую ответственность, экологическое просвещение и др. Подчеркнуто, что только наличие четкого механизма по реализации законных прав граждан в сфере охраны окружающей среды, который можно усовершенствовать в том числе и при помощи успешного зарубежного опыта, позволит улучшить сложившуюся в РФ экологическую ситуацию.

06.03.10.606.

347.921.4(477):342.72/73:504 Медведев К. Правове регулювання судового захисту суб'єктивних екологічних прав громадян України / *Костянтин Медведев* // Юридична Україна. — 2010. — № 5. — С. 77–83.

Розкрито загальні засади правового регулювання захисту суб'єктивних екологічних прав громадян

України. Проаналізовано коло суб'єктів, які вправі звертатися до суду за захистом екологічних прав. Приділено увагу особливостям способів захисту екологічних прав громадян. Визначено процесуальні порядки, у межах яких здійснюється судовий захист екологічних прав.

06.03.10.607.

349.6(470) Мухамбетов Ф. Н. Проблемы экологической безопасности Российской Федерации / *Ф. Н. Мухамбетов* // Юристы-правоведы. — 2010. — № 2. — С. 121–123.

Исследованы проблемы экологической безопасности РФ. Отмечено, что на современном этапе воздействие человеческой деятельности на окружающую среду является неблагоприятным и разрушительным. Стремление к увеличению материального производства привело к истощению невосполнимых ресурсов страны и увеличению промышленных отходов, отравляющих окружающую среду. Указано на необходимость восстановления духовных ценностей, что должно оказаться наиболее могущественным фактором в решении существующих проблем.

06.03.10.608.

349.6:504.32 Романяк М. М. Деякі актуальні питання щодо забезпечення радіаційної безпеки / *М. М. Романяк* // Наше право. — 2010. — № 2, ч. 2. — С. 128–134.

Проаналізовано проблемні питання забезпечення радіаційної безпеки в державі, недопущення радіаційного забруднення оточуючого природного середовища з ціллю забезпечення життя та здоров'я людей, а також охорони довкілля. Розглянуто поняття дозвільної діяльності у сфері радіаційної безпеки та визначено питання, які виникають у процесі використання дозвільної діяльності та запропоновано шляхи вирішення зазначених питань.

06.03.10.609.

351.74(477):349.6 Степанов Є. Правові засади здійснення екологічної функції держави органами внутрішніх справ України / *Євген Степанов* // Юридична Україна. — 2010. — № 2. — С. 77–83.

Відмічено, що норми законодавства України, які регулюють відносини, пов'язані з реалізацією екологічної функції держави органами внутрішніх справ, є несистематизованими, містяться у багатьох законодавчих і підзаконних нормативно-правових актах. Проаналізовано чинне законодавство України, яке регулює суспільні відносини, пов'язані з діяльністю органів внутрішніх справ України у сфері забезпечення здійснення екологічної функції держави та визначено проблему правового забезпечення здійснення екологічних функцій держави органами внутрішніх справ України. Досліджено законодавче забезпечення, місце і роль органів внутрішніх справ України у процесі здійснення екологічної функції держави.

06.03.10.610.

349.6:504.4(470) Строкова К. К. Проблемы правового регулирования проведения экологической экспертизы при осуществлении деятельности на внутренних морских водах, территориальном море, континентальном шельфе и в прилегающей зоне Российской Федерации / *К. К. Строкова* // Транспортное право. — 2010. — № 2. — С. 27–29.

Выделены принципы, в которых определено обоснование эффективности и важности механизма экологической экспертизы и на которых основано ее проведение. Подробно исследована предписанная в законах необходимость проведения экологической

экспертизы для любой хозяйственной и иной деятельности. Указано на целесообразность оговорить в некоторых законодательных статьях федеральных законов необходимость получения положительного заключения государственной экологической экспертизы для определенных видов деятельности. Определены моменты, когда проведение государственной экологической экспертизы не требуется.

06.03.10.611.

349.6(470).001.73 Хлуденева Н. И. Основные направления совершенствования системы экологического законодательства / Н. И. Хлуденева // Журнал российского права. — 2010. — № 4. — С. 21—28.

Проведен анализ некоторых проблем правового регулирования общественных отношений, складывающихся в области охраны окружающей среды, на основе результатов которого определены отдельные направления развития экологического законодательства РФ на современном этапе. Содержащиеся в статье тезисы позволяют оценить потенциал действующего экологического законодательства в решении экологических проблем.

ПРИРОДОРЕСУРСНЕ ПРАВО

Статті

06.03.10.612.

349.41 Величко А. Господарське використання радіаційно забруднених земель / Анна Величко // Підприємництво, господарство і право. — 2010. — № 4. — С. 61—63.

Підкреслено, що утримання забрудненої чорнобильської зони потребує колосальних фінансових витрат. Охарактеризовано види господарської діяльності, що здійснюються суб'єктами господарювання у чорнобильській зоні. Вказано на доцільність перегляду меж зони, що була визначена після аварії на Чорнобильській АЕС. Розглянуто перспективи їх подальшого розвитку.

06.03.10.613.

349.6(477) Власик С. М. Правове забезпечення запобігання шкідливої дії вод / С. М. Власик // Проблеми законності : акад. зб. наук. пр. / МОН України. Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. — Х., 2010. — Вип. 106. — С. 225—231.

Розкрито основні етапи становлення законодавства щодо запобігання шкідливим діям вод за період з кінця XIX ст. до сьогоднішнього дня. Визначено сутність та особливості зазначених етапів. Установлено види заходів, що існували в законодавстві стосовно попередження шкідливої дії вод. З'ясовано перспективи розвитку вітчизняного законодавства у вказаній сфері.

06.03.10.614.

347.79(262.5) Капустін А. В. Аналіз моделей регіональної співпраці з охорони морського середовища / А. В. Капустін // Актуальні проблеми політики : зб. наук. пр. / ОНУА, Південпокр. центр гендер. проблем. — О., 2010. — Вип. 39. — С. 434—441.

Досліджено особливості міжнародної співпраці з охорони морського середовища в різних регіонах України. Виділено властиві їм ознаки. Класифіковано існуючі форми регіональної співпраці та прослідковано їх еволюцію. Сформульовано пропозиції щодо вдосконалення співпраці причорноморських держав з охорони Чорного моря від забруднення

і підвищення ефективності імплементації положень Бухарестської конвенції про захист Чорного моря 1992 р. у чинне законодавство.

06.03.10.615.

349.6 Киреева І. В. Громадяни як суб'єкти сталого, екологічно збалансованого використання природних ресурсів / І. В. Киреева // Проблеми законності : акад. зб. наук. пр. / МОН України. Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. — Х., 2010. — Вип. 106. — С. 93—98.

Проаналізовано поняття «стале, екологічно збалансоване використання природних ресурсів», яке використовується у правовій літературі, дано його визначення. Здійснено загальну характеристику громадян як суб'єктів використання природних ресурсів. Запропоновано внести зміни до чинного законодавства, в усіх випадках, де йдеться не лише про громадян України, а й про інших фізичних осіб, застосовувати категорію «фізичні особи», а не «громадяни».

06.03.10.616.

349.6(477):620.9 Кишко-Єрлі О. Б. Інститут правового регулювання використання відновлюваних джерел енергії природоресурсного права України / О. Б. Кишко-Єрлі // Часопис Київського університету права. — 2010. — № 2. — С. 251—254.

З'ясовано питання про визначення місця норм права, що регулюють суспільні відносини з використання відновлюваних джерел енергії у системі права України. Розглянуто предмет правового регулювання природоресурсного права, щоб визначити чи належать суспільні відносини, що виникають з приводу використання відновлюваних джерел енергії, до предмета його правового регулювання. Обґрунтовано існування інституту правового регулювання використання відновлюваних джерел енергії у природоресурсному праві України. Розглянуто особливості об'єктів природоресурсного права України, які зумовлюють його структуру як галузі права.

06.03.10.617.

347.44(477):349.6 Кобецька Н. Р. Особливості та правова природа договорів на використання природних ресурсів / Н. Р. Кобецька // Університетські наукові записки : Часопис Хмельницького університету управління та права: Право. Економіка. Управління. — Хмельницький, 2010. — Вип. 1. — С. 90—94.

Проведено комплексний аналіз договорів на використання природних ресурсів, представлених у законодавстві України. Визначено особливості цього виду договорів, співвідношення з традиційною конституцією цивільно-правового договору. Проаналізовано їх правову природу.

06.03.10.618.

349.6:504.75:621.039.586(477.41) Куценко Є. Поняття «господарсько-правовий режим використання водних ресурсів на території, що зазнала радіоактивного забруднення внаслідок аварії на ЧАЕС» / Євгенія Куценко // Підприємництво, господарство і право. — 2010. — № 4. — С. 57—60.

Розглянуто господарсько-правовий режим використання водних ресурсів на радіоактивно забруднених внаслідок аварії на ЧАЕС території. Проаналізовано законодавство України, що визначає правові режими радіоактивно забруднених внаслідок аварії на ЧАЕС території.

06.03.10.619.

349.6(477):341.221.25 Платонова Є. С. Особливості правового режиму прибережних захисних смуг

морів в Україні / Є. С. Платонова // Актуальні проблеми політики : зб. наук. пр. / ОНЮА, Південпоукр. центр гендер. проблем. — О., 2010. — Вип. 39. — С. 442—450.

Досліджено аспекти правового режиму прибережних захисних смуг морів в Україні. Розглянуто законодавче врегулювання запровадження системи інтегрованого управління природокористуванням у межах прибережної смуги морів. Сформульовано теоретичні висновки по досліджуваній тематиці та практичні рекомендації по удосконаленню законодавства щодо прибережних захисних смуг морів в Україні.

06.03.10.620.

349.6(470):504.4 Сиваков Д. О. Правовая охрана вод в свете Водной стратегии России / Д. О. Сиваков // Журнал российского права. — 2010. — № 2. — С. 5—12.

Рассмотрено развитие правовой системы охраны водных объектов. В Водную стратегию России включаются высокие штрафы за нарушение водного законодательства, а также экономические льготы для предприятий, которые улучшают свои экологические технологии. Дан прогноз полезных результатов данной реформы. Раскрыты такие темы, как

управление водным хозяйством, различные виды зон защиты водных объектов. Использование зарубежный опыт правового регулирования водных отношений.

06.03.10.621.

349.6:504.45:626(470) Тимофеев Л. А. Современные проблемы безопасности гидротехнических сооружений на внутренних водных путях России / Л. А. Тимофеев // Вестник Саратовской государственной академии права. — 2010. — № 2. — С. 217—222.

Рассмотрены актуальные проблемы безопасности судоходных гидротехнических сооружений. Указано на то, что в современный период особую актуальность приобретают вопросы охраны гидротехнических сооружений, задачи повышения уровня их антитеррористической защищенности. Серьезное внимание уделено анализу современной критической ситуации в исследуемой сфере водохозяйственной деятельности; определены пути и правовые средства ее преодоления.

**Див. також: 02.03.10.157, 02.03.10.171,
07.03.10.628.**

АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВО

Книги

07.03.10.622.

342.9(477)(094.1) Кодекс України про адміністративні правопорушення : наук.-практ. комент. / за заг. ред. А. С. Васильєва, О. І. Миколєнка. — Х. : Одіссей, 2010. — 1024 с.

Представлено коментар положень Кодексу України про адміністративні правопорушення, що був прийнятий 7 грудня 1984 р. і набрав чинності 1 червня 1985 р. з урахуванням усіх змін, які відбулися в економічній та соціально-політичній сферах життя країни. Нормативні акти, що були використані у коментарі, наведено за станом на 10 лютого 2010 р.

07.03.10.623.

351.752.1(477) Коломоєць Т. О. Адміністративно-правове регулювання порядку створення і діяльності професійних організацій в Україні : монографія / Тетяна Олександрівна Коломоєць, Михайло Юрійович Віхляєв. — Запоріжжя : Запорізь. нац. ун-т, 2010. — 286 с.

Висвітлено адміністративно-правові засади регулювання порядку створення та діяльності професійних правничих громадських організацій як різновиду громадських організацій. Приділено увагу феномену професійних правничих громадських організацій у системі об'єднань громадян, історіографії дослідження адміністративно-правового регулювання порядку їх створення та функціонування із виділенням конкретних етапів та їх характеристикою. Детально проаналізовано особливості реєстрації відповідних організацій, їх взаємодії з іншими суб'єктами правовідносин, контроль за їх діяльністю та припиненням. Висвітлено зарубіжний досвід нормативного врегулювання відповідних питань. Окреслено основні шляхи вдосконалення відповідного різновиду правового регулювання порядку створення та діяльності професійних правничих громадських організацій в Україні.

07.03.10.624.

351.854:340(477) Коломоєць Т. О. Організаційно-правові засади управління у сфері юридичної науки в Україні : монографія / Тетяна Олександрівна Коломоєць, Ольга Юрійівна Мелехова ; Держ. вищ. навч. заклад «Запорізь. нац. ун-т». — Запоріжжя, 2010. — 286 с.

Висвітлено організаційно-правові аспекти управління у сфері юридичної науки в Україні. Детально проаналізовано історіографію дослідження відповідних питань у вітчизняній адміністративно-правовій науці. Зосереджено увагу на аналізі категорії «юридична наука», її співвідношенні із суміжними правовими поняттями. Проаналізовано потенціал усіх елементів організаційно-правового механізму управління у сфері юридичної науки — суб'єктів, мети, принципів, завдань, функцій, форм і методів. Досліджено зарубіжний досвід врегулювання відповідних питань та сформульовано пропозиції щодо формування нормативного вдосконалення чинного законодавства у відповідній сфері.

07.03.10.625.

35.001.76 План модернізації державного управління: пропозиція щодо приведення державного управління та державної служби України у відповідність із принципами і практиками демокра-

тичного урядування / А. Вишневський (кер. авт. кол.), В. Афанасьєв, Р. Гскалок [та ін.] ; за заг. ред. Т. Мотренка. — К. : Центр адаптації держ. служби до стандартів ЄС, 2010. — 396 с.

Зосереджено увагу на низці завдань у реалізації ідеї сервісної держави в Україні. Запропоновано механізми реформування ключових сфер державного управління та державної служби з метою їх приведення у відповідність із принципами і практиками демократичного урядування.

07.03.10.626.

351.77(477) Стеценко В. Ю. Обов'язкове медичне страхування в Україні (адміністративно-правові засади запровадження) : монографія / В. Ю. Стеценко. — К. : Атіка, 2010. — 320 с.

Висвітлено актуальні проблеми адміністративно-правового забезпечення запровадження в Україні обов'язкового медичного страхування. Цей напрям є важливим з огляду на розвиток медичного права — нового правового утворення, котре все активніше завойовує позиції у системі права України.

07.03.10.627.

351.77(477) Стеценко С. Г. Медичне право України (правове забезпечення відомчої медицини МВС України) : монографія / Семен Григорович Стеценко, Тетяна Олегівна Тихомирова. — К. : Атіка, 2010. — 152 с.

Висвітлено актуальні проблеми правового забезпечення відомчої медицини у системі МВС України. Зазначено, що вказаний напрям є важливим з позиції розвитку медичного права — нового правового утворення, яке все активніше завойовує позиції у системі права України.

Автореферати

07.03.10.628.

342.9(043.3) Афанасьєв Р. В. Адміністративно-правовий режим об'єктів права власності на природні ресурси : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / Афанасьєв Роман Володимирович ; Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2010. — 20 с.

Представлено комплексне дослідження адміністративно-правового режиму об'єктів права власності на природні ресурси. Визначено адміністративно-правові аспекти права власності на природні ресурси, розкрито сутність адміністративно-правового забезпечення і регулювання реалізації права власності на природні ресурси, механізм і напрямки його здійснення. Проаналізовано поняття адміністративно-правового режиму об'єктів права власності на природні ресурси, досліджено сутність, зміст і систему його складових елементів — адміністративно-правових засобів забезпечення і регулювання реалізації права власності на природні ресурси, їх нормативну основу та практику їх реалізації.

07.03.10.629.

342.951:351.824.1(477)(043.3) Волкович О. Ю. Адміністративно-правові засади управління господарськими товариствами : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / Волкович Олена Юрійівна ; Харк. нац. ун-т внутр. справ. — Х., 2010. — 18 с.

Представлено комплексне дослідження адміністративно-правових засад державного управління господарськими товариствами. Сформульовано повітне

поняття державного управління господарськими товариствами в адміністративному аспекті, під яким розуміється нормативно регламентований цілеспрямований вплив виконавчо-розпорядчого характеру (у правовій формі), який здійснюється суб'єктами державного управління на господарські товариства з метою підтримання балансу інтересів між ними, споживачами та державою і суспільством у цілому. Розкрито адміністративно-правовий статус суб'єктів державного управління господарськими товариствами та механізм такого управління. Визначено концептуальні напрямки вдосконалення адміністративно-правових засад державного управління господарськими товариствами та безпосередні пропозиції щодо удосконалення законодавства та управлінської діяльності у зазначеній сфері.

07.03.10.630.

351.713(477)(043.3) Гапоненко Л. В. Законність у діяльності органів Державної податкової служби України (адміністративно-правовий аспект) : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / *Гапоненко Людмила Віталіївна* ; Нац. ун-т держ. податк. служби України. — Ірпінь, 2010. — 18 с.

Проведено комплексне теоретико-правове дослідження законності у діяльності органів Державної податкової служби України. Розглянуто теоретичні положення законності у діяльності органів Державної податкової служби України та підходи щодо її забезпечення. Досліджено поняття «законність у діяльності органів ДПС України», «вимоги законності в діяльності органів ДПС України», «принципи законності в діяльності органів ДПС України», «гарантії законності в діяльності органів ДПС України», «способи забезпечення законності в діяльності органів ДПС України». Проаналізовано коло суб'єктів, які забезпечують законність у діяльності податкових органів. На підставі статистичних даних розкрито рівень дотримання законності в діяльності органів Державної податкової служби України. На підставі вітчизняного законодавства України та зарубіжного досвіду щодо законності в діяльності фіскальних органів сформульовано ряд висновків, рекомендацій та пропозицій, які будуть певною мірою сприяти підвищенню рівня законності в діяльності органів Державної податкової служби України.

07.03.10.631.

342.9(477)(043.3) Гнатюк С. С. Стадії провадження у справах про адміністративні проступки : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / *Гнатюк Степан Сергійович* ; Львів. держ. ун-т внутр. справ. — Л., 2010. — 20 с.

Представлено комплексне дослідження стадій провадження у справах про адміністративні проступки. Проаналізовано основні концепції змісту адміністративного процесу. Визначено основні детермінанти, що впливають на формування відповідної дефініції. Запропоновано авторське бачення структури та особливостей стадій провадження у справах про адміністративні проступки. Здійснено аналіз структури стадій провадження. Проаналізовано запропоновані підходи до вирішення питання її етапів. Розроблено шляхи вдосконалення нормативно-правового регулювання їх реалізації з метою виконання поставлених перед провадженням у справах про адміністративні проступки завдань.

07.03.10.632.

35.078.18(477)(043.3) Грянка Г. В. Адміністративно-процесуальний примус (за Кодексом України про адміністративні правопорушення) : автореф.

дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / *Грянка Григорій Володимирович* ; Київ. нац. ун-т внутр. справ. — К., 2010. — 16 с.

Вперше у вітчизняній юридичній науці комплексно досліджено проблеми застосування заходів адміністративно-процесуального примусу. На підставі теоретичних здобутків учених різних історичних періодів і аналізу чинного законодавства розкрито теоретичні основи адміністративно-процесуального примусу як різновиду адміністративного примусу. Охарактеризовано окремі його види. Висвітлено проблеми їх застосування. З'ясовано питання дотримання законності під час застосування заходів адміністративно-процесуального примусу. Запропоновано зміни та доповнення до нормативно-правових актів України, які регулюють процедуру застосування заходів адміністративно-процесуального примусу.

07.03.10.633.

343.811:35.07(477)(043.3) Зливко С. В. Правові та організаційні засади діяльності Державної кримінально-виконавчої служби України в сучасних умовах : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / *Зливко Станіслав Володимирович* ; Нац. ун-т держ. податк. служби України. — Ірпінь, 2010. — 19 с.

Розкрито правові й організаційні засади та особливості функціонування системи установ та органів Державної кримінально-виконавчої служби України в сучасних умовах. Досліджено стан наукової розробки проблеми. Викладено характеристику методологічних засад дослідження, наукових джерел та нормативно-правового регулювання. Визначено адміністративно-правовий статус Державної кримінально-виконавчої служби України. Досліджено адміністративно-правове регулювання її діяльності. Розкрито наукові положення щодо організаційно-правового забезпечення діяльності органів та установ Державної кримінально-виконавчої служби України. Досліджено позитивний зарубіжний досвід функціонування служб виконання покарань. Розкрито питання взаємодії органів та установ Державної кримінально-виконавчої служби України з державними та недержавними інституціями, політики по роботі з персоналом, правового та соціального забезпечення персоналу.

07.03.10.634.

342.98:35.08(477)(043.3) Зубов К. М. Правообмеження у державній службі України : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / *Зубов Константин Миколайович* ; ОНЮА. — О., 2010. — 18 с.

Представлено наукове дослідження правообмежень у державній службі як структурного елемента інституту державної служби. Визначено поняття та правову природу правообмеження, співвідношення поняття «правообмеження» з поняттями «обмеження» та «заборона». Виокремлено широке та вузьке розуміння правообмеження. Здійснено класифікації правообмежень за метою (пов'язані зі вступом на державну службу; пов'язані з проходженням державної служби), за правовим регулюванням (загальні, спеціальні), за критеріями вимог (позитивні, негативні). Проаналізовано чинне законодавство про обмеження у державній службі. Визначено її структуру. Надано пропозиції щодо удосконалення законодавства. Значну увагу приділено таким видам правообмежень, як: вік, безпартійність, судимість, відповідна освіта і професійна підготовка. Проведено порівняльний аналіз правообмежень, передбачених законами «Про боротьбу з корупцією» і «Про засади запобігання та протидії корупції».

07.03.10.635.

342:654(043.3) Костюхіна В. М. Організаційно-правові засади галузевого управління: на прикладі електроенергетики : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / *Костюхіна Валерія Миколаївна* ; Акад. управління МВС України. — К., 2010. — 20 с.

Представлено науково-теоретичне обґрунтування напрямів удосконалення організаційно-правових засад галузевого управління в електросекторі на основі здійсненого аналізу нормативно-правової бази та узагальнення правозастосовної практики державного управління у сфері економіки України. Визначено роль галузевого управління в процесі соціально-економічного розвитку держави. Охарактеризовано організаційно-правове забезпечення реалізації функцій держави у сфері економіки. Проаналізовано форми та методи адміністративно-правового регулювання галузі електросектору. Здійснено аналіз сучасного стану галузевого управління в електросекторі України. Проведено аналіз нормативно-правової бази функціонування електроенергетики. Обґрунтовано напрями удосконалення організаційно-правових засад галузевого управління в електроенергетиці.

07.03.10.636.

342.922(477)(043.3) Кравченко О. О. Управління державною службою в Україні: організаційно-правові засади : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / *Кравченко Олексій Олександрович* ; НУ «Юрид. акад. України ім. Я. Мудрого». — Х., 2010. — 20 с.

Вивчено організаційно-правові аспекти управління державною службою в Україні. Досліджено теоретико-методологічні та організаційно-правові засади управління державною службою. З'ясовано сучасний стан та особливості її правового забезпечення. Визначені система управління державною службою, а також основні напрями вдосконалення організаційно-правових засад управління державною службою з урахуванням міжнародних стандартів, вітчизняного та зарубіжного досвіду. Обґрунтовано доцільність впровадження політики «якості» як засобу вдосконалення управління державною службою. Наведено конкретні пропозиції по вдосконаленню законодавства, що регулює відносини у цій сфері.

07.03.10.637.

342.76(477)(043.3) Кузніченко С. О. Становлення та розвиток інституту надзвичайних адміністративно-правових режимів в Україні : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / *Кузніченко Сергій Олександрович* ; Харк. нац. ун-т внутр. справ. — Х., 2010. — 37 с.

Досліджено проблеми становлення та розвитку інституту надзвичайних адміністративно-правових режимів в Україні, що з'ясує його сутність та особливості, а також пропонує науково обґрунтовані рекомендації з його вдосконалення. Досліджено методологічні засади надзвичайних адміністративно-правових режимів, зокрема феномен і правовідносини як категорії інституту надзвичайних адміністративно-правових режимів, теоретичні засади формування та систематизації надзвичайного законодавства. Здійснено аналіз історико-правових засад виникнення інституту надзвичайних правових режимів. Основну увагу звернено на механізм введення, продовження та скасування надзвичайних адміністративно-правових режимів, передусім на процедури та підстави. Сформульовано пропозиції щодо вдосконалення механізму реалізації надзвичайних адміністративно-правових режимів та оптимізації застосування адміністративно-примусових заходів у їх змісті.

07.03.10.638.

342.951:347.799.6(477)(043.3) Сергійчик В. О. Адміністративно-правові засади викопання Україною обов'язків держави прапора щодо контролю технічного стану морських суден : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / *Сергійчик Вікторія Олександрівна* ; ОНЮА. — О., 2010. — 20 с.

Наведено теоретичне узагальнення і запропоновано нове вирішення наукової проблеми, що виявляється у необхідності забезпечення ефективності викопання Україною обов'язків держави прапора щодо контролю технічного стану морських торговельних суден шляхом удосконалення адміністративно-правових засад викопавчо-розпорядчої діяльності відповідних органів викопавчої влади. Визначено міжнародно-правові та національно-правові підстави й наслідки набуття Україною правового статусу «держави прапора». Проаналізовано чинне законодавство України, яке містить положення стосовно складу та повноважень органів викопавчої влади, що здійснюють функції технічного регулювання. Досліджено історичні, правові та організаційні підвалини створення й становлення національного класифікаційного товариства «Регістр судноплавства України», його правовий статус, функції і повноваження. Запропоновано зміни у складі центральних органів викопавчої влади України щодо технічного регулювання в галузі торговельного мореплавства. Визначено їхню функціональну компетенцію.

07.03.10.639.

35.078.4(477)(043.3) Шишкова Р. М. Організаційно-правове забезпечення реалізації нормативно-правових актів центральним органом викопавчої влади України : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / *Шишкова Руслана Миколаївна* ; Київськ. нац. ун-т внутр. справ. — К., 2010. — 20 с.

Досліджено суспільні відносини, що складаються під час підготовки, прийняття та реалізації нормативно-правових актів центральними органами викопавчої влади України. Розглянуто виникнення та еволюцію поняття нормативно-правового акта. Визначено їх сутність та види. Представлено класифікацію нормативно-правових актів у діяльності центральних органів викопавчої влади України. Охарактеризовано правові акти центральних органів викопавчої влади як юридично закріплені оптимальні варіанти управлінського рішення. Запропоновано рекомендації та пропозиції щодо удосконалення підготовки та прийняття нормативно-правових актів центральними органами викопавчої влади України.

Реферати

07.03.10.640.

349.42(477):631.147 Берлач Н. Напрями вдосконалення правового забезпечення органічного сільського господарства в Україні / *Н. Берлач* // Підприємництво, господарство і право. — 2009. — № 12. — С. 12–14.

У статті основна увага приділена процесу становлення правового регулювання перспективного напряму розвитку АПК України — органічного сільського господарства. Запропоновано ряд заходів законодавчого характеру, які позитивним чином вплинуть на функціонування органічного аграрного виробництва в Україні.

Метою статті є дослідження передумов, які впливають на створення системи правового регулювання екологічно чистого сільськогосподарського виробництва; проведення аналізу чинного законо-

давства у сфері, що розглядається, а також визначення принципів розвитку й удосконалення нормативно-правової бази органічного сільського господарства в Україні.

Органічне сільське господарство має значний потенціал, який може забезпечити економічні, соціальні й екологічні вигоди, сприяти розвитку сільських регіонів в Україні. Однак, щоб скористатися перевагами органічного агровиробництва, наша держава повинна подолати ряд обмежень і перешкод. Однією з найважливіших проблем даного напрямку є відсутність сприятливої державної політики та відповідної законодавчої бази.

Досвід країн далекого та ближнього зарубіжжя свідчить, що без створення чіткої, ефективної системи правового забезпечення та підтримки на національному рівні подальший розвиток органічного господарювання стає малоперспективним і менш ефективним. Разом із тим процедура сертифікації земель здійснювалася та здійснюється, в основному, імпортованими сертифікаційними службами, а отримана продукція експортується переважно до країн юрисдикції компаній, що вповноважили відповідні органи сертифікації.

Вся оперативна інформація щодо діяльності суб'єктів сфери органічного виробництва відслідковується здебільшого Федерацією органічного руху України й іншими громадськими організаціями, а центральні органи виконавчої влади практично не беруть активної участі у розвитку органічного руху.

Виходячи з наведених теоретичних визначень, автор робить висновок, що саме прийняття спеціального закону має бути пріоритетним завданням при подальшому вдосконаленні системи правового забезпечення розвитку органічного сільського господарства в Україні.

К. В. Бондаренко

07.03.10.641.

351.74(477) Джафарова О. Структура правового режиму адміністративної діяльності правоохоронних органів України / О. Джафарова / Підприємство, господарство і право. — 2010. — № 1. — С. 21–24.

Правоохоронні органи України мають виключно важливе значення у регулюванні соціально-юридичних стапів, які відбуваються у суспільстві. Адже саме на них покладено забезпечення прав і свобод громадян в умовах реформування суспільного та державного устрою в Україні.

Аналіз чинного законодавства України свідчить, що в цілому проблема застосування правових режимів в Україні вирішена. Проте автор вважає доцільним вдосконалення правового підґрунтя структури правового режиму адміністративної діяльності правоохоронних органів України.

О. Джафарова за мету статті ставить визначення поняття та структури режиму адміністративної діяльності правоохоронних органів України та виділення його структурних елементів. Автором зазначено, що у зміст терміна «режим» різні вчені вкладають неоднакові значення.

Не слід залишити без уваги і те, що кожен адміністративно-правовий режим як певна сукупність адміністративно-правових засобів складається з низки елементів, що визначають його структуру. На думку автора, перш за все, слід виділити такий елемент, як мета встановлення відповідного адміністративно-правового режиму. Також важливим елементом, що характеризує зміст правового режиму, є *засоби правового регулювання*, які використовуються в даній сфері суспільних відносин: заборона, дозвіл чи позитивне зобов'язання.

О. Джафарова робить висновок — аналіз складових адміністративно-правових режимів свідчить, що адміністративна діяльність правоохоронних органів є одним із видів адміністративно-правових режимів, якому притаманні різні ознаки.

Отже, підсумок — правовий режим адміністративної діяльності правоохоронних органів України — це встановлена законодавством сукупність заходів, засобів, процедур, правил діяльності правоохоронних органів щодо організації та здійснення охорони прав і свобод громадян, громадського порядку, забезпечення громадської безпеки, попередження та припинення правопорушень.

Р. І. Міщенко

07.03.10.642.

343.8(477) Зливко С. Функції державної кримінально-виконавчої служби України / С. Зливко // Підприємство, господарство і право. — 2009. — № 12. — С. 30–32.

Стаття присвячена дослідженню функцій Державної кримінально-виконавчої служби України. Автор досліджує проблеми нормативного закріплення функцій Державної кримінально-виконавчої служби.

Мета цієї статті — аналіз функцій Державної кримінально-виконавчої служби України у сучасних умовах.

В адміністративному праві проблема функцій управлінських органів була предметом самостійного наукового дослідження. Вона також розглядалася при висвітленні питань про компетенцію, повноваження, ефективність діяльності вказаних органів. Більшість учених функції управлінських органів розглядають як управлінські дії, що забезпечують об'єкти управління різного роду орієнтацією, ресурсами та засобами досягнення цілей. Вони поділяються на підфункції, дії й операції, які можна класифікувати, у тому числі за силою владного впливу.

Зокрема, виділяються функції організації, регулювання, керівництва, координації, стимулювання, планування, контролю, прогнозування, використання інформації, розрахунково-аналітичні.

Правозастосовча функція у діяльності Державної кримінально-виконавчої служби України виявляється у формуванні та реалізації на основі спеціального законодавства у сфері виконання покарань і функціонування системи органів та установ виконання покарань, комплексу нормативно-правового регулювання управлінського, організаційного характеру, який визначає процедуру та порядок застосування конкретної юридичної норми у кримінально-виконавчих та адміністративних правовідносинах (у сфері діяльності установ та органів Державної кримінально-виконавчої служби України).

Правозастосовча діяльність є загальною по відношенню до іншої функції Державної кримінально-виконавчої служби України — правоохоронної. Застосовувати право у буквальному розумінні можуть усі юридичні та фізичні особи, але коли йдеться про правозастосовчі органи, то мають на увазі лише державні органи, одним із яких є правоохоронні. Таким чином, правоохоронна діяльність спеціальних органів є складовою правозастосовчої. Отже, правоохоронні органи — складова частина правозастосовчих.

Щодо правоохоронної функції Державної кримінально-виконавчої служби України, то можна констатувати, що дотепер віднесення означеної служби до категорії правоохоронних залишається дискусійним. Це, перш за все, пов'язано із сучасними суперечностями у законодавстві, що регулює діяльність правоохоронних органів. Ні науковці, ні законода-

вещь не дійшли одностороннього розуміння щодо того, які саме органи є правоохоронними.

Проведений аналіз діяльності Державної кримінально-виконавчої служби України свідчить, що ця служба є класичною управлінською системою, яка має всі організаційні характеристики та сформована на засадах поєднання централізованого управлінського впливу і децентралізації та виконує правозастосовчі й правоохоронні функції.

К. В. Бондаренко

07.03.10.643.

351.823.1:636.082(477) Ковальова С. Адміністративно-правове регулювання становлення племінної справи в Україні / С. Ковальова // Підприємництво, господарство і право. — 2010. — № 2. — С. 31–33.

Зі здобуття Україною незалежності минуло не один рік, однак система управління племінною справою та галузь тваринництва вимагають значних зусиль у їх реформуванні. Недостатній стан розвитку організаційно-правового забезпечення державного управління племінною справою спричинив низку негативних процесів, що полягають у зменшенні чисельності поголів'я племінних тварин, зниженні якості ремонтного молодняку, скороченні попиту на племінне оновлення, зменшенні заінтересованості товаровиробників у розширенні виробництва племінної продукції.

При недостатньому висвітленні та браку узагальнюючих висновків щодо періоду 1920–1923 рр. в Україні слід говорити про неможливість використання повною мірою досвіду минулого у сучасних умовах реформування системи управління племінною справою.

Питанням адміністративно-правового регулювання племінної справи у теоретичному та практичному аспектах займалися такі вчені, як В. Бойко, І. Бородай, В. Буркат та багато інших. Однак автор зазначає, що в Україні відсутні комплексні дослідження організаційно-правових питань розвитку державного управління племінною справою. Тому за мету обрано дослідження формування адміністративно-правового регулювання племінної справи в Україні у 1920–1923 рр.

Автором зроблений детальний аналіз нормативно-правової бази того часу та органів, на які було покладено організацію, координацію та реалізацію робіт із збереження племінного скотарства. Таким органом являвся Наркомзем України, зокрема його структурний підрозділ — відділ тваринництва.

Дослідження паявної за 1919–1923 рр. документально-джерельної бази щодо адміністративно-правового забезпечення формування та розвитку племінної справи в Україні засвідчило, що визначну роль у її становленні відіграв декрет Радпаркому України від 7 березня 1919 р. про збереження племінного тваринництва. С. Ковальова не поділяє точку зору більшості дослідників щодо вирішальної ролі декрету Радпаркому РСФСР «Про племінне тваринництво» за підписом В. Леніна від 19 липня 1918 р. у розвитку тваринництва в Україні. Проте постанови РНК України відіграли значну роль у відновленні та розвитку племінного тваринництва у республіці.

Автор звертає увагу, що у незалежній Україні заходи з формування системи племінної справи не мали такої охоронної та зберігаючої спрямованості, як в умовах відновлення та реорганізації галузі тваринництва у період 1920–1923 рр.

Р. І. Міщенко

07.03.10.644.

351.74:342.922:343.226-053.6 Конstantінов С. Застосування міліцією заходів примусу щодо протидії

паркоманії серед неповнолітніх / С. Конstantінов // Підприємництво, господарство і право. — 2010. — № 1. — С. 25–28.

Діяльність правоохоронних органів є складною частиною механізму боротьби держави з незаконним обігом паркотичних засобів, психотропних речовин, прекурсорів та наркотичними правопорушеннями неповнолітніх.

Автор у своїй статті дає визначення поняттю адміністративного примусу, аналізує паведені різніми авторами класифікації заходів адміністративного примусу, які можуть застосовуватися до неповнолітніх. У підсумку С. Конstantінов виділяє три групи заходів адміністративного примусу: адміністративно-запобіжні заходи, заходи адміністративного припинення, адміністративні стягнення. Зроблено акцент на необхідності у законодавчому врегулюванні основних, загальних питань адміністративного примусу шляхом прийняття Закону України «Про адміністративний примус».

Розглядаючи питання, яке стосується застосування міліцією заходів примусу щодо протидії паркоманії серед неповнолітніх, автор дійшов висновку, що існуючі проблеми — колізія норм КУпАП та КК — можливо усунути, змінивши систему норм, які регулюють відносини адміністративної відповідальності. А тому всі законодавчі акти, які її встановлюють, мають бути приведені у відповідність із нормами КУпАП.

Автор зазначає, що окремі адміністративно-юрисдикційні повноваження міліції не завжди відповідають завданням, які покладаються на міліцію, породжують негативне ставлення населення до її діяльності. Тому доцільно було би, пише С. Конstantінов, не розширювати адміністративно-юрисдикційні повноваження міліції, а поступово звужувати сферу цієї діяльності за рахунок передачі справ до компетенції загальних судів — до їх відання.

Якщо усунути прогалини у законодавстві, об'єднати зусилля всіх заінтересованих органів та посадових осіб, проблемні питання, які виникають у застосуванні заходів адміністративного примусу ОВС до неповнолітніх за адміністративні правопорушення, на думку автора, перестануть існувати.

Р. І. Міщенко

07.03.10.645.

342.98:342.534-057.164 Лебедін Ю. Юридична регламентація трудових відносин помічника-консультанта народного депутата / Ю. Лебедін // Підприємництво, господарство і право. — 2009. — № 12. — С. 38–40.

Стаття присвячена аналізу джерел правового регулювання юридичної регламентації трудових відносин помічників-консультантів народного депутата України, науковому дослідженню взаємовідносин між помічником та депутатом, заснованому на практичному досвіді. Особливість досліджуваної теми щодо адміністративно-правового статусу помічника-консультанта полягає в тому, що помічник-консультант має «подвійну» природу підпорядкованості. Правові особливості його працевлаштування, подальших трудових відносин з народним депутатом, а також специфіка припинення цих відносин принципово відрізняє помічника-консультанта від державного службовця.

Метою цієї статті є дослідження ролі адміністративно-правового статусу помічника-консультанта народного депутата України в юридичній регламентації трудових відносин (при працевлаштуванні та звільненні з посади), а також аналіз взаємозв'язку трудових відносин між помічниками-консультантами та народними депутатами.

Вітчизняний інститут помічників-консультантів парадного депутата суттєво відрізняється від інших країн, де право мати консультантів та помічників падає не окремим депутатам, а фракціям (наприклад, в Аргентині, Італії, Австрії). У країнах, де депутати все ж мають власних помічників, їх кількість може бути або фіксованою (наприклад, в Австралії), або визначатися сумою коштів, що виділяються члену парламенту для найму помічників.

Адміністративно-правовий статус помічника-консультанта парадного депутата України зумовлюється правовими особливостями його працевлаштування, подальших трудових відносин з парадним депутатом, а також специфікою припинення цих відносин, що принципово відрізняє помічника-консультанта від державного службовця. Найбільш показовим є юридичний механізм звільнення з роботи помічника-консультанта до закінчення терміну його роботи. Ця процедура обмежується двома випадками: письмове подання парадного депутата; припинення повноважень парадного депутата України.

Автор доходить висновку, що адміністративно-правовий статус помічника-консультанта парадного депутата України близький за своєю природою до статусу державного службовця, але певні специфічні особливості не дозволяють ототожнювати ці професії. Помічник-консультант може бути прирівняний до державного службовця сьомого рангу, але не бути ним. Цьому перешкоджає тимчасовість перебування на державній службі, адже термін повноважень помічника-консультанта не може перевищувати терміну повноважень парадного депутата. Саме цей факт розмежовує природу адміністративно-правового статусу держслужбовця та помічника-консультанта парадного депутата.

К. В. Бондаренко

07.03.10.646.

342.922:351.713(477) Павленко Є. Особливості вдосконалення адміністративно-деліктного законодавства в діяльності митних органів України / Є. Павленко // Підприємництво, господарство і право. — 2009. — № 12. — С. 54–57.

У статті визначаються напрями діяльності митних органів України щодо вдосконалення адміністративно-деліктного законодавства, аналізуються пропозиції щодо перегляду окремих адміністративно-правових норм, які регулюють діяльність митних органів.

Метою цієї статті є узагальнення теоретичних досліджень і положень чинного законодавства України, дослідження адміністративно-деліктного законодавства у діяльності митних органів України.

Зазначено, що у МК України визначення ознак складів порушень митних правил не характеризуються необхідною чіткістю і зрозумілістю. Сформульовані в них диспозиції митно-правових норм не дають повної картини про об'єктивну сторону митних деліктів. Саме тому з'явилися численні накази, інструкції, листи (як Держмитслужби України, так і інших структурних підрозділів митної служби), що роз'яснюють і пояснюють, а часом і доповнюють форми відповідних правових актів. Тому необхідно, з одного боку, «роззаяжати» законодавство про відповідальність за досліджувані адміністративні правопорушення, звільнити його від зайвих застарілих і «мертвих» норм, а з іншого — зробити його більш чітким і зрозумілим для усіх учасників зовнішньоекономічної діяльності, усіх громадян, домагаючись чіткого визначення діянь при вчиненні таких правопорушень у законі, а не у відомчих (нормативних, але підзаконних) актах.

Проблема кваліфікації окремих порушень митних правил зумовлена певним чином тим, що в ряді статей митного законодавства випає кооперативна норма, тобто одне й те саме по суті діяння передбачене двома або більше нормами МК (наприклад, ст. ст. 340 і 355).

З метою вдосконалення та систематизації норм про відповідальність за адміністративні правопорушення у митній сфері автор пропонує:

— у ЗУ «Про митний тариф» і Митному кодексі України врахувати загальні тенденції та перспективи розвитку митної справи в Україні, що впливають із необхідності послідовного вдосконалення законодавчої та правової бази реалізації митною службою своїх функцій і повноважень;

— скоротити та чіткіше описувати ознаки окремих складів порушень митних правил;

— одним із важливих заходів із подальшого вдосконалення законодавства про адміністративні митні правопорушення є внесення до адміністративно-деліктних норм МК України таких специфічних санкцій, як відкликання ліцензії або кваліфікаційного атестата, виданих митним органом України на здійснення певних видів діяльності, передбачених митним законодавством;

— у практичній діяльності митних органів нерідко застосовується такий вид адміністративної санкції, як «стягнення вартості товарів і транспортних засобів» (ст. 405 МК України). На думку автора, зазначену норму слід вилучити із МК України.

К. В. Бондаренко

07.03.10.647.

342.53:351.74(477) Троханенко І. Особливості парламентського контролю за діяльністю міліції України / І. Троханенко // Підприємництво, господарство і право. — 2009. — № 12. — С. 24–26.

Стаття присвячена питанням здійснення парламентського контролю за діяльністю міліції України.

Метою цієї статті є визначення ролі парламенту у здійсненні контролю за діяльністю міліції, його завдання у цьому напрямі, а також шляхи вдосконалення парламентського контролю за діяльністю міліції.

Згідно із Законом України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини» парламентський контроль за дотриманням конституційних прав і свобод людини та громадянина, захист прав кожного на території України і в межах її юрисдикції на постійній основі здійснює Уповноважений Верховної Ради України з прав людини, який у своїй діяльності керується Конституцією України, законами України, чинними міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

Можна виділити такі права Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини:

— безперешкодно відвідувати органи державної влади, органи місцевого самоврядування, підприємства, установи, організації незалежно від форми власності, бути присутнім на їх засіданнях;

— ознайомлення з документами, у тому числі секретними (таємними), та отримання їх копій в органах державної влади, органах місцевого самоврядування, об'єднаннях громадян, на підприємствах, в установах, організаціях незалежно від форми власності, органах прокуратури, включаючи справи, які знаходяться в судах;

— вимагати від посадових і службових осіб органів державної влади, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ, організацій незалежно від форми власності сприяння проведенню перевірок діяльності підконтрольних і підпорядкова-

них їм підприємств, установ, організацій, виділення спеціалістів для участі у проведенні перевірок, експертиз і падає відповідних висновків тощо.

Рахункова палата є постійно діючим органом контролю, який утворюється Верховною Радою України, підпорядкований і підвітний їй. Рахункова палата здійснює свою діяльність самостійно, незалежно від будь-яких інших органів держави.

Щодо контролю за діяльністю міліції Рахункова палата має такі основні повноваження:

- проводити фінансові перевірки, ревізії в органах виконавчої влади; перевіряти в органах виконавчої влади грошові документи, бухгалтерські книги, звіти, плани, кошториси витрат та іншу документацію;

- здійснювати аналіз і дослідження порушень і відхилень бюджетного процесу, підготовку та внесення до Верховної Ради України пропозицій щодо їх усунення, а також удосконалення бюджетного законодавства в цілому тощо.

Викладене дозволило автору зробити висновок, що парламентський контроль за діяльністю міліції — це діяльність Верховної Ради України, її органів і народних депутатів України, а також державних органів, на які у межах їх компетенції покладені відповідні обов'язки щодо запобігання діям, що суперечать законодавству та державним інтересам України, виявлення й усунення порушень і притягнення винних осіб до відповідальності.

К. В. Бондаренко

07.03.10.648.

342.922 Шестак Л. Склад адміністративного правопорушення та його значення для призначення покарання / *Л. Шестак* // Підприємство, господарство і право. — 2009. — № 12. — С. 9–14.

Статтю присвячено питанням значення складу адміністративного правопорушення для призначення покарання. Вказується на необхідність законодавчого закріплення поняття, структурних елементів та ознак складу таких порушень, оскільки їх встановлення дозволяє назвати особу винною у вчиненні протиправного діяння та застосувати передбачені санкції чи заходи адміністративного впливу.

Метою цієї статті є аналіз поняття і юридичного складу адміністративного правопорушення, його значення для притягнення особи до адміністративної відповідальності.

Адміністративна відповідальність за вчинення правопорушення можлива за наявності достатніх приводів і підстав. Достатність у даному випадку означає таку їх сукупність, що створює реальну можливість не лише визначити характер та особливості власне правопорушення, вказати на особу правопорушника, а й застосувати щодо неї визначені законодавством санкції з метою попередження вчинення правопорушень у майбутньому, мінімізації шкоди від вчиненого протиправного діяння та створення правового механізму, здатного захистити інтереси держави, юридичних і фізичних осіб, інших суб'єктів права.

Приводами для порушення справи про адміністративне правопорушення можуть бути заяви та скарги громадян, рішення відповідних державних органів, їх посадових осіб тощо. Якщо аналізувати зміст ст. 173 Кодексу України про адміністративні правопорушення (далі — КУпАП), то можна стверджувати, що приводом для порушення провадження у справі про здійснення дрібного хуліганства є заява потерпілого, а за ст. 122 КУпАП — протокол про адміністративне правопорушення.

Що стосується правових підстав адміністративної відповідальності, то, як правило, виділяють три

основні підстави: нормативну, фактичну та процесуальну.

Автор детально аналізує всі три підстави адміністративної відповідальності і доходить висновку, що, оскільки кількість адміністративних правопорушень, що вчиняються суб'єктами права, є надзвичайно великою, необхідність законодавчого закріплення поняття та структурних елементів складу адміністративних порушень, їх обов'язкових і факультативних ознак не викликає сумнівів, адже за кожною адміністративною справою криється конкретна особа. І лише встановлення усіх елементів складу адміністративного правопорушення, доведеність вини правопорушника дозволяють назвати особу винною у вчиненні протиправного адміністративно караного діяння та застосувати передбачені законом санкції чи заходи адміністративного впливу.

К. В. Бондаренко

Статті

07.03.10.649.

341.221.2(477) Аверочкина Т. В. Історичні затоки як вид внутрішніх морських вод держави / *Т. В. Аверочкина* // Митна справа. — 2010. — № 4. — С. 88–93.

Розглянуто деякі теоретичні аспекти правового статусу та режиму історичних вод, зокрема історичних заток. Обґрунтовано доцільність дослідження доктрини історичних вод як такої. Охарактеризовано види історичних вод та їхній правовий статус відповідно до діючих міжнародних актів та національного законодавства України. Досліджено поняття «затока», «історична затока», «бухта», «гавань», «ліман» та аргументовано доведення віднесення останніх трьох до видів заток. Зазначено, що міжнародні документи та національне законодавство України однозначного відносять історичні води, зокрема затоки, до внутрішніх вод держави, на які повністю поширюється її суверенітет, проте доктрини міжнародного права, ані національного права України на сьогодні ще не виробили однозначних позицій щодо процедури та підстав визнання тих або інших вод історичними.

07.03.10.650.

347.73(470):336.146 Артюхин Р. Е. Казначейство России: стратегическое управление и информационные технологии / *Р. Е. Артюхин* // Финансы. — 2010. — № 3. — С. 3–9.

Указано, что первоочередной задачей Казначейства России было и остается постоянное повышение качества выполняемых государственных функций через максимальную автоматизацию процессов, применение самых передовых и востребованных технологий, упрощение административных и технических процедур, которые нашли свое отражение в Мероприятиях на 2010 г. по реализации стратегической карты Казначейства России. Проанализированы позитивные стороны таких нововведений как присоединение к системе банковских электронных срочных платежей (БЭСП), реализация проектов «Обучение базовым компьютерным навыкам функциональных специалистов и обучение IT-специалистов» и электронного курса «Повышение уровня базовых навыков использования информационных технологий персоналом Федерального казначейства», внедрение системы поддержки технологического обеспечения (СПТО), системы ведомственной аудиоконференц-связи (АВКС) и др.

07.03.10.651.

378(73) Баєва О. В. Державно-громадське управління якостю вищої освіти: досвід США / О. В. Баєва // Держава та регіони. Серія: Державне управління. — 2010. — № 2. — С. 5–9.

Проаналізовано механізм державно-громадського управління вищою освітою у США. Акцентовано увагу на такій особливості освітньої системи США, як децентралізованість, та впливовій ролі регіональної влади. Висвітлено можливості використання такого досвіду при реформуванні управління вищою школою України.

07.03.10.652.

342.922(470) Бахрах Д. Н. Юридическая ответственность по административному праву / Д. Н. Бахрах // Административное право и процесс. — 2010. — № 1. — С. 2–5.

Отмечено, что юридическая ответственность — важная часть правовой системы. Указано на отсутствии официального понятия юридической ответственности. Проведен критический анализ существующих в научных работах представлений о юридической ответственности. Уделено внимание системе административных наказаний по законодательству РФ. Особое внимание обращено на проблемные аспекты дисциплинарной ответственности в административном праве.

07.03.10.653.

342.922-053.6 Беженцев А. А. Современное состояние и тенденции совершенствования административной ответственности несовершеннолетних / А. А. Беженцев // Закон и право. — 2010. — № 5. — С. 88–91.

Изучены проблемы правового регулирования полномочий органов системы профилактики правонарушений несовершеннолетних по привлечению к административной ответственности несовершеннолетних правонарушителей. Раскрыты признаки, понятия, правовые формы и принципы административных наказаний, применяемых к несовершеннолетним нарушителям.

07.03.10.654.

347.73(477):336.146/148 Березяпко Т. В. Особливості державного управління національною бюджетною системою в ринковому форматі / Т. В. Березяпко // Інвестиції: практика та досвід. — 2010. — № 1. — С. 24–28.

Досліджено бюджетну складову державного управління грошовими потоками суспільства. Висвітлено основні проблеми фінансового забезпечення нормальної діяльності суспільства. Проаналізовано ефективність діяльності Рахункової палати України, а також ступінь сприйняття на вищому рівні виявлених вад бюджетної політики через процес виправлення недоліків та втілення рекомендацій експертів та професіоналів.

07.03.10.655.

35.08 Біла-Тіунова Л. Р. Службова кар'єра в адміністративній науці радянського періоду (20–60-ті рр. XX ст.) / Л. Р. Біла-Тіунова // Митна справа. — 2010. — № 1. — С. 61–67.

Зазначено, що розвиток наукової думки щодо державної служби та її чинників у радянський період умовив визнання державної служби правовим інститутом адміністративного права з одночасною нормативною регламентацією значної частини його чинників нормами трудового права. Вказано, що в означений період було створено першооснови науково-теоретичної бази щодо поняття «посадова осо-

ба», «службова кар'єра» та визпано державну службу як особливий вид діяльності особи, пов'язаної з державним органом та здійсненням особливих державновладних повноважень. Акцентовано увагу на відсутності у чинному законодавстві та у науковій літературі терміну «службова кар'єра».

07.03.10.656.

351.824.1:711.4(470) Братановский С. Н. Управление градостроительным комплексом в России / Сергей Николаевич Братановский, Александр Владимирович Ерхов // Жилищное право. — 2010. — № 1. — С. 45–65.

Отмечено, что исследование правовой организации системы управления градостроительной деятельности в РФ позволяет сделать вывод как о несомненных успехах в организации этой сферы человеческой жизнедеятельности, так и об имеющихся недостатках в аспекте административно-правового регулирования. Исследованы недостатки, которые, по мнению автора, являются наиболее актуальными в настоящее время и требуют своевременного организационно-правового решения. Указано на необходимость совершенствования правовой организации долевого строительства.

07.03.10.657.

35.08:34.03 Буравлев Ю. М. Основания юридической ответственности в системе государственной службы / Ю. М. Буравлев // Административное право и процесс. — 2010. — № 1. — С. 11–13.

Отмечено, что правовое положение государственного служащего (включая вопросы его ответственности) устанавливается соответствующим федеральным законом о виде государственной службы. По мнению автора, стратегия правотворческой деятельности в этом вопросе просматривается не в унификации оснований и порядка применения юридической ответственности, а в учете видовой специфики дисциплинарной, материальной, административной и иных разновидностей ответственности.

07.03.10.658.

342.951(470):330.341.1 Буртовой М. Ю. О проблемах компетенции органов исполнительной власти в сфере инновационной деятельности некоторых субъектов РФ / М. Ю. Буртовой // Закон и право. — 2010. — № 5. — С. 101–103.

Проанализированы проблемы, выявленные в законах субъектов РФ о государственной поддержке инновационной деятельности. Указано, что обозначенные проблемы связаны с компетенцией и системой органов исполнительной власти в сфере инновационной деятельности. Предложены возможные пути решения указанных проблем.

07.03.10.659.

351.746.1(477):061.2 Вітик І. Р. Неурядові організації: прихована загроза національній безпеці України / І. Р. Вітик // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2010. — Вип. 47. — С. 143–148.

Розглянуто питання про загрозу національній безпеці України, яку становлять неурядові організації, що діють в Україні. Розкрито роль СБУ у нейтралізації цих загроз. Висловлено пропозиції щодо підвищення ефективності діяльності СБУ у боротьбі з цією категорією злочинців.

07.03.10.660.

351.922(477):347.764 Гавдьо Ю. Р. Адміністративно-правовий статус суб'єктів фінансового моні-

торингу страхової діяльності в Україні / Ю. Р. Гавдбо // Бизнес и безопасность. — 2010. — № 3. — С. 15–18.

Враховуючи значення страхової діяльності у проведенні соціально-економічних реформ та стабілізації макроекономічної ситуації, вказано на зростаючу роль державної політики у цій сфері економіки. Висвітлено історичні аспекти становлення страхування в Україні. Проаналізовано чинне українське законодавство, що визначає правові засади діяльності Держфінпослуг як регулятора та органу нагляду страхової діяльності в Україні, як суб'єкта державного фінансового моніторингу. Суб'єктів первинного фінансового моніторингу страхової діяльності запропоновано поділяти на: страховиків (перестраховиків, об'єднання страховиків) і страхових посередників (страхові брокери, страхові агенти, представництво страхового або перестрахового брокера-резидента).

07.03.10.661.

351.856.2(477) Гайовий В. І. Проблеми правового регулювання інституту державних пагород / В. І. Гайовий // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корського НАН України. — К., 2010. — Вип. 47. — С. 158–163.

Проведено аналіз правового регулювання інституту пагород і почесних звань в Україні. Особливу увагу приділено процедурі вписання клопотань, взаємодії органів державної влади, висування кандидатур, процедурі проходження пропозицій через державні інститути пагородження.

07.03.10.662.

342.922:349.412 Гуренко-Вайцман М. М. Класифікація адміністративно-правових відносин, об'єктом яких є земельна ділянка / М. М. Гуренко-Вайцман // Бюлетень Міністерства юстиції України. — 2010. — № 4–5. — С. 81–90.

Обгрунтовано теоретичну та практичну значущість класифікації адміністративно-правових відносин. Охарактеризовано існуючі у науковій літературі підходи щодо класифікації правовідносин, управлінських та адміністративно-правових відносин. Визначено критерії класифікації адміністративно-правових відносин, об'єктом яких є земельна ділянка.

07.03.10.663.

342.922 Дерюга А. Н. Задачи административной деликтологии на современном этапе / А. Н. Дерюга // Государство и право. — 2010. — № 2. — С. 5–12.

Указано на актуальність дослідження соціальної сторони адміністративних правопорушень. Акцентовано увагу на необхідності створення адміністративно-деліктологічної термінології. Презентовано трохзв'язна система адміністративної деліктології. Представлен перелік основних задач, стоящих перед адміністративною деліктологією на сучасному етапі.

07.03.10.664.

351.821(477) Дятлова В. В. Організаційний механізм регулювання національних систем стандартизації і сертифікації / В. В. Дятлова // Держава та регіони. Серія: Державне управління. — 2010. — № 2. — С. 109–113.

Проаналізовано підхід до організації систем стандартизації та сертифікації. Досліджено механізми їх функціонування. Окреслено можливі напрямки реформування й удосконалення системи стандарти-

зації та сертифікації відповідно до умов членства у міжнародних і регіональних організаціях.

07.03.10.665.

351.72(477) Евсеев А. П. Мировой финансовый кризис проблемы государственного управления в Украине / А. П. Евсеев // Проблеми законності : акад. зб. наук. пр. / МОН України. Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. — Х., 2009. — Вип. 105. — С. 32–40.

Обоснована взаємозв'язь мирового фінансового кризису і проблем державного управління в Україні. Проаналізовані суспільні наслідки сучасного фінансового управління. Указано на слабку розробленість нормативної бази державного управління. Акцентовано увагу на необхідності розвитку консультативної діяльності наукових установ, науково-педагогічних працівників у підготовці управлінських рішень.

07.03.10.666.

378.635.174(477) Калайнов Д. П. Учебно-практические комплексы вузов МВД Украины как направление усовершенствования практической подготовки курсантов / Д. П. Калайнов // Административное право и процесс. — 2010. — № 1. — С. 39–41.

Проаналізовано практику здійснення Одеським державним університетом внутрішніх справ ряду організаційних і практичних заходів по координації взаємодії з територіальними підрозділами і управліннями ОВС України, направлена на підвищення ефективності зв'язей з практичними підрозділами і оптимізацію навчання курсантів. Изложены основные положения деятельности учебно-практического комплекса (УПК), созданного при ОГУВД, а также перспективные направления его деятельности.

07.03.10.667.

343.9(470):342.326 Кочешев С. П. Правила применения оружия и боевой техники в ходе контртеррористической операции / С. П. Кочешев // Военно-юридический журнал. — 2010. — № 3. — С. 3–6.

Акцентовано увагу на актуальності проблеми боротьби з тероризмом. Проаналізовані положення постановлення Правительства РФ № 352 «О мерах по реализации федерального закона «О противодействии терроризму», а также проект Наставления по применению норм МПП в ВС РФ.

07.03.10.668.

342.951:65.011.3 Лифиренко С. А. Проблемы риска и пути их решения в управленческой деятельности / С. А. Лифиренко // Административное право и процесс. — 2010. — № 3. — С. 50–51.

Отмечено, что риск возникает в связи с деятельностью человека и является неотъемлемой чертой управленческой деятельности практически в любой сфере. Указано, что возникновение риска непосредственно связано со стремлением к прогрессу и совершенствованием деятельности, т. к. прогрессивное развитие науки и практической деятельности всегда осуществляется в условиях неопределенности и неоднозначности исходов принятых решений.

07.03.10.669.

342.925(470):35.072.6 Макаревич А. А. Административные комиссии в системе органов административной юрисдикции: правовой статус и проблемы повышения эффективности деятельности /

А. А. Макаревич // Административное право и процесс. — 2010. — № 1. — С. 16—19.

Указано, что федеральное законодательство ограничивается определением лишь места административных комиссий в системе органов административной юрисдикции. Отмечено, что уточнение их полномочий и организационной структуры происходит на региональном уровне. Обращено внимание на тот факт, что ни федеральное законодательство РФ, ни законы субъектов РФ четко не определяют природу административных комиссий.

07.03.10.670.

35.72.2 Маматова Т. В. Методологические основы создания та усовершенствования интегрированной системы управления органом государственного контроля / Т. В. Маматова // Инвестиции: практика та досвід. — 2010. — № 5. — С. 49—53.

Досліджено світовий досвід створення та удосконалення інтегрованої системи управління в органах публічного управління. Визначено необхідність та можливість впровадження подібних систем у вітчизняних органах державного контролю. Запропоновано модель інтегрованої системи управління органом державного контролю.

07.03.10.671.

351.862 Михайлов В. Нормы та субъекты права, что обеспечивают предотвращения й реагирования в чрезвычайных ситуациях / Виктор Михайлов // Вісник державної служби України. — 2010. — № 3. — С. 25—33.

Проаналізовано практику застосування чинних нормативно-правових актів цивільного захисту. Розкрито засади юридичного забезпечення органів публічної влади у сфері запобігання й реагування у надзвичайних ситуаціях. Вказано на актуальність необхідності подальшого розвитку юридичних норм для забезпечення захисту населення, територій та об'єктів господарювання від надзвичайних ситуацій.

07.03.10.672.

342.922 Носков Б. П. К вопросу о классификации лиц, привлекаемых к административной ответственности / Б. П. Носков // Административное право и процесс. — 2010. — № 3. — С. 26—29.

Проаналізовані ознаки й класифікації різних, спеціальних й особливих суб'єктів административних порушень. Отримено, что правовое положение лиц, привлекаемых к административной ответственности, определяет место конкретного лица в системе конкретных административно-правовых отношений, отражает совокупность прав и обязанностей субъекта административной ответственности, выступающего в конкретном качестве в производстве по делам об административных правонарушениях. Особое внимание уделено вопросам выявления юридического лица.

07.03.10.673.

35.08 Пархоменко-Кущевіт О. Інноваційна типологізація посад державної служби: обґрунтування та основні характеристики / Оксана Пархоменко-Кущевіт // Збірник наукових праць Національної академії державного управління при Президентові України. — К., 2009. — Вип. 2. — С. 35—43.

Проаналізовано проблеми розподілу посад державної служби. Висвітлено можливі види державно-управлінської діяльності державних службовців, службовців місцевого самоврядування, політичних та громадських діячів. Вказано на необхідність розробки кадрових технологій з метою формування кожного з типів державних службовців.

07.03.10.674.

35.08.084 Пархоменко-Кущевіт О. Теоретико-методологічні засади класифікації посад державної служби: зарубіжний досвід / О. Пархоменко-Кущевіт // Вісник державної служби України. — 2010. — № 1. — С. 18—22.

Обґрунтовано інноваційну класифікацію посад національної державної служби через детальний аналіз існуючих класифікацій посад державної служби в інших країнах (Франція, Німеччина, США, Великобританія, Естонія, Болгарія, Польща та ін.). Зазначено, что до посад державної служби у більшості з цих країн залучені не тільки техніко-допоміжний персонал, але й військові, а також фахові спеціалісти, які обслуговують працівників органів державної влади, формують експертні висновки. Запропоновано інноваційну класифікацію посад державних службовців з точки зору теорії розподілу праці у державно-управлінській діяльності.

07.03.10.675.

35.08(477+4) Пархоменко-Кущевіт О. Теоретико-методологічні засади мотивації державного службовця: зарубіжний та український досвід / О. Пархоменко-Кущевіт // Держава та регіони. Серія: Державне управління. — 2010. — № 2. — С. 62—66.

Проаналізовано сучасні концепції мотивації персоналу державної служби в Україні та країнах Європи. Особливу увагу приділено питанням соціальної та правової захищеності держслужбовців, підвищенню оплати їх праці, чіткому розмежуванню функціональних обов'язків та прозорості системи просування по службі, висунування на посаду. Запропоновано шляхи вдосконалення мотивації державних службовців.

07.03.10.676.

347.73:336.1 Перепелица М. А. Понятие государственного органа специальной фискальной компетенции и содержание его властвующих полномочий / М. А. Перепелица // Проблемы законности : акад. сб. наук. пр. / МОН України, Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. — Х., 2009. — Вип. 105. — С. 133—143.

Исследовано содержание властвующих полномочий государственных органов специальной фискальной компетенции. Обосновано положение о преобладании в них совокупности юридических обязанностей в сфере публичных финансов. Выделены основные признаки, присущие понятию «государственный орган».

07.03.10.677.

342.922:343.84 Поникаров В. А. Применение административной ответственности в пенитенциарных учреждениях иностранных государств / В. А. Поникаров // Административное право и процесс. — 2010. — № 3. — С. 41—43.

Указано на отрицательные и положительные стороны применения мер административной ответственности в пенитенциарных учреждениях иностранных государств. Акцентируется внимание на отсутствии во многих ведущих зарубежных странах кодифицированного административного законодательства. Отмечено, что некоторые из административных наказаний содержатся в уголовных актах, другие «переплетены» вместе с дисциплинарным изъяснением. К положительной стороне отнесено функционирование специализированных административных судов, рассмотрение дел в которых резко повышает законность и объективность в принятии решения по делу об административных правонарушениях.

07.03.10.678.

351.746.1(477) Потапчик Є. М. Державна прикордонна служба України як головний суб'єкт забезпечення прикордонної безпеки / Є. М. Потапчик, С. О. Філіппов // Університетські наукові записки: Часопис Хмельницьк. ун-ту управління та права: Право. Економіка. Управління. — Хмельницький, 2010. — Вип. 2. — С. 163–168.

Обґрунтовано структурну конфігурацію сектора безпеки в Україні та визначено місце Держприкордонслужби серед його інститутів. На цій основі визначено роль Держприкордонслужби України як головного суб'єкта системи забезпечення прикордонної безпеки. Представлено комплексний аналіз законодавства та результатів останніх досліджень і публікацій, присвячених виконанню Держприкордонслужбою фундаментальних завдань, зокрема спрямованих на протидію ризикам у сфері прикордонної безпеки та забезпечення захисту національних інтересів у прикордонній сфері.

07.03.10.679.

342.951(477):35:658.8 Романенко К. М. Характеристика маркетингової моделі державного управління в контексті адміністративного реформування / К. М. Романенко // Інвестиції: практика та досвід. — 2010. — № 2. — С. 72–75.

Досліджено використання маркетингових технологій для реформування державного управління в Україні. Обґрунтовано характеристики маркетингової моделі державного управління у контексті реалізації адміністративної реформи. Виявлено відмінності між адміністративною та маркетинговою моделями державного управління.

07.03.10.680.

355.216(470+73) Рубвальтер Д. О разработке федеральной контрактной системы Российской Федерации / Дмитрий Рубвальтер // Власть. — 2010. — № 4. — С. 4–13.

Рассмотрены методологические и практические вопросы формирования Федеральной контрактной системы РФ. На основе анализа зарубежного опыта, в частности США, и российской практики сформулированы принципы разработки системы и подходы по ее реализации. Особое внимание уделено анализу прав собственности на результаты научно-технических разработок, новые технологии или фундаментальные исследования, а также другие товары и услуги.

07.03.10.681.

342.922(477)-057.34:349.41 Світличний О. Про розмежування адміністративної відповідальності посадових та службових осіб у сфері земельних правовідносин / О. Світличний // Право України. — 2010. — № 3. — С. 204–210.

Досліджено питання суб'єктивного складу адміністративних правовідносин у сфері земельних відносин, зокрема, у контексті розмежування юридичної відповідальності посадових та службових осіб. Проаналізовано правовий статус посадових та службових осіб. Запропоновано дефініцію поняття «службова особа».

07.03.10.682.

342.951(477):351.83 Сербогіна (Зезека) Н. О. Теоретичні основи адміністративно-правового статусу державної служби зайнятості України / Н. О. Сербогіна (Зезека) // Університетські наукові записки: Часопис Хмельницьк. ун-ту управління та права: Право. Економіка. Управління. — Хмельницький, 2010. — № 1. — С. 103–108.

Досліджено адміністративно-правовий статус державної служби зайнятості України. Визначено поняття та специфічні ознаки державної служби зайнятості України як суб'єкта адміністративно-правового регулювання. Проведено аналіз особливостей правовідносин у сфері регулювання зайнятості.

07.03.10.683.

342.951:351.74 Стахов А. И. Административное санкционирование в области обеспечения безопасности / А. И. Стахов // Административное право и процесс. — 2010. — № 1. — С. 31–33.

Обосновано выделение системы административно-правовых методов, применяемых административными органами в целях обеспечения безопасности и связанных с правомерной деятельностью частных лиц. Предложено назвать данную систему «административным санкционированием в области обеспечения безопасности». Выделены разрешительный, удостоверительный и регистрационный методы обеспечения безопасности.

07.03.10.684.

342.951(477):614.2:331.108.43 Стеценко В. Ю. Атестація медичних працівників у контексті запровадження в Україні обов'язкового медичного страхування: адміністративно-правовий аспект / В. Ю. Стеценко // Університетські наукові записки: Часопис Хмельницьк. ун-ту управління та права: Право. Економіка. Управління. — Хмельницький, 2010. — № 1. — С. 99–102.

Проаналізовано адміністративно-правові питання атестації медичних працівників. Особливу увагу приділено питанням визначення терміна «атестація», її ролі в адміністративному процесі. Висвітлено правові проблеми організації атестації у контексті запровадження в Україні обов'язкового медичного страхування.

07.03.10.685.

351.77(477) Стеценко В. Ю. Публично-правовые основы регулирования сферы здравоохранения в современной Украине / В. Ю. Стеценко // Административное право и процесс. — 2010. — № 3. — С. 38–41.

Освещены публично-правовые аспекты регулирования сферы здравоохранения в современной Украине. В частности, указано на проблему отсутствия законодательно определенной системы обязательного медицинского страхования. Отмечено, что данный вид страхования должен строиться на базе именно публично-правовых регулирующих элементов, что позволит обеспечить равные права граждан на получение качественной медицинской помощи.

07.03.10.686.

342.951(574):35.072.6 Сулейманов А. Ф. Контроль как функция управления / А. Ф. Сулейманов // Університетські наукові записки: Часопис Хмельницьк. ун-ту управління та права: Право. Економіка. Управління. — Хмельницький, 2010. — № 1. — С. 109–113.

Исследованы теоретические и практические проблемы введения и эффективного использования общественного контроля по обеспечению защиты прав граждан в деятельности органов исполнительной власти Республики Казахстан. Проанализированы функции контроля. Указано на властный характер контроля как управленческой функции.

07.03.10.687.

351.851 Сырых В. М. Образовательные услуги и образовательные правоотношения: дискуссионные

взгляды и действительное содержание / *В. М. Сырых* // Журнал российского права. — 2010. — № 4. — С. 69–79.

Обосновывается правомерность концепции образовательного правоотношения как разновидности публично-правовых отношений. Отмечено, что попытка рассматривать эти отношения с позиции гражданского права не соответствует их юридической природе и порождает ошибочные решения на стадии правоприменения.

07.03.10.688.

351.922:351.811 Тимошенко И. В. Фактическое основание административной ответственности в области дорожного движения / *И. В. Тимошенко* // Северо-Кавказский юридический вестник. — 2010. — № 2. — С. 69–76.

Проанализированы существующие на сегодняшний день в юридической науке взгляды на содержание понятия «основания административной ответственности». Раскрыто содержание фактического основания административной ответственности применительно к области дорожного движения. Освещены теоретические и практические проблемы, обусловленные обозначенной тематикой.

07.03.10.689.

351.854(477) Федулова Л. Проблемы забезпечення ефективності наукової системи України / *Л. Федулова* // Вісник Національної академії наук України. — 2010. — № 4. — С. 21–29.

Проаналізовано стан розвитку наукової системи України за окремими показниками її результативності. Визначено та обґрунтовано фактори, що впливають на ступінь упровадження наукових результатів у практику системи господарювання. Запропоновано комплекс заходів, спрямованих на посилення ролі держави у забезпеченні розвитку науки.

07.03.10.690.

351.74(477)(091) Фролов О. Г. До історії розвитку теоретичних засад управління в органах внутрішніх справ України / *О. Г. Фролов* // Проблеми законності : акад. зб. наук. пр. / МОН України. Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. — Х., 2009. — Вип. 105. — С. 125–133.

Досліджено історію розвитку теоретичних засад управління в ОВС. Особливу увагу приділено розвитку методології управління у царині правоохоронної діяльності. Проаналізовано пізнавально-програмуючу, організаційно-регулюючу групу методів. Детально розкрито шляхи соціалізації, психологізації й математизації у сфері правоохоронної діяльності й загальної теорії управління в ОВС.

07.03.10.691.

351.951:347.440 Ходаковский К. В. Подготовка и заключение административного договора / *К. В. Ходаковский* // Арбитражный и гражданский процесс. — 2010. — № 5. — С. 2–6.

Исследованы различные способы заключения административных договоров: на основе обязательного заключения; на основе административных актов, устанавливающих процедуру подготовки и заключения административных договоров; на основе выбора контрагента; на основе переговоров. Акцентируется внимание на существующих пробелах правового регулирования некоторых способов их заключения в законодательстве РФ.

07.03.10.692.

342.951:351.77:17.023.33 Чехомова О. В. К вопросу о взаимодействии административного права с практической и прикладной биоэтикой / *О. В. Чехомова* // Философия права. — 2010. — № 3. — С. 33–37.

Обоснованы и проанализированы истоки формирования медицинского права, а также институционализации биоэтики. Исследованы теоретический, практический и прикладной уровень биоэтики. Определено место административно-правового регулирования в данной сфере.

07.03.10.693.

342.951:35.072.6 Якимов А. Ю. Использование специальных технических устройств при проведении государственного контроля за соблюдением установленного режима труда и отдыха водителей транспортных средств (нормативно-правовая основа) / *А. Ю. Якимов* // Административное право и процесс. — 2010. — № 3. — С. 7–13.

Рассмотрены вопросы формирования нормативно-правовой основы проведения государственного контроля за соблюдением режима труда и отдыха водителей транспортных средств на основе использования специальных технических устройств. Обосновано наличие определенных недостатков правового регулирования указанной деятельности. Предложены шаги, направленные на устранение этих недостатков.

07.03.10.694.

340.123(47+57)001.817 Якушев А. Требования к диссертациям в СССР. Историко-правовой аспект / *А. Якушев, Д. Пацця* // Закон и право. — 2010. — № 5. — С. 107–110.

Рассмотрена проблема научных знаний о правовом регулировании требований к диссертациям в Советском Союзе. Представлено содержание диссертационной работы на соискание ученой степени кандидата наук, доктора наук. Раскрыты их задачи и требования. Прокомментированы критерии для оценки данных диссертаций. Предложены документы к ходатайству руководителя учреждения на каждого соискателя.

07.03.10.695.

347.795.3(477) Maved S. J. Management of carriage of dangerous goods by sea sphere in Ukraine / *S. J. Maved* // Митна справа. — 2010. — № 4. — С. 94–96.

Визначено проблеми з організації перевезення небезпечних вантажів морем в Україні, недосконалість сучасної системи та пов'язані з цим проблеми. Висвітлено механізм організації перевезення небезпечних вантажів морем. Окреслено коло органів, які керують процесом їх перевезення. Наведено перелік неврегульованих питань у цій сфері в Україні. Обґрунтовано необхідність більш чіткого врегулювання питань перевезення небезпечних вантажів морем, а також запропоновано введення нових положень та видання нових удосконалених нормативно-правових актів.

Див. також:

**01.03.10.70, 01.03.10.96,
02.03.10.232, 05.03.10.508,
05.03.10.509, 06.03.10.564,
06.03.10.570, 09.03.10.984,
12.03.10.1137, 12.03.10.1176.**

АДМІНІСТРАТИВНИЙ ПРОЦЕС

Книги

07.03.10.696.

342.925(477)(094.1) Кодекс адміністративного судочинства України. Аналіз судової практики / упоряд.: О. Н. Панченко, В. П. Базов ; за ред. О. М. Пасснюка : Вищий адміністративний суд України. — К. : Істина, 2010. — 360 с.

Представлено Кодекс адміністративного судочинства України. Проаналізовано судову практику щодо застосування його положень. Запропоновано до розгляду деякі Оглядові листи Вищого адміністративного суду України, Листи Вищого адміністративного суду, а також Рекомендації президії Вищого адміністративного суду України, що охоплюють період 2007–2009 рр.

07.03.10.697.

342.925 Путівник для учасника адміністративного процесу / авт.-упоряд.: Р. О. Куйбіда, Т. В. Рула : USAID, Центр політ.-прав. реформ. — К., 2010. — 104 с.

Викладено порядок звернення до суду за захистом своїх прав, свобод чи інтересів від порушень з боку суб'єкта владних повноважень. Роз'яснено, з якими судовими витратами особа може мати справу в адміністративному процесі, як їх сплачувати та які існують пільги у сплаті. Наведено можливі варіанти розподілу судових витрат за результатами вирішення справи. Надамо поради щодо мирного владання спору. Описано алгоритм, який дає можливість зрозуміти порядок та процедуру виконання або оскарження судового рішення в адміністративній справі. Представлено бланки процесуальних документів, що можуть стати у нагоді при зверненні до адміністративного суду (станом на 1 квітня 2010 р.).

Автореферати

07.03.10.698.

342.922:347.994(477)(043.3) Бєвзенко В. М. Суб'єкти владних повноважень в адміністративному судочинстві України : автореф. дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.07 / Бєвзенко Володимир Михайлович ; Харк. нац. ун-т внутр. справ. — Х., 2010. — 35 с.

Досліджено теоретико-прикладні засади участі суб'єктів владних повноважень у національному адміністративному судочинстві, у результаті чого вироблено вчення про зміст та форми такої участі, визначено способи її вдосконалення. Встановлено, що в адміністративному судочинстві участь суб'єктів владних повноважень проявляється у таких процесуальних формах: сторони; третьої особи; процесуального представника; свідка; експерта; скаржника в апеляційному, касаційному провадженні, провадженні за винятковими обставинами; заявника в провадженні за нововиявленими обставинами. Охарактеризовано зміст та види адміністративної процесуальної правосуб'єктності суб'єктів владних повноважень. Розкрито особливості її здійснення Президентом України, органами державної влади, органами влади Автономної Республіки Крим, місцевим самоврядуванням, об'єднаннями громадян.

07.03.10.699.

342.98(043.3) Собовий О. М. Правовий статус судді в адміністративно-деліктному провадженні :

автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / Собовий Олександр Михайлович ; Нац. ун-т біоресурсів і природокористування України. — К., 2010. — 20 с.

Представлено комплексне монографічне дослідження, присвячене теоретичним і практичним питанням реалізації правового статусу судді в адміністративно-деліктному провадженні. Проаналізовано поняття, ознаки та функції судової влади. Визначено її співвідношення з адміністративним процесом. Розкрито структуру адміністративного процесу та місце у ньому адміністративно-деліктного провадження. Визначено поняття, особливості та принципи діяльності судді в провадженні у справах про адміністративні проступки. Проаналізовано зміст понять «правовий статус», «адміністративно-правовий статус», «компетенція». Досліджено порядок реалізації статусу судді на відповідних стадіях адміністративно-деліктного провадження, можливість запозичення досвіду правового регулювання діяльності судді в зарубіжних країнах. Сформульовано пропозиції щодо удосконалення правового статусу судді в адміністративно-деліктному провадженні.

Реферати

07.03.10.700.

342.922:347.962.3 Собовий О. Принципи діяльності судді у провадженні у справах про адміністративні проступки / О. Собовий // Підприємництво, господарство і право. — 2009. — № 12. — С. 58–62.

Стаття має безпосередньо актуальне значення як для звичайних читачів, так і для вчених у даній галузі. Провадження у справах про адміністративні проступки відбувається відповідно до особливих правил, процедур, закріплених у нормативних актах.

Автор виділяє та аналізує ряд адміністративно-юрисдикційних принципів, з обов'язковістю дотримання яких зумовлюється прийняття об'єктивного законодавчого рішення, забезпечення прав і законодавчих інтересів правопорушника.

О. Собовий, підтримуючи думку О. Кузьменко, вважає, що в законодавстві закріплені не тільки принципи права, а й основи ідеї правосвідомості, які отримали загальне визнання у діяльності суб'єктів внутрішньодержавного та міжнародного права, незважаючи на відсутність їх формальної фіксації в об'єктивному праві. Проте слід зазначити, що автор звертає увагу на проблеми та недоліки, котрі існують у провадженні у справах про адміністративні проступки, а саме: принципи у своїй переважній більшості закріплені в різних нормативно-правових актах, сформовані на основі вузькопормативного праворозуміння та не відображають реальній сьогодення.

Перераховуючи значну кількість принципів, О. Собовий звертає увагу, що одним із особливих принципів адміністративно-юрисдикційного процесу, якому в літературі майже не приділяється належної уваги, є його *безпосередність*.

Як ми бачимо, проаналізувавши принципи діяльності судді у провадженні у справах про адміністративні проступки та їх недоліки, автор пропонує розширити кількість справ про адміністративні правопорушення, рішення по яких приймали би суди, що забезпечить максимальні сприятливі умови для встановлення істини винесення справедливого рішення по справі.

Р. І. Міщенко

07.03.10.701.

342.925 Аракелян Р. Ф. Проблеми питання касаційного провадження в адміністративному судочинстві / Р. Ф. Аракелян // Університетські наукові записки: Часопис Хмельницьк. ун-ту управління та права: Право. Економіка. Управління. — Хмельницький, 2010. — № 1. — С. 129—132.

Проаналізовано особливості правової природи касаційного провадження. Вказано на необхідність вирішення питань нормативного регулювання діяльності Судових палат Вищих спеціалізованих судів як інстанції, що здійснює касаційний перегляд справ. Окреслено коло проблемних моментів у касаційному провадженні в адміністративному судочинстві.

07.03.10.702.

342.925 Застосування процесуального законодавства в адміністративному судочинстві // Адміністративне судочинство. Судова практика в адміністративних справах. — 2010. — № 1. — С. 68—112.

Проаналізовано судову практику, у результаті якої встановлювалась адміністративна юрисдикція та підсудність справ адміністративним судам. Наведено практику перегляду судових рішень в адміністративному судочинстві.

07.03.10.703.

342.9 Куш О. Є. Правове регулювання тримання тварин у поселених пунктах: аспекти вдосконалення / О. Є. Куш // Проблеми законності : акад. зб. наук. пр. / МОН України. Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. — Х., 2009. — Вип. 107. — С. 238—243.

Проаналізовано законодавство України щодо утримання тварин, які не можуть бути віднесені до категорії домашніх. Запропоновано відобразити чіткі нормативні визначення особливостей тримання тварин в окремому підрозділі правил тримання тварин і відкоригувати редакцію назви цих правил, включивши до них тварин, яких не можна віднести до домашніх. Досліджено питання адміністративно-правової відповідальності щодо порушення правил утримання, заподіяння шкоди; судової практики із зазначених питань. Обгрунтовано висновок щодо необхідності коригування назви і положень ст. 154 КУпАП України.

07.03.10.704.

342.841 Макаревич А. А. Количественный фактор как условие обоснованности судебных решений по избирательным спорам / А. А. Макаревич // Конституционное и муниципальное право. — 2009. — № 24. — С. 23—26.

По мнению автора, в любой избирательной системе можно выделить ряд важных категорий, имеющих количественное выражение, без которых ее функционирование не представляется возможным и которые обозначаются автором термином «количественный фактор». Проведено исследование позиций судебных органов относительно содержания количественного фактора в избирательной кампании и его влияния на результаты выборов. Обращено внимание, что в настоящее время отсутствует система работы с количественным фактором, направленная на сохранение его максимально объективного характера.

07.03.10.705.

342.925(477)“2009” Розгляд адміністративних справ. Аналіз стану здійснення судочинства судами загальної юрисдикції в 2009 р. (за даними судової

статистики) / [опрацювала Г. І. Рудник] // Вісник Верховного Суду України. — 2010. — № 5. — С. 29—32.

Представлено статистичний звіт, що кількісно відображає діяльність адміністративних судів та місцевих загальних судів при вирішенні адміністративних справ різних категорій за 2009 р. Наведено статистичні дані діяльності апеляційного адміністративного суду, Вищого адміністративного суду України та Судової палати в адміністративних справах Верховного Суду України у 2009 р.

07.03.10.706.

342.925(477):342.922“2009” Розгляд справ про адміністративні правопорушення. Аналіз стану здійснення судочинства судами загальної юрисдикції в 2009 р. (за даними судової статистики) / [опрацювала нач. управл. вивчення та узагальн. суд. практи. ВС України Г. І. Рудник] // Вісник Верховного Суду України. — 2010. — № 5. — С. 32—34.

Представлено кількісні показники розгляду судами справ про адміністративні правопорушення. Зазначено, що на розгляді судів у 2009 р. перебувало 1 млн 625,3 тис. справ про адміністративні правопорушення, що в 4,1 раза менше порівняно з 2008 р. Проаналізовано статистичні дані за окремими категоріями найбільш типових справ про адміністративні правопорушення. Вказано, що в 2009 р. найпоширенішим видом серед адміністративних стягнень, застосованих судами за вчинення всіх видів адміністративних правопорушень, як і в попередні роки, був штраф. Констатовано збільшення кількості фактів застосування судами оплатного вилучення предмета, що був знаряддям вчинення чи безпосереднім об'єктом адміністративного правопорушення.

07.03.10.707.

342.925:347.942/943 Соловьева О. М. О доказательствах в административно-деликтном процессе / О. М. Соловьева // Философия права. — 2010. — № 3. — С. 83—87.

Представлено теоретическое осмысление вопроса о доказательствах в административно-деликтном производстве. Проанализированы средства доказывания и процессуальные формы их получения. Указано, что основанием для установления факта наличия или отсутствия события административного правонарушения и виновности лица могут служить лишь те фактические данные, которые являются средствами доказывания, соответствующими установленной законом процессуальной форме.

07.03.10.708.

342.925(477) Спори з приводу прийняття громадян на публічну службу, її проходження, звільнення з неї // Адміністративне судочинство. Судова практика в адміністративних справах. — 2010. — № 1. — С. 49—63.

Наведено приклади судової практики зі спорів про поновлення на публічній службі. Особливо розглянуто справу стосовно звільнення із займаної посади засудженого за вчинення злочину із звільненням від покарання.

07.03.10.709.

342.925(477) Спори за зверненнями суб'єкта владних повноважень у випадках, встановлених законом // Адміністративне судочинство. Судова практика в адміністративних справах. — 2010. — № 1. — С. 64—67.

На підставі аналізу постанови Верховного Суду України від 22 грудня 2009 р. зроблено узагальнені

п'я відносно того, що суди першої та касаційної інстанцій, дійшовши висновку про об'єднаність застосування до товариства санкцій за п'ять інвалідами робочі місця, помилково не врахували, що обов'язок підприємства зі створення робочих місць для інвалідів не супроводжується його обов'язком займатись пошуком інвалідів для працевлаштування.

07.03.10.710.

342.925(477) Спори фізичних та юридичних осіб із суб'єктами владних повноважень щодо оскарження їхніх дій чи бездіяльності // Адміністративне судочинство. Судова практика в адміністративних справах. — 2010. — № 1. — С. 40-48.

Наведено приклади судової практики зі справ, пов'язаних з урахуванням премій для обчислення нового розміру пенсій військовослужбовців. Представлено судову практику щодо невиконання допомоги інвалідам війни, передбаченої положеннями п. 13 ст. 71 та ст. 29 ЗУ «Про Державний бюджет України на 2007 рік».

07.03.10.711.

342.925(477) Спори фізичних та юридичних осіб із суб'єктами владних повноважень щодо оскарження правових актів індивідуальної дії // Адміністративне судочинство. Судова практика в адміністративних справах. — 2010. — № 1. — С. 4-39.

На основі аналізу судової практики та діючого законодавства зазначено, що податковий орган не має права самостійно змінювати призначення платежу, визначеного платником податків при їх сплаті, зокрема з метою погашення податкового боргу. Вказано, що виправлення помилок платником податку та зазначення ним уточнення показників у податковій декларації за будь-який наступний податковий період, протягом якого такі помилки були самостійно виявлені, може мати місце лише в межах строків давності, визначених ст. 15 ЗУ «Про порядок погашення зобов'язань платників податків перед бюджетами та державними цільовими фондами». Розглянуто особливості судових справ з питань вирішення спорів щодо податкової застави, оформлення вантажної митної декларації та ін.

07.03.10.712.

342.925(470):34.046 Цуканов Н. Н. О порядке исчисления сроков в производстве по делам об административных правонарушениях / Н. Н. Цуканов // Административное право и процесс. — 2010. — № 3. — С. 23-26.

Рассматриваются виды сроков, установленных Кодексом об административных правонарушениях, проблемные вопросы, связанные с их реализацией в органах внутренних дел. В результате научного анализа сформулированы отдельные рекомендации и проект статьи КоАП РФ «О порядке исчисления сроков, установленных законодательством об административных правонарушениях».

07.03.10.713.

342.925 Шергин А. П. Процессуальная составляющая правового регулирования административной ответственности / А. П. Шергин // Административное право и процесс. — 2010. — № 3. — С. 3-7.

Проанализированы основные, по мнению автора, концептуальные вопросы административно-юрисдикционного процесса. Отмечено, что эффективность административной ответственности зависит от совершенства процессуальной формы ее реализации, уровня ее нормативной организации, в том

числе соответствующего процессуального кодекса. Особое внимание обращено на важность разработки общих принципов административно-юрисдикционного процесса.

МИТНЕ ПРАВО

Статті

07.03.10.714.

351.713(477) Абакуменко О. В. Виды альтернативы в таможенном деле Украины / О. В. Абакуменко // Митна справа. — 2010. — № 4. — С. 33-39.

Освещены вопросы применения гражданами, субъектами внешнеэкономической деятельности, а также должностными лицами таможенных органов Украины права выбора одного из двух или нескольких возможных решений — альтернативы. Особое внимание уделено видовой классификации альтернативы в таможенном праве, которая базируется на субъективном критерии, а также на сфере общественных отношений, в которых субъекты таможенных правоотношений имеют возможность реализовать данную государством альтернативу. Проанализированы основные нормативно-правовые акты, регулирующие вопросы пересечения лиц, товаров, транспортных средств через таможенную границу Украины, перемещения по таможенной территории Украины; вопросы контроля и таможенного оформления, а также разрешения таможенно-правовых споров альтернативными судебными способами.

07.03.10.715.

347.791(477) Аверочкина Т. В. Административно-правовая функция держави з реєстрації морських торговельних суден / Т. В. Аверочкина // Митна справа. — 2010. — № 1. — С. 68-72.

Наведено теоретичне дослідження функції держави з реєстрації морських торговельних суден. Вказано, що реєстрація суден існує з тими чи іншими відмінностями майже у всіх державах і розцінюється як одна з форм здійснення державного нагляду за суднами, що ходять під національним прапором країни. Зазначено, що за допомогою реєстрації держава контролює момент википлення у судна права плавання під національним прапором, дотримання національного законодавства про відчуження суден та про передачу їх у заставу, а також законодавства про безпеку мореплавства. Реєстрація суден дозволяє вести облік флоту, що плаває під національним прапором країни, розробляти різні програми та заходи для розвитку або підтримки національного флоту.

07.03.10.716.

341.225.5 Аверочкина Т. В. Колізійний принцип в регулюванні правовідносин приватноправового характеру в торговельному мореплавстві / Т. В. Аверочкина // Митна справа. — 2010. — № 2. — С. 44-53.

Висвітлено проблеми права, що підлягають застосуванню до відносин приватноправового характеру у торговельному мореплавстві. Розглянуто провідні міжнародні документи, якими врегульовано основні групи таких правовідносин. Зауважено, що сьогодні йде процес розробки уніфікованого у конвенційному порядку міжнародного морського приватного права. Вказано, що основним методом уніфікації, використаним у міжнародних конвенціях з морського права, є метод уніфікації матеріальних норм. Акцентовано увагу на збереження актуаль-

пості завдання розробки та вдосконалення колізійних норм, а також більш широкого запровадження у практику морського права методу міжнародної уніфікації колізійних норм.

07.03.10.717.

351.713:339.543.4 Агапова А. Применение метода по стоимости сделки с ввозимыми товарами в целях определения таможенной стоимости / *А. Агапова* // Право и экономика. — 2010. — № 4. — С. 62–65.

Рассмотрены методы определения таможенной стоимости ввозимых/ввезенных товаров. Особое внимание уделено ограничениям в применении первого метода определения таможенной стоимости — метода по стоимости сделки с ввозимыми товарами.

07.03.10.718.

347.734(477) Білоус В. Т. Правові процедури переміщення готівкових валютних цінностей та банківських металів через митний кордон України / *В. Т. Білоус, А. В. Харбінська* // Митна справа. — 2010. — № 2. — С. 17–21.

Висвітлено проблему відсутності законодавчо закріпленого загального поняття «переміщення через митний кордон», аспекти правової процедури переміщення готівкових валютних цінностей, банківських металів та здійснено їх авторське визначення. На основі аналізу порядку переміщення через митний кордон готівкових валютних цінностей і банківських металів та проведеного порівняльного аналізу діючого законодавства з нормативно-правовою базою, яка раніше врегульовувала дану сферу, зроблено висновок щодо їх ефективності.

07.03.10.719.

351.713(477).001.73 Войцешук А. Оптимізація системи управління митними органами шляхом реформування їх структури / *Андрій Войцешук* // Вісник державної служби України. — 2010. — № 1. — С. 12–17.

Досліджено структуру діючої митної системи України. Розроблено пропозиції щодо її вдосконалення. Зазначено, що функціональний підхід до дослідження митної системи потребує вивчення рівня узгодження і ступеня корекції між цілями, завданнями й функціями митної системи, з одного боку, та її організаційною структурою управління — з іншого. Вказано на важливість з'ясування шляхів поєднання елементів організаційної структури управління з рівнями ієрархії.

07.03.10.720.

351.713(094.1) Додін Е. В. Таможенный кодекс Таможенного союза (Евразийского экономического сообщества) / *Е. В. Додін* // Митна справа. — 2010. — № 1. — С. 17–26.

Проанализированы нововведения в таможенном законодательстве СНГ в связи с формированием Таможенного союза Евразийского экономического сообщества (Республика Беларусь, Республика Казахстан и Российская Федерация), который формируется в три этапа: предварительный (до 01.01.2010 г.), первый (до 01.07.2010 г.) и второй (до 01.07.2010 г.). Основной акцент сделан на содержание таможенного законодательства, а именно Таможенного кодекса Таможенного союза ЕвразЭС, который вступает в силу с 01.07.2010 г., что существенно отразится на внешнеэкономических связях субъектов ВЭД Украины. С учетом статистических данных, проведенных в статье, можно проследить тенденцию к возрастанию товарооборота Украины с каждым из членов ЕвразЭС.

07.03.10.721.

343.9(477):343.359.3 Додін Є. В. Митна злочинність: поняття та структура / *Є. В. Додін* // Митна справа. — 2010. — № 3. — С. 17–29.

Проаналізовано стан, тенденції та динаміку злочинів, які скоюються у специфічній сфері державної діяльності — у митній справі. Зазначено, що це спричинило появу нового поняття у правовій науці та законодавстві України — митної злочинності. Вказано, що виникнення поняття «митна злочинність» обумовлене певними об'єктивними та суб'єктивними факторами, характеристика яких наведена у статті.

07.03.10.722.

351.713(477):341.3:061.234 Додіна Є. Є. Питання митного контролю вантажів гуманітарної допомоги, яка прямує до релігійної організації в Україні / *Є. Є. Додіна* // Митна справа. — 2010. — № 1. — С. 35–44.

Розглянуто питання, пов'язані з митним контролем вантажів гуманітарної допомоги, митним оформленням вантажів гуманітарної допомоги, яка прямує до релігійної організації. Зазначено, що з метою прискорення та спрощення процедури митного оформлення, подолання необхідних затримок вантажів гуманітарної допомоги митними органами України необхідно здійснити забезпечення пропуску через митний кордон України вантажів з гуманітарною допомогою у первісному порядку, забезпечити координацію спільних дій з прикордонними та суміжними службами шляхом проведення узгоджувальних нарад. Акцентовано увагу на актуальності перегляду діючих технологічних схем у частині скорочення кількості документів, що мають надаватися отримувачами гуманітарної допомоги для декларування, скорочення нормативів часу на оформлення гуманітарної допомоги.

07.03.10.723.

351.713(477) Дьоміна С. Ю. Підход до систематизації порушень митних правил / *С. Ю. Дьоміна* // Митна справа. — 2010. — № 3. — С. 75–83.

Проаналізовано існуючі наукові підходи до систематизації порушень митних правил. Запроповавано власний підхід до систематизації адміністративних проступків у сфері митної справи з огляду на складові митної справи, закріплені ст. 3 МК України. Розглянуто можливість згрупування порушення митних правил за двома групами: 1) порушення митних правил, що посягають на складову митної справи — здійснення митного контролю та митного оформлення; 2) порушення митних правил, що посягають на складову митної справи — паркування та справляння податків і зборів.

07.03.10.724.

351.713(470)“2009” Евсеев Д. Обзор судебной практики по таможенным спорам за 2009 г. / *Дмитрий Евсеев, Александр Косов* // Корпоративный юрист. — 2010. — № 4. — С. 41–43.

Указано, что, несмотря на снижение в 2009 г. внешнеторгового оборота России на 40 % по сравнению с 2008 г., таможенные органы России выполнили плановое задание по перечислению таможенных платежей в бюджет, которое было снижено Правительством РФ всего лишь на 20 %. Однако отмечен высокий процент таможенных платежей, возвращенных по решению судов, а также рост затрат на рассмотрение зачастую заведомо незаконных решений таможенных органов.

07.03.10.725.

351.713(470+477) Качан В. В. Усовершенствование таможенных процедур в контексте развития приграничной торговли между Россией и Украиной / В. В. Качан // Митна справа. — 2010. — № 3. — С. 106—108.

Представлено выступление на III Международной молодежной научно-практической конференции «Инновационное развитие таможенного дела: взгляд молодых» (Российская таможенная академия, 20—23 апреля 2010 г.). Очерчена роль таможенных органов в развитии приграничной торговли. Проанализирована нормативная база, регулирующая приграничную торговлю между Россией и Украиной. Предложены пути разрешения проблемы перемещения товаров между приграничными регионами.

07.03.10.726.

351.713(477) Копцева Л. О. Влияние международных митных правил на законодательство Украины щодо митного аудиту / Л. О. Копцева // Митна справа. — 2010. — № 4. — С. 62—71.

Розглянуто положення Конвенції про спрощення і гармонізацію митних процедур (Київська конвенція) та Рамкових стандартів із забезпечення безпеки та спрощення процедур міжнародної торгівлі, які є базисними щодо здійснення контролю сучасними митними адміністраціями на основі методів аудиту. Вказано, що в Україні після приєднання до Київської конвенції триває процес імплементації її норм у сучасне законодавство. Розглянуто значення впливу міжнародних норм, правил та стандартів у національне законодавство щодо здійснення аудиторських перевірок. Обґрунтовано необхідність внесення змін до МКУ або прийняття нового Митного кодексу, відповідного до міжнародних стандартів.

07.03.10.727.

351.713:339.543:311 Кравченко П. А. Правове дослідження становлення та розвитку митної статистики / П. А. Кравченко // Митна справа. — 2010. — № 4. — С. 13—24.

Обґрунтовано актуальність дослідження митної статистики та історії її виникнення. Проаналізовано систему органів, що відповідали за запровадження та здійснення митної статистики від давніх часів до сьогодення. Вказано, що митна статистика на сьогодні є дієвим апаратом спостереження за зовнішньою торгівлею держави, а також надання відомостей про здійснення своїх повноважень всією митною системою (відомча митна статистика). Акцентовано увагу на необхідності виокремлення такого напрямку статистичних митних спостережень, як статистика митних правопорушень.

07.03.10.728.

351.713(470) Лякишева М. Таможенный контроль после выпуска товаров: итоги прошедшего года и новые перспективы / Марина Лякишева, Ксения Сизова, Вильгельмина Шавшина // Корпоративный юрист. — 2010. — № 4. — С. 11—14.

Отмечено, что в течение 2009 г. в условиях финансового спада в РФ наблюдалось вполне объяснимое целями пополнения государственной казны усиление прессинга со стороны таможенных органов. Указано, что при осуществлении таможенного контроля после выпуска товаров таможенные органы допачисляли многомиллионные платежи, а крупнейшие компании в судебном порядке отстаивали свои интересы. Проанализированы пути разрешения этих конфликтных ситуаций, а также влияние на правоприменительную практику норм законодательства

Таможенного союза, вступающих в силу с 1 июля 2010 г.

07.03.10.729.

351.713:339.543 Мармилова Т. Д. Основні концепції типології митних цілків / Т. Д. Мармилова // Митна справа. — 2010. — № 3. — С. 98—104.

Досліджено правову природу та багатофункціональність митних цілків як специфічного засобу митної політики. На цій основі виділено їх типологію в залежності від змісту, обсягу, джерел встановлення, суб'єктного складу, взаємності падання, реалізації функцій держави.

07.03.10.730.

351.713 Пашко П. В. Умови та чинники забезпечення митної безпеки / П. В. Пашко // Митна справа. — 2010. — № 1. — С. 5—16.

Проаналізовано взаємозв'язок понять, що розкривають зміст поняття «безпеки». Представлено приписову структуру схеми системи національної безпеки. Презентовано умовну структуру національної та економічної безпеки й визначено в ній місце митної безпеки. Досліджено зв'язок митної безпеки з митною політикою та митною справою.

07.03.10.731.

351.713(477) Прокопенко В. В. Национальные источники таможенного права / В. В. Прокопенко // Митна справа. — 2010. — № 3. — С. 33—42.

Раскрыто понятие «источник таможенного права». Проведена классификация национальных источников таможенного права. Детально проанализирован каждый из них. Акцентируется внимание на специфике источников таможенного права, которая обусловлена: общественными отношениями, регулируемым таможенным правом; субъектным составом органов государственной власти, разрабатывающих и принимающих правовые акты в сфере таможенного дела; сферой действия акта; особенностью вступления в силу.

07.03.10.732.

351.713(470):339.543.4 Ровинский М. Элементы таможенной стоимости товаров: лицензионный платеж / Марк Ровинский // Корпоративный юрист. — 2010. — № 4. — С. 5—7.

Проанализирована практика применения положений ФЗ РФ «О таможенном тарифе». Предложен новый подход для ответа на вопрос о том, в каких случаях импортеры товара обязаны включать платежи за использование объекта интеллектуальной собственности в таможенную стоимость товара. В частности, отмечено, что в силу воспроизведения товарного знака на товаре у последнего возникает добавочная стоимость, а значит, лицензионные платежи, уплачиваемые за право пользования товарным знаком, имеют с ним тесную экономическую связь и должны рассматриваться как составной элемент таможенной стоимости импортируемого товара.

07.03.10.733.

342.925 Цукапов Н. Н. О соотношении «возбуждение дела об административном правонарушении» и «административное расследование» / Н. Н. Цукапов // Закон и право. — 2010. — № 5. — С. 86—87.

Проанализированы существующие в научной правовой литературе взгляды на понимание термина «административное расследование». Обосновывается рассмотрение административного расследования как одной из возможных правовых форм этапа сбора материалов, необходимых для рассмотрения дел

по существу и составления протокола об административном правонарушении.

07.03.10.734.

351.713 Panfilova O. E. Customs authority in the United Kingdom / O. E. Panfilova // Митна справа. — 2010. — № 3. — С. 84–87.

Досліджено структуру та діяльність митної служби Великобританії. Вказано на актуальність вирішення проблем, пов'язаних з організованою злочинністю та тероризмом у даній сфері. Зазначено, що в сучасних умовах митна влада у своїй діяльності повинна враховувати і скоординувати положення ключових міжнародних, регіональних та національних ведучих програм.

Див. також: 01.03.10.92, 09.03.10.992.

ФІНАНСОВЕ ПРАВО

Книги

07.03.10.735.

347.73(477)(075.8) Лучковська С. І. Фінансове право України : навч. посіб. / С. І. Лучковська ; МОН України. — К. : КНТ, 2010. — 296 с.

Розкрито зміст основних категорій та понять Загальної та Особливої частини навчальної дисципліни «Фінансове право». У Загальній частині висвітлено сутність фінансів та фінансової діяльності держави й органів місцевого самоврядування, поняття, предмет і метод фінансового права, його джерела та систему, зміст фінансових правовідносин, норм фінансового права, правові основи фінансового контролю. В Особливій частині розглядаються правові засади регулювання фінансових відносин у галузі бюджетної діяльності, податків, державного й муніципального кредиту, державних і місцевих видатків, а також у сфері страхування, банківської діяльності, грошового обігу, розрахунків та валютного регулювання.

07.03.10.736.

347.724:336.722 Мазур Т. В. Система гарантування вкладів фізичних осіб у банках: сучасний стан і перспективи розвитку : монографія / Т. В. Мазур. — К. : Київ. ун-т, 2010. — 198 с.

Проаналізовано сучасний стан та перспективи розвитку системи гарантування вкладів фізичних осіб у банках, зокрема, розглянуто принципи системи гарантування вкладів, принципи діяльності й функції Фонду гарантування вкладів фізичних осіб. Висвітлено порядок формування та розподілу повноважень між його керівними органами, порядок формування та використання коштів спеціального грошового фонду гарантування вкладів. Досліджено відносини Фонду з вкладниками та Національним банком України. Внесено пропозиції щодо удосконалення правового регулювання зазначених відносин і сформульовано ряд висновків теоретичного і практичного характеру.

Автореферат

07.03.10.737.

351.72(043.3) Білик В. В. Поняття і категорії бюджетного права : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / Білик Василь Вікторович ; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. — К., 2010. — 18 с.

Досліджено комплекс теоретичних і практичних питань, понять і категорій бюджетного права. Зок-

рема, здійснюється відмежування бюджетно-правових понять і категорій від визначень, правових конструкцій, термінів. Розкрито специфічні ознаки понять і категорій. Визначено місце бюджетно-правових категорій і понять у системі понять і категорій фінансового права, а також суміжних галузей права — адміністративного та конституційного. Доведено необхідність розмежування функцій бюджетного права та функцій бюджетно-правових понять і категорій. Визначено, що бюджетно-правовий інститут відрізняється від підгалузі бюджетного права, перш за все, обсягом предмета свого правового регулювання, оскільки він регулює не весь спектр якісно однорідних відносин у сфері бюджету, а лише деякі з них. Сформульовано пропозиції щодо визначення бюджетно-правового поняття, бюджетно-правової категорії, бюджетно-правового терміна, джерела (форми) бюджетного права, бюджетного процесу, доходів державного бюджету.

07.03.10.738.

341.233.1:368.23(477)(043.3) Губіна Г. Л. Правове регулювання державного фінансового контролю за діяльністю з морського страхування (фінансово-правовий аспект) : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / Губіна Ганна Леонідівна ; Харк. нац. ун-т внутр. справ. — Х., 2010. — 20 с.

Визначено засади правового регулювання державного фінансового контролю за діяльністю з морського страхування. Сформульовано поняття державного фінансового контролю у галузі морського страхування, визначено його сутність і принципи. Обґрунтовано систему органів, які уповноважені на здійснення державного фінансового контролю за діяльністю з морського страхування, види, форми і методи їх контрольної діяльності. З'ясовано місце і повноваження Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг у діяльності з морського страхування. Розглянуто публічно-правові засади регулювання та фінансового контролю договірних відносин у морському страхуванні. Визначено шляхи удосконалення контролю за діяльністю українських страхових організацій щодо морського транспорту, вантажів, що пересвозяться морським транспортом, та відповідальності морських перевізників як об'єктів державного фінансового контролю.

07.03.10.739.

347.73(043.3) Дуравкін П. М. Забезпечення виконання податкового обов'язку : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / Дуравкін Павло Михайлович ; Нац. юрид. акад. ім. Я. Мудрого. — Х., 2010. — 20 с.

Досліджено питання правового регулювання забезпечення виконання податкового обов'язку. Розглянуто правову природу податкового обов'язку. Визначено його структуру та ознаки. Доведено, що забезпечення виконання податкового обов'язку зумовлюється його порушенням. Податкову заставу, податкову поруку та адміністративний арешт активів платника податків розглянуто в якості способів забезпечення виконання податкового обов'язку, реалізація яких зумовлюється простроченням сплати податків і зборів та спрямована на погашення податкового боргу. Наведено характеристику елементів структури податкових правовідносин (об'єкт, предмет, суб'єкти, зміст), які випливають у зв'язку із застосуванням податкової застави, податкової поруки, адміністративного арешту активів платника податків, а також нарахуванням і сплатою пені. Запропоновано низку змін і доповнень до чинних норм податкового законодавства України, які регулюють порядок застосування означених заходів.

07.03.10.740.

347.73(477):(043.3) Шевчик О. С. Регулювання валютного контролю в Україні: фінансово-правовий аспект : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / Шевчик Олександр Сергійович ; Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. — Х., 2010. — 20 с.

Досліджено формування комплексного наукового уявлення про фінансово-правовий аспект регулювання валютного контролю в Україні. Розкрито його сутність. Проаналізовано позитивний міжнародний досвід у сфері валютних правовідносин та сформульовано пропозиції по його використанню в Україні. Визначено правову природу валютного контролю. Виділено істотні риси, що відрізняють його від інших видів державного контролю. Висвітлено елементи валютного контролю, його суб'єкти й об'єкти. Валютний контроль розглянуто як у широкому, так і у вузькому значенні. Акцентовано увагу на з'ясуванні визначення понять «валюта» і «валютні цінності» у розрізі дослідження регулювання валютного контролю. Зазначено, що саме через ці поняття законодавець визначає перелік валютних операцій, проведення яких регламентовано нормативно-правовими актами валютного законодавства.

Реферати

07.03.10.741.

347.73:336.58(477+4-191.2) Солдатенко О. Категорія «видатки» за законодавством України та країн Центральної Європи / Оксана Солдатенко // Підприємство, господарство і право. — 2010. — № 1. — С. 45–47.

«Видатки» — поняття, котре визначається й трактується різними вченими та неодноразово досліджувалося науковцями з теоретичної точки зору. Наукові праці вітчизняних учених стали суттєвим внеском у розвиток науки про видатки, зокрема як у фінансовій науці, так і в науці фінансового права.

Автором пропонується здійснити порівняльно-правове дослідження категорії «бюджетні видатки» за вітчизняним та європейським законодавством, з'ясувати спільні та відмінні ознаки у розумінні такого фінансово-правового поняття, як «видатки». У полі дослідження О. Солдатенкова потрапили такі країни, як Чехія, Болгарія, Хорватія, Російська Федерація, Латвія та ін.

Автор підкреслює тотожність понять, а саме: у законодавчих і нормативних актах як України, так і країн Центральної Європи чітко визначено, що видатки — це кошти, спрямовані відповідно до чинного законодавства на здійснення різних програм і заходів. У статті проаналізовано чіткий поділ видатків та їх джерела.

Узагальнюючи види видатків спостерігаємо, що у країнах Центральної Європи застосовується класифікація видатків, аналогічна українській. Солдатенков звертає увагу читача на той факт, що у Польщі є особливості класифікації видатків, що відрізняються від інших країн.

Отже, порівнявши законодавче визначення категорії «видатки» в Україні та країнах Центральної Європи, О. Солдатенков наводить власне визначення: бюджетні видатки — це планові асигнування (кошти державного та місцевого бюджетів), виділені відповідно до чинного законодавства на здійснення конкретних заходів чи програм, пов'язаних із забезпеченням завдань і функцій держави та місцевих органів влади — конституційного ладу держави, незалежного судочинства, обороноздатності держави, забезпечення державного управління та

місцевого самоврядування, розвитку соціально-культурної сфери тощо. Незважаючи на різне законодавство багатьох країн, основні принципи здійснення бюджетних видатків однакові.

Р. І. Міщенко

Статті

07.03.10.742.

347.745(470) Буркова А. Некоторые вопросы практики торгового финансирования / А. Буркова // Банковское право. — 2010. — № 3. — С. 6–8.

Проаналізовано применение права к аккредитивам по российскому законодательству. Освещены вопросы, связанные с постфинансированием и контргарантией. Представлены рабочие схемы работы аккредитива. Предложена модель контргарантии по российскому праву, которая ранее не была предусмотрена в рамках института банковской гарантии в РФ.

07.03.10.743.

347.73(477):351.823.3 Венгер В. В. Особенности взаимодействия державы та бізнесу у сфері гірничо-металургійного комплексу України: від підтримки до партнерства / В. В. Венгер // Економіка і прогнозування. — 2010. — № 2. — С. 114–128.

Розглянуто основні періоди формування і розвитку підприємств ГМК України. Висвітлено діяльність зазначених підприємств у період фінансово-економічних криз. Виявлено фактори, що негативно впливали на їх розвиток. Проаналізовано напрями державної підтримки, яка надавалась металургійним підприємствам. Запропоновано напрями взаємодії держави та ГМК України в контексті його подальшого розвитку.

07.03.10.744.

347.73:336.22 Власенко Л. В. Судебные правовые позиции в налоговом праве: понятие, виды, конкуренция / Л. В. Власенко, И. А. Власенко // Журнал российского права. — 2010. — № 5. — С. 45–57.

Рассмотрены налоговые правовые позиции, их природа, функции и виды. Основной акцент сделан на налоговые правовые позиции судов. Выделены налоговые правовые позиции судебных инстанций, а также научно-практические и обыденные позиции, сформулированные в связи с налоговыми спорами. Впервые исследована проблема конкуренции судебных налоговых позиций. Раскрыт вопрос об иерархии и соподчиненности судебных налоговых позиций. Сформулированы критерии их верховенства.

07.03.10.745.

347.73:336.148 Гетманець О. П. Правові основи бюджетного контролю / О. П. Гетманець // Право України. — 2010. — № 3. — С. 174–178.

Вказано, що нормативні акти з бюджетного контролю повинні забезпечувати легітимність та цілісність системи бюджетного контролю, мати взаємоузгоджений характер, визначати організаційну структуру і методологічні засади. Наголошено на гострій необхідності прийняття закону про бюджетний контроль.

07.03.10.746.

347.73:347.43 Гетманцев Д. О. Юридичний факт як підстава виникнення, зміни та припинення фінансового правового зобов'язання / Д. О. Гетманцев // Бюлетень Міністерства юстиції України. — 2010. — № 4–5. — С. 125–132.

Проаналізовано особливості, притаманні системі юридичних фактів у фінансово-правових зобов'язаннях. Представлено порівняння цивільно-правових та фінансово-правових зобов'язань. Окрему увагу приділено фінансово-правовому договору. Визначено роль нормативних актів, а також неправомірних дій як окремих підстав виникнення, зміни та припинення фінансово-правових зобов'язань.

07.03.10.747.

347.73:336.22(470) Гордеева О. В. Неоснованная налоговая выгода: отличительные признаки и практика применения / О. В. Гордеева // Финансы. — 2010. — № 3. — С. 37—41.

Указано на отсутствие в законодательстве о налогах и сборах РФ понятия «налоговая выгода». Исследована взаимосвязь понятий «материальная выгода», «экономическая выгода» и «налоговая выгода». Проанализирована концепция налоговой выгоды, предусмотренная постановлением пленума ВАС РФ от 12 октября 2006 г. № 53 «Об обходе арбитражными судами обоснованности получения налогоплательщиком налоговой выгоды». На основании базовых признаков неоснованной налоговой выгоды выделены наиболее типичные модели арбитражных споров налоговых органов и налогоплательщика по этому вопросу.

07.03.10.748.

347.735(477) Дроб'язко А. А. Аналіз монополізації та регіональний перерозподіл ризиків депозитів і кредитів фізичних осіб в Україні в умовах фінансової кризи / А. Дроб'язко // Банківська справа. — 2010. — № 1. — С. 32—41.

Проаналізовано процеси, що відбуваються на регіональному рівні і пов'язані з перерозподілом кредитних та депозитних ризиків фізичних осіб в умовах фінансової кризи за період з 1 жовтня 2008 р. до 1 липня 2009 р. Висвітлено за регіонами стап кредитних портфелів фізичних та юридичних осіб, депозити фізичних осіб.

07.03.10.749.

347.736 Дяченко С. Механізм врегулювання дефолтів за запозиченням органів місцевого самоврядування / Світлана Дяченко // Збірник наукових праць Національної академії державного управління при Президентові України. — К., 2009. — Вип. 2. — С. 156—165.

Обґрунтовано неприйнятність застосування процедур відновлення платоспроможності або визнання банкрутами суб'єктів підприємницької діяльності для врегулювання дефолтів за місцевими запозиченнями. Розроблено основні складові механізму врегулювання дефолтів за місцевими запозиченнями.

07.03.10.750.

347.73:336.226(470):330.241.1 Журавлева О. О. Правовые принципы налогообложения организаций, осуществляющих деятельность в инновационной сфере / О. О. Журавлева // Журнал российского права. — 2010. — № 5. — С. 20—28.

Исследованы основные проблемы правового регулирования налогообложения организаций, осуществляющих деятельность в инновационной сфере. На основании проведенного анализа законодательства РФ сформулированы принципы правового регулирования, которые позволяют выявить и устранить пробелы в правовом регулировании налогообложения инновационной деятельности, сделать его системным, учитывающим долгосрочные приоритеты государственного развития.

07.03.10.751.

341.96:347.73:336.22 Кобзарь-Фролова М. Н. Роль и значение международных договоров в предупреждении налоговой деликтности / М. Н. Кобзарь-Фролова // Финансовое право. — 2010. — № 4. — С. 32—34.

Указано на увеличение числа преступлений в сфере экономики. Отмечено, что результатом данного явления служит включение в финансово-экономический оборот незаконно полученных денежных средств, расширение масштабов теневой экономики. Акцентируется внимание на необходимости предупреждения развития налоговой деликтности путем использования как внутренних резервов, так и потенциала международных договоров.

07.03.10.752.

347.73(470):336.14 Конюхова Т. В. Об ответственности за нарушение бюджетного законодательства / Т. В. Конюхова // Журнал российского права. — 2010. — № 4. — С. 37—48.

Раскрыты теоретические проблемы и практические вопросы совершенствования ответственности за нарушение бюджетного законодательства. Отмечено, что Бюджетный кодекс РФ впервые систематизировал нормы бюджетного законодательства об ответственности за нарушение бюджетного законодательства. Рассмотрены возможные пути развития этого института.

07.03.10.753.

347.73(470):336.14 Крохина Ю. Аудит бюджетной отчетности в судебной практике / Ю. Крохина // Хозяйство и право. — 2010. — № 4. — С. 78—81.

Исходя из анализа законодательства РФ, высказана критическая оценка правовой позиции, выраженной в постановлении Пленума ВАС РФ № 23 от 22 июля 2006 г. «О некоторых вопросах применения арбитражными судами норм Бюджетного кодекса Российской Федерации», согласно которой органам внешнего финансового контроля запрещается требовать у администраторов бюджетных средств первичной документации. Указано на актуальность четкого определения объектов финансового контроля, осуществляемого органами внешнего финансового контроля, а также их полномочий.

07.03.10.754.

347.73(410):336.22 Кузнецов О. В. Особенности сущности британской податковой системы / О. В. Кузнецов // Финансы Украины. — 2010. — № 4. — С. 102—113.

Розглянуто загальні тенденції розвитку сучасної податкової системи Великобританії. Проведено розгорнутий аналіз формування дохідної частини британського бюджету на 2008/09 фінансовий рік. Проаналізовано еволюцію податку з доходів фізичних осіб. Приділено увагу й іншим податкам: акцизному, на додачу вартість, корпоративному та ін. Досліджено механізм функціонування системи обов'язкового державного соціального страхування.

07.03.10.755.

347.73:336 Кузьмич О. Теоретико-методологічні основи аналізу стійкості фінансового сектора / Олена Кузьмич // Збірник наукових праць Національної академії державного управління при Президентові України. — К., 2009. — Вип. 2. — С. 93—102.

Узагальнено думки науковців з визначення поняття «фінансова стійкість» та «нестійкість». Сформульовано концептуальні висновки з цих питань. Розкрито основні концепції, які становлять теоретичне підґрунтя для аналізу стійкості фінансової

системи, визначення їх характерних рис та методів оцінювання. Обгрунтовано теоретичні засади існуючих методів оцінювання.

07.03.10.756.

347.734(470) Макаревич К. А. Обеспечение ликвидности банковской системы в условиях необходимости модернизации инфраструктурного комплекса: финансово-правовые аспекты / К. А. Макаревич // Банковское право. — 2010. — № 3. — С. 2—4.

Указано на необходимость постоянного контроля и принятия своевременных мер со стороны уполномоченных организаций для обеспечения стабильной работы банковской системы страны. Проанализированы правовые инструменты Банка России, при помощи которых осуществляется регулирование уровня ликвидности кредитных организаций. Особое внимание уделено вопросам обеспечения ликвидности банковской системы.

07.03.10.757.

347.73:336.22:347.415/416/426.6 Меновщиков А. Суброгация и регресс в налоговом праве при использовании современных технологий / А. Меновщиков // Хозяйство и право. — 2010. — № 3. — С. 52—58.

Проанализировано участие налогоплательщика, представителя налогоплательщика в передаче налоговой отчетности по телекоммуникационным каналам связи. Отмечено, что действующее налоговое законодательство направлено в первую очередь на возмещение убытков. Указано, что использование современных технологий не должно приводить к нарушению принципа неотвратимости наказания виновного лица, поэтому институты суброгации и регресса должны действовать в налоговых правоотношениях.

07.03.10.758.

347.73(470):336.22 Павлова Л. П. Отдельные аспекты совершенствования налоговой политики / Л. П. Павлова, В. В. Понкратов // Финансы. — 2010. — № 4. — С. 31—35.

Проанализированы последствия кризисных явлений в российской экономике в налоговой системе. Представлен перечень основных антикризисных мер налогового характера, что были применены: снижение ставки по налогу на прибыль организаций с 24 до 20 %; увеличение амортизационной премии с 10 до 30 % от первоначальной стоимости амортизируемого имущества; сокращение экспортных пошлин на нефть и продукты ее переработки; разработка мер, способствующих сокращению сроков возмещения НДС промышленным предприятиям и издержек на налоговое администрирование; предоставление регионам права существенного снижения величины налогов для малого бизнеса; повышение величины социальных и имущественных налоговых вычетов по налогу на доходы физических лиц. Дана оценка их эффективности.

07.03.10.759.

347.73 Пацуркинский П. С. Ключевые мировоззренческие проблемы науки финансового права в начале третьего тысячелетия / П. С. Пацуркинский // Финансовое право. — 2010. — № 4. — С. 11—16.

Подняты проблемы системного подхода в изучении права. Обоснована необходимость применения в процессе изучения финансового права методологического опыта системных исследований других наук. На примерах научных исследований, использующих их в качестве методов исследования, анализируются три системные парадигмы: сбалансирован-

ности анализируемых систем, неуправляемых и необратимых состояний сложных и сверхсложных динамических систем, метасистемная.

07.03.10.760.

347.73(477):336.143 Піхоцький В. Ф. Ефективність бюджетної політики як інструмент соціально-економічного розвитку України / В. Ф. Піхоцький // Фінанси України. — 2010. — № 3. — С. 30—37.

Проаналізовано ефективність бюджетної політики в Україні на сучасному етапі. Підкреслено необхідність її підвищення. Визначено заходи з удосконалення бюджетної системи, що сприятимуть підвищенню ефективності бюджетної політики й соціально-економічному розвитку країни. Сформульовано основні принципи розбудови вітчизняної бюджетної системи.

07.03.10.761.

347.734(470):336.73.078.3 Рождественская Т. Э. Формы банковского надзора в Российской Федерации / Т. Э. Рождественская // Банковское право. — 2010. — № 3. — С. 15—18.

Проанализирована регулирующая и надзорная функции Банка России, которая реализуется через Комитет банковского надзора. Раскрыты особенности трех форм банковского надзора в России: предварительный, текущий и «последующий». Особое внимание уделено механизму отзыва лицензии на осуществление банковских операций.

07.03.10.762.

347.73(477):336.14 Ротар Д. П. Проблемы взаимодействия державы, Державного казначейства Украины та бюджетных учреждений как субъектов бюджетного права / Д. П. Ротар // Університетські наукові записки : Часопис Хмельницьк. ун-ту управління та права : Право. Економіка. Управління. — Хмельницький, 2010. — Вип. 2. — С. 192—196.

Досліджено фінансово-правовий статус бюджетної установи. Окрему увагу приділено взаємозв'язку бюджетної установи з такими суб'єктами права, як держава та Державне казначейство України. Проаналізовано роль і місце бюджетного фінансування у фінансовій діяльності бюджетних установ.

07.03.10.763.

347.73:336.14 Телепик С. С. Проблемы выявления правовой природы бюджетного процесса / С. С. Телепик // Університетські наукові записки : Часопис Хмельницьк. ун-ту управління та права : Право. Економіка. Управління. — Хмельницький, 2010. — Вип. 2. — С. 197—200.

Проаналізовано доктринальні проблеми бюджетного права. Досліджено правову природу стадій виконання бюджетів у процесуальному аспекті. Зазначено, що з погляду фінансово-правової науки та практики доцільніше відстоювати існування власне бюджетного процесу, а не процесуального інституту підгалузі бюджетного права, оскільки матеріальне та процесуальне бюджетне право знаходиться у нерозривному діалектичному зв'язку.

07.03.10.764.

347.73(470):336.22 Тимошенко В. Изменения налогообложения в 2010 году / В. Тимошенко // Право и экономика. — 2010. — № 4. — С. 41—50.

Представлен обзор изменений налогового и финансового законодательства РФ, вступивших в силу с 2010 г. Указано, что изменения затронули первую часть Налогового кодекса, а также главы об НДС, акцизах, НДФЛ, госпошлине, спецрежимах, транспортном и земельном налогах, налоге на имущество

организаций. Отмечены кардинальные изменения размеров пособий. Самым значительным изменением 2010 г. стала отмена ЕСН и замена его на страховые взносы в ПФР, ФОМС и ФСС России.

07.03.10.765.

347.73(470):336.2 Товмасын Р. Э. Механизм финансово-правового регулирования платежной системы Российской Федерации и стран Содружества Независимых Государств / Р. Э. Товмасын // Финансовое право. — 2010. — № 4. — С. 23–25.

Указано на отсутствие в правовой науке исследований, посвященных изучению особенностей функционирования и правового регулирования платежных систем. Отмечена необходимость совершенствования их правового регулирования. Проведен анализ механизма финансово-правового регулирования платежной системы РФ и стран СНГ.

07.03.10.766.

347.73:336.14 Ціпура В. Л. Сутність і класифікаційні ознаки міжбюджетних трансфертів / В. Л. Ціпура // Актуальні проблеми економіки. — 2010. — № 1. — С. 200–210.

Наведено узагальнену класифікацію міжбюджетних трансфертів на основі 51 класифікаційної ознаки. Показано місце міжбюджетних трансфертів у системі державного фінансування, грошей і кредиту. Трансферти як видатки можуть оформлюватись особливим чином за бажанням додаткового контролю отримувачів податками. Наголошено, що трансферти як доходи слід визнавати корисними певними надходженнями та як оформлені особливим чином видатки.

07.03.10.767.

351.72 Школьник І. О. Реформування фінансово-го пагляду під впливом економічної рецесії / І. О. Школьник // Фінанси України. — 2010. — № 3. — С. 50–60.

Досліджено особливості реформування системи регулювання та пагляду за фінансовим ринком під впливом світової фінансової кризи як на світовому рівні, так і в окремих країнах. Розглянуто основні підходи до регулювання фінансового ринку у США, Європейському Союзі та країнах пострадянського простору, зокрема в Україні. Особливу увагу приділено створенню мегарегулятора фінансового ринку.

07.03.10.768.

347.73:336.144:37 Якубовський Р. В. Правові аспекти позабюджетних коштів на освіту / Р. В. Якубовський // Університетські наукові записки : Часопис Хмельницького університету управління та права : Право. Економіка. Управління. — Хмельницький, 2010. — Вип. 2. — С. 201–205.

Проаналізовано правові аспекти позабюджетних коштів на освіту. Запропоновано вдосконалення нормативно-правових актів з метою ефективного залучення та розпорядження позабюджетними ресурсами закладів освіти. Особливу увагу приділено грантам як перспективним позабюджетним коштам на освіту.

Див. також: 01.03.10.64, 11.03.10.1117,
12.03.10.1133.

ІНФОРМАЦІЙНЕ ПРАВО

Автореферат

07.03.10.769.

342.951:351.713(477):0049(043.3) Бабалик Є. П. Адміністративно-правові основи інформаційного забезпечення митних органів в Україні : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / Бабалик Євген Ілліпович ; ОНЮА. — О., 2010. — 18 с.

Розглянуто роль та значення інформації у роботі митних органів на сучасному етапі розвитку. Проаналізовано різні підходи до розуміння інформації й запропоновано визначення митної інформації. Визначено поняття інформаційного забезпечення митних органів та перспективні напрями його вдосконалення: запровадження «електронної митниці», розвиток електронного декларування, поглиблення співпраці між митними адміністраціями країн. «Електронна митниця» розглядається як частина програми «Електронний уряд». Визначено, що на сучасному етапі розвитку ефективно здійснення необхідних адміністративних процедур без використання інформаційно-комунікативних технологій є неможливим. Досліджено механізм державного управління інформаційним середовищем митних органів. Розглянуто організаційні та правові засади здійснення «електронного декларування», роботи систем аналізу ризиків та контролю доставки вантажів. Запропоновано низку змін до законодавства, які сприятимуть покращенню інформаційного забезпечення митних органів.

07.03.10.770.

342.9:[004.056.4:336.221.24](477)(043.3) Субіна Т. В. Адміністративно-правове забезпечення інформаційної безпеки в органах Державної податкової служби України : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / Субіна Тетяна Володимирівна ; Нац. ун-т держ. податк. служби України. — Ірпінь, 2010. — 20 с.

Розглянуто теоретичні підходи до формування інформаційного суспільства на основі розвитку інформаційних процесів, які відбуваються у суспільстві та державі. Досліджено поняття: «інформація», «захист інформації», «інформаційна безпека», що дозволило сформулювати авторське визначення «інформаційна безпека в органах ДПС України». Проаналізовано коло суб'єктів, які забезпечують реалізацію завдань Національної програми інформатизації. Розкрито рівень застосування технічних засобів та стан здійснення документообігу при використанні мережі Інтернет в органах ДПС України. На підставі аналізу вітчизняного законодавства України та вивчення зарубіжного досвіду щодо забезпечення інформаційної безпеки у сфері податкових відносин сформульовано ряд висновків, рекомендацій та пропозицій, які повинні певною мірою сприяти підвищенню оперативності та ефективності адміністрування податків, зборів та інших обов'язкових платежів у діяльності органів ДПС України.

Статті

07.03.10.771.

342.951:347.77 Бабалик Є. П. Адміністративно-правові основи інтеграції інформаційних технологій в процес контролю доставки вантажів / Є. П. Бабалик // Митна справа. — 2010. — № 3. — С. 67–74.

Розглянуто правові основи інтеграції інформаційних технологій у процесі контролю за доставкою товарів, що ввозяться на митну територію

України. Досліджено процес інформаційної взаємодії між митницею відправлення та митницею призначення. Зазначено, що в основі системи контролю доставки вантажів лежить інформаційна взаємодія між митницею відправлення та митницею призначення і від того, наскільки оперативною, якісною та врегульованою буде така взаємодія, залежатиме й ефективність здійснення контролю за доставкою вантажів у митниці призначення, а відповідно й ефективність проведення митної політики та наповнення державного бюджету. Зазначено, що ефективне виконання митними органами покладених на них завдань у сучасних умовах є неможливим без інтеграції у митні процедури інформаційних технологій.

07.03.10.772.

347.77(477):35 Вовк О. Досвід упровадження відеоконференцій на базі IP-телефонії / О. Вовк // Вісник державної служби України. — 2010. — № 3. — С. 7—13.

Проаналізовано напрямки розвитку відеоконференцій на сучасному етапі. Висвітлено досвід Головної державної служби у проведенні відеоконференцій, що застосовуються у повсякденній роботі. Проаналізовано нормативну базу, що була розроблена для регламентації процедур та легітимізації проведення нарад у режимі відеоконференцій.

07.03.10.773.

347.77:347.457 Герасименко О. М. Інформаційна безпека торгівців цінними паперами / О. М. Герасименко // Економіка, фінанси, право. — 2010. — № 1. — С. 18—21.

Розглянуто процес управління інформаційною безпекою торгівців цінними паперами. Висвітлено механізми її забезпечення. Викладено основні загальнотеоретичні положення управління інформаційною безпекою. Зосереджено увагу на заходах з розробки та охорони інформаційної складової економічної безпеки торгівців цінними паперами.

07.03.10.774.

347.77:35 Дестяр А. О. Інформація як атрибут державно-управлінської діяльності / А. О. Дестяр // Держава та регіони. Серія: Державне управління. — 2010. — № 2. — С. 14—18.

Розглянуто сутність інформації як певид'ємного атрибута державно-управлінської діяльності. Проаналізовано різні аспекти визначення інформації. Обгрунтовано вимоги до інформаційного забезпечення державно-управлінських рішень.

07.03.10.775.

347.77:347.83 Кобзева С. В. Сравнительно-правовой анализ регулирования оборота вредной информации в телерадиовещании и кинопрокате / С. В. Кобзева // Информационное право. — 2010. — № 2. — С. 8—13.

Проаналізовані моделі регулювання телерадіовещання і проката кінопродукції в ряде стран. Сделан акцент на ограничении оборота вредной информации, в т. ч. демонстрации сцен насилия и жестокости, порнографии, неприличных или грубых выражений в теле- и радиозфире. Исследованы механизмы, регулирующие и контролирующие распространение информации подобного содержания.

07.03.10.776.

347.77:347.775:336.719.2 Колодій І. М. Принципи та методи захисту банківської інформації / І. М. Колодій // Університетські наукові записки: Часопис Хмельниц. ун-ту управління та права: Право. Еконо-

міка. Управління. — Хмельницький, 2010. — Вип. 2. — С. 186—191.

Розглянуто особливості захисту банківської інформації. Визначено загальноправові та специфічні для банківської діяльності принципи захисту банківської інформації з урахуванням методологічних підходів до їх визначення та систематизації. Виявлено взаємозв'язки між принципами, характерними для підприємницької діяльності в цілому та специфічними для банківської діяльності. Зазначено, що якість управління банківськими ризиками є одним із ключових елементів укріплення фінансової стабільності банківської системи.

07.03.10.777.

347.77(477):35 Луценко С. М. Особливості інформаційного забезпечення в державно-управлінській діяльності / С. М. Луценко // Держава та регіони. Серія: Державне управління. — 2010. — № 2. — С. 41—45.

Проаналізовано сучасні дослідження у сфері інформаційного суспільства. Визначено ступінь готовності українського суспільства до функціонування в умовах інформаційного суспільства. Окреслено стан та перспективи інформаційного забезпечення органів влади.

07.03.10.778.

347.77(477) Марко Є. Інформаційний рипок: проблеми застосування у фінансовій системі України / Євген Марко // Банківська справа. — 2010. — № 1. — С. 53—58.

Проаналізовано динаміку формування та застосування інформаційного ринку у фінансовій системі України. Акцентовано увагу на маловживаності поняття «ринку інформаційних продуктів та послуг» в Україні. Вказано на необхідність вдосконалення заходів регулювання означеної сфери.

07.03.10.779.

347.77 Обзор конференций по вопросам информационного права // Информационное право. — 2010. — № 3. — С. 35—38.

Представлен краткий отчет о следующих конференциях: VII Международной конференции по информационной безопасности Securitatea Informationala (Молдавская экономическая академия, апрель 2010); II конференции «Управление информационными ресурсами» (15 апреля 2010 г.); конференции «Код информационной безопасности» (Нижегород, 29 апреля 2010 г.); III Международном салоне «Комплексная безопасность — 2010» (Москва, 22 мая 2010 г.); 6-м Евразийском форуме «Международные проблемы информационного взаимодействия и информационной безопасности» («Ипфофорум-Евразия») и I-й международной ИТ-конференции и выставке «Безопасный город» (Москва, 10—11 июня 2010 г.); XII Всероссийской научно-практической конференции «Проблемы информационной безопасности государства, общества и личности» (Белокураха, 8—13 июня 2010 г.); «Инфо-Стратегия 2010: Общество. Государство. Образование» (Самара, 28—30 июня 2010 г.).

07.03.10.780.

347.77:35 Олійченко І. М. Дослідження властивостей інформації в інформаційній системі органу державного управління / І. М. Олійченко // Інвестиції: практика та досвід. — 2010. — № 1. — С. 82—84.

Представлено дослідження властивостей інформації, що використовується для прийняття рішень в органах державного управління. Проведено ранжирування властивостей і здійснено причинно-на-

слідковий аналіз характеристик вхідної інформації. Розраховано параметри інформації для вхідів прямої, непрямої дії, управлінських впливів і контуру зворотного зв'язку. Розраховано показники, що характеризують стан інформаційної системи органу державного управління.

07.03.10.781.

347.77:35 Олійченко І. М. Формування системи управління якістю інформації в органах державного управління із застосуванням стандарту якості ISO 9001 / *І. М. Олійченко* // Інвестиції: практика та досвід. — 2010. — № 5. — С. 75–77.

Обґрунтовано теоретичні підходи та практичні рекомендації щодо формування систем управління якістю інформації в органах державного управління із застосуванням стандартів якості серії ISO 9001. Запропоновано структуру процесів органу державного управління згідно з цим стандартом. Представлено поділ процесів на загальні, забезпечення, оперативні, моніторингу і контролю, процеси падаючі послуг. Структура процесів зорієнтована на максимальне застосування інформаційної системи органу державного управління як для виконання його функціональних задач, так і для забезпечення ефективного функціонування системи управління якістю.

07.03.10.782.

347.77(478) Петрова О. М. Информационное законодательство в Республике Молдова / *О. М. Петрова* // Информационное право. — 2010. — № 2. — С. 26–29.

Представлен обзор законодательства Республики Молдова в области регулирования информационных технологий, Интернета и интеллектуальной собственности. Представлен анализ органов власти, участвующих в регулировании информационной сферы в Молдове.

07.03.10.783.

347.77 Приймак Ю. Технологія управління інформаційними ресурсами в електронному урядуванні / *Юрій Приймак* // Збірник наукових праць Національної академії державного управління при Президентові України. — К., 2009. — Вип. 2. — С. 109–118.

Проаналізовано технологію управління інформаційними ресурсами в електронному урядуванні, а саме планування, організація, контроль, облік, координування таких процесів (їх регулювання), як: формування, обробка, захист, зберігання, використання державних інформаційних ресурсів тощо. Досліджено стан розвитку електронного урядування в Україні. Особливу увагу приділено ефективному використанню інформаційних технологій, базуючись на зарубіжному досвіді. Вказано на важливість впровадження цих технологій для підвищення рівня інформатизації держави та створення високоінформатизованого громадянського суспільства.

07.03.10.784.

342.738 Прищан І. І. Право на приватність персоніфікованої інформації та захист суспільної моралі / *І. І. Прищан* // Університетські наукові записки : Часопис Хмельницького університету управління та права : Право. Економіка. Управління. — Хмельницький, 2010. — Вип. 1. — С. 26–31.

Зазначено, що право на приватність не є абсолютним і підлягає пропорційному обмеженню на визначених законом підставах з метою захисту суспільної моралі. Такі заходи є необхідними для ідентифікації і притягнення до відповідальності суб'єктів правопорушень та злочинів проти суспіль-

ної моралі. Здійснено теоретичний аналіз змісту права на приватність персоніфікованої інформації. Визначено його співвідношення із правом на захист суспільної моралі. На підставі дослідженого сформульовано пропозиції щодо удосконалення правового захисту суспільної моралі.

07.03.10.785.

347.77(470):35 Устинович Е. С. Вопросы методологии информационной деятельности в государственном управлении / *Е. С. Устинович* // Информационное право. — 2010. — № 3. — С. 3–6.

Рассмотрены проблемы методологии информационной деятельности в государственном управлении в условиях его реформирования, внедрения электронного правительства и построения информационного общества в России. Предложены некоторые методы реализации информационной деятельности в государственном управлении.

07.03.10.786.

342.57 Федосеева Н. Н. Блоги как новый инструмент современной демократии и форма реализации гражданами права на участие в управлении делами государства / *Н. Н. Федосеева* // Информационное право. — 2010. — № 3. — С. 23–26.

Охарактеризован процесс правового реформирования представительной модели демократии под воздействием информационных технологий. Рассмотрена сущность и роль блогов как инструментов современной коммуникации, в том числе и в политической сфере, а также как форма реализации гражданами прав на участие в управлении делами государства.

07.03.10.787.

347.77(470.345):349.3 Худойкина Т. В. Информационные аспекты систематизации законодательства в сфере социальной защиты населения / *Т. В. Худойкина, Н. А. Толкунова* // Информационное право. — 2010. — № 3. — С. 10–14.

Проанализированы направления внедрения компьютерных технологий по систематизации законодательства в сфере социальной защиты населения. Особое внимание уделено работе автоматической информационной системы «Электронный социальный регистр населения» (АИС ЭСРН), что используется в Министерстве социальной защиты Республики Мордовия. Указано на необходимость разработки корпоративной АИС на федеральном уровне.

07.03.10.788.

347.77:004.056.5 Янчук В. Метод розв'язання багатокритеріальної задачі вибору структури захисту інформації в е-урядуванні / *В. Янчук* // Вісник державної служби України. — 2010. — № 3. — С. 59–63.

Обґрунтовано застосування методу об'єктивної корисності для розв'язання багатокритеріальної задачі вибору раціональної структури захисту інформаційної системи економічного управління (ІСЕУ). Вказано на зв'язок задачі оптимального управління захистом ІСЕУ з відповідними класами екстремальних задач. Запропоновано алгоритм дослідженого методу.

Див. також: 02.03.10.136, 03.03.10.343.

КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВО

Книги

08.03.10.789.

343.3 Кваліфікація злочинів : навч. посіб. / О. О. Дудорова, Є. О. Письменський. — К. : Істина, 2010. — 430 с.

Запропоновано навчальний матеріал, що стосується найголовніших питань кваліфікації злочинів із визначенням мети вивчення кожної із тем. Скопцентовано увагу на особливостях кваліфікації їх окремих різновидів. Викладено опорні поняття, питання та завдання для самоконтролю, перелік рекомендованої літератури, завдання для індивідуальної та самостійної роботи.

08.03.10.790.

343.2/7(477)(076)(075.8) Кримінальне право України : програма курсу / уклад.: С. В. Албул, Д. О. Балобанова, Н. Л. Березовська [та ін.]; відп. ред. В. О. Туляков — О. : Фенікс, 2010. — 114 с.

Викладено основні науково-теоретичні та практичні положення курсу «Кримінальне право України» відповідно до навчальних програм юридичних вищих навчальних закладів. Розглянуто поняття, суть, завдання, стадії, принципи, систему та види покарань, склад та класифікацію злочинів кримінального права України. У програмі наведено нормативний матеріал, перелік загальної і додаткової літератури, який рекомендується студентам для вивчення курсу в цілому та за окремими темами програми.

Автореферати

08.03.10.791.

343.352.7 Антонов С. В. Кримінальна відповідальність за посягання на діяльність службової особи чи громадянина, який виконує громадський обов'язок (ст. 350, 352 КК України) : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.08 / Антонов Сергій Володимирович ; Київ. нац. ун-т внутр. справ. — К., 2010. — 20 с.

Досліджено становлення та розвиток норм стосовно кримінальної відповідальності за погрози, насильство, знищення або пошкодження майна щодо службової особи чи громадянина, який виконує громадський обов'язок. Визначено та з'ясовано сутність родового й безпосереднього об'єктів злочинів, склади яких передбачені в диспозиціях ст. 350 та ст. 352 КК України. Досліджено їх об'єктивні прояви. Проаналізовано суб'єктивну сторону та суб'єкт даних злочинів. Розкрито види та розміри покарань за злочини, склади яких передбачені в диспозиціях ст. 350 та ст. 352 КК України, практику їх призначення. Виявлено недоліки у кримінально-правовій охороні діяльності службової особи та громадянина, який виконує громадський обов'язок, і внесено пропозиції щодо їх усунення.

08.03.10.792.

343.31+343.35+343.36+343.415](477) Блажівський Є. М. Кримінальна відповідальність за втручання в діяльність за кримінальним правом України : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.08 / Блажівський Євген Миколайович ; Львів. держ. ун-т внутр. справ. — Л., 2010. — 19 с.

Досліджено проблеми забезпечення кримінально-правовими засобами належних умов для

здійснення повноважень визначеними КК особами. З'ясовано зміст та обсяг поняття «втручання в діяльність» за кримінальним правом та його відмінність від суміжних понять. Проведено системний юридичний аналіз складів втручання в діяльність за чинним КК України. Виявлено недоліки, прогалини та суперечності у формулюванні ознак даного злочину. Окремо проаналізовано караність втручання в діяльність за чинним КК України. Розроблено пропозиції щодо удосконалення законодавства про кримінальну відповідальність за втручання в діяльність.

08.03.10.793.

343.341+343.365]:343.9.024:343.237(477) Гнетнев М. К. Кримінальна відповідальність за сприяння учасникам злочинних організацій та укриття їх злочинної діяльності : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.08 / Гнетнев Максим Костянтинович ; Львів. держ. ун-т внутр. справ. — Л., 2010. — 20 с.

Досліджено питання кримінальної відповідальності за сприяння учасникам злочинних організацій та укриття їх злочинної діяльності. Охарактеризовано основні етапи розвитку вітчизняного законодавства про відповідальність за причетність до злочину. Проаналізовано об'єктивні та суб'єктивні ознаки даного злочину. Сформульовано правила кваліфікації сприяння учасникам злочинних організацій та приховування злочину, вчиненого злочинною організацією, обгрунтовано правила їх відмежування від суміжних складів злочинів. Запропоновано низку пропозицій щодо вдосконалення норм про відповідальність за вказані суспільно небезпечні діяння.

08.03.10.794.

342.98 Строкова І. І. Кримінальна відповідальність за геноцид (порівняльний аналіз) : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.08 / Строкова Ірина Ігорівна ; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. — К., 2010. — 18 с.

Здійснено комплексне дослідження питань кримінальної відповідальності щодо геноциду за кримінальним законодавством України та міжнародним кримінальним законодавством. Проаналізовано історію виникнення кримінальної відповідальності за геноцид та виділено етапи її становлення. Розкрито зміст міжнародних норм, що стосуються кримінальної відповідальності за цей злочин. Уточнено зміст його об'єкта, на основі чого запропоновано зміни до структури Особливої частини КК України. Надамо характеристику його способам, запропоновано практичні рекомендації щодо визначення моменту його закінчення, розмежування з суміжними злочинами та кваліфікації за сукупністю. Окреслено коло суб'єктів. Запропоновано нову редакцію ст. 442 КК України, сформульовано пропозиції щодо розмежування кримінальної відповідальності за посягання, передбачені ст. 442 КК України, та доповнення чинного КК України статтею «Пропаганда геноциду».

Статті

08.03.10.795.

343.244(477)-057.75 Андрушко А. Чи виправдано є заборона призначати громадські роботи особам, які досягли пенсійного віку? / Андрій Андрушко // Підприємництво, господарство і право. — 2010. — № 3. — С. 120—123.

Обгрунтовано можливість застосування покарання у виді громадських робіт до осіб, які досягли пенсійного віку, якщо па та те їх згода. Досліджено загальні положення про поняття «особа пенсійного віку». Проаналізовано деякі позиції науковців з питання призначення громадських робіт особам, які досягли пенсійного віку. Запропоновано внести відповідні зміни до ст. 56 КК України.

08.03.10.796.

343.228 Аніщук В. В. Розвиток законодавства про уяву оборону: історико-правовий аналіз / В. В. Аніщук // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2010. — Вип. 47. — С. 539—544.

Досліджено історичний розвиток законодавства про уяву оборону, яке діяло на території України. Розкрито особливості розуміння даного поняття у різних історичні епохи. Визначено, що не завжди уява оборона закріплювалась у кримінальному законі, проте науці кримінального права дане поняття відомо давно, воно існувало і розвивалося разом із вченням про необхідну оборону та суб'єктивну помилку.

08.03.10.797.

343.353 Безверхов А. Г. Служебные правонарушения (тенденции развития норм) / А. Г. Безверхов // Российская юстиция. — 2010. — № 4. — С. 26—30.

Исследованы проблемы законодательной и правоприменительной деятельности в области охраны интересов службы. Выявлены тенденции развития норм о служебных правонарушениях. Более подробно проанализирована практика уголовной ответственности за служебные правонарушения. Предложены пути оптимизации уголовного законодательства о преступлениях по службе и практики его применения.

08.03.10.798.

343.415 Берднік І. В. Особливості предмета фальсифікації виборчих документів та документів референдуму / І. В. Берднік // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2010. — Вип. 47. — С. 527—533.

Проаналізовано особливості предмета фальсифікації виборчих документів та документів референдуму. Розкрито та охарактеризовано зміст і види виборчих документів та документів референдуму. Зазначено, що норми кримінального і виборчого законодавства не містять законодавчого визначення цих термінів. Сформульовано авторське визначення даного поняття і ознаки виборчого документа.

08.03.10.799.

343.234(470) Борисов С. В. Особенности освобождения от уголовной ответственности лица, участвовавшего в экстремистском сообществе / С. В. Борисов // Закон и право. — 2010. — № 3. — С. 96—97.

Рассмотрены специальные условия освобождения от уголовной ответственности лиц, принимавших участие в деятельности экстремистского сообщества. Исследованы особенности такого освобождения и его соотношение с деятельным раскаянием. Проанализировано уголовное законодательство, точки зрения ученых. Выделены дискуссионные, проблемные вопросы темы. Сделаны конкретные выводы и предложения по совершенствованию ст. 282 УК РФ.

08.03.10.800.

343.237 Вихтинский Н. Н. Организация преступной деятельности: проблемы правоприменения / Н. Н. Вихтинский // Юристы-правоведы. — 2010. — № 1. — С. 41—44.

Проводится сравнительный анализ норм института соучастия. Изложен ряд противоречий в принятой законодателем концепции реализации ответственности организаторов преступной деятельности. Дается понятие организации преступления. Указано два основных аспекта деятельности организатора. Акцент делается на определение организатора преступления в части, касающейся создания и руководства организованной группой.

08.03.10.801.

343.359(477) Волинська Р. Порухення бюджетного законодавства: кримінально-правовий аспект / Руслан Волинська // Підприємництво, господарство і право. — 2010. — № 5. — С. 135—138.

Досліджено окремі концептуально-теоретичні питання у сфері організації боротьби із порушенням бюджетного законодавства в Україні. Розроблено підхід до визначення змісту словосполучення «порушення законодавства про бюджетну систему», що зумовлено низкою проблем, пов'язаних із неузгодженістю положень різних галузей чинного законодавства України. Представлено чотири форми вчинення злочину, передбаченого ст. 210 КК України.

08.03.10.802.

343.533 Говоркова Е. В. Проблемы уголовно-правового регулирования распространения информации в сети Интернет / Е. В. Говоркова // Российская юстиция. — 2010. — № 3. — С. 21—23.

Рассмотрены вопросы уголовно-правового регулирования распространения информации в сети «Интернет». Проведен краткий обзор международного законодательства по данной тематике. Указаны недостатки и пробелы законодательного регулирования распространения информации в сети «Интернет». Автор исследует особенности сетевых информационных ресурсов, выявляя их отличия от иных средств массовой информации.

08.03.10.803.

343.234 Досаева Г. С. Проблемы соответствия принципов неотвратимости ответственности и справедливости при освобождении от уголовной ответственности в связи с примирением с потерпевшим и деятельным раскаянием / Г. С. Досаева // Юристы-правоведы. — 2010. — № 1. — С. 38—40.

Проводится анализ возможности достижения целей наказания при освобождении виновного лица от уголовной ответственности в связи с примирением с потерпевшим. Указано, что наличие института освобождения от уголовной ответственности в системе отечественного права не противоречит принципу неотвратимости ответственности. Исследуются вопросы соблюдения интересов потерпевшего.

08.03.10.804.

343.23 Дякін Я. Класифікація злочинів у сфері земельних відносин / Ярослав Дякін // Підприємництво, господарство і право. — 2010. — № 2. — С. 148—151.

Проаналізовано склади земельних правопорушень і злочинів, що буде підставою для їх класифікації, для встановлення особливостей предмета доказування та розроблення відповідних методик розслідування злочинів у сфері земельних відносин. Наведено класифікацію, яка дозволить точніше визначити загальні проблеми доказування й особли-

вості конкретних видів злочинів у сфері земельних відносин.

08.03.10.805.

343.4 Жмур Ю. Кримінальна відповідальність за порушення недоторканності житла в законодавстві про кримінальну відповідальність зарубіжних країн / *Юлія Жмур* // Підприємництво, господарство і право. — 2010. — № 2. — С. 118–121.

Порівняно кримінальне законодавство (кримінальні кодекси), в яких передбачається покарання за порушення недоторканності житла. Проаналізовано конституції зарубіжних країн, які належать до різних правових систем світу. Встановлено, що в законодавстві зарубіжних країн по-різному тлумачиться термін «порушення недоторканності житла» та обставини, що обтяжують покарання при цьому злочині. Звернено увагу на питання місця вчинення злочину. Визначено основні тенденції світової практики кримінально-правової охорони права на недоторканність житла.

08.03.10.806.

343.4(477) Жмур Ю. Суспільна небезпечність злочину, передбаченого ст. 162 Кримінального кодексу України (порушення недоторканності житла) / *Юлія Жмур* // Підприємництво, господарство і право. — 2010. — № 5. — С. 144–147.

Розкрито правову природу поняття «суспільна небезпечність». Доведено ступінь небезпечності злочину, передбаченого ст. 162 КК України «Порушення недоторканності житла». Вказано, що цей злочин перш за все порушує права людини та громадянина, що гарантуються Конституцією України. Досліджено історіографію питання криміналізації даного злочину.

08.03.10.807.

343.352(477) Кашкаров О. Кримінально-правова характеристика злочину, передбаченого статтею 354 Кримінального кодексу України / *Олександр Кашкаров, Олексій Кашкаров* // Вісник прокуратури. — 2010. — № 2. — С. 69–74.

Проведено кримінально-правову характеристику злочину, передбаченого ст. 354 КК України. Висвітлено проблемні питання щодо профілактики та протидії корупції, а також встановлення юридичної відповідальності за вчинення корупційних діянь. Обґрунтовано норми права, що встановлюють відповідальність за незаконне одержання вигоди працівником державного підприємства чи установи. Вироблено пропозиції щодо внесення змін до ст. 354 КК України. Розглянуто наукові підходи до визначення поняття «вимагання», «винагорода», «становище».

08.03.10.808.

343.326(477) Кирепко С. Г. Кримінально-правовий аспект боротьби з тероризмом / *С. Г. Кирепко* // Юриспруденція: теорія і практика. — 2010. — № 5. — С. 8–13.

Розглянуто питання кримінально-правового забезпечення боротьби з тероризмом. Проаналізовано недоліки вітчизняного кримінального законодавства, проблеми, що виникають у практиці. Запропоновано шляхи їх вирішення. Перелічено фактори ризику, які збільшують небезпеку терору в Україні. Досліджено кваліфікацію злочинів у цій сфері, що дозволяє значно посилити боротьбу з цим вкрай небезпечним явищем.

08.03.10.809.

343.23 Кленова Т. В. О недостатках формального отношения к квалификации преступлений /

Т. В. Кленова // Государство и право. — 2010. — № 2. — С. 43–49.

Представлены основные показатели состояния практики квалификации преступлений. Указаны обстоятельства уголовно-правового характера, способствующие преумножению в профессиональном сознании значения квалификации преступлений. Исследованы последствия недооценки значения квалификации преступления. Изложено юридическое содержание термина «неправильная квалификация».

08.03.10.810.

343.533.9(470) Кузьмина И. К. Уголовно-правовая характеристика нарушений изобретательских и патентных прав / *И. К. Кузьмина* // Закон и право. — 2010. — № 2. — С. 99–101.

Исследованы некоторые проблемы применения уголовно-правовых норм при квалификации преступлений, связанных с нарушением изобретательских и патентных прав. Сделан краткий анализ состава преступления, предусмотренного ст. 147 УК РФ. Проведен обзор точек зрения на такое преступное деяние, как присвоение авторства. Предложены рекомендации и пути решения рассмотренных проблем путем внесения соответствующих изменений в ст. 147 УК РФ.

08.03.10.811.

343.352(470) Лобанова Л. В. Вымогательство взятки или коммерческого подкупа как основание освобождения от уголовной ответственности: проблемы законодательной регламентации и правоприменения / *Л. В. Лобанова, Р. Г. Камнев* // Российская юстиция. — 2010. — № 3. — С. 10–17.

На основе исследования работ уголовно-правовой науки, посвященных проблемам законодательной регламентации и правоприменения такого основания освобождения от уголовной ответственности, как вымогательство взятки или коммерческий подкуп, сравнительно-правового анализа соответствующего законодательства ближнего и дальнего зарубежья, а также обширной судебной практики по данному вопросу делаются логически обоснованные предложения по усовершенствованию некоторых законодательских конструкций действующего УК РФ.

08.03.10.812.

343.573 Мамедов С. Понятие и признаки незаконного оборота алкогольной продукции и преступлений, связанных с ним / *С. Мамедов* // Закон и право. — 2010. — № 3. — С. 101–102.

Исследована система признаков незаконного оборота алкогольной продукции и преступлений, связанных с ним. Проанализирован социальный контроль. Показаны механизмы воздействия на эти преступления. Обоснованы и определены особенности преступлений и правонарушений в сфере незаконного оборота этилового спирта, алкогольной и спиртосодержащей продукции.

08.03.10.813.

343.222.4 Назимко Є. Пропозиції щодо диференціації кримінальної відповідальності за злочини, передбачені статтями 287 та 288 Кримінального кодексу України / *Єгор Назимко, Юрій Коляер* // Підприємництво, господарство і право. — 2010. — № 3. — С. 128–131.

Проаналізовано юридичну сутність терміна «диференціація». Розглянуто питання диференціації кримінальної відповідальності за злочини, передбачені статтями 287 та 288 КК України. Визначено склад досліджуваних злочинів за об'єктивною та суб'єктивною стороною. Запропоновано шляхи зако-

подавчої оптимізації покарання за вчинення зазначених злочинів.

08.03.10.814.

343.347.2(477) Подільчак О. Принципи та умови порушення безпеки життя і здоров'я людини (статті 130–132 КК України) / *Ольга Подільчак* // Вісник Національної академії прокуратури України. — 2010. — № 2. — С. 58–64.

Проаналізовано сучасні проблеми порушення безпеки життя і здоров'я людини через загрозу інфікування вірусом імунодефіциту чи іншою певною інфекційною хворобою, з'ясовано пайголовищі чинники зазначеного питання. Розглянуто правові, економічні, соціальні та психологічні детермінанти поширення небезпечних та особливо небезпечних інфекційних хвороб.

08.03.10.815.

343.24(73) Поляпський Є. Ю. Доктрина призначення кримінальних покарань у США: імплементація провідного досвіду у вітчизняне законодавство / *Є. Ю. Поляпський* // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2010. — Вип. 47. — С. 487–492.

Висвітлено питання щодо використання деяких кримінально-правових інститутів США (призначення кримінальних покарань, судимості, відстрочених покарань). Розкрито подоліки вітчизняного чинного кримінального законодавства України та запропоновано шляхи їх подолання. Наголошено, що досвід, здобутий у США науковцями та практиками, є яскравим прикладом пошуку оптимальних юридичних конструкцій шляхом спроб і помилок, що надає можливість уникнути останніх та скористатися його найкращими набутками.

08.03.10.816.

343.344(477) Сарнавський О. Проблеми кримінальної відповідальності за незаконне заволодіння військовослужбовцем військовим майном / *Олександр Сарнавський* // Вісник прокуратури. — 2010. — № 3. — С. 63–67.

Висвітлено на підставі теоретичних та практичних досліджень подоліки законодавчої конструкції норми, сформульованої у ст. 410 КК України. Встановлено, що наслідком наявності таких подоліків є факти порушення законності при правозастосуванні, що негативно впливає на ефективність кримінально-правової протидії злочинності. Запропоновано шляхи усунення цих недоліків. Наведено перелік способів вчинення злочину. На законодавчому рівні внесено зміни та доповнення з метою удосконалення ст. 410 КК України.

08.03.10.817.

343.3/7(477).001.33 Сивак М. До проблеми класифікації приміток статей Особливої частини КК України / *Микола Сивак* // Вісник прокуратури. — 2010. — № 5. — С. 28–33.

Висвітлено проблемні питання щодо правової природи приміток. Зазначено, що у КК України примітки використовуються у сорока п'яти з трьохсот сорока шести статей Особливої частини. Визначено види, здійснено аналіз приміток: за поширенням дії, за структурованістю, за змістом, за способом формулювання, за поєднанням різних типів роз'яснень.

08.03.10.818.

343.126 Сичук О. Звільнення від кримінальної відповідальності у зв'язку з передачею особи на

поруки / *Олена Сичук* // Вісник прокуратури. — 2010. — № 4. — С. 92–97.

Визначено ряд умов, що звільняють особу від кримінальної відповідальності у зв'язку з передачею її на поруки. Встановлено також умови, які висувуються до поведінки особи, переданої на поруки. Розглянуто зміст та порядок звернення колективу з клопотанням про передачу особи на поруки. Проведено статистику скоєння злочинів невисокого ступеня суспільної небезпеки, вчинених у країні.

08.03.10.819.

343.575(477):343.222 Старук Ю. Характеристика умисної форми вини злочину, передбаченого ст. 306 Кримінального кодексу України / *Юлія Старук* // Підприємництво, господарство і право. — 2010. — № 5. — С. 139–143.

Розглянуто вини як ознаку суб'єктивної сторони злочину, передбаченого ст. 306 КК України. Досліджено суб'єктивну сторону використання майна, здобутого від вчинення злочину у сфері обігу наркотиків. Охарактеризовано форми вини. Сформульовано авторську позицію з цього питання. Визначено, що використання наркодоходів вчиняється з прямим умислом, який включає інтелектуальний момент — усвідомлення суспільної небезпеки або протиправності діяння.

08.03.10.820.

343.326(477) Стецишин Р. Сутність дій як ознаки об'єктивної сторони складу злочину, пов'язаних з фінансуванням тероризму, та відповідальність за їх вчинення / *Роман Стецишин* // Підприємництво, господарство і право. — 2010. — № 2. — С. 129–133.

Досліджено питання кримінально-правової природи дій, що вчиняються з метою насильницької зміни чи повалення конституційного ладу або захоплення державної влади. З'ясовано потребу внесення змін до чинної редакції ст. 109 КК України, зокрема у частині необхідності вказівки на реальність наявності у діях особи загрози національній безпеці України. Надано вагомі аргументи щодо об'єктивної сторони складу злочину. Порушено проблеми, що стосуються насильницької зміни конституційного ладу.

08.03.10.821.

343.9(477):343.575 Стригун Д. Проблеми протидії контрабанді наркотичних засобів та шляхи їх розв'язання / *Денис Стригун* // Юридична Україна. — 2010. — № 2. — С. 120–122.

Висвітлено способи контрабандного перевезення наркотичних засобів, головні шляхи переміщення їх територією України, умовні регіони митного контролю. Наголошено на постійному удосконаленні способів і методів контрабанди наркотичних засобів. Виділено причини різкого збільшення кількості осіб, які незаконно переміщують і вживають наркотичні засоби.

08.03.10.822.

343.222.4 Толков Д. В. Иные меры уголовно-правового характера и уголовная ответственность / *Д. В. Толков* // Северо-Кавказский юридический вестник. — 2010. — № 2. — С. 76–80.

Рассмотрено соотношение иных мер уголовно-правового характера и уголовной ответственности. Дан анализ различных точек зрения на природу иных мер уголовно-правового характера и их соотношения с уголовной ответственностью. Раскрыто понятие и признаки уголовной ответственности и с учетом этого аргументирован вывод о том, что иные

мери уголовно-правового характеру не относятся к формам реализации уголовной ответственности.

08.03.10.823.

343.2.001.82 Хряпінський П. Заохочення правомірної поведінки у кримінальному законодавстві України / *Петро Хряпінський* // Вісник Національної академії прокуратури України. — 2010. — № 2. — С. 51–58.

Досліджено кримінально-правовий інструментарій заохочення правомірної і соціально-корисної поведінки у сфері дії кримінального законодавства України. Проаналізовано правовий вплив стимулів та обмежень. Обґрунтовано висновки про те, що заохочення є найбільш ефективним засобом стимулювання правомірної, соціально-корисної поведінки особи у кримінально-правовій сфері.

08.03.10.824.

343.23(477)“13/18” Черпиченко Л. Історико-правовий аспект розвитку інституту повторності злочинів у кримінальному законодавстві періоду XIV–XIX ст. / *Людмила Черпиченко* // Підприємництво, господарство і право. — 2010. — № 4. — С. 125–128.

Розглянуто історію виникнення та становлення у кримінальному праві повторності злочинів як однієї з форм множинності злочинів. З'ясовано значення категорії «повторність». Визначено кількості та якості зміни інституту повторності злочинів, проаналізовано найбільш суттєві ознаки, причини їх появи та зміни в різні періоди розвитку держави та права. Вироблено пропозиції щодо вдосконалення кримінального законодавства у цьому напрямі.

08.03.10.825.

343.326 Шевченко О. Суб'єктивні ознаки фінансування тероризму: кримінально-правовий аспект / *Олексій Шевченко* // Підприємництво, господарство і право. — 2010. — № 3. — С. 135–137.

Проаналізовано суб'єкт і суб'єктивну сторону такого злочинного діяння, як фінансування тероризму. З'ясовано основні ознаки даного складу злочину. Висловлено різні тлумачення щодо визначення поняття «фінансування тероризму». Розглянуто та проаналізовано положення Конвенції про боротьбу з фінансуванням тероризму. Досліджено деякі позиції науковців з питання тероризму.

08.03.10.826.

343.326(477) Шевченко О. Характеристика злочинних дій, пов'язаних з фінансуванням тероризму, та відповідальність за їх вчинення / *Олексій Шевченко* // Підприємництво, господарство і право. — 2010. — № 2. — С. 133–136.

Проаналізовано такий злочин КК України, як фінансування тероризму. З'ясовано об'єктивні та суб'єктивні ознаки даного злочину. Розглянуто окремі аспекти проблематики протидії тероризму з кримінально-правових та кримінологічних позицій. Здійснено деталізацію таких термінів, як «технологічний тероризм», «міжнародний тероризм», «терористична діяльність», «фінансування тероризму».

Див. також: **01.03.10.98, 02.03.10.238, 09.03.10.922, 12.03.10.1123.**

КРИМІНОЛОГІЯ

Автори рефератів

08.03.10.827.

343.973:343.91 Андрушко А. В. Геронтологічна злочинність: кримінологічна характеристика та запобігання : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.08 / *Андрушко Андрій Васильович* ; Держ. НДІ МВС України. — К., 2010. — 20 с.

Визначено складові елементи поняття «геронтологічна злочинність». Проаналізовано закономірності впливу депопуляції і старіння населення на динаміку та структуру геронтологічної злочинності. Здійснено кримінологічний аналіз сучасного стану геронтологічної злочинності та з'ясовано її причини та умови. Розглянуто питання осудності осіб похилого та старечого віку, проблему верхньої вікової межі кримінальної відповідальності та доцільності встановлення її у законодавстві України. Досліджено значення похилого віку для призначення особі кримінального покарання та його відбування. Розроблено комплекс заходів запобігання геронтологічній злочинності. Сформульовано низку рекомендацій, спрямованих на удосконалення законодавства України у сфері протидії геронтологічній злочинності.

08.03.10.828.

343.9.02 Вербенський М. Г. Транснаціональна злочинність: кримінологічна характеристика та шляхи запобігання : автореф. дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.08 / *Вербенський Михайло Георгійович* ; Дніпропетр. держ. ун-т внутр. справ. — Д., 2010. — 40 с.

Проаналізовано сутність та зміст транснаціональної злочинності, з'ясовано її кримінологічну характеристику, детермінанти. Досліджено виникнення та розвиток транснаціональної злочинності за часів незалежності України. Визначено кримінологічну характеристику економічних злочинів, торгівлі людьми та незаконного обігу наркотичних засобів. З'ясовано кримінологічну характеристику осіб, діяльність яких пов'язана з транснаціональною злочинністю. Визначено систему суб'єктів та правові засади запобігання діяльності злочинності. Розкрито кримінально-правові та кримінологічні засади міжнародного співробітництва ОВС як суб'єктів протидії транснаціональній злочинності. Розроблено пропозиції щодо вдосконалення діяльності органів внутрішніх справ у запобіганні транснаціональній злочинності з урахуванням досвіду країн Європи.

08.03.10.829.

343.97 Дрьомін В. М. Інституціональна теорія злочинності та криміналізації суспільства : автореф. дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.08 / *Дрьомін Віктор Миколайович* ; ОНЮА. — О., 2010. — 40 с.

Сформовано інституціональну концепцію криміналізації суспільства. Досліджено еволюцію доктринальних поглядів на злочинність, визначено основні теоретичні підходи до ідентифікації понять «злочинність» та «злочинець», їх сутність та зміст. Розкрито природу злочинності як прояву соціальної патології та деструктивності. Охарактеризовано механізм зворотного впливу злочинності на суспільство. Проаналізовано основні кримінологічні теорії, засновані на економічному та соціологічному інституціоналізмі. Розкрито зміст, методологічне значення інституціональної теорії криміналізації суспільства. Сформульовано її концептуальні основи, досліджено характер і ступінь впливу інституціональної кризи. Проаналізовано механізм інституціоналізації

тіпкової та кримінальної економіки, корупції, організованої злочинності.

08.03.10.830.

343.9(477) Орлов Ю. В. Кримінологічна експертиза нормативно-правових актів і їх проектів: науково-методичне забезпечення: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08 / Орлов Юрій Володимирович; Держ. наук.-дослід. ін-т МВС України. — К., 2010. — 21 с.

Досліджено мету, завдання, об'єкт, предмет кримінологічної експертизи нормативно-правових актів і їх проектів, на підставі чого сформульовано авторську її дефініцію. З'ясовано місце кримінологічної експертизи серед інших видів експертиз, охарактеризовано її специфіку як засобу протидії злочинності. Визначено особливості механізму нормативно-правової детермінації злочинності. Встановлено типи і види нормативно-правових детермінантів злочинності. Охарактеризовано науково-методичні засади кримінологічної експертизи нормативно-правових актів і їх проектів. Сформульовано методичні рекомендації щодо їх провадження.

08.03.10.831.

343.477 Рибачук М. В. Запобігання тероризму органами внутрішніх справ України: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.08 / Рибачук Василь Іванович; ОНЮА. — О., 2010. — 19 с.

Проаналізовано кримінально-правові проблеми протидії тероризму органами внутрішніх справ України. З'ясовано соціально-правову сутність тероризму. Розглянуто поняття «тероризм», «терористичний злочин», «антитерористичне законодавство». Розкрито зміст категорії «терористичні злочини», наведено їх класифікацію. Досліджено законодавство про кримінальну відповідальність окремих іноземних держав у частині, що передбачає відповідальність за вчинення терористичних злочинів. Проаналізовано вітчизняне анти-терористичне законодавство, визначено його недоліки, сформульовано низку пропозицій законодавчого характеру щодо їх усунення.

Реферати

08.03.10.832.

343.9(477.75) Азаров М. Щодо визначення поняття «регіональна організована злочинність» / М. Азаров // Підприємництво, господарство і право. — 2009. — № 12. — С. 126—129.

Як зазначає автор статті, рівень та ефективність боротьби з організованою злочинністю в регіонах залежить від проведення щодо них відповідної регіональної політики у найбільш важливих сферах життєдіяльності: соціально-культурній, демографічній, інформаційній, гуманітарній тощо.

Особливістю регіональної кримінологічної політики є те, що в її рамках відбувається зменшення диспропорцій у найбільш важливих сферах життєдіяльності регіонів, на противагу каральному впливу в рамках реалізації кримінальної політики.

Автором за допомогою статистичного методу здійснено аналіз статистичних даних, який дозволяє йому стверджувати, що понад 70 % злочинів, що реєструються, вчинюються місцевими жителями, і причини вчинення цих злочинів, як правило, детерміновані регіональними, а не загальнодержавними, криміногенними чинниками. Отже, регіональна специфіка організованої злочинності базується перш за все на об'єктивних і суб'єктивних диспропорціях розвитку регіонів.

Проведений семантичний аналіз нормативних джерел дозволив виокремити такі найбільш типові підходи до опису поняття «region»: територія АР Крим, областей, міст Києва і Севастополя певна територія; економічний, соціально-культурний та географічний простір; єдність фізико-географічних, екологічних та економічних умов; населені пункти, адміністративні райони: АР Крим, міста Київ і Севастополь; області; території, населені пункти області.

У межах запропонованого автором визначення регіон може розглядатись як відносно локалізований криміногенний простір, що формується на основі територіальних відмінностей, зумовлених особливостями соціально-економічних, історико-культурних, етнорелігійних та інших процесів. Він характеризується певними умовами соціально-економічного життя населення, співністю інтересів, соціокультурного розвитку, способу життя, звичаїв і традицій, етичної психології, що створюють криміногенний ефект у системі суспільних відносин даної територіальної спільноти.

О. О. Бордун

08.03.10.833.

343.9(477):343.575 Буткевич С. Запобігання та протидія використанню коштів, здобутих від наркобізнесу / Сергій Буткевич // Юридична Україна. — 2009. — № 11—12. — С. 228—223.

Виявлення та вилучення незаконних коштів, пакопчених паркобілками, недопущення їх легалізації є однією з умов протидії транснаціональній злочинності, пасамперед у банківській та кредитно-фінансовій сферах.

Викриття злочинної діяльності з легалізації коштів та викриття фінансових прибутків, одержаних у результаті паркобізнесу, є надзвичайно складним завданням, пасамперед при використанні в таких фінансових операціях банківських та фінансових установ інших країн. Працівникам правоохоронних та контролюючих органів необхідно знати методи, які застосовують паркобілки при легалізації значних грошових сум в умовах світової глобалізації економічних, фінансових та політичних систем.

Автор відмічає, що для відмивання доходів вітчизняні організовані групи та злочинні організації використовують різноманітні способи як усередині країни, так і за її межами. Один з найпоширеніших варіантів — участь кримінальних структур прямо або через підставних людей у приватизації державної власності, при цьому широко використовуються корумповані зв'язки з органами виконавчої влади та місцевого самоврядування тощо. Інший розповсюджений спосіб легалізації, що належить до числа традиційних у світовій практиці, — це здійснення різних фінансових, пасамперед банківських, операцій.

Методи, що використовуються для перевезення прибутків, отриманих від паркобізнесу, в багатьох випадках аналогічні методам, які використовуються для транспортування самих наркотичних засобів та психотропних речовин.

Таким чином, формування необхідної вітчизняної правової бази є підтвердженням того, що ефективно протидіяти використанню доходів, здобутих від паркобізнесу, можна лише за допомогою комплексу практичних та нормативних заходів.

О. О. Бордун

08.03.10.834.

343.919 Гумін О. Особливості кримінологічної характеристики особи насильницького характеру /

Олексій Гумін // Юридика Україна. — 2009. — № 11–12. — С. 102–107.

На думку автора, під особою, що чинить насильницькі дії, слід вважати людину, яка наділена сукупністю істотних та стійких суспільних ознак і соціально зумовлених психологічних особливостей індивіда, що об'єктивно реалізуються у вчиненні насильницького посягання та надають її вчинкам характеру підвищеної суспільної небезпеки.

Автор наголошує, що важливе значення для кримінологічної характеристики особи, що чинить насильницькі дії, має інформація про інтелектуальний розвиток насильницьких злочинців.

Особливу роль у кримінологічній характеристиці особи, що чинить насильницькі дії, відіграє знаходження заподіювача насильства в стані алкогольного або наркотичного сп'яніння.

Основна характерна особливість осіб, що вчиняють насильницькі злочини, — це дефектність соціальної ідентифікації, емоційна тупість, імпульсивна агресивність.

Автор зазначає, що результати досліджень особових справ засуджених за насильницькі злочини показують, що вербальне та сексуальне насильство вчиняється у більшості випадків у міській зоні.

Таким чином, морально-психологічна сфера особи, що чинить насильницькі дії, як складова кримінологічної характеристики досить «різкобарвна» і може слугувати при виборі методик корекції особи, напрямах психологічного виправлення особистості.

П. О. Федчун

08.03.10.835.

343.85(477)-053.81 Денисов С. Ф. Сім'я як визначальний фактор у профілактиці молодіжної злочинності в Україні / С. Ф. Денисов // Часопис Київського університету права. — 2010. — № 1. — С. 217–221.

Численні дослідження автора підтверджують, що основною причиною правопорушень серед неповнолітніх є безпритульність дітей, яка виникає внаслідок невідповідального ставлення батьків до своїх батьківських обов'язків або взагалі їх невиконання. Таким чином, ефективність прийнятих заходів по запобіганню правопорушень неповнолітніми значною мірою залежить від посилення контролю за виконанням батьками своїх обов'язків.

Провівши статистичні дослідження, автор дійшов таких результатів: кримінологічний аналіз ситуації щодо сімейного виховання в Україні свідчить, що більше половини дітей, які вчинили злочини, росли в неблагополучних сім'ях, кожен третій підліток-правопорушник мав неповну сім'ю, 14 % дітей — із сімей алкоголіків, у 4 % дітей батьки ведуть аморальний спосіб життя, а у майже 10 % — родичі (батьки, брати, сестри) були неодноразово засуджені до позбавлення волі. Звісно, що в таких сім'ях і батьки і діти схильні до вчинення правопорушень та злочинів.

Автор статті зазначає, що з метою профілактики молодіжної злочинності практичний інтерес представляє досвід розвинутих країн Європи щодо класифікації сімей дітей, які вчинили правопорушення.

Автором зроблено висновок, що постійне знання сімейних ситуацій, аналіз використання профілактичних заходів, ефективний контроль та аналіз результативності заходів, що застосовуються, та введення необхідних корективів у зміст та методи профілактики дозволять досягнути результатів та визначити не вирішені питання.

П. О. Федчун

08.03.10.836.

343.9:343.326 Емельянец А. Г. Терроризм как один из видов деятельности организованной преступности / А. Г. Емельянец // Российский следователь. — 2009. — № 24. — С. 16–22.

Автор отмечает, что проблема борьбы с террористической деятельностью организованной преступности остается одной из важнейших задач общества и государства. Низкие результаты противодействия этому негативному антисоциальному феномену также обуславливают высокую актуальность этого явления.

В зонах активной террористической деятельности совершаются преступления экономического характера, в политической сфере, функционирует криминальный рынок — оборот товаров и услуг, запрещенных к открытому обороту.

Таким образом, по мнению автора, терроризм можно рассматривать в рамках деятельности организованной преступности, так как он обладает основными признаками последней. Терроризм — это не только идеология насилия, которую используют различные общеизвестные формы организованной преступности (бандитизм, экстремизм), но и самостоятельный вид организованной преступности.

По мнению Н. А. Романова, использование терроризма как вида деятельности свидетельствует о повышенной опасности организованной преступности, о реальной угрозе безопасности личности, общества и государства.

Соприженные деяния (преступления террористического характера, сопряженные с организованной преступностью) свидетельствуют об особой эгоцентрической направленности личности преступника, предельной криминальной развращенности виновных.

Приписывая во внимание некоторое «приближение» друг к другу организованной преступности и терроризма, не исключено превращение одной формы преступной организации в другую.

Таким образом, противодействие преступлениям террористического характера следует рассматривать, уделяя большое внимание такому не менее общественно опасному явлению, как организованная преступность. Поскольку представляется, что сам терроризм следует рассматривать как вид организованной преступности. Следует отметить, что в структуре организованной преступности имеются специальные подразделения и группы, способные к проявлению экстремистских и террористических проявлений политического, религиозного и другого характера.

О. А. Бордун

08.03.10.837.

343.9-057.36 Задоян А. А. Преступная организованность в армии / А. А. Задоян // Вестник Саратовской государственной академии права. — 2010. — № 1. — С. 133–136.

Организованная преступность самих военнослужащих все в большей степени представляет опасность для армии. Условно такого рода преступность можно назвать — преступная организованность военнослужащих.

По мнению автора, признаками преступного сообщества являются: 1) сплоченность, под которой понимается «круговая порука», конспирация, наличие специальных технических средств; 2) окончание преступления в момент создания преступного сообщества; 3) совершение тяжких и особо тяжких преступлений.

Как считает автор статьи, преступности военнослужащих, особенно если речь идет о военнослужащих срочной службы, присущ групповой характер. Это обусловлено, с одной стороны, возрастными особенностями лиц молодого возраста, а с другой стороны, спецификой военной службы, когда военнослужащие находятся все время на виду и одним им совершить преступления затруднительно.

Преступная организованность в армии, с криминологической точки зрения, носит абсолютный характер в том смысле, что к преступлению оказываются в той или иной степени причастны все военнослужащие. Одни непосредственно совершают, другие помогают, а третьи скрывают. Многие преступления в армии невозможно совершить в одиночку, поэтому большое распространение получили преступления, совершаемые организованными группами.

А. А. Задоян пришел к выводу о том, что активное рекрутирование наиболее подготовленных военных специалистов в сферу организованной преступности стало очевидным и исключительно опасным социально негативным явлением.

Н. А. Федчун

08.03.10.838.

343.97(477) Литвин О. Загальна характеристика стапу злочинності / *О. Литвин* // Юридичний журнал. — 2009. — № 12. — С. 49–63.

Автором зазначається, що змістовні зміни злочинності в Україні виявляються у подальшому розвитку соціально обумовлених негативних змін у характеристиці осіб, які скоюють злочини.

Згідно з проведенням автором дослідження фактично кожний десятий мав судимість за вчинення злочинів проти власності й особливо за скоєння злочинів проти громадської безпеки та здоров'я населення. Негативною або швидше всього небезпечною є тенденція передбачуваної криміналізації осіб. Викликає занепокоєння інтенсивне зростання жіночої злочинності, а також особливо тяжких злочинів.

Залишається тривожною тенденція збільшення кількості насильницьких злочинів, що скоюються особами, які мають психічні відхилення, наявність вкрай негативних тенденцій у сфері суспільних відносин, педоскопальність системи звітності правоохоронних органів, збільшується інтенсивність умисних убивств, пов'язаних із звалтуванням, зростанням паркоманії, як явища, що має дуже небезпечні наслідки.

На думку автора, дані хоча й мають постійну тенденцію до зниження участі в злочинах у сфері обігу паркотичних засобів осіб, які мають психічні відхилення, але не є свідченням того, що з цієї категорії злочинців ведеться успішна й наполеглива боротьба.

Автором відзначається різке збільшення кількості бандитських формувань, організованих груп, поширення професійної й організованої злочинності: кримінальний терор, шантаж, рекет, корупція йдуть від представників вищих ешелонів влади, державного апарату тощо.

Таким чином, автор дає визначення якості самої злочинності, якісного показника злочинності і його складових, що сприяють якості злочинності. Так, якість злочинності — це її мобільність, універсальність, оснащеність технічними пристроями, засобами та знаряддями, організованість та озброєність.

Н. О. Федчун

08.03.10.839.

343.9:316.42 Лунев В. В. Криминологические проблемы глобализации / *В. В. Лунев* // Государство и право. — 2010. — № 1. — С. 45–61.

Глобализация, как и другие социальные процессы, хотя и закономерна, в своей основе, по может иметь различные последствия, которые формируются не совсем стихийно или совсем не стихийно. Глобализация одновременно может быть и криминогенной, и антикриминогенной.

Автором сделан вывод о существенном и специфическом вкладе глобализации в криминологически значимые аспекты: в высокий уровень и своеобразную структуру преступности; в совокупность причин и условий преступности и ее различных видов; в особенности личности преступников; в возникновение новых форм и видов общественно опасной деятельности; в расширение специфической сферы преступного в уголовном законодательстве; в транснационализацию преступности; в вынужденное расширение международного сотрудничества в борьбе с транснациональной преступностью; в содержание и организацию предупреждения и пресечения преступности.

В. В. Лунев полагает, что в структуре криминогенных особенностей значимое место занимают: проблема занятости населения; проблема рынков финансовых спекуляций; проблема утраты суверенитета национальными государствами; другие криминологически значимые процессы.

Итак, наряду со смешением различных культур в условиях глобализации, идут процессы унификации деирий, организованности, вооруженности, защищенности и интернационализации преступности. Это — реальные признаки глобализации преступности и глобализации мира в целом. Растущий международный терроризм является составной частью глобализации и организованной преступности, следствием и специфическим противодействием общей глобализации мира.

О. А. Бордун

08.03.10.840.

343.915 Остапенко Н. И. Отдельные аспекты характеристики причинного комплекса преступности несовершеннолетних / *Н. И. Остапенко* // Российский следователь. — 2009. — № 21. — С. 25–27.

Автор отмечает, что одной из главных причин преступности среди несовершеннолетних в последнее десятилетие, как установлено многочисленными криминологическими исследованиями, является резкое ухудшение экономической ситуации, возросшая социально-классовая напряженность в обществе, насилие в семье, жестокое обращение с несовершеннолетними.

Неудовлетворенность возросших материальных и духовных запросов молодежи в сочетании с высоким уровнем криминализации общества, падением правовых и алкоголизация, паркотизация порождают у определенной части несовершеннолетних разочарование, психологический дискомфорт, ощущение ненужности, правовой и моральной нигилизм, потребность в самоорганизации в целях противостояния противоречивой микро- и макросреде. С этим в значительной степени связан высокий уровень групповой преступности среди несовершеннолетних.

Автор приводит статистические данные, данные социологических опросов: 10 % несовершеннолетних периодически принимают паркотики, 2 % признались в их регулярном приеме, а еще 21 % пробовали наркотические вещества.

Согласно данным социологических опросов, уровень потребления алкоголя среди несовершеннолет-

них 13–14 лет составляет 11 %, 15–16-летних — 24 %, среди 16–18-летних — 38 %. При этом потенциальную угрозу алкоголизма осознают лишь 7,8 % опрошенных.

Исходя из вышеперечисленного неполного перечня причин и условий, влияющих на преступность несовершеннолетних, автор делает обобщающий вывод, что она является следствием того, что молодежь и дети оказываются вне существующего общества, а такие институты социализации, как семья, школа, детские и молодежные организации, теряют свое значение, приобретая все более негативный характер.

П. А. Федчук

08.03.10.841.

343.9.01 Сердюк О. Соціальна ефективність як аспект оцінювання діяльності в сфері протидії злочинності: теоретичні проблеми / *Олександр Сердюк* // Вісник Національної академії прокуратури України. — 2010. — № 1. — С. 31–36.

Як вважає автор, важливою особливістю сучасних підходів до оцінювання ефективності, що має динамічний характер, є критичне сприйняття поширеного в деяких країнах так званого сервісного підходу, коли змістом діяльності судових та правоохоронних органів визнається надання специфічних державних послуг.

Автором зазначається, що алгоритм оцінювання ефективності передбачає порівняння цілей і результатів. Головна проблема природи та змісту тих феноменів, які є наслідками або результатами дії права, що мають розглядатись на основі чіткої диференціації на чотири основні різновиди: соціальні результати (outcome), безпосередні результати (output), параметри діяльності (performance), ресурси (input), залишилась поза межами теоретичного дискурсу, що є головною причиною того, що концепція ефективності не отримала практичного застосування.

Автор наголошує, що існує проблема отримання адекватних даних, тобто оцінювання ефективності передбачає використання як якісних, так і кількісних показників; необхідне існування чіткого алгоритму оцінки, що відображає його цілі й завдання та є придатним для різних ситуацій оцінювання ефективності діяльності. Показник конкретизує критерій, робить можливим його вимір та визначення проявів і проблем щодо питань з реалізації. Базовим елементом оцінювання ефективності залишається порівняння завдань (цілей) і реальних результатів.

Автор наголошує, що важливим є визначення оцінювання ефективності як «прагматичного» оцінювання, тобто інтегрованого в процедури адміністрування та політичного керівництва окремими сферами.

П. О. Федчук

08.03.10.842.

343.9(470):343.351 Ставило С. П. Факторный кризис криминогенности рынка ценных бумаг / *С. П. Ставило* // Российская юстиция. — 2009. — № 11. — С. 44–47.

Как отмечает Ю. М. Антопин, форсированные, суетливые темпы разгосударствления и приватизации, приращение роли государства в регулировании экономических процессов, поспешные при этом правовых и нравственных норм создали благоприятную почву для неконтролируемого криминализированного бизнеса и коррупционного «сотрудничества» чиновников и представителей частного сектора, что

дало мощный толчок организованной преступности, в том числе транснациональной.

Автор статьи обращает внимание на то, что основным из нарушений законодательства о ценных бумагах являются злоупотребления в процессе приватизации, когда происходит беспретентивное присвоение государственной собственности с ее последующей трансформацией в частнособственнические структуры. Крайне негативным явлением выступает криминальная рейдерская деятельность, которая имеет прямое и непосредственное отношение к рынку ценных бумаг, так как возможна путем воздействия на его инструменты, особенно если объектом рейдерской атаки выступает акционерное общество.

Тенденция к криминогенности общественных отношений, связанных с функционированием рынка ценных бумаг, косвенно подтверждается и продолжающейся монополизацией капитала, посредством перераспределения пакетов простых акций и, в конечном счете, консолидации их в одних руках.

Автор делает вывод о том, что сегодня назрела необходимость выделить преступления, совершаемые на рынке ценных бумаг, в самостоятельный вид преступлений, где, кроме уже описанных в уголовном законе, предусмотреть преступления, совершаемые на вторичном рынке ценных бумаг, установить уголовную ответственность за хищение либо вымогательство ценных бумаг, незаконный арест ценных бумаг, злоупотребления в процессе депозитарной и клиринговой деятельности, использование инсайдерской информации при проведении операций (сделок) с ценными бумагами.

О. А. Бордун

Статті

08.03.10.843.

343.9 Агапов П. В. Основания и принципы криминализации организованной преступной деятельности / *П. В. Агапов* // Государство и право. — 2010. — № 3. — С. 55–65.

Изложены теоретические основы метода криминализации. Определено различие между основаниями и принципами криминализации. Рассмотрены проблемы криминализации, исходящие от системы принципов. Представлена таблица криминообразующих признаков составов преступлений, связанных с организацией преступной деятельности.

08.03.10.844.

343.9 Артюшкина С. Самоуправство. История криминализации в российском законодательстве / *С. Артюшкина* // Закон и право. — 2010. — № 4. — С. 115–118.

Рассмотрена история развития нормы о самоуправстве начиная с V в. до н. э. в Римском праве до настоящего времени. Указаны источники правовых норм о самоуправстве: Новгородская, Псковская и Двинская судные грамоты. Проанализированы периоды царствования Петра I, революции 1917 г., уголовные кодексы 1922, 1960 и 1996 гг.

08.03.10.845.

343.9(470):343.326 Канцір В. С. Сутнісний та змістовий аспекти політичного тероризму / *В. С. Канцір* // Часопис Київського університету права. — 2010. — № 2. — С. 266–270.

Досліджено поняття феномена політичного тероризму, що за своєю суттю є суспільно-політичним явищем, яке створює атмосферу тотального страху в населення з метою досягнення певних політико-

економічних інтересів. Розкрито особливості цього феномена, проаналізовано причини його виникнення. Розглянуто варіанти тероризму. Наведено визначення поняття «політичний екстремізм».

08.03.10.846.

341.4:316.485.26 Канцір В. С. Тлумачення сутності міжнародного тероризму як соціального явища / *Володимир Степанович Канцір* // Наше право. — 2010. — № 2, ч. 2. — С. 78–82.

Розглянуто поняття тероризму як соціального явища, яке за останнє десятиріччя перетворилося у найгострішу глобальну проблему, що вимагає не лише адекватного і оперативного державного та громадського контролю, але й об'єднання на платформі антитерористичної діяльності зусиль як вчених, так і практиків. Проаналізовано різні підходи вчених стосовно класифікації видів сучасного тероризму.

08.03.10.847.

343.9(470):343.352 Карпович О. Г. Актуальные вопросы борьбы с коррупцией в России / *О. Г. Карпович* // Российская юстиция. — 2010. — № 4. — С. 44–47.

Рассмотрена проблема борьбы с коррупцией в России. Высказаны предложения по усовершенствованию мер борьбы с коррупцией. Представлен ряд критериев, позволяющих из общего числа сотрудников того или иного подразделения выявить субъектов повышенного риска. Определена специфика виктимологического направления в структуре специально-криминалистической предупредительной работы. Описаны мероприятия виктимологической профилактики коррупции.

08.03.10.848.

343.9(477):343.343.6“2001/04” Корольов В. О. Криминологічна характеристика організованих форм злочинної діяльності з незаконного переправлення осіб через митний кордон / *В. О. Корольов* // Право і суспільство. — 2010. — № 1. — С. 150–155.

Розглянуто злочинну діяльність у сфері нелегальної міграції та незаконного переправлення осіб через державний кордон України. Надано криминологічну характеристику організованих форм злочинної діяльності з незаконного переправлення осіб через державний кордон України. Розкрито завдання Програми боротьби з нелегальною міграцією, яка була реалізована протягом 2001–2004 рр. в Україні. Детально розглянуто два головні способи перетину державного кордону.

08.03.10.849.

343.85:351.74:343.359 Логвиненко А. М. Запобігання органами внутрішніх справ розбійним нападам на банківські установи / *А. М. Логвиненко* // Право і суспільство. — 2010. — № 1. — С. 160–163.

Проаналізовано криміногенну ситуацію та розглянуто особливості запобігання органами внутрішніх справ розбійним нападам на банківські установи. Головну увагу приділено спеціально-кримінологічним заходам з метою недопущення цих злочинних посягань. З'ясовано значення категорій «розбійні напади на банківські установи», «запобігання», «органи внутрішніх справ».

08.03.10.850.

343.9:343.71:336.71 Логвиненко А. М. Причинний комплекс виникнення розбійних нападів на банківські установи / *А. М. Логвиненко* // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корського НАН України. — К., 2010. — Вип. 47. — С. 534–539.

Виділено та проаналізовано комплекс причин, що впливають на криміногенну ситуацію, пов'язану із проявами розбійних нападів на банківські установи: соціально-економічні, етико-психологічні чинники. Наголошено щодо впливу світової економічної кризи на збільшення проявів даного виду злочинів.

08.03.10.851.

343.85(477):343.4-054.6 Мартиненко О. А. Злочини, вчинені на расовому або етнічному ґрунті — проблеми превенції на державному рівні / *О. А. Мартиненко* // Право і суспільство. — 2010. — № 1. — С. 140–145.

Розглянуто тенденції діяльності організацій неонацистської спрямованості як детермінант злочинів, що вчиняються стосовно іноземних громадян. Проаналізовано проблеми у сфері запобігання поширенню ксенофобії та расизму в українському суспільстві. Подано таблицю статистичних даних МВС України, яка засвідчує чітку тенденцію до зростання кількості злочинів, вчинених стосовно іноземців протягом 2002–2009 рр. Виокремлено блоки проблем, що потребують заходів державного реагування.

08.03.10.852.

343.9:343.37 Марчук Р. П. Борьба FATF с отмыванием грязных денег / *Р. П. Марчук* // Часопис Київського університету права. — 2010. — № 2. — С. 270–274.

Розглянуто історичні, організаційні аспекти діяльності Групи з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей (FATF), наведено її основні компоненти. Дано перелік організацій та органів, які беруть участь у роботі FATF. Проаналізовано можливості та здобутки даної міжнародної організації у сфері боротьби з відмиванням брудних грошей, прокоментовано її основні завдання.

08.03.10.853.

343.9(470):343.326(091) Мешалкин С. Н. Исторические предпосылки появления терроризма. Некоторые причины его развития в современном обществе / *С. Н. Мешалкин* // Закон и право. — 2010. — № 3. — С. 34–35.

Определены исторические предпосылки появления терроризма в мире. Проведен обзор точек зрения на понятие «терроризм». Указаны причины его существования на современном этапе развития российского общества. Приведены факты, свидетельствующие о серьезности проблемы противодействия не только терроризму, но и экстремистским проявлениям.

08.03.10.854.

343.9(477):343.352 Нерсисян А. С. Корупція та службова злочинність як системний фактор у економіці України / *А. С. Нерсисян* // Часопис Київського університету права. — 2010. — № 2. — С. 275–278.

Розглянуто поняття «корупція» та «економічна діяльність». Розглянуто проблеми корупції та службової злочинності як факторів, що в той чи інший спосіб впливають на економіку України. Розкрито види службової діяльності. Визначено основні ознаки корупції в економічній діяльності. Встановлено типологію корупції у залежності від суб'єкта корупційного делікту або злочину.

08.03.10.855.

343.9:343.37 Пивоваров В. Актуальні питання запобігання злочинам у сфері фінансового обігу /

В. Пивоваров // Право України. — 2010. — № 5. — С. 129—135.

Розглянуто актуальні проблеми запобігання злочинності у сфері фінансового обігу. Наголошено на необхідності розробки сучасних заходів спеціально-кримінологічного запобігання цим злочинам, зокрема, заходів профілактики. Сформульовано основні напрями й окремі актуальні заходи запобігання фінансовим злочинам. Детально проаналізовано соціально-економічні, організаційно-управлінські та правові заходи запобігання.

08.03.10.856.

343.352 Розвадовський Б. Антикорупційне законодавство: проблеми інституційного забезпечення протидії корупції / *Броніслав Розвадовський* // Вісник Національної академії прокуратури України. — 2010. — № 1. — С. 64—69.

На основі аналізу положень антикорупційного законодавства, правозастосовної практики та зарубіжного досвіду розглянуто проблеми інституційного забезпечення протидії корупції у сучасних умовах. Визначено шляхи вирішення щодо проблем протидії корупції. Акцентовано увагу на координації діяльності уповноважених суб'єктів. Виділено основні моделі організації антикорупційних органів. Розглянуто основні вимоги формування спеціалізованого антикорупційного органу.

08.03.10.857.

343.97 Сердюк О. Соціальна ефективність як аспект оцінювання діяльності в сфері протидії злочинності: теоретичні проблеми / *Олександр Сердюк* // Вісник Національної академії прокуратури України. — 2010. — № 1. — С. 31—37.

Розглянуто особливості теоретичних засад сучасних підходів у дослідженні проблем соціальної ефективності діяльності у сфері протидії злочинності. Обгрунтовано необхідність виходу за межі оцінювання ефективності лише на основі оцінки співвідношення цілей та результатів, що дозволяє органічно поєднати такі оцінки з адмініструванням правоохоронної діяльності. Уточнено пізнавальні можливості традиційного підходу до визначення ефективності у правовій сфері та адаптацію до змін у суспільно-політичному й теоретичному контексті.

08.03.10.858.

343.9:343.23 Скоморохов Р. В. К вопросу об основании криминологической классификации / *Р. В. Скоморохов* // Государство и право. — 2010. — № 4. — С. 39—47.

Изложено общее понятие «классификация». Рассмотрены ее основные специфические особенности. Отмечено, что результатом классификации является система соподчиненных понятий: делимое понятие является родом, выше понятия — видами, видами видов и т. д. Предложено разделять ее на естественную и искусственную. Взвешено все «за» и «против» состава преступления в основании криминологической классификации.

08.03.10.859.

343.9 Скулиш Є. Кримінологічна безпека в системі національної безпеки України / *Євген Скулиш* // Вісник Національної академії прокуратури України. — 2010. — № 2. — С. 47—51.

Розглянуто становлення і розвиток ідеї кримінологічної безпеки як елемента забезпечення національної безпеки. Досліджено етимологію таких термінів, як «кримінологічна безпека», «національна безпека», «захист». Визначено, що захист кожної окремої людини, її прав і свобод від злочинних по-

сягаль можна назвати кримінологічним забезпеченням національної безпеки.

08.03.10.860.

343.9(477):343.43 Скулиш Є. Д. Структурні компоненти формування теоретичних основ протидії торгівлі людьми в Україні / *Є. Д. Скулиш* // Право України. — 2010. — № 4. — С. 283—290.

Розкрито сучасну структуру торгівлі людьми в Україні за кримінально-правовими, соціально-демографічними і кримінологічними ознаками. З'ясовано основні причини поширення цього закону. Визначено форми об'єктивної сторони торгівлі людьми. Досліджено ознаки, які характеризують осіб, визнаних винними у торгівлі людьми. Розглянуто способи, котрі застосовуються винними для досягнення анти-суспільної мети.

08.03.10.861.

343.9(470.65) Тохсыров В. Г. Трансформирующееся общество и преступность (на примере Республики Северная Осетия-Алания) / *В. Г. Тохсыров* // Северо-Кавказский юридический вестник. — 2010. — № 1. — С. 98—103.

Рассмотрены процессы системной трансформации общественно-экономической и политической жизни Республики Северная Осетия-Алания, ослабления профилактики правонарушений, причин роста преступлений и ухудшения их раскрываемости. Рекомендованы мероприятия по совершенствованию профилактической работы и обеспечению неотвратимости наказания.

08.03.10.862.

343.37(477) Удод М. В. Щодо легалізації доходів, отриманих незаконним шляхом: міжнародний досвід і сучасний етап проблеми в Україні / *М. В. Удод, Є. О. Балева* // Університетські наукові записки : Часопис Хмельницького університету управління та права : Право. Економіка. Управління. — Хмельницький, 2010. — Вип. 1. — С. 137—143.

З'ясовано основні шляхи використання різноманітних сегментів ринку для легалізації (відмивання) коштів, отриманих незаконним шляхом. Розглянуто рекомендації, які є міжнародними стандартами і становлять базову структуру заходів, спрямованих проти відмивання коштів. Розкрито суть поняття «конвертаційний центр» як один із способів легалізації. Внесено обгрунтовані та змістовні пропозиції до законів України, що регулюють дану сферу суспільних відносин.

08.03.10.863.

343.919:343.541 Шалгунова С. Характеристика осіб, які вчинили серійні сексуальні злочини / *Світлана Шалгунова* // Юридична Україна. — 2010. — № 4. — С. 115—120.

Розглянуто кримінологічні ознаки осіб, які вчинили серійні сексуальні вбивства. Проаналізовано типологію таких осіб на підставі вивчених матеріалів понад п'ятисот кримінальних справ. Досліджено злочинну поведінку сексуальних гвалтівників. Визначено їх особистісні риси, які повинен враховувати суд під час судового розгляду справи при виборі виду і міри покарання.

08.03.10.864.

343.9:343.352 Шишкарєв С. Коррупция. Существенные признаки данного явления как общественного отношения / *С. Шишкарєв* // Закон и право. — 2010. — № 3. — С. 5—11.

Исследована сущность коррупции как социального и правового явления. Указаны причины разви-

тия корупції. Проведен аналіз і определена совокупность существующих признаков коррупции и коррупционных отношений. Изложен нормативно-правовой перечень, которым регламентированы приведенные существенные признаки. Сказано, что определение коррупции, закрепленное в действующем законодательстве РФ, не в полной мере охватывает всю совокупность существующих признаков данного явления.

Див. також: 01.03.10.88.

КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧЕ ПРАВО

Книги

08.03.10.865.

343.8(477)(075.8) Кримінально-виконавче право : навч. посіб. / за заг. ред. Т. А. Деписової. — 2-ге вид., змін. і допов. — К. : Істина, 2010. — 400 с.

Матеріал розроблено відповідно до навчальної програми курсу «Кримінально-виконавче право». Проаналізовано основні положення, що містяться у Загальній та Особливій частинах. Викладено нормативну базу курсу з урахуванням змін кримінально-виконавчого законодавства, тести, глосарій, а також запитання, що необхідні для практичної роботи працівників кримінально-виконавчої служби.

Автореферати

08.03.10.866.

343.242-053.6 Березовська Н. Л. Покарання, пов'язані з виправно-трудовим впливом, що застосовуються до неповнолітніх: автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.08 / Березовська Наталія Леонідівна; ОНЮА. — О., 2010. — 18 с.

Досліджено теоретико-правові засади покарань, пов'язані з виправно-трудовим впливом, що застосовуються до неповнолітніх. Проаналізовано їх зміст, цілі та ознаки. Встановлено види покарань, визначено основні тенденції генезису. Розроблено пропозиції з удосконалення системи покарань неповнолітніх у площині реалізації міжнародно-правових стандартів щодо покарання неповнолітніх, гуманізації покарання та розширення можливостей застосування основних засобів виправно-трудового впливу при відбуванні неповнолітніми певних видів покарань.

08.03.10.867.

343.81(043.3) Селєзньов М. О. Кримінально-виконавча характеристика покарання у виді виправних робіт: автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.08 / Селєзньов Максим Олександрович; Дніпропетр. держ. ун-т внутр. справ. — Д., 2010. — 20 с.

Досліджено кримінально-виконавчу характеристику у структурі правового регулювання виконання та відбування покарання у виді виправних робіт. Визначено суб'єкти виконання даного виду покарання, проведено груповий порівняльний аналіз виконання покарання у виді виправних робіт у зарубіжних країнах. Розкрито права та обов'язки засуджених до покарання у виді виправних робіт. Визначено порядок застосування засобів виправлення і ресоціалізації до засуджених, які відбувають дане покарання. Розкрито шляхи удосконалення нормативно-правових актів у зазначеній сфері.

Статті

08.03.10.868.

343.841 Барах Є. Щодо гуманізації виконання покарання у вигляді довічного позбавлення волі / Є. Барах // Право України. — 2010. — № 2. — С. 158—164.

Проаналізовано законодавство України щодо його відповідності міжнародним актам з питань виконання та відбування покарання у вигляді довічного позбавлення волі. Визначено напрями, за якими доцільно здійснити ряд організаційно-правових заходів щодо гуманізації порядку й умов виконання такого покарання. Розкрито роль нормативної бази, на основі якої здійснюється будь-яке вдосконалення пенітенціарної системи України. Наведено статистичну інформацію щодо основних показників, що характеризують осіб, які засуджені до довічного позбавлення волі.

08.03.10.869.

343.8 Брусницын Л. В. Надзор за преступниками — условие гуманизации уголовной и уголовно-исполнительной политики государства / Л. В. Брусницын // Государство и право. — 2010. — № 2. — С. 95—98.

Охарактеризовано доктрину гуманизации национальной уголовной и уголовно-исполнительной политики. Рассмотрены некоторые свидетельства практического воплощения данной доктрины в России. Отмечены определённые правоограничения в целях надзора в таких странах, как Россия, Великобритания, США, Швейцария, Франция, Испания, Германия, Дания.

08.03.10.870.

343.8(470) Гринько С. Д. Понятие уголовно-исполнительной системы, ее элементы, цели и задачи / С. Д. Гринько // Аспирант и соискатель. — 2010. — № 1. — С. 34—35.

Определены основные задачи уголовно-исполнительной системы РФ, выделены ее основные элементы. Представлен перечень учреждений, составляющих основу уголовно-исполнительной системы. Изложены задачи органов по исполнению наказаний, их основные обязанности и права. Сформулировано юридическое содержание понятия «исправление осужденных».

08.03.10.871.

343.8:343.2/7+343.13 Задоя К. П. Типи зв'язків норм кримінально-виконавчого права з нормами кримінального права та процесу / К. П. Задоя, О. В. Ільїна // Часопис Київського університету права. — 2010. — № 2. — С. 264—266.

Розглянуто основні типи зв'язків між нормами кримінально-виконавчого та кримінального права і процесу. Обгрунтовано позиції науковців з даного питання. Проаналізовано зв'язок кореспондування, зв'язок конкретизації, зв'язок доповнення (субсидіарності) та зв'язки суперечності (контрадикторності).

08.03.10.872.

343.846 Краснополов І. Актуальні питання організації та здійснення громадського контролю за поведінкою осіб, умовно-достроково звільнених від відбування покарання / Ігор Краснополов, Ірина Яковець // Вісник Національної академії прокуратури України. — 2010. — № 2. — С. 74—79.

Розглянуто актуальні питання здійснення громадського контролю за поведінкою осіб, умовно-достроково звільнених від відбування покарання. До-

сліджено ключові проблеми, пов'язані з його реалізацією. Автори звертаються до практики прокурорського нагляду за цим напрямом діяльності та падають пропозиції щодо вдосконалення кримінально-виконавчого законодавства у цій частині.

08.03.10.873.

343.811(477)-058.56:343.211.3 Мукишменко А. Громадський контроль за дотриманням прав засуджених: поняття та зміст / А. Мукишменко // Право і суспільство. — 2010. — № 1. — С. 127–131.

Розглянуто питання поняття та змісту громадського контролю за дотриманням прав засуджених. Досліджено стадії контрольної діяльності. Зроблено авторське визначення цих понять з урахуванням положень Європейських пенітенціарних правил, Конституції України та наукових робіт у сфері адміністративного права. Зазначено положення щодо трансформування поняття громадського контролю спостережних комісій.

08.03.10.874.

343.846(477).001.36 Назимко Є. Матеріальний елемент підстави застосування умовно-дострокового звільнення від відбування покарання: порівняльно-правовий аналіз / Єгор Назимко // Юридична Україна. — 2010. — № 3. — С. 93–98.

За допомогою порівняльно-правового аналізу досліджено матеріальний елемент підстави застосування умовно-дострокового звільнення від відбування покарання. Розглянуто передумови та підстави звільнення. Значну увагу приділено судовому розсуду та бажанню засудженого. Аргументовано доцільність удосконалення деяких норм Кримінального кодексу України, що регламентують досліджуваний інститут.

08.03.10.875.

343.846(477).001.36 Назимко Є. Формальний елемент підстави застосування умовно-дострокового звільнення від відбування покарання: порівняльно-правовий аналіз та аргументація доцільності певних змін до кримінального законодавства України / Єгор Назимко // Підприємництво, господарство і право. — 2010. — № 2. — С. 126–128.

Досліджено формальний елемент підстави застосування умовно-дострокового звільнення від відбування покарання стосовно осіб, що досягли 18 років, у різних країнах континентальної правової системи. Аргументовано доцільність вдосконалення деяких норм КК України, що регламентують досліджуваний інститут. Сформульовано вимогу, що передбачає можливість застосування УДЗ до осіб, які відбувають покарання у виді довічного позбавлення волі.

08.03.10.876.

343.265 Письменський Є. Звільнення від відбування покарання з випробуванням: окремі аспекти законодавчого регулювання та практики застосування / Євген Письменський // Підприємництво, господарство і право. — 2010. — № 2. — С. 113–117.

Розглянуто один із поширених у практиці право-застосування видів звільнення особи від відбування покарання, а саме звільнення від відбування покарання з випробуванням. Досліджено особистісні дані випущеної, які лежать поза межами ознак суб'єкта злочину. Запропоновано авторський підхід до розтлумачення підстав, визначення іспитового строку, характеристики обов'язків, які покладаються на засудженого при звільненні від відбування покарання з випробуванням. З'ясовано недоліки чинного законодавства, практики його застосування, а також формулювання пропозиції щодо їх усунення.

08.03.10.877.

343.81 Ромапов М. В. Забезпечення соціально-економічних прав засуджених у кримінально-виконавчих установах / М. В. Романов // Проблеми законності : акад. зб. наук. пр. / МОН України, Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. — Х., 2010. — Вип. 107. — С. 163–174.

Розглянуто комплекс теоретичних і практичних питань щодо праці засуджених. Розкрито випадки незаконного маніпулювання праці засуджених. З'ясовано обмеження щодо прав засуджених на відпочинок і соціальний захист. Обґрунтовано права засуджених на медичне обслуговування та охорону здоров'я. Визначено мінімальні стандартні правила, згідно з якими ув'язнені можуть забезпечити свої права.

08.03.10.878.

343.846/847(477) Філопов В. Реформування інституту звільнення від відбування покарання з випробуванням у світлі сучасних тенденцій гуманізації пенальної політики України / В. Філопов, Є. Назимко // Право України. — 2010. — № 3. — С. 184–189.

Розглянуто сучасний стан і тенденції розвитку інституту звільнення від відбування покарання з випробуванням у світлі сучасних тенденцій гуманізації пенальної політики України. Висвітлено актуальні проблеми реформування даного інституту. Досліджено основні функції інституту звільнення від відбування покарання з випробуванням. Проаналізовано зарубіжне законодавство, розкрито перспективи подальших досліджень у цій сфері.

Див. також: 02.03.10.184, 07.03.10.633,
07.03.10.642.

КРИМІНАЛЬНИЙ ПРОЦЕС

Книги

09.03.10.879.

343.13(477)(075.8) Кримінальний процес України : навч. посіб. для підготов. до іспиту / Ю. П. Алєнін, М. І. Пашковський, Т. В. Лукашкіна [та ін.] ; за заг. ред. Ю. П. Алєніна ; ОНЮА. — Х. : Одиссей, 2010. — 328 с.

З урахуванням останніх змін у кримінально-процесуальному законодавстві викладено головні поняття кримінального процесу України, зокрема, всі його стадії та інститути. Досліджено важливі теоретичні та практичні питання діяльності органів дізнання, слідчих, прокурорських і судових органів.

09.03.10.880.

343.13(477)(094.1) Матвійчук В. К. Кримінально-процесуальний кодекс України : наук.-практ. комент. із змін та допов. станом на 1 верес. 2009 р. / В. К. Матвійчук, І. О. Харь. — К. : Алерта ; КНТ, 2010. — 460 с.

У науково-практичному коментарі до КПК України детально роз'яснюються норми Кримінально-процесуального кодексу України з прийнятими змінами та доповненнями станом на 1 вересня 2009 р.

09.03.10.881.

343.17/19(477) І Всеукраїнські наукові читання з кримінальної юстиції пам'яті В. П. Колмакова : зб. тез наук. робіт (16—17 квіт. 2010 р.) / Ін-т прокуратури та слідства ОНЮА. — О. : Фенікс, 2010. — 370 с.

Вміщено наукові розробки науковців, викладачів, студентів, курсантів з питань криміналістики, кримінального та кримінально-виконавчого права, кримінології та кримінального процесу І Всеукраїнських наукових читань з кримінальної юстиції, започаткованих В. П. Колмаковим. Нові погляди щодо концептуальних ідей у науці кримінального спектра дають змогу забезпечити права та законні інтереси людини і громадянина в найбільш важливих сферах суспільних відносин.

09.03.10.882.

343.1(035) Путівник для учасника кримінального процесу / авт.-упоряд.: О. А. Банчук, П. М. Залізняка, А. О. Шаповал. — К. : Центр політ.-прав. реформ, 2010. — 80 с. — (Знайомство з судом).

Описано порядок захисту прав та інтересів потерпілих осіб від злочину, порядок відшкодування завданої їм шкоди. Роз'яснено права осіб під час затримання органами влади. Проаналізовано права та обов'язки підозрюваного, обвинуваченого, підсудного, засудженого, свідка, цивільного позивача та відповідача. Ознайомлено з алгоритмом, який дає можливість зрозуміти порядок та процедуру оскарження судового рішення у кримінальній справі. У брошурі використано законодавство станом на 1 квітня 2010 р.

09.03.10.883.

343.121.4 Судебная практика по уголовным делам / сост. Г. А. Есаков. — 2-е изд., перераб. и доп. — М. : Проспект, 2010. — 1104 с.

В сборнике наиболее полно собрана судебная практика по уголовным делам. В первом разделе

освещены постановления пленумов верховных судов Союза ССР и РФ, принятых за 1924—1991 гг. и с 1961 г. по настоящее время. Отобраны только актуальные постановления, которые содержат разъяснения, применимые к действующему уголовному закону. Второй раздел сборника содержит судебную практику Верховного Суда РФ и президиумов судов субъектов РФ за последние десять лет, посвященную вопросам материального уголовного права. Практика систематизирована в соответствии с УК РФ и приведена с учетом последних изменений в УК РФ.

Автореферати

09.03.10.884.

343.123.1 Борзих Н. В. Діяльність захисника щодо забезпечення прав і свобод підозрюваного та обвинуваченого в кримінальному процесі України : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09 / Борзих Неллі Вікторівна ; Дніпропетр. держ. ун-т внутр. справ. — Д., 2010. — 20 с.

Надано характеристику захисту як кримінально-процесуальної функції, визначено його мету. Висвітлено можливості удосконалення статусу захисника та гарантій його діяльності. Обгрунтовано рекомендації щодо можливостей удосконалення інституту адвокатського розслідування. Сформульовано пропозиції щодо зміцнення гарантій забезпечення захисту при застосуванні інституту затримання. Розкрито питання щодо можливостей удосконалення методів та засобів захисту при судовому розгляді справи в умовах змагальності сторін. Розвинуто уявлення щодо розв'язання проблеми захисту в умовах реалізації концептуальної моделі діяльності суду присяжних. Обгрунтовано пропозиції та рекомендації щодо вдосконалення захисту в умовах реалізації інституту реабілітації.

09.03.10.885.

343.123.1:343.131 Волошина В. К. Реалізація галузевих та специфічних принципів кримінального процесу у стадії досудового розслідування : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09 / Волошина Владлена Костянтинівна ; ОНЮА. — О., 2010. — 20 с.

Висвітлено поняття принципу та системи принципів кримінального процесу, з'ясовано структуру системи принципів кримінального процесу. Визначено структуру системи принципів кримінального процесу, яка реалізується у стадії досудового розслідування. Розкрито особливості реалізації галузевих принципів у стадії досудового розслідування. Розглянуто поняття специфічних принципів досудового розслідування та їх правову природу. Розроблено пропозиції до чинного КПК України та проект КПК України щодо удосконалення інституту принципів кримінального процесу у стадії досудового розслідування.

09.03.10.886.

343.1:343.131.7 Гаргат-Українець О. М. Презумпції у кримінальному процесі України : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09 / Гаргат-Українець Ольга МIRONIVNA ; ОНЮА. — О., 2010. — 19 с.

Охарактеризовано етапи виникнення та розвитку презумпцій у кримінальному процесі. З'ясовано по-

п'яття, ознаки та значення правових презумпцій у кримінальному процесі. Визначено критерії класифікації та види правових презумпцій, які застосовуються у кримінальному процесі України. Досліджено загально-правові презумпції та їх дію у кримінальному процесі України. Обґрунтовано закономірності формування правових презумпцій на теперішньому етапі розвитку кримінально-процесуального законодавства України. Сформульовано науково обґрунтовані пропозиції з удосконалення кримінально-процесуального законодавства України щодо практичного застосування правових презумпцій.

09.03.10.887.

343.121 Дуда А. В. Обставини, що характеризують особу обвинуваченого, як елемент предмета доказування у кримінальній справі : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09 / Дуда Альона Василівна ; Київ. нац. ун-т внутр. справ. — К., 2010. — 17 с.

Розглянуто теоретичні та практичні питання, які виникають під час встановлення та вивчення обставин, що характеризують особу обвинуваченого у кримінальній справі. Проаналізовано поняття особи обвинуваченого, визначено обставини, що її характеризують, наведено структуру особи обвинуваченого. Визначено основні напрямки встановлення та вивчення обставин, що характеризують особу обвинуваченого різних категорій. Обґрунтовано та сформульовано пропозиції щодо можливих шляхів поліпшення слідчої та судової практики. Запропоновано вдосконалити чинне законодавство України щодо встановлення та вивчення обставин, які характеризують особу обвинуваченого.

09.03.10.888.

343.13 Зінченко І. Л. Система принципів кримінального процесу та проблема їх класифікації : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09 / Зінченко Інна Леонідівна ; Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. — Х., 2010. — 20 с.

Розглянуто теоретичні та практичні проблеми правової природи принципів кримінального процесу України. Проаналізовано ознаки і поняття системи кримінально-процесуальних принципів, особливості їх класифікації, тенденції розвитку й нормативного закріплення принципів кримінального процесу в країнах континентальної та загальної правових систем. Виявлено особливості розвитку і функціонування процесуального права в Україні. Визначено типологію національного кримінального процесу, її роль у формуванні системи принципів. Запропоновано науково-практичну модель класифікації принципів кримінального процесу, яка повною мірою відбивала б сучасні тенденції розвитку кримінально-процесуальної діяльності в Україні.

09.03.10.889.

347.254.+349.444:343.13 Літвінова І. Ф. Гарантії недоторканості житла чи іншого володіння у кримінальному процесі України : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09 / Літвінова Ірина Феоданівна ; Акад. упр. МВС. — К., 2010. — 20 с.

Досліджено поняття, систему й види гарантій прав у кримінальному судочинстві, їх співвідношення з іншими правовими гарантіями. Визначено поняття, зміст і загальні умови правомірного обмеження права особи на недоторканість житла чи іншого володіння. Значну увагу приділено таким гарантіям, як підстави та процесуальний порядок проведення обшуку, виїмки й огляду в житлі чи іншому володінні особи, законність й обґрунтованість рішень слідчого, прокурора й судді про їх

проведення, прокурорський погляд, судовий і відомчий контроль за законністю проведення цих слідчих дій. Внесено науково обґрунтовані пропозиції щодо вдосконалення чинного кримінально-процесуального законодавства України з досліджуваних питань.

09.03.10.890.

343.13 Шилін Д. В. Преюдиції в кримінальному процесі : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09 / Шилін Денис Вікторович ; ОНЮА. — О., 2010. — 20 с.

Розглянуто питання правової природи преюдицій та їх співвідношення із суміжними категоріями. Досліджено механізм дії загальноправових, цивільно-процесуальних, господарсько-процесуальних, адміністративних та адміністративно-процесуальних преюдицій у кримінальному процесі. Обґрунтовано роль преюдицій у процесі доказування у кримінальних справах, у тому числі й преюдицій актив органу дізнання, слідчого, прокурора. Проаналізовано преюдиціальність як властивість судових рішень у кримінальних справах. Визначено співвідношення преюдиціальності кримінально-процесуальних актів та принципу вільної оцінки доказів. Вказано напрями вирішення преюдиціальних колізій у процесі доказування.

С т а т т і

09.03.10.891.

343.9(470) Андрющенко Т. И. Развитие института взаимодействия России и зарубежных стран в сфере уголовного судопроизводства (предпосылки и генезис) / Т. И. Андрющенко // Юристы-правоведы. — 2010. — № 1. — С. 115—119.

Проаналізовано актуальні питання міжнародного співробітництва в сфері боротьби з преступністю. Затрачено проблеми, пов'язані з прийняттям міжнародних правових актів по всій системі міжнародного співробітництва Росії і інших держав в області боротьби з преступністю. Отримано цілі здійснення міжнародно-правового співробітництва в сфері уголовного судопроизводства. Рассмотрены формы, в которых выражается взаимная правовая помощь, предусмотренная типовым договором о взаимной помощи в области уголовного правосудия.

09.03.10.892.

343.13(477).001.73 Богатирьев І. Г. Постановка проблем та шляхи їх розв'язання в процесі реформування кримінально-процесуального кодексу України / І. Г. Богатирьев, І. П. Баглай // Право і суспільство. — 2010. — № 2. — С. 150—154.

Розглянуто проблемні питання, прогалини і колізії, які містяться у чинному КПК України. Проаналізовано питання провадження у кримінальних справах та складання судових процесуальних документів на шляху реформування КПК України. Звернено увагу на ст. 165-2 КПК України, в якій йдеться про постанову судді щодо обрання запобіжного заходу. Зазначено, що, відмовивши в обранні запобіжного заходу у вигляді взяття під варту, суд вправі обрати підозрюваному, обвинуваченому запобіжний захід, не пов'язаний із триманням під вартою.

09.03.10.893.

343.11(477+470+476+474.3).001.36 Большаков Є. В. Порівняльний аналіз апеляційного оскарження рішень судді у досудовому провадженні за законодавством зарубіжних країн / Є. В. Больша-

ков // Актуальні проблеми політики : зб. наук. пр. / ОНЮА. Південноукр. центр гендер. проблем. — О., 2010. — Вип. 39. — С. 384–393.

Здійснено порівняльний аналіз кримінально-процесуального законодавства Росії, Білорусії та Латвії щодо питань судового контролю та оскарження рішень суду на досудовому слідстві. Розглянуто питання: до якої правової сім'ї належить сучасна правова система України. Запропоновано в окремій главі КПК України закріпити норми, які будуть детально регламентувати здійснення судового контролю за діями та рішеннями органів досудового розслідування та процесуальний порядок оскарження рішень судді до апеляційного суду і розгляд скарг апеляційним судом.

09.03.10.894.

343.17/18 Васильєва К. Проблеми законодавчої регламентації повноважень суду в кримінальному процесі / Катерина Васильєва // Юридичний журнал. — 2010. — № 3. — С. 50–53.

Визначено межі повноважень суду під час здійснення контролю за дотриманням прав і законних інтересів громадян на досудових стадіях кримінального процесу. Розглянуто проблеми дозвільної функції суду у досудовому провадженні та порядок її реалізації. Визначено регламентацію повноважень суду щодо здійснення ним правосуддя. Проаналізовано питання порушення суддями кримінальних справ приватного обвинувачення.

09.03.10.895.

343.13:347.952.1/2 Гаюрі І. Про порядок накладення арешту на майно обвинуваченого у контексті обмеження конституційних прав особи / Ігор Гаюрі // Підприємництво, господарство і право. — 2010. — № 2. — С. 141–143.

Досліджено порядок накладення арешту на майно обвинуваченого чи підозрюваного або осіб, які несуть за законом матеріальну відповідальність за його дії, у контексті обмеження конституційних прав особи. Обґрунтовано необхідність застосування цього заходу процесуального примусу виключно за судовим рішенням. Запропоновано перелік завершених слідчим копій документів кримінальної справи, що мають бути надані суду для прийняття рішення про накладення арешту на майно.

09.03.10.896.

343.13(477).001.73 Гевко В. Удосконалення процесуальної форми як основа реформування кримінального судочинства України / В. Гевко // Право України. — 2010. — № 2. — С. 150–157.

Надано коротку характеристику процесу реформування вітчизняного кримінального судочинства та підготовки проекту КПК України. Порушено проблемні питання положень концепції, на основі якої має готуватись такий нормативно-правовий акт. Проаналізовано правові інститути двох проектів КПК України, особливо у частині досудового розслідування. Розглянуто основні недоліки та концептуальні розбіжності усіх попередніх проектів КПК України.

09.03.10.897.

343.123.1(477) Горпенюк А. Організаційно-правові питання вдосконалення досудового слідства в Україні / Анатолій Горпенюк // Вісник прокуратури. — 2010. — № 2. — С. 64–68.

Розглянуто питання визначення місця слідчого апарату у системі правоохоронних органів. Виокремлено основні підходи до визначення оптимального місця слідчого апарату, які сформувались у про-

цесуальній паупі. Відпрацьовано чітку систему досудового слідства, приведено її у відповідність до Конституції України та вимог сучасного суспільства. Підкреслено, що слідчий, який відіграє роль провідного суб'єкта у сфері досудового розслідування та відповідних кримінально-процесуальних відносинах, повинен мати такий же законодавчо закріплений статус, як суддя, прокурор — державний обвинувач у судовому процесі.

09.03.10.898.

343.13(477):343.351 Давиденко В. Обставини, що підлягають з'ясуванню, та особливості порушення кримінальних справ / Валерій Давиденко // Вісник прокуратури. — 2010. — № 3. — С. 68–73.

За ч. 2 ст. 191 КПК України розглянуто злочин на стадії порушення кримінальної справи. Визначено типові елементи криміналістичної характеристики розкрадань. Обґрунтовано обставини, що встановлюються у справах про розкрадання чужого майна. Розглянуто пайбільш характерні, типові особливості розслідування цього складного злочину на стадії порушення кримінальної справи.

09.03.10.899.

343.157 Дикарев І. С. Срок допустимости возврата к худшему при пересмотре судебных решений в порядке надзора / И. С. Дикарев // Российская юстиция. — 2010. — № 4. — С. 36–38.

Рассмотрен вопрос о сроке пересмотра в порядке надзора вступивших в законную силу судебных решений. Предложено сократить этот срок до 6 месяцев. Подчеркнуто, что такое законодательное решение способствовало бы более полной реализации в уголовном процессе принципа правовой определенности, имеющего столь важное значение для обеспечения защиты прав личности и поддержания авторитета судебной власти.

09.03.10.900.

343.141/143(477) Дроздович Н. Законодавче закріплення принципу вільної оцінки доказів у країнах романо-германської правової системи / Надія Дроздович // Підприємництво, господарство і право. — 2010. — № 2. — С. 137–140.

Проаналізовано досвід законодавчого визначення принципу вільної оцінки доказів. Розглянуто особливості конструкції у країнах романо-германської системи, до якої належить і Україна. Підкреслено, що ефективність реалізації принципу вільної оцінки доказів залежить від умов, в яких цей інститут функціонуватиме, а тому іноземний досвід підлягає диференційованому застосуванню з огляду на наявність узгодженої взаємодії інститутів правосуддя у національному праві.

09.03.10.901.

343.123.3:347.963 Єна І. В. Співвідношення функцій кримінального переслідування й нагляду за додержанням законів органами дізнання та досудового слідства в діяльності прокурора / І. В. Єна // Право і суспільство. — 2010. — № 3. — С. 198–202.

На підставі існуючих поглядів учених-процесуалістів та положень кримінально-процесуального законодавства проаналізовано співвідношення кримінального переслідування та нагляду за додержанням законів органами дізнання, досудового слідства як функцій кримінального процесу, що здійснюються прокурором. Розглянуто дві основні функції прокурора у кримінальному процесі: здійснення кримінального переслідування від імені держави та нагляд за процесуальною діяльністю органів дізнання і досудового слідства.

09.03.10.902.

343.13.001.73 Желтобрюхов С. П. Продолжение реформирования уголовного судопроизводства — необходимый шаг к быстрому рассмотрению дел / *С. П. Желтобрюхов* // Российская юстиция. — 2010. — № 5. — С. 44—47.

Рассмотрена проблема обеспечения надлежащей скорости и оперативности рассмотрения дел, находящихся в производстве суда первой инстанции. Подчеркнуто, что данная проблема особенно актуальна в отношении рассмотрения судами уголовных дел, по которым подсудимые содержатся под стражей. Определены разумные сроки рассмотрения уголовных дел судом первой инстанции.

09.03.10.903.

343.131 Калинин Л. Д. К вопросу о злоупотреблении правами и их недобросовестном использовании в уголовном судопроизводстве / *Л. Д. Калинин* // Адвокат. — 2010. — № 4. — С. 5—9.

Рассмотрена практическая проблема, возникающая при осуществлении уголовного судопроизводства. На примере многократного повторения ходатайств об исключении из числа доказательств на стадии судебного разбирательства в суде первой инстанции обосновано позицию автора относительно злоупотребления правами и их недобросовестном использовании в уголовном судопроизводстве.

09.03.10.904.

343.141/143 Конюшенко Я. Поняття доказів у кримінально-процесуальному провадженні, їх зміст і класифікація / *Я. Конюшенко* // Право України. — 2010. — № 3. — С. 232—238.

Розглянуто наукові підходи до розуміння поняття й змісту доказів, їх сутності у кримінальному процесі. Обгрунтовано більш доскопале викладення у законі дефініції доказів, яка б точніше відзеркалювала сутність цієї фундаментальної кримінально-процесуальної категорії. Наведено оптимальний варіант класифікації доказів, визначено її наукові та практичні переваги.

09.03.10.905.

343.13 Кутазова И. В. Совершенствование формы и содержания документов, обеспечивающих реализацию механизма перерасглашения данных уголовного судопроизводства / *И. В. Кутазова* // Юрист-правовед. — 2010. — № 1. — С. 56—60.

Основное внимание уделено совершенствованию процессуальных документов: подписке о перерасглашении данных уголовного судопроизводства, постановлении о применении мер, направленных на недопустимость разглашения данных уголовного судопроизводства. Сформулированы предложения по совершенствованию этих документов. Выделены требования, предъявляемые к подписке о перерасглашении данных уголовного судопроизводства: ее письменный характер, включающий ясность содержания, логичность, грамотность; содержание и форма анализируемого документа.

09.03.10.906.

343.133(477).001.73 Лісовий Я. Окремі проблеми реформування стадії порушення кримінальної справи / *Ярослав Лісовий* // Вісник прокуратури. — 2010. — № 5. — С. 45—52.

Розглянуто проблеми початку процедури досудового розслідування, активізоване Концепцією реформування органів кримінальної юстиції в Україні. Запропоновано вважати початком досудового розслідування встановлення уповноваженими законом органами факту заподіяння або загрози заподіяння

істотної шкоди охоропованим КК України благам, правам та інтересам з отриманої у належній формі інформації про події.

09.03.10.907.

343.123.3/4 Лоскутов Т. О. Моменти початку та закінчення кримінального переслідування, здійснюваного слідчим ОВС / *Т. О. Лоскутов* // Право і суспільство. — 2010. — № 2. — С. 168—173.

Досліджено функції кримінального переслідування у діяльності слідчого ОВС. Визначено початковий момент кримінального переслідування, здійснюваного слідчим, та момент закінчення кримінального переслідування, здійснюваного слідчим. Обгрунтовано, що моменти початку та закінчення здійснення слідчим цієї функції необхідно пов'язувати з процесуальними діями слідчого, що спрямовані на викриття осіб, які вчинили злочини. Розглянуто наукові підходи учених, що дозволяють стверджувати існування гострої невизначеності у теорії кримінального процесу щодо початкового моменту кримінального переслідування, здійснюваного слідчим.

09.03.10.908.

347.91/95 Лунін С. Поняття принципу змагальності у судовому процесі / *С. Лунін* // Право України. — 2010. — № 3. — С. 126—132.

Досліджено одну з конституційних засад судочинства — змагальність сторін. Розглянуто участь сторін у судовому змагальному процесі, місце та роль у ньому суду. На підставі цього визначено поняття «змагальність сторін». Проаналізовано характерні ознаки змагального процесу: наявність сторін із протилежними матеріально-правовими інтересами; наділення їх рівними процесуальними правами; наявність незалежного від сторін юрисдикційного органу, завданням якого є вирішення правового спору.

09.03.10.909.

343.294 Мазур М. Реабілітація у кримінальному процесі: визначення поняття / *Марта Мазур* // Підприємництво, господарство і право. — 2010. — № 4. — С. 133—136.

З'ясовано правову природу поняття «реабілітація у кримінальному процесі». Розглянуто основні елементи, які мають входити в поняття «реабілітація». Проаналізовано наукові погляди щодо визначення цього поняття, запропоновано нову дефініцію. Зроблено висновок про те, що реабілітації підлягають особи, які зазнали або незаконного, або необгрунтованого кримінального переслідування та (або) засудження. Вказано на некоректність словосполучення «або» тому, що кримінальне переслідування та засудження не можуть бути або закопними, або обгрунтованими.

09.03.10.910.

343.123.1 Мамка Г. Особливості діяльності начальника слідчого відділу як суб'єкта доказування на досудовому слідстві / *Григорій Мамка* // Підприємництво, господарство і право. — 2010. — № 3. — С. 149—152.

Досліджено особливості процесуальної діяльності начальника слідчого відділу як суб'єкта доказування на досудовому слідстві. Розкрито особливості функції процесуального контролю на досудовому слідстві. Проаналізовано сучасний підхід до розуміння поняття доказування в теорії кримінального процесу. Визначено провідну роль начальника слідчого відділу у кримінальному процесі, у тому числі на досудовому слідстві — функція процесуаль-

ного контролю, участь у провадженні досудового слідства.

09.03.10.911.

343.122 Мельников В. Ю. Безопасность и защита прав и свобод потерпевших / В. Ю. Мельников // Российская юстиция. — 2010. — № 2. — С. 39–42.

Рассмотрены процессуальные права потерпевших в качестве средства оказания помощи органам расследования в раскрытии совершенных в отношении их преступлений. Акцентируется внимание на том, что есть основания дать возможность пострадавшему самому принимать активное участие в восстановлении своих нарушенных прав. Отмечены основные аспекты, допускающие рассматривать процессуальные права потерпевших: обеспечение прав личности должно обеспечиваться информацией лица об обладании правом и их разъяснение; создание необходимых условий для помощи в реализации прав; охрана прав от нарушений; защита прав; восстановление нарушенных прав.

09.03.10.912.

343.123.1 Минибаева Д. Ф. Влияние судебной практики на совершенствование предварительного следствия по уголовным делам / Д. Ф. Минибаева // Российская юстиция. — 2010. — № 5. — С. 34–37.

Рассмотрено влияние судебной практики на совершенствование предварительного следствия по уголовным делам. Сделан анализ судебной практики, даны рекомендации по совершенствованию предварительного следствия по уголовным делам. Выделено важнейшее условие успешного осуществления правосудия по уголовным делам — четкое взаимодействие органов предварительного следствия, прокуратуры и суда, точность и своевременное выполнение данными государственными органами своих специфических задач.

09.03.10.913.

343.121.4 Мудрак И. В. Судебное красноречие как ключевой элемент правовой коммуникации защитника в уголовном процессе / И. В. Мудрак // Актуальні проблеми політики: зб. наук. пр. / ОНЮА, Південпоукр. центр гендер. проблем. — О., 2010. — Вип. 39. — С. 404–410.

Рассмотрены перспективы создания концепции комплексного познания сущности и значения правовой коммуникации в уголовном процессе. Проанализированы элементы судебного красноречия в уголовном процессе. Выделена актуальность данной темы. Подчеркнуто, что судебное красноречие даст уголовной защите способ процессуального исследования, который в итоге реализуется через защитительную речь как главное средство воздействия защитника на убеждение суда.

09.03.10.914.

343.126 Назаров А. Д. Следственные и судебные ошибки при заключении под стражу / А. Д. Назаров // Российская юстиция. — 2010. — № 4. — С. 39–43.

Сделан анализ развития института заключения под стражу в российском уголовном процессе. Автор рассматривает данный институт с точки зрения предупреждения следственных и судебных ошибок при заключении под стражу. Отмечены основные компоненты, которые включала в себя процедура применения в отношении подозреваемого, обвиняемого меры пресечения в виде заключения под стражу, продления сроков содержания под стражей советского периода.

09.03.10.915.

343.121(470) Неретип Н. Н. К вопросу о показаниях обвиняемого, данных им в отсутствие защитника / Н. Н. Неретип // Адвокатская практика. — 2010. — № 2. — С. 36–38.

Рассмотрен вопрос о показаниях обвиняемого, данных им в отсутствие защитника. На основе проведенного опроса 30 работников прокуратуры, подерживающих обвинение в судах г. Оренбурга, отмечено, что исключение показаний обвиняемого, данных им на досудебной стадии и не подтвержденных им в суде, — явление редкое. Подчеркнуто, что, по мнению работников прокуратуры, обычно именно исключаемыми показаниями в большей степени были те, которые содержали в себе фактические обстоятельства уголовного дела. Предложено изменить содержание п. 1 ч. 2 ст. 75 УПК РФ.

09.03.10.916.

343.126 Овчинников Ю. Г. Основания для избрания меры пресечения в виде заключения под стражу как одна из процессуальных гарантий прав подозреваемого и обвиняемого / Ю. Г. Овчинников // Адвокатская практика. — 2010. — № 3. — С. 15–17.

Приведен и проанализирован объем данных, при совокупности которых образуются основания, которыми в первую очередь должен руководствоваться судья при избрании меры пресечения подозреваемому и обвиняемому в виде заключения под стражу. Рассмотрены противоположные мнения по решению вопроса, касающегося масштабов степени достаточности сведений для оснований при избрании заключения под стражу.

09.03.10.917.

343.151 Орлов Ю. К. К теории принятия решений в уголовном судопроизводстве / Ю. К. Орлов // Lex Russica. — 2010. — № 3. — С. 649–651.

Проанализированы требования к определению суда, постановлением судьи, прокурора, следователя, дознавателя: законность, обоснованность и мотивированность. Раскрыто их юридическое содержание. Предложены дополнения к теории принятия решений в уголовном судопроизводстве, касающиеся вопроса о требованиях, предъявляемых к решениям.

09.03.10.918.

343.132 Осмолян В. А. Ознакомления участников досудового следствия с материалами криминальной sprawy / В. А. Осмолян // Університетські наукові записки: Часопис Хмельницьк. ун-ту управління та права: Право. Економіка. Управління. — Хмельницький, 2010. — Вип. 1. — С. 168–173.

Розглянуто питання про необхідність удосконалення кримінально-процесуального законодавства України на підставі вивчення та порівняння тих процесів реформування, які відбуваються у сусідніх державах. Досліджено питання ознайомлення учасників досудового слідства з матеріалами кримінальної справи, зокрема порівняльні аспекти реалізації даного права між потерпілим від злочину та обвинуваченим по справі. Винесено на розгляд пропозиції щодо інновацій даної ланки питань у вітчизняному законодавстві.

09.03.10.919.

343.3(470+497.2).001.36 Папокин А. М. Дифференциация процессуальной формы в уголовном судопроизводстве / А. М. Папокин // Lex Russica. — 2010. — № 3. — С. 652–659.

Проведен сравнительно-правовой анализ дифференциации уголовно-процессуальной формы в рос-

сийском и болгарском уголовном судопроизводстве. Отмечено о появлении новых институтов в процессе реформы болгарского уголовного судопроизводства, не имеющих аналогов в российском уголовном процессе. Предложено использовать опыт применения дифференцированных процедур в болгарском уголовном судопроизводстве при совершенствовании российского уголовно-процессуального законодательства.

09.03.10.920.

343.141/143 Пастернак Ю. Б. Логіко-правові основи кримінально-процесуального доказування / Ю. Б. Пастернак // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2010. — Вип. 47. — С. 515–521.

Досліджено співвідношення логічних і правових основ у кримінально-процесуальному доказуванні. Проаналізовано значення основних логічних законів і правил аргументації для доказування. Розглянуто питання взаємодії основних постулатів логіки та вимог кримінально-процесуального закону. Зроблено висновки, що кримінально-процесуальне доказування як діяльність відбувається з врахуванням як правових вимог, так і закономірностей людського мислення, тобто носить логіко-правовий характер.

09.03.10.921.

343.126 Папашева Э. Х. Законодательные повеления правового регулирования заключения под стражу / Э. Х. Папашева // Юристы-правоведы. — 2010. — № 1. — С. 54–56.

Сделан анализ новой редакции ч. 1 ст. 108 УПК РФ, регламентирующей процедуру принятия решения об избрании меры пресечения в виде заключения под стражу. Подчеркнута актуальность проблемы правового регулирования избрания этой меры пресечения, поскольку правоприменительная практика в решении данного вопроса имеет много недостатков. Представлен авторский комментарий правовых норм.

09.03.10.922.

343.234(477) Педан В. Вопросы процессуального применения освобождения от уголовной ответственности в связи с малозначительностью деяния / Виктор Педан, Юрий Фролов // Предпринимство, государство и право. — 2010. — № 3. — С. 142–144.

Исследовано уголовно-правовое значение понятия «малозначительность деяния». Рассмотрены вопросы процессуального применения данного института в уголовном судопроизводстве. Предложено дополнить ч. 1 ст. 6 УПК Украины пунктом следующего содержания: «в связи с малозначительностью деяния». Подчеркнуто, что данное положение будет способствовать объективности, а также достижению целей и задач уголовного судопроизводства.

09.03.10.923.

343.14(470) Перстокин С. Н. О праве лиц на свидетельский иммунитет при производстве по уголовному делу / С. Н. Перстокин // Адвокатская практика. — 2010. — № 3. — С. 36–37.

Рассмотрены вопросы, касающиеся права лиц на свидетельский иммунитет при производстве по уголовному делу. Заслуживает внимания позиция ученых-процессуалистов, которые считают необходимым расширить круг лиц, в отношении которых лицо имеет право не давать показания. На основе анализа Конституции РФ и уголовно-процессуального законодательства обосновываются предложения

о внесении изменений в п. 40 ст. 5 и ст. 56 УПК РФ, регулирующие данное правовое положение.

09.03.10.924.

343.121.4(470):343.141/143 Пилюк А. В. Собирающие доказательства защитником — декларация или реальность? / А. В. Пилюк // Российская юстиция. — 2010. — № 3. — С. 32–35.

Рассмотрена проблема собирания доказательств адвокатом-защитником в современном уголовном процессе России. Подчеркнуто, что характер российского уголовного процесса (смешанный, состязательный) исключает возможность превращения защитника в субъекта самостоятельного собирания доказательств на стадии предварительного расследования уголовного дела. Высказаны предложения по совершенствованию действующего законодательства РФ.

09.03.10.925.

343.132/133(477) Предместников О. Г. Роль следчого у формуванні обвинувачення / О. Г. Предместников // Бюлетень Міністерства юстиції України. — 2010. — № 4–5. — С. 133–138.

Проаналізовано науково-теоретичні джерела, правозастосовну практику та чинне законодавство України. Виявлено стан та визначено тенденції правового обвинувачення та ролі слідчого у формуванні обвинувачення. Розглянуто дії та рішення слідчого, які складають процес формування обвинувачення. Обгрунтовано, що у постанові про притягнення особи, як обвинуваченого, та в обвинувальному висновку слідчий фактично виконує функцію обвинувачення.

09.03.10.926.

343.137.5 Рогатинська Н. З. Особливості кримінально-процесуального провадження в справах про злочини неповнолітніх / Н. З. Рогатинська // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2010. — Вип. 47. — С. 492–498.

Досліджено ряд проблем, які виникають під час провадження у кримінальних справах про злочини неповнолітніх. Розкрито суть, зміст і значення кримінально-процесуального статусу неповнолітніх. Обгрунтовано необхідність особливого підходу до захисту неповнолітніх, які скоїли злочин і потрапили у сферу дії кримінального процесу. Узагальнено питання механізму реалізації неповнолітніми і їх законними представниками особистих прав.

09.03.10.927.

343.22 Рокоча М. І. Перевірка судових рішень, ухвалених у досудових стадіях кримінального процесу: історичний аспект та міжнародний досвід / М. І. Рокоча // Право і суспільство. — 2010. — № 1. — С. 174–178.

Проаналізовано вітчизняний історичний досвід окремого порядку оскарження і розгляду судових рішень. Виділено та розкрито суть трьох правових видів окремого оскарження стосовно судових дій при остаточному провадженні: одночасне оскарження з вироком; оскарження за переліком, чітко встановленим у законі; оскарження з будь-яких питань, крім чітко визначених у законі. Розглянуто процес перевірки судових рішень, ухвалених у досудових стадіях кримінального процесу, викладений у Статуті кримінального судочинства та КПК ФРН.

09.03.10.928.

343.126 Рябцева Е. В. Судебное решение о заключении подозреваемого (обвиняемого) под стражу:

проблеми процесуальної регламентації / *Е. В. Рябцева* // Російська юстиція. — 2010. — № 3. — С. 35–38.

Проаналізована проблема избрания подозреваемому (обвиняемому) меры пресечения — заключение под стражу. Разработаны предложения и рекомендации, относящиеся к проблемам процессуальной регламентации. Подчеркнуто, что для заключения под стражу суду необходимо установить наличие тех или иных допустимых доказательств, подтверждающих мотивы и основания избрания данной меры пресечения, но не входить в обсуждение вопроса об их достаточности, так как это прерогатива суда при осуществлении правосудия в ходе судебного разбирательства.

09.03.10.929.

343.148(470) Семенов Е. А. Заключение специалиста как источник доказательств / *Е. А. Семенов* // Адвокатская практика. — 2010. — № 2. — С. 15–17.

Исследована проблема оценки заключения специалиста как источника доказательств в уголовном процессе. Предложено в ст. 58 УПК РФ по аналогии с правами эксперта предусмотреть право специалиста давать заключение в пределах своей компетенции, в том числе по вопросам хотя и не поставленным перед ним сторонами, но имеющим отношение к предмету исследования. Отмечено, что несовершенство законодательной базы значительно усложняет использование в доказывании заключения специалиста как нового вида доказательств.

09.03.10.930.

343.163(477) Серета Г. Загальна характеристика забезпечення безпеки суб'єктів кримінального судочинства та роль прокурора в його здійсненні / *Г. Серета* // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. / МОН України, ОНЮА. — О., 2009. — Вип. 51. — С. 381–389.

Розглянуто визначену законодавством України систему заходів забезпечення безпеки учасників судочинства у кримінальних справах та роль прокурора у здійсненні цих заходів. Зазначено два види заходів забезпечення безпеки учасників кримінального судочинства: процесуальні та спеціальні. Об'єднувано суттєві прогалини вітчизняної практики забезпечення безпеки учасників кримінального судочинства.

09.03.10.931.

343.131:341.231.14 Симонович Д. В. Міжнародні стандарти з прав людини у сфері кримінального судочинства: зміст та класифікація / *Д. В. Симонович* // Право і суспільство. — 2010. — № 2. — С. 178–183.

Досліджено розуміння міжнародних стандартів у їх взаємозв'язку з правами людини як важливого елемента гарантій для учасників кримінального судочинства. Міжнародні стандарти розглядаються як правові засади-принципи, що акумулюють у собі найбільш передові правові концепції, які визначають статусне становище особи. Досліджено висловлені у теорії кримінального процесу позиції щодо змісту міжнародних стандартів з прав людини. Наведено класифікацію міжнародних стандартів.

09.03.10.932.

343.121.4(470) Скоба Е. В. Конституционное право участников уголовного судопроизводства на получение квалифицированной юридической помощи / *Е. В. Скоба* // Адвокатская практика. — 2010. — № 2. — С. 18–19.

Рассмотрены проблемные вопросы, связанные

с конституционным правом участников уголовного судопроизводства на получение квалифицированной юридической помощи. Выделены наиболее важные права и функции защитника при осуществлении своей деятельности. Проанализировано несоответствие между федеральным законом, регламентирующим деятельность адвокатов, УПК РФ и Конституцией РФ.

09.03.10.933.

343.123.3/4(470) Смирнов И. Г. К вопросу о роли правовых позиций Конституционного Суда РФ для защиты уголовно-процессуального института тайны / *И. Г. Смирнов* // Адвокат. — 2010. — № 3. — С. 5–12.

Рассмотрена особая роль Конституционного Суда РФ в обеспечении реального механизма защиты института тайны в одной из наиболее репрессивных сфер государственной деятельности — области уголовного преследования. Представлена классификация всех существующих и имеющих правовое значение тайн в зависимости от оснований их появления.

09.03.10.934.

343.14 Смуригин О. О. Оцінка доказів на досудових стадіях / *О. Смуригин* // Право і суспільство. — 2010. — № 2. — С. 183–189.

Розглянуто шляхи вирішення проблемних питань, що виникають у процесі доказування на досудових стадіях кримінального процесу, які стосуються у тому числі оцінки доказів як одного з елементів процесу доказування. Визначено доцільність наділення усіх суб'єктів доказування гарантіями оцінки доказів за внутрішнім переконанням, аналогічними тим, які мають слідчі.

09.03.10.935.

343.121.001.71 Сопнева Е. В. Эволюция статуса подозреваемого в уголовном судопроизводстве / *Е. В. Сопнева* // Юристы-правоведы. — 2010. — № 2. — С. 75–78.

Рассмотрена история законодательного закрепления и теоретического осмысления статуса подозреваемого. Проанализировано законодательство УПК РФ и воззрения ученых-процессуалистов на проблему возникновения и развития статуса подозреваемого в российском законодательстве. Сделан акцент на подозрение как на основание появления подозреваемого в уголовном процессе. Подчеркнуто отсутствие единообразия взглядов законодателя и ученых на вопрос о статусе подозреваемого.

09.03.10.936.

343.16 Стрілець Ю. До питання про суддівське переконання при здійсненні правосуддя у кримінальних справах / *Юрій Стрілець* // Підприємство, господарство і право. — 2010. — № 2. — С. 144–147.

Досліджено зміст і нормативне закріплення суддівського переконання при здійсненні правосуддя у кримінальних справах у двох аспектах: науково-юридичному та психологічному. Обґрунтовано, що суд є останньою інстанцією кримінального провадження, яка вирішує кримінальну справу по суті, а тому суддя не має права на помилку, його переконання — це правова позиція у справі.

09.03.10.937.

343.123.1(477) Строган А. Актуальні питання порядку заявлення клопотань учасників кримінального процесу на досудовому слідстві / *Анна Строган* // Вісник прокуратури. — 2010. — № 5. — С. 53–59.

Досліджено теоретичні положення спірних питань процедури заявлення клопотань на досудовому слідстві. Визначено пляхи виявлення обставин, які в подальшому можуть стати предметом клопотання. Надамо перелік умов допустимості доказів у конкретній кримінальній справі, які потрібно закріпити у нормах чинного законодавства України. Підкреслено, що норми чинного кримінально-процесуального закону потребують внесення змін і доповнень стосовно порядку заявлення клопотань на досудовому слідстві.

09.03.10.938.

341.44 Тростянецька Я. Принципи правового регулювання визнання і виконання в Україні вироків іноземних судів у кримінальних справах / *Тростянецька* // Підприємництво, господарство і право. — 2010. — № 5. — С. 159–162.

Досліджено поняття та значення основних принципів інституту передачі засудженої особи в державу її громадянства для відбування покарання. Проаналізовано процесуальні особливості реалізації принципів визнання і виконання в Україні вироків іноземних судів, що є важливою гарантією захисту основних прав і свобод людини і громадянина. Підкреслено, що передача засудженої особи у державу її громадянства для відбування покарання проводиться за наявності бажання цієї особи відбувати покарання тільки у державі, громадянством якої вона є.

09.03.10.939.

343.126(470) Уланова Ю. Ю. О проблемах реализации статьи 5 Конвенции о защите прав человека и основных свобод в российском уголовном судопроизводстве / *Ю. Ю. Уланова* // Российская юстиция. — 2010. — № 5. — С. 48–50.

Рассмотрена проблема уголовного судопроизводства — регламентация института избрания меры пресечения в виде заключения под стражу с точки зрения соответствия российского законодательства и решений Европейского суда по правам человека. Проанализированы причины, по которым за последние годы Европейский суд по правам человека по многим делам против России констатирует нарушение требований ст. 5 Конвенции в части, касающейся решений по избранию меры пресечения в виде заключения под стражу.

09.03.10.940.

343.14 Фомічов К. Основні підходи до визначення поняття «предмет доказування» / *Костянтин Фомічов* // Підприємництво, господарство і право. — 2010. — № 4. — С. 137–140.

Проаналізовано основні підходи науковців до визначення поняття «предмет доказування». Розкрито філософське співвідношення об'єкта та предмета. Встановлено основні відмінності між предметом пізнання і предметом доказування. Виділено дві групи предметів і явищ, залучених як об'єкт пізнання до сфери професійних інтересів органу розслідування: подія злочину й інші пов'язані з ним обставини; об'єкти, що є носіями слідів злочину або інформації про злочин.

09.03.10.941.

343.125(477) Чернова А. Вимоги сучасної практики як передумови до перегляду кримінально-процесуальної регламентації затримання особи, підозрюваної у скоєнні злочину / *А. Чернова* // Право України. — 2010. — № 3. — С. 190–196.

Затримання є примусовим заходом органів влади, пов'язаним з обмеженням особистої волі грома-

дян та конституційного права на особисту недоторканність, тому процесуальний механізм його застосування має виключати можливість різноманітного тлумачення відповідних норм КПК України у правозастосовній практиці. Проаналізовано практичні проблеми у діяльності органів слідства та дізнання при затриманні особи, підозрюваної у скоєнні злочину та забезпеченні захисту її прав. Підкреслено, що вони виникають у зв'язку з тим, що закон не досить чітко визначив сутність, зміст і процесуальну форму затримання підозрюваного. Запропоновано авторське вирішення проблеми правової регламентації затримання.

09.03.10.942.

343.144 Чуркин А. В. Нарушение порядка вызова на допрос или иное следственное действие может повлечь за собой признание соответствующего протокола недопустимым доказательством / *А. В. Чуркин* // Адвокатская практика. — 2010. — № 3. — С. 18–21.

Отражена судебная практика по вопросам необходимости строгого соблюдения норм закона, которые предусматривают порядок вызова граждан для участия в следственных действиях. Отмечено, что они являются основанием для вынесения процессуальных решений о приводе граждан в случае их неявки в правоохранительные органы без уважительных причин.

Див. також: 03.03.10.406, 12.03.10.1134.

КРИМІНАЛІСТИКА

Книги

09.03.10.943.

343.98(075.8) Егоров Н. Н. Криминалистика: вопросы и ответы / *Н. Н. Егоров*. — М. : Волтерс Клувер, 2010. — 256 с.

Изложены основные положения наиболее важных тем курса криминалистики. Материал изложен в виде вопросов и ответов на них. Даны только апробированные практикой знания. Пособие позволяет систематизировать знания и сориентировать их на правильное изложение материала на итоговых зачетах и экзаменах.

09.03.10.944.

343.98(073) Тищенко В. В. Криміналістика: навч.-метод. посіб. / *В. В. Тищенко, Л. І. Аркуша, В. М. Плахотіна*; ОНЮА. — 3-тє вид., випр. — О. : Фенікс, 2010. — 200 с.

Включено комплекс навчально-методичних документів, який охоплює всі форми роботи студентів, які вивчають криміналістику в різних навчальних підрозділах ОНЮА (інститутах і факультетах). У програмі надано перелік загальної і додаткової літератури, яка рекомендується студентам для вивчення курсу у цілому та за окремими темами програми. Вміщено завдання, які обумовлені планами практичних завдань, методичні вказівки для виконання курсових робіт.

Автореферати

09.03.10.945.

343.985:343.132 Буханченко О. А. Особливості огляду місця кримінального вибуху за участю спе-

ціаліста-вибухотехніка : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09 / *Буханченко Олександр Анатолійович* ; Акад. упр. МВС. — К., 2010. — 16 с.

Визначено місце криміналістичної вибухотехніки у системі криміналістики. Узагальнено практику застосування правоохоронними органами методики виявлення і дослідження вибухових пристроїв, речовин і слідів, які виникають на місці події після вибуху. Обґрунтовано функціональне розмежування поповнень слідчого та спеціаліста-вибухотехніка при проведенні огляду місця події. Розроблено конструктивні пропозиції щодо удосконалення роботи спеціалістів-вибухотехніків при проведенні огляду місця події, пов'язаного з кримінальним вибухом, а також стосовно обставин вибуху за слідовою картиною, яка надасть практичну допомогу для розкриття цієї категорії злочинів. Сформульовано рекомендації щодо удосконалення роботи експертів та спеціалістів-вибухотехніків стосовно виявлення та вилучення на місцях подій, пов'язаних з кримінальними вибухами, речових доказів.

09.03.10.946.

343.98:343.139 Когутич І. І. Теоретичні основи використання криміналістичних знань під час розгляду кримінальних справ у суді : автореф. дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.09 / *Когутич Іван Іванович* ; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. — К., 2010. — 40 с.

Досліджено сутність поняття «криміналістичні знання». Проаналізовано головні кримінально-процесуальні функції (обвинувачення, захисту, вирішення кримінальної справи). Обґрунтовано позицію, що державні обвинувачі, адвокати-захисники та професійні судді, виступаючи у ході судового розгляду суб'єктами доказування чи дослідження зібраних доказів, потребують криміналістичного поповнення цього процесу. З'ясовано можливості й необхідність використання положень і засобів криміналістичної техніки у ході судового розгляду кримінальних справ. Напрацьовано науково-практичні рекомендації щодо поєднання положень організації, тактики і методики судового слідства в окремому судовому розгляді кримінальної справи.

09.03.10.947.

343.985 Кудлай П. О. Криміналістична характеристика та особливості розслідування крадіжок вантажів, скоєних неповнолітніми з рухомого складу залізничного транспорту : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09 / *Кудлай Павло Олександрович* ; Київ. нац. ун-т внутр. справ. — К., 2010. — 16 с.

Досліджено особливості розслідування крадіжок вантажів, скоєних неповнолітніми з рухомого складу залізничного транспорту. Розроблено основи криміналістичної характеристики злочинів, скоєних неповнолітніми з рухомого складу залізничного транспорту, розкрито слідову картину, що формується при скоєнні неповнолітніми розкрадань вантажів з рухомого складу залізничного транспорту. Висвітлено способи скоєння крадіжок вантажів з рухомого складу залізничного транспорту, що використовують неповнолітні, та охарактеризовані чинники, що впливають на скоєння зазначених видів злочинів. Проаналізовано зміст загальної криміналістичної характеристики викрадань вантажів з рухомого складу залізничного транспорту, зазначено особливості особи неповнолітніх, що скоюють зазначені види злочинів.

Статті

09.03.10.948.

343.369(470) Александров А. Н. Проблемы выявления, расследования и предупреждения преступлений, предусмотренных ст. 297 УК РФ / *А. Н. Александров* // Российская юстиция. — 2010. — № 3. — С. 18—20.

Рассмотрены проблемы выявления и расследования деяний, связанных с оскорблением лиц, участвующих в отправлении правосудия. Проанализированы на основании имеющихся статистических данных возможные причины затруднений, возникающих при расследовании такого рода деяний. Приведены примеры из следственной и судебной практики. Даны рекомендации о способах предупреждения неуважения к суду.

09.03.10.949.

343.982.3 Бирюков В. В. Информационно-справочное обеспечение расследования преступлений: криминалистическое учение и практическая деятельность / *В. В. Бирюков* // Юристы-правоведы. — 2010. — № 1. — С. 24—28.

Рассмотрен ряд актуальных вопросов, связанных с применением достижений современной науки криминалистики в практической деятельности в сфере информационно-справочного обеспечения расследования преступлений. Осуществлен критический анализ понятийного аппарата учения о криминалистической регистрации. Раскрыто понятие «информационно-справочное обеспечение расследования преступлений» в криминалистике, которое целесообразно рассматривать в трех взаимосвязанных и взаимообусловленных аспектах: как частное криминалистическое учение; как составляющую дисциплины «Криминалистика»; как практическую деятельность.

09.03.10.950.

343.982.5 Волощук Т. В. Вимоги до об'єктів криміналістичного портретного дослідження / *Т. В. Волощук* // Часопис Київського університету права. — 2010. — № 2. — С. 286—288.

Розглянуто такі вимоги до об'єктів криміналістичного портретного дослідження, як достовірність, відповідність, повнота та доброякісність. Встановлено особливості вимог, що пред'являються до різного роду матеріалів, які направляються на портретну експертизу та дослідження. Визначено основні вимоги щодо об'єктів, встановлені для успішного проведення портретної експертизи.

09.03.10.951.

343.985:343.272 Дехтярьов Є. Накладення арешту на поточні банківські рахунки під час розслідування злочинів / *Євген Дехтярьов* // Підприємництво, господарство і право. — 2010. — № 5. — С. 163—165.

Здійснено аналіз питань, пов'язаних з визначенням кримінально-процесуальних підстав і тактичних особливостей накладення арешту на поточні банківські рахунки юридичних осіб під час розслідування фіктивного підприємства, легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, ухилення від сплати податків та інших злочинів у сфері господарювання. Визначено заходи, які доцільно здійснювати з метою нейтралізації протидії та створення оптимальних умов накладення арешту на повний обсяг грошових коштів на поточних рахунках.

09.03.10.952.

343.9:343.347(477) Друзь В. Поняття науково-технічних засобів протидії злочинам, пов'язаним

з використанням радіоактивних матеріалів, біологічних і хімічних речовин / *Василь Друзь* // Підприємництво, господарство і право. — 2010. — № 4. — С. 141—144.

Визначено поняття «науково-технічні засоби протидії злочинам». Проаналізовано значення науково-технічних засобів, які використовуються підрозділами правоохоронних органів України у протидії злочинам, що пов'язані з використанням радіоактивних матеріалів, біологічних і хімічних речовин. Зазначено практичні проблеми правоохоронної діяльності, які вирішуються завдяки науково-технічним засобам і методам.

09.03.10.953.

343.144 Ковтуненко Л. П. Ситуаційний підхід до тактики очної ставки / *Л. П. Ковтуненко* // Проблеми законності : акад. зб. наук. пр. / МОН України. Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. — Х., 2010. — Вип. 107. — С. 203—210.

Виокремлено й упорядковано чинники, що впливають на формування ситуацій очної ставки. Вирізняє класифікаційні підстави стосовно побудови ситуацій очної ставки. Обґрунтовано динамічність ситуацій очної ставки, оскільки вони зумовлені її вербальним характером, кількісним складом, позицією, поведінкою, процесуальним положенням і віком її учасників, ступенем впливу одним допитуваним на іншого, наявністю між ними взаємовідносин, активністю самого слідчого під час проведення цієї слідчої дії.

09.03.10.954.

343.985:343.61 Корчагин А. А. Проблемы формирования криминалистической методики предварительного расследования и судебного разбирательства уголовных дел об убийствах / *А. А. Корчагин* // Юристы-правоведы. — 2010. — № 3. — С. 29—32.

Рассмотрена проблема разработки целостной криминалистической методики, включающей в себя криминалистическую методику предварительного расследования и судебного разбирательства уголовных дел об убийствах. Изучена связь данной методики с общей теорией криминалистики, криминалистической техникой, тактикой и криминалистической методикой расследования преступлений.

09.03.10.955.

343.982.33 Курип А. А. О направлениях оптимизации системы криминалистической регистрации / *А. А. Курип* // Судебная экспертиза. — 2010. — № 2. — С. 10—13.

Проведен анализ основных причин низкой эффективности функционирования системы информационного обеспечения. Рассмотрены направления оптимизации системы криминалистической регистрации на основе системно-структурного анализа и интеграции информационных массивов в открытый информационный ресурс.

09.03.10.956.

343.132 Лучко О. А. Поняття та сутність дослідження інформації, знятої з каналів зв'язку / *О. А. Лучко* // Право і суспільство. — 2010. — № 2. — С. 174—177.

Досліджено інформацію, зняту з каналів зв'язку. На підставі аналізу норм кримінально-процесуального законодавства, теоретичного матеріалу визначено поняття окресленої слідчої дії, її місце у системі слідчих дій. Розглянуто сутність дослідження інформації, знятої з каналів зв'язку — прослуховування та огляд матеріального носія, на якому зафіксована знята з каналів зв'язку інформація. Ви-

значено та проаналізовано основні ознаки, що притаманні слідчим діям. Стверджено, що дослідження інформації, знятої з каналів зв'язку — це самостійна слідча дія. Наведено науково обґрунтовані пропозиції удосконалення кримінально-процесуального законодавства у частині, що регламентує проведення цієї слідчої дії.

09.03.10.957.

343.123.1 Марущак Н. Досудове розслідування кримінальної справи: завдання та засоби їх досягнення / *Наталія Марущак* // Підприємництво, господарство і право. — 2010. — № 3. — С. 145—148.

Досліджено проблеми співвідношення мети та засобів її досягнення на стадії досудового розслідування. Стверджено, що високоморальні цілі кримінального судочинства, зокрема стадії досудового розслідування, не можуть бути досягнуті будь-якими засобами. Підкреслено, що вони повинні ґрунтуватися на принципах гуманізму, справедливості, повазі до гідності учасників кримінального процесу.

09.03.10.958.

343.985:343.351 Мудрецька Г. Криміналістична характеристика осіб, які вчиняють викрадення бюджетних коштів / *Ганна Мудрецька* // Підприємництво, господарство і право. — 2010. — № 3. — С. 155—157.

Визначено основні ознаки осіб, які вчиняють викрадення бюджетних коштів. Обґрунтовано характерні особливості їх злочинної поведінки. Наведено класифікацію службових осіб — суб'єктів викрадення бюджетних коштів. Розглянуто характер слідчих завдань, які вирішуються з використанням даних про осіб цієї категорії.

09.03.10.959.

343.9 Папіотов Є. Транспонаціональний злочин: криміналістичне поняття / *Євгеній Паніотов* // Юридична Україна. — 2010. — № 2. — С. 114—119.

Розглянуто поняття транспонаціонального злочину з криміналістичної точки зору. Проаналізовано роботи українських та зарубіжних учених, які досліджували питання міжнародної та транспонаціональної злочинності в рамках різних юридичних наук, зокрема міжнародного права, кримінології, кримінального процесу, кримінального права та криміналістики. Встановлено характерні ознаки транспонаціональних злочинів.

09.03.10.960.

343.985:343.359 Петренко П. Криміналістична характеристика злочинів у банківській сфері / *Павло Петренко* // Юридичний журнал. — 2010. — № 5. — С. 44—47.

Розглянуто три групи злочинів у банківській сфері: злочини, вчинені організованими групами, до складу яких входять як сторонні особи, так і працівники банку; злочини, пов'язані з посяганнями на майно та грошові кошти банку чи його клієнтів; злочини, що вчиняються службовими особами банку, у тому числі керівниками. Визначено предмет злочинного посягання. Проаналізовано способи підготовки, вчинення та приховування.

09.03.10.961.

343.985:343.351:625.1/5 Пиріг І. В. Участь працівників експертних підрозділів транспортної міліції у проведенні слідчих дій при розслідуванні розкрадань вантажів на залізничному транспорті / *І. В. Пиріг* // Право і суспільство. — 2010. — № 1. — С. 164—169.

Окреслено коло завдань, що вирішуються спе-

ціалістами під час проведення слідчих дій при розслідуванні розкрадань вантажів на залізничному транспорті. Встановлено критерії, яким мають відповідати співробітники експертних підрозділів, які залучаються до проведення слідчих дій. Визначено роль спеціалістів на різних етапах розслідування. Висвітлено види участі групи спеціалістів при розслідуванні розкрадань вантажів на залізничному транспорті.

09.03.10.962.

343.9:343.43 Предместніков О. Г. Спосіб вчинення незаконного позбавлення волі: криміналістичний аспект / О. Г. Предместніков, О. Е. Оржинська // Право і суспільство. — 2010. — № 2. — С. 154—158.

Розглянуто структуру способу вчинення такого виду злочину, як незаконне позбавлення волі. Акцентовано увагу на елементах способу вчинення, серед яких виокремлюють: підготовчий період (замовлення, заволодіння), тримання, вплив. Визначено зміст та види способів підготовки та вчинення позбавлення волі. Детально розглянуто модель підготовки вчинення цього злочину.

09.03.10.963.

343.985:343.359 Самойленко О. Характеристика технологій вчинення викрадення безготівкових коптів службовою особою банку або іншої фінансової установи / Олена Самойленко // Юридична Україна. — 2010. — № 3. — С. 99—104.

Вивчено особливості розслідування злочинів проти власності, вчинених із використанням комп'ютерних технологій, зокрема технологій заволодіння безготівковими коштами через комп'ютерні системи розрахунків банків. Вміщено теоретичні положення, сформульовані у результаті комплексного аналізу судово-слідчої практики останніх років, наукових досліджень та досвіду інших країн у боротьбі з комп'ютерними злочинами та злочинами проти власності. Підкреслено, що такий елемент криміналістичної характеристики викрадення майна, як технологія злочинної діяльності, накладає специфічний відбиток на методику їх розслідування.

09.03.10.964.

343.985:621.39 Сербінов О. Відомості щодо падаючих телекомунікаційних послуг як один із видів криміналістично значимої інформації про абонента мобільного зв'язку / Олександр Сербінов // Підприємництво, господарство і право. — 2010. — № 5. — С. 166—168.

Досліджено відомості щодо наданих телекомунікаційних послуг як один із видів криміналістично значимої інформації про абонента мобільного зв'язку. Сформульовано практичні рекомендації для працівників правоохоронних органів по роботі з інформацією про абонента, яку на законних підставах може бути отримано від оператора мобільного зв'язку. Визначено перспективні напрями з досліджуваних питань.

09.03.10.965.

343.985:343.6 Цимбал М. М. Типова особа злочинця у структурі криміналістичної характеристики злочинів, пов'язаних з посяганням на життя та здоров'я людей під приводом виконання релігійних обрядів / М. М. Цимбал // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2010. — Вип. 47. — С. 544—547.

Розглянуто характеристику особи злочинця по кримінальних справах про посягання на здоров'я людей під приводом проповідування релігійних об-

рядів. Особливу увагу приділено особі організатора, керівника релігійної групи, яка вчинює посягання на здоров'я людей під приводом проповідування релігійних віровчень чи виконання релігійних обрядів.

09.03.10.966.

343.985:343.71-053.6 Чурина О. А. Типичные следственные ситуации при расследовании корыстных преступлений несовершеннолетних / О. А. Чурина // Юристы-правоведы. — 2010. — № 1. — С. 119—122.

Рассмотрены типичные следственные ситуации, складывающиеся при расследовании корыстных преступлений, совершенных несовершеннолетними. Выделены признаки, свидетельствующие (или отрицающие) о возможности участия в преступлении несовершеннолетнего. Предложена программа действий следователя и оперативных работников по решению соответствующих задач в каждой ситуации.

Див. також: 09.03.10.924.

СУДОВА ЕКСПЕРТИЗА

Автореферати

09.03.10.967.

343.977 Мазниченко Ю. О. Використання автоматизованих робочих місць експерта в судово-експертних дослідженнях : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09 / Мазниченко Юрій Олександрович ; Київ. нац. ун-т внутр. справ. — К., 2010. — 20 с.

Висвітлено основні етапи і напрями використання математичних методів та електропобудовальних машин (ЕОМ) у судово-експертній діяльності. З'ясовано загальнонаукові передумови і методологічне значення інтеграції наукових знань у судово-експертному пізнанні. Проаналізовано інформаційну сутність судово-експертної діяльності. Визначено поняття «автоматизоване робоче місце експерта». Окреслено сучасні й перспективні напрями використання автоматизованих робочих місць (АРМ) експерта у судово-експертній діяльності. Запропоновано технологію створення типового АРМ експерта. Розкрито зміст типової експертної методики проведення досліджень з використанням АРМ експерта та визначено його роль і місце в її структурі. Обґрунтовано спроможність АРМ експерта оптимізувати експертні методики у ході проведення ідентифікаційних, діагностичних та ситуаційних досліджень.

Статті

09.03.10.968.

340.64:616-001.43 Авходиев Г. И. Количественная характеристика рельефа краев кожных ран / Г. И. Авходиев, О. В. Беломестнова, Т. В. Вотинцева // Судебно-медицинская экспертиза. — 2010. — № 3. — С. 11—13.

Представлены данные морфометрического исследования краев ран, образовавшихся в результате воздействия острых и тупых твердых предметов с ограниченной контактирующей поверхностью. На практическом материале показана возможность использования количественного определения рельефа краев ран в качестве объективного критерия, характеризующего особенности травмирующего предмета.

09.03.10.969.

343.982 Атаманчук В. М. Окремі аспекти термінології криміналістичних експертиз / В. М. Атаманчук // Університетські наукові записки : Часопис Хмельницьк. ун-ту управління та права : Право. Економіка. Управління. — Хмельницький, 2010. — Вип. 1. — С. 144–148.

Наведено проблеми функціонування термінологічної системи криміналістичних експертиз. Досліджено таке явище, як синонімія у термінологічній системі криміналістичних експертиз. Розглянуто вимоги щодо вживання термінів у текстах криміналістичних експертиз. Висвітлено рекомендації щодо порядку вживання термінів у контексті криміналістичних експертиз. Підкреслено про створення єдиної термінологічної системи криміналістичних експертиз, яка усуне проблеми невільного тлумачення висновків експертів та надасть позитивного ефекту на провадження судочинства завдяки однозначності й чіткості розуміння досліджуваних предметів.

09.03.10.970.

340.67:616.89-008.441.3 Бобырев В. Г. Вопросы классификации наркотических средств и психотропных веществ / В. Г. Бобырев // Судебная экспертиза. — 2010. — № 2. — С. 76–82.

Обсуждена методика формирования списков наркотических средств и психотропных веществ. Предложено решение проблемы их классификации на основе объединения активных соединений в химические группы (кластеры). Обращено внимание на необходимость дальнейшего совершенствования методики формирования списков наркотических средств, психотропных веществ и их прекурсоров в российском Перечне наркотических средств и психотропных веществ, что должно соответствовать современным требованиям национального законодательства и международного права.

09.03.10.971.

343.982.4 Бондаренко П. В. Характеристики движения пишущего над плоскостью рукописи / П. В. Бондаренко // Судебная экспертиза. — 2010. — № 2. — С. 47–52.

Рассмотрены характеристики фиксируемых движений, изучаемых при проведении почерковедческих экспертиз. Кроме палиция протяженности и направления таких движений, предложено характеризовать дополнительно угол подъема и опускания пишущего прибора, а также угол его наклона по отношению к плоскости размещения рукописи.

09.03.10.972.

340.6(477):061.234:267 Додіна Є. Є. Запровадження релігійнознавчої експертизи в Україні / Є. Є. Додіна // Актуальні проблеми політики : зб. наук. пр. / ОНУА, Південноукр. центр гендер. проблем. — О., 2010. — Вип. 39. — С. 588–597.

Вивчено питання провадження релігійнознавчої експертизи в Україні, зміцнення стосунків у релігійній сфері. Порушено проблеми процедури та методики провадження релігійнознавчої експертизи. Узагальнено досвід з питань методики проведення експертиз при реєстрації статутів релігійних організацій. Підкреслено, що запровадження релігійнознавчої експертизи має велике суспільне значення щодо поліпшення державно-конфесійних відносин в Україні. Обґрунтовано, що правова регламентація щодо проведення релігійнознавчої експертизи дасть можливість уникнути зловживань і буде засобом подальшого забезпечення права на свободу совісті в Україні.

09.03.10.973.

340.6 Живко З. Б. IT-технології в системах контролю за якістю проведення експертиз та ОРД / З. Б. Живко, М. О. Живко // Право і суспільство. — 2010. — № 1. — С. 169–173.

Проаналізовано системний підхід до створення і функціонування інформаційної системи. Визначено чинники впливу на системи управління та контролю за якістю. Розглянуто основні етапи впровадження системи інформаційного менеджменту — IMS (Information Management System) та використання її для управління експериментними установами та в оперативно-розшуковій діяльності.

09.03.10.974.

343.982.4 Кагдина Ю. С. Информационное обеспечение экспертизы документов, опечатанных с помощью струйных принтеров / Ю. С. Кагдина // Судебная экспертиза. — 2010. — № 2. — С. 104–109.

Дан краткий анализ современного состояния информационного обеспечения экспертизы документов, выполненных с помощью струйных принтеров. Представлены рекомендации по проведению подобного рода исследований в части консолидации накопленной информации.

09.03.10.975.

340.63:615.065 Капустіна М. В. Судово-медична експертиза при розслідуванні ятрогенних злочинів: правові й організаційні проблеми / М. В. Капустіна // Проблеми законності : акад. зб. наук. пр. / МОН України, Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. — Х., 2010. — Вип. 107. — С. 197–203.

Визначено основні правові й організаційні проблеми призначення СМЕ (судово-медична експертиза) якості надання медичної допомоги. Запропоновано рекомендації з їх розв'язання шляхом впровадження змін у нормативно-правові акти, що регламентують порядок проведення цього різновиду експертних досліджень. Підкреслено, що призначення й проведення судово-медичної експертизи якості надання медичної допомоги передбачає обов'язковість розв'язання певних правових та організаційних проблем, зокрема шляхом тісної взаємодії слідчого з такими спеціалістами, як судові медики, лікарі-клініцисти.

09.03.10.976.

340.6:343.352 Китаев Н. Н. О возможности судебно-психологической экспертизы при изблечении взяточников / Н. Н. Китаев, В. Н. Китаева // Российская юстиция. — 2010. — № 4. — С. 69–71.

Отмечено, что в ходе досудебного следствия многие поведенческие акты взяточников бывает очень трудно установить, подтвердив их соответствующими доказательствами. Раскрыты криминалистические возможности использования заключения судебно-психологической экспертизы при доказывании вины взяточников. На примерах конкретных уголовных дел показана важная роль эксперта-психолога при расследовании коррупционных преступлений.

09.03.10.977.

343.982.4 Копильченко Т. Про деякі причини скоєння помилок при проведенні почеркознавчої експертизи / Тетяна Копильченко // Підприємство, господарство і право. — 2010. — № 2. — С. 152–154.

Проаналізовано існуючу практику проведення криміналістичних експертиз. Визначено ознаки поняття «експертна помилка». Розглянуто найбільш поширені помилки, яких припускаються експерти.

Запропоновано шляхи подолання помилок і удосконалення організації, методики та тактики проведення їх, які могли б сприяти викопанню органами внутрішніх справ покладених на них функцій.

09.03.10.978.

340.64:616-001.43 Леонов С. В. Судебно-медицинская характеристика ран от воздействия зубов собаки / С. В. Леонов, И. В. Власюк // Судебно-медицинская экспертиза. — 2010. — № 3. — С. 7–10.

Приведены трасологические характеристики каждого типа зубов собаки и морфологическая картина повреждений кожного покрова, формируемая ими. Получены признаки, позволяющие проводить дифференциальную диагностику данных повреждений с другими видами ран, образуемых острыми предметами.

09.03.10.979.

340.67:616.89-008.441.3 Модипова Л. И. Экспертное исследование паркотического средства этилтриптамин / Л. И. Модипова // Судебная экспертиза. — 2010. — № 2. — С. 21–28.

Проведено физико-химическое исследование паркотического средства этилтриптамин с использованием различных инструментальных методов анализа, что позволит в дальнейшем применять полученную информацию в экспертной практике при исследовании аналогичных криминалистических объектов без образца сравнения.

09.03.10.980.

340.63-053.6 Морозова Т. А. Проблемы назначения судебно-психологической экспертизы несовершеннолетних и оценки ее результатов / Т. А. Морозова // Судебная экспертиза. — 2010. — № 2. — С. 110–115.

Выделены и проанализированы типичные ошибки и неточности, допускаемые следователями при назначении судебно-психологической экспертизы и оценке ее результатов. На основе проведенного анализа сформулированы причины их возникновения. Дана критическая оценка вопросов, поставленных на разрешение судебно-психологической экспертизы.

09.03.10.981.

340.6:616-001.31:616.127 Оценка ультраструктурных изменений сократительного аппарата кардиомиоцитов при ушибе сердца / В. П. Новоселов, С. В. Савченко, Д. А. Кошляк [и др.] // Судебно-медицинская экспертиза. — 2010. — № 2. — С. 13–15.

Проведено экспериментальное моделирование ушиба сердца, сопровождавшегося развитием острой сократительной недостаточности миокарда, с последующим исследованием образцов миокарда с применением трансмиссионной электроплой микроскопии. Анализ ультраструктурных изменений кардиомиоцитов позволил выявить характерные изменения сократительного аппарата кардиомиоцитов и обосновать механизм развития острой сократительной недостаточности миокарда при ушибе сердца.

09.03.10.982.

340.662.1/4 Применение метода капиллярного электрофореза для исследования продуктов взрыва и сгорания смесевых взрывчатых веществ и пиротехнических составов в судебно-медицинской практике / М. В. Давыдов, В. А. Спиридонов, В. П. Будников, Т. Г. Петросянц // Судебно-медицинская экспертиза. — 2010. — № 2. — С. 35–38.

Приведены методики катионно-анионного анализа водных сред методом капиллярного электрофоре-

за применительно к определению продуктов взрыва и сгорания смесевых взрывчатых веществ и пиротехнических составов при исследовании взрывной травмы. Определены оптимальные условия разделения хлорид-, нитрит-, нитрат-, сульфат-ионов, а также перхлорат- и хлорат-ионов. На примере из экспертной практики показаны возможность и эффективность описанных методик определения катионно-анионного состава водных сред для исследования продуктов взрыва и сгорания смесевых взрывчатых веществ и пиротехнических составов в судебно-медицинской практике при исследовании взрывной травмы.

09.03.10.983.

340.6:616-001.41/44:616.001.8 Сидоренко Е. С. Экспертная оценка колото-резаных ран кожи, подвергшихся воздействию воды / Е. С. Сидоренко, Е. М. Кильдюшов // Судебно-медицинская экспертиза. — 2010. — № 2 — С. 7–9.

Изучена динамика морфологических признаков 30 колото-резаных ран кожи, находившихся в воде от 1 до 31 суток. Выявлено, что время пребывания в воде существенно влияет на морфометрические параметры ран, причем происходящие при этом изменения имеют определенную закономерность, которую можно использовать при последующей идентификации травмирующего орудия.

09.03.10.984.

340.6(477) Хоша В. В. Проблеми питання акредитації експертних установ Мініюсту України в аспекті вступу до Європейського співтовариства ENFSI / В. В. Хоша // Бюлетень Міністерства юстиції України. — 2010. — № 4-5. — С. 165–174.

Розглянуто проблемні питання акредитації експертних установ Міністерства юстиції України. Обґрунтовано актуальність членства в ENFSI (Європейській мережі судово-експертних установ). Розглянуто структуру мережі та наведено пропозиції стосовно реалізації основних заходів щодо вступу спеціалізованих судово-експертних установ до ENFSI. Визначено принципи, що забезпечують основний напрям діяльності ENFSI, спрямований на досягнення світового рівня судової експертизи.

09.03.10.985.

340.67 Шорманов В. К. Экстракция альфациперметрина из водно-метанольных растворов / В. К. Шорманов, Е. П. Чигарева, О. В. Белоусова // Судебно-медицинская экспертиза. — 2010. — № 3. — С. 36–38.

Приведены результаты экстрагирования альфа-циперметрина из водно-метанольных растворов гидрофобными органическими растворителями. Показано влияние на степень экстракции природы экстрагента соотношения воды и метанола, насыщения водно-метанольного слоя электролитом. Наибольшие значения степени извлечения анализируемого вещества достигнуты при использовании в качестве экстрагента толуола в условиях применения эффективного высаливания. Рассчитана кратность экстрагирования, необходимая для извлечения заданных количеств альфа-циперметрина из раствора вода — метанол (4:1) рассмотренным рядом растворителей.

09.03.10.986.

340.67:616.15 Эделев Н. С. О механизмах формирования структурного макропортрета сыворотки крови при смертельных отравлениях наркотическими и сильнодействующими веществами / Н. С. Эделев, Л. М. Обухова, А. С. Конов // Судебно-медицинская экспертиза. — 2010. — № 2. — С. 22–25.

Отмечено, что гипоксия приводит к появлению аномальных особенностей в структурном макропортрете сыворотки крови. Выявлены характерные особенности профиля веществ низкой и средней молекулярной спектрограмм массы и параметров акустомеханического импеданса сыворотки крови при наркотическом отравлении. Показано, что выявленное ранее наличие штриховых трещин в центральной зоне дегидратированной капли сыворотки крови при отравлении наркотическими и сильнодействующими веществами является следствием нарушения структуры иммуглобулинов благодаря их окислительной модификации.

09.03.10.987.

340.63:347.161 Ясинок М. Висновок експерта як доказ у справах щодо обсягу правосуб'єктності фізичних осіб / М. Ясинок // Право України. — 2010. — № 3. — С. 146—152.

Досліджено процесуальні підстави призначення та особливості проведення судово-психіатричної експертизи, формування її як доказу у справах про визнання фізичної особи обмежено дієздатною чи недієздатною, чи поновлення особи у цивільній дієздатності. Визначено головне завдання судово-психіатричної експертизи. Вивчено випадки призначення судово-психіатричної експертизи у справах про визнання особи обмежено дієздатною чи недієздатною, чи поновлення її у цивільній дієздатності.

ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВА ДІЯЛЬНІСТЬ

Автореферати

09.03.10.988.

343.98 Щербаківський С. М. Використання результатів оперативно-розшукової діяльності при розслідуванні незаконного обігу наркотиків: автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09 / Щербаківський Сергій Михайлович; Харк. нац. ун-т внутр. справ. — Х., 2010. — 20 с.

Встановлено зміст і форму результатів ОРД. Розглянуто напрямки щодо використання результатів ОРД при розслідуванні незаконного обігу наркотиків. Проаналізовано способи використання результатів ОРД у процесі доказування, визначено види доказів, що формуються на основі результатів ОРД. Визначено сутність, цілі і форми взаємодії оперативного працівника та слідчого під час розслідування злочинів, пов'язаних з незаконним обігом наркотиків. Обгрунтовано зміст і цілі оперативної закупівлі наркотиків, особливості її фіксації в оперативних матеріалах. Сформульовано правові положення й тактичні рекомендації з використання результатів ОРД при проведенні окремих слідчих дій при розслідуванні незаконного обігу наркотиків. Удосконалено законодавчі й процесуальні положення щодо проведення ОРД у цілому та окремих оперативно-розшукових заходах.

Статті

09.03.10.989.

343.163(477):343.985 Купенко О. Основні напрями посилення ефективності прокурорського нагляду за додержанням законів органами, які проводять оперативно-розшукову діяльність / Олександр Купенко // Вісник прокуратури. — 2010. — № 4. — С. 49—57.

Розглянуто основні питання стосовно стану додержання законності органами, які проводять оперативно-розшукову діяльність. Зазначено основні порушення ст. 9-2 ЗУ «Про оперативно-розшукову діяльність», які тягнуть скасування постанови про закриття оперативно-розшукової справи. Наведено приклади із фахової літератури про форми і методи оперативно-розшукової діяльності.

09.03.10.990.

343.163 Назаров В. В. Проблеми реалізації наглядових повноважень прокурора за додержанням законності при проведенні оперативно-розшукової діяльності / Віктор Володимирович Назаров // Наше право. — 2010. — № 2, ч. 2. — С. 92—96.

На основі чинного законодавства проаналізовано обсяг повноважень прокурора при здійсненні нагляду за дотриманням законності при проведенні органами дізнання ОРД. Визначено стан додержання законодавства при провадженні даної діяльності. Сформульовано пропозиції щодо впровадження змін до ч. 2 ст. 14 ЗУ «Про оперативно-розшукову діяльність».

09.03.10.991.

343.985:340.6 Охріменко І. Використання специфічних психологічних методів у процесі розкриття злочинів: проблеми та перспективи / Іван Охріменко // Юридична Україна. — 2010. — № 4. — С. 121—126.

Досліджено аспекти використання специфічних психологічних методів у оперативно-розшуковій діяльності. Розкрито форми застосування спеціальних психологічних знань та їх варіації з урахуванням особливостей виконання окремих завдань ОРД. Висловлено думку, що активне застосування специфічних психологічних методів на всіх етапах оперативно-розшукового провадження створює додаткові можливості у напрямі ефективності розкриття злочинів.

09.03.10.992.

351.713(477):343.9 Прокопенко В. В. Щодо надання права здійснення оперативно-розшукової діяльності і проведення досудового слідства митними органами України / В. В. Прокопенко // Митна справа. — 2010. — № 1. — С. 49—55.

Наведено апалітичні підсумки засідання «круглого столу» на тему «Надання права здійснення оперативно-розшукової діяльності і проведення досудового слідства митними органами України», що відбулося 10 лютого 2010 р. і було організовано Комітетом Верховної Ради з питань боротьби з організованою злочинністю і корупцією за участю представників Генеральної прокуратури, СБУ, МВС, ДПА, ДМС, Міністерства юстиції. Викладено основний зміст доповідей І. Г. Калетника, Б. О. Діц, Ю. М. Дьоміна, В. В. Береговського, І. С. Байдукова, Р. Г. Рябошапка, В. В. Прокопенка.

СУДОУСТРІЙ

Книги

10.03.10.993.

347.962(063) Актуальні проблеми професійної підготовки суддів і прокурорів, прокурорів та працівників правоохоронних органів: матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 23 квіт. 2009 р.) / ред.: Г. П. Серета, М. К. Якимчук, В. М. Куц [та ін.]. — К.: Ген. прокуратура України, 2009. — 80 с.

Вміщено тезовий виклад доповідей і виступів учасників міжнародної науково-практичної конференції «Актуальні проблеми професійної підготовки суддів, прокурорів та працівників правоохоронних органів», яка була проведена за ініціативою Національної академії прокуратури України 23 квітня 2009 р. У пленарних засіданнях конференції взяли участь народні депутати України, представники апарату РНБО України, Вищої ради юстиції України, керівники правоохоронних органів, що мають у своєму підпорядкуванні вищі павчальні заклади та наукові установи, керівники цих закладів і установ, працівники органів прокуратури та інших правоохоронних органів, представники посольства США та Академії Генеральної прокуратури РФ, науковці, що свідчить про значний інтерес до проблем, які розглядалися.

10.03.10.994.

347.97/99(477)(075.8) Жуковский А. Г. Судустройство Украины: история, теория и практика: учеб. пособие / А. Г. Жуковский; под ред. Л. Г. Личмана. — 2-е изд., перераб. и доп. — Х.: Бурун кл., 2010. — 464 с.

Освещены новеллы законодательства о судустройстве страны и тенденции дальнейшего осуществления судебной-правовой реформы. Исследована история судустройства в Украине до провозглашения ее независимости, проанализированы положения ЗУ «О судустройстве Украины», действующего с 1 июня 2002 г. Подробно изложен порядок организации работы судов общей юрисдикции, существующий порядок формирования судебного корпуса Украины, деятельность органов судебного самоуправления, организационное обеспечение деятельности судов в Украине. Детально рассмотрены должностные обязанности работников аппарата суда.

10.03.10.995.

347.951 Написання судових рішень: посіб. для суддів / відп. ред.: Д. Вон, Н. Петрова, Ю. Головапова; Акад. суддів України. — К.: Юрінком Інтер, 2010. — 80 с.

Посібник підготовлено в рамках Проєкту Агентства США з міжнародного розвитку (USAID) «Україна: верховенство права» (Проєкт) у співпраці з Академією суддів України. Надає практичні поради та рекомендації щодо ефективного написання судових рішень. Вміщено Висновок Консультативної ради європейських суддів стосовно якості судових рішень, що відображає європейські стандарти та вимоги до судових рішень.

10.03.10.996.

347.99 Путівник з досліджень діяльності судів для громадських організацій / уклад.: К. Фанесток, Д. Вон; ред. Ю. Седик, О. Сердюк. — К.: Верховенство права, 2010. — 68 с.

Путівник стане у нагоді громадським організаціям, діяльність яких пов'язана з питаннями, важли-

вими для громадян, що звертаються до судів за захистом. Вміщено інформацію про проведення дослідження діяльності судів на основі стандартів та критеріїв якості функціонування суду, зазначено про їх використання у сприянні удосконалення роботи судів.

Статті

10.03.10.997.

340.131 Демченко С. Верховенство права як складова ефективності судового контролю / *Сергій Демченко* // Підприємство, господарство і право. — 2010. — № 4. — С. 145–149.

Розкрито авторську концепцію удосконалення ефективності економічного судочинства, за якою господарські суди, розглядаючи спори, що випливають з економічних відносин, здійснюють функцію судового контролю. Розглянуто низку факторів зовнішнього та внутрішнього характеру (по відношенню до судової системи), від яких залежить ефективність контрольної діяльності.

10.03.10.998.

347.97/99.001.73 Демченко С. Реформування судової системи: окремі ключові поняття / *Сергій Демченко* // Юридична Україна. — 2010. — № 4. — С. 11–15.

Обгрунтовано необхідність чіткого визначення ключових понять, що використовуються у процесі реформування судової системи, а саме «правосуддя» і «доступність правосуддя». Зазначено, що дані поняття необхідні для визначення критеріїв бажаного стану судової системи, вимог до неї та завдань, які слід вирішувати у цьому напрямі. Підкреслено, що доступність правосуддя у цивільних справах забезпечується функціонуванням механізмів надання правової допомоги. Стверджено, що зміст доступності правосуддя розкривається через сукупність її елементів, серед яких аргументується вирішення правових, соціальних і економічних. Зазначено про розмежування термінів «судочинство» та «правосуддя».

10.03.10.999.

347.97/99.001.73 Коліушко І. Пріоритети судової реформи на сучасному етапі / *І. Коліушко, Р. Куйбіда* // Право України. — 2010. — № 5. — С. 55–63.

Висловлено авторське бачення пріоритетів судової реформи, які у разі відсутності політичної волі до проведення повномасштабної реформи можуть бути втілені поступово, але відповідно до єдиної цілі — забезпечення права на справедливий суд. Розглянуто такі пріоритети: забезпечення незалежності, професіоналізму та відповідальності суддів; розширення повноважень суддівського самоврядування з одночасним зменшенням ролі голів судів у судовому адмініструванні; збалансування системи судів загальної юрисдикції з урахуванням спеціалізації та стадій судового процесу; забезпечення ефективного і справедливого судочинства та належного виконання судових рішень.

10.03.10.1000.

347.962(477) Кузнецова Н. До питання про підвищення професійної підготовки суддівських кадрів / *Н. Кузнецова* // Право України. — 2010. — № 5. — С. 25–29.

Розкрито основні напрями та механізми удосконалення рівня професійної підготовки суддів в Ук-

раїні, що є одним із найважливіших факторів підвищення якості правосуддя у цілому. Зазначено, що проблема добору суддів у контексті проведення судової реформи матиме дуже вагоме значення. Особливу увагу приділено організації та проведенню спеціальної підготовки осіб, відібраних як кандидатів на посаду судді.

10.03.10.1001.

347.97/99(470) Малько А. В. Судебное право как важнейший элемент судебной системы / А. В. Малько, Д. С. Семикин, О. В. Люкина // Российская юстиция. — 2010. — № 3. — С. 2–4.

Изучен вопрос о структуре судебной системы РФ. Предложено включение новых элементов в состав судебной системы. Проанализировано судебное право с позиции одного из элементов судебной системы. Приведены различные толкования терминологического выражения «судебное право» в современной правовой литературе.

10.03.10.1002.

347.97/99(477).001.73 Маляренко В. Судова реформа та проблематика предмета змін / В. Маляренко // Право України. — 2010. — № 5. — С. 20–24.

Висвітлено авторське бачення автора щодо взаємозв'язку проблем судочинства та нормотворчої діяльності законодавця в Україні. Акцентовано увагу на зволіканні з реалізацією законодавчого закріплення конституційної форми щодо суду присяжних та можливих проблемах, пов'язаних із впровадженням цього інституту. Наведено характеристики позитивних рис скасованого пілі інституту перегляду судових рішень у порядку судового нагляду.

10.03.10.1003.

347.962(477) Мельник К. Специальная трудовая правосубъектность профессиональных судей / Костянтин Мельник // Підприємництво, господарство і право. — 2010. — № 2. — С. 158–161.

Розглянуто вимоги до трудової правосуб'єктності суддів в Україні. Проаналізовано досвід зарубіжних країн щодо переліку вимог до кандидатів на посаду судді. Сформульовано рекомендації з удосконалення національного законодавства у цій сфері, зокрема щодо застосування поліграфа при перевірці кандидата на посаду судді.

10.03.10.1004.

347.962(470) Местникова С. А. Проблемы организации деятельности мировых судей / С. А. Местникова // Российская юстиция. — 2010. — № 5. — С. 41–44.

Выделены проблемы организации деятельности мировых судей. Рассмотрен вопрос, рассматривающий, к какому органу относятся мировые судьи. Высказан ряд предложений по совершенствованию мировой юстиции. Подчеркнуто, что независимость и самостоятельность судебной власти в лице мировых судей в РФ может быть обеспечена лишь тогда, когда мировая юстиция полностью будет передана на федеральное обеспечение.

10.03.10.1005.

347.97/99(477) Москвич Л. М. Організаційні проблеми забезпечення незалежності судової системи / Л. М. Москвич // Проблеми законності : акад. зб. наук. пр. / МОН України. Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. — Х., 2010. — Вип. 107. — С. 175–183.

Проаналізовано низку актив, визначаючих значну цінність принципу незалежності судової системи, узагальнюючих положення національних консти-

туцій і практику їх застосування. Зазначено, що принцип незалежності судових органів необхідно трактувати як сукупність двох основних елементів: інституціонального і функціонального.

10.03.10.1006.

347.97/99 Москвич Л. Принципи ефективної судової системи / Л. Москвич // Вісник Академії правових наук України : зб. наук. пр. / Президія АПРН України. — Х., 2010. — № 2. — С. 103–111.

Виокремлено спільні концептуальні підходи до визначення поняття «судова система». Запропоновано єдину систему принципів судової системи: фундаментальні принципи, які є концентрованим виразом найважливіших суттєвих рис даного інституту правової дійсності; принципи побудови судової системи; принципи судочинства. Виокремлено та проаналізовано чотири принципи ефективної судової системи: верховенства права, рівності, доступності, справедливості.

10.03.10.1007.

346.91 Ніколенко Л. Порівняльно-правове дослідження правової природи господарського суду / Людмила Ніколенко // Підприємництво, господарство і право. — 2010. — № 4. — С. 150–153.

У порівняльно-правовому аспекті досліджено правову природу господарського суду. Обгрунтовано необхідність збереження системи судів спеціальної юрисдикції. Стверджено, що немає необхідності в об'єднанні системи судів загальної та спеціальної юрисдикції. Підкреслено, що господарські суди повинні бути збережені як спеціалізовані суди.

10.03.10.1008.

347.97/99.001.73 Опришко В. Основні засади судової реформи / В. Опришко // Право України. — 2010. — № 5. — С. 14–19.

Встановлено зміст і взаємозв'язок судової реформи з парламентською, адміністративною та муніципальною. Особливу увагу приділено розгляду питань основних засад (принципів) судової реформи, надано їх перелік. Наголошено на тому, що загальні засади судової реформи повинні випливати із засад державно-правової реформи. Підкреслено, що у разі потреби ті чи інші засади аргументуються не лише теоретичними міркуваннями, а й матеріалами практики.

10.03.10.1009.

343.195(470)(091) Попова А. Д. Суд присяжных как атрибут демократического государства: история и современность / А. Д. Попова // Российская юстиция. — 2010. — № 5. — С. 56–59.

Рассмотрено место суда присяжных в работе судебной системы, его роль в формировании демократического общества. Показано влияние суда присяжных на работу правоохранительных органов в XIX в. и в современные дни. Исследовано влияние деятельности суда присяжных на трансформацию общественного сознания, изменения традиционных стереотипов.

10.03.10.1010.

342.56(477) Прилуцький С. В. Судова влада України та передумови її становлення (соціально-правовий апаліз) / С. В. Прилуцький // Бюлетень Міністерства юстиції України. — 2010. — № 4–5. — С. 146–156.

Досліджено проблеми реформування судової влади та правосуддя. Проведено комплексний аналіз чинників та передумов, що лежать в основі самостійності та ефективності судової влади. Виділено соціальну структуру й рівень правової культу-

ри пароду та представників державної влади. Підкреслено, що систему судочинства слід розчистити від зайвих судових структур та пагромадження квазісудових органів.

10.03.10.1011.

347.932 Прокопенко О. Б. Деякі питання забезпечення розумного строку розгляду справ судами загальної юрисдикції / *О. Б. Прокопенко* // Проблеми законності : акад. зб. наук. пр. / МОН України. Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. — Х., 2010. — Вип. 107. — С. 183—196.

Обґрунтовано необхідність гармонізації національного законодавства з міжнародними стандартами у сфері судочинства. Проаналізовано заходи щодо дотримання судами розумного строку розгляду справ. Розглянуто низку важливих засад організації та функціонування судової влади, які порушуються при оскарженні рішень, дій чи бездіяльності одного суду до іншого, який належить до іншої юрисдикції. Запропоновано шляхи удосконалення законодавства, яке забезпечує право особи на справедливий суд.

10.03.10.1012.

347.962.1 Рогач О. Я. Проблема суддівського розсуду у сучасній практиці правозастосування / *О. Я. Рогач* // Бюлетень Міністерства юстиції України. — 2010. — № 3. — С. 88—96.

Проведено комплексний загальнотеоретичний аналіз поняття «суддівський розсуд». Досліджено фактори, які впливають на прийняття суддею рішення у справі. Визначено межі суддівського розсуду: призначення права; законність, добросовісність, справедливість, верховенство права; процесуальна та матеріальна форми здійснення судового процесу. Виокремлено суб'єктивні чинники, які так чи інакше впливають на прийняття суддею рішення: біофізичні ознаки; інтелектуальні якості, рівень професійної підготовки; соціально-демографічні ознаки; психологічні та моральні ознаки; емоційно-вольові якості; правосвідомість. Розглянуто випадки зловживання правом на суддівський розсуд.

10.03.10.1013.

343.161(470/61)/001.76 Сачков А. Н. Законодательные повзвации и перспективы правотворчества о доступе к информации о работе мировых судей в Ростовской области / *А. Н. Сачков* // Юристы-правоведы. — 2010. — № 2. — С. 83—87.

Изучена проблема информационного взаимодействия и расширения границ открытости судебной системы. Автором разработан вариант регламентации условий реализации права граждан на информацию о работе мировых судей и выполнения обязанностей государства по обеспечению доступа граждан к информации об их деятельности.

10.03.10.1014.

342.56(477).001.73 Святоцький О. Судова влада в Україні: актуальні питання реформування / *О. Святоцький* // Право України. — 2010. — № 5. — С. 30—39.

Наведено основні тези, що відповідно до вимог міжнародних стандартів сприятимуть комплексному та органічному реформуванню судової гілки влади. Підкреслено, що кінцевою метою реформування мають стати реальна незалежність суду і суддів та ефективний доступ громадян до правосуддя, що у цілому забезпечуватимуть гарантоване право людини на справедливий судовий розгляд. Розглянуто проблематику впровадження європейських стандартів у національну систему судового устрою і судочинства. Проаналізовано організаційну структу-

ру системи судів України, призначення суддів на адміністративні посади в судах. Визначено порядок добору та кар'єрного просування суддів, дисциплінарної відповідальності суддів. Наведено науково-правовий аналіз окремих аспектів порушених питань, що мають визначальне значення.

10.03.10.1015.

342.56(477).001.73 Сіренко В. Деякі проблеми реформування судової влади в Україні / *В. Сіренко* // Право України. — 2010. — № 5. — С. 4—13.

Розглянуто основні проблеми, пов'язані з реформуванням судової влади в Україні. Окремлено окремі аспекти забезпечення необхідних передумов діяльності суду. Проаналізовано етап і перспективи фінансування та структури судів, виокремлено сучасні внутрішньосудові відносини. Особливу увагу приділено розгляду питань, пов'язаних із правом судді на судову помилку. Надамо пропозиції до проекту ЗУ «Про судочинство», які сприятимуть уплиску суб'єктивізму та політичного егоїзму на шляху розпочатих реформ.

10.03.10.1016.

347.97/99(470).001.76 Терехин В. А. Модернизация судочинства и судебных инстанций как приоритетное направление судебно-правовой политики / *В. А. Терехин* // Российская юстиция. — 2010. — № 5. — С. 37—41.

Исследованы проблемы судочинства и судебных инстанций в РФ. Проанализировано действующее законодательство, проекты законов и различные точки зрения по модернизации судебной системы. Отмечена острая необходимость модернизации действующей системы судов общей юрисдикции и судебных инстанций. Предложены меры по повышению эффективности судебной защиты как основной цели судебно-правовой политики.

10.03.10.1017.

342.56(477).001.73 Томчак Н. В. Роль национальных программ в сфере судебной реформы в Украине / *Н. В. Томчак* // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. / МОН України, ОНЮА. — О., 2009. — Вип. 51. — С. 414—421.

Проаналізовано національні програмні акти у сфері реформування судової системи, а саме: парламентські програми, програми діяльності уряду, програми європейської інтеграції, програми євроатлантичного співробітництва, проекти програм соціально-економічного розвитку України. Обґрунтовано, що застосування програмно-управлінського підходу у цій сфері ускладнюється відсутністю механізмів їх реалізації.

10.03.10.1018.

347.97/99(477) Ярмачі В. Щодо особливостей правового статусу судових органів України / *Володимир Ярмачі* // Вісник прокуратури. — 2010. — № 4. — С. 112—117.

Зроблено аналіз особливостей правового статусу органів судової системи України. Розглянуто функціонально-цільовий блок, до якого входять юридично закріплені мета, завдання й функції органів судової системи. Обґрунтовано структурно-організаційний аспект правового статусу суду. Зазначено, що відсутність законодавчого закріплення мети, завдань та функцій судових органів гальмує розвиток усієї судової системи. Запропоновано внести відповідні зміни до ЗУ «Про судочинство України», «Про статус суддів», а також до процесуальних законів.

Див. також: 01.03.10.73, 02.03.10.146, 02.03.10.189, 05.03.10.495.

ПРОКУРАТУРА

С т а т т і

10.03.10.1019.

347.963(477):343.9 Бурбика М. Уточнення термінології з питань визначення місця та ролі органів прокуратури як суб'єкта протидії злочинності / *Михайло Бурбика* // Вісник прокуратури. — 2010. — № 3. — С. 27–33.

Удосконалено термінологію з питань визначення місця та ролі органів прокуратури як суб'єкта протидії злочинності. Уточнено такі визначальні категорії з досліджуваних питань, як «органи прокуратури», «правовий статус» та «протидія злочинності». Виділено дві групи всіх органів прокуратури: основні (функціональні), які безпосередньо виконують покладені на прокуратуру України завдання та функції; забезпечувальні, основним призначенням яких є сприяння (забезпечення) діяльності органів прокуратури першої групи.

10.03.10.1020.

343.163 Давиденко Л. М. Прокурор как субъект уголовного преследования / *Л. М. Давиденко* // Право і суспільство. — 2010. — № 3. — С. 179–186.

Выделены проблемные вопросы деятельности прокурора по реализации функции обвинения (уголовного преследования) в Украине и правовой регламентации такой деятельности в отдельных зарубежных странах. Проанализированы субъекты уголовного преследования: дознаватель, следователь, прокурор. Рассмотрены главные задачи, которые решает прокурор на стадии досудебного следствия: задача охраны прав участников уголовного судопроизводства и задача изобличения лица, совершившего преступление, реализация принципа неотвратимости ответственности за совершенное преступление.

10.03.10.1021.

343.163(477).001.73 Долежан В. Проблеми участі прокурора у кримінальному судочинстві в аспекті судової реформи / *В. Долежан* // Право України. — 2010. — № 5. — С. 48–54.

Вивчено завдання і функції прокурора як учасника кримінального судочинства, зокрема при підтриманні державного обвинувачення. Доскопало досліджено питання про те, чи можна взагалі розглядати кримінальне переслідування як одну з функцій прокуратури. Проаналізовано відповідні положення проекту нового КПК України, які стосуються ролі прокурора у кримінальному судочинстві. Винесено обґрунтовані та змістовні пропозиції щодо їх удосконалення.

10.03.10.1022.

347.963(477):351.811.122 Драган О. Прокурорський пагляд за дотриманням законів у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху / *Олена Драган* // Вісник прокуратури. — 2010. — № 2. — С. 30–39.

Вивчено організаційно-правові засади наглядової діяльності органів прокуратури за дотриманням законодавства про адміністративні правопорушення органами ДАІ. Окреслено проблеми, з якими стикаються прокурори у своїй діяльності. Запропоновано шляхи запобігання прийняттю органами адміністративної юрисдикції незаконних рішень і вчиненню юридично значимих дій.

10.03.10.1023.

347.963 Клочков В. Співвідношення прокурорського нагляду та державного контролю за дотриманням законів (проблеми теорії та практики) / *Во-*

лодимир Клочков // Підприємництво, господарство і право. — 2010. — № 4. — С. 154–157.

Досліджено проблемні питання теорії та практики прокурорського нагляду та державного контролю. Визначено чіткі критерії відмежування прокурорського нагляду від державного контролю. Розглянуто характер співвідношення та постійної взаємодії прокурорського нагляду з будь-яким органом контролю, зазначено обов'язки контролюючих органів. Підкреслено, що критерії розмежування прокурорського нагляду та державного контролю сприяють підвищенню ефективності діяльності цих органів у зміцненні законності та правопорядку.

10.03.10.1024.

347.963(470)+343.163(470) Ковтун Н. Н. К дискуссии об «утраченных» полномочиях прокурора. Есть ли предмет для дискуссий? / *Н. Н. Ковтун* // Российская юстиция. — 2010. — № 5. — С. 29–34.

Рассмотрены полномочия прокурора в уголовном процессе. Отмечено несоответствие прокурорско-следственной практики федеральному законодательству, что снижает качество прокурорского надзора и процессуальной деятельности следователя в ущерб конституционным правам и свободам граждан. Сделан вывод о нецелесообразности дискуссии об «утраченных» полномочиях прокурора.

10.03.10.1025.

343.163 Ломакін А. Завдання прокурора району у досудовому провадженні / *Андрій Ломакін* // Вісник прокуратури. — 2010. — № 3. — С. 86–92.

Сформульовано поняття і різновиди завдань, виконуваних прокурором району у досудових стадіях кримінального процесу. З'ясовано, в якому співвідношенні перебувають поняття «мета» і «завдання» кримінально-процесуальної діяльності. Визначено ознаки правового та інших завдань, що стоять перед прокурором району у досудовому провадженні, проаналізовано їхні різновиди.

10.03.10.1026.

347.963(477) Медведько О. Гарантії забезпечення незалежності Генерального прокурора України при виконанні його обов'язків / *О. Медведько* // Право України. — 2010. — № 4. — С. 231–238.

Висвітлено проблему незалежності прокуратури України. Визначено стадію, у якій перебуває орган держави та його посадові особи у відносинах з іншими суб'єктами права і який характеризується певним ступенем самостійності при здійсненні компетенції. Розглянуто можливість Генерального прокурора України безперешкодно реалізовувати свої повноваження у межах закону. Відзначено відчуття правової, соціальної та особистої захищеності Генерального прокурора як суб'єкта правозастосування.

10.03.10.1027.

347.963(477):347.424.6 Назарук О. Прокурорський пагляд за дотриманням вимог закону щодо відшкодування шкоди, заподіяної злочином / *Олена Назарук* // Вісник прокуратури. — 2010. — № 3. — С. 19–26.

Визначено перспективи розвитку та трансформацію прокурорського нагляду за дотриманням вимог закону щодо відшкодування шкоди, заподіяної злочином, відповідно до проекту КПК України та проекту нової редакції ЗУ «Про прокуратуру». Стверджено, що завдання нагляду прокурора за дотриманням вимог закону щодо відшкодування шкоди, завданої злочином, як складової нагляду за законністю дій органів дізнання та досудового слідства полягає у своєчасному виявленні та запобіганні по-

рушенням закону з метою захисту прав та законних інтересів фізичних і юридичних осіб у сфері відшкодування завданої їм злочинною шкоди.

10.03.10.1028.

347.963+343.985 Озерський І. Оперативно-розшукова діяльність у контексті прокурорського нагляду / *Ігор Озерський* // Підприємництво, господарство і право. — 2010. — № 5. — С. 155–158.

Досліджено проблему організаційно-правового механізму здійснення прокурорського нагляду за оперативно-розшуковою діяльністю. Визначено предмет і об'єкт прокурорського нагляду, розглянуто їх особливості. Проаналізовано питання щодо допустимості відомостей, одержаних у результаті здійснення оперативно-розшукових заходів, джерело або спосіб яких певідомий. Запропоновано удосконалити законодавчу регламентацію прокурорського нагляду за додержанням законів органами, які здійснюють ОРД.

10.03.10.1029.

347.963(477).001.73 Полянський Ю. Чергова спроба реформування законодавства про прокуратуру / *Юрій Полянський, Валентин Долежан* // Вісник прокуратури. — 2010. — № 4. — С. 19–26.

Проаналізовано позитивні моменти та недоліки проекту законодавчого акта під назвою «Про прокуратуру України і статус прокурорів». Запропоновано виробити Генеральною прокуратурою консолідовану позицію щодо основних параметрів нової редакції ЗУ «Про прокуратуру» з урахуванням різних проєктів, пропозицій науковців і практиків, висловлених протягом останніх років.

10.03.10.1030.

343.163(470) Самсонов В. В. Оптимизация прокурорского надзора и ведомственного процессуального контроля в досудебном производстве / *В. В. Самсонов* // Юристы-правоведы. — 2010. — № 3. — С. 53–58.

Рассмотрены проблемы осуществления прокурорского надзора и ведомственного процессуального контроля в досудебном производстве. Проанализированы содержание и значение деятельности прокурора и руководителя следственного органа в досудебных стадиях уголовного процесса, что особо актуально в связи с тем, что прокурорский надзор и процессуальный контроль за деятельностью органов расследования является средством, обеспечивающим законность на стадиях возбуждения уголовного дела и предварительного расследования, а также средством реализации гражданами гарантированного Конституцией РФ права на доступ к правосудию.

10.03.10.1031.

347.963(477+470) Тітков К. С. Класифікація повноважень прокурора за законодавством Російської Федерації і України / *К. С. Тітков* // Актуальні проблеми політики : зб. наук. пр. / ОНЮА, Південпокр. центр гендер. проблем. — О., 2010. — Вип. 39. — С. 393–404.

Висвітлено питання про те, як співвідноситься між собою діяльність прокурора РФ та України у досудовому провадженні, що визначить відповідні передумови для подальших досліджень питань відносно повноважень зазначеної процесуальної фігури у досудовому провадженні та у ході судового провадження. Підкреслено, що ряд повноважень прокурора у тому вигляді, в якому вони закріплені у КПК РФ і КПК України, володіють суттєвою специфікою, яка знаходить своє вираження у їх реалізації.

Див. також: 03.03.10.411, 05.03.10.494.

АДВОКАТУРА

С т а т т і

10.03.10.1032.

347.965(477) Баженова Б. Критерії ефективності системи органів самоврядування адвокатури / *Богдана Баженова* // Юридичний журнал. — 2010. — № 2. — С. 23–26.

Висвітлено проблеми ефективності сучасної системи та структури органів самоврядування адвокатури України. Розглянуто головні елементи системи органів управління адвокатури, які дають змогу з максимальною точністю визначити критерії оцінки ефективності системи органів самоврядування адвокатури. Звернено увагу на характерні недоліки організаційної системи та внесено відповідні пропозиції щодо їх усунення.

10.03.10.1033.

347.965+343.121.4 Баранов А. А. Организационные вопросы привлечения специалиста стороной защиты / *А. А. Баранов* // Адвокат. — 2010. — № 2. — С. 14–20.

Рассмотрены актуальные вопросы деятельности адвоката по использованию специальных познаний во время следственных действий и судебного процесса. Даны рекомендации по повышению эффективности использования данного права адвоката. Указаны направления привлечения адвокатом специалиста. Приведены различные типы договоров, которыми может воспользоваться адвокат при привлечении специалистов.

10.03.10.1034.

343.121.4(470) Белоковьяльский М. С. Защита при рассмотрении дела в особом порядке судебного разбирательства: особенности тактики и этики / *М. С. Белоковьяльский, Э. С. Гуртовенко* // Адвокат. — 2010. — № 2. — С. 21–27.

Рассмотрены тактические и этические аспекты деятельности адвоката-защитника при рассмотрении уголовного дела в особом порядке (гл. 40 УПК РФ). Подчеркнуто, что согласие обвиняемого на рассмотрение дела в особом порядке сокращает предмет судебного спора, однако не устраивает его совсем. Выделен комплекс новых проблем в сфере тактики и этики профессиональной защиты, возникших в результате данного обстоятельства.

10.03.10.1035.

347.965 Гончар І. Хто захистить захисника? Про окремі судові рішення стосовно захисту прав адвоката / *Ірина Гончар* // Український адвокат. — 2010. — № 2. — С. 8–17.

Проаналізовано випадки порушення законних прав та інтересів адвокатів: педопущення або несвоєчасне допущення адвокатів до участі у справі; обмеження у вчиненні певних процесуальних дій та реалізації визначених законом прав; відмова у наданні адвокатам копії вироку. Розглянуто різні позови адвокатів, зазначено, що частішою є практика, коли адвокати оскаржують до суду рішення кваліфікаційних комісій адвокатури або подають апеляційні та касаційні скарги на окремі ухвали суду, прийняті стосовно них.

10.03.10.1036.

347.965.8(4) Деханов С. А. Вопросы корпоративной солидарности адвокатов в странах Западной Европы / *С. А. Деханов* // Адвокатская практика. — 2010. — № 3. — С. 38–40.

Рассмотрены вопросы комплекса системы деонтологических отношений адвоката в законодательстве западноевропейских стран. Подчеркнуто, что западноевропейское профессиональное сообщество адвокатов легально провозглашает дух корпоративного единства, который предполагает отношения доверия и сотрудничества, поддерживаемые адвокатами между собой и ради интересов клиентов, и во избежание ненужных споров.

10.03.10.1037.

343.131.5(470) Жадяева М. А. Участие адвоката-защитника в кассационном рассмотрении уголовного дела / М. А. Жадяева // Адвокатская практика. — 2010. — № 2. — С. 38–41.

Сделан анализ ряда важных аспектов участия адвоката в кассационном рассмотрении уголовного дела, которые являются составной частью общей проблемы защиты в уголовном процессе. Предложено внести поправки в УПК РФ, способствующие улучшению качества оказания квалифицированной юридической помощи адвокатом-защитником осужденному или оправданному при рассмотрении уголовного дела в кассационном порядке.

10.03.10.1038.

347.965(477) Заболотна Л. Гайда до школи! Про наявність та діяльність шкіл адвокатської майстерності / Леся Заболотна // Український адвокат. — 2010. — № 3. — С. 22–23.

Визначено, що адвокат повинен постійно працювати над удосконаленням професійної майстерності. Обґрунтовано значущість ролі адвоката у суспільстві. Зазначено причини необхідності створення шкіл адвокатської майстерності: збільшення скарг на низьку якість роботи адвокатів, порушення ними присяги адвокатів та правил адвокатської етики та ін. Засвідчено функціонування в Україні шкіл адвокатської майстерності на виконання рекомендацій Кабінету Міністрів України.

10.03.10.1039.

347.965(477) Козьмич А. В. Адвокатура як об'єкт і суб'єкт громадянського суспільства / А. В. Козьмич // Актуальні проблеми політики: зб. наук. пр. / ОНЮА, Південпокр. центр гендер. проблем. — О., 2010. — Вип. 39. — С. 170–173.

Досліджено адвокатуру як об'єкт і суб'єкт громадянського суспільства. Вивчено можливості та призначення адвокатури, її роль у реалізації суспільного інтересу через Конституцію та її інститути. Визначено, що українське суспільство сприймає адвокатуру як добровільне об'єднання, визначене ЗУ «Про адвокатуру». Обґрунтовано особливу роль адвокатури у реалізації суспільного інтересу через Конституцію та її інститути.

10.03.10.1040.

343.131.5(470) Колоколов Н. А. Адвокатский бойкот / Н. А. Колоколов // Адвокатская практика. — 2010. — № 3. — С. 6–7.

Проанализирован регламент участников судебного разбирательства, без четкого соблюдения которого невозможен состязательный процесс. Подчеркнуто, что обязанность поддержания порядка в судебном заседании возложена на председательствующего. Отмечено, что неподчинение адвоката решениям и распоряжениям председательствующего является нарушением требований УПК РФ.

10.03.10.1041.

347.965.3(470.24)“1959/63” Мишина Т. Г. Нравственные принципы в деятельности советской адво-

катуры как основополагающие начала адвокатской деятельности (на примере Новгородской области) / Т. Г. Мишина // Адвокатская практика. — 2010. — № 3. — С. 42–46.

Сделан анализ компетентности в деятельности советской адвокатуры на примере Новгородской области в период с 1959 по 1963 гг. Приведены примеры из адвокатской практики и документы Государственного архива. Подчеркнуто, что честность, добросовестность, компетентность являются основополагающим началом адвокатской деятельности и профессиональным долгом каждого адвоката. Отмечено, что благодаря этому по ряду уголовных дел выносились оправдательные приговоры (как в части, так и полностью) в педомократические времена для деятельности адвокатуры.

10.03.10.1042.

347.965 Насадюк О. Як організувати адвокатуру? П'ять принципів палейної організації адвокатури Є. Васильовського у викладі М. Гольдштейна / Олексій Насадюк // Український адвокат. — 2010. — № 4. — С. 14–15.

Проаналізовано принципи палейної організації адвокатури: професія адвоката повинна відповідати відомим вимогам: наявність юридичної освіти, практична підготовка, складення іспиту; відділення правозаступництва від судового представництва; визначеність системи винагороди адвокатури; встановлення зв'язків адвокатури з магістратурою; організаційність адвокатури у вигляді самоврядної спільноти.

10.03.10.1043.

347.965.3 Пилипенко Ю. С. Понятие адвокатской тайны / Ю. С. Пилипенко // Адвокатская практика. — 2010. — № 2. — С. 11–15.

Выделены характерные черты адвокатской тайны. Рассмотрена предметная сущность адвокатской тайны, исследованы ее субъект и объект. Подчеркнуто, что адвокатская тайна обладает всеми основными признаками правового режима, призванного обеспечить неприкосновенность информации, которой адвокат распоряжается в интересах доверителя, как от нежелательных действий самого адвоката, так и от действий со стороны третьих лиц.

10.03.10.1044.

347.965(477)(091) Ридчик В. Стаповлення інституту адвокатури в Україні / Володимир Ридчик // Підприємництво, господарство і право. — 2010. — № 4. — С. 158–161.

Розглянуто процес формування інституту адвокатури в Україні. Проаналізовано період зародження інституту адвокатури у Київській Русі, формування професійної адвокатури в період польсько-литовської доби, судової реформи середини XIX ст. та проголошення на території України Радянської влади.

10.03.10.1045.

347.965(477) Сафулько С. Українська адвокатура: в очікуванні вчорашнього дня / С. Сафулько // Право України. — 2010. — № 3. — С. 133–139.

Проаналізовано позиції політичних партій України стосовно адвокатури. Досліджено нормативну базу української адвокатури. Внесено рекомендації щодо поліпшення правового регулювання адвокатської діяльності, зазначено про зміну конституційної норми щодо адвокатури. Підкреслено, що із цієї частини ст. 59 Конституції України слід зняти обмеження щодо функцій з надання правової допомоги адвокатами лише «в судах та інших державних органах», а положення про свободу обрання захисника своїх прав у ст. 59 слід уточнити.

10.03.10.1046.

343.121.4 Тарасова С. Ньюпси та особливості. Про права адвоката у кримінальному процесі як представника потерпілого / *Світлана Тарасова* // Український адвокат. — 2010. — № 5. — С. 12—13.

Проаналізовано два види представництва інтересів — за законом і за угодою. Розглянуто питання моменту допуску представника потерпілого до участі у справі. Наголошено на тому, що адвокат-представник має право на апеляційне та касаційне оскарження прийнятих судових рішень. Висвітлено принципи, що покладені в основу представництва інтересів цивільного позивача та цивільного відповідача у кримінальному процесі.

10.03.10.1047.

347.965.3 Черных М. Н. Защита персональных данных адвоката — важнейшее условие его независимости / *М. Н. Черных* // Адвокатская практика. — 2010. — № 3. — С. 21—24.

Рассмотрены проблемные вопросы защиты персональных данных адвоката от несанкционированного доступа и неправомерного разглашения. Приведен перечень этих данных, внесены предложения о подлежащем законодательном урегулировании вопроса защиты сведений, составляющих эти данные. Отмечены основные виды персональных данных по оценочному критерию.

Книги

11.03.10.1048.

341.174(4)(075.8) Право Європейського Союзу. Особлива частина : навч. посіб. (з урахуван. положень Лісабонського договору) / за ред. М. Р. Аракеляца, О. К. Вишнякова ; МОН України, ОНЮА. — К. : Істина, 2010. — 528 с.

Посібник дає можливість вивчити структуру та зміст окремих галузей цієї правової системи. Матеріал ілюстровано нормативними актами ЄС та практикою Суду ЄС. Приділено увагу деяким правовим галузям, які раніше недостатньо висвітлювались у вітчизняній навчальній літературі. Матеріал викладено з урахуванням устаткованих документів ЄС у редакції Лісабонського договору, який набрав чинності з 1 грудня 2009 р. Разом з нумерацією статей устаткованих договорів у дужках наведено нумерацію статей.

11.03.10.1049.

341.1/8(075.8) Сидор В. Д. Міжнародне економічне право : навч. посіб. / В. Д. Сидор ; МОН України. — К. : Дакор, 2010. — 248 с.

Розглянуто поняття, предмет, методи та система міжнародного економічного права. Досліджено джерела міжнародного економічного права та принципи міжнародно-правового регулювання економічних відносин. Проаналізовано правовий статус держави як суб'єкта міжнародного економічного права, міжнародних економічних організацій і транснаціональних корпорацій. Розкрито поняття, значення та види міжнародних економічних договорів. Вивчено правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності України. Охарактеризовано такі правові інститути міжнародного економічного права, як міжнародне торговельне право, міжнародне валютне право, міжнародне інвестиційне право, міжнародне транспортне право, міжнародне митне право, міжнародно-правове регулювання співробітництва у промисловості та сільському господарстві, правове регулювання міжнародного науково-технічного співробітництва.

Автореферати

11.03.10.1050.

341.232.7 Бордюгова Г. Ю. Міжнародне спортивне право як основа для формування національної галузі права «Спортивне право України» : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.11 / Бордюгова Ганна Юріївна ; Ін-т законодавства Верховної Ради України. — К., 2009. — 18 с.

Здійснено історико-правовий аналіз становлення галузі міжнародного спортивного права та його впливу на формування національної галузі. Охарактеризовано підстави й умови виокремлення нової галузі права. Визначено сутність предмета регулювання спортивного права України. Досліджено специфіку джерел, комплексного методу, принципів спортивного права як самостійної комплексної галузі права України. Обґрунтовано особливості спортивного права як нової галузі, а також визначено його місце у системі права України. Розглянуто механізм гармонізації, уніфікації та імплементації норм міжнародного спортивного права в національне законодавство та визначено напрямки його оптимізації. Сформульовано окремі пропозиції щодо удосконалення правового регулювання спортивних правовідносин в Україні.

11.03.10.1051.

341.123.045.9 Вільчак Я. М. Особливості договірної правоздатності міжнародних економічних організацій (на прикладі системи ООН) : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.11 / Вільчак Ярина Михайлівна ; Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2009. — 18 с.

Досліджено історичні передумови виникнення та розвитку міжнародних організацій. Розглянуто тенденції розвитку спеціалізованих економічних установ системи ООН. Розкрито правову природу спеціалізованих економічних установ як суб'єктів міжнародного права. Виявлено та класифіковано концепції договірної правоздатності міжнародних організацій. Проаналізовано устатковані акти спеціалізованих економічних установ під кутом зору наявності в них норм щодо права укладення міжнародних договорів. Показано особливості та закономірності договірної практики спеціалізованих економічних установ ООН. Вивчено проблему відповідальності міжнародних організацій за порушення договірних зобов'язань.

11.03.10.1052.

347.85:341.229(045) Волошко Ю. А. Міжнародно-правове регулювання безпосереднього телевізійного мовлення : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.11 / Волошко Юлія Анатоліївна ; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. — К., 2010. — 22 с.

Висвітлено загально-теоретичні питання міжнародно-правового регулювання безпосереднього телевізійного мовлення (БТМ), розкрито його характерні особливості. Наведено узагальнену класифікацію основних правових проблем використання БТМ. Досліджено основні трансформаційні моделі реструктуризації міжнародних організацій супутникового зв'язку за умов комерціалізації та приватизації телекомунікаційної діяльності. Визначено напрямки удосконалення правового механізму регулювання БТМ на міжнародному рівні. Проаналізовано етап імплементації міжнародних документів у сфері регулювання БТМ в національне законодавство України. Розроблено пропозиції щодо правового забезпечення розвитку супутникової телекомунікаційної системи БТМ в Україні.

11.03.10.1053.

341.225.5:341.17 Воробйов В. П. Правові засади співробітництва України та Європейського Співтовариства в сфері морського транспорту : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.11 / Воробйов Володимир Петрович ; Ін-т законодавства Верховної Ради України. — К., 2009. — 18 с.

Визначено предмет співробітництва України та Європейського Співтовариства у сфері морського транспорту. Досліджено нормативно-правову базу у сфері такого співробітництва та проведено систематизацію основних її положень за принципом зосередженості на основних проблемних питаннях нормативно-правового регулювання. Виявлено недоліки системи співробітництва у даній сфері. Запропоновано заходи щодо підвищення ефективності такого співробітництва та державної морської політики України. Проведено порівняльно-правовий аналіз *acquis communautaire* Європейського Союзу у сфері морського транспорту та законодавства України та визначено перелік заходів, необхідних для приведення останнього у відповідність до *acquis communautaire* Європейського Союзу, трапезицій норм, принципів та ефективних механізмів правово-

го регулювання морського транспорту в ЄС у правову систему України.

11.03.10.1054.

341.174(4) Гладенко О. М. Міжнародно-правове співробітництво України з Європейським Союзом у сфері Спільної зовнішньої політики та політики безпеки : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.11 / Гладенко Олександр Миколайович ; ОНЮА. — О., 2010. — 22 с.

Визначено історико-правові передумови створення і становлення Спільної зовнішньої політики та політики безпеки ЄС (СЗППБ ЄС) як невід'ємної частини європейської системи безпеки з урахуванням залежності цих процесів від політичної і міжнародно-правової обстановки у світі. Досліджено положення міжнародно-правових актів, які є базою для проведення СЗППБ ЄС. Здійснено міжнародно-правовий аналіз змін у правовому регулюванні інституційної структури СЗППБ ЄС, нових інститутів, що її регулюють, та змін повноважень існуючих. Розглянуто правовий механізм «Європейської політики сусідства» та «Східного партнерства». Звернено увагу на необхідність забезпечення диференційованого підходу до України серед інших держав — сусідів ЄС та необхідність домогтися визнання асоційованого статусу в ЄС для України.

11.03.10.1055.

341.24 Гребенюк М. С. Правовий статус конференції ООН з торгівлі і розвитку (ЮНКТАД) та її еволюція : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.11 / Гребенюк Маріанна Степанівна ; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. — К., 2010. — 20 с.

Висвітлено політико-правові умови створення ЮНКТАД як окремої структури Генеральної Асамблеї ООН. Надано оцінку Резолюції Генеральної Асамблеї ООН 1995 (XIX) від 30 грудня 1964 р., що має значення установчого акта ЮНКТАД. Показано правовий зміст цілей, функцій та принципів діяльності ЮНКТАД. Розкрито специфіку міжнародної правосуб'єктності ЮНКТАД як автономної структури Генеральної Асамблеї ООН. Висвітлено структуру органів ЮНКТАД, порядок їх формування та компетенцію. Визначено статус рішень ЮНКТАД у міжнародному інституційному праві, встановлено правове значення зв'язків ЮНКТАД з іншими міжнародними організаціями та органами в системі ООН та поза нею. Розглянуто форми участі України в ЮНКТАД виходячи з членства у цій Організації з часу її створення.

11.03.10.1056.

341.171 Грицаєнко Л. Л. Інституційний механізм Європейського Союзу : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.11 / Грицаєнко Людмила Леонідівна ; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. — К., 2010. — 20 с.

Висвітлено особливості ЄС як регіональної організації інтеграційного спрямування з елементами наднаціональності. Розкрито поняття інституту ЄС, його основні характеристики. Наведено класифікації інститутів Євросоюзу, дано визначення інституційного механізму. Досліджено основні принципи функціонування інституту ЄС. Приділено увагу особливостям розподілу повноважень та функцій між інститутами ЄС. Розглянуто основні проблемні питання актуальної інституційної реформи, здійснено критичний аналіз основних повел Лісабонського договору щодо демократизації, забезпечення прозорості, ефективності та дієвості інституційного механізму ЄС.

11.03.10.1057.

341.171:341.217(4) Костюченко Я. М. Правове регулювання співробітництва України і Європейського Союзу : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.11 / Костюченко Ярослав Миколайович ; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. — К., 2010. — 18 с.

Виокремлено історичні етапи становлення відносин України з європейським інтеграційним об'єднанням. Проаналізовано договірний механізм співпраці. Проведено порівняльний аналіз інституційного механізму, створеного на основі Угоди про партнерство та співробітництво і угод про асоціацію. Висвітлено основні правові інструменти політики Євросоюзу щодо України, які впливають на Європейської політики сусідства та Східного партнерства. Запропоновано виділити «передінтеграційний» рівень, який характеризується комплексом підготовчих актів до запровадження асоціації між Україною і Євросоюзом. Досліджено правову природу, принципи, механізм імплементації Порядку дешепого асоціації 2009 р. Виокремлено додатковий механізм залучення України до процесів інтеграції — участь в агентствах і програмах Євросоюзу.

11.03.10.1058.

341:364.255 Кузьменко Л. Р. Міжнародно-правова регламентація відносин, пов'язаних із діяльністю на випадок стихійних лих : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.11 / Кузьменко Лідія Рудольфівна ; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. — К., 2010. — 24 с.

Простежено історію доктринального та документального розвитку міжнародно-правової регламентації відносин, пов'язаних із діяльністю на випадок стихійних лих. Висвітлено концепцію «міжнародного права катастроф». Надано характеристику нормам галузей міжнародного права, які застосовуються на різних етапах запобігання та подолання наслідків стихійних лих. Визначено основні міжнародно-правові принципи надання допомоги постраждалому населенню, з'ясовано основні прогалини міжнародно-правового регулювання. Розглянуто регіональні та двосторонні моделі регламентації відносин. Обґрунтовано перспективи подальшого розвитку тематики у рамках Комісії міжнародного права ООН. Проаналізовано законодавство України про захист населення та територій у випадку стихійних лих, а також договірну базу України у сфері, що досліджується.

11.03.10.1059.

341.44:341.231.14 Нестеренко С. С. Міжнародно-правовий захист прав людини при здійсненні екстрадиції : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.11 / Нестеренко Світлана Сергіївна ; ОНЮА. — О., 2010. — 20 с.

Досліджено систему міжнародно-правового захисту прав людини при здійсненні екстрадиції. Розкрито особливості становлення правозахисних елементів в інституті екстрадиції. Розглянуто практику Європейського суду з прав людини та інших міжнародних та національних судових органів щодо видачі. Вивчено договірну практику та національне законодавство держав з питань екстрадиції та положення про захист прав осіб у зв'язку з видачею. Визначено, що на теперішньому етапі боротьба зі злочинністю у формі екстрадиції повинна здійснюватися з дотриманням прав і свобод осіб, залучених до екстрадиційної процедури.

11.03.10.1060.

341.018 Отрош М. І. Статус Святого Престолу у міжнародному праві : автореф. дис. ... канд. юрид.

паук : 12.00.11 / *Отрош Михайло Іванович* ; Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2010. — 20 с.

Проаналізовано історію формування та розвитку правового статусу Святого Престолу у міжнародному праві до укладення Латеранських угод 1929 р. з паралельним обговоренням та юридичним визначенням таких термінів, як «Святий Престол», «Католицька Церква» та «Ватикан». Проведено чітке правове розмежування між цими термінами, показано співвідношення і відмінності між ними. Проаналізовано сучасний правовий статус Святого Престолу у міжнародному праві. Охарактеризовано правові форми участі Святого Престолу у міжнародних організаціях і міжнародних конференціях. Показано специфічні форми участі Святого Престолу у вирішенні міжнародних спорів та особливості застосування Святим Престолом активного і пасивного права посольства. Розглянуто систему органів зовнішніх зв'язків Святого Престолу. Висвітлено правові особливості дипломатичних відносин Святого Престолу з державами.

11.03.10.1061.

341.43:341.1.01 Поединок О. Р. Права біженців у контексті фрагментації міжнародного права : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.11 / *Поединок Ольга Романівна* ; Ін-т законодавства Верховної Ради України. — К., 2010. — 20 с.

Проаналізовано причини та зміст процесу фрагментації міжнародного права, визначено місце комплексів міжнародно-правових норм, присвячених захисту прав людини та прав біженців у системі міжнародного права. Значна увага приділена характеристиці особливостей міжнародно-правового захисту прав окремих категорій біженців (жінок, дітей та родичів), а також захисту біженців за умов надзвичайного стану, збройних конфліктів, стихійних і антропогенних лих. Сформульовано структуру міжнародно-правових зобов'язань держави у сфері захисту біженців, висвітлено питання відповідності українського законодавства міжнародно-правовим зобов'язанням України щодо захисту біженців, проаналізовано недоліки національного законодавства та запропоновано шляхи їх усунення.

11.03.10.1062.

341.322.5 Скрильчик О. О. Міжнародно-правова репрезентація боротьби з пайманством : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.11 / *Скрильчик Олена Олександрівна* ; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. — К., 2010. — 22 с.

Досліджено поняття найманства та форми найманської діяльності. Визначено статус найманця, здійснено порівняння його з іншими учасниками збройних конфліктів. Розкрито основи міжнародні договори, резолюції та рішення міжнародних організацій, акти законодавства різних держав, що містять заборону найманства. Особливу увагу приділено Міжнародній конвенції про боротьбу з вербуванням, використанням, фінансуванням і навчанням найманців від 4 грудня 1989 р. Розглянуто проблему, пов'язану з відповідальністю держав, організацій і окремих індивідів за пайманську діяльність. Показано сутність пайманства, визначено наявні у світі тенденції поширення цього явища. З'ясовано схожість неправомірних дій осіб з діями, які можуть бути визнані як пайманські.

11.03.10.1063.

341.231.14 Слатвицька А. В. Міжнародний захист економічних прав жінок : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.11 / *Слатвицька Анна Володи-*

мирівна ; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. — К., 2010. — 20 с.

Висвітлено питання розвитку прав жінки у філософії та праві різних країн і цивілізацій. Розкрито особливості сучасної динаміки еволюції прав жінок у рамках міжнародного права. Розглянуто поняття механізму захисту прав жінок і його складові. Вивчено специфіку міжнародного механізму захисту економічних прав жінок на рівні ООН, ЄС, Ради Європи, а саме: проблеми правового забезпечення діяльності механізму; діяльність міжнародних організацій та їх органів по захисту економічних прав жінок; проблеми практики застосування міжнародних документів; особливості міжнародних контрольних процедур і розгляду спорів у цій сфері.

11.03.10.1064.

341.22:574 Сухорольський П. М. Міжнародно-правова охоропа та регулювання сталого розвитку гірських регіонів (Альпійська і Карпатська конвенції) : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.11 / *Сухорольський Петро Михайлович* ; ОНЮА. — О., 2010. — 18 с.

Досліджено питання міжнародно-правової охорони та регулювання сталого розвитку Альпійського та Карпатського гірських регіонів. Обґрунтовано виділення відносин держав з охорони і сталого розвитку трансграничних гірських регіонів як окремого об'єкта міжнародно-правового регулювання. Класифіковано заходи, що становлять міжнародний механізм реалізації, з'ясовано основи завдання держав-учасниць у процесі внутрішньодержавної імплементації Конвенцій.

Статті

11.03.10.1065.

341.1 Бабін Б. В. Категория развития и проблема программных актов в современном международном праве / *Б. В. Бабин* // *Международное публичное и частное право*. — 2010. — № 1. — С. 10—14.

Сделан анализ категорий развития, право на развитие и устойчивое развитие в международных отношениях. Отмечено, что обеспечение развития, в частности устойчивого развития, на международном уровне ставит перед международным правом задачу эволюции системы регуляторов. Подчеркнуто, что в рамках такого усовершенствования логичным становится использование в международном праве программных норм и программных актов, внедрение принципов программно-управленческой деятельности, а также имплементация международных программных норм и актов в национальные правовые системы, что подтверждается как актами ООН, так и самой практикой международного нормотворчества.

11.03.10.1066.

341.1 Бабін Б. Програмність як критерій сучасного міжнародного права / *Борис Бабін* // *Юридична Україна*. — 2010. — № 2. — С. 123—128.

Проаналізовано наукові погляди на проблему міжнародно-правової норми та джерела міжнародного права у контексті проблеми визначення феномена міжнародних програм. Визначено можливість наявності міжнародно-правових норм у міжнародних програмах та наявності програмних міжнародних норм, програми як форми міжнародного права. Підкреслено, що природа програмних міжнародних норм та міжнародних програм є тісно пов'язаною, при цьому програмні норми міжнародного права можуть міститися у різних формах міжнародного права, у формах м'якого міжнародного права.

11.03.10.1067.

341.01:340.132 Баймуратов М. А. Международ-
ный правовой порядок: концептуальные подходы к ста-
новлению понятийной характеристики / М. А. Бай-
муратов // Международное публичное и частное
право. — 2010. — № 1. — С. 2—10.

Рассмотрена авторская позиция на понятие меж-
дународного правового порядка как определенной моде-
ли функционирования международного сообщества
государств, имеющей целью стабильное, продуктив-
ное и бесконфликтное их сосуществование на меж-
дународной арене с помощью определенных инстру-
ментов (государств, международного права, между-
народных институций и т. д.). Изучены принципи-
альные основы и составные части современного
международного правового порядка.

11.03.10.1068.

341.21 Безбородов Ю. С. Особенности междуна-
родно-правового статуса Британского Содружества
/ Ю. С. Безбородов, Д. А. Каримов // Международ-
ное публичное и частное право. — 2010. — № 1. —
С. 21—23.

Рассмотрены особенности международно-право-
вого статуса Британского Содружества, которое
является свободным объединением государств и
субъектом международного права. К ним относятся:
Содружество признается свободным объединением
государств, объединенных общей верностью Бри-
танской короне; доминионы обладают исключитель-
ным правом на правотворчество; в состав Содруже-
ства могут входить и республики, и иные виды мо-
нархий, а британский монарх не является монархом
этих стран, он — лишь символ, его статус наднаци-
онален, и именно в таком качестве он выступает
как глава всего Содружества; Содружество оста-
ется действенной формой межгосударственного со-
трудничества.

11.03.10.1069.

342.72/72:351.77 Безручко Е. В. Право человека
на охрану здоровья в международном законодатель-
стве / Е. В. Безручко // Юристы-правоведы. —
2010. — № 3. — С. 110—112.

Исследованы вопросы ответственности за при-
чинение вреда здоровью человека в международном
законодательстве. Отмечено, что право на охрану
здоровья является основным общепризнанным пра-
вом человека: оно закреплено во многих междуна-
родных универсальных и региональных договорах и
подтверждено многочисленными декларациями и
резолюциями межгосударственных организаций и
конференций.

11.03.10.1070.

342.7(438):341.231.14 Боднар А. Эффективность
европейской Конвенции по правам человека в
Польше / Адам Боднар // Сравнительное конститу-
ционное обозрение. — 2010. — № 3. — С. 64—83.

Проанализирована эффективность европейской
Конвенции по правам человека в Польше как с то-
чки зрения индивидуальной, так и общей эффек-
тивности. Отмечено, что система Конвенции является
эффективной для заявителей, поскольку многим из
них удалось получить решение Европейского суда и
зачастую денежную компенсацию со стороны
польских властей. Подчеркнуто, что суд уже не-
сколько лет преследует проблема, которую можно
назвать синдромом жертвы собственного успеха.
Следствием большого количества поданных жалоб
является увеличение времени ожидания рассмотре-
ния дела.

11.03.10.1071.

341.174(4):340.132 Брацук І. Вплив Суду ЄС на
формування та розвиток принципу прямої дії права
Європейського Союзу / Іван Брацук // Юридична
Україна. — 2010. — № 2. — С. 129—132.

На підставі аналізу рішень Суду Європейського
Суду досліджено специфіку та особливості принци-
пу прямої дії права ЄС як основоположного елемен-
та у механізмі його імплементації у національні пра-
вові системи держав-членів. Розглянуто критерії,
яким має відповідати норма права ЄС, щоб мати
прямую дію. Підкреслено, що принцип прямої дії має
ключове значення у розвитку та функціонуванні
правової системи ЄС та забезпечує ефективну дію
права ЄС у національних правових системах дер-
жав-членів.

11.03.10.1072.

341.174(4):351.77:616-089.843 Васильєва Н. Г.
Заборона перетворювати людське тіло на джерело
фінапсового прибутку в законодавстві Європейсько-
го Союзу / Н. Г. Васильєва // Проблеми зако-
пості: акад. зб. наук. пр. / МОН України, Нац.
юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. — Х., 2010. —
Вип. 107. — С. 220—229.

Розглянуто поточний правовий статус тіла люди-
ни та його частин у законодавстві ЄС. Досліджено
передумови сьогодення й підстави доцільності юри-
дичної заборони на перетворення тіла людини на
джерело фінапсового прибутку. Визначено
доцільність збереження режиму власності щодо
людського тіла як засобу його захисту у сучасних
умовах прогресу під впливом біотехнологій соціаль-
них поглядів на людину. Відмічено ст. 3 Хартії ЄС
про основні права 2000 р., що стала єдиним можли-
вим законодавчим вирішенням проблеми правового
статусу людського організму за сучасних умов гло-
бального прогресу біомедицини й постійно зростаю-
чих суспільних потреб у людських біоматеріалах.

11.03.10.1073.

347.965:341.44 Вениаминов А. Г. Некоторые воп-
росы защиты по делам об экстрадиции / А. Г. Вени-
аминов // Адвокат. — 2010. — № 5. — С. 23—29.

Раскрыты основные аспекты оказания юридичес-
кой помощи по делам об экстрадиции. Проанализи-
рованы правовые основания выдачи и передачи,
проблемы в законодательстве, которые должны быть
учтены адвокатом с целью обеспечения защиты
личности от возможного ограничения и нарушения
ее основных конституционных прав по делам об
экстрадиции, особенно при избрании и применении
в ходе соответствующей процедуры меры пресече-
ния в виде заключения под стражу. Предложен ряд
практических рекомендаций, целесообразных при
осуществлении адвокатом юридической помощи в
отношении лиц, выдача (передача) которых запра-
шивается иностранным государством.

11.03.10.1074.

347.73(4):336.227 Водяніков О. Ю. Заборона
дискримінаційного оподаткування торгівлі в дого-
ворі про функціонування Європейського Союзу: по-
пяття, цілі та зміст в світлі практики суду ЄС /
О. Ю. Водяніков // Держава і право. Юридичні і
політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і пра-
ва ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2010.
— Вип. 47. — С. 611—622.

Досліджено поняття, цілі та зміст положень
ст. 110 Договору про функціонування ЄС. Приділе-
но увагу значенню практики Суду у системі джерел
права ЄС. Розкрито поняття прямої та непрямої
дискримінації при оподаткуванні імпортованих то-

варів, принципу нейтральності податкової системи по відношенню до експорту та імпорту. Окреслено співвідношення принципів заборон дискримінаційного та протекціоністського оподаткування (перша та друга частини ст. 110). Підкреслено існування вертикально інтегрованої системи органів в ОБСЄ, що передбачає взаємне підпорядкування між цими органами.

11.03.10.1075.

341.24 Волохов О. С. Порядок укладення та імплементації міжнародних договорів державами—учасницями СНД / О. С. Волохов // Часопис Київського університету права. — 2010. — № 2. — С. 312—316.

Розглянуто теорію та практику укладення й імплементації міжнародних договорів державами—учасницями СНД. Вивчено питання договірно-правової практики держав—учасниць СНД у процесі розширення простору міжнародного співробітництва та партнерства. Сформульовано науково-практичні рекомендації та пропозиції щодо покращення здійснення даної процедури. Визначено основні етапи у процесі договірно-правових відносин держав — укладення договорів і їх подальша імплементація правовими системами держав.

11.03.10.1076.

341.231.14(4) Герардс Я. Структура основных прав и Европейский суд по правам человека / Яннеке Герардс, Ханнеке Сенден // Сравнительное конституционное обозрение. — 2010. — № 3. — С. 36—63.

Обращено внимание на проблемные последствия действующего подхода Европейского суда по правам человека, который может препятствовать эффективности европейской Конвенции о защите прав человека и основных свобод и ограничить защиту, гарантируемую отдельным гражданам. Отмечено, что более структурированный подход к сфере действия и толкованию конвенционных прав может помочь разрешить эти проблемы или избежать их.

11.03.10.1077.

341.232.3:338.439.02 Гребенюк М. Міжнародно-правовий досвід забезпечення продовольчої безпеки / М. Гребенюк // Право України. — 2010. — № 2. — С. 165—172.

Розглянуто міжнародне визначення продовольчої безпеки. Деталізовано право на продовольче забезпечення та порядок його реалізації крізь призму конституцій держав колишнього СНД і деяких європейських країн (Республіка Болгарія, Вірменія). Запропоновано прискорити прийняття законопроектів «Про продовольчу безпеку», визначити сукупність державних заходів, необхідних для забезпечення оптимального рівня продовольчої безпеки на період до 2020 р.

11.03.10.1078.

341.7 Гулієв А. Становление и кодификация права внешних сношений / А. Гулієв // Право і суспільство. — 2010. — № 3. — С. 207—212.

Проанализированы процессы формирования крупных государств и развития между ними дипломатических отношений. Рассмотрена история становления соответствующей теории права внешних сношений, которые в течение длительного времени оставались преимущественно нормами международного обычного права. Подчеркнута достаточность кодификации права внешних сношений, включая вопросы, касающиеся дипломатических привилегий и иммунитетов.

11.03.10.1079.

341.7 Гулієв А. Д. Роль Кримської (Ялтинської) конференції у розвитку міжнародної дипломатії / А. Д. Гулієв // Право і суспільство. — 2010. — № 2. — С. 197—200.

Визначено мету конференції, яка є опорним пунктом майбутніх дипломатичних відносин. Зазначено, що саме на ній було вирішено основні питання створення ООН як гаранта стабільності у післявоєнному світі. Підкреслено, що конференція стала прикладом того, як за необхідності країни з антагоністичними поглядами на світовий устрій можуть дійти згоди у найгостріших питаннях.

11.03.10.1080.

341.388(497.1):343.131.7 Гутник В. Принцип презумпції невинуватості у практиці діяльності Міжнародного трибуналу для колишньої Югославії та Міжнародного кримінального суду / Віталій Гутник // Юридична Україна. — 2010. — № 2. — С. 133—138.

Розглянуто теоретичні концепції та рішення Міжнародного кримінального суду і Міжнародного трибуналу для колишньої Югославії, які стосуються принципу презумпції у їх діяльності. Визначено особливості даного принципу у судових установах. Обґрунтовано, що принцип презумпції невинуватості являє собою кримінально-процесуальну гарантію, яка втілюється в усіх стадіях провадження у справі та має своєю метою забезпечити повагу до людської гідності під час розслідування та судового розгляду справи.

11.03.10.1081.

341.3(470+477+476+478).001.8 Доді К. В. Сучасні проблеми імплементації міжнародних норм, що регулюють неміжнародні збройні конфлікти в деяких країнах СНД / К. В. Доді // Актуальні проблеми політики : зб. наук. пр. / ОНЮА, Південпоукр. центр гендер. проблем. — О., 2010. — Вип. 39. — С. 121—132.

Розглянуто проблеми імплементації норм міжнародного гуманітарного права у національне законодавство РФ, Республіки Білорусь, Республіки Молдова та України. Досліджено зобов'язання держав дотримуватися і забезпечувати дотримання положень міжнародного гуманітарного права, що регулюють не міжнародні збройні конфлікти, та вживати заходів, спрямованих на забезпечення виконання цих норм. Обґрунтовано обмеженість законодавства держав СНД у сфері регулювання внутрішніх збройних конфліктів.

11.03.10.1082.

341.01 Драчов О. Принцип «pacta sunt servanda» як правова основа імплементації міжнародно-правових зобов'язань / Олексій Драчов // Юридична Україна. — 2010. — № 5. — С. 116—120.

Проаналізовано становлення, зміщення і розвиток одного з основних принципів сучасного міжнародного права — pacta sunt servanda. Розглянуто його вплив на міжнародне співтовариство у цілому та безпосереднє застосування у державах. Відмічено Декларацію про принципи міжнародного права 1970 р., в якій підкреслюється, що цей принцип треба трактувати у широкому значенні і не обмежувати його тільки міжнародними угодами.

11.03.10.1083.

341.231.14:316.647.82 Дрьоміна-Волок Н. В. Становлення концепції міжнародного антидискримінаційного права / Н. В. Дрьоміна-Волок // Актуальні проблеми політики : зб. наук. пр. / ОНЮА, Півден-

поукр. центр гендер. проблем. — О., 2010. — Вип. 39. — С. 461—470.

Зазначено про утворення і дієвість принципу недискримінації у сучасному міжнародному праві, який прописує будь-які міжнародні документи, що стосуються забезпечення прав як окремої людини, так і груп осіб, визначених за будь-якою ознакою. Підкреслено сформованість специфічної цілісної системи міжнародних правових норм — міжнародне антидискримінаційне право. Виокремлено етапи становлення заборони дискримінації на міжнародному рівні. Обґрунтовано необхідність створення соціально-адаптованого та ефективного механізму запобігання розвитку дискримінаційного насильства в Україні, який потребує як змін до існуючого законодавства, так і впровадження соціальних проєктів щодо підвищення рівня толерантності й терпимості у суспільстві, взаємодію з міжнародними та національними громадськими організаціями.

11.03.10.1084.

341.1/8:349.6:54-4 Есин И. В. Международные конференции и регулирование оборота химических веществ / И. В. Есин // Московский журнал международного права. — 2010. — № 2. — С. 156—170.

Проаналізовано становлення і розвиток програмних областей регулювання оборота химических веществ на международном уровне, последовательно разрабатываемых в актах международных конференций: Стокгольмской декларации 1972 г., Рио-де-Жанейрской декларации 1992 г., Повестке дня на XXI век, Плане выполнения решений Всемирной встречи на высшем уровне по устойчивому развитию и Стратегическом подходе к международному регулированию химических веществ (SAICM).

11.03.10.1085.

341.241.8 Захаренко В. Принципи і норми міжнародного права як основа зовнішньополітичної діяльності України / В. Захаренко // Право України. — 2010. — № 4. — С. 336—342.

Здійснено аналіз загальноповинних норм та принципів міжнародного права, які закріплені у Статуті ООН та інших важливих міжнародно-правових актах. Звернено увагу на особливості включення основних принципів міжнародного права до національної правової системи, їх закріплення у чинній Конституції України та інших нормативно-правових актах, що визначають основні засади здійснення зовнішньополітичної діяльності України як суб'єкта міжнародного права. Підкреслено, що встановлення порядку взаємодії міжнародного та внутрішньодержавного права є завданням національної правової системи.

11.03.10.1086.

341.018:343.2/7(477) Іванченко О. М. Проблема імплементації норм міжнародного права в національне кримінальне законодавство України / О. М. Іванченко // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. / МОН України, ОНЮА. — О., 2009. — Вип. 51. — С. 464—469.

Розглянуто проблеми імплементації норм міжнародного права у національне кримінальне та кримінально-процесуальне законодавство України. Досліджено питання відповідності положень Статуту Міжнародного кримінального суду законодавству України. Проаналізовано колізії застосування норм національного законодавства України та норм міжнародного права щодо кримінальної відповідальності юридичних осіб.

11.03.10.1087.

341.4:316.6 Канцір В. Тероризм як ознака соціально-психологічної кризи суспільства / В. Канцір // Право України. — 2010. — № 3. — С. 197—203.

Розкрито поняття тероризму як соціального явища, яке за останнє десятиріччя перетворилося у найгострішу глобальну проблему, що вимагає не лише адекватного і оперативного державного та громадського контролю, але й об'єднання на платформі антитерористичної діяльності зусиль як учених, так і практиків. Виділено категорії тероризму залежно від того, яка саме меншість є суб'єктом терористичного акту. Проаналізовано різні підходи учених стосовно класифікації видів сучасного тероризму.

11.03.10.1088.

341.01 Карташов В. Н. О сущности и некоторых видах общепризнанных принципов международного права / В. Н. Карташов // Международное публичное и частное право. — 2010. — № 1. — С. 18—20.

Рассмотрена сущность общепризнанных принципов и норм международного права, содержащихся в международных пактах, конвенциях и других международных актах о правах человека. Отмечено, что они должны применяться судами в качестве инкорпированных в российскую правовую систему общества. Подчеркнуто, что наиболее цивилизованным способом «внедрения» принципов и норм международного права в национальные правовые системы является международный договор.

11.03.10.1089.

341.231.14 Кириенков П. О. Допустимые ограничения права собственности в практике Европейского суда по правам человека и Суда ЕС / П. О. Кириенков // Московский журнал международного права. — 2010. — № 2. — С. 109—124.

Рассмотрены подходы Европейского суда по правам человека и Суда Европейских Сообществ к проблеме правомерного вмешательства в осуществление права собственности. Отмечено, что действующие нормы европейского права допускают возможность подобного вмешательства. Проанализировано содержание принципов, которые оправдывают вмешательство государства в осуществление права частной собственности и которые должны соблюдать национальные власти: законность, защита интересов общества и пропорциональность.

11.03.10.1090.

341.01 Корейво Е. В. Использование преамбул в международном праве / Е. В. Корейво // Международное публичное и частное право. — 2010. — № 3. — С. 2—5.

Рассмотрены проблемы использования преамбул в международном праве. Проанализированы подходы к определению преамбулы как относительно самостоятельного правового феномена. Сформулирована дефиниция «преамбула в международном праве». Подчеркнуто, что отсутствие единого подхода к формулированию преамбул в международных договорах в полной мере подтверждается изучением двух групп международных документов — в сфере противодействия коррупции и терроризму.

11.03.10.1091.

341.231.14 Корейво Е. В. Права человека в международно-правовых актах: проблемы дефинирования / Е. В. Корейво // Международное публичное и частное право. — 2010. — № 1. — С. 33—36.

Обращено внимание на неточности, ошибки и противоречия, допускаемые разработчиками тек-

стов міжнародних договорів при закріпленні дефініцій, існуючих принципіально значення для уявлення основопологаючих положень і смисла розглядаємих підписань. Проаналізовані міжнародні акти, встановлюють імперативи в області прав і свобод людини на предмет використання в них дефініцій.

11.03.10.1092.

341.1/8:351.824.11 Коріпевич А. О. Міжнародне енергетичне право як нове явище у сучасному міжнародному праві / А. О. Коріпевич // Часопис Київського університету права. — 2010. — № 2. — С. 320—324.

Проаналізовано міжнародне енергетичне право як нове явище у сучасному міжнародному праві. Наведено визначення міжнародного енергетичного права, предмет його регулювання, принципи та джерела. Обгрунтовано відповідність міжнародного енергетичного права основним критеріям викремлення галузі міжнародного права. Підкреслено, що міжнародне енергетичне право є новим явищем у сучасному міжнародному праві, воно є системою принципів та норм, що регулюють міждержавні відносини щодо використання, торгівлі, транзиту постачання енергетичних ресурсів.

11.03.10.1093.

341.174(4):620.9 Коріпевич А. О. Правове регулювання енергетичного сектору Європейського Союзу / А. О. Коріпевич // Актуальні проблеми політики : зб. наук. пр. / ОНЮА, Південноукр. центр гендер. проблем. — О., 2010. — Вип. 39. — С. 668—680.

Розглянуто статті основоположних договорів ЄС, які включають положення про розвиток енергетичного сектору ЄС. Проаналізовано директиви, які регламентують питання застосування окремих джерел енергії, а саме природного газу, електроенергії та відновлюваних джерел енергії. Особливу увагу приділено положенням, які регламентують випливання та функціонування внутрішнього енергетичного ринку ЄС, забезпечують енергетичну безпеку у рамках ЄС. Обгрунтовано позитивний вплив існування внутрішнього енергетичного ринку ЄС на розвиток торгівлі енергоресурсами.

11.03.10.1094.

341.221.2(262.54) Короткий Т. Р. Теоретичні проблеми еволюції правового статусу і режиму Азовського моря / Т. Р. Короткий // Актуальні проблеми політики : зб. наук. пр. / ОНЮА, Південноукр. центр гендер. проблем. — О., 2010. — Вип. 39. — С. 420—433.

Розглянуто теоретичні питання сучасного правового статусу та режиму Азовського моря. Проаналізовано міжнародно-правовий досвід вирішення питань правового статусу історичних вод. Виділено три періоди еволюції правового статусу Азовського моря: від переходу Приазов'я і відповідно Азовського моря під контроль Російської імперії до появи СРСР; час поширення на Азовське море юрисдикції СРСР; з моменту отримання незалежності Україною по теперішній час. Визначено перспективи регулювання питань його делімітації.

11.03.10.1095.

341.229 Красіліч Н. Перспективи набуття міжнародної гарантії по відношенню до космічного майна / Н. Красіліч // Юриспруденція: теорія і практика. — 2010. — № 3. — С. 54—58.

Розглянуто актуальні питання міжнародного співробітництва у галузі правового забезпечення

використання космічного простору. Проаналізовано стан та перспективи застосування «Конвенції про міжнародні гарантії стосовно рухомого обладнання» в умовах зростаючої комерціалізації міжнародно-правових відносин у сфері використання космічного простору.

11.03.10.1096.

341.232(4) Кубієвич С. П. Правове положення Організації з безпеки і співробітництва в Європі як суб'єкта міжнародного права / С. П. Кубієвич // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2010. — Вип. 47. — С. 601—611.

Здійснено детальний аналіз юридичних аспектів діяльності Організації з безпеки і співробітництва в Європі у контексті дослідження її правового становища. Особливий акцент приділено дослідженню положень Правил процедури Організації з безпеки і співробітництва в Європі, які по своїй природі близькі до типових статутів міжнародних організацій. З'ясовано види та специфіку внутрішньо-організаційного механізму ОБСЄ. Виділено ознаки, які розкривають аспекти співвідношення між органами та структурами ОБСЄ.

11.03.10.1097.

341.174(4):347.457.001.73 Лифшиц И. М. Реформа правового регулювання ринку цінних бумаг в Европейском Союзе / И. М. Лифшиц // Московский журнал международного права. — 2010. — № 2. — С. 125—141.

Рассмотрены отдельные аспекты реформы правового регулирования рынка ценных бумаг в Европейском Союзе, в частности проектов регламентов, предложенных Комиссией ЕС в сентябре 2009 г. Сделан краткий обзор современной системы фопдового регулирования ЕС, проанализированы принципы, суть и нормативное обоснование законодательных предложений Комиссии по созданию Невропейского совета по системным рискам (ESRB) и Европейского агентства по ценным бумагам и рынкам (ESMA). Сделан ряд обобщений по основным тенденциям интеграционного правового регулирования рынка ценных бумаг, в частности о том, что Комиссия планирует беспрецедентно глубокий уровень вторжения в полномочия национальных регуляторов рынка ценных бумаг государств — членов ЕС.

11.03.10.1098.

341.4:343.9 Ляхов Е. Г. Мировое сообщество и противодействие терроризму / Е. Г. Ляхов, В. О. Бояринова // Московский журнал международного права. — 2010. — № 2. — С. 20—36.

Определено «мировое сообщество» как участника правового и политического сотрудничества по противодействию транснациональной преступности. Выявлены направления его действия, в частности по созданию основ международной уголовной (антикриминальной) политики. Рассмотрены причины и условия существования терроризма как такового и международного терроризма.

11.03.10.1099.

341.43(4) Макаруха З. Гармонізація процесуального права притулку в рамках ЄС / З. Макаруха // Вісник Академії правових наук України : зб. наук. пр. / Президія АПРН України. — Х., 2010. — № 1. — С. 215—225.

Розглянуто становлення та формування спільної Європейської системи притулку та розвитку права ЄС у сфері надання притулку та захисту прав

біженців. Зазначено перелік випадків недопустимості заяв про притулок, що падає державам-членам широкі повноваження щодо відмови у доступі до процедур притулку. Проаналізовано слабкі сторони процедур, визначених Директивою 2005/85/С.

11.03.10.1100.

341.174(4):351.746 Макаруха З. Компетентність Європейського Союзу щодо забезпечення високого рівня безпеки громадян ЄС / З. Макаруха // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2010. — Вип. 47. — С. 548–554.

Досліджено компетенцію ЄС у сфері забезпечення високого рівня безпеки громадян ЄС. Здійснено аналіз установчих документів ЄС і зроблено висновок про інноваційний характер змін, внесених Лісабонським договором 2007 р., а також необхідність договірної та законодавчої закріплення стратегії внутрішньої безпеки ЄС. Проаналізовано принципи, які є базовими для внутрішнього виміру стратегії внутрішньої безпеки ЄС.

11.03.10.1101.

341.215.4(477+4):351.756 Макаруха З. Правові основи візового діалогу між Україною та Європейським Союзом / З. Макаруха // Право України. — 2010. — № 2. — С. 180–183.

Здійснено аналіз правових основ візового діалогу між Україною та ЄС, а саме положення Угоди між Україною та ЄС про спрощення оформлення віз. Розглянуто співвідношення цієї угоди з відповідними двосторонніми угодами, укладеними Україною з новими державами-членами ЄС. Намічено перспективи запровадження безвізового режиму між Україною та ЄС. Обґрунтовано фактори, які охоплює політика країни у сфері боротьби з нелегальною міграцією: нормативно-адміністративний, статистичний, людський та матеріальний.

11.03.10.1102.

341.1/8:347.73:336.225.673 Малков Д. Контроль у сфері боротьби із згубною податковою конкуренцією як новий вид міжнародного контролю / Дмитро Малков // Підприємництво, господарство і право. — 2010. — № 3. — С. 112–115.

Розглянуто новий вид міжнародного контролю у сфері боротьби із згубною податковою конкуренцією. Зазначено потенційні переваги створення міжнародної податкової організації. Обґрунтовано роль проекту, здійснюваного Форумом із згубної податкової конкуренції — допоміжного органу Комітету з фіскальних справ ОЕСР у боротьбі із згубною податковою конкуренцією.

11.03.10.1103.

340.13:341.23 Мельниченко Б. Б. Правове забезпечення процесів інтеграції країн Центрально-Східної Європи до Європейського Союзу / Б. Б. Мельниченко // Університетські наукові записки: Часопис Хмельницьк. ун-ту управління та права: Право. Економіка. Управління. — Хмельницький, 2010. — Вип. 1. — С. 174–179.

Визначено послідовності реорганізації правових систем країн Центрально-Східної Європи (ЦСЄ). З'ясовано особливості законодавчої стратегії країн регіону у нових геополітичних умовах. Обґрунтовано значення революційних змін 1989–1990 рр. у країнах ЦСЄ для розвитку їх законодавчої бази. Висвітлено основні напрями й особливості формування стратегії розширення ЄС на Схід у нових геополітичних умовах. Проаналізовано основні умови членства країн ЦСЄ в ЄС й особливості їх виконав-

ня. Узагальнено досвід еволюції правових систем країн ЦСЄ на шляху інтеграції.

11.03.10.1104.

341.171 Мещерякова О. М. Наднациональные международные организации и проблема суверенитета государств-членов / О. М. Мещерякова // Московский журнал международного права. — 2010. — № 2. — С. 37–47.

Исследована проблема соотношения наднациональности и суверенитета государств — членов международной организации. Выделено, что производный характер компетенции наднациональной международной организации проявляется в том, что ее органы осуществляют свои полномочия в пределах, установленных учредительными договорами. Отмечено, что пределы наднациональности устанавливаются государствами в соответствии с теми задачами, которые им предстоит решить, что показывает практика интеграционного строительства.

11.03.10.1105.

341.96(477+4):349.2 Новосельська І. Поняття та категорії міжнародних і європейських стандартів відповідальності у сфері трудових відносин та їх дотримання Україною / Ірина Новосельська // Підприємництво, господарство і право. — 2010. — № 4. — С. 71–73.

Досліджено форми міжнародних та європейських правових актів, що стосуються захисту прав людини у сфері праці. Проаналізовано національне українське законодавство, що регулює трудові відносини. Розглянуто питання нагляду і контролю за дотриманням трудового законодавства України. Підкреслено прийняття нового Трудового кодексу України, що дозволить упорядкувати трудові відносини згідно з міжнародними та європейськими стандартами.

11.03.10.1106.

341.225.5(73):504.42 Носиков А. Н. Конвенция по морскому праву и Международный орган по морскому дну: взгляд США / А. Н. Носиков // Московский журнал международного права. — 2010. — № 2. — С. 93–108.

Изучены позиции США по ратификации Конвенции ООН по морскому праву 1982 г. Проанализированы аргументы юристов и представителей политических кругов Соединенных Штатов как в пользу, так и против международного правового режима, установленного Конвенцией, точнее, правового режима Международного района морского дна. Отмечено, что доводы противников ратификации Конвенции в США излишне политизированы, при этом существующая критика не учитывает многочисленных преимуществ как для США, так и для всех стран в области охраны окружающей морской среды и сохранения биоразнообразия в Мировом океане.

11.03.10.1107.

341.231.14(4).001.73 Петрухин И. Л. О реформе Европейского суда по правам человека / И. Л. Петрухин // Российская юстиция. — 2010. — № 3. — С. 69–70.

Отмечена необходимость реформы ЕС по правам человека, вызванная большим ростом жалоб в ЕСПЧ. Подчеркнуто, что юрисдикцию этого Суда постепенно признавали входящие в Совет Европы европейские страны, поэтому увеличилось число граждан, желающих воспользоваться защитой своих прав в данном Суде. Предложен вариант возможной реорганизации внутригосударственного судо-

производства. Рассмотрен также вариант изменения структуры рассмотрения дел в Европейском суде по правам человека.

11.03.10.1108.

341.4 Салгерсев А. С. Особенности юрисдикции в международном уголовном праве / *А. С. Салгерсев* // Международное публичное и частное право. — 2010. — № 3. — С. 31–34.

Рассмотрено соотношение международной и экстерриториальной уголовной юрисдикции. Отмечено, что для юрисдикции в сфере международного уголовного права характерны два различных состояния: комплементарности или поднациональности. Подчеркнуто возникновение конфликта юрисдикций, если государство не проявляет должной активности применительно к международным преступлениям, несмотря на наличие экстерриториальной юрисдикции и компенсационных обязательств универсальной юрисдикции.

11.03.10.1109.

341.1/8:351.713 Султанов И. Р. Политико-правовой статус международных интеграционных организаций в вопросе сближения международного и национального права / *Ильшат Робертович Султанов* // Международное публичное и частное право. — 2010. — № 2. — С. 34–38.

Проанализированы политико-правовой статус и основные направления деятельности международных интеграционных организаций. Омечена роль международных интеграционных объединений в вопросе нахождения соотношения норм международного и национального права. Рассмотрены международно-правовые вопросы снижения таможенных барьеров, создания таможенных союзов, ликвидации таможенных пошлин.

11.03.10.1110.

341.17 Фурманчук О. Окремі обставини неправомірності відмови від укладення ліцензійного договору за антимонопольним правом Європейського Союзу / *Олег Фурманчук* // Конкурсна. Вісник Антимонопольного комітету України. — 2010. — № 2. — С. 33–39.

Досліджено окремі виключні обставини, за яких відмова від укладення ліцензійного договору з конкурентом перетворюється на зловживання монополюючим становищем за антимонопольним правом ЄС. Зокрема, до цих обставин належать відсутність об'єктивного виправдання для відмови від укладення ліцензійного договору, необхідність ліцензії для введення підприємницької діяльності конкурента, споживчий попит на певний товар.

11.03.10.1111.

341.171 Халед А. Організація Ісламська Конференція: основні напрямки діяльності / *А. Халед* // Право і суспільство. — 2010. — № 3. — С. 213–215.

Розглянуто діяльність Організації Ісламська Конференція (ОІК) — однієї з пайбільших міжнародних міжурядових організацій. Охарактеризовано фактори, що сприяють посиленню авторитету ОІК, цілі створення та критерії вступу в неї. Акцентовано увагу на основних напрямках діяльності ОІК. Проаналізовано критерії, яким повинні відповідати країни-кандидати на вступ до ОІК: більшість населення країни становлять мусульмани; конституція кваліфікує державу як ісламську; глава держави є мусульманином.

11.03.10.1112.

341.174(4) Хоббі Ю. С. Правова природа Європейського Союзу: проблема визначення / *Ю. С. Хоббі* // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2010. — Вип. 47. — С. 590–595.

Здійснено порівняння рис ЄС з основними рисами міжнародної організації, федерації і конфедерації з метою визначення правової природи Євросоюзу та варіантів його розвитку. Виділено головні ознаки міжнародної організації та їх реалізацію в ЄС. Обґрунтовано, що ЄС є міжнародною організацією особливого (або піднаціонального) характеру, оскільки її правопорядок є особливою частиною міжнародного права. Підкреслено, що правова система ЄС значною мірою складається з міжнародно-правових актів, особливо у рамках другої та третьої опор, де держави-члени зберігають свій суверенітет.

11.03.10.1113.

341.96:349.2 Шестерякова И. В. Глобализация и международные трудовые нормы: этапы развития / *И. В. Шестерякова* // Юристы-правоведы. — 2010. — № 3. — С. 112–116.

Рассмотрены этапы развития международных трудовых норм в эпоху глобализации. Отмечено, что решение глобальных проблем возможно только на основе правовых средств и способов с помощью международных трудовых норм, а также двусторонних и многосторонних договоров в области регулирования трудовых отношений между государствами, а также в рамках международных организаций как универсального, так и регионального характера.

11.03.10.1114.

341.1 Шпакович О. Компетенція, повноваження і функції міжнародних організацій / *Ольга Шпакович* // Юридична Україна. — 2010. — № 5. — С. 112–115.

Визначено компетенції, повноваження та функції міжнародних організацій та їх вплив на сучасну систему міжнародних відносин. Досліджено різні концепції щодо компетенції міжнародних організацій. Особливу увагу приділено функціям міжнародної організації: кодифікаційні, контрольні, оперативні, регулюючі, нормотворчі та ін. Зазначено про їх тісну взаємозалежність та взаємопроникнення.

11.03.10.1115.

341.44(410) Эллиотт М. Соединенное Королевство: «Война с террором» по-британски. Задержание и депортация подозреваемых в терроризме / *Марк Эллиотт* // Сравнительное конституционное обозрение. — 2010. — № 3. — С. 84–96.

Рассмотрены новые юридические механизмы Соединенного Королевства по предотвращению террористической угрозы извне. Выделены пути воздействия на лиц, подозреваемых или причастных к террористическим актам. Отмечено, что по объективным причинам традиционные механизмы преследования в порядке уголовного судопроизводства не могли применяться к таким лицам. Подчеркнуто, что вновь выработанные механизмы вступали в противоречие с нормами Европейской конвенции о защите прав человека и основных свобод. Предложен авторский анализ нескольких дел, рассмотренных судами Великобритании и в Страсбурге, которые стали прямым следствием мер по борьбе с террористической угрозой, принятых в Соединенном Королевстве.

11.03.10.1116.

341.123.043:341.231.14 Юхно А. С. Консультативный комитет Совета ООН по правам человека / А. С. Юхно // Международное публичное и частное право. — 2010. — № 1. — С. 47—48.

Дана характеристика Консультативного комитета Совета ООН по правам человека как аналитического центра, функции которого заключаются в предоставлении экспертных знаний Совету в исследованиях и консультациях. Отмечено, что на практике эти функции сведены к тематическим вопросам в области прав человека, относящимся к мандату Совета. Подчеркнуто, что мандат Комитета значительно ограничен по сравнению с Подкомиссией по поощрению и защите прав человека.

11.03.10.1117.

347.73(4):336.22 Fautre W. Resolution of the European Parliament: Towards a Fair European Tax Policy / W. Fautre // Митна справа. — 2010. — № 2. — С. 39—42.

Проаналізовано резолюцію Європейського парламенту «Про поліпшення управління в податкових питаннях», яку було ухвалено 10 лютого 2010 р. на пленарній сесії у Страсбурзі. Вказано, що прийняття більш активних заходів проти податкових гаваней є не лише економічним інтересом, але й моральним обов'язком по відношенню до європейських платників податків. Зазначено, що надзвичайно важливою є адміністративна співпраця у сфері оподаткування між усіма державами — членами Євросоюзу, яка б була націлена на відміну банківської таємниці і встановлення автоматичного обміну інформації як загального правила.

Див. також: 01.03.10.48, 01.03.10.91,
02.03.10.169, 02.03.10.179,
09.03.10.931, 12.03.10.1168,
12.03.10.1179.

Автореферати**12.03.10.1118.**

340.12(477)(043.3) Калиповський Ю. Ю. Правосвідомість українського суспільства як соціокультурний феномен: філософсько-правова рефлексія : автореф. дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.12 / *Калиповський Юрій Юрійович* ; Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. — Х., 2010. — 36 с.

Досліджено правосвідомість українського суспільства, її генеза та сучасний етап. Узагальнено основні теоретико-методологічні підходи до визначення сутності правосвідомості. Обґрунтовано авторську комунікативно-дискурсивну концепцію правосвідомості. Проаналізовано цивілізаційне, історичне та етноментальне підґрунтя правосвідомості українського суспільства. Визначено особливості повсякденної правосвідомості народу України. Показано корелятивність етапу розвитку суспільної правосвідомості та державотворчих процесів у сучасній Україні. Проаналізовано основні чинники впливу на розвиток правосвідомості сучасного українського соціуму, а саме: глобального громадянського суспільства, засобів масової комунікації, правового суспільства. Виокремлено деформації правосвідомості українського суспільства, причини їх виникнення, сутність та наслідки.

12.03.10.1119.

340.12(043.3) Мельничук Н. Ю. «Злочин» та «покарання» у філософсько-правовому вимірі : автореф. дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.12 / *Мельничук Наталія Юріївна* ; Львів. держ. ун-т внутр. справ. — Л., 2010. — 36 с.

Проведено наукове дослідження «злочину» та «покарання» у філософсько-правовому вимірі з акцентуацією на розв'язанні проблеми філософсько-правової кореляції категорій «злочин» та «покарання» як таких, що функціонують у полінауковому просторі. Вказано, що авторська методологічна інновація полягає у тому, що вперше категорії розглядаються як абстрактні системи, що взаємодіють із «середовищем» на інформаційному рівні. Проблему розв'язано шляхом виявлення трансдисциплінарних інваріантів, що уможливають кореляцію категорій «злочин» та категорії «покарання» у полінауковому просторі та серед представників неюридичних спеціальностей. Зазначено, що розроблена автором філософсько-правова комунікативна концепція кореляції категорій «злочин» та «покарання» являє собою систему поглядів на механізм кореляції, корелятивні зв'язки та комунікативні властивості категорій.

12.03.10.1120.

347.12(043.3) Рувін О. Г. Принципи свободи у державотворенні: філософсько-правовий вимір : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.12 / *Рувін Олександр Григорович* ; Львів. держ. ун-т внутр. справ. — Л., 2010. — 20 с.

Досліджено особливості реалізації принципу свободи у державотворенні на основі залучення трьох способів аналізу: філософсько-правового, теоретико-правового, нормативно-правового. Обґрунтовано, що свобода особи як ознака її правового статусу включає два аспекти: об'єктивний (зовнішня свобода) і суб'єктивний (внутрішня свобода), де зовнішня свобода — зміст права, тоді як внутрішня — умова існування права; єдність обох аспектів свободи особи зумовлює і єдність правоохоронних інте-

ресів та об'єктивних інтересів кожної конкретної особи. Констатовано стратегічні підходи щодо дослідження поняття і структури законодавчого регулювання свободи особи та громадянина, що зумовлює наявність суб'єктивного аспекту правового регулювання. Виокремивши ознаки поняття «зловживання свободою особи та громадянина», запропоновано методи усунення такого зловживання і проведено структуризацію правового механізму забезпечення свободи у державі.

Реферати**12.03.10.1121.**

340.12:124.5:111.83 Бандура О. Істина як загальнолюдська та правова цінність / *О. Бандура* // *Право України*. — 2010. — № 2. — С. 88—95.

Як проблема цінностей, так і проблема істини у праві є актуальними й активно розробляються у сучасній філософії права. Право — один із основних засобів втілення в життя таких загальнолюдських цінностей, як свобода, справедливість тощо, і його дослідження потребує аксіологічного підходу.

Право виступає не лише інструментом, але й самостійною цінністю культури, яка посідає гідне місце серед інших її цінностей.

Вищезначена стаття дає можливість розглянути цю проблему.

Предметом цієї статті є аналіз істини як необхідної складової системи загальнолюдських цінностей. Цінність у загальному розумінні зазвичай розглядають як певний витвір природи чи культури, що має особливу значущість для суб'єкта пізнання та перетворення дійсності. Але при конкретнішому дослідженні природи цінностей, зокрема при виділенні загальнолюдських цінностей як підвалин права, виявляється залежність цінностей від їх істинності в розумінні відповідності справжній, істинній природі людини та суспільства. Гуманістична функція права полягає у тому, щоб здійснювати регулювання суспільних відносин відповідно до загальнолюдських цінностей, які виражають універсальні начала буття людини.

Дослідження ґрунтується на широкому колі наукових праць таких вчених: А. Маслоу, Р. Дальке, Т. Детлефсен, С. Франк, М. Гайдегер, Е. Роттердамський.

*П. Б. Капустіна***12.03.10.1122.**

340.132 Гончаров В. До питання про значення (смысл) юридичної форми / *В. Гончаров* // *Підприємство, господарство і право*. — 2010. — № 4. — С. 99—102.

Стаття присвячена пошуку логіко-семантичної концепції значення (смыслу), яка б змогла стати адекватним підґрунтям для розв'язання питання щодо значення юридичної норми. У дослідженнях з правотлумачної проблематики цьому питанню майже не приділяється увага. Зі всіх існуючих логіко-семантичних концепцій — конвенціоналістської, інтенціоналістської, преференційної та універсалістської, — в юриспруденції з радянських часів доміпанті позиції займає інтенціоналістська семантична концепція знання, яка бачить у значенні виразів певні психічні явища: волю, бажання, пам'ять (В. Дільтей, П. Грайс, Дж. Сьорл). У статті наводяться головні аргументи інтенціоналістської концепції значення та

критичні зауваження стосовно цих аргументів. Демонструється, що інтенціоналістська концепція не може бути підґрунтям для правотлумачних досліджень. Автор пропонує взяти за основу конвенціоналістську теорію значення у варіанті теорії мовних ігор, яка бере свій початок з ідей пізнього Л. Вітгенштейна та розвивається С. Крішке, П. Стросоном, П. Хорвічем. З позиції цієї теорії вирази отримують своє значення при їх вживанні в конкретних ситуаціях спілкування. Автор зазначає, що справжнім значенням юридичної форми є зв'язок, що об'єднує її словесне формулювання з практикою слідування цьому формулюванню, тому конвенціоналістська теорія допоможе прояснити питання про значення юридичної форми.

І. І. Матюшина

12.03.10.1123.

343.232/235 Ширяев А. Ю. Уголовно-правовое понятие вины в контексте социально-культурной парадигмы ответственности / А. Ю. Ширяев // Российский юридический журнал. — 2010. — № 3. — С. 15—22.

Дання стаття посвящена соотношению понятий вины в уголовном праве, философии, психологии и религии. Автор анализирует отличия и взаимосвязь понятий вины в уголовном праве и других сферах человеческого знания в историческом аспекте.

Человеческая вина и проблемы виновности давно обсуждаются в философских и теологических трактатах, трудах по психологии, психоанализу, исследованиях культуры.

Философско-правовое определение вины существенно отличается от юридического определения вины как субъективного основания ответственности.

В отечественной психологии вина рассматривается в двух аспектах: как психический процесс, внутренне характеризующий поведение, и как проявленное в преступлении негативное свойство личности. Как реальный психический процесс вина выражается в форме конкретного психического отношения человека к поведению, образованного психологическим и предметным содержанием (одна из главных характеристик вины).

Понятие вины, по мнению автора, естественно распадается на вину деяния как характеристику поведения и его абстрактной законодательной модели и вину личности как «упречность» поведения и моральное основание уголовной репрессии.

И. С. Журавель

Статті

12.03.10.1124.

340.15(470).001.76 Агафонова Т. Юридическая рациональность в контексте модернизационных проектов отечественной государственности / Татьяна Агафонова, Алексей Мамычев, Виталий Попов // Власть. — 2010. — № 4. — С. 125—128.

Рассмотрены основные (доминирующие) направления трансформации классической юридической рациональности и стратегии государственно-правовой модернизации российской государственности. Указано на необходимость при обновлении отечественной правовой упорядоченности общественных отношений основываться на правокультурной преемственности и этнополитической адаптации властно-правовых институтов и структур.

12.03.10.1125.

340.15(477)“18/19” Альчук М. Диссертацийне дослідження Б. Кістяківського як важливий внесок у розвиток філософсько-правового вчення / М. Альчук // Антропология права: философский та юридический виміри (стан, проблеми, перспективи) : ст. учасників Четвертого всеукр. «круглого столу» (м. Львів, 28—29 листоп. 2008 р.). — Л. : Край, 2009. — С. 7—17.

Представлено дослідження основних положень дисертації «Суспільство та індивід. Методологічне дослідження» (Gesellschaft und Einzelwesen. Eine methodologische Studie. 1899) Б. Кістяківського, представника ліберальної ідеології, неокантіанського соціального і правового теоретика. Зазначено, що особливу увагу в ній приділено аналізу теорії держави, що панувала протягом століть, а також порівнянню понять «держава» і «суспільство», «природне право» і «закоп». Розкрито викладене у дисертаційному дослідженні Б. Кістяківського співвідношення інтересів суспільства та індивіда, а також тлумачення поняття правової держави.

12.03.10.1126.

340.134(477) Береза Н. Гуманістичний вимір правової політики сучасної України / Н. Береза // Антропология права: философский та юридический виміри (стан, проблеми, перспективи) : матеріали Міжпар. «круглого столу» (м. Львів, 4—5 груд. 2009 р.). — Л. : Край, 2009. — С. 8—16.

Подано філософський та правовий аналіз поняття правової політики. Висвітлено ті цінності, на які вона повинна орієнтуватися. Вказано на першочергове значення при проведенні сучасної правової політики орієнтування на людину як «мірило усіх речей». Розкрито розуміння гуманістичної правової політики.

12.03.10.1127.

340.131:343.195 Бігун В. Правосуддя як здійснення пародовладдя. Присяжне анулювання закону / В. Бігун // Антропология права: философский та юридический виміри (стан, проблеми, перспективи) : матеріали Міжпар. «круглого столу» (м. Львів, 4—5 груд. 2009 р.). — Л. : Край, 2009. — С. 17—30.

Висвітлено проблемні питання пародного представництва у здійсненні правосуддя. Суд присяжних розглянуто як форму такого пародного представництва. Проаналізовано присяжне анулювання як один із способів реалізації повноважень присяжних у здійсненні правосуддя. Стверджується, що присяжне анулювання у більшості випадків не заперечує, а утверджує верховенство права в розумінні панування права над законом.

12.03.10.1128.

340.132.6 Бочаров Д. Проблема тлумачення юридичних текстів у контексті концепту «смерті Автора» / Д. Бочаров // Антропология права: философский та юридический виміри (стан, проблеми, перспективи) : матеріали Міжпар. «круглого столу» (м. Львів, 4—5 груд. 2009 р.). — Л. : Край, 2009. — С. 56—65.

Репрезентовано паявпі у світовій науці тенденції, пов'язані з перерозподілом функцій творення текстуальних смислів між Автором, Читачем і Критиком текстів. Визначено можливі наслідки для юридичної науки та практики. Розглянуто механізм смислотворення у перебігу питання-читання-коментування тексту. Обстоюється правомірність free (unrestricted) interpretation, тобто тлумачення, обмеженого лише загальним принципом добросовісності.

12.03.10.1129.

340.15(470):347.61/64 Буттаева М. Государственная семейная политика в свете взаимоотношений семьи и государства (социально-философский аспект) / *Марзият Буттаева* // Власть. — 2010. — № 4. — С. 18–20.

Освещены вопросы философского осмысления государственной семейной политики в свете взаимоотношений семьи и государства. Проанализировано социально-философское содержание основных положений различных концепций государственной семейной политики и перспектив формирования новой семейной парадигмы.

12.03.10.1130.

340.12:141.7 Варламова Н. Право и справедливость: соотношение в контексте различных типов правосопимания / *Н. Варламова* // Право України. — 2010. — № 4. — С. 70–75.

Исследован вопрос о соотношении права и справедливости в контексте различных типов правосопимания. Раскрыто содержание права и справедливости. Дана их характеристика. Отмечено, что наиболее последовательный, завершённый и адекватный реально существующим правовым порядкам вариант формализации идеи справедливости даст либертарная концепция права В. Нерсисянца.

12.03.10.1131.

340.132:141.7 Варламова Н. В. Формальное равенство как универсальный принцип права / *Н. В. Варламова* // Ежегодник либертарно-юридической теории: исследования ученых российской либертарно-юридической школы академика В. С. Нерсисянца / Гос. ун-т — Высш. шк. экономики. Лаб. теорет. исследований права и государства. — М., 2009. — Вып. 2. — С. 63–91.

Указано, что формальное равенство как универсальный принцип правового регулирования, сочетая в себе содержательность и операционность (верифицируемость), обеспечивает подлинное диалектическое преодоление противоположности метафизических и позитивистских трактовок права. Исследована взаимосвязь между принципом формального равенства и моральностью, справедливостью, свободой (свободой воли).

12.03.10.1132.

340.123 Васильева А. С. Понятие власти в философии Аристотеля / *А. С. Васильева* // Известия высших учебных заведений. Северо-Кавказский регион. Общественные науки. — 2010. — № 3. — С. 123–125.

Раскрыты основные аспекты понимания власти в философии Аристотеля. Проведены параллели и выявлены противоречия аристотелевской концепции с представлениями современных исследователей о власти. Отмечено, что понятие позитивной власти как формообразующего принципа у Аристотеля легло в основу традиционной политической мысли.

12.03.10.1133.

340.15:347.73:336.22 Гаврилюк Р. А. Трансформация философии палогового права в посткризисном обществе: постсолидаризм или постэгалитаризм / *Р. А. Гаврилюк* // Финансовое право. — 2010. — № 4. — С. 35–40.

Проведен анализ палогово-правовых парадигм, исходящих из идеи о налоге как эволюционирующем во времени компромиссе общества и государства. Обосновано, что перспективы совершенствования палогового права, квинтэссенция его философии в

послекризисном обществе паходятся не в плоскости постсолидаризма общества и государства, а в плоскости постэгалитаризма, заключающегося в преодолении неестественных диспропорций между частными и публичными интересами и потребностями индивида.

12.03.10.1134.

340.11:165.243:343.13 Гесселев О. В. Зміна пануючого праворозуміння як обов'язкова умова впровадження відповідного правосуддя в Україні (філософсько-правовий аспект) / *О. В. Гесселев* // Право України. — 2010. — № 3. — С. 106–114.

Вказано, що зміна підходів до розуміння права як основна умова впровадження процедур відповідного правосуддя у чинну кримінально-процесуальну практику пов'язана з усвідомленням того, що право може формуватися на інших, ніж це традиційно прийнято вважати, концептуальних засадах. Запачено, що ними є пошук справедливості па підставі діалогу, автономності та самовизначення сторін, пріоритет правозаконності, наявність рівноправних відносин між учасниками конфлікту. Акцентовано увагу па тому, що процедури відповідного правосуддя, процес примирення між потерпілим і правопорушником та впровадження його результатів у формалізований кримінальний процес фактично відображають об'єктивне існування різних, альтернативних джерел права, а також різних розумінь його сутності та визначальних ознак.

12.03.10.1135.

340.11:165.243:296 Гудима Д. Релігійно-антропологічні засади сучасного іудейського праворозуміння / *Д. Гудима* // Антропологія права: філософський та юридичний виміри (стан, проблеми, перспективи): ст. учасників Четвертого всеукр. «круглого столу» (м. Львів, 28–29 листоп. 2008 р.). — Л.: Край, 2009. — С. 40–51.

Наведено визначення релігійно-антропологічного методологічного підходу. Продемонстровано деякі евристичні можливості одного з різновидів релігійно-антропологічного підходу — підходу іудаїстсько-антропологічного — у дослідженні прав людини. Вказано, що ідея прав людини як можливостей людських індивідів у іудаїзмі міцно не вкорінена, оскільки старозавітні форми є акцентованими па людських обов'язках. Разом з тим поняття зобов'язань у Торі передбачає права тих, хто є об'єктом цих зобов'язань.

12.03.10.1136.

348.7:291.16 Демченко О. Н. Релігійно-правовий синкретизм / *О. Н. Демченко* // Філософія права. — 2010. — № 2. — С. 82–85.

Раскрыта сущность и специфика взаимосвязи религии и права как феноменов культуры. Выявлен механизм и способы процесса синкретизации религиозных и юридических компонентов в структурных элементах религиозной и правовой систем. Обоснован закономерный характер формирования религиозного права.

12.03.10.1137.

35.07:81'22 Дреншак В. Функції семіотичної підсистеми державного управління / *Валерій Дреншак* // Збірник наукових праць Національної академії державного управління при Президенті України. — К., 2009. — Вип. 2. — С. 3–11.

Викладено методологічні підходи щодо визначення функцій семіотичної підсистеми державного управління та їх класифікації. Виявлено типи реакцій семіотичної підсистеми державного управління па

зміни її середовища. Описано функції семіотичної підсистеми державного управління та здійснено їх класифікацію.

12.03.10.1138.

340.141:141.7 Зуєва А. Справедливість як принцип українського звичаєвого права (філософсько-правовий аналіз) / А. Зуєва // Антропология права: философский та юридический виміри (стан, проблеми, перспективи) : матеріали Міжпар. «круглого столу» (м. Львів, 4–5 груд. 2009 р.). — Л. : Край, 2009. — С. 96–101.

Зосереджено увагу на визначенні поняття справедливості та його втілення у формах звичаєвого права. Виокремлено два види справедливості, зокрема розподільчу та урівнюючу справедливість, з наступним висвітленням у прислів'ях і приказках, що є формою звичаєвого права.

12.03.10.1139.

340.113 Касаткин С. Правосубъектность как конструкция юридической догматики и юридического языка / С. Касаткин // Антропология права: философский та юридический виміри (стан, проблеми, перспективи) : матеріали Міжпар. «круглого столу» (м. Львів, 4–5 груд. 2009 р.). — Л. : Край, 2009. — С. 108–122.

Освещены методологические основания теории правосубъектности, взятой как проблематика юридической догматики и как конструкция и практика юридического языка. На основе переосмысления специфики социального (правового) поля и роли в ней (юридического) языка предложен критический анализ реалистических и фикционных трактовок правосубъектности.

12.03.10.1140.

340.116 Ключкова Ю. А. Правовая конвергенция и дивергенция в условиях глобализации: теоретико-методологические аспекты / Ю. А. Ключкова // Философия права. — 2010. — № 2. — С. 41–44.

Проанализированы проблемы правовой конвергенции и дивергенции, которые оказали значительное влияние на современные реформы. Сопоставлено осмысление природы конвергенции и дивергенции в отечественном и зарубежном научном дискурсе. Отмечено, что понимание особенностей правовой конвергенции и дивергенции помогает более глубокому постижению возможностей различных проектов трансформации отечественных правовой и политической систем.

12.03.10.1141.

340.12:008 Ковальський В. Феномен правової ментальності: сутність та закономірності / Віктор Ковальський // Юридична Україна. — 2010. — № 4. — С. 23–27.

Вперше у правовій літературі розкрито загальні положення про поняття «правова ментальність». Досліджено закономірності її виникнення та функціонування. Виявлено певні соціально-психологічні риси. Показано залежність правової ментальності від політизації або деполітизації етносів. Проаналізовано її загальну характеристику, функціональну роль у правовій поведінці.

12.03.10.1142.

340.11:165.243 Козюбра М. Рівні праворозуміння: антропологічний аспект / М. Козюбра // Антропология права: философский та юридический виміри (стан, проблеми, перспективи) : ст. учасників Четвертого всесукр. «круглого столу» (м. Львів, 28–29 листоп. 2008 р.). — Л. : Край, 2009. — С. 89–100.

За аналогією з виділеними рівнями правосвідомості запропоновано виділити відповідні рівні розуміння права: буденний, професійний, науковий. Вказано на невідповідність буденного рівня праворозуміння, що пов'язаний з особливостями національного менталітету. Зазначено, що відмінності між науково-теоретичним та філософським розумінням права слід розглядати у площині співвідношення гносеологічних і аксіологічних аспектів, істини та цінностей.

12.03.10.1143.

340.111:(111.821+159.953.35) Котюк І. І. Традиційні уявлення про поняття «тотожність» («ідентичність») потребують уточнення / І. І. Котюк // Бюлетень Міністерства юстиції України. — 2010. — № 2. — С. 41–50.

На основі аналізу традиційного розуміння тотожності обґрунтовано новий підхід у розумінні її загальнонаукового та юридичного змісту. Наведено поняття «ідентифікація», детально проаналізовано значення та походження даного терміна. Виокремлено два аспекти тотожності: онтологічний та логічний, визначено їх характерні особливості. Представлено низку об'єктивних закономірностей вчення щодо поняття «ототожнення».

12.03.10.1144.

340.116(477) Лобода Ю. Правова традиція українського народу: цивілізаційний підхід / Ю. Лобода // Антропология права: философский та юридический виміри (стан, проблеми, перспективи) : ст. учасників Четвертого всесукр. «круглого столу» (м. Львів, 28–29 листоп. 2008 р.). — Л. : Край, 2009. — С. 128–135.

Проаналізовано гіпотезу про те, що відмінності між правовими системами зумовлені комплексом конкретно-історичних особливостей їх зародження та розвитку. При цьому не заперечується культурно-історичний («цивілізаційний») підхід. Розглянуто проблему співвідношення етнічних та соціальних процесів у реальній українській історії XIX–XX ст. Обґрунтовано практичне значення «цивілізаційного» підходу до вітчизняної правової традиції.

12.03.10.1145.

342.734 Луцина Т. Социальные права человека как мифология современности / Т. Луцина // Антропология права: философский та юридический виміри (стан, проблеми, перспективи) : матеріали Міжпар. «круглого столу» (м. Львів, 4–5 груд. 2009 р.). — Л. : Край, 2009. — С. 142–154.

Проанализированы два основных подхода к пониманию социальных прав: универсалистский и селективистский. Отмечено, что универсализму соответствуют мифы «антропологического эгалитаризма», которые предполагают равные требования граждан к государству обеспечить достойную жизнь. При этом селективистский подход использует антипатерналистические политические мифы. Отмечено, что на практике позитивистские права допускают различные трактовки в зависимости от того, какие политические силы к ним апеллируют. Указано, что конкурентность мифов позволяет элите корректировать социальную политику в соответствии с предпочтениями граждан.

12.03.10.1146.

340.131 Максимов С. Антропологические предпосылки верховенства права / С. Максимов // Антропология права: философский та юридический виміри (стан, проблеми, перспективи) : матеріали Міжпар.

«круглого столу» (м. Львів, 4–5 груд. 2009 р.). — Л.: Край, 2009. — С. 165–180.

Досліджено антропологічні передумови верховенства права як нормативно-інституційного принципу діяльності сучасної держави, який сформувався у межах європейської культури, але зараз претендує на універсально-світове значення. Зазначено, що такими передумовами є притаманний індивідуалістичній філософії образ людини, що орієнтується на онтологічну та аксіологічну першість особистості як суб'єкта індивідуальних прав, а також вимоги політичного песимізму та нормативного оптимізму, які з нього випливають. Підкреслено, що універсальність верховенства права обумовлюється можливістю більш широкої інтерпретації індивідуалізму у межах персоналістичної філософії.

12.03.10.1147.

340.12:141.112 Максимов С. Дуальність права / С. Максимов // Право України. — 2010. — № 4. — С. 36–42.

Досліджено дуальність природи права як єдності природного і позитивного права, або його ідеального і реального вимірів. Проаналізовано наукові концепції Ю. Габермаса та Р. Алексі. Зазначено, що на принципі інтерсуб'єктивності групуються як онтологічні (екзистенційно-феноменологічні, герменевтичні), так і неонтологічні (комунікативно-дискурсивні) концепції права. Їх поєднує визнання дуальної природи права, проте кожна з них додає особливі грані й у сучасний образ права, й у проєкт інтегрального праворозуміння. Наголошено, що онтологічні концепції інтерсуб'єктивного пап'раму, які пов'язують дуалістичний образ права зі способом людського існування, мають переваги у формуванні правового світогляду, проте комунікативно-дискурсивні концепції, пов'язуючи його з такою властивістю людини, як практичний розум, мають більш вагомі перспективи щодо доктринальних розробок.

12.03.10.1148.

340.12:1 Марадьян О. А. Право и государство в концепции «онаучивания» общества М. К. Петрова / О. А. Мурадьян // Философия права. — 2010. — № 2. — С. 33–37.

Исследовано место права и государства в философии науки М. К. Петрова, в рамках созданной им концепции «онаучивания» общества. Раскрыта специфика современной науки и созданного ею современного общества сквозь призму права и государства.

12.03.10.1149.

340.115 Махнева А. К вопросу об исследовательских подходах в изучении права / А. Махнева // Антропология права: философский та юридический виміри (стан, проблеми, перспективи): матеріали Міжпар. «круглого столу» (м. Львів, 4–5 груд. 2009 р.). — Л.: Край, 2009. — С. 204–219.

Обоснован междисциплинарный подход к изучению правовых явлений, основанный на синтезе познавательных функций различных сфер социального и гуманитарного знания. Дано функциональное определение предмета правовых исследований, которым может являться разработка методологического инструментария и исследовательских задач для частных юридических наук. На примере современных работ по авторскому праву и правовому регулированию рекламы представлены критические замечания в отношении методологических подходов в правовых исследованиях.

12.03.10.1150.

340.12:124.5 Мельничук О. С. Аксіологічні основи права / О. С. Мельничук, К. В. Горобець // Право України. — 2010. — № 4. — С. 220–224.

Проведено філософсько-правовий аналіз щодо проблем сучасної правової аксіології з позицій методології епохи постмодерну. Розкрито зміст позитивного права. Запропоновано виокремлення специфічного процесу — філіації цінностей у праві, який полягає у поступовому запозиченні цінностей, їх юридизації та кінцевому втіленні як елементів правової системи. Зроблено висновок про двоєдипу природу цінностей у праві як нормативного та ненормативного регулятора правових відносин.

12.03.10.1151.

340.12:347.15/17 Миронова Г. Методологічні аспекти правової інтерпретації поняття «гідність людини» в контексті специфічних умов медичного втручання / Г. Миронова // Антропология права: философский та юридический виміри (стан, проблеми, перспективи): ст. учасників Четвертого всеукр. «круглого столу» (м. Львів, 28–29 листоп. 2008 р.). — Л.: Край, 2009. — С. 162–174.

Досліджено феномен гідності людини як предмет правової інтерпретації. Проаналізовано згоду на медичне втручання як доктринальний принцип інституту правової охорони гідності людини. Особливу увагу приділено загальним умовам примусового годування в Україні, що на сьогоднішній день не знайшли свого законодавчого підґрунтя.

12.03.10.1152.

340.114 Морська Н. Гідна влада як репрезентант нації перед законом божественної справедливості в українських філософсько-правових пошуках / Н. Морська // Антропология права: философский та юридический виміри (стан, проблеми, перспективи): матеріали Міжпар. «круглого столу» (м. Львів, 4–5 груд. 2009 р.). — Л.: Край, 2009. — С. 220–231.

Розглянуто актуальну для українського сьогодення проблему гідності влади з погляду природного права. Зазначено, що ця проблема часто осмислювалась в історії вітчизняних філософсько-правових пошуків (Іларіона Київського, св. Феодосія, Д. Заточника, І. Вишеського, З. Капистинського, С. Величка, Д. Дощова та ін.). Вказано, що проявом Божественної Справедливості є життя людей у суспільстві, відповідно до Божественного правопорядку, згідно з яким кожен народ має право на гідність, свободу, власну державу й владу та право на турботу і повагу від своєї влади.

12.03.10.1153.

340.12:172.16 Мусаев М. А. Правовой гуманизм в контексте современной глобализации: рационализация, универсализация и унификация права / М. А. Мусаев // Философия права. — 2010. — № 2. — С. 30–33.

Проанализирована проблема трансформации современного права в контексте процессов глобализации. Высказано предположение, что основой современного права, которое получило наиболее полное выражение в современной концепции прав и свобод человека, является гуманизм. Указано на спливание его значения под воздействием глобализации.

12.03.10.1154.

340.11:165.243 Оборотов Ю. Праворозуміння як аксіоматичне начало (постулат) права / Ю. Оборотов // Право України. — 2010. — № 4. — С. 49–55.

Проведено розмежування праворозуміння, розуміння права та розуміння у правовій сфері. Виок-

ремлено постулати права, що забезпечують аксіоматичний характер правової сфери, серед яких визначальне значення має постулат праворозуміння. Серед парадигм сучасного праворозуміння розглянуто ціннісно-нормативне праворозуміння і надано відповідне визначення поняття права.

12.03.10.1155.

340.132:159.9.019.4 Омельчук О. М. Історичні аспекти розвитку концепції правової поведінки у біхевіористичних теоріях / О. М. Омельчук // Університетські наукові записки : Часопис Хмельницького університету управління та права : Право. Економіка. Управління. — Хмельницький, 2010. — Вип. 2. — С. 249—254.

З'ясовано історичні аспекти розвитку концепції правової поведінки у біхевіористичних теоріях, котрі запропонували емпіричний підхід до поведінки як зовнішнього прояву психічної активності людини, що проявляється через реакції організму на стимули оточуючого середовища. Представники необіхевіоризму, намагаючись подолати обмеженість основної схеми «стимул-реакція», ввели в цю схему розум і волю, котрі дозволили аналізувати регулятивні аспекти поведінки.

12.03.10.1156.

340.11:165.243:141.111 Опіщенко Н. М. Мопізм у праві в контексті сучасного праворозуміння / Н. М. Опіщенко // Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. — К., 2010. — Вип. 47. — С. 3—9.

Зазначено, що одним із основних завдань теорії держави і права є розробка категоріального апарату. Розглянуто проблему права не як абстрактного конструкту, а як державного регулятора суспільних відносин, що має характерні властивості, риси та ознаки залежно від витоків формування, своєрідних постулатів — моральної насиченості правових норм, правових принципів. Охарактеризовано систему теорій праворозуміння.

12.03.10.1157.

34.023 Павлов В. И. «Смерть» субъекта права, или К вопросу о необходимости разработки новой концепции «правового человека» / В. И. Павлов // Философия права. — 2010. — № 3. — С. 20—24.

Обоснована необхідність перегляду класического концепта юридической науки «субъект права» на основі аналізу сучасної антропологічної ситуації, а також критики новоєвропейських (класических) епістемологічних основ науки в сучасній філософській мислі. В концепції «правового человека» пропонується подолати недоліки класическої епістемології.

12.03.10.1158.

340.11:165.243 Пермяков Ю. Правопонимание как самоопределение исторического субъекта / Ю. Пермяков // Право України. — 2010. — № 4. — С. 56—63.

Представлено онтологічне обґрунтування права. Указано, що сутність права має споконвічну природу, поскільки правова реальність обумовлена діянням суб'єктів, існуючих різноманітне історичне свідомість. Указано, що зацита права можлива лише із признання його метафізической природи, поскільки само понятие легитимного возникает из соответствия власти своему предназначению и осознания индивидом исторической причастности к своему народу.

12.03.10.1159.

340.12:141.32 Петрушенко В. Екзистенційні виміри права / В. Петрушенко // Антропология права: філософський та юридичний виміри (стан, проблеми, перспективи) : матеріали Міжпар. «круглого столу» (м. Львів, 4—5 груд. 2009 р.). — Л. : Край, 2009. — С. 237—245.

Досліджено екзистенційну сутність права. Вказано, що соціальність та право мають екзистенційну природу. Зазначено, що право є атрибутом екзистенційних засад і проявів людини. У прямому відношенні до екзистенційних характеристик людини перебувають історичні зрушення в соціальному статусі правових норм і інститутів. Особливу увагу приділено екзистенційним проявам права у світі постмодернізму. Наголошено, що у світі постмодерністської тези про поступовий перехід людини у стан «постлюдськості», «посттілесності», знеособлення людини, втрати нею властивостей суб'єкта та ін., право теж постає просто одним з елементів іпакново-символічної атрибутики, тих процесів, що в цілому подаються як постлюдські.

12.03.10.1160.

340.116:165.731 Пищулин А. В. Современный юридический позитивизм в англосаксонской правовой семье / А. В. Пищулин // Вестник Московского университета. Сер. 11 : Право. — 2010. — № 4. — С. 98—107.

Освещены основные подходы к пониманию современного юридического позитивизма в англосаксонской правовой семье. Проанализирована концепция юридического позитивизма Г. Л. А. Харта, взгляды его последователей, которые формируют текущую проблематику англосаксонского юридического позитивизма.

12.03.10.1161.

342.731(477+470)“2000/08” Рабінович П. Проблематика прав людини у сучасних доктринах православія в Росії та Україні / П. Рабінович // Антропология права: філософський та юридичний виміри (стан, проблеми, перспективи) : матеріали Міжпар. «круглого столу» (м. Львів, 4—5 груд. 2009 р.). — Л. : Край, 2009. — С. 271—278.

Проаналізовано ухвалені у 2000—2008 рр. документи Російської Православної Церкви та Української Православної Церкви Київського Патріархату, які присвячені правам людини. Зазначено, що попри позитивне значення самого факту звернення цих Церков до означеної проблематики, у документах кожної з них спостерігаються помітні суперечності. Вказано, що останні зумовлюються деякими принциповими розбіжностями між вихідними постулатами православія, з одного боку, та широко визнаними міжнародними й національними стандартами основоположних прав і свобод людини — з іншого.

12.03.10.1162.

340.12 Рабінович П. Соціально-антропологічна сутність правових і державних явищ — ядро предмета загальногосподарської юриспруденції / П. Рабінович // Антропология права: філософський та юридичний виміри (стан, проблеми, перспективи) : ст. учасників Четвертого всеукр. «круглого столу» (м. Львів, 28—29 листоп. 2008 р.). — Л. : Край, 2009. — С. 238—246.

Висвітлено проблематику соціальної сутності права і держави у сучасній вітчизняній літературі. Досліджено місце та роль потребного підходу в системі різноманітних концептуальних підходів та дослідницьких методів, що використовуються задля вивчення праводержавних явищ. Вказано, що потребний дослідницький підхід був і залишається перепере-

вершеним, незамінним, єдино можливим дослідницьким інструментом виявлення сутності будь-яких соціальних явищ, зокрема основоположних прав і обов'язків людини, держави та кожного з елементів її правової системи й її механізму юридичного регулювання (законодавства, законності, офіційної правової ідеології, юридичних відносин тощо). Зазначено, що цей підхід знаходить застосування й у галузевих юридичних науках та в інших галузях соціальних знань.

12.03.10.1163.

341.231.14 Рабінович С. Антропосоціальна діяльність проти юридичної презумпції (метаморфози сучасного юснатуралізму в практиці Страсбурзького суду) / С. Рабінович // Антропология права: философский та юридический виміри (стан, проблеми, перспективи) : матеріали Міжн. «круглого столу» (м. Львів, 4–5 груд. 2009 р.). — Л. : Край, 2009. — С. 279–288.

Зазначено, що, визначаючи межі юридичної легітиматії позашлюбного батьківства, Європейський суд з прав людини використовує принцип пріоритету біологічної та соціальної реальності перед законодавчою презумпцією. Вказано, що цей принцип перебуває в ідейно-смысловому зв'язку з юснатуралістичною антитезою «природи» та «установлення» (physis та nomos). Висвітлено проблеми лібералістичної інтерпретації морального змісту вказаного принципу у практиці застосування Судом ст. 8 Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод.

12.03.10.1164.

340.122 Рабінович С. Правові очевидності як форма позитивації природного права / С. Рабінович // Антропология права: философский та юридический виміри (стан, проблеми, перспективи) : ст. учасників Четвертого всеукр. «круглого столу» (м. Львів, 28–29 листоп. 2008 р.). — Л. : Край, 2009. — С. 247–261.

Проаналізовано історичний розвиток досліджень такого природно-правового феномена, як очевидність. Розкрито взаємозв'язок понять «очевидність», «буденне знання» і «здоровий глузд». Представлено огляд характеристик трьох груп значень поняття очевидного, що використовується у юридичній практиці України: загальна очевидність; спеціалізована очевидність; індивідуальна очевидність. Висвітлено соціальні основи правових очевидностей.

12.03.10.1165.

340.122 Рабінович С. Юснатуралізм у філософсько-правовій думці України: взаємодія західної та східної традицій європейського права / С. Рабінович // Право України. — 2010. — № 4. — С. 127–133.

Наведено огляд історичного розвитку природно-правових концепцій в Україні. Виявлено особливості юснатуралістичного напрямку вітчизняної правової думки, які розглядаються в аспекті взаємодії відмінних цивілізаційних традицій. Обгрунтовано положення про те, що сприйняття українською філософсько-правовою думкою юснатуралістичних категорій відбувалось у процесі взаємодії між східною та західною традиціями європейського права.

12.03.10.1166.

340.12:342.34 Самієв І. М. О соотношении национализма, толерантности и демократии / И. М. Самієв // Философия права. — 2010. — № 2. — С. 37–40.

Раскрыто соотношение понятий национализма, толерантности и демократии. Показано, что противопоставляемые феномены имеют единые истори-

ческие корни в Вестфальском мире 1648 г. и имплицитную корреляцию. Отмечено, что возможен широкий спектр моделей взаимодействия демократии, национализма и толерантности, вплоть до открытого антагонизма. Указано на актуализацию проблемы демократического плюрализма и толерантности, а также национализма, как реакции самосохранения, в условиях глобализации.

12.03.10.1167.

340.12 Сердюк О. В. Функціоналізм в соціально-правових дослідженнях: рефлексія методологічних традицій радянського правознавства / О. В. Сердюк // Університетські наукові записки : Часопис Хмельниц. ун-ту управління та права : Право. Економіка. Управління. — Хмельницький, 2010. — Вип. 1. — С. 16–19.

Здійснено методологічний аналіз особливостей формування функціоналізму. Визначено основи подолання та теоретичні здобутки даного поняття. Розглянуто можливості та обмеження функціоналізму. Висвітлено цілий ряд проблем щодо адекватного застосування функціонального підходу. Запропоновано «системну парадигму» осмислення соціальності права на основі поняття «правова система», що відображає природу права як «несдержавного феномена», характер та ступінь його залежності від держави.

12.03.10.1168.

341.4 Смазнова І. С. Філософсько-правова оцінка проблеми міжнародного тероризму / І. С. Смазнова // Актуальні проблеми політики : зб. наук. пр. / ОНЮА, Південпокр. центр гендер. проблем. — О., 2010. — Вип. 39. — С. 115–121.

Досліджено проблеми міжнародного тероризму у філософсько-правовому ракурсі. Значну увагу приділено складній модифікації міжнародного тероризму — державному тероризму, у зв'язку з актуалізацією даної проблеми у світі загострення міждержавних відношень в останні роки. У статті «міжнародний тероризм» представлено як глобальний, світовий. Розглянуто політичний компонент феномена міжнародного тероризму.

12.03.10.1169.

340.12:141 Степанцов П. М. Философские проблемы, заложенные Томасом Гоббсом, для либертарной философии права / П. М. Степанцов // Ежегодник либертарно-юридической теории : исследование ученых российской либертарно-юридической школы академика В. С. Нерсисянца / Гос. ун-т — Высш. шк. экономики, Лаб. теорет. исследований права и государства. — М., 2009. — Вип. 2. — С. 152–160.

Проанализирована концепция государства Т. Гоббса с точки зрения либертарной философии права. Исследована проблема легитимности права собственности без привлечения силового принуждения государства, исходя из концепции Т. Гоббса. Уделено внимание соотношению естественного состояния и государства.

12.03.10.1170.

340.12:321.7 Тимохін О. Витоки етатистського тлумачення людини як суб'єкта нормативної дії / О. Тимохін // Антропология права: философский та юридический виміри (стан, проблеми, перспективи) : матеріали Міжн. «круглого столу» (м. Львів, 4–5 груд. 2009 р.). — Л. : Край, 2009. — С. 330–339.

Розглянуто закладені в античній класиці передумови розчинення стики в політиці, підпорядкованості чеснот дотриманню звичаїв та законів. Зазначено, що західна цивілізація усвідомлює державу

в якості первинного нормативного діяча та необхідність критики цієї первинності у контексті сучасного лібералізму.

12.03.10.1171.

340.12:165.243.001.36 Тихомиров О. Філософські та методологічні аспекти компаративістського підходу до праворозуміння / О. Тихомиров // Право України. — 2010. — № 4. — С. 100–105.

Висвітлено філософські та методологічні аспекти компаративного підходу до праворозуміння. Праворозуміння проаналізовано не тільки з позицій історії правових учень або сучасних концепцій праворозуміння, а й «часових та просторових» форматів права (самого правового життя країни, регіону, людини у його реальності, безпосередній повсякденності).

12.03.10.1172.

340.5+340:572.02 Токарев В. Современная компаративистика и антропология права: сравнение способов правового бытия / В. Токарева // Антропология права: философский та юридический виміри (стан, проблеми, перспективи): матеріали Міжпар. «круглого столу» (м. Львів, 4–5 груд. 2009 р.). — Л.: Край, 2009. — С. 340–356.

На матеріаліс сравнительного правоведения проанализированы онтологические основания права (правовая ситуация). Указано на коммуникативный характер компаративистики и ее взаимосвязь с антропологией права. Отмечено, что необходимой предпосылкой диалога правовых культур служит восприятие Другого в контексте традиционной для него знаковой системы.

12.03.10.1173.

340.141 Толпыкин В. Е. Философия права в контексте междисциплинарной интеграции образовательного пространства / В. Е. Толпыкин // Философия права. — 2010. — № 3. — С. 10–14.

Дана сущностная характеристика философии права. Показан ее интегративный междисциплинарный характер в системе философского знания и правоведения. Одновременно философия права рассматривается в контексте различных форм и методов правового образовательного пространства, позволяющего сформировать глубокие правовые знания и высокую правовую культуры.

12.03.10.1174.

340:572.02 Фальковський А. До проблеми співвідношення аксіологічного й антропологічного підходів у методології права / А. Фальковський // Антропология права: философский та юридический виміри (стан, проблеми, перспективи): ст. учасників Четвертого всеукр. «круглого столу» (м. Львів, 28–29 листоп. 2008 р.). — Л.: Край, 2009. — С. 324–331.

Досліджено етапи розвитку аксіологічної та антропологічної проблематики. Проаналізовано співвідношення антропології та аксіології як складових філософського знання. Розкрито взаємозв'язок антропології та аксіології права як частин сучасного філософсько-правового дискурсу.

12.03.10.1175.

340.12:316.75 Четвертин В. А. Исторический прогресс права и типы цивилизаций / В. А. Четвертин // Ежегодник либертарно-юридической теории: исследования ученых российской либертарно-юридической школы академика В. С. Нерсисянца / Гос. ун-т — Высш. шк. экономики, Лаб. теорет. исследований права и государства. — М., 2009. — Вып. 2. — С. 41–62.

Проведен апаліз категорії формального равенства с точки зрения социалистической идеологии и либертаризма. Исследованы типы социокультур с точки зрения юридического либертаризма: правовой и протестарный. Представлена классификация юридических типов цивилизаций, выделенных одновременно по критерию соотношения правовых и протестарных институтов и по историческому критерию. Проанализированы перспективы развития правовой социокультуры.

12.03.10.1176.

351.82 Шабров О. Ф. Эффективность государственного управления в условиях постмодерна / Олег Федорович Шабров // Власть. — 2010. — № 5. — С. 4–9.

Указано, что современное государство — и авторитарные его воплощения, и либеральные — все менее вписывается в реалии эпохи постмодерна. Отмечено, что процессы глобализации, постиндустриализации, информатизации, нарастание межцивилизационных противоречий, утрата идентичности объективно делают его все менее эффективным. Акцентировано внимание на необходимости поиска новых моделей, способных обеспечить стабильность и развитие общественных систем в новых условиях.

12.03.10.1177.

340.124 Шафиров В. Человеческоцентристский подход к пониманию права / В. Шафиров // Право Украины. — 2010. — № 4. — С. 43–48.

Исследуется сущность и содержание права, его внутренняя и внешняя форма исходя из нового подхода, основывающегося на интеграции различных концепций права. Доказывается, что обеспечение прав не сможет сводиться к государственному припуждению. Предлагается переосмыслить подходы к человеку, его правам и свободам под углом естественно-позитивного права.

12.03.10.1178.

340.11:165.12(4-11) Шевцов С. До проблеми основ специфіки східноєвропейського права та правосвідомості / С. Шевцов // Антропология права: философский та юридический виміри (стан, проблеми, перспективи): матеріали Міжпар. «круглого столу» (м. Львів, 4–5 груд. 2009 р.). — Л.: Край, 2009. — С. 374–383.

Західноєвропейське право визначено як формалізовану картину ставлення особистості та суспільства в цілому до вищого світу, уява про який змінюється з історією. Зазначено, що у тих культурах, що складались за панування православної релігії, формалізація таких відносин була принципово неможливою, що зумовило специфічні риси іспівання й осмислення права у нашому суспільстві.

12.03.10.1179.

340.12:341 Шугуров М. В. К вопросу о содержании понятия «философия международного права» / М. В. Шугуров // Философия права. — 2010. — № 3. — С. 15–20.

Обращено внимание на проблему выявления полисематического ядра понятия «философия международного права», смыслы которого детально проанализированы в контексте обоснования философии международного права как раздела международно-правовой науки. Освещены вопросы необходимости развития философских оснований международно-правовой системы в русле современных требований, предъявляемых к международному праву.

Див. також: 03.03.10.320.

ПОКАЖЧИК ІМЕН

- Абакуменко О. В. 07.03.10.714. 98
 Аблятінова Н. А. 03.03.10.285. 41
 Аболонін В. О. 03.03.10.379. 51
 Абраменков М. С. 03.03.10.286. 287. 41
 Авдюгін Р. Г. 02.03.10.117. 19
 Аверочкина Т. В. 07.03.10. 649, 715, 716. 90, 98
 Авер'янов В. Б. 02.03.10.118. 19
 Аврамова О. 02.03.10.119. 19
 Анходієв Г. І. 09.03.10.968. 131
 Агапов П. В. 08.03.10.843. 116
 Агапова А. 07.03.10.717. 99
 Агафонова Т. 12.03.10.1124. 153
 Агеев А. Б. 04.03.10.430. 58
 Аламова О. С. 03.03.10.288. 42
 Азаров М. 08.03.10.832. 113
 Азми Д. М. 02.03.10.151. 22
 Албул В. 08.03.10.790. 108
 Алданова К. Ю. 02.03.10.120. 19
 Александров А. Н. 09.03.10.948. 129
 Алексєєв А. А. 03.03.10.331. 46
 Аленін Ю. П. 09.03.10.879. 121
 Алієва Х. Н. 06.03.10.581. 77
 Альонкін О. А. 02.03.10.113. 18
 Альчук М. 12.03.10.1125. 153
 Амелічева Л. П. 05.03.10.485. 65
 Аминов Е. Р. 04.03.10.437. 59
 Андрєєв А. А. 03.03.10.289. 42
 Андрєєва Л. В. 03.03.10.264. 37
 Андрушко А. 08.03.10.795, 827. 108, 112
 Андрущенко Т. И. 09.03.10.891. 122
 Анисимов А. 03.03.10.290. 42; 05.03.10.486. 65
 Анисимов Л. 05.03.10.487. 65
 Анісімова Г. В. 06.03.10.594. 79
 Аніщук В. В. 08.03.10.796. 109
 Антипова О. М. 04.03.10.431. 58
 Антонов С. В. 08.03.10.791. 108
 Антонюк У. В. 06.03.10.595. 79
 Анципина Е. А. 03.03.10.291. 42
 Апанасенко А. М. 05.03.10.483. 65
 Апопій І. 04.03.10.438. 59
 Аракелян М. Р. 11.03.10.1048. 142
 Аракелян Р. Ф. 07.03.10.701. 97
 Аркуша Л. І. 09.03.10.944. 128
 Артюхин Р. Е. 07.03.10.650. 90
 Артюхина И. Е. 03.03.10.292. 42
 Артюшкина С. 08.03.10.844. 116
 Астраханкин А. А. 03.03.10.293. 42
 Атаманчук В. М. 09.03.10.969. 132
 Афанасієв Р. В. 07.03.10.628. 84
 Афанасьєв С. Ф. 03.03.10.390. 53
 Афанасьєв В. 07.03.10.625. 81
 Ахмац Г. М. 03.03.10.294. 42
- Бабалик Є. П. 07.03.10.769, 771. 105
 Бабін Б. (Бабин Б.) 11.03.10.1065, 1066. 144
 Бабич І. Г. 03.03.10.295. 42
 Баглай І. П. 09.03.10.892. 122
 Баєва О. В. 07.03.10.651. 91
 Баженова Б. 10.03.10.1032. 139
 Базов В. П. 07.03.10.696. 96
 Баймуратов М. А. 11.03.10.1067. 145
 Бакалінська О. О. 03.03.10.296. 42
 Балева Є. О. 08.03.10.862. 118
 Балобанова Д. О. 08.03.10.790. 108
 Бандура О. 12.03.10.1121. 152
 Банчук О. А. 09.03.10.882. 121
 Баранов А. А. 10.03.10.1033. 139
 Баранов С. Ю. 03.03.10.297. 42
 Бараш Є. 08.03.10.868. 119
- Барков А. В. 03.03.10.298. 43
 Барчук В. Б. 02.03.10.121. 19
 Басай В. Д. 03.03.10.299. 43
 Батанов О. В. 02.03.10.242. 34
 Батигіна О. 06.03.10.583. 584. 78
 Бахрах Д. Н. 07.03.10.652. 91
 Башмаков А. А. 03.03.10.300. 43
 Бєвзенко В. М. 07.03.10.698. 96
 Бєдрій М. М. 01.03.10.54. 10
 Бєженцев А. А. 07.03.10.653. 91
 Безбородов Ю. С. 11.03.10.1068. 145
 Безверхов А. Г. 08.03.10.797. 109
 Безик К. С. 03.03.10.301. 43
 Безручко Е. В. 11.03.10.1069. 145
 Бєлицкая И. 05.03.10.488. 65
 Белоковильский М. С. 10.03.10.1034. 139
 Беломестнова О. В. 09.03.10.968. 131
 Белоусова О. В. 09.03.10.985. 133
 Бєрдій М. М. 01.03.10.55. 10
 Бєрднік І. В. 08.03.10.798. 109
 Бережная Т. В. 02.03.10.152. 23
 Береза Н. 12.03.10.1126. 153
 Березовська Н. Л. 08.03.10.790, 866. 108, 119
 Березовський Р. С. 03.03.10.302. 43
 Березинко Т. В. 07.03.10.654. 91
 Берлач Н. 06.03.10.585, 586. 78; 07.03.10.640. 86
 Бєсєдіна Т. І. 04.03.10.439. 59
 Бєгова Т. І. 03.03.10.303. 43
 Белогубова О. О. 05.03.10.489. 66
 Бирюков В. В. 09.03.10.949. 129
 Битяк О. Ю. 04.03.10.434. 58
 Бігун В. 12.03.10.1127. 153
 Біла-Тіунова Л. Р. 07.03.10.655. 91
 Білик В. В. 07.03.10.737. 101
 Білоус В. Т. 07.03.10.718. 99
 Блажівський Є. М. 08.03.10.792. 108
 Бледнова Е. М. 02.03.10.223. 31
 Блинков О. Е. 03.03.10.304. 43
 Бобьєв В. Г. 09.03.10.970. 132
 Богатир В. В. 01.03.10.10. 5
 Богатирьов І. Г. 09.03.10.892. 122
 Богдан І. 05.03.10.506. 67
 Богданов В. В. 03.03.10.305. 43
 Богданов Е. В. 03.03.10.362. 49
 Богустов А. А. 03.03.10.306. 43
 Болнар А. 11.03.10.1070. 145
 Бойко А. М. 01.03.10.1. 4
 Бойко І. Й. 01.03.10.56. 10
 Бойко М. П. 03.03.10.391. 53
 Бойко Ю. В. 02.03.10.243. 34
 Большаков Є. В. 09.03.10.893. 122
 Бондаренко А. С. 04.03.10.471. 63
 Бондаренко К. В. 07.03.10.640, 642, 645, 646, 647, 648. 86, 87, 88, 89, 90
 Бондаренко П. В. 09.03.10.971. 132
 Бордун О. О. (О. А.) 08.03.10.832, 833, 836, 839, 842. 113, 114, 115, 116
 Бордюгова Г. Ю. 11.03.10.1050. 142
 Борзих Н. В. 09.03.10.884. 121
 Борисов С. В. 08.03.10.799. 109
 Борисова Н. К. 03.03.10.307, 308. 43, 44
 Борисова Ю. 04.03.10.440. 59
 Бочаров Д. 12.03.10.1128. 153
 Бояринова В. О. 11.03.10.1098. 148
 Братановский С. Н. 07.03.10.656. 91
 Бранук І. 11.03.10.1071. 145
 Бредихин А. В. 01.03.10.78. 13
 Бринчук М. М. 06.03.10.596. 80
 Брославский Л. И. 06.03.10.597. 80

- Брумштейн Ю. 03.03.10.277. 38
 Брусалинская Г. С. 02.03.10.153. 23
 Брусницын Л. В. 08.03.10.869. 119
 Брючко Т. А. 03.03.10.309. 44
 Буга Г. 01.03.10.57. 10
 Будников В. Н. 09.03.10.982. 133
 Бузин А. Ю. 02.03.10.154. 23
 Булеца С. Б. 03.03.10.310. 44
 Буравлев Ю. М. 07.03.10.657. 91
 Бурбика М. 10.03.10.1019. 138
 Буркова А. 07.03.10.742. 102
 Буртовой М. Ю. 07.03.10.658. 91
 Бусуйок Д. 06.03.10.547. 73
 Бутаева Е. М. 06.03.10.548. 73
 Буткевич О. 01.03.10.58. 11
 Буткевич С. 08.03.10.833. 113
 Бутник-Сиверский С. 03.03.10.278. 39
 Буттаева М. 12.03.10.1129. 154
 Буханченко О. А. 09.03.10.945. 128
- Вавилин Е. В. 03.03.10.311. 44
 Вавулин Д. 04.03.10.441. 59
 Варламова Н. 12.03.10.1130. 1131. 154
 Васильева А. С. 12.03.10.1132. 154
 Васильева С. В. 02.03.10.155. 23
 Васильева Т. 02.03.10.156. 23
 Васильев А. С. 07.03.10.622. 84
 Васильева К. 03.03.10.392. 53; 09.03.10.894. 123
 Васильева Н. Г. 11.03.10.1072. 145
 Вебер Х. 03.03.10.265. 37
 Велиева Д. С. 02.03.10.157. 23
 Величко А. 06.03.10.612. 82
 Венгер В. В. 07.03.10.743. 102
 Вениаминов А. Г. 11.03.10.1073. 145
 Веніславський Ф. 02.03.10.122. 123. 19; 03.03.10.312. 44
 Вербенський М. Г. 08.03.10.828. 112
 Вербицка Н. 06.03.10.549. 73
 Верланов С. 02.03.10.124. 19
 Виженитова Т. А. 02.03.10.244. 34
 Винокуров В. А. 02.03.10.158. 23
 Винтер Г. 06.03.10.598. 80
 Витрук Н. В. 02.03.10.159. 23
 Витрянский В. 04.03.10.472. 63
 Вихтинский Н. Н. 08.03.10.800. 109
 Вишневський А. 07.03.10.625. 84
 Вишняков О. К. 03.03.10.423. 56; 11.03.10.1048. 142
 Вівчаренко О. А. 06.03.10.550. 74
 Вілчак Я. М. 11.03.10.1051. 142
 Вітик І. Р. 07.03.10.659. 91
 Віхляев М. Ю. 07.03.10.623. 84
 Власенко А. А. 02.03.10.160. 24
 Власенко Л. В. 07.03.10.744. 102
 Власенко Н. А. 07.03.10.744. 102
 Власенкова В. 05.03.10.532. 71
 Власик С. М. 06.03.10.613. 82
 Власюк И. В. 09.03.10.978. 133
 Власюк І. І. 03.03.10.313. 44
 Вовк О. 07.03.10.772. 106
 Водяніков О. Ю. 11.03.10.1074. 145
 Войцешко-Глушко Е. 03.03.10.314. 44
 Войцешук А. 07.03.10.719. 99
 Волинєць Р. 08.03.10.801. 109
 Волковицька Н. 01.03.10.59. 11
 Волкович О. Ю. 07.03.10.629. 84
 Волошенко І. В. 03.03.10.315. 44
 Волохов О. С. 03.03.10.416. 55; 11.03.10.1075. 146
 Волошин Ю. О. 02.03.10.114. 18
 Волошина В. К. 09.03.10.885. 121
 Волошко Ю. А. 11.03.10.1052. 142
 Волощук Т. В. 09.03.10.950. 129
 Вон Д. 10.03.10.995. 996. 135
 Ворновских Д. 01.03.10.79. 13
 Воробйон В. П. 11.03.10.1053. 142
- Воробьев С. М. 03.03.10.316. 44
 Вороніна Н. В. 03.03.10.317. 45
 Вотинцева Т. В. 09.03.10.968. 131
- Габиева С. М. 02.03.10.161. 24
 Гавдьо Ю. Р. 07.03.10.660. 91
 Гавриленко В. А. 01.03.10.80. 13
 Гаврилюк Р. А. 12.03.10.1133. 154
 Гайовий В. І. 07.03.10.661. 92
 Галиновская Е. А. 06.03.10.599. 80
 Гапоненко Л. В. 07.03.10.630. 85
 Гаргас. О. М. 03.03.10.340. 47
 Гаргат-Українчук О. М. 09.03.10.886. 121
 Гафурова О. 04.03.10.442. 59
 Гаюр І. 09.03.10.895. 123
 Гевко В. 09.03.10.896. 123
 Гекалюк Р. 07.03.10.625. 84
 Герардс Я. 11.03.10.1076. 146
 Герасименко О. М. 07.03.10.773. 106
 Геселен О. В. 12.03.10.1134. 154
 Гетманєць О. П. 07.03.10.745. 102
 Гетманцев Д. О. 07.03.10.746. 102
 Гетьман-Павлова И. В. 03.03.10.424. 56
 Гетьманцева Н. 05.03.10.490. 66
 Гладенко О. М. 11.03.10.1054. 143
 Гладкий С. О. 01.03.10.60. 61. 11
 Глинка В. И. 02.03.10.245. 34
 Глиняна К. М. 01.03.10.77. 13
 Гнатюк С. С. 07.03.10.631. 85
 Гнєтєв М. К. 08.03.10.793. 108
 Говоркова Е. В. 08.03.10.802. 109
 Гогаева А. Л. 02.03.10.162. 163. 24
 Голованова Ю. 10.03.10.995. 135
 Головки Л. О. 01.03.10.49. 9
 Головки Ю. М. 01.03.10.100. 16
 Голубева Н. Ю. 03.03.10.266. 273. 318. 415. 37, 38, 45, 55
 Гончар І. 10.03.10.1035. 139
 Гончаренко В. О. 03.03.10.319. 45
 Гончаренко О. 02.03.10.125. 19
 Гончаров В. 02.03.10.164. 24; 12.03.10.1122. 152
 Горбунов М. А. 01.03.10.81. 13
 Гордеева О. В. 07.03.10.747. 103
 Горобець К. В. 12.03.10.1150. 156
 Горшенюк А. 09.03.10.897. 123
 Гошуляк В. В. 02.03.10.165. 24
 Грабовець Н. 06.03.10.551. 74
 Гребенщиков Э. С. 04.03.10.443. 59
 Гребенюк М. 06.03.10.587. 78;
 11.03.10.1055. 1077. 143, 146
 Гриб В. В. 02.03.10.166. 24
 Григоренко А. О. 02.03.10.115. 18
 Григорьева М. А. 03.03.10.320. 321. 45
 Гринько С. Д. 08.03.10.870. 119
 Грицаєнко Л. Л. 11.03.10.1056. 143
 Грищенко А. 03.03.10.279. 39
 Грунковская И. 01.03.10.82. 13
 Грянка Г. В. 07.03.10.632. 85
 Губарева О. С. 01.03.10.44. 9
 Губіна Г. Л. 07.03.10.738. 101
 Гулима Д. 01.03.10.11. 5; 12.03.10.1135. 154
 Гулієв А. 11.03.10.1078. 1079. 146
 Гумін О. 08.03.10.834. 113
 Гуренко-Вайцман М. М. 07.03.10.662. 92
 Гуртовенко Э. С. 10.03.10.1034. 139
 Гусаров К. В. 03.03.10.393. 53
 Гутник В. 11.03.10.1080. 146
- Давиденко В. 09.03.10.898. 123
 Давиденко Л. М. 10.03.10.1020. 138
 Давидова І. В. 03.03.10.322. 45
 Давыдов М. В. 09.03.10.982. 133
 Даниленко Б. В. 06.03.10.552. 74
 Данилов И. А. 03.03.10.323. 45

- Дегтяр А. О. 07.03.10.774. 106
 Делія Ю. В. 02.03.10.246. 34
 Демидова Г. С. 03.03.10.356. 49
 Демичев А. А. 01.03.10.83. 13
 Демченко О. 03.03.10.321. 45; 12.03.10.1136. 151
 Демченко С. 10.03.10.997. 998. 135
 Денисов С. Ф. 08.03.10.835. 111
 Денисова Т. А. 08.03.10.865. 119
 Дербакова Ю. А. 03.03.10.325. 45
 Дереннін В. С. 03.03.10.326. 45
 Дерюга А. Н. 07.03.10.663. 92
 Деханов С. А. 10.03.10.1036. 139
 Дехтярьов Є. 09.03.10.951. 129
 Джагарян А. А. 02.03.10.167. 24
 Джафарова О. 07.03.10.641. 87
 Джуган В. О. 03.03.10.299. 43
 Дзевелюк А. В. 01.03.10.101. 16
 Дзидзоев Р. М. 02.03.10.168. 25
 Дзюбенко О. Л. 01.03.10.4. 4
 Дикарев И. С. 09.03.10.899. 123
 Донгай Л. 06.03.10.553. 74
 Довгополов А. А. 05.03.10.533. 71
 Долин Е. В. (Долін Є. В.) 07.03.10.720, 721. 99
 Долі К. В. 11.03.10.1081. 146
 Додіна Є. Є. 07.03.10.722. 99; 09.03.10.972. 132
 Дойников И. В. 03.03.10.327. 46
 Долежан В. 10.03.10.1021, 1029. 138, 139
 Донець О. В. 06.03.10.544. 73
 Дорожко К. 03.03.10.280. 39
 Досаена Г. С. 08.03.10.803. 109
 Драган О. 10.03.10.1022. 138
 Драчов О. 11.03.10.1082. 146
 Дремлюга К. О. 06.03.10.545. 73
 Дрешняк В. 12.03.10.1137. 154
 Дрішлюк А. І. 03.03.10.386. 52
 Дрішлюк О. П. 03.03.10.328. 46
 Дробот Ж. А. 05.03.10.531. 70
 Дроботушенко Е. В. 01.03.10.84. 14
 Дроб'язко А. 07.03.10.748. 103
 Дроздович Н. 09.03.10.900. 123
 Другова В. А. 03.03.10.274. 38
 Друзь В. 09.03.10.952. 129
 Дрьомін В. М. 08.03.10.829. 112
 Дрьоміна-Волок Н. В. 1.03.10.1083. 116
 Дуда А. В. 09.03.10.887. 122
 Дудник Д. В. 06.03.10.554, 555. 74
 Дудорова О. О. 08.03.10.789. 108
 Дудченко В. 01.03.10.12, 13. 5
 Дуравкін П. М. 07.03.10.739. 101
 Дьоміна С. Ю. 07.03.10.723. 99
 Дякін Я. 08.03.10.804. 109
 Дикович М. М. 03.03.10.380. 51
 Дятлова В. В. 07.03.10.664. 92
 Дяченко С. 07.03.10.749. 103
- Евсеев А. П. 07.03.10.665. 92
 Евсеев Д. 07.03.10.724. 99
 Егоров Н. Н. 09.03.10.943. 128
 Емельянцев А. Г. 08.03.10.836. 114
 Ердомаев Г. Г. 02.03.10.169. 25
 Ерхов А. В. 07.03.10.656. 91
 Ершова Г. В. 01.03.10.102. 16
 Есаков Г. А. 09.03.10.883. 121
 Есин И. В. 11.03.10.1084. 147
 Ескина Л. Б. 02.03.10.170. 25
- Езеров А. А. 02.03.10.126. 20
 Єна І. В. 09.03.10.901. 123
 Єсіпова Л. О. 03.03.10.329. 46
- Жадан А. В. 02.03.10.171. 25
 Жадяева М. А. 10.03.10.1037. 140
 Желтобрюхов С. П. 09.03.10.902. 124
- Жеребной І. 03.03.10.394. 53
 Живко З. Б. 09.03.10.973. 132
 Живко М. О. 09.03.10.973. 132
 Жидкова О. 02.03.10.119. 19
 Жмур Ю. 08.03.10.805, 806. 110
 Жуковский А. Г. 10.03.10.994. 135
 Журавель И. С. 12.03.10.1123. 153
 Журавлева О. О. 07.03.10.750. 103
 Заболотна Л. 10.03.10.1038. 140
 Завидняк І. І. 02.03.10.127. 20
 Задорожний Ю. А. 01.03.10.14. 5
 Задоя К. П. 08.03.10.871. 119
 Задоян А. А. 08.03.10.837. 114
 Залесский В. В. 03.03.10.268. 37
 Залізняк П. М. 09.03.10.882. 121
 Заморська Л. І. 01.03.10.15. 5
 Заславская Н. М. 06.03.10.600, 601. 80
 Затонский В. А. 01.03.10.93. 15
 Захаренко В. 11.03.10.1085. 147
 Зінченко І. Л. 09.03.10.888. 122
 Зливко С. 07.03.10. 633, 642. 85, 87
 Злотникова Т. В. 06.03.10.602. 80
 Зозуля Є. В. 01.03.10.62. 11
 Зозуляк О. 03.03.10.330. 46
 Золотухина Т. А. 01.03.10.16. 6
 Зорина Р. 04.03.10.144. 59
 Зоріна О. А. 04.03.10.145. 60
 Зубов К. М. 07.03.10.634. 85
 Зуена В. В. 02.03.10.172. 25
 Зуєва А. 12.03.10.1138. 155
 Зуйков М. В. 02.03.10.186. 27
- Ибрагимов К. Х. 06.03.10.603. 80
 Иванов Д. М. 02.03.10.247. 34
 Иванова Т. С. 05.03.10.491. 66
 Иглин В. О. 05.03.10.492. 66
 Измайлова Е. А. 02.03.10.173. 25
 Ильина О. Ю. 03.03.10.331. 46
 Ирхин И. В. 02.03.10.174. 25
 Исаева Н. В. 02.03.10.175. 176. 25
 Ишеев К. А. 02.03.10.177. 178. 26
 Іванченко О. М. 11.03.10.1086. 147
 Ізарова І. 03.03.10.332, 333. 46
 Ільїна О. В. 08.03.10.871. 119
 Ільїна Ю. П. 03.03.10.395. 53
 Ішук Т. 01.03.10.17. 6
- Кагдина Ю. С. 09.03.10.974. 132
 Калапников С. В. 02.03.10.179. 26; 05.03.10.493. 66
 Калаянов Д. П. 07.03.10.666. 92
 Каленюк О. 01.03.10.67. 12
 Калинин Л. Д. 09.03.10.903. 121
 Калиновський Ю. Ю. 12.03.10.1118. 152
 Камінська Н. В. 02.03.10.241. 34
 Камнев Р. Г. 08.03.10.811. 110
 Каніір В. С. 08.03.10.845, 846. 116, 117;
 11.03.10.1087. 147
 Капустін А. В. 06.03.10.614. 82
 Капустіна М. В. 09.03.10.975. 132
 Капустіна Н. Б. 12.03.10.1121. 152
 Карагод Н. В. 02.03.10.248. 35
 Карагодина Н. П. 01.03.10.85. 14
 Каримов Д. А. 11.03.10.1068. 145
 Каримов Р. Р. 01.03.10.86. 14
 Карнаух Т. М. 03.03.10.267. 37
 Карпачова Н. 02.03.10.128. 20
 Карпович О. Г. 08.03.10.847. 117
 Карпукhin Д. В. 03.03.10.334. 46
 Карташов В. Н. 11.03.10.1088. 147
 Картузов М. Ю. 04.03.10.470. 62
 Касаткин С. 12.03.10.1139. 155
 Кафарський В. І. 02.03.10.116. 18
 Кафарський О. В. 04.03.10.446, 447. 60

- Качан В. В. 07.03.10.725. 100
 Кашкаров О. 08.03.10.807. 110
 Кембаев Ж. М. 01.03.10.103. 16
 Керничка С. Я. 03.03.10.425. 56
 Кивле Г. А. 02.03.10.180. 26
 Кизименко К. О. 05.03.10.494. 66
 Кильдюшов Е. М. 09.03.10.983. 133
 Киренко С. Г. 08.03.10.808. 110
 Киреева І. В. 06.03.10.615. 82
 Кириенков П. О. 11.03.10.1089. 147
 Кирилук А. В. 03.03.10.335. 46
 Китаев Н. Н. 09.03.10.976. 132
 Китаева В. Н. 09.03.10.976. 132
 Кифтьук Е. З. 03.10.280. 39
 Кишко-Єрлі О. Б. 06.03.10.616. 82
 Кізлова О. С. 03.03.10.336. 47
 Кленова Т. В. 08.03.10.809. 110
 Клименко О. М. 03.03.10.337. 47
 Клім С. І. 03.03.10.338. 47
 Клочков В. 10.03.10.1023. 138
 Клочкова Ю. А. 12.03.10.1140. 155
 Кляморова Ю. С. 04.03.10.448. 60
 Книш В. В. 02.03.10.129. 20
 Княгинин К. Н. 02.03.10.181. 26
 Князев С. Д. 02.03.10.182. 26
 Кобецька Н. Р. 06.03.10.617. 82
 Кобзарь-Фролова М. Н. 07.03.10.751. 103
 Кобзева С. В. 07.03.10.775. 106
 Коваленко Т. 06.03.10.556. 74
 Ковалишин О. Р. 04.03.10.473. 63
 Ковальова С. 07.03.10.643. 88
 Ковальський В. 12.03.10.1141. 155
 Ковальчук В. Б. 02.03.10.130. 20
 Ковальчук І. 01.03.10.64. 11
 Кован Д. 03.03.10.281. 10
 Ковтун Н. Н. 10.03.10.1024. 138
 Ковтуненко Л. П. 09.03.10.953. 130
 Когут І. Б. 05.03.10.530. 70
 Когутин І. І. 09.03.10.946. 129
 Колодова А. В. 03.03.10.290. 42
 Козаченко А. І. 01.03.10.63. 11
 Козир Н. І. 06.03.10.557. 74
 Козуб І. 05.03.10.490. 66
 Козырь М. И. 06.03.10.588. 78
 Козьмініх А. В. 10.03.10.1039. 140
 Козюбра М. 01.03.10.18. 19. 6; 12.03.10.1142. 155
 Колесник К. 01.03.10.64. 11
 Колесніченко В. В. 01.03.10.5. 4
 Коліупко І. 10.03.10.999. 135
 Коллер Ю. 08.03.10.813. 110
 Колодій І. М. 07.03.10.776. 106
 Колоколов Н. А. 10.03.10.1040. 140
 Коломоець Т. О. 07.03.10.623. 624. 81
 Колосов Н. В. 02.03.10.249. 35
 Комиссарова Е. Г. 03.03.10.339. 47
 Комова Н. Б. 01.03.10. 87, 104. 14, 16
 Конев Д. В. 04.03.10.474. 63
 Конов А. С. 09.03.10.986. 133
 Константинов С. 07.03.10.644. 88
 Конюхова Т. В. 07.03.10.752. 103
 Конюшенко Я. 09.03.10.904. 124
 Кошильченко Т. 09.03.10.977. 132
 Кошчева Л. О. 07.03.10.726. 100
 Кошылів В. В. 02.03.10.184. 27
 Корейно Е. В. 11.03.10.1090, 1091. 147
 Коржиков О. Н. 01.03.10.93. 15
 Кориневич А. О. 11.03.10.1092, 1093. 148
 Корнієнко М. 02.03.10.131. 20
 Короєд С. О. 03.03.10.396. 53
 Корольов В. В. 03.03.10.340. 47
 Корольов В. О. 08.03.10.848. 117
 Короткий Т. Р. 11.03.10.1094. 148
 Корсапенкова Ю. Б. 05.03.10.534. 71
 Корчагин А. А. 09.03.10.954. 130
 Косов А. 07.03.10.724. 99
 Костенко О. 01.03.10.105. 16
 Костюхіна В. М. 07.03.10.635. 86
 Костюченко Я. М. 11.03.10.1057. 143
 Кот О. 04.03.10.475, 476. 63
 Котляревська Г. 02.03.10.132. 20
 Котюк І. І. 12.03.10.1143. 155
 Кохан В. П. 05.03.10.495. 66
 Кочешев С. П. 07.03.10.667. 92
 Кошляк Д. А. 09.03.10.981. 133
 Кравченко О. О. 07.03.10.636. 86
 Кравченко П. А. 07.03.10.727. 100
 Крамаренко О. 06.03.10.558, 559. 75
 Красинский В. В. 02.03.10.183. 26
 Красіліч Н. 11.03.10.1095. 148
 Краснов А. В. 04.03.10.455. 61
 Краснова М. В. 06.03.10.592. 79
 Краснолобов І. 08.03.10.872. 119
 Крестовська Н. М. 01.03.10.3. 4
 Криненко Ю. В. 03.03.10.341. 47
 Кривипський Ю. В. 01.03.10.20. 6
 Крижанівський А. Ф. 01.03.10.3. 4
 Крохина Ю. 07.03.10.753. 103
 Крусс В. И. 02.03.10.184. 27
 Крусян А. Р. 02.03.10.133. 20
 Кубієвич С. П. 11.03.10.1096. 148
 Кудашкин В. В. 04.03.10.449. 60
 Кудлай П. О. 09.03.10.947. 129
 Кудрявцева В. 04.03.10.450. 60
 Кудряшов Е. О. 02.03.10.185. 27
 Кузнецов Д. А. 01.03.10.88. 14
 Кузнецов О. В. 07.03.10.754. 103
 Кузнецова Н. 10.03.10.1000. 135
 Кузнецова С. В. 06.03.10.604. 81
 Кузніченко С. О. 07.03.10.637. 86
 Кузьменко Л. Р. 11.03.10.1058. 143
 Кузьменко Т. С. 03.03.10.342. 47
 Кузьмина И. К. 08.03.10.810. 110
 Кузьмич О. 07.03.10.755. 103
 Куйбіда Р. 07.03.10.697. 96; 10.03.10.999. 135
 Кукупкин Е. В. 02.03.10.186. 27
 Кулагина Е. 05.03.10.496. 66
 Кулинич О. (Кулініч О.) 03.03.10.277–284, 343. 38, 39, 40, 41, 47
 Кулинич П. 06.03.10.560, 561. 75
 Купчик О. 01.03.10.65. 11
 Курин А. А. 09.03.10.955. 130
 Курінний В. К. 02.03.10.250. 35
 Кутазова И. В. 09.03.10.905. 124
 Куп В. М. 10.03.10.993. 135
 Куценко Є. 06.03.10.618. 82
 Куценко О. 09.03.10.989. 134
 Кучук А. 01.03.10.21. 6
 Куц О. Є. 07.03.10.703. 97
 Куян І. А. 02.03.10.134. 21
 Лавріненко І. А. 04.03.10.451. 60
 Лановая Г. М. 01.03.10.22. 6
 Лапечук П. 06.03.10.565. 75
 Лата Н. Ф. 05.03.10.497. 66
 Лахно О. П. 01.03.10.89. 14
 Лебедін Ю. 07.03.10.645. 88
 Левченков О. І. 01.03.10.23. 6
 Левчук М. В. 01.03.10.50. 9
 Легкоступ А. І. 01.03.10.106. 16
 Лемак В. 01.03.10.24. 6
 Леонов С. В. 09.03.10.978. 133
 Лесин А. В. 02.03.10.187. 27
 Лисанець О. С. 06.03.10.562. 75
 Литвин О. 08.03.10.838. 115
 Литовченко В. В. 03.03.10.344. 47
 Лифиренко С. А. 07.03.10.668. 92

- Лифшиц И. М. 11.03.10.1097. 148
 Личман О. П. 01.03.10.25. 7
 Личман Л. Г. 10.03.10.994. 135
 Лісова Т. В. 06.03.10.563, 564. 75
 Лісовий Я. 09.03.10.906. 124
 Літвінова І. Ф. 09.03.10.889. 122
 Лобанова Л. В. 08.03.10.811. 110
 Лобода А. 01.03.10.26. 7
 Лобода Ю. 12.03.10.1144. 155
 Логвиненко А. М. 08.03.10.849, 850. 117
 Ломакін А. 10.03.10.1025. 138
 Лоскутов Т. О. 09.03.10.907. 124
 Лошницький М. В. 03.03.10.396. 53
 Лукашкіна Т. В. 09.03.10.879. 121
 Луковенко І. Г. 01.03.10.66. 12
 Лукьянова Н. 05.03.10.492. 66
 Лунев В. В. 08.03.10.839. 115
 Лунін С. 09.03.10.908. 124
 Лунарев Е. Б. 03.03.10.404. 54
 Луценко С. М. 07.03.10.777. 106
 Луцина Т. 12.03.10.1145. 155
 Лупь В. 06.03.10.565. 75
 Лупський І. В. 01.03.10.67. 12
 Лупський І. М. 01.03.10.68. 12
 Лучко О. А. 09.03.10.956. 130
 Лучковська С. І. 07.03.10.735. 101
 Лушнікова М. О. 05.03.10.498. 67
 Лысенко В. В. 02.03.10.188. 27
 Любімов В. І. 04.03.10.452. 60
 Любченко П. М. 02.03.10.135. 21
 Людвик І. В. 02.03.10.136. 21
 Люкина О. В. 10.03.10.1001. 136
 Ляднова Э. В. 02.03.10.189. 27
 Лякишева М. 07.03.10.728. 100
 Ляхов Е. Г. 11.03.10.1098. 148
- Магновський І. Й. 01.03.10.69. 12
 Мазниченко Ю. О. 09.03.10.967. 131
 Мазур М. 09.03.10.909. 124
 Мазур Т. В. 07.03.10.736. 101
 Мазуренко А. П. 01.03.10.90. 14
 Мазуренко С. В. 03.03.10.345. 47
 Майданик Р. 03.03.10. 272, 346. 37, 48
 Майданник О. 02.03.10.137. 21
 Макаревич К. А. 07.03.10.736. 104
 Макаренков О. 01.03.10.27. 7
 Макарова Е. А. 01.03.10.91. 14
 Макарова О. 01.03.10.6. 4; 04.03.10.453. 60
 Макаруха З. 11.03.10.1099, 1100, 1101. 148, 149
 Макаревич А. А. 07.03.10. 669, 704. 92, 97
 Макеева Н. В. 01.03.10.98. 15
 Максимов А. Н. 02.03.10.251. 35
 Максимов С. 01.03.10.28. 7;
 12.03.10.1146, 1147. 155, 156
 Маланич И. Н. 02.03.10.190. 27
 Малий В. Ю. 06.03.10.566. 76
 Малков Д. 11.03.10.1102. 149
 Малофеева О. 01.03.10.92. 15
 Малько А. В. 01.03.10.93. 15; 10.03.10.1001. 136
 Малярченко В. 10.03.10.1002. 136
 Маматова Т. В. 07.03.10.670. 93
 Мамедов С. 08.03.10.812. 110
 Мамка Г. 09.03.10.910. 124
 Мамычев А. 12.03.10.1124. 153
 Маральян О. А. 12.03.10.1148. 156
 Марко Є. 07.03.10.778. 106
 Маркова Е. Н. 02.03.10.191, 192. 27
 Мармилова Т. Д. 07.03.10.729. 100
 Мартиненко О. А. 08.03.10.851. 117
 Мартинюк О. В. 01.03.10.51. 10
 Мартынов А. С. 04.03.10.454. 61
 Марущак Н. 09.03.10.957. 130
 Марченко В. В. 02.03.10.150. 22
- Марчук Р. П. 08.03.10.852. 117
 Масюк В. В. 03.03.10.388. 52
 Матвеева Е. В. 06.03.10.605. 81
 Матвеева Г. 01.03.10.29. 7
 Матвеева Л. Г. 01.03.10.3. 4
 Матвійчук В. К. 09.03.10.880. 121
 Матросов В. И. 02.03.10.252. 35
 Матюшина І. І. 12.03.10.1122. 152
 Махнева А. 12.03.10.1149. 156
 Мацулевич Ю. 05.03.10.535. 71
 Машевська Л. 06.03.10.589. 78
 Медведев С. Н. 03.03.10.347. 48
 Медведєва И. Я. 01.03.10.30. 7
 Медведєв К. 06.03.10.606. 81
 Медведько О. 10.03.10.1026. 138
 Медвідь А. 02.03.10.138. 21
 Мелехова О. Ю. 07.03.10.624. 81
 Мельник К. 05.03.10.499–501. 67; 10.03.10.1003. 136
 Мельник Р. 01.03.10.70. 12
 Мельник Я. Я. 03.03.10.397. 53
 Мельников В. Ю. 09.03.10.911. 125
 Мельниченко Б. Б. 11.03.10.1103. 149
 Мельничук Н. Ю. 12.03.10.1119. 152
 Мельничук О. 05.03.10.502. 67; 12.03.10.1150. 156
 Меновщиков А. 07.03.10.757. 104
 Мертишев А. В. 03.03.10.348. 48
 Местникова С. А. 10.03.10.1004. 136
 Мешалкин С. Н. 08.03.10.853. 117
 Мещерякова О. М. 11.03.10.1104. 149
 Миколенко О. І. 07.03.10.622. 84
 Миньбаева Д. Ф. 09.03.10.912. 125
 Миронова Г. 12.03.10.1151. 156
 Митин Г. Н. 02.03.10.193. 28
 Митягин Ю. В. 02.03.10.194. 28
 Михайлик Г. О. 03.03.10.349. 48
 Михайлов В. 07.03.10.671. 93
 Михайлов С. В. 01.03.10.31. 7
 Мишина Т. Г. 10.03.10.1041. 140
 Мілаш В. 04.03.10.455. 61
 Мірошніченко А. М. 06.03.10.543, 546, 567. 73, 76
 Міщенко Р. І. 07.03.10.641, 643, 644, 700, 741. 87, 88,
 96, 102
 Модінова Л. И. 09.03.10.979. 133
 Моисеев А. Б. 01.03.10.83. 14
 Мокшина М. А. 02.03.10.195. 28
 Морозова Т. А. 09.03.10.980. 133
 Морська Н. 12.03.10.1152. 156
 Москалик Н. Г. 05.03.10.484. 65
 Москвич Л. 10.03.10.1005, 1006. 136
 Мотренко Т. 07.03.10.625. 84
 Муद्रак И. В. 09.03.10.913. 125
 Мудрецька Г. 09.03.10.958. 130
 Мукшменко А. 08.03.10.873. 120
 Мурадян Р. М. 04.03.10.456. 61
 Мусаев М. А. 12.03.10.1153. 156
 Мухамбетов Ф. Н. 06.03.10.607. 81
- Навроцька Ю. В. 03.03.10.381. 51
 Нагорный Р. С. 03.03.10.350. 48
 Назаров А. Д. 09.03.10.914. 125
 Назаров В. В. 09.03.10.990. 134
 Назаров С. Н. 01.03.10.32. 7
 Назарук О. 10.03.10.1027. 138
 Назимко Є. 08.03.10.813, 874, 875, 878. 110, 120
 Нарутто С. В. 02.03.10.196, 197, 198. 28
 Насадюк О. 10.03.10.1042. 140
 Настечко К. О. 06.03.10.575. 77
 Небрatenko Г. Г. 01.03.10.33. 7
 Немченко С. Б. 05.03.10.536. 71
 Неретин Н. Н. 09.03.10.915. 125
 Нерсисян А. С. 08.03.10.854. 117
 Нестеренко С. С. 11.03.10.1059. 143
 Нестерович В. 02.03.10.199. 28

- Нечипорук Л. В. 04.03.10.432. 58
 Нечипорук С. В. 03.03.10.398. 54
 Нижник А. 01.03.10.34. 8; 02.03.10.139. 21
 Николаев Б. В. 02.03.10.200. 28
 Нікітін Ю. П. 03.03.10.385. 52
 Ніколенко Л. 10.03.10.1007. 136
 Новоселов В. П. 09.03.10.981. 133
 Новоселова-Чурсина Е. 02.03.10.201. 29
 Новосельська І. 11.03.10.1105. 149
 Носиков А. Н. 11.03.10.1106. 149
 Носков Б. П. 07.03.10.672. 93
 Носов Д. В. 05.03.10.503. 67
 Нохрин Д. Г. 03.03.10.382. 52
 Нудненко Л. А. 02.03.10.202. 29
 Нуждин Т. 04.03.10.457. 61
 Нуртдинова А. Ф. 05.03.10.504. 525. 67, 70

 Оборотов Ю. 01.03.10.3. 4; 05.03.10.530. 70;
 12.03.10.1154. 156
 Обухова Л. М. 09.03.10.986. 133
 Оверконська Т. 06.03.10.568. 76
 Овсепян Ж. И. 02.03.10.203. 29
 Овчинников Ю. Г. 09.03.10.916. 125
 Озерський І. 10.03.10.1028. 139
 Олійченко І. М. 07.03.10.780, 781. 106, 107
 Ольнев Д. А. 02.03.10.204. 29
 Омельчук О. М. 12.03.10.1155. 157
 Онищик Л. 04.03.10.458. 61
 Оніщенко Н. М. 12.03.10.1156. 157
 Опришко В. 10.03.10.1008. 136
 Орехович А. В. 02.03.10.205. 29
 Оржинська О. Е. 09.03.10.962. 131
 Орлов Ю. В. 08.03.10.830. 113
 Орлов Ю. К. 09.03.10.917. 125
 Орлова Е. Е. 05.03.10.505. 67
 Осипов А. А. 03.03.10.351. 48
 Осмолян В. А. 09.03.10.918. 125
 Остапенко Н. И. 08.03.10.840. 115
 Отрадна О. 03.03.10.352. 48
 Отроп М. І. 11.03.10.1060. 143
 Охріменко І. 09.03.10.991. 131

 Павленко Є. 07.03.10.646. 89
 Павлов В. И. 12.03.10.1157. 157
 Павлова Л. П. 007.03.10.758. 104
 Павлова М. А. 05.03.10.530. 70
 Павловська Н. 02.03.10.206. 29
 Пазенок А. 02.03.10.140. 21
 Панасик О. 05.03.10.506. 67
 Паніотов Є. 09.03.10.959. 130
 Панна І. О. 06.03.10.566. 76
 Панокин А. М. 09.03.10.919. 125
 Пантюшов О. 04.03.10.477. 63
 Панченко И. И. 04.03.10.459. 61
 Панченко О. Н. 07.03.10.696. 96
 Пархоменко М. О. 06.03.10.569. 76
 Пархоменко-Купенів О. 07.03.10.673—675. 93
 Пасенюк О. М. 07.03.10.696. 96
 Пастернак Ю. Б. 09.03.10.920. 126
 Пація Д. 07.03.10.694. 95
 Пацурківський П. С. 07.03.10.759. 104
 Пашаева Э. Х. 09.03.10.921. 126
 Пашко П. В. 07.03.10.730. 100
 Пашковський М. І. 09.03.10.879. 121
 Педан В. 09.03.10.922. 126
 Пелагеша О. Г. 03.03.10.353. 48
 Перепелица М. А. 07.03.10.676. 93
 Перетокин С. Н. 09.03.10.923. 126
 Пермиков Ю. 12.03.10.1158. 157
 Перчаткина С. А. 02.03.10.207. 29
 Пескова А. А. 02.03.10.253. 35
 Пестова Т. П. 03.03.10.354. 48
 Петлюк Ю. 06.03.10.570, 571. 76

 Петренко П. 09.03.10.960. 130
 Петренко С. А. 03.03.10.275. 38
 Петришин О. В. 01.03.10.35. 8
 Петров А. 02.03.10.208. 30; 05.03.10.507—509. 68
 Петров М. П. 01.03.10.94. 15
 Петрова Н. 10.03.10.995. 135
 Петрова О. М. 07.03.10.782. 107
 Петросянец Т. Г. 09.03.10.982. 133
 Петрухин И. Л. 11.03.10.1107. 149
 Петрухин М. В. 04.03.10.460. 61
 Петрушенко В. 12.03.10.1159. 157
 Пешин Н. Л. 02.03.10.254. 35
 Пивоваров В. 08.03.10.855. 117
 Пилипенко П. Д. 05.03.10.529. 70
 Пилипенко Ю. С. 10.03.10.1043. 140
 Пиріг І. В. 09.03.10.961. 130
 Письменський Є. 08.03.10. 789, 876. 108, 120
 Пилиримова Е. 05.03.10.510. 68
 Пицулин А. В. 12.03.10.1160. 157
 Пилюк А. В. 09.03.10.924. 126
 Підлубна О. 03.03.10.399. 54
 Піляй А. О. 03.03.10.355. 49
 Піхопський В. Ф. 07.03.10.760. 104
 Платонова Є. С. 06.03.10.619. 82
 Плахотіна В. М. 09.03.10.944. 128
 Плешанов А. Г. 03.03.10.384. 52
 Повная М. В. 04.03.10.461. 61
 Погодина И. В. 05.03.10.511. 68
 Погорілко В. Ф. 02.03.10.111. 18
 Погрібний С. О. 03.03.10.269. 37
 Подгорбунских А. В. 02.03.10.255. 35
 Подільчак О. 08.03.10.814. 111
 Подоляк С. А. 04.03.10.435. 58
 Подцерковний О. 04.03.10.462. 61
 Подшивалов Т. П. 03.03.10.356. 49
 Поединок О. Р. 11.03.10.1061. 141
 Поклонська О. Ю. 01.03.10.36. 8
 Полянський П. Л. 03.03.10.417. 55
 Полянський Є. Ю. 08.03.10.815. 111
 Полянський Т. Т. 01.03.10.1. 4
 Полянський Ю. 10.03.10.1029. 139
 Помещикова С. А. 02.03.10.209. 30
 Поникаров В. А. 07.03.10.677. 93
 Понкратов В. В. 007.03.10.758. 104
 Попов В. 12.03.10.1124. 153
 Попов Ю. Ю. 06.03.10.567. 76
 Попова А. Д. 10.03.10.1009. 136
 Попович Т. 06.03.10.565. 75
 Поротников М. И. 06.03.10.548. 73
 Потапчик Є. М. 07.03.10.678. 94
 Похил О. М. 02.03.10.141. 21
 Предместніков О. Г. 09.03.10.925, 962. 126, 131
 Пресняков М. В. 02.03.10.210, 211. 30;
 05.03.10.512. 68
 Приймак Ю. 07.03.10.783. 107
 Прилуцький С. В. 10.03.10.1010. 136
 Припхан І. І. 07.03.10.784. 107
 Прип'як М. 03.03.10.418. 55
 Провізіон Т. О. 02.03.10.142. 21
 Прокопенко В. В. 07.03.10.731. 100; 09.03.10.992. 134
 Прокопенко О. Б. 10.03.10.1011. 137
 Прокошов Д. 01.03.10. 37, 107. 8, 16
 Прокудина Л. А. 04.03.10.478. 63
 Процюк І. В. 01.03.10.38. 8
 Пугач С. 02.03.10.143. 21
 Путятіна А. Г. 02.03.10.212. 30
 Пуховской Д. А. 01.03.10.95. 15
 Пчелинцев А. В. 02.03.10.213. 30
 Пчелинцев С. С. 01.03.10.96. 15

 Рабінович П. М. 01.03.10.1. 39, 40, 71. 4, 8, 12;
 12.03.10.1161, 1162. 157
 Рабінович С. 12.03.10.1163—1165. 158

- Радачинский Ю. Н. 01.03.10.41. 8
 Радіонова-Водяницька В. О. 05.03.10.513. 68
 Радута В. И. О 05.03.10.537. 71
 Разбаш О. Н. 02.03.10.214. 30
 Рассохин В. 03.03.10.357. 49
 Рафалюк Е. Е. 03.03.10.426. 56
 Регурецька О. В. 04.03.10.463. 61
 Резнікова В. В. 04.03.10.464, 465. 62
 Рибачок В. 01.03.10.72. 12; 03.03.10.358. 49
 Рибачук М. В. 08.03.10.831. 113
 Ридчик В. 10.03.10.1044. 140
 Ріпенко А. І. 06.03.10.572. 76
 Робинів А. А. 03.03.10.400. 54
 Ровинский М. 07.03.10.732. 100
 Рогатинська Н. З. 09.03.10.926. 126
 Рогач О. Я. 10.03.10.1012. 137
 Рождественская Т. Э. 07.03.10.761. 101
 Розвадовський Б. 08.03.10.856. 118
 Рокоча М. І. 09.03.10.927. 126
 Романадзе Л. 03.03.10.282. 40
 Романенко К. М. 07.03.10.679. 94
 Романов М. В. 08.03.10.877. 120
 Романовский Г. Б. 02.03.10.173. 25
 Романяк М. М. 06.03.10.608. 81
 Ромашов Р. А. 01.03.10.2. 4
 Ромовська З. В. 03.03.10.270. 271. 37
 Ростовцева Н. В. 03.03.10.359. 49
 Ротар Д. П. 07.03.10.762. 104
 Рубвальтер Д. О. 07.03.10.680. 94
 Рувін О. Г. 12.03.10.1120. 152
 Руда Т. В. 07.03.10.697. 96
 Руденко Б. 01.03.10.42. 8
 Рудник Г. І. 04.03.10.479. 64; 07.03.10.705, 706. 97
 Рибцева Е. В. 09.03.10.928. 126

 Сабаяева С. В. 02.03.10.215. 30
 Савич О. С. 05.03.10.538. 71
 Савченко С. В. 09.03.10.981. 133
 Савчук В. 04.03.10.466. 62
 Саянкова Е. П. 01.03.10.97. 15
 Салгереев А. С. 11.03.10.1108. 150
 Саломатин А. Ю. 01.03.10.98. 15
 Сальман І. Ю. 06.03.10.590, 591. 79
 Самойленко О. 09.03.10.963. 131
 Самойлова М. В. 03.03.10.360. 49
 Сампиев И. М. 12.03.10.1166. 158
 Самсонов В. В. 10.03.10.1030. 139
 Санженикова Т. И. 05.03.10.539. 71
 Саркісова Т. Б. 06.03.10.573. 76
 Сарнавський О. 08.03.10.816. 111
 Сафулько С. 10.03.10.1045. 140
 Сачков А. Н. 10.03.10.1013. 137
 Світличний О. 06.03.10.574. 76; 07.03.10.681. 94
 Святоцький О. 10.03.10.1014. 137
 Святченко Л. О. 06.03.10.582. 78
 Седик Ю. 10.03.10.996. 135
 Селезньов М. О. 08.03.10.867. 119
 Семенов Е. А. 09.03.10.929. 127
 Семикин Д. С. 10.03.10.1001. 136
 Семчик В. І. 06.03.10.575. 77
 Сенден Х. 11.03.10.1076. 146
 Сербінов О. 09.03.10.964. 131
 Сергеев А. А. 02.03.10.256. 35
 Сергеев В. Н. 01.03.10.99. 15
 Сергеева І. В. 05.03.10.530. 70
 Сергійчик В. О. 07.03.10.638. 86
 Сердюк О. 08.03.10.841, 857. 116, 118;
 10.03.10.996. 135; 12.03.10.1167. 158
 Серела Г. 09.03.10.930. 127; 10.03.10.993. 135
 Сержогіна (Зезека) Н. О. 07.03.10.682. 91
 Сивак М. 08.03.10.817. 111
 Сиваков Д. О. 06.03.10.620. 83
 Сидор В. Д. 11.03.10.1049. 142

 Сидоренко Е. С. 09.03.10.983. 133
 Сидорова Е. Л. 06.03.10.576. 77
 Сидорчук О. О. 01.03.10.73. 12.
 Сизова К. 07.03.10.728. 100
 Симонович Д. В. 09.03.10.931. 127
 Симонян Ю. Ю. 03.03.10.361. 49
 Симутіна Я. В. 05.03.10.514. 68
 Ситник О. М. 01.03.10.74. 12
 Ситницька О. А. 05.03.10.515. 68
 Сичук О. 08.03.10.818. 111
 Сіренко В. 10.03.10.1015. 137
 Сканигин А. 05.03.10.516. 69
 Скандаров Р. 04.03.10.441. 59
 Скоба Е. В. 09.03.10.932. 127
 Скоморохов Р. В. 08.03.10.858. 118
 Скрильчик О. О. 11.03.10.1062. 144
 Скрипник В. 02.03.10.144. 22; 03.03.10.401. 54
 Скулиш Є. 08.03.10.859, 860. 118
 Слатвицька А. В. 11.03.10.1063. 144
 Слюсар А. М. 05.03.10.517. 69
 Смазнова І. С. 12.03.10.1168. 158
 Смирнов И. Г. 09.03.10.933. 127
 Сміян Л. С. 03.03.10.385. 52
 Смуригін О. О. 09.03.10.934. 127
 Собовий О. 07.03.10. 699, 700. 96
 Соколова Н. М. 05.03.10.518. 69
 Солдатенко О. 07.03.10.741. 102
 Соловьева О. М. 07.03.10.707. 97
 Соловьева Т. В. 02.03.10.216. 31
 Сомов М. Д. 02.03.10.180. 26
 Сопнева Е. В. 09.03.10.935. 127
 Спиридонов В. А. 09.03.10.982. 133
 Ставило С. П. 08.03.10.842. 116
 Стадник М. П. 05.03.10.519. 69
 Старостина И. А. 02.03.10.217, 218. 31
 Старук Ю. 08.03.10.819. 111
 Стахов А. И. 07.03.10.683. 94
 Степаненко Р. А. 06.03.10.577. 77
 Степанов Є. 06.03.10.609. 81
 Степанцов П. М. 12.03.10.1169. 158
 Степанюк А. А. 03.03.10.427. 56
 Степенко В. Ю. 07.03.10.626, 684, 685. 84, 94
 Стеценко С. Г. 07.03.10.627. 84
 Стецишин Р. 08.03.10.820. 111
 Стригун Д. 08.03.10.821. 111
 Стрижак А. А. 02.03.10.112. 18
 Стрілець Ю. 09.03.10.936. 127
 Строган А. 09.03.10.937. 127
 Строкова І. І. 08.03.10.794. 108
 Строкова К. К. 06.03.10.610. 81
 Субіна Т. В. 07.03.10.770. 105
 Сулейманов А. Ф. 07.03.10.686. 94
 Султанов И. Р. 11.03.10.1109. 150
 Сумина М. Н. 03.03.10.362. 49
 Сухорольський П. М. 11.03.10.1064. 144
 Сушик О. В. 06.03.10.593. 79
 Сырых В. М. 07.03.10.687. 94

 Талеров К. В. 03.03.10.363. 49
 Тарасова С. 10.03.10.1046. 141
 Тароева В. 01.03.10.7. 4
 Теленик С. С. 07.03.10.763. 104
 Темираев А. В. 02.03.10.219. 31
 Темченко О. В. 01.03.10.43. 8
 Терехин В. А. 10.03.10.1016. 137
 Терещенко В. Ю. 03.03.10.364. 49
 Терлецька Л. М. 06.03.10.578. 77
 Тиганій К. А. 01.03.10.52. 10
 Тимофеев Л. А. 06.03.10.621. 83
 Тимофеев Н. С. 02.03.10.257. 36
 Тимохін О. 12.03.10.1170. 158
 Тимошенко В. 01.03.10.108. 16; 07.03.10.764. 104
 Тимошенко И. В. 07.03.10.688. 95

- Тимченко Г. 03.03.10.402, 403. 54
Тимшина О. Л. 03.03.10.419. 56
Тихомиров О. 01.03.10.44. 9; 12.03.10.1171. 159
Тихомирова Т. О. 07.03.10.627. 84
Тітков К. С. 10.03.10.1031. 139
Тіщенко В. В. 09.03.10.941. 128
Ткалич М. О. 03.03.10.276, 365. 38, 50
Ткаля О. В. 01.03.10.45. 9
Ткаченко М. В. 03.03.10.404. 54
Тонмасын Р. Э. 07.03.10.765. 105
Токарев В. 12.03.10.1172. 159
Токарева В. О. 03.03.10.366. 50
Толков Д. В. 08.03.10.822. 111
Толкунова Н. А. 07.03.10.787. 107
Толмач О. 02.03.10.145. 22
Толпыкин В. Е. 12.03.10.1173. 159
Томчак Н. В. 02.03.10.146. 22; 10.03.10.1017. 137
Тохсыров В. Г. 08.03.10.861. 118
Трач Ю. Ю. 03.03.10.405. 54
Третьяков В. А. 03.03.10.406. 54
Третьяков И. А. 02.03.10.220. 31
Тростянська Я. 09.03.10.938. 128
Трофимова Г. А. 02.03.10.221. 31
Троханенко І. 07.03.10.647. 89
Труханов К. 04.03.10.480. 64
Туляков В. О. 08.03.10.790. 108
Турусова О. С. 05.03.10.540. 72
Тушканов И. В. 01.03.10.109. 17
Тычинин С. В. 01.03.10.85. 14
- Удод М. В. 08.03.10.862. 118
Узунян Т. Т. 02.03.10.222. 31
Уланова Ю. Ю. 09.03.10.939. 128
Ул'яновська О. В. 01.03.10.8. 5
Усаченко Л. М. 02.03.10.147. 22
Устинович Е. С. 02.03.10.223. 31; 07.03.10.785. 107
- Файер О. 03.03.10.367. 50
Фальконський А. 12.03.10.1174. 159
Фанесток К. 10.03.10.996. 135
Фарукшин А. 02.03.10.224. 31
Фархуллина Н. Н. 02.03.10.258. 36
Фасеев И. Ф. 02.03.10.259. 36
Федоренко В. Л. 02.03.10.225. 32
Федоров А. Ю. 04.03.10.433. 58
Федосеева Н. Н. 07.03.10.786. 107
Федотов В. 04.03.10.441. 59
Федулова Л. 07.03.10.689. 95
Федчун Н. О. (Н. А.) 08.03.10.834, 835, 837, 838, 840, 841. 113, 114, 115, 116
Філіппов С. О. 07.03.10.678. 94
Філонов В. 08.03.10.878. 120
Фомічов К. 09.03.10.940. 128
Форманюк М. М. 03.03.10.368. 50
Фролов О. Г. 07.03.10.690. 95
Фролов Ю. 09.03.10.922. 126
Фурманчук О. 11.03.10.1110. 150
Фурса С. Я. 03.03.10.387, 422. 52, 56
- Халед А. 11.03.10.1111. 150
Харбінська А. В. 07.03.10.718. 99
Харитонов Е. О. 03.03.10.266, 273, 415. 37, 38, 55
Харитонов М. М. 05.03.10.520. 69
Харитонов О. І. 03.03.10.369. 50
Харь І. О. 09.03.10.880. 121
Хлуденева Н. И. 06.03.10.611. 82
Хоббі Ю. С. 11.03.10.1112. 150
Холаковский К. В. 07.03.10.691. 95
Холико Ю. Є. 04.03.10.467. 62
Холод В. В. 03.03.10.407. 54
Хоша В. В. 09.03.10.984. 133
Хряпінський П. 08.03.10.823. 112
Худойкина Т. В. 07.03.10.787. 107
- Хусаинова А. М. 02.03.10.226. 32
- Цал-Цалко Ю. Ю. 03.03.10.389, 408. 52, 55.
Царев С. Ю. 05.03.10.521. 69
Цветкова Ю. В. 06.03.10.579. 77
Цепков В. 03.03.10. 370. 50
Цибульська О. Ю. 03.03.10.420. 56
Цимбал М. М. 09.03.10.965. 131
Цігура В. Л. 07.03.10.766. 105
Цуканов Н. Н. 07.03.10.712, 733. 98, 100
Цюра В. В. 03.03.10.371, 372. 50
- Чайка Л. Н. 05.03.10.522. 69
Чапчиков С. Ю. 02.03.10.227. 32
Чванкін С. А. 03.03.10.409. 55
Чекмарева А. В. 03.03.10.410. 55
Червоний Ю. С. 03.03.10.414. 55
Черкас М. Є. 01.03.10.9. 5
Черкасов К. В. 02.03.10. 228, 229. 32
Черкесов Р. А. 01.03.10.97. 15
Черненко О. Э. 02.03.10.260. 36
Чернепья О. В. 02.03.10.261. 36
Черниченко Л. 08.03.10.824. 112
Чернова А. 09.03.10.941. 128
Черновалюк Ю. Ю. 03.03.10.421. 56
Черных М. Н. 10.03.10.1047. 141
Черняк Є. В. 02.03.10.148. 22
Черняк Ю. 03.03.10.428. 57
Четвернин В. А. 12.03.10.1175. 159
Чехомова О. В. 07.03.10.692. 95
Чехун О. В. 03.03.10.373. 50
Чжэн Кай 02.03.10.230. 32
Чигарева Е. Н. 09.03.10.985. 133
Чижмарь К. І. 03.03.10.383. 52
Чижов Б. 05.03.10.523, 524. 69, 70
Чиканова Л. А. 05.03.10.525. 70
Чугунов П. В. 03.03.10.286, 287. 41
Чуприна О. А. 09.03.10.966. 131
Чуркин А. В. 09.03.10.942. 128
Чутчева О. Г. 05.03.10.541. 72
Чухрай Т. Р. 03.03.10.429. 57
Чуча С. 05.03.10.496. 66
Чулунова Н. С. 04.03.10.481. 64
- Шаблинский И. 02.03.10.231. 32
Шабров О. Ф. 12.03.10.1176. 159
Шаншина В. 07.03.10.728. 100
Шаїпов А. О. 09.03.10.882. 121
Шалгунова С. 08.03.10.863. 118
Шамрай В. В. 01.03.10.75. 13
Шампина І. І. 05.03.10.526. 70
Шапиро И. В. 02.03.10.232. 33
Шапсугов Д. Ю. 01.03.10.46. 9
Шарифов М. Ш. 01.03.10.47. 9; 02.03.10.233. 33
Шарнина Л. А. 02.03.10.234, 235. 33
Шафиров В. 12.03.10.1177. 159
Швец Н. 05.03.10.527. 70
Шевердяев С. Н. 02.03.10.236, 262. 33, 36
Шевцов С. 12.03.10.1178. 159
Шевченко О. 08.03.10.825, 826. 112
Шевчик О. С. 07.03.10.740. 102
Шевчук В. І. 03.03.10.411. 55
Шелест М. 03.03.10.374, 375. 50, 51
Шергин А. П. 07.03.10.713. 98
Шершень Т. В. 03.03.10.376. 51
Шестак Л. 07.03.10.648. 90
Шестерякова И. В. 11.03.10.1113. 150
Шилін Д. В. 09.03.10.890. 122
Шиманович О. 03.03.10.412. 55
Ширей Б. О. 02.03.10.237. 33
Ширманов И. А. 02.03.10.238. 33
Широкова Е. 04.03.10.468. 62
Ширшикова Р. М. 07.03.10.639. 86

Ширяев А. Ю. 12.03.10.1123. 153
Шишкарєв С. 08.03.10.864. 118
Школьник І. О. 07.03.10.767. 105
Шликов Д. В. 04.03.10.436. 59
Шолом Е. А. 03.03.10.377. 51
Шорманов В. К. 09.03.10.985. 133
Шпакович О. 11.03.10.1114. 150
Штефан Е. 03.03.10.283. 10
Шугуров М. В. 12.03.10.1179. 159
Шукліна Н. Г. 02.03.10.149. 22
Шульженко І. 05.03.10.528. 70
Шумило М. М. 05.03.10.542. 72
Шуралева С. В. 05.03.10.503. 67

Щепачев В. А. 02.03.10.263. 36
Щерба Л. 03.03.10.284. 41
Щербак Н. М. 01.03.10.53. 10
Щербаковський С. М. 09.03.10.988. 134

Эделен Н. С. 09.03.10.986. 133
Эллиотт М. 11.03.10.1115. 150

Юнусов М. А. 01.03.10.110. 17
Юнусов Э. А. 01.03.10.110. 17

Юсубов Э. С. 02.03.10.239. 33
Юсупова З. Г. 03.03.10.378. 51; 04.03.10.469. 62
Юхно А. С. 11.03.10.1116. 151

Якимов А. Ю. 07.03.10.693. 95
Якимчук М. К. 10.03.10.993. 135
Яковець І. 08.03.10.872. 119
Яковлева Е. В. 02.03.10.240. 34
Яковлюк І. В. 01.03.10.48. 9
Якубовський Р. В. 07.03.10.768. 105
Якушев А. 07.03.10.694. 95
Янбухтин Н. Р. 06.03.10.580. 77
Янчук В. 07.03.10.788. 107
Ярков В. В. 03.03.10.384. 52
Ярмак А. 04.03.10.444. 59
Ярмак В. 10.03.10.1018. 137
Ярош В. 01.03.10.76. 13
Ясинок М. 03.03.10.413. 55; 09.03.10.987. 134

Fautre W. 11.03.10.1117. 151
Johns R. 05.03.10.482. 65
Maved S. J. 07.03.10.695. 95
Panfilova O. E. 07.03.10.734. 101

ПОКАЖЧИК ПЕРІОДИЧНИХ ТА ПРОДОВЖУВАНИХ ВИДАНЬ

- Адвокат. — 2010. — № 2, 3, 4, 5.
 Адвокатская практика. — 2010. — № 2, 3.
 Административное право и процесс. — 2010. — № 1, 3.
 Адміністративне судочинство. Судова практика в адміністративних справах. — 2010. — № 1.
 Академический юридический журнал. — 2010. — № 2.
 Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. пр. — 2009. — Вип. 51.
 Актуальні проблеми економіки. — 2010. — № 1.
 Актуальні проблеми політики : зб. наук. пр. — 2010. — Вип. 39.
 Арбитражный и гражданский процесс. — 2010. — № 3, 4, 5.
 Аспирант и соискатель. — 2010. — № 1, 3.
 Банківська справа. — 2010. — № 1.
 Банковское право. — 2010. — № 3.
 Бизнес и безопасность. — 2010. — № 3.
 Бюлетень Міністерства юстиції України. — 2010. — № 2, 3, 4–5.
 Вестник Московского университета. Сер. 11. Право. — 2010. — № 2, 4.
 Вестник Саратовской государственной академии права. — 2010. — № 1, 2.
 Вісник Академії правових наук України : зб. наук. пр. — 2010. — № 1, 2.
 Вісник Верховного Суду України. — 2010. — № 5.
 Вісник державної служби України. — 2010. — № 1, 3.
 Вісник Національної академії наук України. — 2010. — № 4.
 Вісник Національної академії прокуратури України. — 2010. — № 1, 2.
 Вісник прокуратури. — 2010. — № 2, 3, 4, 5.
 Власть. — 2010. — № 4, 5.
 Военно-юридический журнал. — 2010. — № 3.
 Вопросы трудового права. — 2010. — № 1, 2, 3, 4.
 Государство и право. — 2010. — № 1, 2, 3, 4.
 Гражданское право. — 2010. — № 1, 2.
 Держава і право. Юридичні і політичні науки : зб. наук. пр. — 2010. — Вип. 47.
 Держава та регіони. Серія: Державне управління. — 2010. — № 2.
 Економіка і прогнозування. — 2010. — № 2.
 Економіка, фінанси, право. — 2010. — № 1.
 Жилищное право. — 2010. — № 1.
 Журнал конституционного правосудия. — 2010. — № 2.
 Журнал российского права. — 2010. — № 2, 3, 4, 5.
 Закон. — 2010. — № 4.
 Закон и право. — 2010. — № 2, 3, 4, 5.
 Збірник наукових праць Національної академії державного управління при Президентові України. — 2009. — Вип. 2.
 Известия высших учебных заведений. Северо-Кавказский регион. Общественные науки. — 2010. — № 3.
 Интеллектуальная собственность. Авторское право и смежные права. — 2010. — № 2, 3.
 Информационное право. — 2010. — № 2, 3.
 История государства и права. — 2010. — № 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11.
 Інвестиції: практика та досвід. — 2010. — № 1, 2, 5, 11.
 Конкуренція. Вісник Антимонопольного комітету України. — 2010. — № 2.
 Конституционное и муниципальное право. — 2009. — № 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24 ;
 2010. — № 2, 3.
 Корпоративный юрист. — 2010. — № 2, 4.
 Международное публичное и частное право. — 2010. — № 1, 2, 3.
 Митна справа. — 2010. — № 1, 2, 3, 4.
 Московский журнал международного права. — 2010. — № 2.
 Наследственное право. — 2010. — № 1, 2.
 Наука. Релігія. Суспільство. — 2010. — № 1.
 Наше право. — 2010. — № 2, ч. 1 ; № 2, ч. 2.
 Підприємництво, господарство і право. — 2009. — № 12 ; 2010. — № 1, 2, 3, 4, 5.
 Право и экономика. — 2010. — № 2, 4.
 Право і суспільство. — 2010. — № 1, 2, 3.
 Право України. — 2010. — № 2, 3, 4, 5.
 Проблемы законности : акад. зб. наук. пр. — 2010. — Вип. 105, 106, 107.
 Российская юстиция. — 2009. — № 11 ; 2010. — № 2, 3, 4, 5.
 Российский следователь. — 2009. — № 21, 24.
 Российский юридический журнал. — 2010. — № 2, 3.
 Северо-Кавказский юридический вестник. — 2010. — № 1, 2.
 Современное право. — 2010. — № 2, 3, 4.
 Социальное и пенсионное право. — 2010. — № 2.
 Сравнительное конституционное обозрение. — 2010. — № 2, 3.
 Судебная экспертиза. — 2010. — № 2.
 Судебно-медицинская экспертиза. — 2010. — № 2.
 Теорія і практика інтелектуальної власності. — 2010. — № 2, 3, 4, 5.
 Транспортное право. — 2010. — № 2.
 Трудовое право. — 2010. — № 1, 2, 3, 4.

Український адвокат. — 2010. — № 2, 3, 4, 5.
 Університетські наукові записки: Часопис Хмельницького університету управління та права: Право. Економіка. Управління. — 2010. — Вип. 1, 2.
 Философия права. — 2010. — № 2, 3.
 Финансовое право. — 2010. — № 4.
 Финансы. — 2010. — № 3, 4.
 Фінанси України. — 2010. — № 3, 4.
 Хозяйство и право. — 2010. — № 3, 4, 5.
 Часопис Київського університету права. — 2010. — № 1, 2.
 Экологическое право. — 2010. — № 2.
 Юридична Україна. — 2009. — № 11-12 ; 2010. — № 2, 3, 4, 5.
 Юридичний журнал. — 2009. — № 12 ; 2010. — № 2, 3, 4, 5.
 Юриспруденція: теорія і практика. — 2010. — № 2, 3, 5.
 Юрист-правовед. — 2010. — № 1, 2, 3.
 Lex Russica. — 2010. — № 3.

СПИСОК СКОРОЧЕНЬ

- Авт. ком. — авторський коментар
 Автореф. дис. — автореферат дисертації
 Акад. — академія
 АПК РФ — Административно-процессуальный кодекс Российской Федерации
 Асист. — асистент
 Асп. — аспірант
 БК РФ — Бюджетный кодекс Российской Федерации
 ВАС РФ — Высший Арбитражный Суд Российской Федерации
 ВЕЗ — вільна економічна зона
 Вибор. коміс. — виборча комісія
 Вид. — видання; видавничий
 Вид-во — видавництво
 Викон. — виконавець
 Вип. — випуск
 ВК РФ — Водный кодекс Российской Федерации
 ВНЗ — вищий навчальний заклад
 Внутр. — внутрішні
 ВР України — Верховна Рада України
 ВС РФ — Верховный Суд Российской Федерации
 ВСУ — Верховний Суд України
 ГК України — Господарський кодекс України
 ГК РФ — Гражданский кодекс Российской Федерации
 Голов. ред. — головний редактор
 Гос. — государственный
 ГПК України — Господарсько-процесуальний кодекс України
 ДДУВС — Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ
 Держ. — державний
 Доп. — доповідь
 Допов. — доповнене
 Доп. — доцент
 ЕК України — Екологічний кодекс України
 ЄС — Европейский Союз
 ЖК РФ — Жилищный кодекс Российской Федерации
 Зб. наук. пр. — збірник наукових праць
 ЗК України — Земельний кодекс України
 ЗМІ — засоби масової інформації
 ЗУ — Закон України
 Изд. перераб. и доп. — издание переработанное и дополненное
 Изд-во — издательство
 Ин-т (ін-т) — институт (інститут)
 Іст. — історичних
 Канд. — кандидат
 КАСУ — Кодекс адміністративного судочинства України
 КВК України — Кримінально-виконавчий кодекс України
 Кер. — керівник
 КЗпП — Кодекс законів про працю
 КК України — Кримінальний кодекс України
 КМ України — Кабінет Міністрів України
 КНУ ім. Т. Шевченка — Київський національний університет ім. Т. Шевченка
 КоАП РФ — Кодекс Российской Федерации об административных правонарушениях
 Конф. — конференція
 КПК України — Кримінально-процесуальний кодекс України
 КпШС — Кодекс про шлюб та сім'ю
 КСП — колективні сільськогосподарські підприємства
 КУ — Конституція України
 КУпАП — Кодекс України про адміністративні порушення
 Лаб. — лабораторія
 ЛК України — Лісовий кодекс України
 ЛНУ ім. І. Франка — Львівський національний університет ім. І. Франка
 Л-ра — література
 МК України — Митний кодекс України
 Навч. — навчальний
 Наук. — науковий
 Нац. ун-т — національний університет
 НДС — налог на добавленную стоимость
 НК РФ — Налоговый кодекс Российской Федерации
 Общ. ред. — общая редакция
 ОВС — органы внутренних дел
 ОНЮА — Одеська національна юридична академія
 ОРД — оперативно-розшукова діяльність
 Отв. — ответственный
 Пед. — педагогический
 Переробл. — перероблений
 Політ. — політична
 Посіб. — посібник
 Прав. — правова
 Практ. — практичний
 Пробл. — проблеми
 Ред. — редактор
 Респ. міжвід. наук. зб. — республіканський міжвідомчий науковий збірник
 Сб. науч. тр. — сборник научных трудов
 СВК — сільськогосподарський виробничий кооператив
 Сер. — серія
 СК України — Сімейний кодекс України
 СНД — Співдружність Незалежних Держав
 Сост. — составитель
 СОТ — Світова організація торгівлі
 Ст. — стаття
 СЄЗ — свободная экономическая зона
 Т. — том
 ТК РФ — Трудовой кодекс Российской Федерации
 ТОВ — товариство з обмеженою відповідальністю
 Укр. акад. держ. упр. — Українська академія державного управління
 УК РФ — Уголовный кодекс Российской Федерации
 Ун-т — університет
 УПК РФ — Уголовно-процессуальный кодекс Российской Федерации
 Упоряд. — упорядник
 Упр. — управління
 Учеб. — учебный
 ФАС — Федеральная антимонопольная служба
 ФЗ — Федеральный закон
 ФРН — Федеративна Республіка Німеччини
 ХПК РБ — Хозяйственный процессуальный кодекс Республики Беларусь
 ЦК України — Цивільний кодекс України
 ЦПК України — Цивільно-процесуальний кодекс України
 Ч. — частина
 Экон.-прав. — экономико-правовой
 Юрид. — юридичний

ЗМІСТ

Передмова	3
12.00.01 Теорія та історія держави і права; історія політичних і правових учень	
Теорія держави і права	4
Історія держави і права України	9
Історія держави і права зарубіжних країн	13
Історія політичних і правових учень	16
12.00.02 Конституційне право; муніципальне право	
Конституційне право України	18
Конституційне право зарубіжних країн	22
Муніципальне право	34
12.00.03 Цивільне право і цивільний процес; сімейне право; міжнародне приватне право	
Цивільне право	37
Цивільний процес	51
Сімейне право	55
Міжнародне приватне право	56
12.00.04. Господарське право; господарсько-процесуальне право	
Господарське право	58
Господарський процес	62
12.00.05. Трудове право; право соціального забезпечення	
Трудове право	65
Право соціального забезпечення	70
12.00.06. Земельне право; аграрне право; екологічне право; природоресурсне право	
Земельне право	73
Аграрне право	77
Екологічне право	79
Природоресурсне право	82
12.00.07. Адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право	
Адміністративне право	84
Адміністративний процес	96
Митне право	98
Фінансове право	101
Інформаційне право	105
12.00.08 Кримінальне право та кримінологія; кримінально-виконавче право	
Кримінальне право	108
Кримінологія	112
Кримінально-виконавче право	119
12.00.09 Кримінальний процес та криміналістика; судова експертиза; оперативно-розшукова діяльність	
Кримінальний процес	121
Криміналістика	128
Судова експертиза	131
Оперативно-розшукова діяльність	134
12.00.10. Судустрій; прокуратура та адвокатура	
Судустрій	135
Прокуратура	138
Адвокатура	139
12.00.11 Міжнародне право	142
12.00.12 Філософія права	152
Показчик імен	160
Показчик періодичних та продовжуваних видань	169
Список скорочень	171